

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

75. AARGANG
(13. RÆKKE 3. BIND)
1955

Udgivet af
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

KØBENHAVN 1955

Redigeret af Samfundets Skriftudvalg

ved

SVEN HOUMØLLER

INDHOLD

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie gennem 75 Aar (1879—1954). Stiftelse og Udvikling. Af kgl. ordenshistoriograf, overarkivar, dr. theol. <i>Bjørn Kornerup</i>	I
Samfundets Ledelse m. v. 1879—1954. Ved afdelingsbibliotekar <i>Sven Houmøller</i>	XXVI
Mere om familien Buntzen på Christianshavn. Af cand. jur. <i>Erik Reitzel-Nielsen</i>	1
Anmeldelser.....	30
Spørgsmål: 1. Kielbech. 2. Leisner.....	35
Tilføjelser: 1. Lorenz Hanssen. 2. Gemynthe.....	36
Samfundets anliggender.....	37
Samfundets regnskab for året 1953.....	40
Giertrud Birgitte Bodenhoffs mysterium og gravrøverierne på Assistens kirkegård. Af administrator, dr. phil. <i>Albert Fabritius</i>	41
Da Odense stormklokke ringede for lig. Ved cand. mag. <i>Ole Karup Pedersen</i>	60
De fem ældste Led af en Familie Gamst fra Kolding. Af museumsinspektør <i>H. Hjorth-Nielsen</i>	77
Holger Ehrencron-Müller †.....	101
Anmeldelser.....	103
Samfundets regnskab for året 1954.....	112
Slægten Blicher. Nogle psykologiske Iagttagelser. Af postmester <i>C. Klitgaard</i>	113
Små meddelelser:	
Sagen Bodenhoff contra Meisling. Af overlæge <i>Viggo Starcke</i>	128
Svar. Af administrator, dr. phil. <i>Albert Fabritius</i>	137
Slægten Urne på Færøerne. Af driftsbestyrer, cand. polyt. <i>Louis Zachariasen</i>	137
Storkorset paa Assistenshuset. Af kontorchef <i>H. G. Olrik</i> †.....	141
Spørgsmål: 1. Ahlefeldt. 2. Besnard - Børresen. 3. Vallensdorf - Kløvermand.....	148
Rettelser og tilføjelser: 1. Canariis. 2. Gamst. 3. Odense stormklokke. 4. Buntzen.	149
Anmeldelser.....	151
Register. Ved genealog <i>Povl Nygaard</i>	159
Tillæg: Dødsfald i Danmark 1953. Ved redaktør <i>Niels Friis</i> .	

BOGANMELDELSER

la Cour, Vilh.: Livet begynder. Træk fra min Barndoms og tidlige Ungdoms Aar. (<i>Bjørn Kornerup</i>)	152
[Davidsen, Jacob]: Gamle Minder fra Frederiksberg og Vesterbro. Af Petersen, Fuldmægtig. (<i>H. Topsøe-Jensen</i>)	106
Fabritius, Albert: Understøttelses-Anstalt for trængende Efterslægt af Medlemmerne i den ophævede civile og adskillige Stænders Enkekasse. 1804 — 16. marts — 1954. (<i>Sven Houmøller</i>)	106
Falk-Jensen, A. og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris 1736—1936. Candidati politices 1852—1936. Candidati actuarii 1922—1936. I. (<i>Sven Houmøller</i>)	103
Fund og Forskning. I—II. (<i>Sven Houmøller</i>)	105
Henningsen, Agnes: Den rige Fugl. (<i>H. Topsøe-Jensen</i>)	109
Herregaardsliv. Minder fra gamle Herregaarde. Red. af Ernst Fr. Hansen. (<i>Bjørn Kornerup</i>)	110
Kornerup, Else: Graf Edouard Romeo Vargas. Carl Grosse. Eine Untersuchung ihrer Identität. (<i>H. Topsøe-Jensen</i>)	30
Larsen-Ledet: Mit Livs Karrusel. VII. (<i>H. Topsøe-Jensen</i>)	111
Møller, F. B.: En gammel Præst fortæller. Pastor Frederik Benedict Møllers Optegnelser 1832—1864 ved Hans Degen. (<i>Bjørn Kornerup</i>)	107
Neiendam, Robert: Robert Neiendam fortæller. Livserindringer. (<i>Bjørn Kornerup</i>)	151
Carl Niensens Breve. I Udvalg og med Kommentar ved Irmelin Egger Møller og Torben Meyer (<i>H. Topsøe-Jensen</i>)	154
Rode, Edith: Paa Togt i Erindringen. (<i>H. Topsøe-Jensen</i>)	158
Trap, J. P.: Danmark. 5. udg. Red. af Niels Nielsen, Peter Skautrup og Povl Engelstoft. III ¹⁻² . (<i>Albert Fabritius</i>)	31

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE GENNEM 75 AAR
(1879-1954)

STIFTELSE OG UDVIKLING

AF

BJØRN KORNERUP

1. 75 Aar er et langt Aaremaal i et fagligt Selskabs Historie. Gennemgaar man Rækken af vore øvrige litterære Selskaber, er der kun faa, der kan se tilbage paa en uafbrudt Virksomhed i saa stort et Tidsrum. Der kan derfor være god Grund til at standse et Øjeblik i Dagens Arbejde for i Beskedenhed og Taknemmelighed at mindes, hvad det er lykkedes at udrette i de svundne Aar i *Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie*.¹

Det ligger aabenbart som en dyb Drift i den menneskelige Natur at ville vide Besked om sin Slægt, om sine Forfædre, for derigennem at lære Baggrunden for den enkeltes Liv at kende. Hos visse Folkeslag bliver denne Drift en fremherskende Ejendommelighed, man behøver saaledes blot at tænke paa de islandske Slægtssagaer. Ogsaa i Danmark kan man pege paa mange Spor af, at man tidligt har syslet med Slægtshistorie og i Stilhed samlet Bidrag til Oplysning herom. Optegnelser i Familiebibler og Slægtsbøger vidner i denne Retning. I det 16., 17. og 18. Aarhundrede var det dog fortrinsvis Adels- og Præstehistorie, man beskæftigede sig med.²

---

¹ Nærværende Oversigt hviler især paa, hvad der findes meddelt i Personalhistorisk Tidsskrift (P.T.) og i Forhandlingsprotokollen for 1879-1954. Bortset fra denne sidste er „Samfundets“ Arkiv fra før 1918 ikke bevaret, for Tiden efter 1918 er det afgivet til Rigsarkivet. En Oversigt over de første 25 Aars Historie er givet af H. J. Huitfeldt-Kaas i P.T. 5. R. II, 1-7.

² Jvfr. hertil Albert Fabritius og Harald Hatt, Haandbog i Slægtsforskning, 1943, S. 9 ff. Albert Fabritius, Dansk Genealogi og Personalhistorie i nyere Tid i „Ætt og By“, Oslo 1944, S. 65-115.

Da JACOB LANGE BEK 1745 stiftede det Selskab, som nu bærer Navnet *Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie*, var det et af de Maal, han stillede sig og Selskabet – som han siger –: „at frie deres Navne fra Forglemmelse, som enten i henseende til Lærdom, Viisdom, Rigets Tieneste, Gavnildhed, eller i andre Maader have giort sig vel fortiente af Fædernelandet“.¹ I de første Rækker af Selskabets berømte Tidsskrift *Danske Magazin* vil man da ogsaa finde mangfoldige Bidrag til Oplysning om enkelte Personligheder og Slægter. Et endnu mere specielt personalhistorisk Øjemed havde det af Klokkeren OLUF BANG 1777 stiftede *Kongelige Danske Genealogisk-Heraldiske Selskab*, der hovedsageligt skulde give sig af med Adelsgenealogi. Da dette Selskab efter en Aarrækkes kraftig Livsudfoldelse var ved at sygne hen, følte det naturligt, at det 1810 sammensmeltedes med Danske Selskab. Et tredie Selskab, der ligeledes skulde have til Opgave at fremme Personalhistorien, opstod 1839, da en Kreds af Mænd med Historikeren H. M. VELSCHOW og Genealogen J. C. L. LENGNICK i Spidsen stiftede *Det genealogisk-biographiske Selskab*. Selskabet vilde dog aldrig rigtig trives og naaede kun at faa udgivet eet Bind af det forøvrigt værdifulde *Genealogisk og biographisk Archiv* (Nr. 1–8, 1840–49).

2. Dette Selskab, der kun fik en saa stakket Livstid, er den nærmeste Forgænger for vort Samfund, der i flere Henseender blev dets Arvtager. Jo længere man kom ned i det 19. Aarhundrede, mærkedes paa mange Omraader en stærkere og stærkere Trang til at organisere sig for i Fællesskab at virke for Løsningen af de Opgaver, som den enkelte ikke alene kunde magte. Ogsaa den personalhistoriske Forskning fulgte den almindelige Udviklingslinie, som det kom til Udtryk, da en Kreds af interesserede Mænd den 22. September 1879 enedes om at stifte *Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie*.

Navnet viser, at man ikke blot vilde beskæftige sig med dansk Personalhistorie, men ogsaa havde Blikket henvendt paa vort gamle Broderland. Det maa sikkert siges at have været i høj Grad naturligt i 1879. Der bestod den Gang et meget nært Arbejdsfællesskab mellem en Række danske og norske Historikere, og de to Landes Kulturer følte endnu langt stærkere som en Art Fællesbo, hvis Historie man ved forenede Kræfter burde udforske. Men lige saa naturligt maatte det være, at man mange Aar senere skred til en Opløsning af den gamle Forbindelse. Det unge Norge, der 1905 havde opnaaet politisk Selvstændighed, maatte forstaaeligt nok ønske paa det kulturelle Om-

¹ Danske Magazin I, 61, jvfr. S. 7, 227, 258, 264, 289.

raade at følge sin egen Linie. Dette kom ogsaa til at gælde den personalhistoriske Forskning, og efter adskillige Forhandlinger besluttede man i 1927 at opgive den hidtidige Forbindelse og at lade hvert Land varetage sine Interesser paa dette Omraade. Man maa derfor nu nøjes med paa Afstand at følge hinandens Virksomhed og drage Nytte af det Arbejde, hvert Land for sig er i Stand til at yde i Bevidstheden om, at der ikke kan tænkes at komme nogen Tid, da man ikke historisk set fra begge Sider maa bygge paa det fælles Grundlag.¹

1879 tog Tingene sig imidlertid anderledes ud, og det har sikkert været af betydelig Værdi, at dansk og norsk personalhistorisk Forskning den Gang kunde finde sammen i een Organisation og i en lang Aarrække i Fællesskab arbejde paa at løfte Fortidens Arv. Tidens hele Betragtningssmaaede gav sig ogsaa Udslag i det nye Selskabs Organisationsform, idet dets Ledelse deltes i en dansk og norsk Bestyrelse med hver sin Formand (med tilhørende Skriftudvalg), der dog tilsammen skulde danne en Helhed.

3. Hvis man stiller det Spørgsmaal: hvem har taget Initiativet til „Samfundets“ Stiftelse?, maa Svaret afgjort blive: det har den fortræffelige Genealog, Assistent, siden Justitsraad, SOFUS ELVIUS (1849–1921). Baade Selskabets Mødeprotokol og andre samtidige Vidnesbyrd² godtgør dette med fuldkommen Vished, hvorfor man da ogsaa ved Jubilæet 1954 har følt det som en ubetinget Pligt at hædre hans Minde.³

Allerede i 1878 havde Elvius saa smaat begyndt at arbejde med Tanken om at faa oprettet et personalhistorisk Selskab, og da han i Paasken 1879 ved et Besøg i Vaabensted havde haft Lejlighed til nærmere at drøfte Sagen med den fremragende Præstehistoriker Sognepræst, senere Provst, IMMANUEL BARFOD († 1896), tog Planerne fastere Form. Barfod skrev et Udkast til en almindelig Indbydelse til at oprette et saadant Selskab, og ved en privat Sammenkomst i Elvius' Hjem den 6. Maj 1879 besluttede et snævrere Udvalg at rette Henvendelser til en Række fremtrædende Personligheder, der kunde anses

¹ P.T. 9. R. I, 1–3, 158. En nødvendig Følge af Adskillelsen 1927 var, at „Samfundets“ Navn maatte ændres til det nu gældende. – I den følgende Oversigt vil der kun undtagelsesvis blive taget Hensyn til Udviklingen i den norske Afdeling af „Samfundet“.

² Jvfr. nedenfor S. X, XXII f.

³ Paa Jubilæumsdagen nedlagde Formanden og Sekretæren en Krans paa Stifterens Grav paa Frederiksberg Kirkegaard. Om Elvius se P.T. 7. R. IV, 299; VI, 212.

for særlig interesserede, for at faa dem til at tiltræde Planen. Der dannedes samtidigt et foreløbigt Forretningsudvalg bestaaende af Gehejmlegationsraad A. Skrike, Kontorchef, Kammerjunker Otto Algreen-Ussing og Sofus Elvius. Den sidstnævnte rejste i Løbet af Sommeren til Norge for her at vinde Tilhængere for sin Plan, og i Juni 1879 udsendtes Indbydelser til den paatænkte Kreds af Mænd.

Da aabenbart et betydeligt Antal af disse kunde slutte sig til Tanken, udgik der i Juli s. A. en trykt Indbydelse til at stifte „et Samfund for norsk-dansk Genealogi og Personalhistorie“, idet man betonede, at Erfaringen havde lært, at der paa dette Omraade i begge Riger var „en følelig Trang tilstede til gjensidig Samvirken, hvor det gjælder om at bringe noget helt ud af et med Flid og Omhu stykkevis samlet Stof til denne eller hin Slægts Genealogi“. Man haabede at kunne vinde 3-400 Medlemmer inden Høsten, saaledes at Selskabet kunde træde i Virksomhed i 1880. Paa et særligt Bilagsblad meddeltes det, at det nye Samfunds Formaal skulde være „at nære og udvikle Sandsen for det personalhistoriske og genealogiske Studium hos dets Dyrkere i og udenfor de Lærdes Kreds og at lette Adgangen til at indhente de Oplysninger, de maatte savne“. Dette Formaal skulde virkeliggøres dels ved Udgivelsen „af et Tidsskrift, der væsentligst skal indeholde Bidrag til norsk-dansk Personalhistorie og Genealogi af hidtil utrykte Kilder“, dels ved lejlighedsvis Udsendelse af særskilte Skrifter, der behandlede Emner fra de nævnte Omraader. Samfundet skulde repræsenteres af et „Samfundsraad“ [∩: Bestyrelse] bestaaende af ni norske og ni danske Medlemmer, første Gang valgte af Indbyderne, senere supplerende sig selv. Desuden skulde der af Samfundsraadet vælges en „Bestyrelse“ [∩: Skriftudvalg] for hvert af Rigerne, der skulde have den daglige Ledelse af Selskabets Virksomhed.¹ Hvert tiltrædende Medlem skulde betale Kr. 1,50 i Indskrivningspenge, medens det aarlige Medlemskontingent fastsattes til Kr. 6,00. – Henvendelsen var undertegnet af 50 gode Mænd i Danmark og Norge (samt een svensk, Præstehistorikeren S. Cavallin).²

Indbydelserne slog godt an, og den 22. September 1879 mødtes en

¹ Fra Mødet 10. Juni 1885 ombyttedes Navnet „Samfundsraad“ med det nu brugelige „Bestyrelse“, og det bekræftedes, at Skriftudvalgets Medlemmer skulde have Sæde heri, som det var blevet bestemt ved skriftlig Afstemning 1882 (P.T. III, Tillæg S. 42). Den 5. Novbr. 1889 vedtoges det, at Sekretæren eo ipso skulde være Medlem af Bestyrelsen.

² Eksemplarer af de originale Cirkulærer indheftede i Rigsarkivets 2. Afdelings Eksemplar af P.T. I.

Kreds af Indbyderne hos Kongens Kabinetssekretær, Gehejmeetatsraad J. P. TRAP. Da der ogsaa ved Elvius' Rejse var opnaaet gode Resultater i Norge, maatte „Samfundets Stiftelse derved antages for sikkert“. Man vedtog derfor at lade en Indbydelse til at indtræde i „Samfundet“ udgaa til „et større Antal Mænd i højere sociale Stilling“. Desuden konstituerede Selskabet sig med Gehejmeetatsraad Trap som Formand, Biskop, Dr. theol. C. T. Engelstoft, Gehejmelegationsraad A. Skrike, Kammerherre, Amtmand M. H. Rosenørn, Hofmarskal, Kammerherre Carl Løvenskiold, Sognepræst, Dr. phil. H. F. Rørdam, Kammerjunker O. Algreen-Ussing, Raadstuearkivar, Dr. phil. Oluf Nielsen samt Sofus Elvius (den sidste tillige som Sekretær) som Medlemmer af „Samfundsraadet“. Af de her nævnte maa særlig fremhæves Dr. H. F. RØRDAM. Det maa sikkert siges, at det var en betydelig Støtte for det unge Selskab at turde regne med en Mand som Rørdam, der gennem mere end 20 Aars Virksomhed som Udgiver af „Kirkehistoriske Samlinger“ sad inde med en sjældent rig Erfaring, og som ved sit allerede den Gang omfattende Forfatterskab havde gjort en saa betydelig Indsats ogsaa inden for Personalhistorien.

Den 1. Oktober 1879 udsendtes den ovennævnte Indbydelse til Offentligheden væsentlig af samme Indhold som de tidligere specielle Indbydelser,¹ og allerede paa Mødet den 17. Oktober 1879 kunde Elvius meddele, at der havde tegnet sig ca. 320 Medlemmer fra Danmark og Norge. Samtidig bestemtes det – efter Forslag af Rørdam –, at den daglige Ledelse af Selskabets Forretninger skulde betroes Sekretæren (Elvius), der tillige skulde være Redaktør af det paatænkte Tidsskrift. Til at bedømme Bidrag, der agtedes optaget i dette, nedsattes en særlig „Skriftkomité“, bestaaende af Rørdam, Oluf Nielsen og Biblioteksassistent, senere Rigsarkivar, C. F. Bricka. I December 1879 forelaa der Meddelelse om, at ogsaa den norske Del af „Samfundet“ havde valgt sit Samfundsraad og sin Skriftkomité. Bureauchef W. Lassen var valgt til norsk Formand.

4. Naar et nyt litterært Selskab skal stiftes, vil der næsten altid vise sig en Del Begyndervanskeligheder, som maa overvindes, før alt kan komme i en fast Gænge. Dette var ogsaa Tilfældet med det ny-stiftede personalhistoriske Selskab. Foruden tidtagende, til Dels besværlige Overvejelser vedrørende Selskabets Organisation og Tidsskriftets indre og ydre Skikkelse voldte især Forholdet til Selskabets

¹ Original indheftet i Rigsarkivets 2. Afdelings Eksemplar af P.T. I.

egentlige Stifter SOFUS ELVIUS Vanskeligheder i det første Aarstid, der blev en temmelig stormfuld Periode.

Elvius var levende optaget af det unge Selskabs Ve og Vel, men han besad næppe de Evner og Egenskaber, som var fornødne for at faa Skuden flot. En god Støtte havde han dog i H. F. RØRDAM, der som nævnt i væsentlig Grad havde udvirket, at han kom til at indtage den Plads i Selskabet, som blev ham til Del, og en bevaret, ret fyldig Brevveksling mellem Rørdam og ham fra 1879–80 viser, hvorledes Rørdam med den mest levende Interesse fulgte det nye Selskabs Udvikling, og hvorledes Elvius bestandig tyede til ham for at hente Raad og Vejledning. For Rørdam var det næppe altid let at holde sin noget egensindige Klient i det rette Spor.¹

Inden længe blev Elvius inden for Murene Genstand for skarp Kritik. Særlig synes den at være udgaet fra C. F. BRICKA, hvem det var lykkedes Rørdam at faa overtalt til at indtræde i Bestyrelsen (Skriftudvalget)², og gennem Brickas Breve til Rørdam kan man følge hans voksende Misfornøjelse.³ Allerede i November 1879 ytrer Bricka sine Tvivl, om Elvius var i Besiddelse af det tilstrækkelige organisatoriske Talent, ligesom han i det hele ikke var tilfreds med Selskabets Organisationsform. Ved Nytaarstid 1880 var Situationen aabenbart saa spændt, at Rørdam overvejede at udtræde af Bestyrelsen, hvad Bricka paa det indstændigste advarede mod og fik afværget. Formanden J. P. Trap synes oprindeligt nærmest at have staaet paa Elvius' Side, men mistede mere og mere Tiltroen til ham.⁴ Den 14. Januar 1880 kunde Elvius bittert skrive til Rørdam, at man nu forhandlede om at „indskrænke min Stilling til en Skrivers eller Buds“. Kun to Dage senere skrev han – til stor Overtalelse for den intetanende Bestyrelse – et Brev til Trap om at maatte afgaa som Sekretær. Brevet blev dog ikke afleveret; men en mundtlig Forhandling med Trap førte til en ydre Afspænding, skønt de indre Modsætninger vedblev at bestaa.

Elvius klagede over, at Selskabet var blevet for „fornemt“. Man havde efter hans Opfattelse i alt for høj Grad lagt Vægt paa – som han skrev til Rørdam den 22. Januar 1880 – efter M. H. Rosenørns

¹ Rørdams Breve til Elvius i Det kgl. Bibliotek, Utilg., Elvius' Pap. 16 a; Elvius' Breve til Rørdam i Ny kgl. Saml., 4°, 2987.

² Rørdams Brev af 18. Oktbr. 1879 til Elvius.

³ Ny kgl. Saml., 4°, 2987 (Brev af 11. Novbr. 1879). Ny kgl. Saml., 4°, 2996 (Koncept til Brev af 22. Decbr. 1879).

⁴ Brev af 28. Decbr. 1879 fra Rørdam, af 6. Jan. 1880 fra Bricka.

Raad at faa „pæne Mænd“ ind i Samfundsraadet. „Ulykkeligvis ere „pæne Mænd“ ikke altid duelige Mænd og heller ikke altid paalidelige, et Par af de Herrer have bevæget sig saalænge i Hof- og Diplomatluften, at de ligesaa let gaa fra deres givne Ord, som vi andre tage en Frakke af eller paa, og at de saa skyde dem ind under høj Alder og svækket Hukommelse, hjælper jo intet i Realiteten.“ Han haaber, at dette nu ogsaa er gaaet op for Bricka, og hævder iøvrigt, at Tyngdepunktet i Selskabet maa ligge hos Skriftudvalget og Redaktionen. Ellers maa man frygte, at hele Foretagendet vil falde sammen.

Samtidig ulmede Misfornøjelsen hos Bricka. Han fandt, at Elvius ikke optraadte loyalt, og at han „aldeles ikke kan magte Forretningerne“ (som Redaktør). Bricka var heller ikke tilfreds med Trap, som han ansaa for despotisk og betænkt paa sin egen Fordel. Det harmede ham saaledes, at Trap havde faaet sat igennem, at Tidsskriftet skulde trykkes hos hans Søn (Hoffensberg og Traps Etablissement). „Over Elvius udøver Trap til sine Tider et aldeles uberettiget Tyranni“. Selv overvejede han, hvis denne Tilstand vedvarede – at tage sin Hat og gaa sin Vej. „Men saa gaar jeg ogsaa og nøjes ikke med at udstede Trusselsbreve.“¹

Baade Bricka og Elvius klagede saaledes deres Nød for Rørdam, der fra sit forholdsvis fjerne Opholdssted – Brændekilde i Fyen – ikke saa anden Udvej end saa vidt muligt skriftlig at søge at gyde Olie paa de oprørte Bølger. Han formanede indtrængende Elvius til korrekt at rette sig efter Bestyrelsen (Skriftudvalget) og saa lidt som muligt at indblande andre i dennes Anliggender, „men derimod sætte det som Deres Opgave loyalt at udføre de i Bestyrelsens Møder fattede Beslutninger, da det ellers tør forudses, at den ikke længe vil holde sammen“. Specielt henledede han Opmærksomheden paa det ønskelige i at tage Hensyn til Bemærkninger og Raad fra Bricka, at han ikke sku'de blive ked af sin Stilling, „hvilket vilde være til det største Tab for Samfundet“. Forøvrigt indskærpede Rørdam, at det nye Tidsskrift burde fremtræde i enhver Henseende ulasteligt, og at man burde vise stor Sparsommelighed. Fra sin egen Virksomhed ved „Kirkehistoriske Samlinger“ vidste han, hvad en nøjagtig og sparsommelig Administration betød.²

Rørdams Indgriben fik ikke den tilsigtede Virkning. Hertil kom, at Elvius i Slutningen af Januar blev alvorligt syg og maatte indlægges

---

¹ Breve til Rørdam af 18. og 28. Januar 1880.

² Brev af 20. Januar 1880.

paa Hospital. Bricka maatte da for en Tid træde til og i Elvius' Sted tilrettelægge Udgivelsen af Tidsskriftet. Samtidig fik han et nærmere Indblik i Elvius' Kvalifikationer og blev mere og mere forstemt. Den 12. Februar klager han igen sin Nød til Rørdam. Elvius er efter hans Opfattelse „aldeles ubrugelig som Redaktør“. Han er indskrænket, upraktisk, meget uordentlig og konfus og begaar den ene Taabelighed efter den anden. „Vi kunne rent ud sagt ikke være bekendte at have hans Navn staaende paa vort Titelblad.“ Men hvorledes blive af med ham? Han ser ingen anden Udvej dertil, end at Rørdam, Oluf Nielsen og han selv skulde opfordre Elvius til at trække sig tilbage, men han beder Rørdam skrive Afskedsbrevet, „thi jeg frygter, at min Pen vilde være for skarp“.

Rørdam veg aldrig tilbage for at gøre, hvad han ansaa for at være sin Pligt. I Stedet for at skrive et Fællesbrev foretrak han at skrive til Elvius i sit eget Navn, da han fuldt ud erkendte sit Ansvar som den, der nærmest havde foranlediget hans Antagelse som Redaktør. I en meget besindig og hensynsfuld Tone gjorde han ham opmærksom paa, at hele Skriftudvalget var enigt om, at Redaktørarbejdet „ikke ret“ laa for Elvius, hvorfor han henstillede til ham af Helbredsgrunde at begære Fritagelse for disse Forretninger.¹ – Brevet blev sendt til Bricka, for at det senere, naar Elvius var blevet rask nok, kunde overleveres til ham.

Det var kendeligt nok Bricka en stor Lettelse, at Rørdam havde paataget sig Byrden ved alene at skrive dette Brev, og faa Dage senere (den 20. Februar 1880) takkede han Rørdam for „den i Sandhed smukke og hensynsfulde“ Maade, hvorpaa han var gaaet til Værks. Samtidig havde man efter Forhandlinger med Trap og Oluf Nielsen valgt Arkivassistent FR. KRARUP til Elvius' Efterfølger som Redaktør. Aabenbart har det dog pint den ærlige Bricka at have Brevet liggende hos sig – ikke uligt Opsigelsesbrevet til Christiern II! –, medens han vedblivende maatte lade som ingenting og indtil videre føre forskellige Forhandlinger med Elvius.

Den 22. Februar modtog Elvius det fatale Brev, idet man havde valgt – maaske ikke helt taktfuldt – at lade hans designerede Eftermand Fr. Krarup overbringe det. Fra hans Haand foreligger der en Skildring af dette Optrin. Krarup havde været forberedt paa „en noget hysterisk

¹ Rørdams udaterede Koncept til Afskedsbrevet skrevet paa en tidligere brugt Konvolut som Bilag ved Brickas Brev af 12. Februar 1880 til Rørdam (Ny kgl. Saml., 4°, 2987). Originalen er ikke paatruffet blandt Elvius' Papirer. Jvfr. Tillæg Nr. 4.

Modtagelse“, der heller ikke udeblev, men det gik bedre end ventet. „Dog opfattede jeg det som et heldigt Tegn, at Passionerne formede sig i noget dramatiske Fagter, og at Ordstrømmen flød over i megen unyttig Brede“, skriver han til Rørdam.¹ Bricka skildrer dog, hvorledes Brevet bragte Elvius „i Fyr og Flamme“. Han vilde ikke afgaa, men indtil videre lade en Vikar – [H. F.] Grandjean – bestride Forretningerne, men denne Udvej afvistes bestemt af Trap. Endelig fik man Elvius nogenlunde beroliget, og han opgav at betragte den hele Aktion „som sort Forræderi“. Han bekvemmede sig endog til at skrive et Brev med Anmodning om at afgaa som Redaktør.²

Dette Brev kom for saa vidt for sent. Den 3. Marts 1880 afholdtes et Bestyrelsesmøde, hvor det efter Traps Forslag blev vedtaget, at Elvius skulde afgaa baade som Redaktør og Sekretær og i begge Beføjelser afløses af Krarup. Efter Brickas Skildring nærrede Trap nu „en saa afgjort Mistillid til Elvius“, at Bricka ikke vovede at foreslaa, at denne dog skulde vedblive at virke som Sekretær, saa meget mindre som det maatte erkendes, at alle Forretninger, der krævede Omsigt og Orden, laa „over den stakkels konfuse Elvius' Evner“. For aabenbart at forsukre den bitre Pille noget tilstod man ham et Vederlag paa Kr. 300 samt tilstillede ham en Skrivelse, hvori der af Formanden udtaltes en Tak for hans Virksomhed i „Samfundets“ Tjeneste. Desuden bevarede han sin Plads i Bestyrelsen (Samfundsraadet), og lidt senere blev han gjort til kontingentfrit Medlem.

Exiit Elvius. Der kan hvile et vist tragisk Skær over hans Skæbne, men det kan næppe bestrides, at han ikke egnede sig til den Post, han troede sig voksen. Han var sikkert ogsaa for ensidigt genealogisk orienteret til at magte at redigere et personalhistorisk Tidsskrift. For Bricka var hans Afgang en Befrielse. Den 25. Marts 1880 skriver han til Rørdam: „ovenpaa Elvius's forvirrede og forvirrende Virksomhed, som ved Rastløshed søgte at erstatte Mangelen paa Alvor og Grundighed . . . er der fulgt en saare behagelig Tid med Ro og Fred“. Rørdam havde den trufne Afgørelse personlig gjort ondt, og som den billigt tænkende Mand han var, formanede han alvorligt den nye

¹ Brev af 23. Februar 1880 (Ny kgl. Saml., 4°, 2987). I et Brev, dateret „Communehospitalet 27 Febr. 1880“, fra Elvius til Fr. Krarup, hedder det, at da han kunde antage, „at det ikke var Hensigten med Deres to Besøg at tilføje mig personlige Krænkelser, maa jeg meddele Dem, at det kun var mod saadanne, at jeg ansaa mig nødsaget til at værge mig ved at komme med meget stærke Udtalelser“ (Brev i min Besiddelse).

² Brickas Brev af 25. Marts 1880. Elvius' Afskedsbegæring i Tillæg Nr. 6.

Redaktør Fr. Krarup til at gøre, hvad han kunde, „for at Bruddet ikke bliver ulægeligt. Thi Elvius har gjort saa overordentlige Anstrængelser, at det vilde være utaknemmeligt ganske at udskyde ham af Virksomheden for det Samfund, som han dog egentlig har stiftet“.¹

For Elvius var Afgørelsen et tungt Slag. Længe vedblev han at klage over den Uret, han mente var ham overgaaet; i 1881 forsøgte han endog at aabne en Pressepolemik mod Selskabet, og til det sidste følte han sig som en bitter Mand.² Saa vidt vides, fandt han kun Medhold hos Immanuel Barfod, der gav sin Harmes Luft i et temperamentsfuldt Brev til sin gamle Ven Rørdam. Da hans aabenhjertige Udtalelser fortjener at kendes, skal hans Brev meddeles i Tillægget.³

5. Da den stormfulde Periode var til Ende, kunde man skride til Udgivelsen af det første Hefte af *Personalthistorisk Tidsskrift*, hvoraf første Bind forelaa afsluttet med Trykkeaar 1880 og med Fr. Krarups Navn som Redaktør. Ved Aarets Udgang kunde det nye Samfund regne med ca. 620 Medlemmer i Danmark og Norge. Det er ikke uden Interesse at kaste et Blik paa den første Medlemsliste for at danne sig en Forestilling baade om hvilke Mennesker, som havde søgt Optagelse i „Samfundet“, og om de sociale Kredse, hvori det i Begyndelsen fandt Tilhold.

Først og fremmest maa det siges, at Embedsstanden sluttede godt op om det nye Selskab. Ikke mindst gælder det en Række historisk interesserede Præster. Med de fire Biskopper C. F. Balslev i Ribe, G. P. Brammer i Aarhus, C. T. Engelstoft i Odense og D. G. Monrad i Nykøbing F. som Fløjtmænd samledes saaledes i det unge „Samfund“ Præster som Vilhelm Bang, Immanuel Barfod, Chr. H. Brasch, A. Crone, E. Høyer Møller, A. Jantzen, E. Mau, A. H. Nielsen, J. C. Schurman, S. V. Wiberg o. fl. De flankeredes af Repræsentanter fra den verdslige

¹ Rørdams Brev af 4. Marts 1880 til Krarup (i min Besiddelse). Samme Vurdering hævdede Rørdam i Brev af 22. Marts 1880 til ham selv.

² 1903 udtraadte Elvius af Bestyrelsen, og 1919 lod han meddele, at han ikke ønskede at deltage i Højtideligholdelsen af 40 Aars-Jubilæet (P.T. 7. R. VI, 212). – Den 27. Febr. 1880 skrev han i det ovenfor anførte Brev til Fr. Krarup: „Jeg skal benytte Lejligheden til paany at meddele Dem, hvad jeg alt sagde i Søndags, at Samfundet har paaført mig en Udgift af over 500 Kroner, saa at jeg endog af den Grund i det forløbne Aar har maattet leve fattigt, og at mit Sygeleje derfor ogsaa er besværlige[re] og langvarigere, end det ellers havde været nødvendigt“. – Om hans Angreb paa Selskabet se Bricka til Rørdam 1881 29. Marts. Dagens Nyheder 1881 13. Marts (Nr. 71).

³ Tillæg Nr. 7.

Embedsstand som de ekstraordinære Højesteretsassessorer, Konferensraaderne A. L. Drewsen og F. J. Fiedler, af fhv. Minister J. C. H. Fischer, Stiftamtmand E. Heltzen, Folketingets Formand, Borgmester C. Krabbe og Landstingets Formand, Højesteretsadvokat C. Liebe, Kunstakademiets Direktør, Etatsraad F. Meldahl, den senere Kabinetssekretær Fr. Rosenstand, Ordensskatmester, Kammerherre W. Johannsen, Kabinetssekretær J. P. Trap, Gehejmeetsraad I. F. Schlegel og Formanden i Sø- og Handelsretten N. F. Schlegel, Arkitekten, Professor H. Storck, Juristen, Professor H. Matzen, Konferensraad, Justitiarius C. N. Tang. Fra Militærets Verden kan nævnes Generalerne I. W. A. Harbou, C. Hegermann-Lindenchrone og H. A. T. Kauffmann. Heller ikke savnes Repræsentanter for det praktiske Liv: Bankdirektør Isak Glückstadt, Grossererne Bernhard og Heinrich Hirschsprung, Fabrikant, Etatsraad L. P. Holmblad, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsen, Overretsprokurator J. H. Kalko, Grosserer Th. Plum, Generalkonsul Hendrik Pontoppidan i Hamburg (der straks tegnede sig som livsvarigt Medlem), Generalkonsul Johan Hansen, en Række Boghandlere, hvorblandt O. Wroblewski, F. V. Hegel, G. E. C. Gad.

I særlig rigt Tal havde Medlemmer af Godsejerstanden og den danske Adel indmeldt sig. Der kan saaledes opregnes Mænd henhørende til Slægterne Arenstorff, Berner-Schilden, Bille Brahe, Carlsen, Collett, Danneskiold-Samsøe, Dinesen, Düring-Rosenkrantz, Estrup, Krag-Juel-Vind-Frijs, Juel, Juel-Brockdorff, Knuth, Lewetzau, Lowzow, Lunn, Løvenskiold, Moltke, Rantzau, Reedtz-Thott, Reventlow, Rosen, Rosenkrantz, Rosenørn, Rosenørn-Lehn, Scavenius, Schack, Scheel, Schøller, Sehested, Sehested-Juul, Skeel, Stampe, Trampe, Tutein, Wichfeld, Vind, Zytphen-Adeler.

Heller ikke Historikere og historiske Forfattere holdt sig tilbage. Blandt de førstnævnte forekommer saaledes Fr. Barfod, C. F. Bricka, Kr. Erslev, J. A. Fridericia, S. M. Gjellerup, A. Heise, Troels Lund, W. Møllerup, Oluf Nielsen, H. F. Rørdam, J. J. A. Worsaae, blandt de sidstnævnte Nicolai Bøgh, Edgar Collin, H. R. Hiort-Lorenzen, Anders Petersen, O. F. C. Rasmussen, P. F. Rist. Andre litterære Personligheder var Assyriologen, Professor Valdemar Schmidt og Rektor, Professor P. H. Tregder i Sorø. Af svenske Forskere kan nævnes Provst, Dr. S. Cavallin og Professor Martin Weibull, hvortil kom den fremragende tyske Historiker Professor D. Schäfer i Jena. Endelig indtraadte ogsaa enkelte Institutioner: Athenæum, Aalborg, Aarhus, Herlufsholm, Nykøbing, Randers og Ribe Skoler, nogle Stiftsbiblioteker, Studenterforeningen o. l. Alt i alt afspejler den første Medlemskreds i „Sam-

fundet“ paa karakteristisk Maade de kulturbærende sociale Lag i Datidens Danmark. Noget lignende gælder sikkert ogsaa Norge.

6. Betragter man det første Bind af *Personalhistorisk Tidsskrift*, et stateligt Bind paa ikke mindre end 351 Sider, er det let at se, hvorledes det har dannet Forbilledet for alle de følgende, der nu er kommet gennem 75 Aar. Det er i Virkeligheden paaafaldende faa Ændringer, der kan spores i det engang skabte Mønster. Man vil her træffe en stadig Skiften mellem fremstillende Bidrag og Udgivelse af forskelligartet Kildestof. Hertil kommer „Spørgsmaal og Svar“ især af genealogisk Art og et fyldigt, for den Art Publikationer ganske uundværligt, Navneregister.

Bindet indledes med en Artikel af IMMANUEL BARFOD om „Genealogen og hans Arbejde“ skrevet med Liv og Aand og Kyndighed. Den fortjener den Dag i Dag at læses og overvejes. Forøvrigt vil man blandt Bidragyderne finde velkendte Navne og prøvede Kræfter som A. Thiset, S. Jørgensen (Kistrup), H. F. Rørdam, G. L. Wad, Fr. Krarup, Oluf Nielsen o. fl. Det er desuden tydeligt, at man – som det maatte føles naturligt – har bestræbt sig paa at tilvejebringe en nogenlunde ligelig Blanding af norske og danske Bidrag. Saaledes træffer man Norge repræsenteret ved Forfattere som J. F. Lampe, H. J. Huitfeldt-Kaas og Gustav Storm. Senere kom hertil E. A. Thomle, Ludvig Daae, C. J. Anker, D. Thrap, A. E. Erichsen, S. H. Finne-Grønn, Oluf Kolsrud o. fl.

Fra Begyndelsen var det bestemt som en Hovedopgave for Tidsskriftet at berige Personalhistorien med Bidrag fra utrykte eller hidtil ukendte Kilder. Er der nogen Linie, der præger Tidsskriftets Holdning gennem hele dets Levetid, er det denne. Uden Overdrivelse tør man da betegne „Personalhistorisk Tidsskrift“ som et rigt Skatkammer for dansk – og norsk – Personalhistorie. Her vil man saaledes finde offentliggjort talrige Bidrag i Form af Dagbogsoptegnelser og Memoirer, Breve og Aktstykker, Gravskrifter, Stambøger og Slægtsbøger, medens der til andre Tider er meddelt Matrikeludtog vedrørende nordiske Studerende i Udlandet eller forskelligartede Etatslister. Snart har man indskrænket sig til Behandling af en enkelt Personlighed eller Familie, snart har man offentliggjort mere omfattende Materiale af Betydning for alle Stænder i det danske Samfund, som f. Eks. de personalhistoriske Udtog af Kancelliets Registranter, snart har man haft Opmærksomheden henvendt paa særlige Klasser, – Adel, Hof- og Civilembedsmænd, Gejstlige og Lærde, Officerer i Hær og Flaade,

Læger, Forfattere og Kunstnere – eller paa lokalt bestemte Slægtsgrupper. Heller ikke har man forsømt Tid efter anden at behandle almindelige Spørgsmaal af principiel Betydning vedrørende det genealogiske og personalhistoriske Studium, Bibliografi, Heraldik, Navnesag o. l.¹

Det er paa denne Maade gennem tre Fjerdedele af et Aarhundrede lykkedes at skabe et Samlingsværk af ret enestaaende Karakter, som vort Samfund har Grund til at se tilbage paa med berettiget Stolthed, ikke mindst naar man tager i Betragtning, hvor ringe økonomiske Hjælpekilder og hvor faatallig en Medarbejderkreds der i Virkeligheden har staaet til Raadighed. Det er sandt nok, at ikke ethvert Bind og ikke enhver Række af „Personalhistorisk Tidsskrift“ udmærker sig ved samme Lødighed, men taget under eet vil man her finde et Værk, der ikke blot er af stor Betydning for Biografi og Genealogi, men som ogsaa derigennem rummer talrige Bidrag til Belysning af den sociale og kulturelle Udvikling gennem Aarhundreder. Det bedste Bevis paa Tidsskriftets Værdi foreligger antagelig i den Omstændighed, at saa mange Forskere fra andre Felter har vidst at drage sig det Arbejde, der er nedlagt heri, til Nytte.

En vigtig Nydannelse kom til, da man allerede fra Bind III i særlige Tillæg begyndte at meddele Lister over Dødsfald i Danmark og Norge (fra 1881 at regne). Hermed fortsatte man indtil 8. R. III (for Aaret 1923), da økonomiske Vanskeligheder medførte, at man maatte stille dette Arbejde i Bero. Først fra 11. R. VI kunde man igen tage denne Opgave op og atter meddele saadanne Lister for Danmarks Vedkommende (fra 1944). Der kan næppe være Tvivl om, at lige saa byrdefulde de er for „Samfundets“ Økonomi, lige saa værdifulde er de baade for Forskningen og for praktisk Benyttelse i dagligt Arbejde.

I denne Forbindelse kan nævnes, at man fra 6. R. III begyndte at levere Anmeldelser af personalhistoriske Arbejder. I Begyndelsen indskrænkede man sig som Regel til kortere Omtale af de paagældende Skrifter, senere har man lagt Vægt paa at bringe længere kritiske Recensioner. Medens man før 1915 kun lejlighedsvis havde meddelt kortfattede Notitser i Anledning af Dødsfald inden for den Kreds,

---

¹ Indholdsfortegnelser til P.T. 1.-2. R. findes i 3. R. I, S. I-XVIII; til 3.-4. R. i 5. R. I, S. I-XVII; til 5.-6. R. i 7. R. I, 1-18. I 9. R. III, S. I-LII findes en samlet Indholdsfortegnelse til 1.-9. R. II (ogsaa som Særtryk); i 12. R. I, S. I-XXXVI til 9. R. III-11. R. VI. En samlet Indholdsfortegnelse og endnu mere et samlet Navneregister til hele Tidsskriftet er vedblivende en vigtig Fremtidsopgave.

som stod „Samfundet“ nær, indførte man fra 6. R. IV i paakommende Tilfælde at bringe udførligere Nekrologer.

Fortjenesten af at have gennemført Udgivelsen af „Personalhistorisk Tidsskrift“ tilkommer i første Række Skriftudvalget og Redaktionen. Medens de skiftende Tidens Skriftudvalg i al Stilhed har udført et stort kritisk, maaske ikke altid tilstrækkeligt værdsat Arbejde, har selve Tilrettelæggelsen og Udgivelsen af Tidsskriftet været betroet Redaktøren. Bd. I–III blev redigeret af FR. KRARUP. Det er ovenfor omtalt, hvorledes Bricka hilste hans Overtagelse af Redaktionen med megen Tilfredshed, men længe varede det ikke, før han ogsaa ved Krarup fandt betydelige Mangler – den 18. November 1883 taler han i et Brev til Rørdam om „Krarups fuldstændige Uduelighed som Redaktør“. Det var da et meget betydeligt Fremskridt, at den solide og strengt skolede, senere Landsarkivar, G. L. WAD fra 1883 afløste Krarup som Redaktør (IV. – 2. R. IV, 1883–89). Derefter fulgte H. W. HARBOU (2. R. V–3. R. III, 1890–94), G. L. GROVE (3. R. IV–VI, 1895–97), C. E. A. SCHØLLER (4. R. I–II, 1898–99), atter G. L. GROVE (4. R. III–6. R. I, 1900–1911), PAUL HENNINGS (6. R. I–8. R. VI, 1911–27), dernæst i Forening med Skriftudvalget H. HJORTH-NIELSEN (9. R. I–12. R. III, 1928–48) og ALBERT FABRI TIUS (12. R. IV–13. R. II, 1949–53).

At opregne de mange Bidragydere, der i Aarenes Løb har støttet Tidsskriftet med deres Arbejde, skal ikke forsøges paa dette Sted.¹ Næsten alle, der har vundet sig Navn i dansk personalhistorisk Forskning, har stillet deres Pen til Raadighed, og „Samfundet“ er dem alle stor Tak skyldig, fordi de trods materielt utilfredsstillende Kaar ikke har vægret sig ved at arbejde med paa Løsningen af de Opgaver, man her havde stillet sig.

7. Udgivelsen af „Personalhistorisk Tidsskrift“ maa ubetinget kaldes vort Samfunds Hovedbedrift. Men foruden gennem dette og ved lejlighedsvis Udgivelse af enkelte særskilte Skrifter har man paa flere andre Maader søgt at virke til Fremme af det personalhistoriske Studium. Et ikke betydningsløst Middel i saa Henseende udgjorde allerede Tidsskriftets Spørgerubrik, hvorigennem personalhistorisk interesserede kunde bringes i Forbindelse med hverandre. I lignende Retning virkede ogsaa Indsamling af Bøger og enkelte Haandskrifter,

¹ I P.T. 5. R. II, 165–65 har P. B. Grandjean meddelt en Fortegnelse over Bidragydere til Tidsskriftet i de første 25 Aar. En Forfatterliste for 9. R. III–11. R. VI (ved Albert Fabritius) i 12. R. I, S. XXXII–XXXIV.

der skulde være i Sekretærens eller Kommissionærens Varetægt og staa til Medlemmernes Raadighed. Da det i det lange Løb viste sig mindre bekvemt, at et Samfund, der ikke ejede noget særligt Bibliotek, end sige Biblioteksrum, laa inde med en Bogsamling, blev denne for Størstedelen 1908 overdraget til Det kgl. Bibliotek.¹

Megen Vægt har man ogsaa i nyere Tid lagt paa at vedligeholde Forbindelsen med de senere tilkomne nordiske Søsterselskaber. Navnlig Paul Hennings var ivrig i saa Henseende og indførte ogsaa en særlig Rubrik i Tidsskriftet, i hvilken der kunde gives Meddelelser om Forhold i andre Lande, der maatte være af Interesse for Personalhistorikere. Forbindelsen med Udlandet understregedes ogsaa ved, at man fra 1913 begyndte at optage udenlandske Fagfæller som korresponderende Medlemmer (fra 1929 ogsaa som Æresmedlemmer).²

Oprindeligt havde „Samfundet“ tænkt alene at indskrænke sig til en Virksomhed af litterær Art. Efterhaanden opstod dog Ønsket om, at Medlemmerne ogsaa nu og da kunde samles til Møder, hvor der kunde blive holdt Foredrag og blive givet Lejlighed til at føre Forhandlinger og deltage i selskabeligt Samvær. Det første Møde af denne Art fandt Sted den 14. Februar 1916, ved hvilket Louis Bobé talte om „Personhistorie og biografisk Portræt“.³ Senere er man gaaet videre ad samme Vej. Efter at Krigsaares Vanskeligheder var overvundne, har man genoptaget Mødevirksomheden, idet et 1953 nedsat „Arbejdsudvalg“ har faaet til Opgave særlig at varetage denne. – I denne Forbindelse kan nævnes, at man 1919, 1929 og 1954 paa højtideligt Maade fejrede „Samfundets“ henholdsvis 40, 50 og 75 Aars Jubilæum. 60 og 70 Aarsmindedagene for Selskabets Stiftelse blev markerede ved almindelige Møder.⁴ Ved Jubilæet 1929 udnævntes som det første danske Æresmedlem Landsarkivar G. L. WAD, og s. A. som det første norske Statsarkivar E. A. THOMLE, den sidst levende af „Samfundets“ Stiftere.⁵

Varetagelsen af Selskabets Administration har ligget i Hænderne paa Bestyrelsen (til 1927 delte i en norsk og dansk Afdeling). En særlig

¹ P.T. III, 368, Tillæg S. 42; 4. R. VI, 285; 5. R. V, 283. Senere tilkomne Boggaver var en Tid opstillet i Rigsarkivet (9. R. II, 191).

² P.T. 6. R. IV, 281; 9. R. II, 271; 9. R. III, 226; 9. R. VI, 273; 10. R. IV, 282; 10. R. VI, 285; 12. R. IV, 201.

³ P.T. 7. R. I, 330.

⁴ P.T. 7. R. IV, 297–300; 9. R. II, 267–72. – 10. R. VI, 285; 12. R. IV, 201.

⁵ Om G. L. Wad se P.T. 9. R. II, 193–99; 271; om E. A. Thomle 10. R. III, 246–47.

Plads inden for denne tilkommer der naturligt nok Formanden. Den danske Afdeling har til denne Dag blot haft seks Formænd. Det var sikkert en stor Støtte for det unge Samfund, at en saa anset og indflydelsesrig Personlighed som Kongens Kabinetssekretær, Gehejmetsraad J. P. TRAP, tilmed kendt som Udgiver af den store historik-topografisk-statistiske Danmarksbeskrivelse, var villig til som den første at paatage sig Formandshvervet. Det kan næppe betvivles, at han ved sin store Autoritet har formaaet at skærme den spæde Plante.

Da Trap døde 1885, fik han til Efterfølger Gehejmekonferensraad M. H. ROSENØRN, selv bekendt som historisk Forfatter og Deltager i historiske Foretagender. Den egenhændigt førte Forhandlingsprotokol fra hans Formandstid vidner bl. a. om hans Interesse for „Samfundet“, men da han 1901 var fyldt 77 Aar, ønskede han at afgaa (han døde 1902). For første Gang fik man nu til Formand en virkelig førsterangs Fagmand i den fortjenstfulde Udgiver af det store biografiske Leksikon, Rigsarkivar C. F. BRICKA. Han stod ubestridt som Personalhistoriens ypperste Dyrker i Danmark, og fra Begyndelsen havde han paa virksom Maade øvet Indflydelse paa „Samfundets“ Skæbne. Man kunde derfor med Grund have ventet sig meget af hans Formandstid, men desværre gik han allerede den 23. August 1903 bort, blot halvandet Aar efter sit Valg til Formand.

Til Formand valgtes nu (1904) enstemmigt Arkivar A. THISET, den højt fortjente Adelshistoriker og Sfragistiker. Thiset beklædte Formandspladsen til sin Død 1917. Talrige værdifulde Bidrag har han beriget vort Tidsskrift med, og endnu i sit sidste Leveaar holdt han i Selskabet et stærkt paaskønnet Foredrag om dansk Heraldik i Fortid og Nutid. I en økonomisk vanskelig Overgangsperiode skyldtes det hans personlige Indgriben, at de paatænkte Sparebestræbelser fra Statens Side ikke kom til at ramme „Samfundet“ paa dødbringende Maade, og i hans Formandstid lykkedes det at bevæge Hendes Majestæt Enkedronning LOUISE († 1926) til 1913 at paatage sig Hvervet som Protektrice for vort Selskab.¹

De følgende 31 Aar (1917–48) beklædtes Formandspladsen af kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. LOUIS BOBÉ, hvis Personlighed og Livsværk sikkert vil være i frisk Erindring. Fra 1904 havde han været Medlem af „Samfundets“ Bestyrelse, og allerede i 1888 havde han

¹ Om Thiset se P.T. 7. R. II, 243–47; om Dronningens Protektorat 6. R. IV (foran); 8. R. V, 1–2; om Kammerherre, Etatsraad Gotthold Krag († 1944), der baade formidlede Dronningens Overtagelse af Protektoratet, og at „Samfundet“ blev betænkt i Dronningens Testamente, 11. R. V, 63–64.

som ung Student faaet optaget sin første Artikel i „Personalhistorisk Tidsskrift“. Den lange Aarrække, hvori Bobé selv førte Forsædet i sit gamle Selskab, blev rig paa mange Slags Omskiftelser. Tidernes stadig tungere økonomiske Tryk vakte hans Bekymring og stækkede den frodige Virksomhed, som især Samarbejdet med Ungdomsvennen Paul Hennings¹ havde kaldt frem. Vemodig, om end naturlig, var Opløsningen 1927 af det gamle Baand med norsk slægtshistorisk Forskning. Intet formaaede dog at kue Louis Bobé's Nidkærhed. I over 60 Aar tjente han „Personalhistorisk Tidsskrift“ med sin altid villige Pen, med forbilledlig Troskab holdt han i gode Tider som i onde fast ved vort „Samfund“, og med Utrættelighed og Ildhu dyrkede han til det sidste den Muse, han som ung havde givet sit Hjerte.²

8. Et Selskab som „Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie“ bestaar ikke i saa mange Aar, uden at forskelligartede Vanskeligheder vil vise sig. Der er ovenfor redegjort for, hvorledes allerede i „Samfundets“ første Aar alvorlige Divergenser truede med at sprænge den unge Organisation, og til Tider kan vel ogsaa senere modstridende Standpunkter og Interesser have fremkaldt mere eller mindre dybtgaaende Spænding.

Alvorligere er det økonomiske Problem, for dette som for saa mange lignende Selskaber. Allerede i 1898 hører man Tale om, at Tidsskriftets Arkantal paa Grund af Trykningsomkostningerne maatte indskrænkes, og 1921 hedder det, at „Samfundets“ Regnskab „er ret trøstesløst“.³ Trods Lyspunkter er Vanskelighederne ikke blevet mindre siden da. Saa tidligt som 1881 opnaaede Selskabet vel sit første – senere fortsatte og forøgede – Aarsbidrag fra den danske Stat, andre Understøttelser har man siden lejlighedsvis modtaget fra den Raben-Levetzauseke Fond, den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, den Skrikeske Stiftelse, den Carlsen-Langeske Legatstiftelse, Alfred Goods personalhistoriske Fond, Dansk historisk Fællesfond, hvori det 1944 lykkedes at faa „Samfundet“ optaget som participerende Selskab, desuden kærkomne Gaver fra privat Side. Ikke desto mindre viser det sig, at „Samfundets“ Indtægtskilder ikke kan holde Trit med de i hastig Takt enormt voksende Udgifter til Papir og Trykning. Med Taknemmelighed maa det da paaskønnes, at en privat Hjælpeaktion

¹ Jvfr. Bobés Nekrolog over Paul Hennings i P.T. 8. R. VI, 173–74.

² Nekrolog i P.T. 12. R. VI, 184–86; Bibliografi over hans Produktion til 1937 10. R. IV, 5–74. Skrivelse ved hans Afgang som Formand 12. R. III, 198.

³ P.T. 4. R. I, 312; 7. R. V, 261.

under Navn „Personalhistorisk Tidsskrifts Venner“ 1952 er blevet dannet. Forøgede økonomiske Hjæpekilder er dog stadig paakrævede.

Andre Vanskeligheder er af mere aandelig Karakter. Et Samfund som det personalhistoriske og dets Tidsskrift skulde gerne være som et rummeligt Hus, bag hvis Mure der kan være Hjemsted baade for Biografi og Genealogi, baade for den mere privatbetonede Slægtsinteresse og for den egentlige Forskning. Det er dog ikke altid let at faa de forskelligartede Tendenser til at gaa i Spand sammen, og det kan ikke paa Forhaand forventes, at alle Medlemmer med lige Interesse kan omfatte alle Sider af „Samfundets“ Virksomhed.

Særlig Grund til Bekymring volder det Forhold, at Personalhistorien ikke i samme Grad som før nyder godt af Forstaaelse fra den „faghistoriske“ Forskning.¹ I 1879 stillede Sagen sig anderledes. Flere betydelige Historikere sluttede Kreds om „Samfundet“, som der i det hele taget inden for det ældre Slægtled af danske Historikere fandtes ikke faa, der tillige havde udmærket sig ved personalhistoriske Arbejder. Velgørende i denne Sammenhæng er det ogsaa at tænke paa, at den store Mærkesmand i moderne dansk Historieforskning Kristian Erslev lige fra Selskabets Stiftelse 1879 til sin Død 1930 stod som et trofast Medlem i vore Rækker, ligesom han ogsaa har beriget Tidsskriftet med et værdifuldt Bidrag² og som selvstændig Publikation for Samfundet har udgivet „Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596-1660“ (1885).

I nyere Tid har Udviklingen medført, at der ofte fra faghistorisk Side ses med en vis Kølighed paa Personalhistorien. Det er forstaaeligt nok, at man kan føle Trang til at være paa Vagt over for de kun alt for yppige Vildskud, som velment, men uskolet Amatørvirksomhed ofte skyder paa dette Træ i vor skrivelystne Tidsalder, men det maa betegnes som et alvorligt Tab baade for Historien og Personalhistorien, hvis Kløften mellem dem skulde blive for vid.

Just i en Tid som vor, der som kun faa andre har haft Lejlighed til at lære Mennesket at kende – Mennesket paa Godt og Ondt –, skulde man dog ikke i det almindelige historiske Arbejde forsmaa den Disciplin, der til særlig Opgave har valgt sig at fremme Kendskabet til den enkelte Personlighed gennem Biografien og til Slægternes

¹ Hvor betegnende er det ikke, at Ellen Jørgensen i sin „Historiens Studium i Danmark i 19. Aarhundrede“, 1943, ikke har ment at kunne ofre en Linie paa Omtale af det personalhistoriske Samfund!

² P.T. III, 18-39: Slægtskabsforbindelser mellem dansk og svensk Adel i Tiden før Kalmarunionen.

Følge i Genealogien. Ogsaa for Personalhistorien vil det i det lange Løb være til ubodelig Skade, om man skulde tabe det bredere historiske Perspektiv og den strengere metodiske Skoling af Syne. Til Bedste for begge Parter maa man da haabe, at Fremtiden atter vil hidføre det gamle harmoniske Forhold mellem Historie og Personalhistorie.

Gennem 75 Aar – ubrudt af to Verdenskrige og ikke faa Kriserperioder – har „Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie“ faaet Lov til at øve sin Gerning og udfylde sin Plads paa Historieforskningens vide Mark. Der er da Grund til i Taknemmelighed over, hvad det er blevet os forundt at udrette, med Fortrøstning at se Fremtiden i Møde og udtale Haabet om, at „Samfundet“ vedblivende maa faa Kaar til at fortsætte sin stille, støtte Virksomhed. Gid det aldrig maa savne den fornødne økonomiske Støtte eller i tilstrækkeligt Tal skolede og uselviske Medarbejdere! Kun derigennem vil det kunne lykkes at højne den personalhistoriske Forskning, at skabe Respekt om vort Arbejde, at give vort Bidrag til Belysning af den almindelige historiske Udvikling, som aldrig tilfulde vil kunne forstaaes uden indgaaende Beskæftigelse med Menneskets Rolle i Hændelsesforløbet – de enkelte Personligheders og de enkelte Slægters.

TILLÆG

I.

1879 8. Juni. Assistent Sofus Elvius indbyder Biskop, Dr. theol. C. T. Engelstoft til at være Medstifter af et personalhistorisk Selskab.

8 Juni 1879.

Højærværdige Hr. Biskop.

Efter at jeg i længere Tid havde næret Tanken om at faa oprettet et personalhistorisk Selskab, for derved at faa udgivet af de utrykte Kilder, man nu i saa høj Grad savner ved slige Studier, bragte jeg denne Tanke frem, for omtrent et Aar siden, for nogle af mine litterære Venner, men uagtet disse udtalte sig gunstigt for den, lod jeg den dog hvile, til jeg i Paaske iaar var i Besøg hos Pastor Imm. Barfod i Vaabensted, her blev Planen nøje overvejet, og Resultatet blev, at Barfod udarbejdede en Indbydelse, medens jeg skrev et Forslag til Love. I en snevrere Kreds fremkom jeg nu med Forslaget, og efter et Par Møder blev man enige om den vedlagte Indbydelse og Plan. Det blev dernæst bestemt at opfordre de paa Blad *a* paa vedlagte Bilag anførte

Herrer til at underskrive som Indbydere sammen med de paa Blad *b* anførte, der alt have underskrevet den, samt dernæst at anmode Professor L. Daa i Christiania¹ om at samle en lignende Kreds af Indbydere i Norge.

Idet jeg nu beder Dem, højlærde Hr. Doctor, at støtte Sagen med Deres store Anseelse, tillader jeg mig tillige at udbede mig Deres behagelige Udtalelser saavel om Planen i det hele som om de enkelte Punkter og Spørgsmaal, Indbydelsen maatte give Anledning til.

De oprindelige Forslag fra Pastor Barfod og mig har jeg den Ære tillige at vedlægge til behagelig Gjennemsyn.

Med største Højagtelse forbliver jeg

højrærværdige Hr. Biskop

Deres ærbødigste

Sofus Elvius.

Højvelbaarne

Højrærværdige

Hr. Biskop Dr. th. Engelstoft

Commandør af Dbg. DM. p.p.

(Original i C. T. Engelstofts Privatarkiv i Rigsarkivet med Paaskrift af Engelstoft: „besv. 9 Juni“).

2.

1879 14. Juni. Sognepræst i Brændekilde, Dr. phil. H. F. Rørdam tiltræder Sofus Elvius' Opfordring til at være Medstifter af et genealogisk-personalhistorisk Selskab.

Brændekilde 14/6 1879.

Hr. Assistent Elvius!

Tak for Deres venlige Brev! Med Fornøjelse underskriver jeg Indbydelsen til Stiftelse af et genealogisk-personalhistorisk Selskab, idet jeg ønsker Lykke til Foretagendet. Ogsaa glæder det mig, at De er kommen i Forbindelse med min gamle Ven Im. Barfod, der er en ualmindelig dygtig Arbejder i det personalhistoriske Fag, om han end ikke har faaet meget udgivet.² Hvad det fremtidige Tidsskrift angaar, vil jeg raade Dem ikke strax at fylde det med for meget Raamateriale, der let dræber Interessen hos det store Publicum, men hellere vælge Moes norske personalhist. Tidsskrift³ til Forbillede. Uni-

¹ Professor i Historie, Dr. phil. Ludvig Daae (1834-1910). Daae blev Medlem af Bestyrelsen for den norske Afdeling 1882.

² Sognepræst i Vaabensted, siden Provst, Immanuel Barfod (1820-96), sammen med hvem Rørdam havde udgivet „Kirke-Kalender for Slesvig Stift“, 1-2, 1862-64. Barfods ypperste Arbejde er hans „Den falsterske Gejstlighed Personalhistorie“, 1-2, 1851-54.

³ Tidsskrift for den norske Personalhistorie, udg. af Bernt Moe, 1. R. 1-9. Hefte, 1840-46.

versitetsmatriklen burde helst udgives som et Hele for sig (om end heftevis), og ikke stykkes ud i 100 Stykker i et Tidsskrift. S. B. Smith og jeg havde tænkt paa at udgive den i Anledning af Univ. Festen. Men det lykkedes os ikke at finde den fornødne Understøttelse dertil.¹ De vil altsaa deraf se, at for min egen Person har jeg intet imod Materialsamlinger. Men skal man under vore smaa Forhold samle et Publicum, tør man ikke indskrænke sig dertil, med mindre man forud kan sikre sig en klækkelig aarlig Understøttelse af offentlige Midler, hvad der vel neppe er stor Udsigt til for dette Samfund.

Med Højagtelse forbindligst
H. F. Rørdam.

(Original i Sofus Elvius' Papirer i Det kgl. Bibliotek Nr. 16 a).

3.

1879 25. Septbr. Biskop, Dr. theol. C. T. Engelstoft erklærer sig villig til at under-
skrive en Opfordring til at skaffe det personalhistoriske Selskab Medlemmer.

Odense d. 25 Sept. 1879.

Med Fornøielse opfylder jeg herved Deres Ønske og sender mit Navn til Benyttelse ved Bestyrelsens Opfordring, i hvilken jeg seer et meget heldigt Middel til at skaffe Selskabet Medlemmer – hvad ellers falder vanskeligt udenfor Indbydernes Kreds – uden man er istand til at udsende en Prøve paa Tidsskriftet. Jeg har mere Udsigt til at skaffe nogle Bidrag til Selskabets Archiv end Medlemmer, thi her i Provindserne er der for Tiden ikke nogen god Jordbund for lærde Foretagender.

Deres ærbødige
C. T. Engelstoft.

S. T.

Hr. Assistent Elvius.

(Original i Sofus Elvius' Papirer i Det kgl. Bibliotek, Nr. 16 a).

4.

1880 ca. 18. Febr. Sognepræst, Dr. phil. H. F. Rørdam henstiller til Sofus Elvius at trække sig tilbage fra Redaktionen af „Personalhistorisk Tidsskrift“.

[1880 ca. 18. Febr.]

Kære Hr. Elvius!

Som den, der nærmest har foranlediget, at De er blevet valgt til Redaktør af det genealogiske Selskabs Tidsskrift, paaligger der mig den ubehagelige Pligt at underrette Dem om, at der blandt *alle* Bestyrelsens Medlemmer har

¹ Udgaven af „Kjøbenhavns Universitets Matrikel“ for 1611–1829, 1–3, blev først besørget 1890–1912 af S. Birket Smith alene.

dannet sig den Antagelse, at dette Arbejde ikke ret ligger for Dem, men at det vilde være heldigt, om det kunde blive overdraget til en anden. Personlig nærer jeg saa megen Hengivenhed for Dem, og alle anerkjende vi saa fuldkommen Deres Fortjenester af Selskabets Stiftelse, at det er vort Ønske, at De fremdeles maatte blive i Bestyrelsen som dens Sekretær, dog saaledes at de egentlige Redaktionsforretninger afgives til en anden, i det vi nemlig have bestemt at anmode Fr. Krarup¹ om at overtage disse Forretninger. Det var under Forhandling at tilstille Dem en officiel Skrivelse med de andre Bestyrelsesmedlemmers Underskrift, men jeg udbad mig at gjøre Dem Meddelelsen privat, ikke fordi jeg ynder den Slags Forretninger, men fordi jeg antog, at De af hele min Færd vilde have faaet det Indtryk, at jeg ikke blot ikke nærer nogen Uvilje imod Dem, men meget mere en ikke ringe Godhed, og at jeg vilde skaane Dem for større Ubehagelighed end højst fornødent.

Jeg imødeser Deres Meddelelse om, at De gaar ind paa det antydede Forslag. Det skulde gjøre mig særdeles ondt, om De optog Sagen i Vrede. Nogen saadan er i Sandhed ikke tilstede fra min eller overhovedet fra nogen af Bestyrelsesmedlemmernes Side; men vi søge kun at fremme, hvad vi anse for tjenligst for Selskabet. Personlig nærer jeg ogsaa Frygt for, at den overordentlige Kraftanstrengelse, De har udfoldet, har været skadelig for Deres Helbred. Maaske vi[lde] det derfor [være] det lempeligste, om De vilde meddele Bestyrelsen, at De af Helbredshensyn ønskede at fratræde Redaktionen, men forøvrigt var villig til at støtte Selskabet efter Evne.

Jeg skriver dette Brev saaledes, at det kan afgives til Dem, naar Deres Helbredstilstand tillader Dem at modtage det. Forøvrigt er det mit hjertelige Ønske, at De maatte ganske gjenvinde Deres Sundhed, og at vi længe maatte have Dem i Bestyrelsen i vort Selskab.

[H. F. Rørdam].

(Koncept i Ny kgl. Saml., 4°, 2987. Forkortelserne opløst i Gengivelsen. Jvfr. S. VIII).

5.

1880 25. Febr. Raadstuearkivar, Dr. phil. Oluf Nielsen beklager Nødvendigheden af at have deltaget i Opfordringen til Sofus Elvius om at trække sig tilbage fra Redaktionen.

25 Feb. 80.

Højestærede Hr. Elvius!

Hermed sender jeg Dem tilbage Optegnelserne om Familien Bagger og takker Dem hjerteligt derfor. Det gør mig ondt, at De er syg, og har i denne Tid dobbelt Medfølelse med Dem, dels fordi jeg selv har været syg i henvend 14 Dage, dels fordi jeg har været medvirkende til at berede Dem en stor Skuffelse. Det kan nok synes, at det er hårdt, at De, efterat have opofret

¹ Assistent i Gehejmearkivet Frederik Krarup (1841-1910), Redaktør af P.T. 1880-82.

et Aar på at stifte vort Selskab og anvendt både Tid og Omkostninger på at få det hele i Gang, på engang får Underretning om, at man ikke anser Dem for skikket til at forestå Redaktørforretningerne. Men var det dog ikke bedre, at De trådte fra nu, inden noget var udgivet, end at det først udkomne skulde vise sig at være så uheldig redigeret, at allerede det skulde blive en Pind til Selskabets Ligkiste. Der hører foruden de omfattende Kundskaber så mange praktiske Erfaringer til forat være Redaktør, at det er en meget vanskelig Opgave. Vi erkender alle Deres opofrende Flid og gode Vilje, og De må tro, at vi nærer kun venlige Følelser ligeoverfor Dem, men for det Selskabs Skyld, som vi nu engang er udnævnte til at have Tilsyn med, kunde vi ikke andet. Det var Bestyrelsens største Fejl, at den udnævnte Dem til Redaktør, ti det var vel bekendt, at Grunden til, at Normændene var så træge, var, at man ingen Garantier fandt i Deres Navn. Fordi De ikke er Redaktør, vedbliver De dog med at være Sekretær, i hvilken Stilling De vil kunne vedblive med at virke for Selskabet som hidtil. Jeg håber, at De også fremdeles vil vedblive med de Arbejder, hvormed De vilde forsyne Tidskriftet, og at De med Tiden vil finde, at De er bleven befriet for mange Bryderier, medens De uhindret kan vedblive med Deres Arbejder til Selskabets Fremme. Der er sikkert ingen af Deres Venner, der vil dømme ringere om Dem, fordi De ikke bliver Redaktør, Deres Fortjenester af Selskabet vil ikke glemmes, og Deres flittige Arbejden vil altid finde Påskønnelse både ved Arbejdets egen Belønning og på mange andre Måder.

Det var mig en Trang at skrive et Par Ord til Dem, så snart jeg var kommen op af Sengen, og jeg beder Dem modtage disse Linier som et velment Forsøg på at vise, at jeg personlig nærer venskabelige Følelser for Dem.

Deres forbundne

O. Nielsen.

(Original sst. som Nr. 3).

6.

1880 1. Marts. Assistent Sofus Elvius meddeler Geheimeetsraad J. P. Trap, at han nedlægger Redaktionen, evt. ogsaa Sekretærposten.

Kjøbenhavn d. 1/3. 1880.

Til Formanden for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie Hr. Geheimeetsraad Trap, Stk. af Dbg. D.M. p.p.

Herved tillader jeg mig at meddele, at jeg, uagtet jeg ugjerne gjør det, – da jeg ved at stifte Samfundet har offret Tid, Kræfter og Penge –, nedlægger Redaktionen, da jeg sætter Samfundets Interesse højere, og tilbyder, saafremt det ønskes, tillige at fratræde Sekretærforretningerne.

Jeg forbliver etc.

Sofus Elvius.

(Afskrift i Ny kgl. Saml., 4°, 2987, ved Elvius' Breve til H. F. Rørdam).

7.

1880 8. April. Sognepræst i Vaabensted Immanuel Barfod beklager i Brev til H. F. Rørdam Bestyrelsens Optræden over for Sofus Elvius og meddeler sine Tanker om det personalhistoriske Selskab og dets Tidsskrift.

Våbensted, 8 april 1880.

Kære Rørdam!

Med oprigtig tak for lån sender jeg Dig herved tilbage det såre værdifulde uddrag af matriklen, af hvilket jeg just ved min søn mejeristen,¹ som på grund af særligt uheld (da hans principal gik fallit) har været ausser Dienst et par måneder nu til majdag, har taget en afskrift. Det er et værdifuldt aktstykke, af den slags, som jeg havde håbet optaget i vort ny tidsskrift, men nu da jeg har set dettes 1ste hæfte, er alle mine skønne drømme svundne. For at få et sådant „*personalhistorisk*“ tidsskrift udgivet, behøvedes virkelig ikke stiftelsen af et „*genealogisk*“ selskab. Dengang jeg skrev den første indbydelse til selskabets dannelse, havde jeg – lige så lidt som Elvius – tanke om et tidsskrift: jeg vilde blot have et genealogisk fostbroderskab, en forening af mænd, der var flittige samlere, gensidig meddelte hverandre, hvad de samlede; det var et næt, jeg vilde have spændt ud over landet (Norge tænkte jeg da ikke på).

Da Elvius kort efter meddelte mig om de fornemme samlinger og om et tidsskrift af sådanne lette stykker, som folk kunde have „fornøjelse“ af at læse (som indledning til middagssøvnen), så vidste jeg nok, hvad klokken var slået. Og da jeg så siden så de første livstegn til organisationen af det fine selskab, så var det mig klart, at den gode Elvius var overlistet, og at man nu lavede en ret sammen, som jeg for min part ikke brød mig stort om at spise. Hvad jeg da har at indvende mod det *personalhist.* tidsskrift? Slet ikke noget, men når man fører en rød fuks ind på min stald, når jeg har ladet købe en gråskimmel, så bliver jeg skuffet. Det bliver ikke noget for „de tørre genealoger“ (s. 25).²

Nu, da jeg ikke har været personlig engageret i hele denne forestilling, har jeg ikke noget videre at beklage mig over, uden at man har fået lokket mig til at anbefale den ved en artikel i Berl. tid.³, og indlede tidsskriftet ved et stykke, jeg helst skulde ladet uskrevet⁴, både fordi det ikke dur synderlig

¹ Formentlig Andreas Thomsen Barfod (1854–1921), siden Sognepræst i Raarup, til 1880 beskæftiget ved Landvæsen (Fr. Birkedal-Barfod, Stamtavle over Slægten Barfod – Barfood – Barfoed, 1925, S. 121).

² P.T. I, 24–25: A. Thisets Bemærkning om, at „Bestræbelserne for at kalde en gammel Slægt [3: Krabbe] frem af dens nu 100 aarige Forglemmelse ville interessere Flere end blot de tørre Genealoger“.

³ Berlingske Tidende 1879 20. Novbr. (Nr. 271). I denne Artikel slaar Barfod stærkt til Lyd for den forsvarlige Bevarelse af Kirkebøger, Epitafier o. l.

⁴ P.T. I, 1–9 „Genealogen og hans arbejde“.

lig, og fordi jeg dermed spytter mig selv i øjnene, eftersom hr. Krarup naturligvis har det mål at skyde fra sig alt, hvad der angår både „genealogen og hans arbejde“ – endvidere er der jo vist mig den umådelige ære, at man har bedet mig om et par betænkninger, og sendt mig et par honningsøde breve med taksigelser både for og bag.

Men det egenlige Kainsmærke, som det ny tidsskrift har i panden eller på tittelbladet, er Krarups navn og den med stor genialitet affattede sætning, som findes på omslaget: „Da han under . . . den danske afdeling“.¹ Elvius var af 2 grunde en torn i øjet på de herrer, der ønskede at få hans plads og forrykke samfundets formål: 1) var han *kun* genealogisk samler, 2) var han en af de „mænd, som arbejde så at sige i blinde . . . og hvis fællesmærke man vel kan betegne som den talentløse middelmådighed . . . ægte børn af ukyndighed og åndløshed“ (Bricka [i] sidste hefte af Hist. tidsskr.)² – han hørte ikke til de lærdes lav, han var jo ikke engang student. Og så kom hans sygdom ret tilpas til at få – ja jeg véd ikke, om jeg skal sige, – lokket, truet eller fodset selskabets stifter ud af sin stilling, mens man så bag efter mener at kunne affærdige ham med tom smiger (æresmedlem) og nogle nådespenninge! Fy!

Det kan gerne være, at E. ikke var den stilling som redaktør fuldt voksen (skønt han har store kvalifikationer, som Krarup ikke har), men uædelt var det at bruge hans sygdom som en skingrund til at fjærne ham – man skulde hjulpet ham, tilbudt ham hjælp under hans sygdom, men ikke tilføjet ham en så dybt som muligt sårende krænkelser og så bag efter hånet ham med falsk smiger.³

Din gamle Ven

Imm. B.

(Original i Ny kgl. Saml., 4°, 2987).

¹ Sætningen lyder i sin Helhed saaledes: „Da han [o: Sofus Elvius] under en paakommen alvorlig Sygdom imidlertid maatte ønske Lettelse i de forskjellige Sysler, han havde paataget sig og stadig omfattede med usvækket Iver og rastløs Nidkjærhed, enedes den samlede Bestyrelse med nærværende Meddeler [o: Fr. Krarup] om Overtagelse af Forretningerne som Redaktør og som Sekretær for den danske Afdeling.“

² Historisk Tidsskrift 5. R. I, 706 (C. F. Brickas Ord i en Anmeldelse af E. Carstensen, Hjørlande Sogns Historie, 1878).

³ I Fædrelandet 1880 16. Juni (Nr. 136) findes en Artikel, undertegnet „en Nordmand“ [vistnok Adjunkt Arnesen i Frederikshald], hvori der ankes over, at det første Hefte af P.T. indeholdt for lidt genealogisk Stof, desuden over, at Immanuel Barfod ikke havde faaet Sæde i Bestyrelsen. Endelig kræves der en Redegørelse fra Samfundsraadet for dettes Holdning over for Sofus Elvius, hvis Fortjenester stærkt berømmes. Bricka og Oluf Nielsen fraaadede – og fik sat igennem –, at der blev givet noget Svar paa dette „kostelige Stykke“ (Bricka til Rørdam 1880 26. Juni).

SAMFUNDETS LEDELSE M. V.

1879-1954

VED

SVEN HOUMØLLER

Efterfølgende Fortegnelse, der hovedsagelig er udarbejdet paa Grundlag af de to Bestyrelses Forhandlingsprotokoller og den danske Afdelings Arkiv, meddeler Dato for Tiltræden og Fratræden af de forskellige Tillidshverv i det Omfang, det har været muligt at fremskaffe disse Oplysninger. Den tilsyneladende mere summariske Behandling af den norske Afdelings Bestyrelse m. v. skyldes, at den norske Bestyrelsesprotokol, der af Norsk slektshistorisk Forening godhedsfuldt er stillet til Raadighed for Udarbejdelsen, ikke har været ført i lange Perioder. De derved opstaaede Lakuner er saavidt muligt udfyldt gennem de ofte meget sparsomme Oplysninger om Samfundets Anliggender i Personalhistorisk Tidsskrift.

Første Gang, en Person omtales, bringes der biografiske Oplysninger om vedkommende, og der henvises til de øvrige Steder i Fortegnelsen, hvor den paagældende eventuelt forekommer, ligesom der disse Steder henvises til Hovedomtalen. Under biografiske Oplysninger anføres akademiske Grader, Stilling og Titler, som vedkommende havde ved Tiltrædelsen af det paagældende Tillidshverv, medens evt. senere indtrufne Ændringer heri er anført i Parentes. I et enkelt Tilfælde (Nr. 151) har det med de til Raadighed staaende Hjælpemidler ikke været muligt at fremskaffe biografiske Oplysninger,

Følgende Forkortelser er anvendt: MB = Medlem af Bestyrelsen.
MS = Medlem af Skriftudvalget.

Fortegnelsen omfatter:

Samfundets Protektrice

Den danske Afdeling:

Formænd (Nr. 1-6)

Bestyrelsen (Nr. 7-45)

Skriftudvalget (Nr. 46-59)

- Sekretærer og Redaktører (Nr. 60–69)
 Kasserer (Nr. 70)
 Redaktionssekretær (Nr. 71)
 Revisorer (Nr. 72–88)
 Den norske Afdeling:
 Formænd (Nr. 89–93)
 Bestyrelsen (Nr. 94–118)
 Skriftudvalget (Nr. 119–125)
 Sekretærer (Nr. 126–128)
 Æresmedlemmer (Nr. 129–146)
 Korresponderende Medlemmer (Nr. 147–161)

HENDES MAJESTÆT ENKEDRONNING LOUISE AF DANMARK
 var fra 15.5.1913 til sin Død 20.3.1926 Samfundets Protektrice.

DEN DANSKE AFDELING

Formænd

- 22.9.1879–21.1.1885:
 1. JENS PETER TRAP
 født Randers 19.9.1810, død Kbh. 21.1.1885.
 cand. jur., Dr. jur. h. c., Kabinetssekretær, Gehejmeetatsraad
 (Gehejmekonferensraad).
 3.3.1885–23.5.1901:
 2. MATHIAS HANS ROSENØRN
 født Randers 24.11.1814, død Kbh. 30.3.1902.
 cand. jur., Amtmand over Randers Amt, Kammerherre, Ge-
 hejmekonferensraad. – MB, se Nr. 12.
 23.5.1901–23.8.1903:
 3. CARL FREDERIK BRICKA
 født Kbh. 10.7.1845, død Frederiksberg 23.8.1903.
 mag. art, Dr. phil. h. c., Rigsarkivar. – MS, se Nr. 46.
 11.4.1904–14.7.1917:
 4. ANDERS THISET
 født Kbh. 25.2.1850, død sst. 14.7.1917.
 Arkivar i Rigsarkivet. – MB, se Nr. 16. MS, se Nr. 51.
 31.10.1917–31.12.1948:
 5. LOUIS THEODOR ALFRED BOBÉ
 født Kbh. 21.4.1867, død Dronningmølle 28.7.1951.
 Dr. phil. (kgl. Ordenshistoriograf). – MB, se Nr. 21. MS, se
 Nr. 52, Æresmedlem, se Nr. 138.

1.1.1949:

6. BJØRN STISGAARD KORNERUP
født Frederiksberg 8.5.1896.
Dr. theol., Overarkivar i Rigsarkivet (vgl. Ordenshistoriograf). –
MB, se Nr. 38. MS, se Nr. 57.

Bestyrelsen

Efter en d. 16.3.1882 udsendt Cirkulationsskrivelse vedtoges det, at Medlemmer af Skriftudvalget som saadanne automatisk er Medlemmer af Bestyrelsen. I Lighed hermed vedtoges det paa Bestyrelsesmøde 5.11.1889, at Sekretæren er Medlem af Bestyrelsen i sin Funktionstid. I Praksis er Sekretæren derefter blevet valgt til fast Medlem af Bestyrelsen ved først indtrædende Vakance. Nedenstaaende Fortegnelse omfatter kun de faste Medlemmer af Bestyrelsen.

22.9.1879–2 12.1885:

7. OTTO ALGREEN-USSING
født Frederiksberg 26.6.1835, død sst. 2.12.1885.
cand. jur., Kammerjunker, Kontorchef i Justitsministeriet (fg. Departementschef sst.).

22.9.1879–8.1903:

8. SOPHOS [SOFUS] HELENOS ELVIUS
født Kbh. 3.4.1849, død sst. 22.8.1921.
Assistent og Registrator i Livsforsikringsanstalten (Forretningsleder for Genealogisk Institut, Justitsraad). – Sekretær, se Nr. 60.

22.9.1879–25.1.1889:

9. CHRISTIAN THORNING ENGELSTOFT
født Næsborg 8.8.1805, død Odense 25.1.1889.
Dr. theol., Biskop over Fyns Stift.

22.9.1879–22.7.1898:

10. CARL LUDVIG LØVENSKIOLD
født Kbh. 27.9.1822, død sst. 22.7.1898.
Hofmarskal, Kammerherre, Major (Ordensskatmester, Overhofmarskal, Gehejmekonferensraad).

22.9.1879–5.1.1896:

11. OLUF NIELSEN
født Endrupholm, Skadst Herred, 24.4.1838, død Frederiksberg 5.1.1896.
Dr. phil., Raadstuearkivar. – MS, se Nr. 47.

- 22.9.1879–23.5.1901:
12. MATHIAS HANS ROSENØRN
Formand, se Nr. 2.
22.9.1879–1.3.1911:
13. HOLGER FREDERIK RØRDAM
født Laastrup 14.6.1830, død Lyngby 12.5.1913.
Dr. phil. (et theol. h. c.), Sognepræst til Brændekilde-Bellinge (til
Lyngby). – MS, se Nr. 48.
22.9.1879–23.1.1891:
14. ADOLPH SKRIKE
født Kbh. 1.11.1811, død sst. 23.1.1891.
Cand. jur., Gehejmelegationsraad.
1883(?)–1906:
15. GUSTAV LUDVIG WAD
født Seden 28.8.1854, død Odense 28.9.1929.
cand. polit., Fuldmægtig hos Overpostmesteren (Landsarkivar
for Fyn). – Sekretær, se Nr. 62. MS, se Nr. 50. Æresmedlem, se
Nr. 129.
5.11.1889–14.7.1917:
16. ANDERS THISET
Arkivsekretær i Rigsarkivet.
Formand, se Nr. 4.
29.5.1891–31.12.1918:
17. FREDERIK HANS WALTER HARBOU
født Altona 17.4.1853, død Kbh. 31.12.1918.
Kaptajn (Oberst). – Sekretær, se Nr. 63. MS, se Nr. 49.
3.10.1899–13.10.1905:
18. NICOLAI SEIDELIN BØGH
født Skamstrup 12.5.1843, død Frederiksberg 13.10.1905.
Forfatter, titulær Professor.
23.5.1901–6.8.1918:
19. CAMILLUS NYROP
født Kbh. 31.7.1843, død Frederiksberg 6.8.1918.
cand. jur., Industrihistoriker, titulær Professor.
16.12.1903–15.2.1911:
20. GERHARD LESLIE GROVE
født Kbh. 7.5.1855, død sst. 15.2.1911.
cand. jur., Arkivsekretær i Rigsarkivet. – Sekretær, se Nr. 64.

- 11.2.1904–31.12.1948:
21. LOUIS THEODOR ALFRED BOBÉ
Assistent i Rigsarkivet. – Formand, se Nr. 5.
11.2.1904–19.12.1921:
22. CHRISTIAN EMIL AUGUST SCHØLLER
født paa Margaard 2.11.1843, død sst. 20.2.1932.
cand. polit., Godsejer, Jægermester (Hofjægermester). – Sekretær,
se Nr. 65. Revisor, se Nr. 78.
28.11.1905–14.3.1921:
23. FREDERIK CARL WALDEMAR SOMMER
født Kbh. 11.12.1866, død sst. 25.2.1934.
Kontorchef i Kreditforeningen for industrielle Ejendomme.
29.11.1906–19.7.1927:
24. PAUL CHRISTIAN DE CONINCK HENNINGS
født Gentofte 27.8.1875, død Frederiksberg 19.7.1927.
cand. jur., Overretssagfører. – Sekretær, se Nr. 66.
29.11.1906–14.6.1917:
25. HANS RUDOLF HIORT-LORENZEN
født Haderslev 16.8.1832, død Roskilde 14.6.1917.
cand. jur. (slesvigsk), Stiftsskriver i Roskilde.
1.3.1911–10.11.1921:
26. KRISTIAN FREDERIK CARØE
født Kbh. 8.10.1851, død sst. 10.11.1921.
Kredslæge (Dr. med. h. c.).
15.5.1913–9.2.1944:
27. CARL MAURITZ GOTTHOLD ROSENBERG KRAG
født Odense 25.5.1857, død Kbh. 9.2.1944.
cand. jur., tjenstgørende Kammerherre hos Enkedronningen,
Etatsraad.
31.10.1917–29.10.1927:
28. AAGE FRIIS
født Halskov ved Korsør 16.8.1870, død Hellerup 5.10.1949.
Dr. phil., Professor i nordisk Historie ved Københavns Univer-
sitet. – MS, se Nr. 53.
31.10.1917–1.12.1948:
29. HJALMAR SIGVARD ALEXANDER NYGÅRD
født Neksø 11.5.1869.
cand. mag., Arkivsekretær i Rigsarkivet (Arkivar sst.) – MS, se
Nr. 54. Æresmedlem, se Nr. 143.

- 7.1.1918–6.1.1929:
30. AUGUST PEDER TUXEN
født Tandslet 4.3.1853, død Kbh. 6.1.1929.
Generalløjtnant (fil. dr. h. c.). – MS, se Nr. 55.
16.6.1919–16.9.1954:
31. HENNING EMIL HJORTH-NIELSEN
født Kbh. 7.1.1878.
Postekspedient (Inspektør ved Dansk Post- og Telegrafmuseum).
– Revisor, se Nr. 80. Redaktionssekretær, se Nr. 71. Sekretær,
se Nr. 67. Æresmedlem, se Nr. 141.
14.3.1921–17.10.1928:
32. VILHELM NIKOLAJ MARSTRAND
født Kbh. 4.4.1884.
cand. polyt., Ingeniørarkitekt (Sekretær for Akademiet for de
tekniske Videnskaber). – MS, se Nr. 56.
19.12.1921:
33. HANS HEINRICH ADAM BARON BERNER SCHILDEN HOLSTEN
født Holstenshuus 18.7.1881.
Hofjægermester (Lensbaron, Kammerherre).
19.12.1921–24.10.1949:
34. CARL KLITGAARD
født Blokhuis 6.12.1868.
Postmester i Brønderslev (i Hjørring). – Æresmedlem, se Nr. 142.
29.10.1927:
35. ASBJØRN DRACHMANN BENTZON
født München 29.12.1887.
Byretsdommer (Højesteretspræsident).
29.10.1927:
36. OSCAR-HJALMAR CLEMENTSEN
født Kbh. 28.2.1880.
Fuldmægtig i Danmarks Nationalbank (Kontorchef sst.) –
Revisor, se Nr. 84. Kasserer, se Nr. 70.
29.10.1927–30.3.1948:
37. POVLT THEODOR SOFUS EMANUEL HAUCH-FAUSBØLL
født Hassing, Thy, 3.1.1879, død Kbh. 30.3.1948.
Direktør for Dansk genealogisk Institut.
1.2.1929:
38. BJØRN STISGAARD KORNERUP
Dr. theol., Underarkivar i Rigsarkivet. – Formand, se Nr. 6.

- 30.8.1939:
39. ALBERT FABRITIUS
født Frederiksberg 17.5.1905.
mag. art., Bibliotekar ved Det kgl. Bibliotek (Dr. phil., Administrator for Det danske Sprog- og Litteraturselskab). – MS, se Nr. 58. Sekretær, se Nr. 68. Næstformand 1954.
30.8.1939:
40. HELGE GOTTLIEB TOPSØE-JENSEN
født Kbh. 15.12.1896.
mag. art., Bibliotekar ved Det kgl. Bibliotek (Dr. phil., Overbibliotekar ved Universitetsbiblioteket, 1. Afdeling). – MS, se Nr. 59.
3.6.1948:
41. STIG ASGERSSØN IUUL
født Kbh. 28.7.1907.
Dr. jur., Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet.
3.6.1948:
42. TORKILD VOGEL-JØRGENSEN
født Svendborg 29.6.1891.
Redaktør ved de Berlingske Aviser.
1.12.1948:
43. POVL ENGELSTOFT
født Vissenbjerg 4.10.1876.
cand. mag., Redaktør.
24.10.1949:
44. ARILD FALK-JENSEN
født Frederiksberg 26.10.1886.
cand. jur., Kontorchef i 3. Hovedrevisorat. – Revisor, se Nr. 86.
16.9.1954:
45. SVEN HOUMØLLER
født Frederikshavn 15.12.1916.
Afdelingsbibliotekar ved Frederiksberg Kommunebiblioteker. – Sekretær, se Nr. 69.

Skriftudvalget

- 17.10.1879–21.8.1903:
46. CARL FREDERIK BRICKA
mag. art., Assistent ved Det kgl. Bibliotek. – Formand, se Nr. 3.

- 17.10.1879-5.1.1896:
47. OLUF NIELSEN
MB, se Nr. 11.
17.10.1879-14.1.1896:
48. HOLGER FREDERIK RØRDAM
MB, se Nr. 13.
14.1.1896-31.12.1918:
49. FREDERIK HANS WALTER HARBOU
MB, se Nr. 17.
14.1.1896-1906:
50. GUSTAV LUDVIG WAD
MB, se Nr. 15.
16.12.1903-14.7.1917:
51. ANDERS THISET
Formand, se Nr. 4.
29.11.1906-31.12.1948:
52. LOUIS THEODOR ALFRED BOBÉ
Formand, se Nr. 5.
31.10.1917-29.10.1927:
53. AAGE FRIIS
MB, se Nr. 28.
31.10.1917-1.12.1948:
54. HJALMAR SIGVARD ALEXANDER NYGÅRD
MB, se Nr. 29.
7.1.1918-6.1.1929:
55. AUGUST PEDER TUXEN
MB, se Nr. 30.
24.1.1924-17.10.1928:
56. VILHELM NIKOLAJ MARSTRAND
MB, se Nr. 32.
1.2.1929:
57. BJØRN STISGAARD KORNERUP
Formand, se Nr. 6.
1.12.1948:
58. ALBERT FABRITIUS
MB, se Nr. 39.
1.12.1948:
59. HELGE GOTTLIEB TOPSØE-JENSEN
MB, se Nr. 40.

Sekretærer og Redaktører
(til 1927 tillige Kasserere)

- 22.9.1879–3.3.1880:
60. SOPHOS [SOFUS] HELENOS ELVIUS
MB, se Nr. 8.
3.3.1880–3.3.1883:
61. JANUS FREDERIK KRARUP
født Ulfborg 6.3.1841, død Frederiksberg 13.4.1910.
mag. art., Assistent i Gehejmearkivet (Registrator sst.).
3.3.1883–31.12.1889:
62. GUSTAV LUDVIG WAD
MB, se Nr. 15.
1.1.1890–31.12.1894:
63. FREDERIK HANS WALTER HARBOU
MB, se Nr. 17.
1.1.1895–31.12.1897, 1.1.1900–15.2.1911:
64. GERHARD LESLIE GROVE
MB, se Nr. 20.
1.1.1898–31.12.1899:
65. CHRISTIAN EMIL AUGUST SCHØLLER
MB, se Nr. 22.
1.1.1900–15.2.1911:
se Nr. 64.
1.3.1911–19.7.1927:
66. PAUL CHRISTIAN DE CONINCK HENNINGS
MB, se Nr. 24. – Fra 10.5.1920 kun Redaktør og Kasserer.
10.5.1920–31.12.1948:
67. HENNING EMIL HJORTH-NIELSEN
MB, se Nr. 31. – Indtil 19.7.1927 kun Sekretær, derefter tillige
Redaktør.
1.1.1949–30.9.1953:
68. ALBERT FABRITIUS
MB, se Nr. 39.
1.10.1953:
69. SVEN HOUMØLLER
MB, se Nr. 45.

Kasserer

Indtil 19.7.1927 varetoges Kassererhvervet af Sekretæren.
29.10.1927:

70. OSCAR-HJALMAR CLEMENTSEN
MB, se Nr. 36.

Redaktionssekretær

1.10.1918–10.5.1920:

71. HENNING EMIL HJORTH-NIELSEN
MB, se Nr. 31.

Revisorer

(Aarstallene angiver de reviderede Regnskaber)

1879–88 foretoges Revisionen af den norske Afdelings Bestyrelse.
1889–92:

72. SVEND WILHELM ISBERG
født Kbh. 10.6.1820, død Taarbæk 17.8.1895.
Grosserer (Direktør for Vajsenhuset).
1889–95:
73. JOHAN FREDERIK SCHLEGEL
født Kbh. 22.1.1817, død sst. 8.6.1896.
cand. jur., Gehejmekonferensraad.
1894–97:
74. CHARLES CHRISTIAN MANSA
født Kbh. 5.11.1835, død Sø paa Mors 1.6.1911.
Godsejer.
1897:
75. SOPHUS ALBERT EMIL HAGEN
født Kbh. 3.5.1842, død Helsingør 3.4.1929.
Musikhistoriker, Komponist.
1898–1900:
76. HANS EILER HENSEMANN HAGERUP
født Kbh. 13.7.1854, død Frederiksberg 27.2.1928.
Forlagsboghandler.
1898:
77. JOHAN CHRISTIAN WALDEMAR HIRSCH
født Fredericia 27.1.1842, død Kbh. 4.11.1922.
Oberstløjtnant (Underarkivar i Rigsarkivet).

- 1900-02, 1905-12:
78. CHRISTIAN EMIL AUGUST SCHØLLER
MB, se Nr. 22.
1902-12:
79. HARALD FREDERIK GRANDJEAN
født Kbh. 17.10.1841, død sst. 16.4.1925.
Kaptajn (Oberstløjtnant).
1913-19:
80. HENNING EMIL HJORTH-NIELSEN
MB, se Nr. 31.
1913:
81. ADAM EGGERT CHRISTOFFER FREDERIK LØVENSKIOLD
født Fossum, Norge, 17.10.1861, død Kbh. 3.8.1915.
Hofjægermester.
1914-44:
82. LORENTZ JOHAN BIE
født Kbh. 24.6.1878, død Snekkersten 28.2.1945.
Fuldmægtig i Landmandsbanken (Kontorchef sst.).
1920-22:
83. WILLIAM OVE FREDERIK LÜTKEN
født Kbh. 6.2.1887, død sst. 6.11.1935.
Kasserer i Privatbanken (Grosserer).
1923-25:
84. OSCAR-HJALMAR CLEMENTSEN
MB, se Nr. 36.
1926-48:
85. STEFAN CHRISTIAN FREDERIK NYELAND HETSCH
født Frederiksberg 31.7.1872.
cand. jur., Overretssagfører.
1945-48:
86. ARILD FALK-JENSEN
MB, se Nr. 44.
1949-53:
87. AAGE VON BENZON
født Skelskør 16.2.1893.
Bankier, Medlem af Københavns Fondsbørs.
1949-53:
88. HANS FREDERIK RANDBØLL
født Stege 5.8.1907.
Prokurist i A/S Atlas.

DEN NORSKE AFDELING

Formænd

- 10.11.1879–29.11.1882:
89. WILHELM THEODOR ALEXANDER LASSEN
født Gran 2.10.1815, død Kristiania 16.2.1907.
cand. jur., Bureauchef i Marine- og Postdepartementet. – MB,
se Nr. 103.
29.11.1882–18.5.1905:
90. HENRIK JØRGEN HUITFELDT-KAAS
født Christiania 2.2.1834, død sst. 18.5.1905.
Fideicommissbesidder, Arkivfuldmægtig i Riksarkivet (Riksarki-
var). – MB, se Nr. 97. MS, se Nr. 119.
1905–12.6.1919:
91. ALF COLLETT
født Eidsvoll 8.8.1844, død Kristiania 12.6.1919.
cand. jur., Expeditionschef i Forsvarsdepartementet. – MB, se
Nr. 101. MS, se Nr. 119. Sekretær, se Nr. 127.
18.6.1919–22.12.1920:
92. STIAN HERLOFSEN FINNE-GRØNN
født Risør 31.8.1869, død Oslo 1.11.1953.
cand. jur., Kommunearkivar i Oslo. – MS, se Nr. 124.
22.12.1920–31.12.1927:
93. ERIK ANDREAS THOMLE
født Christiania 16.4.1849, død Oslo 12.8.1936.
cand. jur., Statsarkivar. – MB, se Nr. 100. MS, se Nr. 121. Æres-
medlem, se Nr. 130.

Bestyrelsen

- 16.10.1879–1891:
94. MARTIN ARNESEN
født Hof, Solør, 12.10.1829, død Kristiania 24.7.1905.
cand. mag., Adjunkt ved Fredrikshalds Skole.
16.10.1879–21.4.1901:
95. THORVALD OLAF BOECK
født Aker 15.8.1835, død Kristiania 21.4.1901.
cand. jur., kgl. Fuldmægtig i Kirkedepartementet. – Sekretær, se
Nr. 126.

- 16.10.1879–5.11.1884:
96. EDVARD OMSEN HEIBERG
født Moss 11.6.1829, død Christiania 5.11.1884.
Overretsassessor.
16.10.1879–18.5.1905:
97. HENRIK JØRGEN HUITFELDT(-KAAS)
Formand, se Nr. 90.
16.10.1879–31.3.1888:
98. JOHAN FREDERIK LAMPE
født Bergen 12.1.1811, død Bamble 31.3.1888.
Sognepræst til Bamble, Provst.
16.10.1879–15.12.1888:
99. DIDERIK THOMAS JOHANNES SCHNITLER
født Ø. Toten 9.9.1833, død Kristiania 15.12.1888.
Generalstabskaptajn (Oberstløjtnant).
16.10.1879–31.12.1927:
100. ERIK ANDREAS THOMLE
cand. jur., Arkivassistent i Riksarkivet. – Formand, se Nr. 93.
10.11.1879–12.6.1919:
101. ALF COLLETT
kgl. Fuldmægtig i Marine- og Postdepartementet. – Formand,
se Nr. 91.
29.11.1882–10.3.1910:
102. LUDVIG DAAE
født Aremark 7.12.1834, død Kristiania 10.3.1910.
cand. mag. (Dr. phil. h. c.), Professor i Historie ved Universitetet
i Kristiania. – MS, se Nr. 122.
14.4.1885–16.2.1907:
103. WILHELM THEODOR ALEXANDER LASSEN
Formand, se Nr. 89.
1889–2.2.1913:
104. ANDREAS EMIL ERICHSEN
født Christiania 9.1.1841, død Stavanger 2.2.1913.
cand. mag., Rektor i Tromsø (i Stavanger).
1889–20.3.1913:
105. DANIEL SMITH TRAP
født Christiania 18.9.1832, død sst. 20.3.1913.
Sognepræst til Petri Kirke, Kristiania.

1902-17.6.1905:

106. HARTVIG ANDREAS MUNTHE
født Elverum 9.12.1845, død Kristiania 17.6.1905.
Oberstløjtnant (Oberst).

1902-31.12.1927:

107. ANDREAS WILHELM RASCH
født Luster 3.5.1847, død Oslo 12.12.1930.
Amanuensis i Riksarkivet (Arkivar i Statsarkivet). – Sekretær,
se Nr. 128. MS, se Nr. 123.

1905-18.6.1919:

108. THORVALD DANNEVIG
født Lillesand 27.11.1840, død Oslo 14.12.1926.
Kommandørkaptajn, Kammerherre.

1905-22.12.1920:

109. AXEL CHRISTIAN ZETLITZ KIELLAND
født Stavanger 14.10.1853, død Kristiania 3.2.1924.
cand. jur., Bureauchef i Utenrikskontoret, Kammerherre (Justits-
sekretær i Høiesterett).

1905-31.12.1927:

110. CHRISTOPHER MORGENSTIERNE MUNTHE
født Christiania 14.7.1875, død Oslo 21.12.1939.
cand. jur., Artillerikaptajn, Bureauchef i Forsvarsdepartementet.
Viceformand 1919.

1913-31.12.1927:

111. GERT FALCH HEIBERG
født Amble, Sogn, 31.5.1871, død sst. 20.11.1944.
Godsejer.

1913-13.4.1919:

112. JOHAN ELIAS SCHWEIGAARD
født Kragerø 22.5.1846, død Kristiania 13.4.1919.
Overlæge.

1918-22.12.1920:

113. POUL HEEGAARD
født Kbh. 2.11.1871, død Oslo 7.2.1948.
Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Kristiania.

1919-22.12.1920:

114. STIAN HERLOFSEN FINNE-GRØNN
Formand, se Nr. 92.

- 18.6.1919–15.2.1921:
115. EDVARD LAURITZ ESMARCH
født Sarpsborg 14.2.1853, død Kristiania 15.2.1921.
cand. jur., Skifteforvalter i Kristiania.
18.6.1919–31.12.1927:
116. ARTHUR SIGURD SKJELDERUP
født Christiania 26.11.1874, død Oslo 12.12.1943.
Høiesterettsadvokat.
22.12.1920–31.12.1927:
117. ALFTHAN VOGT BROCKLESBY JUEL
født Drammen 24.1.1857, død sst. 24.2.1937.
Overrettsagfører.
22.12.1920–31.12.1927:
118. HARALD GRAM
født Kristiania 18.9.1887.
cand. jur., Generalsekretær for Høyre (Byfoged i Oslo). – MS,
se Nr. 125.

Skiftudvalget

- 10.11.1879–12.6.1919:
119. ALF COLLETT
Formand, se Nr. 91.
10.11.1879–18.5.1905:
120. HENRIK JØRGEN HUITFELDT(-KAAS)
Formand, se Nr. 90.
10.11.1879–31.12.1927:
121. ERIK ANDREAS THOMLE
Formand, se Nr. 93.
1905–10.3.1910:
122. LUDVIG DAAE
MB, se Nr. 102.
1913–31.12.1927:
123. ANDREAS WILHELM RASCH
MB, se Nr. 107.
1919–22.12.1920:
124. STIAN HERLOFSEN FINNE-GRØNN
Formand, se Nr. 92.
1922–31.12.1927:
125. HARALD GRAM
MB, se Nr. 118.

Sekretærer

- 10.11.1879–29.11.1882:
 126. THORVALD OLAF BOECK
 MB, se Nr. 95.
 29.11.1882–1905:
 127. ALF COLLETT
 Formand, se Nr. 91.
 1905–31.12.1927:
 128. ANDREAS WILHELM RASCH
 MB, se Nr. 107.

ÆRESMEDLEMMER

1929

129. GUSTAV LUDVIG WAD
 Landsarkivar for Fyn. – MB, se Nr. 15.
 130. ERIK ANDREAS THOMLE
 Statsarkivar, Oslo. – Formand for den norske Afdelings Bestyrelse, se Nr. 93.

1930

131. ADAM LUDVIG CARL GREVE LEWENHAUPT
 født Stockholm 5.12.1861, død sst. 26.12.1944.
 Riksheraldiker, Överstekammarjunker (Överstekammarherre).
 Formand for Personhistoriska Samfundet. – Korresponderende Medlem, se Nr. 150.

1933

132. TOR HARALD FRIHERRE CARPELAN
 født Uskela 18.12.1867.
 fil. kand. (fil. dr. h. c.), Riddarhusgenealog, Helsingfors.

1937

133. GUSTAF MAGNUS ELGENSTIERN
 født V. Vingåker 26.8.1871, død Lidingö 21.3.1948.
 Kontrollør i Generalpoststyrelsen, Stockholm. – Korresponderende Medlem, se Nr. 154.

1939

134. JOHAN AXEL ALMQUIST
 født Stockholm 13.8.1870, død sst. 28.12.1950.
 fil. dr., Arkivråd. Formand for Personhistoriska Samfundet.

135. ARNO RAFAEL CEDERBERG
født Tusby 2.7.1885, død Helsingfors 19.10.1948.
fil. dr., Professor i Historie ved Universitetet i Helsingfors.
Formand for Genealogiska Samfundet i Finland.
136. HALVDAN KOHT
født Tromsø 7.7.1873.
Dr. philos., Professor i Historie ved Universitetet i Oslo, Udenrigsminister.

1946

137. THEODOR BULL
født Christiania 26.10.1870.
Grosserer, Oslo. Formand for Norsk slektshistorisk Forening.

1948

138. LOUIS THEODOR ALFRED BOBÉ
Formand, se Nr. 5.

1949

139. JOHANNES OSKAR ANDERSEN
født Frederiksberg 15.5.1866.
cand. theol., Dr. theol. h. c., Professor i Kirkehistorie ved Københavns Universitet.
140. NILS WILHELM GUNNAR CARLQUIST
født Knästorp 3.2.1889.
fil. dr., Overbibliotekar ved Lunds Universitetsbibliotek.

1954

141. HENNING EMIL HJORTH-NIELSEN
MB, se Nr. 31.
142. CARL KLITGAARD
MB, se Nr. 34.
143. HJALMAR SIGVARD ALEXANDER NYGÅRD
MB, se Nr. 29.
144. SIMON BERTIL BOËTHIUS
født Uppsala 31.1.1885.
fil. dr., Riksarkivarie, Stockholm.
145. OSMO DURCHMAN
født Ruovesi 11.7.1890.
Kansliråd, Helsingfors. Medlem af Styrelsen for Genealogiska Samfundet i Finland. – Korresponderende Medlem, se Nr. 153.

146. ABRAHAM WILHELM STØREN MUNTHE
født Kristiania 20.10.1883.
cand. philol., fil. dr. h. c., Overbibliotekar ved Universitets-
biblioteket i Oslo. Formand for Norsk slektshistorisk Forening.

KORRESPONDERENDE MEDLEMMER

1913

147. LOUIS BOULY DE LESDAIN
født 1867, død 1930.
Docteur en droit, Dunkerque.
148. HERMANN GROTEFEND
født Hannover 18.1.1845, død 9.6.1931.
Dr. phil., Geheimrat, Staatsarchiv-Direktor, Schwerin.
149. ADOLF MATTHIAS HILDEBRANDT
født Miete 16.6.1844, død Berlin 30.3.1918.
Professor, Redaktør af „Der deutsche Herold“.
150. ADAM LUDVIG CARL GREVE LEWENHAUPT
Æresmedlem, se Nr. 131.
151. ALEXANDER FRIHERRE VON RAHDEN
Forstander for Østersøprovinsernes genealogiske Selskab, Mitau.
152. WILLFRIED BENVENUTO CARL MAGNUS GREVE STENBOCK
født Kolk 20.1.1874, død Linköping 28.3.1923.
fil. dr., Bibliotekar ved Kungl. Biblioteket, Stockholm (Stifts-
bibliotekarie i Linköping). Redaktør af Personhistorisk Tidskrift.

1925

153. OSMO DURCHMAN
Kamrer, Helsingfors.
Æresmedlem, se Nr. 145.
154. GUSTAF MAGNUS ELGENSTIERNA
Æresmedlem, se Nr. 133.
155. STEPHAN KEKULE VON STRADONITZ
født Gent 1.5.1863, død 5.5.1933.
Dr. phil. et jur., Kammerherre.
156. HANS ADOLF KELLINGHUSEN
født Bergedorf 30.3.1885.
Dr. phil., Professor, Oberarchivar am Staatsarchiv Hamburg.

157. FRIEDRICH WECKEN

født Hannover 12.7.1875 (Oplysning efter 1945 savnes).

Dr. phil., Arkivar, Leipzig.

1932

158. BENGT OLOF HILDEBRAND HILDEBRAND

født Lund 4.2.1893.

fil. dr., Docent ved Stockholms Högskola. Sekretær i Personhistoriska Samfundet.

1939

159. PETER ANDREAS RAVN SOLLIED

født Bergen 15.5.1869.

Kjemiingeniør, Oslo. Redaktør af Norsk slektshistorisk Tidsskrift.

1952

160. THOMAS OTTO ACHELIS

født Bremen 23.12.1887.

Dr. phil., Rendsburg.

161. HILDEGARD VON MARCHTALER, født SEELIG

født Hamburg 7.5.1897.

Genealog, Hamburg.

MERE OM FAMILIEN BUNTZEN PÅ CHRISTIANSHAVN

AF

ERIK REITZEL-NIELSEN

„Og det kom i Avisen og det blev trykt
og det er ganske vist: En lille Fjer kan
nok blive til fem Høns.“

Under „Små meddelelser“ er i tidsskriftets 13. rk., II (1953) s. 227–29 gengivet et brev af 14. april 1943 fra kontorchef F. H. Eibe til professor, dr. phil. Aage Friis.

Det anføres heri, at det blandt yngre medlemmer af slægten Buntzen – hvortil kontorchef Eibe selv hører – skulde være en udbredt opfattelse, at af ægteparret ANDREAS og CAMILLA BUNTZENS otte børn¹ kun de fire ældste skulde have Andreas Buntzen til fader. Lægen FREDERIK GEORG JULIUS BUNTZEN (1815–47) skulde således være søn af digteren JOHAN LUDVIG HEIBERG (1791–1860) og major CAMILLO BUNTZEN (1817–63) søn af general CHRISTIAN JULIUS DE MEZA (1792–1865); af døtrene skulde ANINE² BUNTZEN (1819–91) være datter af Johan Ludvig Heiberg, medens endelig ANNA LOUISE FREDERIKKE BUNTZEN (1826–1901) skulde have den senere krigsminister ANTHON FREDERIK TSCHERNING (1795–1874) til fader.

Bortset fra det sidste punkt: paterniteten til Louise Buntzen deles den refererede opfattelse ikke af den øvrige efterslægt – den kan derfor næppe karakteriseres som en egentlig „familietradition“³ – og de momenter, der er anført til støtte for den, synes langt fra tilstrækkelige til at sandsynliggøre – end sige bevise – antagelsens rigtighed.

For at der ikke skal danne sig myter om dette emne bør den lille meddelelse ikke stå uimodsagt. Til en nærmere undersøgelse er der formentlig så meget mere grund, som det i flere fremstillinger fra de senere år, væsentligst på grundlag af kontorchef Eibes meddelelse, nu hævdes som sandsynligt eller endog utvivlsomt, at Johan Ludvig Heiberg skulde være fader til Georg Buntzen.⁴

Andreas og Camilla Buntzens oldebarn, fru OTTILIA BRORSON, født SUENSON,⁵ har om familiens historie fået oplysninger af sin moder, kammerherreinde MAGNA SUENSON, født LÜTKEN, ældste datter af søofficeren, marineministeren OTTO LÜTKEN,⁶ der var gift med Andreas og Camilla Buntzens næst yngste datter Anine. Navnlig på grundlag af fru Brorsons meddelelser, der yderligere er støttet af udsagn ikke blot af hendes broder, professor EDOUARD SUENSON⁷ og fuldmægtig, cand. jur. ANDREAS LÜTKEN,⁸ men også af repræsentanter for andre linjer af efterslægten, bl. a. fru TRUCE BUNTZEN⁹ og assistent, cand. phil. JOHAN VEDEL,¹⁰ skal følgende oplysninger gives:

Ægteskabet (i 1809) mellem den 19årige CAMILLA CÉCILE VICTOIRE DU PUY¹¹ (1790–1871) og den 27årige ANDREAS BUNTZEN (1781–1830) var fra begge sider vistnok et udtalt inklinationsparti.¹²

Camilla Du Puy var, som de bevarede portrætter viser,¹³ meget smuk, og hun ejede øjensynlig den ynde og charme, der vel var en arv fra faderen, „Nordens Don Juan“, som Axel Kjerulf kalder ham, hvis livfuldhed og uimodståelighed er blevet legendarisk. Hun var derfor meget omsværmet; ialtfald vides det, at ikke blot Heiberg, de Meza og Tscherning, men også komponisten RUDOLPH BAY – der i 1815 til og for hende skrev „Smilende Haab“¹⁴ – og flere andre¹⁵ sværmede for hende.

Andreas Buntzen, der i 1801 var blevet optaget i sin faders firma, Andreas Buntzen & Søn,¹⁶ dengang et af landets mest ansete og rige handelshuse, var „et godt parti“, økonomisk og socialt; men Andreas Buntzen var tillige en smuk mand,¹⁷ i besiddelse af mandighed, charme, en retlinet karakter og stor personlig elskværdighed, der vandt ham venner i vide kredse. Han var, da han blev gift, tillige premierløjtnant i Kongens Livjægerkorps, som han havde været medlem af siden dets oprettelse (1801); under krigen mod England havde han udmærket sig ved udfaldet i Classens Have (august 1807), hvorfor han af korpset fik skænket en æressabel.¹⁸ Ved dette udfald viste iøvrigt også hans senere svigerfader, Edouard Du Puy, et sådant mod, at han blev udnævnt til løjtnant – hvilket medførte, at han, da han nu var officer, ikke mere måtte vise sig på scenen og derfor tog sin afsked.¹⁹

Allerede derved, at ægteskabet gensidigt var et inklinationsparti, og ved, at der i ægteskabets første 10 år med korte mellemrum fødtes syv børn, synes det på forhånd at måtte have formodningen imod sig, at Andreas Buntzen ikke skulde være fader til halvdelen af de børn, der fødtes i ægteskabet.

Om forholdet mellem ægtefællerne foreligger iøvrigt intet, der tyder på nogen art af uoverensstemmelse eller kulde mellem dem, heller ikke efter at Andreas Buntzen den 12. december 1820 havde måttet erklære firmaet Andreas Buntzen & Søn fallit – bl. a. som følge af krigen med England 1807–14, hvortil kom tab af to af firmaets skibe, der ikke var assurerede – og forholdene blev vanskelige for den talrige familie. Det vides således, at Andreas og Camilla Buntzen flere gange i årene indtil 1822 besøgte den landsforviste Edouard Du Puy på Hven eller i Hälsingborg, da det stadig ikke lykkedes hos Frederik VI at opnå tilladelse for Du Puy til at vende tilbage til Danmark.²⁰ At Camilla Buntzen var meget urolig for manden under hans sygdom 1829–30, og at hun sørgede dybt over hans død er kendt.²¹

Den af kontorchef Eibe refererede opfattelse bygger i væsentlig grad på familiens – specielt Georg Buntzens – nære tilknytning til fru THOMASINE GYLLEMBOURG (-EHRENSVÄRD) og derigennem til Johan Ludvig Heiberg, hendes søn af første ægteskab.

Heri er imidlertid intet ejendommeligt.

Thomasine Gyllembourg (1773–1856) var jo datter af dispachør og stadsmægler JOHAN BUNTZEN (1728–1807) og således kusine til Andreas Buntzen. Efter at hun i 1815 var blevet enke og sad i ret små kår, henvist til at leve af en pension på 600 rdlr. årlig, fik hun i årene 1818–22, mens Johan Ludvig Heiberg var i Paris hos sin fader, frit ophold i sin fætters hus Overgaden oven Vandet 54–56,²² hvor hun var lærerinde og opdragerinde for hans børn, som hun omfattede med megen interesse og kærlighed.²³

I et brev af 27. september 1818 til generalkonsul A. C. Gierlew skriver hun: „Min Fætter Buntzen er en dannet, yderst retskaffen Mand. Han omgaas mig som en kjærlig Broder, hans Kone er meget behagelig, og deres mange Børn²⁴ ere mig kjære og hengivne. Jeg hjælper de Ældste med deres Lectier, kjæler for de Smaa, især er der en lille halvtredieaarig Dreng [Georg Buntzen], der næsten bestandig er om mig, og hvis uskyldige Kjærlighed til mig forsøder mig mangan Time“.²⁵

At det trods alt ikke var med glæde, fru Gyllembourg modtog sin fætters tilbud om ophold i hans hjem, fremgår tillige klart af brevet: „Jeg modtog dette Tilbud med Taknemlighed, jeg vil ikke sige med Glæde, thi Dem behøver jeg vist ikke at sige, at det er tungt i mine Aar at give Slip paa et eget Hjem.“ Den nære tilknytning til Georg Buntzen opstod altså først under samværet med ham. Havde

han været Heibergs søn, kunde man vel have ventet, at fru Gyllembourg straks havde følt sig forbundet med ham og selv havde søgt at komme til at bo sammen med ham, da hun ved Johan Ludvig Heibergs bortrejse blev alene.

Efter hjemkomsten fra Kiel i april 1825 boede fru Gyllembourg og Georg Buntzen i 1826–27 Overgaden neden vandet 9 (tidl. nr. 169) og 1828–31 atter i fætterens Andreas Buntzens gård, nu Overgaden oven Vandet 2.²⁶ Sidstnævnte sted boede iøvrigt også (1828–31) Andreas Buntzens søster, ANNA BOLETTE DE SAINT-AUBAIN, og hendes søn, ANDREAS NICOLAI DE SAINT-AUBAIN²⁷ (forfatteren Carl Bernhard), i året 1830 A. F. Tscherning og fra 28. april 1830 til sit bryllup 31. juli 1831 JOHANNE LUISE PÆTGES, den senere fru Heiberg.

At Andreas og Camilla Buntzens søn Georg boede i købmandsgårdens stueetage hos tanten fru Gyllembourg skyldtes, at han allerede som barn var meget svagelig, lidende af den tuberkulose, hvoraf han kun 31 år gammel døde. Det var naturligt, også af hensyn til de andre søskende, at han opholdt sig hos tanten, og det er ikke nødvendigt til forklaring heraf at ty til en formodning om, at Johan Ludvig Heiberg (der boede andetsteds)²⁸ skulde være hans fader.

Om Georg Buntzens helbredstilstand har Johanne Luise Heiberg givet oplysninger. Hun fortæller,²⁹ at fru Gyllembourg i de år, Johan Ludvig Heiberg var i Paris, foruden at undervise de Buntzenske børn levede for „den Kjærlighedsgjerning, hun frivilligt havde paataget sig, Dag og Nat at pleie deres yngste Barn, en lille Dreng paa eet Aar, Georg kaldet, der var i saa høj Grad scrofuløs, at det lille Legeme sad i eet Saar.“ Når hans tilstand var så alvorlig, er det forståeligt, at han er blevet isoleret fra sine søskende, og det har sikkert for Camilla Buntzen været en lettelse, at fru Gyllembourg kunde tage sig særligt af dette syge barn; selv havde hun den spæde Camillo at passe, og 1819 fik hun yderligere datteren Anine. Georg Buntzens sygdom forklarer også, hvortfor han flyttede med tanten til Kiel (juli 1822–april 1825);³⁰ det har sikkert også været ventet, at denne luftforandring vilde være gavnlig for hans helbred.

Fru Gyllembourg kom hurtigt til at stå Georg Buntzen nær. Den moderømhed, som hendes følsomme sind på grund af forholdene – forholdet til Carl Frederik Gyllembourg, P. A. Heibergs landsforvisning (1800), skilsmissen fra ham (1801) og Johan Ludvig Heibergs anbringelse hos fremmede (1801–09) – måske ikke fuldt ud havde fået udløsning for, kunde hun nu vise overfor den svagelige og hjælpeløse Georg Buntzen. Ved sin omsorg for ham kunde hun

yderligere vise sin taknemlighed overfor fætteren, der i en for hende vanskelig tid på forskellig måde havde hjulpet hende. Efter den Buntzenske fallit i 1820 og vel endnu mere efter Andreas Buntzens død 1830 har det også været en væsentlig økonomisk aflastning, at fru Gyllembourg helt kunde tage sig af dette barn.³¹

Når dertil så kommer, at Georg Buntzen efter alt at dømme var meget sympatisk – Johanne Luise Heiberg knytter til ham adjektiver som: smuk, rar, livlig, opvakt og begavet³² – er det forståeligt, at han kom til at stå fru Gyllembourgs hjerte nær. Hertil bidrog i de senere år yderligere, at han var kendt med hendes anonyme forfatterskab. I sit „litterære testamente“,³³ hvor hun kalder ham „min dyrebare Pleiesøn“, takker hun særligt ham og sin svigerdatter for den troskab, hvormed disse to har bevaret hemmeligheden om hendes forfatterskab. I denne sag var Georg Buntzen hendes fortrolige, og dette kan også forklare – hvis det overhovedet tiltrænger nogen forklaring – hvorfor hans papirer^{33a} ved hans død (1847) forblev i det Heibergske og Gyllembourgske hjem og ikke kom til hans moder eller søskende. Først ved offentliggørelsen i 1862 af det litterære testamente afsløredes officielt fru Gyllembourgs anonymitet.³⁴

Fru Gyllembourg tog sig Georg Buntzens død i 1847 meget nær og sørgede over ham, som var han hendes egen søn. Til sin søn og svigerdatter sagde hun: „I kunne undvære mig; for ham var jeg nødvendig, thi fra min Haand modtog han Alt.“³⁵ Dette siger noget væsentligt om karakteren af tilknytningen mellem tante og nevø.

At det om Georg Buntzen i samtiden skulde have været sagt: „Man siger i byen, at han er Heibergs søn“, er troligt, men forklares tilstrækkeligt ved hans ophold hos fru Gyllembourg og senere (fra 1831) med hende hos Heibergs. De, der ikke har kendt slægtskabsforbindelsen og det nære venskab, kan naturligvis have fået den forestilling, at Georg var Heibergs søn, og denne opfattelse kan jo – måske særligt af de kredse, der ikke nærrede sympati for Heiberg – være yderligere bestyrket ved, at Heiberg (vistnok i årene 1817–18) var betaget af Camilla Buntzen.

I en variant til fru Heibergs erindringer,³⁶ der ikke er omtalt af kontorchef Eibe, hedder det imidlertid: „At den menneskelige Slethed og Mistroiskhed strax havde udfunden, at Georg maatte være Heibergs egen Søn, falder af sig selv, men det var ingenlunde Tilfældet, og hans Moder [fru Gyllembourg] har meer end een Gang sagt til mig: „Herre Gud, hvor hurtige Folk dog ere til at tro det Værste; den stakkels Ludvig kan virkelig ikke være Fader til Georg, for han

var ude af Landet i det Aar, Barnet blev til. Men hvem faar Folk fra en slet Tanke, som de i deres lave Visdom har udklækket. Ludvig havde sandelig nok imod, da jeg i sin Tid tog mig af det lille, syge Barn og sagde, af Sligt kommer kun Snak og Vrøvl.““

Denne afvisning af rygtet taler afgjort mod Heibergs formodede faderskab. At det citerede stykke udgik i den endelige redaktion af erindringerne, behøver selvsagt ikke at betyde, at bysladderer dog talte sandt.³⁷ Udeladelsen kan bl. a. skyldes den noget skarpe, polemiske form, disse linjer har fået, eller oplysningen om, at Heiberg uvenligt skulde have søgt at modsætte sig, at hans moder tog sig af sin syge nevø; grunden kan også være den, at spørgsmålet, da erindringerne skulde udkomme – de udkom først 1891, året efter fru Heibergs død, men var påbegyndt allerede i 1855 – var uden aktuel interesse, idet de fleste vel da forlængst havde glemte den unge Georg Buntzen; eller udeladelsen kan endelig søge sin forklaring deri, at fru Heiberg selv har lagt mærke til, at det ikke var rigtigt, som hun havde skrevet, at Heiberg var ude af landet året før Georg Buntzens fødsel.³⁸

I Johan Ludvig Heibergs mange bevarede breve findes intet, der indicerer, at Georg Buntzen skulde være hans søn, og formodningen herom synes vanskeligt forenelig med ordlyden af hans brev af 7. oktober 1847 til skolelærer og redaktør af „Præstø Amts Avis“ H. A. Hansen i Vordingborg, hvori det hedder: „Hun [Thomasine Gyllembourg] og vi Alle havde en stor Sorg, da hun³⁹ i Foraaret mistede sin Pleiesøn, Cand. med. Georg Buntzen, som De nok har seet i Vordingborg.⁴⁰ Jeg havde næsten ikke vovet at haabe, at hun vilde baaret denne Sorg saa taalmodigt, som hun har gjort.“⁴¹ I Heibergs holdning overfor Georg Buntzen er der intet, der afviger fra hans indstilling overfor de øvrige Buntzenske børn, som han iøvrigt omfattede med interesse, og for hvem han skrev marionetkomedier.⁴² Selv Elisabeth Hude, der vil anse det for utvivlsomt, at Heiberg er fader til Georg Buntzen, må erkende, at det er „ejendommeligt“, at „man ingen vidnesbyrd har om, at Heiberg nærede faderlige følelser overfor Georg Buntzen, hvilket er saa meget mere paafaldende, som fru Heiberg ofte pointerer, hvor glad han var for børn.“⁴³ At Heiberg var glad for børn, fremgår ikke blot af fru Heibergs udtalelser, men bl. a. også af hans digt „Farvel til de Smaa“, skrevet under en ferie fra hans trælsomme arbejde i Kiel til de Buntzenske børn, og hvoraf det ses, at han har leget med dem:

Kan I huske vor Tagfat
tit i Aftnens Skygger?

...

Ofte jeg i Eders Kreds
Eventyr fortalte;

...

Jeg, som tidt blandt Eder stod
selv til Barn forynget,
som mig villig føre lod
af jer Arm omslynget,
jeg mig viste dog som Mand,
naar det gjaldt at sprænge
for Veninde, Ven og Land
Gadens voksne Dreng.⁴⁴

Det bør også fremhæves, at der hverken i fru Gyllembourgs eller i fru Heibergs breve findes noget holdepunkt for den antagelse, at Georg Buntzen skulde være Heibergs søn. Tværtimod kalder fru Gyllembourg ham i et brev af 8. oktober 1830 til P. A. Heiberg udtrykkeligt for Andreas Buntzens søn,⁴⁵ og i et brev af 26. september 1831 til samme benævnes han „Buntzens faderløse Søn“.⁴⁶ Mere betydningsfuldt er det vel, at hun i et brev af 23. august 1836 til Johan Ludvig og Johanne Luise Heiberg skriver: „Georg har just ikke været nogen Engel, men dog temmelig god af en Buntzen at være.“⁴⁷ Denne ytring synes uforenelig med påstanden om, at Georg skulde være en Heiberg – hvis man da ikke vil hævde, at alle fru Gyllembourgs breve helt igennem er underfundige. Iøvrigt vil det ses, at der i de mange breve, der (1943) er udgivet under titlen „Heibergske Familiebreve“, ikke findes blot et eneste, hvorpå påstanden om Heibergs faderskab kan støttes, skønt Georg Buntzens navn ofte forekommer, og skønt der indenfor denne snævre familiekreds ingen grund var til fortæelse eller forstillelse. Fru Heiberg skriver i „Et Liv gjenoplevet i Erindringer“, at Georg Buntzen var søn af fru Gyllembourgs fætter⁴⁸ og omtaler ham overalt som hendes „Pleiesøn“.⁴⁹ Heller ikke i fætteren Saint-Aubains erindringer eller breve⁵⁰ indeholdes blot en antydning af, at Georg Buntzen skulde være Heibergs barn.⁵¹

At Heiberg muligvis på tomandshånd⁵² i et sideværelse har fået underretning om Georg Buntzens død af dennes ældre broder, lægen ANDREAS BUNTZEN (1811–80) kan ikke sandsynliggøre et faderskab for Heiberg.⁵³

Ifølge fru Heibergs erindringer⁵⁴ var til stede den martsaften, da Andreas Buntzen kom for at overbringe dødsbudskabet, Heiberg, fru Heiberg, fru Gyllembourg og daværende professor og hofprædikant, senere biskop og kgl. konfessionarius H. L. Martensen. Det er vist forståeligt, om Andreas Buntzen har foretrukket at bringe sin fætter meddelelsen på tomandshånd i stedet for i dette selskab. Iøvrigt behøver Andreas Buntzens optræden kun at være udtryk for et naturligt hensyn til fætteren eller måske snarere at være dikteret af ønsket om, at meddelelsen så skånsomt som muligt og derfor bedst gennem hendes søn måtte blive givet fru Gyllembourg, der var den, der i denne kreds stod Georg Buntzen nærmest, og som daglig havde frygtet dødsbudskabet. Grunden kan endelig også være den, at Andreas Buntzen dengang var ansat på Frederiks hospital, hvor Georg havde været lægekandidat, og hvor han døde, hvorfor han måske kunde meddele Heiberg enkeltheder om sygdommens sidste forløb e. l.⁵⁵

På den af kontorchef Eibe citerede gravskrift (anf. st. s. 228) synes intet at kunne støttes. Skulde den være et led i en beviskæde, måtte det da vist være en sådan, der konkluderede i, at Georg Buntzen var søn af den i 1830 afdøde Andreas Buntzen, i hvis gravsted han bisattes.

Tilbage er der så kun dette, at et brev fra fru Gyllembourg, hvis indhold ingen kender, er blevet tilintetgjort af en datter af etatsråd, højesteretsadvokat, kammeradvokat EDOUARD BUNTZEN (1809–85), Georgs ældste broder.

Da ingen har ytret tvivl om, at denne var en legitim søn af Andreas og Camilla Buntzen, er det påfaldende, at en ægte descendent – nemlig fru overretsassessor Sophus Vedel, f. Buntzen – skulde tilintetgøre det vigtige bevismiddel, som brevet vilde have været, hvis det havde indeholdt noget om paterniteten til Georg Buntzen. Når hertil så kommer, at Georg Buntzen var død ugift og barnløs mange år før brevet tilintetgørelse – der tidligst har fundet sted efter etatsråd Edouard Buntzens død 1885, men vistnok først er sket adskillige år senere – at Heiberg havde været død i over 25 år, og at også Camilla Buntzen da ligeledes forlængst var død, synes tilintetgørelsen af et brev af det formodede indhold vanskeligt at kunne søge nogen tilfredsstillende forklaring i „pietetshensyn“ eller lignende, hvilke hensyn vel tilstrækkeligt kunde tilgodeses ved blot at opbevare brevet og ikke bringe det offentligt frem. Det er rigtigt, at der er tilintetgjort et brev, men dette synes at måtte have haft et andet indhold end antaget.⁵⁶

Endvidere kan nævnes, at det er en ret udbredt opfattelse, at Johan Ludvig Heiberg ikke var i stand til at få børn. Johanne Luise Heibergs kendte og meget åbenhjærtige udtalelse herom til Bjørnstjerne Bjørnson⁵⁷ støtter ialtfald stærkt denne antagelse. Det forekommer derfor påfaldende, at man vil tillægge netop ham faderværdigheden til ikke mindre end to af Camilla Buntzens børn. Under alle omstændigheder var Johan Ludvig Heiberg vist – ligesom sin fader⁵⁸ – en ret kølig natur. Vilhelm Andersen har om det Heibergske ægteskabelige liv skrevet:⁵⁹ „Af denne hemmede Erotik faar man et Indtryk ved at læse i Fru Heibergs Erindringer om Aftenerne i Søkvæsthuset, naar hun sad alene ved Klaveret i Dagligstuen og i Mangel af andre Smaa klædte sine Vaudeville-Dukker paa i Tekst og Toner, medens hendes Ven, som hun helst kalder ham, var paa sit Observatorium.“

Anføres kan vel også den betragtning, at det synes at måtte forekomme mindre taktfuldt overfor Johanne Luise Heiberg – og derfor lidet stemmende med Heibergs karakter iøvrigt – om han i deres fælles hjem skulde medføre ikke blot sin moder, men også et udenfor ægteskab født barn.⁶⁰

Rivaler plejer at have et meget skarpt øje for, i hvor høj gunst deres medbejlere står hos den tilbedte. Det vides, at Rudolph Bay og Heiberg begge en tid sværmede for Camilla Buntzen og gensidig var jaloux på hinanden i den anledning.⁶¹ Hvis Heiberg skulde have haft held med sit kurmageri, ligger det nær at antage, at Bay, der kom både hos Buntzens og hos fru Louise Du Puy (foruden hos flere fælles bekendte), ikke vilde have kunnet undgå at bemærke det. Men det kan påvises, at han intet har kendt til et mere intimt forhold mellem Heiberg og Camilla Buntzen eller til førstnævntes påståede faderskab til Georg Buntzen. I et brev af 15. juli 1818 skriver han således til vennen Gottlieb Schönheyder⁶² (der også kom hos Buntzens): „Heiberg er formodentlig endnu den tjenstgjørende Adjutant [hos Camilla Buntzen], er han ikke forlængst død i en Ode til hende? eller er han gaaet lige til Sagen og derpaa faaet sin Afsked?“⁶³ Rud. Bay har således, trods sin nære tilknytning til familierne, intet kendt til, at Heiberg allerede i 1814 skulde være „gaaet lige til Sagen“ og 1815 fået en søn med Camilla Buntzen. End ikke bysladderer herom har han kendt.

Det er nævnt ovenfor, at Georg Buntzen døde ung af tuberkulose. Det var den samme sygdom, hvoraf hans fader 17 år tidligere døde, kun 49 år gammel.⁶⁴ Da der i den Heibergske slægt intet spor findes

af tuberkulose, synes tilstedeværelsen af denne lidelse vel nærmest at tale for, at Georg Buntzen var søn af Andreas Buntzen.

Hertil kommer så, hvad dog næppe er ganske uden betydning, at den øvrige efterslægt intet kender til den opfattelse, som kontorchef Eibe har gjort sig til talsmand for, og – hvad nedenfor nærmere skal omtales – at kontorchef Eibes hovedkilde intet førstehåndskendskab har til disse forhold.

I sin store Heiberg-monografi nævner lektor Borup den af kontorchef Eibe givne oplysning og udtaler,⁶⁵ at „denne Formodning har megen Sandsynlighed for sig. Den giver den naturlige Forklaring paa, at Fru Gyllembourg ofrede saa megen Kærlighed paa denne Dreng, tog sig af hans Opdragelse, ja ligefrem antog ham som sit Plejebarn og ved hans Død græmmede sig over Tabet af ham.“ En tilsvarende opfattelse har Elisabeth Hude givet udtryk for i sin bog „Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne“ (1951), endda i den stærkere form, at „for dem, der beskæftiger sig med den Heibergske kreds, kan der ingen tvivl være om“ Heibergs faderskab til Georg Buntzen.⁶⁶

Det ovenanførte har forhåbentlig tilstrækkeligt godtgjort, at fru Gyllembourgs nære tilknytning til Georg Buntzen, der vistnok øgedes efter dennes faders død i 1830,⁶⁷ naturligt lader sig forklare, uden at man behøver at antage et faderskab for Heiberg. Fru Gyllembourgs omsorg for Georg Buntzen finder en fuldtud tilfredsstillende forklaring dels i en række menneskelige hensyn – særligt slægtskabet, taknemlighedsfølelsen overfor fætteren Andreas Buntzen, Georg Buntzens svagelighed, den ømhed, der voksede op mellem ham og tanten i årene 1818–22, senere øget ved hans kendskab til hendes forfattervirksomhed og ved hans tiltalende personlige egenskaber – dels i økonomiske grunde: familien Buntzens trange økonomi efter fallitten 1820 og endnu vanskeligere kår efter Andreas Buntzens død 1830. At en tante under sådanne forhold tager sig af en nevø, behøver ikke at betyde, at hun tillige er bedstemoder til ham. Og en sådan formodning synes i det foreliggende tilfælde at være særlig fjern, da der ikke hos Heiberg kan påvises blot det ringeste spor af faderlige følelser overfor Georg Buntzen.

Elisabeth Hude mener, at Heibergs formodede faderskab „forklarer ogsaa, hvorfor fru Gyllembourg saa omhyggelig aflagde rapport til den midlertidigt fraværende Heiberg om Georgs examens-karakterer ved hans studentereksamen.“⁶⁸ Heller ikke dette viser noget som helst. Da Heiberg og fru Heiberg i sommeren 1834 var på

rejse,⁶⁹ skrev fru Gyllembourg mange og lange breve til dem, hvori hun fortalte løst og fast. At hun i disse breve også – gerne dog først i brevenes slutning og i reglen ret kort og ikke særligt præcist, altså netop ikke som anført: „saa omhyggeligt“ – har nævnt, hvordan det er gået hendes plejesøn, der jo dengang var optaget som medlem af husstanden, til hans studentereksamen, forekommer så selvfølgelig og naturligt, at det ikke på nogen måde kan underbygge en formodning om Heibergs paternitet.⁷⁰

Morten Borups formodning om Heibergs faderskab støtter sig dog også til andet end kontorchef Eibes meddelelse. Han omtaler således, at i Heibergs skrivekalender for den 28. oktober 1814 omtales i forbindelse med et aftenselskab hos Buntzens et stævnemøde, og de følgende dage antegnes gentagne gange Camilla Buntzens navn.⁷¹

Optegnelserne i skrivekalenderen kan imidlertid – af flere grunde – hverken begrunde eller bestyrke nogen formodning om Heibergs faderskab.

Den 28. oktober 1814 noteres: „Aftenselskab hos Buntzens. Stevнемødet.“ Det oplyses ikke, med hvem der har været eller skal være stævнемøde, men at et sådant næppe har været aftalt med Camilla Buntzen synes at fremgå af indførslen for den følgende dag: „Hos Camilla, men forjæves.“ Den 31. oktober er derimod antegnet: „Hos Camilla, som jeg traf“ – antagelig i hendes hjem og formodentlig for efter datidens skik at takke for selskabet den næstfølgende dag. Den 2. november noterer Heiberg: „Hos Camilla. Hos Paulis⁷² (Ariost). Hos Lise.⁷³ Forærte Bolette⁷⁴ Ørenklokker.“ Her har Heiberg været hos tre damer, og en fjerde – der ikke var Camilla Buntzen – har han endda givet en gave. Den 4. november hedder det i kalenderen: „Hos Camilla. Paa Raadhuset⁷⁵ med hende. Bay.⁷⁶ Fru Dupuy,⁷⁷ som jeg besøgte. Fru Saintaubain.“⁷⁸ Rådhuset er utvivlsomt navnet på den ejendom på Christianshavn, hvor familien Saint-Aubain boede indtil 1828, og her har Heiberg altså været sammen med Camilla Buntzen og måske også med Rudolph Bay. Den 5. november skriver Heiberg i kalenderen: „Reiste til Sophienholm⁷⁹ med Mariquita⁸⁰ og Madam Kübnitz“, og den 6. november: „Barselvisit hos Balschs. Ida Bruns Signet.“⁸¹ For den 7. og 8. november er noteret: „Sophienholm om Efteraaret.⁸² Reed til Lyngby. Kiørte med Posten“, og endelig hedder det den 9. november: „Min ny sorte Kjole. Første Correctur af Kruses Fortælling.⁸³ Gik med Camilla til Louise Møller.⁸⁴ Gav min Moder Eau de Lavande. Visit hos Bruns.⁸⁵ Blindtarm.“

Om noget intimt forhold mellem Heiberg og Camilla Buntzen

udtaler eller blot antyder kalenderen, som det vil ses, intet, og det forekommer ikke berettiget på disse notater at ville bygge nogen formodning herom. At Heiberg i perioden fra den 28. oktober til den 9. november 1814 ialt fem gange har været sammen med sin slægtning Camilla Buntzen – deraf flere gange i selskab med andre (ialtfald 28. oktober, 4. og 9. november 1814) – viser intet; med samme føje kunde man ellers hævde en tilsvarende formodning med hensyn til fru Pauli, fru Lise Iürgensen, Ida Brun, fru Louise Du Puy og fru Bolette de Saint-Aubain – for blot at nævne nogle af de kvindelige bekendte, der i dette tidsrum er anført i kalenderen.⁸⁶ At Heiberg i notatet for den 9. november først anfører sin „ny sorte Kjole“ og en korrektur på en af Kruses noveller, før Camilla Buntzens navn nævnes, tyder heller ikke på noget kærlighedsforhold; den prosaiske slutning om hans maveonde („Blindtarm“) vel næppe heller.

Hertil kommer, at Heiberg netop i denne periode var dybt forelsket i Ida Brun,⁸⁷ hans „store Ungdomskærlighed“,⁸⁸ hvorfor det vel er mindre antageligt, at han samtidigt skulde have haft et forhold til Camilla Buntzen. Af de ovenfor refererede notater ses, at han indenfor dette korte tidsrum af knap 14 dage, hvor Camilla Buntzens navn forekommer, har skrevet ikke mindre end to digte, der har relation til Ida Brun.⁸⁹ Heibergs sværmeri for Camilla Buntzen begyndte vist først efter Ida Bruns ægteskab (1816).

Endelig kan det vel nævnes, at da Georg Buntzen blev født den 1. juli 1815, skulde det påståede intime forhold mellem Heiberg og Camilla Buntzen have fundet sted omkring den 1. oktober 1814 – hvor hendes navn slet ikke forekommer i kalenderen – og ikke omkring den 1. november. Vil man bygge nogen formodning på skrivekalenderens korte notater, kan man ikke bortse fra denne biologiske kendsgerning.⁹⁰

Elisabeth Hude har i sin bog om Thomasine Gyllembourg søgt at underbygge formodningen om Heibergs faderskab til Georg Buntzen med forskellige udtalelser i fru Gyllembourgs forfatterskab, der „synes at give teorien om Heibergs paternitet yderligere styrke.“⁹¹ På sådanne litterære paralleller, hvor grænsen mellem det selvoplevede og det frit tildigtede er uskarp og højst usikker, kan dog næppe bygges noget afgørende, og de steder, der er fremdraget, forekommer ikke overbevisende. På fru Gyllembourgs skuespil „Sproglæreren“⁹² – hvor sproglæreren Hasting viser sig i virkeligheden at være agent Bergers søn, medens det til gengæld til slut afsløres, at Aline ikke er

hans datter – vilde således med lidt behændighed en hvilkenksomhelst formodning kunne finde „yderligere styrke“.⁹³

I den Buntzenske familie er endnu opbevaret ialt 10 breve, som Andreas Buntzen skrev til Georg Buntzen i tiden fra 7. december 1822 til 2. april 1825, da Georg Buntzen med sin tante opholdt sig i Kiel.^{93a} Disse breve bærer præg af Andreas Buntzens store kærlighed til sønnen, og den, der gennemlæser dem, vil næppe være i tvivl om, at Georg Buntzen var Andreas Buntzens søn. Den inderlige hengivenhed, den omsorgsfulde interesse og den kærlige og hjertelige tone, der går igennem alle disse breve, viser, at det er en fader, der skriver til sin søn. Som prøve skal kun et enkelt brev (af 8. september 1823) gengives i sin helhed:

Kjære, gode, lille Georg!

Min kjære Søn! Jeg har med megen Fornøjelse hørt af din Moder og dine Sødskende, som vare hos dig i Kiel,^{93b} at du er en god, fornuftig og kjøn Dreng der allerede er temmelig vidt i det franske, hvilket har fornøjet mig saa meget mere, som du derved, nemlig ved din Flid og Fremgang i Forstand og Lærvillighed allene kan gjengælde den gode Tante Sine^{93c} og Ludvig alt det gode de bevise dig, og den megen Kjærlighed og Omhyggelighed de have for dig, lad mig derfor see at du vedbliver at gjøre os alle, og dem i Særdeleshed som du er hos, Glæde ved din Flid, Lærvillighed og gode Opførsel.

Du kan troe at jeg gjerne vilde have taget Deel med din Moder og Sødskende i den store Glæde at være i Kiel hos den gode Tante Sine og Ludvig og omgaaes med dig, som jeg nu i mere end et heelt Aar ikke har seet og længes meget efter at see; men det kunde nu ikke lade sig gjøre, og jeg maatte derfor lade mig nøje med at modtage Hilsener fra dig og gode Efterretninger om dig, og trøste mig til den store Fornøjelse at see dig med Tante, naar hun kommer herover til os til næste Aar, hvortil jeg virkelig glæder mig meget, og seer dig allerede i Tankerne være bleven saa meget højere og større siden jeg saae dig sidst at jeg neppe vil kunne kjende dig igjen.

Alt hvad din Moder har fortalt mig om dig er godt og roesværdigt og har om muligt forhöjet min Kjærlighed for dig, undtagen det, at du er saa meget barnagtig frygtsom, hvilket ikke passer sig for en i alle eller dog de fleste andre Henseender saa fornuftig Dreng, hvilket jeg ogsaa ikke tvivler om at du snart vil indsee og saa vænne dig af dermed som noget der er aldeles upassende for en Dreng.

Det har gjort mig særdeles ondt at høre at du har havt det slemme Uheld at forslaae dine Fingre og derved lidt megen Smerte, men at det dog nu er overstaet for det meeste og Fingrene hele i[gjen] og saaledes at du endogsaa

faaer Negl igjen [p]aa den ene Finger, hvoraf den var afreven, var mig derimod kjær at erfare. Dette uheldige Tilfælde erindrer dig ellers om ikke at være uforsigtig i dine Lege, da du uden at bruge Forsigtighed let kan komme til Skade, og om du ogsaa slipper lige saa godt derfra som dennegang, indjager du dog den gode Tante en saadan Skræk derved, at du om ogsaa ikke af anden Aarsag, dog af Kjærlighed til hende og Ludvig bør være forsigtig.

Jeg havde egentlig havt i Sinde at sende dig ved denne gode Leilighed i Ludvigs Kuffert den omtalte Vagt som Tine^{93d} havde vildet forfærdige til dig, men da hun nu er i Fredensborg og i den sidste Maaned har havt meget at sye paa for dine Brødre og endnu syer paa noget for Edouard, har jeg ikke kundet bebyrde hende med at opfylde hendes Løfte endnu, og Camillos som jeg vilde sendt istæden er i en saa maadelig Tilstand, at det ej kan gaae an.

Hils Tante Sine, at jeg ikke faaer Tid at svare hendes kjære Brev førend næste Gang. Din Moder, Sødskende og Venner hilse dig alle kjære Georg men især

din Fader

A. Buntzen.

Tonen i de øvrige breve er ganske den samme; overskriften er gerne: „Kjære gode lille Georg“, „Min kjære gode lille Georg“ el. lign., og brevene altid underskrevet: „din (hengivne) Fader A. Buntzen.“ Om faderens længsel efter at gense sønnen efter Kieler-opholdet vidner særligt det sidste af de bevarede breve (2. april 1825), hvori det bl. a. hedder:

Hvor vi nu Alle glæde os ret hjertelig til at see Dig igjen, især kan Du nok vide jeg, Dine Brødre Andreas og Camillo, Poulina, Tante Saintaubains og Bedstemoders^{93a} der ikke have seet Dig i næsten 3 heele Aar. Hvor Du maae være bleven stor og fornuftig i den Tid! Jeg længes ofte ret meget efter at see Dig og tænker tidt paa hvorledes Du vel seer ud, og sammenligner Dig i Tankerne med andre Børn, jeg seer der ere paa Din Alder og hos hvem jeg troer at finde noget ligt med det Billede jeg har gjort mig af Dig i mine Tanker. Husk nu Tante flittig paa Rejsen at det ikke skal vare forlænge eller vel endog gaae reent i Glemmebogen. Lev nu vel min kjære gode Dreng, Din Moder og Sødskende hilse Dig og omfavne Dig i Tankerne tilligemed

Din hengivne Fader

A. Buntzen.

Iøvrigt kan det af disse breve ses, at det var Andreas Buntzens opfattelse, at børn havde bedst af at komme hjemmefra tidligt. Den ældste søn, Edouard, gik dengang på Sorø Akademi, og i et brev af 5. juli 1824 skriver han til Georg:

Ogsaa er det godt at Drengbørn komme tidlig ud af Deres Forældres Huus og lære at kjende Verden af Omgang med fremmede Mennesker, og see sig om, og havde jeg Raad til det saa skulde det ikke vare længe førend Andreas, og siden ogsaa Camillo skulde ud hos Fremmede under en fornuftig Vejledning.

I et brev af 14. februar 1824 skriver Andreas Buntzen endelig til Georg, at han

vil slutte med noget som de [3: andre, der har skrevet] nok ikke tænker paa skjønt jeg har fortalt dem det, og det er, at det i Dag er Din Bedstefaders, nemlig Farfaders Fødselsdag som var født den 14de Februari 1733 og altsaa nu havde været 90 Aar gammel, dersom han havde levet, men dan døde desværre allerede 1810.

Denne slægthistoriske oplysning måtte jo være ganske uden interesse for Georg, hvis han havde været en søn af Heiberg.

Med hensyn til det yngste barn, datteren Anna Louise Frederikke, der blev født den 15. juni 1826 på Christianshavn, syv år efter det næst yngste barns fødsel (mens de øvrige syv børn alle er født med ca. halvandet års mellemrum)⁹⁴ er det derimod rigtigt, at A. F. Tscherning, der dengang var premierløjtnant, og som stod familien⁹⁵ nær, var faderen.

Forholdet var dette, at Andreas Buntzen måtte foretage en rejse, vistnok til Island, hvor han havde forretninger, og under hans lange fraværelse faldt hans hustru for Tschernings charme. Dette kan være forståeligt; ialtfald har eftertiden⁹⁶ karakteriseret Tscherning som „en overordentlig vindende Personlighed, omgængelig og ligetil, uegenlyst og rettænkende, fordringsløs, uagtsom med Hensyn til Formerne; meget intelligent og kundskabsrig, ualmindelig veltalende, hurtig i Replikken.“ Tschernings søster har sagt om ham, at han sjældent kom i et hus uden at gøre kur til fru eller datteren i huset.⁹⁷ Og den kritiske fru Heiberg skriver i sine erindringer om Tscherning bl. a., at „han stedse medbragte Liv, Munterhed og Interesse saa godt som for alt, hvad der rørte sig herhjemme som i Udlandet“ og karakteriserer ham som „et hjertensgodt Menneske og en trofast Ven.“⁹⁸ Da Andreas Buntzen vendte hjem fra sin rejse, fik han alt at vide og tilgav sin hustru.

Kammerherreinde Suenson har fortalt sin datter, at Tscherning efter Andreas Buntzens død (1830) ønskede at gifte sig med Camilla

Buntzen, hvad denne dog ikke vilde.⁹⁹ Tscherning vedblev imidlertid at komme hos familien, men da Louise voksede til, blev Camilla Buntzen urolig for, at hans forståelige interesse for Louise af denne skulde mistydes, således at hun skulde blive forelsket i den stadigt charmerende Tscherning, og hun forbød ham derfor adgang til hjemmet.¹⁰⁰ Louise Buntzen, der vistnok af moderen blev underrettet om sagens rette sammenhæng, forblev iøvrigt ugift og døde 9. februar 1901 i Kbhvn., 74 år gammel.

At Thomasine Gyllembourg har kendt episoden med Tscherning fremgår af hendes brev af 31. juli 1836 til sønnen og svigerdatteren, der da opholdt sig i Paris. Hun skriver: „Buntzens har leiet vort gamle Eriksborg¹⁰¹ for Resten af Sommeren. De have faaet det for 45 r og er flyttet derud igaar. Det er Edouard,¹⁰² siger du, som har gjort denne Bekostning, men ikke allene. Du kan nok tænke jeg ikke gjorde Spørgsmaal, der gav Anledning til nogen Forklaring angaaende Bekostningen, men da der tillige blev sagt at dette tildeels skete for Louises Skyld, der skulde bruge Søbade, saa formoder jeg . . . Naa! Tanker ere jo ikke toldfri. – Tscherning er for Øieblikket i Metz, men forlader denne Stad i disse Dage og gaaer ad den Vei, som I ere komne af.“¹⁰³

Deraf, at fru Gyllembourg således dog antyder Tschernings faderskab, men ikke noget tilsvarende for Heibergs eller de Mezas vedkommende, synes det ikke helt uberettiget at udlede, at formodningen om de sidstnævntes paternitet savner grundlag i kendsgerningerne. Elisabeth Hude har så stærkt understreget „fru Gyllembourgs usvigelige diskretion“¹⁰⁴ – som begrundelse for at hun intetsteds blot har antydnet f. eks. Heibergs paternitet – men diskretionen synes efter det citerede brev at dømme ikke at have været så fuldkommen, som man har villet gøre den til.

At Camillo Buntzen skulde være en søn af den senere general Christian de Meza og Anine Buntzen datter af Johan Ludvig Heiberg er ganske ukendt for den øvrige efterslægt, og nogen sandsynliggørelse af disse anbringender ses ikke forsøgt.

Kammerherreinde Suenson, der dog har haft kendskab til, hvad kontorchef Eibe kalder familiens „chronique scandaleuse“, idet hun nøje har kendt episoden med Tscherning, har aldrig nævnt noget herom. Hvis Heibergs faderskab til Anine Buntzen, hendes bedstemoder, skulde have været „notorisk“ og „erkendt“, som det hævdes, kunde man vel have ventet, at hun ad anden vej havde erfaret noget,

idet hendes mands yngre broder, lægen AAGE SUENSON (1851-88) i 1882 blev gift med Johanne Luise Heibergs ældste adoptivdatter, SARAH HENRIETTE HEIBERG (1853-1941)¹⁰⁵.

At general de Meza har skrevet hyldestdigte og kompositioner til fru Buntzen var jo helt i tidens stil og kan ikke begrunde nogen formodning om et mere intimt forhold. Som bekendt dyrkede de Meza musikken; han komponerede mange musikstykker, hvoraf enkelte blev udgivet, og at han har bragt sine bekendte sine digte og kompositioner var en såre rimelig ting. Indenfor den endnu levende slægt de Meza kendes intet til den af kontorchef Eibe fremsatte opfattelse, og den anses der for at være ganske usandsynlig ud fra det kendskab, man iøvrigt har til de Meza.¹⁰⁶

Desværre oplyses intet om, at hvilke grunde MARIE STRØM, født BUNTZEN (1812-90) skulde anse Heibergs påståede og for den øvrige (og nærmere) efterslægt ukendte faderskab til Anine Buntzen som „ganske notorisk“, og hvorfor kontorchef Eibes moder da først i sine sidste leveår talte herom. At Anine skulde være Heibergs „erkendte Datter“ (anf. st. s. 228) savner helt dokumentation. Ligeledes savner det en forklaring, hvorfor fru Gyllembourg har gjort forskel på Georg Buntzen og den „erkendte Datter“, der ikke stod hende så nær som plejesønnen.

Det er rigtigt, at Anine som barn kom meget hos sin tante fru Gyllembourg, der jo boede i samme hus, og som bl. a. lærte hende håndarbejde, og ligeledes at hun som barn har påhørt – i et sideværelse, hvortil døren ikke var lukket – at Johanne Luise Pætges (1830) hævdede sin forlovelse med skuespilleren Christoffer Hvid.

Imod Heibergs paternitet til Anine Buntzen taler vel også den omstændighed, at kontorchef Eibes moder, EMMA ANINE STRØM (1851-1937) blev opkaldt efter Anine Buntzen, hvilket man degang næppe vilde have gjort, navnlig ikke hvis Marie Strøm, f. Buntzen, således som det hævdes, anså Heibergs faderskab til denne for „notorisk“ (anf. st. s. 228).¹⁰⁷

Det skal endelig nævnes, at der ikke i Johanne Luise Heibergs erindringer (med de i 1944 offentliggjorte varianter dertil) eller i hendes breve kan findes noget holdspunkt for påstanden om Heibergs faderskab til Anine Buntzen; et sådant findes heller ikke i „Breve til og fra Johan Ludvig Heiberg“ (1862), i Aage Friis „Fra det Heibergske Hjem. Johan Ludvig og Johanne Luise Heibergs indbyrdes Brevveksling“ (1940), i „Breve og Aktstykker vedrørende Johan Ludvig Heiberg“, I-V (1946-50), udgivet af Det danske Sprog- og

Litteraturselskab eller i de af Morten Borup udgivne „Heibergske Familiebreve“ (1943), hvor Tschernings paternitet til Louise dog er antydnet. Morten Borups meget udførlige Heibergbiografi kender heller intet til denne påstand, og hverken i Thomasine Gyllembourgs breve, i Andreas Saint-Aubains selvbiografi, i hans breve eller andetsteds ses opfattelsen at kunne finde den ringeste støtte.¹⁰⁸

Bortset fra „efternølerbarnet“ Louise synes der således ikke at kunne rejses nogen berettiget tvivl om, at Andreas Buntzen var fader til de børn, der fødtes i ægteskabet, og som bar hans navn. Den opfattelse, som kontorchef Eibe har givet udtryk for, synes der ikke i kendsgerningerne at være tilstrækkeligt sikre holdepunkter for.

Men hvorledes kan da den urigtige opfattelse være opstået?

Vel først og fremmest derved, at emnet ikke har været rigtigt drøftet mellem Marie Strøm, født Buntzen, og hendes moder. Kontorchef Eibe nævner, at den ældre generation kun nødigt talte om sligt; der foreligger da også kun gisninger, løse formodninger, antydninger og andet lignende, der giver meget frit spillerum for fantasien og god grobund for mistydninger og myter – hvorved Edouard Du Puy's casanovaagtige skikkelse næppe har været helt uden betydning,¹⁰⁹ og hvortil måske også den ovenfor omtalte bysladder om Heibergs faderskab til Georg Buntzen kan have medvirket.

At Marie Strøm, hovedkilden til den refererede opfattelse, efter sit ægteskab i 1841 med distriktslæge Ole Strøm boede i provinsen (Vordingborg) og således efter denne tid ikke har haft den samme nære kontakt med moderen som de øvrige børn kan vel yderligere have bidraget til fremkomsten af misforståelser og bør haves i erindring ved vurderingen af kilden. Noget førstehåndskendskab til forholdene har Marie Strøm øjensynligt ikke haft. Kontorchef Eibe anvender det udtryk, at hans moder „indrømmede, at det maatte have sin Rigtighed med Heibergs Paternitet“ (anf. st. s. 228). Der foreligger altså kun en logisk følgeslutning af nogle (ikke kendte) argumenter og hypoteser, som hendes børn har fremført overfor hende, og som hun for sit vedkommende har fundet sandsynlige, men intet direkte kendskab, f. eks. i form af en meddelelse fra Camilla Buntzen.

At general de Meza er blevet nævnt kan måske skyldes en forveksling. Som bekendt var han gift med ELISABETH BIRGITTE TSCHERNING (1792–1861), søster til A. F. Tscherning, hvis faderskab ialtfald en del af efterslægten har udførligere kendskab til på grundlag af

Camilla Buntzens egne oplysninger. De hyldestdigte, kompositioner og breve, han har sendt Camilla Buntzen, kan yderligere have bidraget til at fremkalde denne misforståelse.

NOTER

¹ Se Poul Hennings, Stamtavle over Familien Buntzen, 1897; Frode Iürgensen og Poul Hennings, Biografisk Slægtsregister over de indbyrdes beslægtede Familier Sangaard, Buntzen, Koch og Iürgensen, 1910; Axel Kjerulf, Nordens Don Juan, Edouard Du Puy, 1952, s. 358. – ² I Dansk biografisk Leksikon XV, 1938, s. 55 stavet Annine. Her er anvendt den i slægten benyttede stavemåde, jfr. således også de i note 1 nævnte stamtavler. – ³ Jfr. foruden Eibe anf. st. s. 227 Morten Borup, Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 74; noten i Johanne Luise Heiberg, Et Liv gjenoplevet i Erindringen, 4. udg., 1944, IV, s. 302; Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 43 og 196 ff. Det er derfor urigtigt, når sidstnævnte (s. 43) skriver: „Førsteprisen for frodighed maa tilfalde den gavmilde Camilla Buntzen, født du Puy; at Johan Ludvig Heiberg var fader til to og de Meza og Tscherning til andre to af hendes otte børn, anses i familien for hævet over al tvivl“, hvilket (jfr. s. 333) kun bygger på „venlig meddelelse fra kontorchef F. H. Eibe.“ – Det er uoplyst, hvem der blandt descendensen skulde nære den af kontorchef Eibe refererede opfattelse. Den deles ikke af Edouard Buntzens eller Anine Buntzens efterkommere, hvorfor der kun synes at kunne være tale om Marie Buntzens datterbørn (kontorchef Eibe og hans broder). I Axel Kjerulfs stamtavle (i Nordens Don Juan, Edouard Du Puy, 1952, s. 358), der bygger på oplysninger fra afdøde redaktør Andreas Buntzen og frøken Magna Buntzen (datter af etatsråd, professor, overkirurg, dr. med. Andreas Buntzen, 1811–80) og på utrykte familiebreve og familieoptegnelser, findes intet om den anførte „tradition“. – ⁴ Morten Borup, Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 74, 112; III, 1949, s. 142, 214; Johanne Luise Heiberg, Et Liv gjenoplevet i Erindringen, 4. udg. IV, 1944, s. 302 (note); Breve og Aktstykker vedrørende Johan Ludvig Heiberg, udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab ved Morten Borup, V, 1950, s. 15, 332; Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 43 og 196. – ⁵ F. 10. september 1873 i Kbhvn., datter af direktør for Det Store Nordiske Telegraf Selskab, kommandør, kammerherre Edouard Suenson (1842–1921) og Magna Cecilie Camilla Lütken (1846–1923); 1898 g. m. overretssagfører Christian Frederik Brorson (1872–1944), søn af branddirektør, cand. jur. Alfred Lund Brorson (1837–1904) og Antoinette Thomasine Caroline Liebenberg (1851–1932). Student (Zahles skole) 1893, cand. phil. 1894; hun udgav 1931 „Gamle Familiebreve“. – ⁶ Otto Hans Lütken (1813–83), søn af kontreadmiral Magnus Lütken (1782–1847) og Vilhelmine Cecilie Nissen (1786–1875); 1843 g. m. Anine Buntzen (1819–91), datter af Andreas og Camilla Buntzen. – ⁷ F. 27. oktober 1877 i Kbhvn., 1904 docent, 1916–47 professor ved polyteknisk læreanstalt. – ⁸ F. 14. februar 1898, søn af banksekretær Andreas Magnus Lütken (1852–1933), der atter var søn af ovenn. marineminister Otto Hans Lütken (1813–83) og Anine Buntzen (1819–91). – ⁹ Enke efter journalisten, cand. jur. Andreas Buntzen (1859–1930), søn af Andreas og Camilla Buntzens ældste søn, etatsråd, højestere-

advokat, kammeradvokat og søkrigsprokurør Edouard Buntzen (1809–85) og Anna Sophie Laurenzia (Laura) Nissen (1820–84). Andreas Buntzen var meget fortrolig med slægtstraditionerne, se hans afhandling om Edouard Du Puy i *Ord och Bild*, 1902, s. 177 ff., der i vid udstrækning bygger på ikke offentliggjorte familiebreve og på familietraditioner. Se endv. Knud Bokkenheuser, *Det gamle København*, I, 1919, s. 117, og Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 357. – ¹⁰ F. 23. november 1884, søn af overretsassessor Sophus Vedel (1842–1920) og Helene Birgitte Buntzen (1850–1928), der var datter af den i note 9 nævnte etatsråd, højesteretsadvokat Edouard Buntzen. – ¹¹ F. 26. marts 1790 i Rheinsberg i Preussen. Moderen var den smukke, franske skuespillerinde Julie Henriette Pauline Montroze (egtl. Molineuf?), f. ca. 1768, d. 1833 på villa Giacomina ved Lidköping som gouvernante hos greve Gustaf Piper. Bouchers kobberstik af hende som hyrdinde er gengivet i Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 48. Du Puy og Henriette Montroze var begge indtil 1791 knyttet til hofteatret ved slottet i Rheinsberg, hvor prins Heinrich af Preussen, Frederik den Stores broder, residerede. Camilla Du Puy kom til Kbhvn. 1805 sammen med moderen, men medens moderen rejste videre til Sverige for at tiltræde sin stilling som lærerinde i fransk og gouvernante hos greve Gustaf Piper (1771–1857), blev datteren i Edouard Du Puy og hans hustrus hjem i Kbhvn. – ¹² Jfr. også Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 265. Camilla Du Puy boede en tid hos kaptajn i livjægerkorpset, senere oberstløjtnant Jens Peter Jensen, og i dennes hjem traf hun oftere Andreas Buntzen, der var løjtnant i korpset. De blev forelskede i hinanden, men måtte vente med at deklarerer forlovelsen, til Camilla Du Puy 14. april 1808 blev konfirmeret. – ¹³ Se gengivelsen af C. Grøgers maleri (1812) i Rud. Bay, I *Algier og Italien* 1816–21 (*Memoirer og Breve XXXIII*, 1920), s. 96, og gengivelsen af Altenraths miniature (ca. 1809) i Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 273. – ¹⁴ Rud. Bay, *Musikalsk Reise 1842–43* (*Memoirer og Breve XXXIV*, 1921), s. 101; jfr. iøvrigt samme, *Sentimental Reise gennem Europa til Algier* 1810 (*Memoirer og Breve XXXII*, 1920), s. iv og viii, samt samme, I *Algier og Italien* 1816–21 (*Memoirer og Breve XXXIII*, 1920) s. 51, 86, 151 og 170. Bay var elev af Edouard Du Puy og havde derved lært Camilla Du Puy at kende, jfr. Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 239, 251, 255. – ¹⁵ Jfr. Thomasine Gyllembourgs brev 12. juli 1833 til Johanne Luise Heiberg: „siden kom Borchorst [syngemester Carl Joachim Borchorst, 1800–44], der var saa usædvanlig elskværdig og snaksom at jeg er færdig at troe at han er bleven lidt skudt i Camilla, som han endelig vilde følge hjem“ (*Heibergske Familiebreve*, 1943, s. 135). – ¹⁶ Ved faderens død 1810 blev han eneindehaver af firmaet, der var grundlagt 1772. – ¹⁷ Portræt (1812) malet af C. Grøger; se tillige gengivelsen af Altenraths miniature i Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, se. 273. – ¹⁸ Han blev 3. maj 1811 stabskaptajn, 30. september 1813 kompagnichef; afsked 5. marts 1814. – ¹⁹ Axel Kjerulf i *Dansk biografisk Leksikon* VI, 1935, s. 142; Andreas Buntzen i *Ord och Bild*, 1902, s. 182; Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 264 ff. – ²⁰ *Dansk biografisk Leksikon* VI, 1935, s. 143; Andreas Buntzen i *Ord och Bild*, 1902, s. 186; Axel Kjerulf, *Nordens Don Juan*, 1952, s. 299, 388. Også Camilla Buntzen søgte under en audiens hos Frederik VI at opnå tilfaldelse til, at faderen kunde vende hjem til Danmark, se Kjerulf, *anf. værk* s. 328. Du Puy stod svigersønnen Andreas Buntzen meget nær, jfr. hans brev 8. december 1809 til datteren fra rejsen som landflygtig over Lüneburger Heide, hvor han spøgende mindes, hvor han blev forkælet af hende og svigersønnen: „Je pense souvent, tu serais bien mieux à Christianshavn, sur le grand sofa noir, à fumer une Zigarre

avec Busse [Andreas Buntzens kælenavn], en attendant que le plat de champignons s'apprête", se Knud Bokkenheuser, *Det gamle København*, I, 1919, s. 100, og Andreas Buntzen i *Ord och Bild*, 1902, s. 184; i oversættelse er det nævnte brev gengivet i Axel Kjerulfs anf. værk s. 294 f. Efter Du Puy's landsforvisning betalte Andreas Buntzen en del af hans gæld, således 29. januar 1810 600 rdlr. til balletmester Antoine Bournonville, se Kjerulff, anf. værk s. 371. — ²¹ Jfr. Thomasine Gyllembourgs brev 16. juli 1829 til Johanne Luise Heiberg: „Buntzen selv anseer sig som Candidat til Døden, hans Humeur er reent nedslagen, og den stakkels Camilla er skrækkelig bedrøvet“ (*Johanne Luise Heiberg, Et Liv*, I, 1944, s. 97–98 og Heibergske Familiebreve, 1943, s. 106). — ²² Minderige Huse, 1922, s. 92. — ²³ Af fru Gyllembourgs breve ses, at hun også efter Andreas Buntzens død jævnlig tog de Buntzenske børn ud på skovture o. l., se brev 15. juli 1833 til Johanne Luise Heiberg: „I Løverdags var jeg kjørt i Dyrehaven med et heelt Læs, nemlig foruden Georg: Camilla, Poulina, Anine og Camillo. Jeg holder ikke af at have saa mange med. Men for en Gangs Skyld! De stakkels Buntzenske Børn have saa lidt Fornøielse. Vi kjørt siden til Charlottenlund og drak Thee“ (*Heibergske Familiebreve*, 1943, s. 138); brev 11. juni 1836 til samme: „I Eftermiddag kjører jeg ud med Poulina og Anine og møder Georg i Sorgenfri“ (anf. værk s. 161); brev 8. juli 1836 til Johan Ludvig og Johanne Luise Heiberg: „Kjørt om Eftermiddagen med Georg, hans Moder og to Søstre, Poulina og Louise, til Dyrehaven“ (anf. værk s. 178); 14. august 1836 til samme: „Jeg kjørt da med Georg ud til hans Moder og tog Strøm og Ed. Buntzen med derud“ (anf. værk s. 192). — ²⁴ Andreas og Camilla Buntzen havde da 6 børn. — ²⁵ Morten Borup, *Johan Ludvig Heiberg*, I, 1947, s. 220–21. Det er således ikke helt rigtigt, når Axel Kjerulff (*Nordens Don Juan*, 1952, s. 358) skriver, at fru Gyllembourg „blev så indtaget i den nyfødte Georg, at hun fik lov til at tage ham med sig som sit plejebarn, da hun 1819 genoprettede sit eget hjem i København.“ — ²⁶ Minderige Huse, 1922, s. 92. Tidligere nr. 201. *Gården Overgaden oven vandet 2* er beskrevet af Carl Bernhard i „Et Aar i Kiøbenhavn“ (1835). — ²⁷ 1798–1865, søn af oberst Frederik (Friedrich) Julius Christian de Saint-Aubain (1754–1819) og Anna Bolette Buntzen (1779–1853), Andreas Buntzens søster. Bolette de Saint-Aubain flyttede til broderens gård dels på grund af økonomiske vanskeligheder efter at de Buntzenske fællesejendomme var blevet solgt efter fallitten 1820, dels fordi hun kort før havde mistet sønnen Frederik (se nedenfor note 95) og den for sin ynde og skønhed bekendte datter Albertine Marie (1802–27), ved hvis død Heiberg skrev et digt (*Heiberg, Poetiske Skrifter*, VIII, 1862, s. 382). Sønnen Anthon Philip de Saint-Aubain (1804–50), der senere blev major og dødeligt såret i slaget ved Isted, boede „paa Grund af sine egne Forhold“ andetsteds, se Carl Bernhard, *Af en gammel Herres Erindringer* (*Noveller og Fortællinger*, XIV, 1867, s. LXXXII). — ²⁸ 1817–18 Gl. Strand 38; 1818–22 Paris; 1822–25 Kiel; 1826–27 Nørregade 39; 1827–28 Frederiksholms kanal 20; 1828–31 St. Kongensgade 55. Bopæl efter 1831 se note 60. — ²⁹ Johanne Luise Heiberg, Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg. *En Beretning støttet paa efterladte Breve*. 4. udg., 1947 s. 285 f. (1. udg. 1882). — ³⁰ At ialtfald Camilla Buntzen og to af hendes døtre (Maria og Anine) i 1823 har besøgt Georg Buntzen i Kiel ses af Johan Ludvig Heibergs brev 29. august 1823 til Knud Lyne Rahbek (*Breve og Aktstykker vedr. Johan Ludvig Heiberg*, udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab, I, 1946, s. 134). — ³¹ Jfr. Johan Ludvig Heibergs brev 22. juni 1830 til P. A. Heiberg om Andreas Buntzens død: „Han efterlader sig kun maadelige Omstændigheder; dog haaber jeg, at hans talrige

Familie vil kunne faae et tarveligt Udkomme, hvilket allerede er Stort her tillands og i vore Tider“ (Heibergske Familiebreve, 1943, s. 32), jfr. også fru Gyllembourgs i note 23 og note 67 citerede breve. – Andreas Buntzen fik 28. marts 1829 kgl. udnævnelse som kornskriver i Kbhvn. (fra 1. maj s. å). – ³² Johanne Luise Heiberg, Et Liv, 4. udg., 1944, I, 125; II, 302; IV, 89–90, 116, 149, jfr. varianten s. 117: “. . . det smukke, livlige, begavede Menneske. Han var i Besiddelse af mange Evner, et lystigt Sind, en uskyldig Munterhed forenet med en naturlig Vittighed, der gjorde, at hans Selskab søgtes, og at Alle, der kom i personlig Bekjendtskab med ham, holdt af ham.“ Af Knud Lyne Rahbeks brev af 9. februar 1829 til Johan Ludvig Heiberg ses, at Georg Buntzen var Kamma Rahbeks „særdeles Yndling“ (med kælenavnet „Gygge“), se Breve og Aktstykker vedr. Johan Ludvig Heiberg, udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab II, 61. Jfr. også Kamma Rahbeks brev 21. november 1825 til Johan Ludvig Heiberg om „den fortræffelige Gygge“, se Breve til og fra Johan Ludvig Heiberg, 1862, s. 106. – På den anden side lægger fru Heiberg ikke skjul på, at Georg var forkælet af fru Gyllembourg og til tider kunde være noget plagende, da han var forelsket i hende, der kun var knap tre år ældre end han (Et Liv, I, 144; IV, 89–90, 116–17). Georg Buntzen har været modellen til Balthasar i „Syvsoverdag“ (1842), se Johanne Luise Heiberg, Et Liv, IV, 1944, s. 302, 323; Hans Brix, Fagre Ord, 1908, s. 240 (der tillige mener, at han skulde være modellen til Frederik i „De Nygifte“, hvortil dog også såvel Henrik Hertz som professor Møhl har ydet bidrag) og Morten Borup, Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 74. – ³³ Breve til og fra Johan Ludvig Heiberg, 1862, s. 221 f.; Fru Gyllembourgs Samlede Skrifter, I, 1889, s. 5 (1. udg. 1866). – ^{33a} Bortset fra Georg Buntzens eksamenspapirer og brevveksling med Thomasine Gyllembourg er det ikke oplyst hvilke papirer, der forblev i det Heibergske og Gyllembourgske hjem. De breve, som Andreas Buntzen i årene 1822–25 skrev til Georg Buntzen under hans ophold i Kiel, bevares ialtfald stadig i den Buntzenske slægt, jfr. nedenfor i teksten ved note 93a). – ³⁴ Elisabeth Hude oplyser (Fru Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 36), at fru Gyllembourg end ikke indviede sine slægtninge i sit forfatterskab. I en slægtbog hedder det: „Hun bevarede sin Anonymitet saa godt, at selv hendes Sostre, hvoraf navnlig vor Moder i hendes Skrifter gjenkjendte mange Træk fra deres tidligere Samliv, ikke bleve indviede i hendes Hemmelighed, vel nærmest, fordi hun selv fandt Forfattervirksomheden saa ukvindelig.“ – ³⁵ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, II, 1944, s. 141. Jfr. Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger, En Samling Breve udg. af Aage Friis og P. Munch, I, 1914, s. 122–23. – ³⁶ Johanne Luise Heiberg, et Liv, IV, 1944, s. 149. – ³⁷ Cfr. dog herimod Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 195: „Qui s'excuse, s'accuse siger man uvilkaarligt, thi fru Gyllembourgs kategoriske udtalelser minder sandt at sige om hendes fornægtelse af hendes egne børn, Hverdagshistorierne. For naar det konstateres, at den stakkels Ludvig aldeles ikke var ude af landet i 1815, det aar, hvor barnet, som det saa decent udtrykkes, blev til, ja, saa falder jo hele argumentationen til jorden.“ Det synes overset, at også fru Heiberg tager afstand fra det omtalte rygte, og at fru Gyllembourg i et brev fra 1836 til sønnen kalder Georg „en Buntzen“, se ved note 47. Den mulighed kan jo også tænkes, at fru Gyllembourg virkelig har troet, at Heiberg var ude af landet året for Georgs fødsel. – ³⁸ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, IV, 1944, s. 302. – Elisabeth Hude nævner som eksempel på, hvor almindeligt anerkendt det var, at Georg Buntzen var plejesøn i det Heiberg-Gyllembourgske hjem hans studentereksamensattest fra Borgerdydskolen af 24. oktober 1833, hvor

han angives at være „natus Hafniæ Calendis Julius s. MDCCCXVI [samme fejl som på gravstenen] honestissimis parentibus, et inde a sexto anno apud amitinum Johannem Ludovicum Heiberg, virum clarissimum, et hujus matrem, feminam spectatissimam, primum Kiliæ, deinde in hac urbe educatus . . .“ Det ses ikke, at denne attest kan vise noget. Det erindres herved, at skolens rektor, Niels Bygom Krarup (1792–1842) var ven af fru Gyllembourg og Heiberg, se bl. a. førstnævntes breve af 13. og 21. august 1831 til Johan Ludvig og Johanne Luise Heiberg (Heibergske Familiebreve, 1943, s. 120, 121), og at han var gift med en søster til lægen, professor, dr. med. Nicolai Christian Møhl (1798–1830), der friede til Johanne Luise Pætges og begik selvmord, da hun ikke gengældte hans følelser (se bl. a. Dansk biografisk Leksikon XVI, 1939, s. 350 f.). – ³⁹ Fremhævet her. – ⁴⁰ Georg Buntzen opholdt sig i sommeren 1843 i Vordingborg hos søsteren Marie og dennes mand, distriktslæge Ole Strøm, se Heibergs brev af 13. februar 1844 til skolelærer H. A. Hansen i Vordingborg (Breve og Aktstykker vedr. Johan Ludvig Heiberg, III, 1949, s. 85). – ⁴¹ Breve og Aktstykker vedr. Johan Ludvig Heiberg, III, 1949, s. 165. At Heiberg slet ikke nævner Georg Buntzen i sine Autobiographiske Fragmenter (Prosaiske Skrifter XI, 1862, s. 485 ff.) kan naturligvis ikke være afgørende. – ⁴² Morten Borup, Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 45. – ⁴³ Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 197. – ⁴⁴ Knud Bokkenheuser, Det gamle København, I, 1919, s. 105 ff. – ⁴⁵ Johanne Luise Heiberg, Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg. En Beretning støttet paa efterladte Breve, 4. udg., 1947, s. 311. – ⁴⁶ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, I, 1944, s. 151. – ⁴⁷ Heibergske Familiebreve, 1943, s. 198. – ⁴⁸ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, I, 1944, s. 125; jfr. samme, Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg, 1947, s. 285. – ⁴⁹ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, I, 1944, s. 152; II, 73, 302; III, 10; IV, 148. – ⁵⁰ Se Uddrag af Breve fra A. de Saint-Aubain i Personalhist. Tidsskr., 3. rk., VI, 1897, s. 116–86; 4. rk., V, 1902, s. 29–61. – ⁵¹ Aage Friis, Fra det Heibergske Hjem. Johan Ludvig og Johanne Luise Heibergs indbyrdes Brevveksling (1940) indeholder intet om Georg Buntzen; ej heller de breve, der findes i S. Birket Smith, Til Belysning af litterære Personer og Forhold i Slutningen af det 18. og Begyndelsen af det 19. Aarhundrede (1884) eller i J. L. Heiberg, Breve fra P. A. Heiberg (1883). Kriminalretsassessor Johan Jacob Buntzens Barndomserindringer (Personalhist. Tidsskr. 6. rk., VI, 1915, s. 123 ff.) indeholder intet. – ⁵² Johanne Luise Heiberg, Et Liv, IV, 1944, s. 150 (variant). – ⁵³ Se foruden F. H. Eibe anf. st. s. 227 nu også Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 198. – ⁵⁴ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, II, 1944, s. 140–41. – ⁵⁵ Jfr. herved, at Heibergs huslæge tidligere havde konfereret med denne – af hensyn til fru Gyllembourg – om Georg Buntzens sygdom og fik ham anbragt i et privat logis, se Johanne Luise Heiberg, Et Liv, IV, 1944, s. 149. – 1843–46 opholdt Georg Buntzen sig for sit helbreds skyld i udlandet; af bevarede breve kan ses, at han oktober 1843 var i Altona, april 1844 i Montpellier november 1844–februar 1845 Paris, april 1846 Pau (Johanne Luise Heiberg, Et Liv, IV, 1944, s. 351) og august 1846 i Neumünster (Heibergske Familiebreve, 1943, s. 207), hvor han formentlig har haft ophold hos slægtningen Peter Kellermann, der var amtsskriver i Neumünster (anf. værk s. 241). – ⁵⁶ Brevet er tiltintgjort af ovenn. Johan Vedels moder, Helene Birgitte Vedel, f. Buntzen (1850–1928), men Johan Vedel kender intet til brevet indhold. Det pågældende brev kom vistnok efter højesteretsadvokat Edouard Buntzens død (1885) til hans datter Andrea Camilla Buntzen (1849–97) og blev af executor i dennes bo sendt til fru overrets-

assessor Vedel. – ⁵⁷ Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen, *Illustr. dansk Litteraturhistorie*, III, 1924, s. 579: „Men Fru Heiberg!“ sagde han [Bjørnson] en Dag, „hvorfor har De dog ingen Børn?“ „De kan da begribe, det ikke er min Skyld,“ var Svaret.“ – ⁵⁸ Carl S. Petersen og Vilh. Andersen *anf. værk III*, 1924, s. 456 („kølige Heiberg“), Paul V. Rubow i *Dansk biografisk Leksikon VIII*, 1936, s. 511 („uerotiske“), Morten Borup, *Johan Ludvig Heiberg, I*, 1947, s. 8 („køligt maskulin“), Elisabeth Hude, *Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne*, 1951, s. 16 („Heiberg var en kølig – om ikke kold – natur“) og Johannes Grønberg, P. A. Heiberg og hans Hustru, 1915, s. 30 („et køligt Forstandsmenneske“). Hermed stemmer iøvrigt også fru Gyllembourgs „lette remarquable“ til P. A. Heiberg. – ⁵⁹ Vilhelm Andersen, *Tider og Typer af dansk Aands Historie*, 1. Række, 2. Del (Goethe), 1915, s. 263; jfr. samme, *Litteraturbilleder*, 1903, s. 73 f. – ⁶⁰ Da Heiberg 1831 blev gift tog han bopæl Brogade 3 nu nr. 5) og hos ham og fru Heiberg boede fru Gyllembourg og hendes da faderløse plejesøn Georg Buntzen. H. P. Holsts digt „Nummer 3 i Brogaden“ (Udvalgte Skrifter, I, 1887, s. 266 ff.) er skrevet på et tidspunkt, hvor Georg Buntzen havde sit eget logis, se ovenfor note 55. 1843–54 boede Heiberg Bredgade 54 (nu Hornung & Møllers ejendom) og 1845–60 Overgaden oven vandet 58–60 (Søkvæsthuset). – ⁶¹ Jfr. Rud. Bays brev 17. august 1817 til Gottlieb Schönheyder (se note 62): „Hvad Hr. Heiberg angaaer, som er saa høit anskreven hos Buntzens, da har jeg af Frue Du Puy faaet fuldkommen Underretning derom, han er forliebt i C[amilla] og hænger saaledes i Rumpen paa hende, at Oberst Saint Aubain [Carl Bernhards fader, se note 27] giver ham drøje Stikpiller derfor“ (Memoirer og Breve XXXIII, 1920, s. 51–52). – ⁶² 1790–1882; 1826 sogneprest til Sandby, 1840 til Hjørlande; søn af hofmedikus, professor, dr. med. Johan Henrich Schönheyder (1744–1831) og Pauline Charlotte Hyllested (1757–1834). N. C. L. Abrahams mener, at Heiberg har benyttet Schönheyder og hans forlovede, Johanne Christine Nansen (1798–1886, datter af soren-skriver Hans Lejerdahl Nansen) som forbillede for det forlovede par i „De Uad-skillelige“. – ⁶³ Rud. Bay, I Alger og Italien 1816–21 (Memoirer og Breve XXXIII, 1920), s. 86. – ⁶⁴ Meddelt af Johan Vedel. Jfr. Johan Ludvig Heibergs brev 22. juni 1830 til P. A. Heiberg: „Et Dødsfald i Familien nødes jeg til at melde. Capitain Andreas Buntzen er død i disse Dage af Brystsvaghed.“ (Heibergske Familiebreve, 1943, s. 32). Johan Ludvig Heiberg døde af mavekræft, se Morten Borup, *Johan Ludvig Heiberg, III*, 1949, s. 162. – ⁶⁵ Morten Borup, *Johan Ludvig Heiberg, I*, 1947, s. 74, 112; jfr. III, 1949, s. 142. – ⁶⁶ Elisabeth Hude, *Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne*, 1951, s. 196–198. Så vidt ses bygger formodningen dog kun på kontorchef Eibes meddelelse, se *anf. værk* s. 333 og 338. – ⁶⁷ Jfr. *Thomasine Gyllembourgs brev af 8. oktober 1830 til P. A. Heiberg*: „Andreas Buntzen er død, efter en længere Sygdom. Denne retskafne og godmodige Mands Død er ikke blot et Tab for hans store Familie, der i slette Omstændigheder, desværre! dobbelt maa savne ham; men for enhver, der havde Lejlighed til at paaskjønne hans gode Hjerte, hans beskedne, velvillige Karakter. Hans Søn [fremhævet her], den lille Georg, er nu ganske tilfalden Ludvig og mig som retmæssig Arv“ (Johanne Luise Heiberg, Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg, 4. udg., 1947, s. 310–11). – ⁶⁸ Elisabeth Hude, *Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne*, 1951, s. 197. – ⁶⁹ Johan Ludvig og Johanne Luise Heiberg var i juni og juli 1833 sammen med Det kgl. teaters kunstnere på tourné til Århus, Ålborg og Odense, se Johanne Luise Heiberg, *Et Liv*, I, 1944, s. 176 ff. – ⁷⁰ Fru Gyllembourg har i 4 breve omtalt Georg Buntzens eksamen. 12. juli 1833 skriver hun: „Georg hilser. Han har med Ære be-

staet den skriftlige Deel af sin Examen. Naar det Hele er overstaet (idag ottedage er den sidste Examensdag) skal hans Karakterer blive Ludvig tilsendte“ (Heibergske Familiebreve, 1943, s. 135); 15. juli 1833 skriver fru G.: „Georg beder mig lade dig vide, at han har faaet laud i latinsk Stiil og ligeledes i latinsk Version“ (anf. værk s. 138); 19. juli 1833 hedder det: „Nu skal jeg lykسالiggjøre Georg med din [Johanne Luise Heibergs] Hilsen, naar han kommer fra Skolen. Idag har han det suurt og imorgen, men det er ogsaa hans sidste Skolesorg. Det er hidtil gaaet ham meget godt, undtagen igaar i Arithmetik. Der slap han til et *Non*, hvorover han fortvivlede, thi han var hidtil den Eneste der var fri for *Non* og han havde faaet *laud* eller *præ*, jeg veed ikke ret hvilket for Arithmetisk Afhandling. Disse sidste Efterretninger er egentlig til Ludvig“ (anf. værk s. 140); endelig skriver fru G. 23. juli 1833: „Georg hilser kjærligst og sender Ludvig herved en Liste paa sine Karakterer“ (anf. værk s. 143). – ⁷¹ Borup, Johan Ludvig Heiberg I, 1947, s. 78. Skrivekalenderen findes blandt Heibergs papirer i Rigsarkivet. – ⁷² Ida Bruns søster, Charlotte Pauli (1768–1872), der 1809 var blevet gift med den hanseatiske ministerresident i Kbhvn. August Wilhelm Pauli. – ⁷³ Vel Dorothea Elisabeth („Lise“) Buntzen (1776–1867), søster til fru Gyllembourg, der 1795 blev gift med mægler og dispachør Froderus (Frode) Christian Iürgensen (1759–1810), i hvis hjem Heiberg en tid som barn havde haft ophold. – ⁷⁴ Enten Anna Bolette Buntzen (1779–1853), søster til Andreas Buntzen, gift 1798 med oberst Frederik (Friedrich) Julius Christian de Saint-Aubain (1754–1819), Carl Bernhards fader, eller måske snarere Heibergs kusine Bolette Sophie Iürgensen (1795–1881), datter af dispachør og mægler Froderus (Frode) Christian Iürgensen (se note 73), der 1819 blev gift med lægen, lektor, prosektor Rasmus Emil Bruun (1790–1819) og 1821 med filologen, den senere konferensråd, professor, dr. phil. Frederik (Fritz) Christian Petersen (1786–1859), søn af forpagter, senere møllejer Hans Petersen (ca. 1754–1815) og Maria Willumsen (ca. 1756–1834). – ⁷⁵ Sikkert ejendommen på hjørnet af Strandgade og Torvegade, som Carl Bernhard (og flere andre) fejlagtigt kaldte „Christianshavns gamle rådhus“, og hvor Carl Bernhard var født, se Carl Bernhard, Af en gammel Herres Erindringer (Noveller og Fortællinger XIV, 1867, s. V). Christianshavn havde ikke inden indlemmelsen i Kbhvn. (1674) noget rådhus, og betegnelsen skyldes muligt, at herolder, ledsaget af en afdeling af hestgarden, indtil 1848 foran denne ejendom kundgjorde kongens åbning af Højesteret den første torsdag i marts måned, se Knud Bokkenheuser, Det gamle København, I, 1919, s. 40, 43 f. – ⁷⁶ Komponisten Rudolph Bay (1791–1856). – ⁷⁷ Camilla Buntzens stifmoder Anna Louise („Lise“) Frederikke Du Puy (1778–1831), datter af kobberstikker Christian Frederik Müller (1744–1814, yngre broder til den kendte naturforsker, konferensråd Otto Frederik Müller (1730–84), hvis værker han har illustreret) og Louise Sophie Krebs (1747–1821), der 1803 i Brønshøj var blevet gift med Edouard Du Puy. Samlivet mellem hende og Du Puy havde i halvandet år faktisk været hævet, da han 8. november 1809 blev landsforvist som følge af sit forhold til prins Christian Frederiks, den senere Christian VIIIs gemalinde, prinsesse Charlotte Frederikke, der samme måned blev separeret. Fru Du Puy forblev i Kbhvn. med sine børn og levede af den pension (30 rdlr månedlig), der var bevilget hende, jfr. Robert Neiiendam, Ungdom og Galskab, 1923, s. 30–31, og Andreas Buntzen i Ord och Bild, 1902, s. 182–85. Med Du Puy havde hun to, måske tre børn: 1) Edouard David Du Puy (1805–1852), der ca. 1820 kom til faderen i Sverige, hvor han døde ugift som toldkontrollør i Kalmar; 2) Louise Camilla Gustava Du Puy (1807–63), 1826 gift med kancellist Herman Boalth (1801–34)

samt måske 3) Elise Andrea Frederikke Caroline Du Puy (1808-1892), 1835 gift med senere generalløjtnant, kammerherre Cai Ditlev Hegermann-Lindencrone (1807-93), søn af generalløjtnant, kammerherre Johan Heinrich Hegermann-Lindencrone (1756-1849) og forfatterinden Mette Louise Christiane Frederikke Lindencrone (1778-1853), der stod fru Gyllembourg og Carl Bernhard nær. Denne sidste datter blev født på fødselsstiftelsen som nr. 702 og efternavnet Du Puy blev først tilskrevet 1826, 4 år efter Edouard Du Puys død. - Under Du Puys landflygtighed levede hans hustru (fra hvem han søgte at opnå skilsmisse, se Axel Kjerulf, Nordens Don Juan, 1952, s. 328) med major i livgarden Niels Juel (1779-1842) med hvem hun fik to døtre, opkaldt efter denne fader, nemlig: 1) Nielsine Du Puy (1813-1900), der blev gift med apoteker Brambeck i Fjellkinge (Sverige) og 2) Juline Du Puy (1817-78), der døde ugift i Åhus (Sverige). Den sidstnævnte oppebar som „Professor Du Puy's efterladte Datter“ i hele sin levetid 300 kr. om året fra chatolkassen, se Axel Kjerulf, Nordens Don Juan, 1952, s. 361. - ⁷⁸ Se note 74. - ⁷⁹ Sophienholm ved Bagsværd var geheimekonferensråd Constantin Bruns landsted. - ⁸⁰ Ida Bruns veninde, Mariquita (egtl. Maria Petra Regalada) Dreyer, f. 1793 i Aranjuez, datter af den danske diplomat Christoffer Vilhelm Dreyer (1778-1810) og Maria Anguilina Mosquera (d. 1805). Hun blev 1822 gift med den spanske legationssekretær i Kbhvn., marquis de Villena, se Louis Bobé, Frederikke Brun, 1910, s. 234, 296. - ⁸¹ Heibergs digt „Signetet“ (Digte, 1819, s. 79 f.), senere omdøbt til „Adelaides Segl“ (Poetiske Skrifter, VIII, 1862, s. 320 f.). - ⁸² Heibergs digt „Efteraarsofølelse“ (Poetiske Skrifter VIII, 1862, s. 289 f.). - ⁸³ Forfatteren Lauritz Kruse (1778-1839) udgav 1815 nogle „Fortællinger“ indeholdende „Den hvide Pige“ og „Anna-Capri“, se Th. H. Erslew, Alm. Forfatter Lexicon, II, 1847, s. 71. Kruse var familien Gyllembourgs nære ven, se bl. a. Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 9. - ⁸⁴ ☉: fru Du Puy, se note 77. I „Bouppteckningen efter Capellmästaren vid Kongl. Hof Capellet, Professoren Herr Edvard Jean Baptiste Du Puy“ (Rådhusarkivet, Stockholm) hedder det tilsvarende, at Du Puy efterlod sig „Enkan Fru Lovisa Möller, boende i Köpenhamn“. - ⁸⁵ Storkøbmanden, geheimekonferensråd Johan Christian Constantin Brun (1746-1836), der var gift med forfatterinden Sophie Christiane Friederike Münter (1765-1835). Familien Brun boede om vinteren Dronningens Tværgade 2 (det senere Moltkeske palæ), hvor Heiberg indtil Ida Bruns giftermål 1816 kom meget og kaldtes „l'enfant“, se hans Autobiographiske Fragmenter (Prosaiske Skrifter XI, 1862, s. 491). - ⁸⁶ Borup fremhæver (Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 73), at i skrivekalenderen for 1814 figurerer adskillige andre navne end Ida Bruns og Camilla Buntzens: „Heiberg var inde i en Periode, hvor han som Sommerfuglen flagrede fra Blomst til Blomst.“ Man har dog ikke villet tillægge ham noget faderskab til disse andre kvindelige bekendtes børn. - ⁸⁷ Ida (egtl. Adelaide) Caroline Johanne Brun (1792-1857), datter af geheimekonferensråd Constantin Brun (se note 85). Hun blev 1816 gift med den østrigske gesandt i Danmark, grev Louis Philippe de Bombelles (1780-1843), se Louis Bobé, Frederikke Brun, 1910, s. 257-61. - ⁸⁸ Morten Borup, Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 67. - ⁸⁹ Heiberg har skrevet mange digte til Ida Brun, der bærer vidnesbyrd om hans ugenældte kærlighed til hende, se Morten Borups anf. værk s. 67 f., Carl S. Petersen og Vilh. Andersen, III. dansk Litteraturhistorie, III, 1924, s. 411 f. Ved hendes død skrev han det smukke digt „Adelaide Grevinde af Bombelles“ („De samle sig, lig underfulde Drømme“), som han lod indrykke i „Adresseavisen“ 21. december 1857 (Poetiske Skrifter VIII, 1863, s. 394 f.). Heiberg har, så vidt vides, ikke skrevet

noget digt til Camilla Buntzen, men derimod til andre slægtninge, f. eks. „Ved Dispatchør Buntzens Død“ (Poetiske Skrifter VIII, 1862, s. 376) og „Albertine St. Aubain“ (sst. s. 382). – ⁹⁰ Der foreligger intet bevaret om, at Georg Buntzen skulde være født for tidligt. – ⁹¹ Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 198. – ⁹² Skrevet 1831, opført 1. gang på Det kgl. teater 28. oktober 1832, først trykt 1834 i „Skuespil af Forfatteren til En Hverdagshistorie, udgivet af J. L. Heiberg.“ Hans Brix mener (Fagre Ord, 1908, s. 240), at fru Gyllembourg i „Sproglæreren“ har gengivet Georg Buntzens sværmeri for Johanne Luise Pætges. – Om fru Gyllembourgs benyttelse af Sophie Thalbitzer, født Zinn (1774–1851) som model for Claudine i „To Tidsaldrer“ (1845) se „Grandmamas Bekiendelser“ (Memoirer og Breve IV, 1906) s. ii–iv, hvor det om en væsentlig del siges, at det „er helt hendes [fru Gyllembourgs] egen Opfindelse og i ingen Henseende passer paa nogen af de franske Emissærer.“ – ⁹³ Der kan også drages helt andre paralleller: Som bekendt lærte P. A. Heiberg sin senere hustru at kende, da han som sproglærer kom i dispatchør Johan Buntzens hjem for at undervise Thomasine Buntzen og hendes søstre, og medens han gav informationer, friede han, se Johannes Grønberg, P. A. Heiberg og hans Hustru, 1925, s. 30. En anden parallel: Edouard Du Puy var sanglærer for prinsesse Charlotte Frederikke – og i „Sproglæreren“ kan Alines herkomst ikke robes på grund af hendes faders „altfor høje Stand“ (sidste scene). Og rebus'en kan fortsættes: Berger er navnet på Heibergs kollega i Kiel, professor Johan Erik von Berger (1772–1833), der gjorde ham bekendt med Hegels filosofi, se Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen, Ill. dansk Litteraturhistorie, III, 1924, s. 415. Og minder navnet Aline ikke meget om Adelaide: Ida Brun? Navnet Edouard, der forekommer i stykket, er hyppigt anvendt i slægten (Edouard Du Puy, dennes søn, endvidere Edouard Buntzen, den senere højesteretsadvokat); Hasting hedder i virkeligheden Johannes, hvilket jo er den latiniserede form af Heibergs fornavn. „Sproglæreren“ viser, hvor forsigtig man skal være med i fru Gyllembourgs forfatterskab at finde beviser eller bestyrkelse for formodninger. – Elisabeth Hude nævner i sin bog (s. 43) – til støtte for den antagelse, at Andreas Buntzen ikke skulde være fader til 4 af de i ægteskabet fødte 8 børn – at Camilla Buntzen var „kusine til Carl Bernhard, hvis roman Et Aar i Kiøbenhavn bygger paa forhold fra hans egen familie, og om den siger han, at den „har altid været bekjendt for letsindige Principper i det Kapitel“ [dvs. det erotiske]“, jfr. Carl Bernhard, Et Aar i Kjøbenhavn, I, 1835, s. 78. Denne udtalelse af Carl Bernhard har dog vist – ligesom hans forfælderroman „Et Lovte“ (1839) – en ganske anden adresse indenfor familiekredsen, som der dog ingen grund er til at komme ind på her. – ^{93a} De bevarede breve er af 7/12 1822, 5/4 1823, 8/9 1823, 16/1 1824, 14/2 1824, 19/5 1824, 5/7 1824, 9/8 1824, 11/10 1824 og 2/4 1825. Desuden er bevaret to breve fra søsteren Poulina: af 28/2 1824 og et udateret. Det fremgår af brevene, at Georg hyppigt har skrevet til faderen, til hvem han også sendte stile (bl. a. på fransk og tysk), men disse breve synes at være gået tabt. Brevene beror nu hos fru redaktør Truce Buntzen, Rønnealle 6, Dragør. – ^{93b} Jfr. ovenfor note 30. – ^{93c} Fru Gyllembourgs kælenavn i familien. – ^{93d} Albertine Marie de Saint-Aubain (1802–27), Carl Bernhards søster, jfr. note 27. – ^{93e} Hermed må vel være ment fru Louise Du Puy, Camilla Buntzens stiftmoder (se note 77): Andreas Buntzens moder, Marie Margrethe B., født Ache, var død 1811. – ⁹⁴ Børnene er født: 2/12 1809; 4/2 1811; 9/6 1812; 21/12 1813; 1/7 1815; 25/10 1817; 22/11 1819 – og 15/6 1826. – At hverken Andreas eller Camilla Buntzen var interesseret i en familieforøgelse efter fallitten (12. december 1820) er indlysende. – ⁹⁵ Tscher-

ning var 1816–18 med besættelseskorpset i Frankrig og gjorde der bekendtskab med P. A. Heiberg og dennes kreds. Han var også knyttet til familien de Saint-Aubain, idet hans søster var forlovet med Carl Bernhards broder, løjtnant ved holstenske lansenerregiment, stud. jur. Frederik Ferdinand de Saint-Aubain (1800–27), se Carl Bernhard i Museum, 1890, s. 72, og Tormod Jørgensen, Anthon Frederik Tscherning, 1938, s. 62. Af Andreas Buntzens brev af 9. august 1824 til Georg Buntzen fremgår, at sønnen Andreas, den senere læge, i 1824 tilbragte „en Deel af sin Ferie paa Frederiksværk hos Lieutnant Tscherning, hvor han har lært en Deel af Fyrværkeriprofessionen og medbragt en Deel selvforarbejdede Raketter og romanske Lys.“ (Tschernings fader var inspektør på Frederiksværk). I flere af Andreas Buntzens breve til Georg i Kielertiden er der hilsener fra Tscherning. – ⁹⁶ Kaptajn K. C. Rockstroh i Dansk biografisk Leksikon XXIV, 1943, s. 338. – ⁹⁷ Tormod Jørgensen, Anthon Frederik Tscherning, 1938, s. 85. – ⁹⁸ Johanne Luise Heiberg, Et Liv, I, 1944, s. 176. – ⁹⁹ Tscherning blev først 1845 gift med sin 22 år yngre kusine Eleonore Christine Lützwow (i dåben: Hansen) (1817–90), datter af generalmajor Adam Tobias Lützwow (1775–1844) og Bodil (Bolette) Rasmussen (1790–1865). Af Eleonore Christine Tschernings efterladte Papirer (Memoirer og Breve, VIII, 1908) fremgår tydeligt, at Tscherning har haft meget store betænkeligheder ved at gifte sig, og at disse betænkeligheder ikke kun skyldtes aldersforskellen. Ifølge et dagbogsnotat af 25. august 1841 (anf. værk s. 52–53) udtalte fru Meza (Tschernings søster) om broderen, „at han hængte for meget ved sin gamle Forbindelse og aldrig vilde gjøre nogen lykkelig“; i et brev af 21. december 1841 til sin senere hustru (anf. værk s. 71) skriver Tscherning: „Du spørger mig, om der ingen Forpligtelse paahviler mig, som hindrer mig fra at indgaae en ægteskabelig Forbindelse; hertil kan jeg svare det meest afgjørende Nei, men derimod har jeg engang vænnet mig til at finde min Lykke i at understøtte enkelte Personer, saaledes blandt andre min lille Guddatter; hermed kan jeg ikke beslutte mig at opføre.“ Se også hans brev til samme af 8. januar 1844 (anf. værk s. 88–89). Jfr. endvidere Tormod Jørgensen, Anthon Frederik Tscherning, 1938, s. 86–95. – ¹⁰⁰ Jfr. Tschernings brev af 13. februar 1842 til Johan Ludvig Heiberg: „Gjennem Georg [Buntzen] kunde De maaske lade Buntzens høre fra mig“ (Breve og Aktstykker vedrørende Johan Ludvig Heiberg, III, 1948, s. 37). Sønnen Edouard Buntzen, den senere højesteretsadvokat, hvis studeringer Tscherning havde bekostet (Eibe anf. st. s. 229) synes dog at have bevaret tilknytningen til Tscherning, hvem han – der 1848 var medlem af den grundlovgivende rigsforsamling og 1849–52 medlem af Folketinget – også i politisk henseende stod nær. Ialtfald skriver A. de Saint-Aubain (Carl Bernhard) i et brev af 13. december 1851 til fru Caroline Jessen bl. a.: „ . . . Edouard har 3 børn, en rar Kone, liden Praxis, paa Grund af sin Vedhængen ved Tscherning, saa det bekræfter sig, at Venner ofte er de argeste Fjender“, se Personalhist. Tidsskr. 3. rk., VI, 1897, s. 143; se også Af Eleonore Christine Tschernings efterladte Papirer (Memoirer og Breve VIII, 1908) s. 175. – ¹⁰¹ Familien Heiberg tilbragte somrene 1834, 1835 og 1837 på Eriksborg i Tårnbæk, se Johanne Luise Heiberg, Et Liv, I, 1944, s. 187; IV, 1944, s. 312. – ¹⁰² Edouard Buntzen var 8. juni 1836 blevet overretsprokurator, se H. Hjorth-Nielsen, Danske Prokuratorer med kgl. Bevilling 1660–1869, 1935, s. 63. – ¹⁰³ Heibergske Familiebreve, 1943, s. 188. – ¹⁰⁴ Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdags-historierne, 1951, s. 198. – ¹⁰⁵ Hun blev 2. gang gift (1893) med proprietær Niels Adolph Christoff Kaas (1868–1936), søn af kammerherre, hofjægermester Gebhard Valentin Kaas til stamhuset Nedergaard (1835–1911) og Adelheid Marie Hedemann

(1839-1884). Datteren af dette ægteskab, Inger Adelheid Kaas (f. 1894), blev 1929 gift med direktør Hans Peter Prior (1866-1936), søn af skibsbygningsingeniør Johannes Prior (1840-1905) og Fernanda Ekman (1843-93). - Fru Prior har iøvrigt oplyst, at det ikke er rigtigt, når kontorchef Eibe (anf. st. s. 228) skriver, at de Heibergske papirer „kom paa Markedet ved Rydningen af Priors Pulterkammer“. De Heibergske papirer kom frem ved proprietær Kaas død, se således også Aage Friis, Fra det Heibergske Hjem, 1940, s. 30. - Fru Prior kender intet til, at Johan Ludvig Heiberg skulde være fader til Georg og/eller Anine Buntzen. - ¹⁰⁶ Meddelt af fru Elisabeth von Holstein-Rathlou, født 1887, datter af dr. med. Johannes Adolf Goldschmidt (1845-1912) og Anna Marie Wilhelmine de Meza (1850-1900), der var en broderdatter af general Christian de Meza. General de Mezas ægteskab var (lige som Heibergs) barnløst. - ¹⁰⁷ De bevarede portrætter af Anine Buntzen ses ikke at frembyde nogen lighed med portrætter af Johan Ludvig Heiberg. - ¹⁰⁸ Således ej heller hos S. Birket Smith, Til Belysning af litterære Personer og Forhold i Slutningen af det 18. og Begyndelsen af det 19. Aarhundrede (1884). At der intet findes i Johan Ludvig Heibergs Autobiographiske Fragmenter (Prosaiske Skrifter, XI, 1862, s. 485 ff.) siger sig selv. Derimod er opfattelsen - uden nærmere prøvelse - refereret i Elisabeth Hude, Thomasine Gyllembourg og Hverdagshistorierne, 1951, s. 43 og 197 med kontorchef Eibe som kilde, jfr. s. 338. - ¹⁰⁹ Jfr. udtalelsen hos Morten Borup, Johan Ludvig Heiberg, I, 1947, s. 73, at Camilla Buntzen „havde arvet sit lette Blod fra Faderen“.

ANMELDELSER

ELSE KORNERUP: *Graf Edouard Romeo Vargas. Carl Grosse. Eine Untersuchung ihrer Identität.* 142 S. ill. 1954. Munksgaard.

Mellem de ikke saa faa Udlændinge, der under Napoleonstidens Storme søgte Ly i Frederik VI.s Danmark, var der enkelte med fornemme Titler og prangende Navne. Grev EDOUARD VARGAS-BEDEMAR, der fra 1809 fandt sit endelige Tilflugtssted i vort Land, og for hvem Hoffet og de højeste Kredse aabnede sig, kunde pege paa sin spanske Adel og sit Ridderkors som Medlem af Malteserordenen; han traadte i personligt Venskabsforhold til Tronfølgeren, Prins Christian Frederik, hvis mineralogiske Interesser han delte, og hvis Samlinger han forøgede under sine store Rejser, og han naaede ikke blot dansk Kammerherretitel og høje danske Ordener, men blev endog 1842 Møstings Efterfølger som Chef for det naturhistoriske Museum.

Var denne Mand en helt anden, end han gav sig ud for at være? Denne Tanke har især i de senere Aar vundet stadig større Indpas. Er Grev Vargas i Virkeligheden identisk med en vis borgerlig tysk Studiosus, Lægesøn fra Magdeburg ved Navn CARL FRIEDR. AUGUST GROSSE, kendt, men ingenlunde anset, som Forfatter af tredje Rang i Sturm- und Drangtidens hensynsløst urolige Manér? Og hvorledes har det været muligt at gennemføre et saadant Hamskifte saa at sige for aabent Tæppe, uden at Fortiden indhentede ham?

Dette fængslende Problem, hvis Løsning har baade personalhistorisk og litteraturhistorisk Interesse, har Fru ELSE KORNERUP taget op til indgaaende Drøftelse i en mønsterværdig Monografi, Resultatet af adskillige Aars grunddige Studier. Den har alle Dyder: metodisk Sikkerhed og kritisk Besindighed, suveræn Beherskelse af det vidtsprede, trykte og utrykte Kildemateriale, hvor ingen Ulejlighed er skyet for at indsamle dette i en saa fuldstændig Grad som overhovedet muligt, dertil en forbavsende Fortrolighed med Samtidens Litteratur. Fru Kornerup gennemgaar omhyggeligt de to Forfatters Biografi, der rummer mange og store Gaader; en Gennemgang, der tydelig viser, at Vargas netop først træder frem i Dagens Lys, da Grosse sporløst forsvinder i Mørket. Hun sammenligner baade sprogligt og indholdsmæssigt deres Skrifter, som foruden visse Overensstemmelser dog udviser tydelige Forskelle mellem den plumpe Students og den elegante Verdensmands Emnevalg og Stil. Uimodsigeligt godtgøres det, at intet af de tre Dokumenter, Vargas har paa-beraabt sig: Daabsattesten fra Kiel, Adelsdiplomet fra 1772, Slægtens Stamtræ, kan staa for en nærmere Kritik. Patentet som Malteserridder er dernæst et oplagt Falsum. Alt skulde altsaa ligge klart. Men Bogens store Fortjeneste

er dens Forsigtighed. Fru Kornerup nøjes med at pege paa *Sandsynligheden* af, at Vargas er den samme som Grosse; den afgørende Dom kan her, som det saa ofte sker, paa Grund af Bevisets Stilling ikke afsiges.

Læseren følger med Spænding den minutøse Udredning af det spegede Væv af Traade. Naar han er ved Vejs Ende, har han ganske vist ikke faaet det endelige Svar paa det Spørgsmaal, Undersøgelsen drejer sig om, men til Gengæld har han faaet et mærkeligt Indblik i en Eventyrers Psykologi, og der er oprullet et fængslende Tidsbillede fra en af de mest romantiske Perioder i den nyere Tids Historie.

H. TOPSØE-JENSEN.

J. P. TRAP: *Danmark*. Femte udgave. G. E. C. Gads Forlag. 1953-54. III, 1: *Frederiksborg amt*, III, 2: *Holbæk amt*. Redigeret af NIELS NIELSEN, PETER SKAUTRUP, POVL ENGELSTOFT.

Det gælder for Trap som for alle andre aktuelle håndbøger, at de kun ved stadige nyudgaver beholder deres værdi – den topografisk-statistiske beskrivelse har jo et levende, stadigt fluktuerende stof til genstand og må følgelig stadig à jour-føres for at opretholde værkets nytteværdi, samtidig med at de tidligere udgaver aldrig helt mister deres interesse som led i den historiske udviklings beskrivelse. Også for det rent historiske stof gælder kravet om en ny udgave i hver generation til en vis grad; forskningen er i stadig virksomhed, nye resultater, omvurderinger og nyfund nødvendiggør en kritisk revision også af de rent historiske oplysninger. Det er da med stor tilfredshed, at man hilser det initiativ, G. E. C. GADS FORLAG nu har taget til for femte gang at udsende den klassiske Danmarksbeskrivelse, og ikke mindre, at man har valgt denne gang i modsætning til tidligere, hvor en enkelt redaktør havde hele ansvaret, at lægge redaktionen i hænderne på et sagkyndigt udvalg – en geograf, en sprogmand og en historiker – som hver for sig med deres specielle fortrolighed med emnet kan sikre de enkelte elementers ligelige og forsvarlige behandling. Virkningerne er mærkbare allerede i anslaget – den systematiske samling og opdeling af stoffet og den gennemførte fordeling af de enkelte stofgrupper til specialkyndige medarbejdere.

Den plan, som værket bibeholdt endnu i fjerde udgave (1920-32), er da nu tildels sprængt, men ændringen er betinget af udviklingen, nødvendiggjort ved den enorme omformning af det danske samfunds struktur og af forskningens stedse kildekritisk bedre funderede resultater, som det århundrede har været vidne til, der er forløbet, siden kabinetssekretæren JENS PETER TRAP 1858-62 udsendte den første udgave – omtrent et sekel efter at Pontoppidans Danske Atlas var begyndt at udkomme. Kvantitativt er udgaverne præget af en stadig vækst; det gælder ikke mindst den nu foreliggende, hvor de to udkomne amter fylder 592 sider imod fjerde udgaves 393, altså en omfangsforøgelse på ca. 50 pct., betinget som nævnt dels af udviklingen i samfundet, dels af de enkelte forskningsgrenes stadigt dybere gående borer. Denne store stofforøgelse har ganske naturligt tvunget redaktørerne til at

søge stoffet mere koncentreret – derfor den store udvidelse af amtsindledningerne, hvor hovedlinjerne i det mangfoldigt brogede stof med held er trukket op. Disse oversigter er ledsaget af overskuelige kort over landskabstyperne og befolkningens fordeling, foruden af de almindelige topografiske amtskort, som unægtelig ved den anvendte farvelægning virker klarere og mere overskuelige end forrige udgaves, hvor de enkelte herreder var markerede ved afvigende farver. Medens disse kort må betegnes som en værdifuld forbedring i forhold til tidligere, gælder dette beklageligvis ikke sognekortene – de er stadig lige uoverskuelige; den lettelse i billedet, der er foretaget i signaturerne, modvirkes af det større antal stednavne. Det er naturligvis en fordel, at sognekortene rummer flere navne end før, men det er alligevel et spørgsmål, om disse sognekorts nytteværdi står i noget rimeligt forhold til den plads, de optager.

Værdien af de geografisk-statistiske som af de sproglige artikler skal ikke bedømmes på dette sted – anmelderen kan dog ikke tilbageholde en bemærkning om den fornøjelse en også aldeles læg læser har f. eks. af de store samlende oversigter over amtens geologiske udvikling; man ser på denne baggrund med andre øjne på naturskønhedernes vekslen – de får et langt historisk perspektiv, som uddyber den rent umiddelbare glæde ved landskabets former og farver.

Af det rent historiske stof har ikke mindst det arkæologiske og arkitekturhistoriske vundet ganske betydeligt i sammenligning med, hvad der er præsteret i de tidligere udgaver. De nu foreliggende bind er i meget høj grad prægede af Nationalmuseets systematiske og intensive forskningsarbejde i de sidste generationer, og museets embedsmænd udgør da også en talstærk minoritet af medarbejderstaben.

For personalhistorikeren er det jo imidlertid i første række kirke- og herregårdsbeskrivelserne, der har interesse; der ligger i disse artikler gemt et overordentligt righoldigt personalhistorisk stof, men desværre er det vel nok på dette område, at forbedringerne er mindst mærkbare, selvom der er sket fremskridt også her. Sålænge „Danmarks Kirker“ endnu mangler størsteparten af landet, er det imidlertid mindre tilfredsstillende at få at vide, at der i en kirke er 4 eller 13 gravsten, af hvilke den ældste er lagt over NN – i hvert fald præstestenen kunne gerne have været nævnt. Man kunne også have ønsket formen „NN og hustru“ afløst af oplysninger om, hvad hun hed (f. eks. s. 491, gravmæle i Drøsselbjerg kirke over justitsråd H. G. FAITH og hustru, eller s. 183, DIDRIK FRIIS (af Arleved) (i l. 4 Diderik Friis, i l. 15 Didrik Friis (af Arleved)) og hustru Mette – hun hed METTE HANSDATTER MYNDEL). Herregårdsbeskrivelserne har det på samme måde og er iøvrigt ligesom tidligere udgavers overordentlig ujævne med hensyn til, hvad der meddeles om ejerskifter; i nogle tilfælde kan besidderrækken være næsten fuldstændig, som f. eks. Farumgård (s. 265), der er nogenlunde hel, men hvor man dog gerne ville have haft oplysning om, hvornår jægermester EINAR SEHESTED afhændede den (det var i 1906) – i andre tilfælde er der meget store huller i rækken; det gælder, såvidt et almindeligt indtryk dækker, ikke mindst ejer-

skifterne i mere moderne tid, de synes gennemgående ret stedmoderligt behandlede. Hvorfor man får hele rækken af lensmænd f. eks. på Holbæk slot (s. 347), men ikke nogen tilsvarende liste for det dog ikke mindre vigtige Kronborg len, forstås ikke fuldt ud; noget andet er, at det kunne være rimeligt at indskrænke sig til kun at nævne de mere betydende lensmænd og sådanne, hvis navne og våben forekommer hyppigere i omegnens kirkebeskrivelser; skal man bruge de fuldstændige lister, vil man jo alligevel gå til Erslev straks. Noget overflødigt – når stoffet skal begrænses – forekommer også listerne over amternes politiske repræsentanter siden den grundlovgivende rigsforsamling – de haves dog også fuldstændigt i mere nærliggende opslagsværker. Derimod hilser man med glæde oplysningerne i de enkelte sogne om, hvilke mere kendte personligheder, der er født eller begravet det pågældende sted.

At ønsket om større udførlighed i ejerlisterne ikke kan opfyldes uden et betydeligt – og helst systematisk foretaget – efterforskningsarbejde, er ganske klart; det er ikke umiddelbart indlysende, at man, for at tage et anmelderen nærliggende eksempel, i Hans Berner Schilden Holsten's Slægtetog (I,2, S. 607 f.) kan få suppleret oplysningerne om Sandviggårds ejere. 1741 blev der gjort indførsel i gården, som ved auktion 1742 blev købt af ULRIK KAAS' søn af første ægteskab kaptajn MALTE KAAS (skøde 1744), han solgte den 1747 til stedmoderens søn af første ægteskab sognepræst i Melby SØREN MATHIESEN DORN, som igen 1748 overlod den til moderen (der iøvrigt kun hed METTE SØRENSDATTER MATHIESEN, ikke som anført s. 80: Mette Marie), og hun solgte den endeligt 1751 (skøde 1752) til JOHAN LUDVIG ABBESTÉE; videre har det ikke ligget inden for det nævnte værks rammer at følge gården, men de bevarede skødeprotokoller muliggør yderligere supplerung.

Ligesom det er klart, at en dybere gående forskning på disse områder ville have betydet en stor gevinst for værket, er det indlysende, at en større udførlighed og nøjagtighed dels ville have forøget omfanget end mere, dels ville kræve en endnu større indsats fra medarbejdernes side, og at begge dele vil kræve penge og atter penge, men hertil er da at sige, at hvor prisværdigt det end er i en tid, der stiller store fordringer til de offentlige midler, at forlaget har ønsket at løse denne store opgave ved egne kræfter, så forekommer den dog at være af et så betydeligt omfang og en så udstrakt almen-kulturel betydning, at støtte fra staten eller videnskabelige fonds ikke ville have været unaturlig.

At et værk af dette omfang og denne karakter må have en vis fejlmargen er selvindlysende, og det skønnes ikke, at denne margin på noget punkt er trådt for nær, selvom visse unøjagtigheder gerne kunne have været undgået; som en sådan må det dog betragtes, at LORENZ TUXENS moder, der ligger begravet i Birkerød kirke (s. 136) kaldes Maren Tycho Tuxens – manden bar det sønderjyske fornavn Tucke, til hvilket Tuxen er patronym – ligeså at SIDSEL PARSBERG, gift med CLAUD SEHESTED (s. 450) bliver kaldt Signe – dette folkevisenavn forekommer vistnok ikke i det 17. århundredes danske navnestof; af andre incurier kan nævnes, at METTE ROSENKRANTZ, rigshof-

mesteren PEDER OXE's, s. 399 er blevet til Mette Oxe, og hvad værre er, at provsten JOHANNES JENSEN i Jørlunde (s. 250) gøres til søn af sognepræst sst. NIELS HANSEN MØLLER – det ville have smertet pastor CHRISTIAN JENSEN i Asminderød, der endnu hos Wiberg udlægges som provstens fader. Overraskende virker det unægtelig også s. 240 at læse, at rådmand HANS DAL har opsat et epitafium i Slangerup kirke over sig selv og sine to eftermænd i ægteskabet, præsterne JENS MORTENSEN PILT og CHRISTEN RASMUSSEN FABRICIUS samt over hustruen MARGRETHE RHUMANN – det er da naturligvis også, som det fremgår af indskriften, hende, der har sat det over de tre mænd, som hun alle overlevede. Det er vel sagtens opsat kort efter Christen Rasmussen Fabricius' død i 1615 og burde formentlig derfor have været nævnt før epitafierne over borgmester HANS MIKKELSEN (1631) og rådmand JACOB CLAUSEN (1632); det kunne desuden i denne forbindelse have været oplyst, at HANS DAL døde 1591 og var rådmand i København (begge dele står i inskriptionen) og ikke i Slangerup, som man efter sammenhængen må gå ud fra. For at blive ved denne familie kan det iøvrigt bemærkes, at sognepræst i Lille Lyngby CLAUS HANSEN RHUMANN ikke hedder Rhumann (s. 194).

Med dette sidste, der formentlig hidrører fra ligstenens indskrift, føres man ind på spørgsmålet om værkets navneformer. Som det synes, har de enkelte medarbejdere her ret frit spillerum, således at nogle artikler bevidst normaliserer formerne, medens andre holder sig mere eller mindre slavisk til epitafiers, ligstens eller dokumenters navneformer; en forsigtig normalisering havde nok været at foretrække – anmelderen ser i hvert fald ingen rimelig grund til på den samme side (541) at nævne JØRGEN VIND dels i denne form, dels i formen Wind; havde det ikke været rimeligere, at lade Adelsleksikonnet og Dansk biografisk Leksikon normaliserede navneformer ligge til grund i sådanne tilfælde? Rimeligt forekommer det også, om det var oplyst, at stenen i Holbæk kirke over fru Kirstine Tidemands (s. 335) dækker over KIRSTINE ANDERSDATTER PASSOW's grav. Når det samlede navnerregister en gang skal udarbejdes, kan hun dog ikke anbringes under mandens navn, endsigte under genitivformen.

Men kritiske bemærkninger vil jo altid kunne anføres – vigtigere er det at konstatere, at Traps nye udgave på en gang er en læseværdig bog og et overordentlig vigtigt hjælpemiddel også for personalhistorikeren. Mere end vejledende kan og skal en håndbog af denne art jo heller ikke være. Fra gammel tid indtager Trap en fremtrædende plads i den danske håndbogslitteratur – med 5. udgave er denne position yderligere hævet og udbygget.

Og så har endda ikke billedstoffet været omtalt – med Gudmund Boesen og Jørgen Paulsen som redaktører er illustrationsmaterialet gennemgribende fornyet, men beklageligvis også her således, at man synes, der er for lidt. Gang på gang læser man i bygningsbeskrivelserne om ting, man kunne ønske at se afbildet, men det er klart, at økonomi og omfang sætter grænser; inden for de afstukne rammer synes linjen i illustrationen lykkeligt gennemført med overordentlig typiske eksempler.

ALBERT FABRITIUS.

SPØRGSMÅL

(Eventuelle svar bedes tilsendt redaktionen, der vil sende dem videre til spørgeren og offentliggøre dem i tidsskriftet).

KIELBECH

Sogneprest til Røken (Norge) hr. PEDER HANSEN KIELBECH døde 1702. Blandt hans arvinger nævnes halvsøster Karen Hansdtr. (død da) som havde været gift 1) med Henrik Isaksen, 2) med Barthold Stuve d. ældre, med hvem hun havde 1 søn og 7 døtre. (Br.nes geistl. Sk.prot. nr. 5 fol 1).

Henrik Isaksen og Barthold (Bertel) Stuve er vel de samme som nævnes P. H. T. I. 208 og 211, og førstnævnte vel den raadmand som nævnes i O. Nielsen: Kb.havns Hist. III. 243 f. – som delvis berigtiges av ovenst.

Kjendes forældre til denne raadmand Henrik Isaksens hustru Karen Hansdtr. hvis halvsøsken bruger familienavn Kielbech. Eller til vicekommandant Lucas Uters hustru Sophia Hansdtr. – Røkenprestens helsøster?

O. DELPHIN AMUNDSEN, Oslo.

LEISNER

Ifølge Weilbachs Kunstnerleksikon var kunstmaler PETER VILH. CARL KYHN gift med PETRINE PAULINE LEISNER, født i København 9/4 1821, dbt. Trin. 19/10 s. å. som datter af fuldmægtig Peter Leisner og hustru Poulina Sophie Rummelhoff, St. Kongensgade 68.

Oplysning om, hvor og hvornår nævnte fuldmægtig Peter Leisner er født og død, samt, hvem han er søn af modtages med tak af

fhv. godsekspeditor P. F. PARUP, Juelsminde.

SMÅ MEDDELELSER

TILFØJELSE

(13. R. I, 153-60).

En Biografi af Rektor Lorens Hanssen findes i Personalhistoriske Samlinger, udg. af Th. Hauch-Fausbøll, I, 258-62. Om et bevaret Miniatureportræt af Rektoren sst. S. 262.

BK.

TILFØJELSE TIL STAMTAVLE GEMYNTHÉ

(13. R. II s. 139-62).

- nr. 30. CATHARINA GEMYNTHÉ, † Kbh. 28. juli 1869, bgr. 4. aug. (Trin. Ass.), Denne havde med Jacob Bierring ud over de to nævnte børn (nr. 66 og 67) yderligere 3 døtre, som må tilføjes som:
- nr. 65a. HENRIETTE JACOBINE BIERRING, *Røde Vejmølle (Herstedvester) 2. marts 1812, † Kbh. 23. aug. 1898, bgr. 29. aug. (Trin. Ass.) - Ugift.
- nr. 65b. ELISE AMALIE BIERRING, *Pilemølle (Toroslunde) 23. dec. 1816, † Kbh. 21. dec. 1892, bgr. 27. dec. (Trin. Ass.). - Ugift.
- nr. 66a. CAROLINE HANSINE BIERRING, *Køge 11. dec. 1819, døbt der 2. jan. 1820, † Kbh. 5. sept. 1898, bgr. 9. sept. (Trin. Ass.). - Ugift.
- nr. 67. CHRISTINE LOVISE BIERRING, † Kbh. 5. maj 1905, bgr. 11. maj (Trin. Ass.) ~ Frederiksberg 15. april 1843 m. RASMUS PETER IPSEN, *Rønne 2. nov. 1815, døbt der 26. nov., † Utterslev 12. sept. 1860, bgr. 17. sept. (Trin. Ass.). Søn af styrmand Henrik Ipsen og Birgitte Marcher. - Terrakottafabrikant. Om dette ægtepar henvises iøvrigt til Dansk Biografisk Leksikon.
- nr. 105. Hustruens moder hed Elin Johansson.

ALFRED LARSEN.

SAMFUNDETS ANLIGGENDER

Bestyrelsen. Da formanden har ønsket at blive aflastet, bl. a. med hensyn til den stærkt øgede mødevirksomhed, valgtes administrator, dr. phil. ALBERT FABRITIUS i bestyrelsesmøde d. 9. juni til Samfundets næstformand.

I bestyrelsesmøde d. 16. september forelagde formanden en skrivelse fra museumsinspektør H. HJORTH-NIELSEN, hvori denne meddelte, at han på grund af alder ønskede at udtræde af bestyrelsen. Meddelelsen toges til efterretning, idet bestyrelsen bemyndigede formanden til at udtale en varm tak til museumsinspektøren for hans lange og trofaste arbejde for Samfundet. I samme møde valgtes sekretæren, afdelingsbibliotekar SVEN HOUMØLLER til fast medlem af bestyrelsen.

Medlemstallet. Følgende har indmeldt sig i Samfundet: Inspektør, cand. mag. P. FALKENBERG ANDERSEN, Nakskov, student HENNING ALF BERLE, kontorchef KNUD BIERFREUND, farvehandler SVEND BÜLOW-MÜLLER, chauffør EMIL CHRISTENSEN, Branderslev pr. Nakskov, lærer PALLE CHRISTENSEN, driftsleder C. H. CHRISTOFFERSEN, sekretær, frk. MARTA DEHN, kontorassistent TERJE ELIASSEN, Nakskov, bogholder JOHS. FREDERIKSEN, lektor, cand. mag. P. B. FREUCHEN, genealog THORVALD HATT, arkivar, cand. mag. HENNING HEILESEN, Viborg, overretssagfører AAGE JACOBY, fabriksinspektør CARSTEN JESSEN, Aabenraa, læge OLAF KIRSTEIN, gartner OTTO KRYCK, Nakskov, afdelingsleder HELGE MERSING, postmester E. H. C. MIKKELSEN, fru THORA NAHMENS, KURT PICZENIK, lærer E. REIMANN-PETERSEN, Kirke-Hyllinge, cand. jur. ERIK REITZEL-NIELSEN, overlærer, frk. LOUISE SKOVGAARD, dr. med. EGILL SNORRASON, ingeniør O. STEENBERG, tømfermester KAI TJELLESEN, Espergærde, prokurist PETER ZIMMERMANN samt fra 1. januar 1955: kontorchef i Udenrigsministeriet T. BUSCK-NIELSEN, ekspeditionssekretær i Socialministeriet H. F. GARDE, lærer ARNE HANSEN, frk. VALBORG HANSEN, fuldmægtig i Danmarks Nationalbank P. KRAG, tandlæge OVE LANGE og museumsassistent, revisor E. THRANE-JENSEN.

Foruden æresmedlemmer og korresponderende medlemmer har Samfundet saaledes pr. 1. januar 1955 371 medlemmer, heraf 309 i Danmark, 41 i Norge og 21 i det øvrige Udland. En nettotilgang på 23 medlemmer.

Mødevirksomheden har været fortsat med held og med god tilslutning fra medlemmerne. Der har således været afholdt følgende møder:

25. januar. Overlæge VIGGO STARCKE: Løsningen af Giertrud Birgitte Boden-hoffs mysterium.

25. februar. Læge A. H. RUISE: Borger i Dansk Vestindien.

22. marts. Fru ELSE KORNERUP: Spansk greve eller tysk eventyrer? Hvem var grev Vargas?
21. april. Akademisekretær, civilingeniør V. MARSTRAND: Digteren Anders Arreboe og hans afsættelse som bisp i Trondhjem, særlig set fra spørgsmålets juridiske og sociale side.
22. september. Samfundets 75-års jubilæum. (Se referat nedenfor).
1. november. Lektor M. BORUP: Chr. Molbech.
2. december. Teaterhistorikeren, museumsleder ROBERT NEIENDAM: To kvinder i H. C. Andersens liv.

Desuden har Folkeuniversitetet på Samfundets henstilling i tiden 17. februar–24. marts ladet afholde 6 forelæsninger „Slægter og slægtsforskning“. Forelæsningsrækken blev holdt af administrator, dr. phil. ALBERT FABRITIUS, som gav de ca. 150 tilhørere en første introduktion til genealogiens historie, terminologi og metode.

Oplysningstjenesten har besvaret 40 spørgsmål.

Personalhistorisk Tidsskrift er ikke udkommet i 1954, men Samfundets medlemmer har i stedet modtaget den statelige „Perlestikkerbogen“.

75-ÅRS JUBILÆET

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie fejrede 22. september sit 75-års jubilæum. Dagen blev indledet med, at Samfundet mindedes sin stifter, justitsråd SOFUS ELVIUS, idet formanden og sekretæren om formiddagen nedlagde en krans på hans grav på Frederiksberg kirkegård.

Om aftenen samledes en del af Samfundets medlemmer med gæster, ialt 70 festklædte personer, til en souper i Nimbs selskabslokaler. Som Samfundets gæster deltog departementschef, frk. AGNETE VØHTZ, professor, dr. jur. POUL ANDERSEN og direktør JENS TOFTEGAARD med frue. Vore 3 nordiske søsterorganisationer var repræsenteret ved medlem af styrelsen for Genealogiska samfundet i Finland, kanslirådet OSO DURCHMAN, formanden for Norsk slekthistorisk Forening, overbibliotekar, fil. dr. WILHELM MUNTHE med frue, og formanden for Personhistoriska samfundet, riksarkivarién, fil. dr. BERTIL BOËTHIUS med frue. Desuden var Samfundets æresmedlemmer og designerede æresmedlemmer indbudt med damer.

Samfundets formand, kgl. ordenshistoriograf, overarkivar, dr. theol. BJØRN KORNERUP bød velkommen, hvorefter lensbaron BERNER SCHILDEN HOLSTEN motiverede en skål for statsoverhovederne i de lande, der var repræsenteret. De fire nationalsange påhørtes stående, og der afsendtes telegrammer til statsoverhovederne.

Formanden gav i sin tale et rids af Samfundets udvikling gennem de første 75 år og fremsatte nogle betragtninger over Samfundets situation nu og

i fremtiden. Han rettede en tak til de institutioner og enkeltpersoner, der i den forløbne tid har bistået Samfundet økonomisk og arbejdsmæssigt. Talen indeholdt hovedpunkterne af den artikel, som findes først i dette hefte.

Departementschef, frk. AGNETE VØHTZ bragte en hilsen fra undervisningsministeren, der desværre var forhindret i at være til stede. Departementschefen fandt egentlig ikke, at 75 år var noget stort jubilæum for et *personal-historisk* samfund, hvis medlemmer måtte være vant til at regne med langt større tidsrum, men det var dog en anselig alder i betragtning af de vanskelige vilkår, som humanistiske institutioner arbejder under i vore dage, hvor de eksakte videnskaber trænger sig frem, ofte på bekostning af de humanistiske. Frk. Vøhtz sluttede med en opfordring til ikke at give op over for vanskelighederne og med håbet om en bedring af disse forhold.

De nordiske repræsentanter bragte hilsener og lykønskninger fra deres foreninger, hvorpå professor, dr. theol. J. OSKAR ANDERSEN vittigt og spirituelt takkede Samfundet for den trofasthed, hvormed det røgter den realistiske historieopfattelse, som efterhånden er blevet sjælden, jvf. de „historiske“ romaner. Postmester KLITGAARD takkede bestyrelsen for de år, han havde haft sæde der og for dens arbejde gennem årene. Til slut takkede formanden hver enkelt af talerne.

Da man derefter samledes ved kaffen, meddelte formanden, at bestyrelsen i dagens anledning havde besluttet at udnævne 6 nye æresmedlemmer, nemlig museumsinspektør H. HJORTH-NIELSEN, postmester C. KLITGAARD, arkivar S. NYGÅRD, kanslirådet OSO DURCHMAN, Helsingfors, overbibliotekar, fil. dr. WILHELM MUNTHE, Oslo, og riksarkivarien, fil. dr. BERTIL BOËTHIUS, Stockholm. Under selskabets bifald overrakte formanden æresmedlemsdiplomerne, hvorefter dr. Munthe og museumsinspektør Hjorth-Nielsen takkede. Sidstnævnte overrakte samtidig formanden en scrap-book med avisudklip om Samfundet, påbegyndt ved 40-års jubilæet.

Norsk slektshistorisk Forening havde til festen sendt en pragtfuld blomsterkurv, og en del medlemmer sendte telegrafiske lykønskninger. I løbet af aftenen indløb der takketelegrammer fra de fire statsoverhoveder.

REGNSKAB FOR AARET 1953

	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Saldo fra forrige Aar	142,56	Trykning af Tidsskriftet	6.644,00
Tilskud fra:		Honorarer for Bidrag til Tidsskriftet	1.420,00
Undervisningsministeriet	1.200,00	Papir og Tryksager	546,20
Dansk-historisk Fællesfond	700,00	Porto	472,27
Alfred Good's personalhistoriske Fond	200,00	Diverse Omkostninger	166,89
Gave fra Direktør Svend Aller i Anledning af Samfundets fore- staaende 75 Aars Jubilæum	1.000,00	Møder	487,50
Gaver fra „Samfundets Venner“	803,00	Saldo overføres til næste Aar	25,54
Medlemskontingent	5.382,52		
Salg af ældre Aargange	322,57		
Indvundne Renter	11,75		
	9.762,40		9.762,40

Samfundet ejer:

Kr. 400,00 4 ⁰/₁₀ Husejer Kreditkasse Obligationer 2. Afd. 5. Serie
 Kr. 100,00 4 ¹/₂ ⁰/₁₀ Husejer Kreditkasse Obligationer 2. Afd. 5. Serie
 Kr. 1.000,00 4 ¹/₂ ⁰/₁₀ Københavns Kreditforenings Oblig. 8. Serie
 Kr. 3.998,08 kontant

Kr. 5.498,08 er Femtusindfirehundrednitiotte Kroner 08 Øre,

indestaaende i Overformyndieret iflg. testamentarisk Gave fra Overretts-
 sagfører Paul Hennings' Enke, Fru Lina Hennings, født Limpert. Kapitalen
 udleveres først ved en Rentenydere Død.

København, den 20. Maj 1954.

sign.: **O. H. Clementsen.**

Ovenstaaende Regnskab har vi gennemgaaet og sammenholdt med de os forelagte Bilag, og vi har intet fundet at erindre.

København, den 10. September 1954.

sign.: **Aage von Benzon.**

sign.: **Hans F. Randbøll.**

GIERTRUD BIRGITTE BODENHOFFS
MYSTERIUM OG GRAVRØVERIERNE PÅ
ASSISTENS KIRKEGÅRD

AF

ALBERT FABRITIUS

Kritik er en nødvendig Ting
Starcke, s. 125

I slutningen af november 1954 udsendte overlæge Viggo Starcke gennem Berlingske Forlag sin bog: Giertrud Birgitte Bodenhoff's *Mysterium*, hvori han opgjorde resultaterne af sine gennem nogle år drevne undersøgelser om pålideligheden af de om Giertrud Birgitte Bodenhoff, født Rosteds tragiske skæbne verserende traditioner. Overlægen har ved flere lejligheder – blandt andet i Samfundet for dansk Genealogi og Personahistorie – holdt foredrag om dette emne, som også og med rette har interesseret pressen i ikke ringe grad. Hans bog vakte derfor betydelig opsigt – denne sag om den purunge og yndige, hovedrige københavnske købmandsenke, som efter almindelig udbredt tradition blev begravet skindød, vækket og dræbt i sin kiste af gravrøvere, har i lige grad interesse for personalhistorikere og kriminologer – for Københavns historie og for medicinalhistorien. Et nærmere studium af bogen viser imidlertid hurtigt den med historisk metode og kritik ikke ubekendte læser, at sagen ikke er nær så oplagt, som forfatteren mener; den foreliggende bog repræsenterer ikke det sidste ord, der kan siges i denne sag. Det skal derfor her forsøges dels på grundlag af overlægens fremstilling, dels ved en selvstændig gennemgang af kildematerialet at vurdere de foreliggende kendsgerninger og formodninger.

1. GIERTRUD BIRGITTE ROSTED var født i Roskilde 8. januar 1779 som datter af amtsforvalter BERTEL MICHAEL ROSTED og SIDSEL (CECILIA) MARGRETHE ROHDE; hun ægtede 6. januar 1796 – 2 dage før sin 17-års fødselsdag – i Nicolaj sogn den rige tømmerhandler ANDREAS BODENHOFF jr., født 18. januar 1763 og død allerede 4. (5.)

juni 1796, kun fem måneder efter brylluppet; han blev begravet på Assistens kirkegård, hvor det af Wiedewelt udførte gravmæle rejstes 1797. Enken fortsatte hans forretning og deltog, sin unge alder til trods, personlig og med dygtighed i den betydelige virksomhed i den korte tid, der var hende beskåret; allerede 18. juli 1798 døde hun – 19½ år gammel – på sit landsted Kildevæld udenfor Østerport, og 23. juli gravsattes hun fra Nicolai sogn på Assistens kirkegård. Noget barn fik hun ikke; hun overlevedes af sin moder og sine tre halvbrødre, der arvede hendes formue, ialt 188.722 rdl.¹ Året efter opsattes på graven foran Bodenhoffs monument den ligeledes af Wiedewelt hugne marmorsarkofag.

Om selve dødsfaldet foreligger der flere samtidige vidnesbyrd; først den af moderen underskrevne dødsannonce, dateret 18. juli,² som meddeler, at hun er død „denne Dags Eftermiddag . . . efter 6 Dages Sygdom“; dernæst St. Nicolaj kirkes begravelsesprotokol, der oplyser, at hun blev begravet 23. juli „fra Kildevæld“, men har en åben plads, hvor dødsårsagen skulle have været anført; fremdeles en indsendt mindeartikel i Berlingske Tidende for begravelsesdagen 23. juli, underskrevet „A. N.“ (Starcke, s. 24 f.), et mindedigt af THOMAS THAARUP (Nytaarsgave for Damer) (Starcke, s. 23 f.), TERCHEL MØRCHS mindedigt (Starcke, s. 33 f.) og indskriften på sarkofagen; endelig en formentlig samtidig notits af halvbroderen CHRISTIAN LUDVIG ROSTED imellem andre „Familie Annotationer“, hvori det hedder: „1798 den 18de Julii fristede jeg den haarde Skjæbne ved en smertefuld af Chicane fremvirket Død, at blive berøvet denne min elskede Søster og sande Velgiørende, 19½ gammel –“ (Starcke, s. 44).

Disse samtidige kilder fastslår således, at hun døde efter 6 dages sygdom om eftermiddagen den 18. juli på Kildevæld og begravedes fra hjemmet på Nicolai Assistens kirkegård den 23. juli. Sygdommens karakter er ikke fastslået; blot oplyser broderen, at hendes død var smertefuld og „af Chicane fremvirket“. Hvad denne sidste oplysning angår, må man give forfatteren medhold i, at det er uklart, hvorledes den skal forstås. Ordet chicane betyder jo imidlertid givetvis fortrædelighed, vanskelighed, ondskabsfuld streg, smålig forfølgelse o. l. (se Ordbog over det danske Sprog, III, sp. 345), og overlæge Starcke har da utvivlsomt ret i at fastslå, at det næppe har kunnet bruges om legemlig overlast, drab og mord (s. 46).

¹ Da bopakken desværre er blevet forsat på Landsarkivet, efter at overlægen har haft den fremme, har skiftet ikke kunnet nærmere gennemgås.

² Berlingske Tidende 20. juli 1798, nr. 58.

Det er sandsynligt nok, at en enke i hendes situation har været ude for vanskeligheder enten i forretningen eller fra familien Boden-hoffs side og også meget rimeligt, at hendes broder kan antage, at sådanne „chicaner“ har medvirket til hendes død – at han så anvender udtrykket „fremvirke“, hvis betydningsindhold på dette sted utvivlsomt svarer til bevirke eller fremkalde (ODS, V, sp. 1309), gør det ikke urimeligt med overlæge Starcke at opstille hypotesen: selvmord, og i så fald ved hjælp af opiumsflasken (Starcke, s. 50). Om et mord den 18. juli kan der ikke være tale – det vil være urimeligt at antage, at nogen indenfor den kreds, der har haft adgang til hende, skulle have gjort sig skyldig i denne forbrydelse, og man behøver næppe en så intetsigende bemærkning som inskriptionen på A. N. Rosteds gravmæle (Starcke, s. 53) som led i denne argumentation. Principielt skulle det være overflødigt at fastslå, at monumenters og minde-digtes karakteristikker har en forsvindende ringe kildeværdi – på gravmælet er dog enhver „elsket og savnet“.

Men hvad foreligger der da om hendes sygdom udover dette, at den varede i seks dage? Af samtidige vidnesbyrd intet, men familietraditionen, hvorom mere nedenfor, siger, at hun døde af en byld i øret (Starcke, s. 49 og 109), medens den anatomisk-antropologiske undersøgelse af skelettet i januar-februar 1953 konstaterede sandsynligheden af tandsmerter som følge af to store angreb af caries i overkæbens forreste store venstre kindtand og i den retinerede venstre visdomstand i underkæben (s. 104). Den nærmere undersøgelse af ørerne udelukkede muligheden af en kronisk, omend ikke af en ganske akut ørebetændelse (s. 110), medens den nøjere tandundersøgelse sandsynliggjorde en alvorlig tandlidelse af en sådan karakter, at såvel familien som lægen meget vel kan have opfattet sygdomsbilledet som en ørelidelse (s. 110-113).

Det kan herefter anses for sandsynligt, at Giertrud Birgitte Boden-hoffs sidste sygdom var en alvorlig kompliceret tandlidelse, som kan have medført døden. Som dødsårsag er der derefter tre muligheder: 1. tandlidelsen, 2. uheld ved overdosering eller 3. suicidium i form af opiumsforgiftning, idet man må anse det for sandsynligt, at opium har været ordineret som smertestillende middel.

2. Til disse kendsgerninger og sandsynliggjorte muligheder kommer så familietraditionerne, thi der er flere:

A. Overlæge Starckes egen tradition (s. 25 f.) beretter, at „i Sommernatten, efter at Følget havde forladt Kirkegården og de store

Porte var blevet lukket, åbnede et Par Gravrovære hendes Kiste for at stjæle den afdødes Smykker. – Det siges, at hun havde fået med i Graven to kostbare Ørenringe, som hun havde fået af sin Mand, og da Røverne havde svært ved at få dem af, brugte de Vold og rev dem ud. Derved revnede Bylden i Øret, og den Døde, der kun havde været skindød, åbnede Øjnene. – Til Røvernes Rædsel så de hende rejse sig halvt over Ende i Kisten, se sig forvildet om og sige: „O, tag mig bort fra dette skrækkelige Sted!“ Hun skal have tryglet og bedt, hun skal have lovet Røverne både Guld og en Rejse til Amerika; men Røverne turde ikke lade hende leve. De slog hende ihjel med en Spade. – Mange År senere lå den ene af Røverne og skulde dø ude på Frederiks Hospital i Bredgade. Han tilstod da sin Ugerning til en Præst, som han lod tilkalde.“ – Om traditionen siger overlæge Starcke, at den er blevet ham fortalt af moderen, medens han var dreng, og at den gennem moderens mormoder kan føres tilbage til Giertrud Birgitte Bodenholfs halvbroder, justitsråd CHRISTIAN LUDVIG ROSTED (1766–1827). – Traditionen er videre nedskrevet af overlægens moders kusine INGEBORG ANDREASEN, født ERICHSEN i hendes bog: Barndomsdage (Paris 1924) (Starcke, s. 25–30). Starcke nævner dog ikke, at fru Andreassen ikke kender versionen om, at ofret blev slået ned med en spade, men blot siger, at røverne var døve for hendes bønner og lukkede låget til igen!

B. Indenfor familien Wellmann fortælles den samme historie med den tilføjelse, at dagen efter begravelsen kom „den unge Herr Rosted hos Wellmann’s og han blev ved at komme tilbage til følgende: „Jeg kan ikke forstå, at de har begravet min Søster med røde Kinder“. (Starcke, s. 75–76).

C. Nanna Lange oplyser i sin bog: Den Bodenholfske Slægtebog (Kbh. 1914, s. 63), at familietraditionen går ud på, at hun blev vækket af sin skindøde tilstand ved, at en graverkarl, der ville stjæle smykkerne, afhuggede en af hendes fingre for at få fat i en kostbar ring, og at han derefter kløvede hendes pande med sin økse. Han aflagde tilståelse, efter at han for overfald på en fængselsbetjent var blevet dømt til døden, eller efter en anden version, da han som gammel lå for døden på Frederiks hospital. – Nanna Lange har intet fundet, som kunne støtte denne tradition, og hun anser det for overordentligt usandsynligt, at man har ladet hende begrave, uden at der kunne konstateres sikre dødstegn.

D. Endvidere har man i familien Zahle en lignende historie, som tilføjer, at den præst, som på Frederiks hospital modtog røverens tilståelse var JACOB PETER MYNSTER, som stod i venskabeligt forhold

til MATHILDE KNUDSEN, født REIMER (1799–1889), hvis datter var gift med højesteretsadvokat FREDERIK ZAHLE. (Starcke, s. 78).

E. Endelig har en descendent af rektor SIMON MEISLING kunnet berette, at morderen var Meislings broder, som efter gravrøverprocessen i 1804 var flygtet til Amerika, hvor han døde (Starcke, s. 81–82).

F. I „Fædrelandet“ for 3. oktober 1867 omtaler en indsender „-e“, der da snart var 70 år gammel, at han i tidlig alder havde hørt rygten – året efter bekræftede VICTOR HEISE, den senere præst i Kvislemark og Fuirendal historien, som han antog for sand, da den aldrig er benægtet offentlig, og familien anså den for at være sand (Starcke, s. 30–32). – Traditionen går i denne form ud på, at røveren har villet afskære ringfingeren og har dræbt hende med sin økse.

Det her anførte viser med sikkerhed een ting – nemlig at historien har været udbredt; jeg kan endda tilføje overordentlig udbredt, idet min moders farmoder, JULIANE MARIE SEERUP (1819–95), som er uden enhver forbindelse med de ovenfor omtalte traditionsbærende kredse, har fortalt min moder den gruppvækkende historie, når de i tiden omkring 1890 færdedes på Assistens kirkegård og passerede det Bodenhoff'ske gravsted. Men andet og mere viser det formentlig ikke. Traditionerne A og B føres begge tilbage til den samme kilde – Giertrud Birgitte Bodenhoffs brødre; traditionen C hidrører fra familien Bodenhoff, som i modsætning til familien Rosted ikke tror på historien (Starcke, s. 26). Traditionen D forekommer i sig selv overordentlig lidt troværdig – at Mynster i sit lange præsteliv har været ude for mordtilståelser på dødslejet er vel sandsynligt, men så længe der ikke kan fremlægges et notat fra ham selv, der angiver Meisling, forekommer det i hvert fald mig betænkeligt at acceptere, at en sådan tilståelse skulle vedrøre den her omhandlede affære; ganske bortset fra det overordentlig usandsynlige i, at netop Jacob Peter Mynster skulle omgås så letsindigt med sit præsteløfte. – Endelig er den under E anførte tradition for usikker til, at man tør tillægge den nogen større kildeværdi. Har graver CHRISTIAN MEISLING skrevet hjem fra Amerika om sagen? Nej næppe, men da han som *ikke* var broder, men farbroder til rektor Simon Meisling, og som *ikke* flygtede til Amerika, men døde 1816 på Frederiks hospital, var indblandet i affæren på Assistens kirkegård, skal der ikke megen fantasi til for at sætte ham i forbindelse med Bodenhoff-historien, som jo ved sin makabre effektivitet var velegnet til at brodere videre på.¹

¹ Knud Meisling har i Berlingske Tidende 21. marts 1955 erklæret, at ingen af hans familienavn har givet overlæge Starcke meddelelser om en sådan tradition indenfor familien Meisling.

Det vil således næppe være urimeligt at skyde de under D-F nævnte traditioner ud og blot ved vurderingen af traditionen i sig selv holde sig til A-C, idet vi behandler A og C under eet. I denne traditionsrække fortælles det, at gravrøvere i sommernatten efter begravelsen åbnede kisten for at stjæle smykker, ved den voldelige adfærd vækkede den skindøde og derpå slog hende ned enten med spade (Starcke) eller økse (Bodenhoff) eller blot lukkede låget til igen (Ingeborg Andreasen) – selvom vi ser bort fra den effektfulde udpensling og holder os til kernen i historien: den skindødes vækning og mordet, må man dog først og fremmest spørge sig selv: hvorfra véd familien Rosted dette? Svaret kommer i slutningen af historien: Morderen har på sit dødsleje aflagt tilståelse overfor en præst på Frederiks hospital!

Og derpå iler denne præst til familien Rosted – til Giertrud Birgitte Bodenhoffs endnu levende moder eller halvbrødre for at glæde dem med denne opbyggelige historie, så at den „med lavmælt Røst en rå Efterårsaften“ (Starcke, s. 15) kan fortælles videre til sene generationer! — eller han nøjes måske med – men dog med navns nævnelse – at fortælle den til sin kone, som så ved eftermiddagsvisiterne har kunnet forsikre sin gysende tilhørerkreds, at det er *ganske* vist!

Bærer dette virkelig sandsynlighedens præg?

Og traditionen B (familien Wellmann) – den stammer, som vi har set fra samme sted som A, men den har et træk, som ikke kendes andre steder fra: påstanden om, at Giertrud Birgitte var begravet med røde kinder. Det kan være opstået efter, at familien Wellmann er blevet gjort bekendt med den Rosted'ske gyser, men det *kan* også være originalt, og overlægen har da ret i, at dette træk bør medtages i overvejelserne af død ved opiumsforgiftning som en mulighed.

Men hvornår er familien Rosted blevet klar over, hvad der var sket? Vi vender tilbage til dette spørgsmål og nøjes blot med at konstatere, at da Christian Ludvig Rosted nedskrev sine Familie-Annotationer kendte han ikke historien. Han nævner kun hendes smertefulde af chicane fremvirkede død.

3. I januar 1804 opskræmtes København af rygter om de uordener, der var foregået på Assistens kirkegård. En meddelelse fra politimesteren til offentligheden, indrykket i Adresseavisen for 12. januar 1804, bekræftede rygterne og opfordrede folk, der ønskede deres grave undersøgt, til inden otte dage at anmelde sig på politikammeret.

Overlæge Starcke har i sin bogs 2. kapitel givet en skildring af

sagen med gennemgang, dels af dens akter, dels af de talrige skillings-tryk, den affødte, ligesom han har skildret, hvorledes sagen blev rejst ved, at skomagermester JØRGEN NICOLAI MEYER mistede sin søn kort efter jul 1803 (ikke 1804, som anført s. 59), lod ham begrave på Assistens kirkegård 6. januar 1804 og søndag den 8. januar ved besøg på kirkegården fandt ham liggende, berøvet ligkisten, ovenpå jorden under en bunke jord og sne.

De udførlige rapporter og forhørene findes samlet i en tyk folio-protokol, der nu ligger som bilag til højesteretsdommen af 4. oktober 1804 (RA). Overlægen har, som det fremgår af hans bog (jfr. s. 67), gennemgået sagens akter og oplyser på dette grundlag:

- 1) „at et Komplot af Graverkarle systematisk havde plyndret Ligene derude. De havde ikke blot stjålet Smykker og Ligklæder, men i Masser af Tilfælde også selve Kisterne, som de havde solgt til nogle Snedkere eller brugt til Brændsel“ (Starcke, s. 62). – Hertil føjes så (s. 67) oplysningen om, at kadetter har deltaget i gravundersøgelsen, der gav til resultat, at kisterne i 50 tilfælde var stjålet.
- 2) at sagen omfattede undersøgelsen af 509 grave (s. 65 og 67),
- 3) at de seks værste graverkarle ved hof- og stadsrettens dom af 25. juli 1804 blev idømt flere års tugt- og rasphus. „De to implicerede Overgravere blev fradømt deres Embeder og idømtes betydelige Pengebøder, men fik ikke Tugt- og Rasphus af Mangel paa Bevis“ (s. 66),
- 4) at den Bodenhoff'ske grav ikke er mellem de undersøgte. Dette forklarer forfatteren imidlertid ved tre momenter: for det første har familien „næppe i 1804 været vidende om, at Giertrud Birgitte Bodenhoff mentes at være myrdet“, for det andet har gravsættelsen under det store marmormonument i et underjordisk gravkammer med metertykt murværk været en hindring, og for det tredje har myndighederne „vel været nødt til at begrænse Undersøgelserne til de Begravelser, der stammede fra de nærmest foregående År, og de fleste undersøgte Grave er da også fra Årene lige før 1804, og kun ganske enkelte er fra Tiden før 1800“. (s. 67 f.). – Han drager den konklusion, at selvom man har haft mistanke om gravrøveri, er man vel afstået fra en sådan undersøgelse. Sandsynligheden for gravrøveri er „på Baggrund af de bitre Erfaringer fra Undersøgelsen af de mange andre Grave . . . meget stor“. Disse gravrøverier var meget udbredte og næsten sat i system og „hvis man prøver at se Sagen fra Gravrøvernes Synspunkt, er det næppe tænkeligt, at de vilde plyndre så mange andre Kister, men netop forbigå den Kiste, der indeholdt Liget af Københavns rigeste Enke. Den må have været særligt fristende“ (s. 68).

Når man med denne overlægens omtale af sagen som baggrund fordyber sig i de originale akter, kan man – hvor beklageligt det end er at måtte konstatere det – ikke undgå at blive forstemt. Det indtryk, man ved læsningen af bogen får af, at vægten ensidigt er blevet lagt på, hvad der taler for overlægens udgangspunkt, bestyrkes i en meget beklagelig grad. – Lad os da betragte forhørsprotokol og dom.

4. Sagen blev, som skildret af overlæge Starcke, rejst ved at frugt- og vildthandler, samt skoffikker, ANDREAS SØBERG, der ifølge med Meyer havde været på Assistens kirkegård den 8. januar, indgav anmeldelse om det passerede. Der rejstes derefter sag imod følgende graverkarle, der blev sat under anholdelse:

- a. SVEND ANDERSEN, der var i tjeneste hos Meisling fra St. Hansdag 1803,
- b. ALBRECHT KRUSE, der var i tjeneste hos Meisling fra 1. november 1803,
- c. JOCHUM PETERSEN, der i januar 1804 havde været i tjeneste hos Knud Hansen i noget over $2\frac{1}{2}$ år,
- d. ARVED MATHIASEN, der havde gået Jochum Petersen til hånde siden 1. november 1803,
- e. RASMUS OLSEN, der havde tjent Meisling fra St. Hansdag 1801 til St. Hansdag 1803, og
- f. hans broder OLE OLSEN, der i 10 år havde været hos graver Engmarck, derefter i $\frac{1}{4}$ år hos Knud Hansen og $\frac{1}{2}$ år hos Meisling, hvem han forlod for 2 år siden.

Ved forhørene aflagde de alle tilståelse om, at de havde taget kisterne i en række tilfælde, sønderbrudt dem og enten smidt brændet over plankeværket ind i Meislings gård eller solgt det til en række navngivne personer på Nørrebro. SVEND ANDERSEN mente, at det for hans vedkommende drejede sig om 20 kister, og han tilstod i tre tilfælde at have taget liglagenet, hvorimod han benægtede at have til-egnet sig noget som helst andet, det være sig skruer, plader eller pudebetræk. Han påstod, at det i de fleste tilfælde var sket, inden graven blev kastet til, erklærede, at denne fremgangsmåde havde været praktiseret i hans formænds tid, samt at Meisling var vidende om, hvad der var foregået og havde advaret dem mod at røre visse grave, for hvilke vedligeholdelsen var betalt (forhørsprotokollen, pag. 340). Fælles for tilståelserne er det, at man benægter at have stjålet andet end kisterne og i ganske få tilfælde lagener og pudebetræk, samt at tidligere graverkarle har gjort det samme. Af de tidligere graverkarle

nævnes dog kun en ved navn, nemlig afdøde FREDERIK OLSEN, som var broder til de to arrestanter RASMUS og OLE OLSEN.

Sammenholder man forhørsresultaterne med de talrige politi-rapporter fra selve undersøgelsesarbejdet på kirkegården, synes det at være klart, at hvad der er foregået er dette, at graverkarlene – i de fleste tilfælde inden graven blev tilkastet – har fjernet kisten, i nogle tilfælde også lagen og pudebetræk, men ellers ikke har rørt ligene. *Der er i hele den omfattende sag i intet tilfælde tale om, at man har taget ringe eller andre smykker fra de døde.* Overlægens bemærkning, at de dømte „ikke blot havde stjålet Smykker og Ligklæder“ (s. 62), er således en i det foreliggende tilfælde særdeles beklagelig lapsus.

At kisterne også er blevet fjernet ved opgravning er ligeledes klart – således som kirkegården hidtil var blevet benyttet, kunne det ikke undgås, at man, når der skulle graves en grav, stødte på ældre kister; i sådanne tilfælde har arrestanterne tydeligvis ofte gravet denne kiste op, tømt den og skjult ligresterne i jorddyngen, for så, når den nye kiste var sat ned, at skuffe det hele ned i graven. Hele sagen kan være vanskelig at forstå, hvis man forestiller sig Assistens kirkegård dengang som en moderne kirkegård med afgrænsede familie- eller linjebegravelser – men således var forholdene ikke i 1804. Selvfølgelig kunne man, som det også er klart nok i tilfældet Bodenhoff, købe et gravsted, til hvilket man, som i vore dage mod en vis godtgørelse for gravens åbning, havde brugsretten i et vist åremål – ganske svarende til det gravsted, man købte i selve kirkerne, men almindeligt var dette ikke, og hele det brede folk er faktisk blevet begravet på en ret tilfældig måde i den fælle, som kirkegården var – når begravelsen var overstået, så var der ikke mere, og man bekymrede sig som regel ikke mere om den grav – kun på denne måde er man i stand til at forklare sig, at det under undersøgelsen hændte, at det viste sig umuligt for de pårørende, der meldte sig og ønskede undersøgelsen foretaget, at påvise graven – det er denne skik, der er baggrunden for, at kirkegården, som det er almindelig kendt, og som også overlæge Starcke skildrer tilstanden, kunne benyttes som udflugtsted.

I medfør af averteringen anmeldte sig nu i dagene indtil 21. januar en række mennesker, som ønskede deres grave undersøgt. En kritisk gennemgang af materialet, som foreligger dels i rapporter fra de betjente, der i overværelse af de tilsagte rekvirenter har foretaget undersøgelserne, dels er sammenarbejdet i lister for de enkelte kirkegårdsafsnit, har givet til resultat, at det drejede sig om ialt 513 grave. Under henvisning til omstående tabel, vil det for det første konsta-

Oversigt over de rejste sager.

Oversigten er delt i grupper efter de forskellige kirkegårdsafsnit. I hver gruppe anføres tallet på rejste sager for det pågældende år i den første kolonne, medens den anden kolonne indeholder antallet af de gravsteder, der blev befundet skadede.

År	Nicolaj		Vor Frue		Trinitatis		Helliggejst		Petri		Vartov		Ialt	
1804	-	-	5	-	3	-	1	-	3	1	1	-	13	1
1803	66	2	54	-	61	-	17	-	36	1	3	-	237	3
1802	42	-	20	1	21	-	13	-	10	-	-	-	106	1
1801	25	-	19	1	15	1	4	-	4	-	-	-	67	2
1800	18	-	7	-	6	-	5	1	2	-	-	-	38	1
1799	6	-	1	-	2	-	1	-	2	-	-	-	12	-
1798	6	-	4	-	8	3	-	-	2	-	-	-	20	3
1797	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-
1796	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-
1795	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
1794	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	2	1
1793	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1792	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1791	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Uden ang.	1	-	3	-	2	-	-	-	3	-	-	-	9	-
Ialt	170	2	114	2	119	4	42	2	64	2	4	4	513	12

teres, at undersøgelserne, som også overlæge Starcke har skønnet, i alt væsentligt har drejet sig om de nyeste begravelser, nemlig fra de få dage, der var gået af året 1804, fra 1803 og fra 1802; derefter aftager tallet stærkt og før 1800 er der forholdsvis få, men undersøgelserne går dog så langt tilbage som til 1791, og de 43 tilfælde, der er inddraget fra årene 1791-99, er det vel næppe berettiget at karakterisere som „kun ganske enkelte“.

Hvor mange af disse 513 grave, der virkelig er blevet undersøgt, er ikke opgjort – i nogle tilfælde mødte rekvirenterne ikke efter den anden tilsigelse, i andre tilfælde kunne rekvirenten ikke påvise, hvilken grav han ønskede undersøgt, og endelig hændte det også, at en anmelder, når det kom til stykket, frafaldt sit krav om undersøgelse; det er dog givetvis langt den overvejende del af gravene, som er blevet undersøgt, og hvad var så resultatet. Tabellen viser, at der i 12 (siger og skriver tolv) af de undersøgte grave konstateredes tyveri enten af hele kisten eller af låget.

Af de 66 rejste sager på Nicolaj Assistens kirkegård i 1803 var det i to tilfælde umuligt at påvise kisterne; på Frue Assistens fandtes 1 af de 20 begravelser i 1802 uden låg og lagen, og 1 af de 19 begra-

velser fra 1801 lod sig ikke konstatere. På Trinitatis Assistens ledte man forgæves efter 1 af de 15 grave fra 1801 og ligeledes forgæves efter 3 af de 8 grave fra 1798; af disse skulle dog de to kister være i samme grav. På Helliggejst Assistens lykkedes det ikke at finde 2 begravelser i den samme grav, en fra 1800 og 1 fra 1794, og på Petri Assistens fandtes 2 kister uden låg, nemlig 1 fra 1804 og 1 fra 1803.

Det er imidlertid klart efter det foreliggende, at kisterne er blevet stjålet i adskilligt flere tilfælde end de her anførte 12 – de pågældende grave er blot ikke blevet undersøgt, men i flere af de undersøgte grave fandt man skeletter eller skeletdele, som tydeligvis var uvedkommende; således i den grav, der mentes at være acteur Eegholms (hvor skuespillerens kiste savnedes) en kiste uden låg med 3 hoveder i, og i adskillige tilfælde var uvedkommende, men iøvrigt urørte, kister nedsat i gravstederne. Man fandt f. eks. to fremmede kister i SØREN GYLDENDALS grav – foruden hans egen ikke stjalne kiste. Og graverkarlene udpegede under påvisningen flere kuler, hvor man havde samlet opgravede lig.

Formålet med denne fremgangsmåde har dels været at skaffe sig en ekstraintægt – eller brændevin – ved salg af brændet, dels utvivlsomt også noget rent praktisk, det nemlig at skaffe plads; når en grav skulle graves, og man uventet stødte på en kiste, var det dog ulige nemmere at fjerne kisten end at grave en ny grav. Hele kister ses ingensinde at være blevet solgt.

Man kan undre sig over, at der som nævnt foran, i intet tilfælde er tale om smykketyverier; man skulle unægtelig vente, at en så kynisk og rå bande, som det her drejer sig om, ikke vil være veget tilbage for at aftage ringe af ligenes fingre eller tilegne sig andre smykker – forklaringen herpå kan da formentlig kun være den, at det ikke i datiden har været almindeligt at lade de afdøde beholde værdigenstande i kisten. Men hvorledes dette nu end forholder sig: smykketyverier er ikke inddraget i sagen.

Hvortil er disse uordener foregået? Hertil må svares, at det ved vi intet om. Af de 6 anklagede har imidlertid de to kun været ansat på kirkegården fra november 1803 og en fra St. Hansdag samme år, altså henholdsvis godt to måneder og godt et halvt år. JOCHUM PETERSEN har været der fra midten af 1801 og RASMUS OLSEN ligeså (indtil St. Hans 1803); ingen af disse altså i over 2½ år før opdagelsen. Den eneste, der har været der længere, er OLE OLSEN, som efter det oplyste, må have været hos Meisling fra St. Hans til jul 1801 og hos Knud Hansen fra april til juni samme år og forud herfor i 10 år,

altså fra 1791, hos graver Engmarck. Ole Olsen indrømmede at have deltaget i disse tyverier af kister i den tid, han havde tjent Meisling og Knud Hansen, men benægtede, at det var sket tidligere for hans vedkommende.

Fælles for dem alle var det imidlertid, at de erklærede, at de ikke havde foretaget sig andet, end hvad deres forgængere havde gjort, men denne undskyldning kan man næppe tillægge større vægt som argument for eller imod. Det er dog i nogen grad sandsynligt, at man også tidligere har fjernet kister, der var i vejen, når man havde gravet en ny grav.

Det står imidlertid fast, at det for 5 af de 6 anklagede drejer sig om tiden efter St. Hansdag 1801 – og den sjette er ikke blevet overbevist om, at han har begået noget ulovligt tidligere. Dertil kommer den meget vigtige kendsgerning, at det i dommen bebrejdes graver Meisling, at hans mistanke ikke er blevet vakt ved, at han „ingensinde tilforn har faaet saa mange Bræder af Liigkister, som efterat Arrestanterne Andersen og Kruse vare komne i hans Tjeneste, og især siden 1ste November sidstleden“.¹

Det må da herefter anses for sandsynliggjort, at de uordener, der fandt sted på Assistens kirkegård, blev opdaget forholdsvis hurtigt og således i det væsentlige er begrænset til tidsrummet St. Hans 1803–januar 1804 med hovedvægten på tiden efter 1. november.

Ved gennemgangen af sagens akter er der endnu et moment, der påtrænger sig opmærksomheden. Det synes klart, at Svend Andersens påstand om, at Meisling havde advaret graverkarlene mod at røre visse grave, for hvilke vedligeholdelse blev betalt, i hvert fald rummer den sandhed, at man er gået uden om de mere prominente begravelser – altså de tilfælde, hvor der er tale om et virkeligt gravsted, og hvor de pårørende kunne tænkes at komme.

En undersøgelse af hvilke grave, der har været betalt vedligeholdelse for, var vel ikke umulig, og man tør formode, at en sammenligning mellem resultatet heraf og undersøgelserne i 1804 ville bekræfte den fremsatte formodning, men der er dog foreløbig set bort herfra, idet man i stedet har noteret sig en række kendte navne og konstateret politiundersøgelsens resultat i hvert enkelt af disse tilfælde; det drejer sig om følgende: kommerceråd HANS LINDHOLM (begr. 1803), etatsråd CORFITZ FISKER (begr. 1802), CHRISTIAN DREWSENS SØN EDVARD AUGUST DREWSEN (begr. 1798), vinhandler OLE HOF-

---

¹ Arkiv for Retsvidenskaben, I, 1824, s. 382.

GAARD (1803), zahlkasserer JOHAN CHRISTIAN FALBE (1801), maleren JENS JUEL (1802), CHRISTIAN LEHMANN PRINTZLAU (1802), skuespilleren BERNHARD HENRIK BECK (1797), grosserer THOMAS TER-BORCHS hustru HENRIETTE HEINRICH (1802), konferensrådinde DITLEVINE FEDDERSEN, født COLLET (1803), skuespilleren CARL VILHELM ANTON EEGHOLM (1803), kaptajn HELMUTH LÜTTICHAU (1802), generalauditor A. V. F. BORNEMANN'S hustru ANNE KARINE SVANE (1803), kammerherreinde CHRISTIANE SUHM, født BECKER (1799), bankkasserer JACOB LACOPPIDAN (1803), etatsråd JOHAN VILHELM AVEMANN (1803), agent SØREN GYLDENDAL (1802), billedhuggeren JOHANNES WIEDEWELT (1802) og etatsråd CHRISTIAN OTTO LAWAEZT (1800).

Ved gennemgangen af disse sager viser det sig, at der for DREWSENS vedkommende ikke er sket nogen undersøgelse af graven, idet faderen, da han på kirkegården stod overfor det uhyggelige at skulle se sin søns lig gravet op, gav afkald på undersøgelsen, og for skuespiller EEGHOLMS vedkommende er det tvivlsomt, om det var den rigtige grav, der blev påvist – rekvirenten turde ikke fastholde det, da Eegholms kiste ikke fandtes, der hvor der blev gravet, medens man som før omtalt her fandt en åben kiste med 3 kranier i. I alle de øvrige her nævnte tilfælde fandtes den eftersøgte kiste urørt. I LACOPPIDANS grav fandt man dog tillige, som nævnt hos Starcke (s. 65), et fremmed barnelig uden kiste, og ovenpå GYLDENDALS kiste stod to uvedkommende, men urørte kister.

5. Efter denne gennemgang af sagens akter, vil det være naturligt at se, hvorledes dommen tager sig ud. Hof- og stadsrettens dom blev som nævnt afsagt den 25. juli 1804 – den er trykt in extenso i Ørstedes Arkiv for Retsvidenskaben og dens Anvendelse, I, 1824, s. 373–85, og indleder med at konstatere, at det er lovlig bevist, at arrestanterne SVEND ANDERSEN, ALBRECHT KRUSE, JOCHUM PETERSEN, ARVED MATHIASSEN, RASMUS OLSEN og OLE OLSEN „have deels opgravet deels optaget af Grave, der ei vare tilkastede, adskillige i bemeldte Kirkegaarde nedsatte Liig, hvilke de have frataget Kisterne, som de derefter have slaet itu, og hvis Stykker de deels have solgt, deels selv forbrugt, hvorhos de, efter at have frataget Ligene deres Kister, enten have lagt dem, bedækkede med en tynd Jordskorpe, paa ny i samme Grav, hvorudi først et nyt Liig med Kiste var nedlagt, eller og begravet dem i Jordens Overflade paa andre Steder i Kirkegaardene“. Det er videre oplyst, at de 3 førstnævnte arrestanter „tildeels have frataget Ligene det Linned, de vare iførte, og at de

ligeledes have borttaget Kistelaagene fra nogle Liig, og JOCHUM PETERSEN desuden et Brædt fra en Grav“. Efter en diskussion af, hvilke lovsteder, der bør bringes i anvendelse i denne sag, dels for tyveriet af kister og linned, dels for krænkelser af gravfreden og overtrædelsen af sundhedsbestemmelserne, fastslås det, at 4 års rasphusarbejde vil være passende for ANDERSENS, KRUSES og PETERSENS vedkommende og 3 år for de øvrige, medens Kruses hustru, der var blevet overbevist om at have modtaget det af hendes mand stjålne linned, fandtes at burde anses med 4 måneders forbedringshusarbejde. De 6 mænd og kvinden fandtes videre at burde afholde de med undersøgelsen forbundne omkostninger, der blev opgjort til 352 rdl. 3 $\frac{1}{4}$ B.

Hvad dernæst angår graverne CHRISTIAN MEISLING og KNUD HANSEN, som ikke var arresterede under sagen, fastslog dommerne, at det imod Meislings benægtelse ikke kunne anses for bevist, at arrestanternes forklaring om, at han skulle have opmuntret dem til at optage eller sønderslå kisterne eller have været vidende om, hvad der foregik, var rigtig. Det kunne ej heller anses for bevist, at han „vidende af det, Arrestanterne have taget fra Ligene“ har modtaget andet end nogle brædder af *rådnede* kister, og selvom det var bevist, at der i hans gård var fundet brædder af nye kister, så var det dog ikke dermed godtgjort, at han havde været vidende derom. Men da han faktisk havde gjort sig *mistænkt* for hæleri, og da hans vidtdrevne „Forsømmelse og Ligegyldighed for sine Pligter“ havde givet anledning til de begåede misgerninger, og da videre de passerede uordener ikke burde være undgået hans opmærksomhed, ligesom hans mistanke om ulovligheder burde være vakt derved, at han fik mere brænde end sædvanlig, efter at Andersen og Kruse var kommet i hans tjeneste, fandt man at burde idømme ham en følelig pengemulkt, nemlig 300 rdl., ligesom han blev anset pligtig til in solidum med arrestanterne at betale undersøgelsens omkostninger. Aktors påstand, at han var tyvs hæler, blev således underkendt, men dommerne kunne ikke gå med til udtrykkets mortificering, men nøjedes med at frikende ham for videre tiltale.

For KNUD HANSENS vedkommende måtte man fastslå, at han „i en mærkelig Grad“ havde forsømt sin bestilling, især ved at overlade sine folk at grave, hvor de ville, og ved ikke altid at være til stede ved begravelserne; ved sin forsømmelse havde han et medansvar for „de passerede Uordener“, hvorfor en bøde på 150 rdl. og erstatning for undersøgelsens omkostninger in solidum med de øvrige dømte

måtte anses for passende. Heller ikke i hans tilfælde ville retten mortificere det af aktor benyttede udtryk: tyvs hæler.

De folk, der havde købt brænde af arrestanterne, idømtes hver en bøde af 1 rdl. til politikassen for ulovlig handel.

Sagen blev ført videre til højesteret, hvis dom af 4. oktober 1804 stadfæstede hof- og stadsretsdommen med den ændring, at RASMUS OLSENS 3 års rasphusarbejde blev ændret til forbedringshus og med tilføjelsen af, at Meisling og Knud Hansen burde have deres bestilling som gravere forbrudt. (Ørsteds arkiv anf. bd., s. 450 f.).

6. Vi kan derefter vende tilbage til forfatterens behandling af disse akter. Som det vil erindres, hævder overlægen først, at et komplot af graverkarle systematisk havde plyndret ligene. De havde ikke blot stjålet smykker og ligklæder, men i masser af tilfælde også selve kisterne. Sagens akter viser, at tyveri af kister er hovedforbrydelsen, ligklæder omtales i få tilfælde og smykker overhovedet ikke. Plyndringen af ligene – hvilket altså her betyder fjernelsen af kisterne – kan næppe karakteriseres som systematisk.

For det andet drejer det sig ikke om 509, men om 513 grave; af disse er den væsentlige part, men ikke alle, blevet undersøgt, og i 12 tilfælde konstateredes kisten eller låget at være fjernet.

For det tredje forudsætter udtrykket: „at de seks værste Graverkarle“ blev dømt, at der har været nogle mindre slemme, som ikke blev dømt. Akterne viser, at der er rejst tiltale mod 6 graverkarle, af hvilke de tre fik 4 og de øvrige tre fik 3 års rasphusarbejde (for den enes vedkommende formildet til forbedringshus). Starcke meddeler, at graverne slap for tugt- og rasphusarbejde af mangel på bevis – faktum er, at de ikke var sat under tiltale for tyveri, men mistede deres embede og fik alvorlige bøder for pligtforsømmelse; for anklagen for hæleri blev de frifundet.

For det fjerde. Den Bodenhoff'ske grav er ikke mellem de undersøgte. Dette er den nøgne kendsgerning. Hvorfor den ikke er det, er klart nok: fordi familien ikke har rekvireret nogen undersøgelse. Dette er ikke til at komme uden om, men Viggo Starcke antager da også, at familien i 1804 næppe har været vidende om, at Giertrud Birgitte Bodenhoff „mentes myrdet“ – hvem mente det? Gravsættelsen under det store monument kan fornuftigvis ikke have været nogen hindring for undersøgelsen. Familien kan – 5¹/₂ år efter gravlæggelsen – ikke have været uvidende om, at gravkammeret, således som det blev konstateret i 1953 (Starcke, s. 95), lå foran monumentet, ikke under

det, men ude under gangen. Og Gyldendals grav veg man i 1804 ikke tilbage for at undersøge, skønt også her var et stort monument og muret gravkammer, hvor man måtte grave 5 alen ned i ler, før man nåede bunden. Endelig er Starckes formodning om, at myndighederne „vel har været nødt til at begrænse undersøgelserne til de Begravelser, der stammede fra de nærmest foregående År“ vitterlig urigtig. Politimesteren opfordrede folk, der ønskede undersøgelse foretaget, til at melde sig, og de 513, der meldte sig inden 21. januar 1804, fik undersøgelsen foretaget – for så vidt de mødte efter tilsigelse, kunne påvise stedet og ikke frafaldt deres begæring – uden hensyn til, hvornår begravelsen havde fundet sted. Derfor er der undersøgt grave tilbage til 1791, og derfor drejer de „kun ganske enkelte“ fra tiden før 1800 sig dog om 43.

7. Spørgsmålet om traditionens opståen står endnu tilbage. Det er fastslået, at der i 1798 ikke kom nogen formodning om, at hun var begravet skindød og dræbt af gravrøvere, til orde. Havde familien haft mistanke om en sådan ugerning i 1804, da sindene i København var alvorlig opskræmte af de stedfundne uordener på Assistens kirkegården udenfor Nørreport, måtte man have undersøgt netop denne grav – der var så meget mere grund dertil, som et mord dog var en langt alvorligere forbrydelse; men familien foretog sig intet, fordi man ingen mistanke nærede. Af den ovenfor omtalte avisomtale fra 1867 synes det klart, at historien har været i omløb i København omkring 1820, men det er umuligt nu at komme frem til den oprindelige kerne. Vi må nøjes med at fastslå, at historien formentlig er opstået mellem 1804 og 1820.

Hvordan den er opstået, kan der kun gisnes om, men i hvert fald mig forekommer det sandsynligt, at familien efter affæren på Assistens kirkegård – og måske med bemærkningen om, at hun var begravet med røde kinder in mente (hvis dette træk er så gammelt) – har sagt: Bare hun dog ikke har været skindød – bare hun dog ikke er slået ihjel af de fæle røvere – og det forekommer mig endvidere overordentlig sandsynligt, at Oehlenschlægers novelle Reichmuth von Adocht fra 1813 er det litterære ophav til hele miséren.

8. Overlæge Starcke opnåede i 1952 myndighedernes tilladelse til at lade foretage en arkæologisk undersøgelse af gravstedet. Undersøgelsen fandt sted i januar 1953, og redegørelsen herfor findes i overlægens bog (s. 92–118). Det blev ved denne – som det synes lidt vel hastigt gennemførte gravning (s. 96 f.) – konstateret, at Giertrud

Birgitte Bodenhoffs kranium ikke bærer spor af ydre vold. Mon ikke dette enkle faktum er nok?

Forfatteren har tænkt sig muligheden af, at røverne i stedet har kvalt hende, og politiadvokat Lotinga¹ har erklæret sig enig med ham i, at muligheden foreligger – man undrer sig over, at han ikke i stedet er vendt tilbage til Ingeborg Andreasens version af historien, at røverne blot har lukket låget til igen – den repræsenterer dog en forklaring på, at ydre vold ikke kan påvises.

Graven var en muret hvælving med en 1 meter tyk mur, gravkammeret var næsten helt opfyldt af ler – et lag på halvanden meter næsten op til loftet af den tøndeformede hvælving. Om opfyldningen med jord, som overlægen diskuterer s. 97 f., er at bemærke, at den formentlig er sket samtidig med begravelsen; man kan i denne forbindelse henvise til, at akterne viser, at det samme var tilfældet med Gyldendals murede gravkammer. Gravkammerets nordlige væg var ikke af mur. Kisten var formuldet og sunket sammen, men kunne tydelig påvises, ligesom to rustne jernbånd lige over skuldrene og lige nedenfor knæet viser, at låget har ligget på sin plads. Skelettet var velbevaret, men viste flere afvigelse fra det normale leje – hovedet var drejet bagud og til siden med ansigtet halvt nedad, rygsøjlen var krummet, armene lå ned langs siderne med strakte albueled, højre arm med håndfladen opad, venstre drejet med håndfladen nedad, knugede hænder, venstre knæ løftet og foden trukket ind under det højre ben. I fylden fandtes ingen smykker.

Hvad viser nu dette? Den anatomisk-antropologiske undersøgelse blev foretaget af professor, dr. med. HARALD OKKELS og dr. med. KURT BRØSTE. De to sagkyndige afgav 12. februar 1953 et responsum (Starcke, s. 103–05), som fastslår angående skelettets stilling, „at meget tyder på, at Kistens Indhold er blevet forskubbet i Retning hen mod Kistens venstre øverste Hjørne, men herom kan ikke siges noget afgørende, kun, at den Slags Forstyrrelser ikke er ualmindelige ved ældre Begravelser. Kraniets Placering samt Drejningen af venstre Overarm kan kun være foregået længe efter Døden, på et Tidspunkt, da Ledkapsler og Ledbånd har været opløst“. Undersøgerne tilføjede: „Venstre Fod kan have ligget ind under højre Underben ved Dødens Indtræden og senere forblevet i denne Stilling under Forskydningen af de andre Skeletdele“.

Altså: Skelettet viser ikke tegn på vold – dets stilling afviger vel

---

¹ Berlingske Aftenavis 15. dec. 1954.

fra normallejet, men foden kan have været således placeret ved gravlæggelsen, og hovedet og venstre overarm *kan kun* være kommet i denne stilling, *længe* efter dødens indtræden, og sådanne forstyrrelser er ikke ualmindelige ved ældre begravelser.

Alligevel konkluderer overlæge Starcke, „at alting tyder på, at Traditionen er rigtig, at Madame Bodenhoff er blevet begravet som Skindød, vækket under Gravroverens hårdhændede Behandling og myrdet i sin egen Kiste“.

9. Det forekommer mig unægtelig, at en rolig afvejning af de foreliggende kendsgerninger burde have ført overlægen til det stik modsatte resultat.

Her foreligger en familietradition, der tidligst kan være opstået en snes år efter dødsfaldet, gående ud på, at Giertrud Birgitte Bodenhoff er begravet skindød, vækket af gravrøvere og slået ihjel i sin kiste. En tradition, om hvilken det er umuligt at påvise, hvorledes familien har fået sin detaljerede viden – eller blot viden om, hvad der er sket, idet fortællingen om forbryderens tilståelse på dødslejet ikke i fjerneste måde er afhjemlet.

Her overfor er der foretaget en arkæologisk undersøgelse, som godtgør, at ydre vold ikke kan påvises, men viser skelettet liggende i en fra det normale stærkt afvigende stilling, om hvilken sagkyndige – en anatom og en antropolog – dog udtaler, at fodstillingen kan være dødsøjeblikkets, medens hovedets og venstre overarms drejning kun kan være foregået på et tidspunkt, da ledkapsler og -bånd var opløste, og at forstyrrelsen ikke er ualmindelig. Undersøgelsen viser videre, at såvel kisten som låget har været intakt.

Og endelig foreligger der en pakke akter vedrørende gravrøverierne på Assistens kirkegård, hvoraf det fremgår, at der ikke er tale om smykketyverier; misgerningerne er indskrænket til, at kisterne eller dele deraf og i nogle få tilfælde også liglagener og pudebetræk er blevet stjålet, enten i tiden mellem jordfæstelsen og gravens tilkastning, eller når karlene ved gravningen af en ny grav er stødt på ældre begravelser. Det synes klart af sagen, at trafikken med at sønderslå ældre kister, der blev påtruffet ved gravning, er af ældre dato, medens den praksis at tømme nye kister og slå disse itu, tidligst er påbegyndt i sommeren 1803 og først har taget rigtig fart i de sidste to måneder før opdagelsen. Endvidere at graverne Christian Meisling og Knud Hansen vel har været mistænkt for hæleri, men måtte frifindes herfor af mangel på bevis, men ikke på noget tidspunkt har

været anklaget for eller blot mistænkt for personlig deltagelse i de stedfundne tyverier, endsigte i alvorligere forbrydelser.

Det må da herefter kunne slås fast, at den Rostedske familietradition er opspind. Giertrud Birgitte Bodenhoff er intet mysterium.

Og det må endvidere kunne slås fast, at den måde, som overlæge Starcke har behandlet sit stof på, ikke kan godtages af den personalhistoriske forskning. Også personalhistorien er underkastet den almindelige historiske tekniks og metodes regler, og dem må man følge. „Kritik er en nødvendig Ting“.

Uden iøvrigt at ville inddrage avispolemik i sagen, vil jeg gerne tilføje, at overlæge Starcke i Berlingske Tidende 4. april 1955 – efter at ovenstående var sat – fremdrager en omtale af sagen i Nyeste Skilderie af København for 16. januar 1804, hvori den Bodenhoffske grav nævnes blandt de grave, „der efter al Formodning ere plyndrede“. Da denne formodning er fremsat inden anmeldelsesfristens udløb 21. januar, kan den formentlig kun tages som bevis for, at familien i 1804 afviste enhver mistanke og mente, at den hellige grav var velforvaret.

I samme indlæg holder overlægen mig fast ved, at jeg i min anmeldelse af hans bog i Berlingske Aftenavis 7. december 1954 har godtaget tanken om, at hun kunne være skindød. Jeg beklager at have skiftet opfattelse – et omhyggeligere studium af de sagkyndiges responsum må føre til det resultat, at også skindød er udelukket. Endelig kan jeg ikke tilbageholde en beklagelse af, at overlægen i samme indlæg i sit referat af dommen afbryder citatet med et indskud om, at retten ikke anså det for bevist, at brædderne stammede fra „Kister, Graverkarlene havde plyndret“ – bemærkningen står ikke således i dommen, jfr. ovenfor s. 54.

DA ODENSE STORMKLOKKE RINGEDE FOR LIG

VED

OLE KARUP PEDERSEN

Nedenstående liste findes i Odense Magistrats Arkiv, Kæmnerregnskaber på landsarkivet for Fyn. Af disse regnskaber er der ialt 3 pakker, der strækker sig fra 1559 til 1703, men, som det iøvrigt vil fremgå af listen, findes der mange og store huller¹.

Regnskaberne blev ført af kæmneren, der synes at have skiftet hvert år. For nogle år findes der to sideløbende regnskaber, uden at man kan se, hvorledes de to kæmnere har delt forretningerne imellem sig; for disse år er ved evt. uoverensstemmelse mellem regnskaberne altid (a)'s datering, stavemåde o. l. fulgt.

Afskriften er bogstavret, dog er Welbiurdig altid forkortet til Welb., og småord som „salig“ og „lig“ er udeladt, hvor disse ikke skønnes at have betydning for forståelsen.

Først anføres datoen. Denne må tages med alt muligt forbehold, da den antageligvis ikke dækker den dag, ringningen fandt sted, men den dag, der blev betalt for den. Dernæst kommer navnet på den afdøde og så – i de tilfælde hvor det er oplyst – i parentes den, der har betalt for ringningen. Til slut anføres det betalte beløb. Som man vil se, er beløbene ret ensartede, nogle faste regler for afvigelserne synes der ikke at have været.

Listen, der har sit tyngdepunkt i tiden før de første kirkebøger, kan have interesse ved at oplyse om adskillige kendte personers dødsår og den omtrentlige dato. Endvidere bekræfter den det af Engelstoft og dr. Fussing omtalte forhold, at adelen foretrak Odense, når en større familiebegivenhed skulle finde sted². Til de løsslupne og pragtfulde begravelser, som Engelstoft nævner, har ringning med stormklokken, der på den tid hang i Gråbrødre kirke, også hørt med³.

1588–89. (S. Pedersdag)⁴

Bull Annders Schriffuers . . . . . 2 mark.

1590–91. (S. Pedersdag)

Rasmus Lyckesen . . . . . 2 mark.

Klaus skomagere høstrue . . . . . 2 mark.

Karrenn Kottis⁵ . . . . . 2 mark.Anne Niels Mulis⁶ . . . . . 2 mark.Brun Kremer⁷ . . . . . 2 mark.

Karen Bagere . . . . . 2 mark.

Matz Mues . . . . . 2 mark.

Enn degnn . . . . . 2 mark.

Frue Birgitte thill Lyckisholm⁸ . . . . . 1 daler.1602⁹.Welb. Loduig Munck¹⁰ . . . . . 4 daler.

Denn guldsmed suend der Bleff skutt . . . . . 1 daler.

Christoffer Bangs daather¹¹ . . . . . 2 mark.

Hanns Baaisens hustru . . . . . 2 mark.

Bergethe Grothenns . . . . . 2 mark.

Hanns Marsløff . . . . . 2 mark.

Niels Jørgenssen y Nørregade . . . . . 2 mark.

Jesper Bager . . . . . 2 mark.

Rasmus skinder . . . . . 2 mark.

Peder Muss . . . . . 2 mark.

Annders kornmaaller . . . . . 1 daler.

Thønnis skomager . . . . . 2 mark.

Mester Nils thill Wor Frue¹² . . . . . 2 mark.

Rasmus skinders Suennd . . . . . 4 mark.

Christenn Bagere Barnn . . . . . 2 mark.

Her Lauris thill Wor Frue¹³ . . . . . 2 mark.

Peder Lestesnidere Suennd . . . . . 4 mark.

Hanns Segermagere hustru . . . . . 2 mark.

Christenn skredere hustru paa dett ny thoru . . . . . 2 mark.

Lauris Paaske¹⁴ . . . . . 2 mark.

Jenns winnthappers sønn . . . . . 2 mark.

Hanns Segermager . . . . . 2 mark.

Arntt Petherssens¹⁵ sønn . . . . . 2 mark.

Olluff kiellsmmed . . . . . 2 mark.

Henrich Griff . . . . . 2 mark.

	Jenns Anskarrissis ¹⁶ sønn	2 mark.
	Jesper Thimmessenn ¹⁷	2 mark.
	Rasmus Proustegaard	2 mark.
	Christenn Jenssenss hustru	2 mark.
	Peder Christenssen	2 mark.
	Peder Suidzers hustru	2 mark.
	Lille Peder Koch	2 mark.
	Christofer Bagers piige	4 mark.
	Hans Kiellersuennd y graabrødre closter	4 mark.
	Frederich Mullis daather ¹⁸	2 mark.
	Her Laurisses fæstemø thill Wor Frue	2 mark.
	Lauris Ollsenss daather	2 mark.
	Hans Juls hustru	2 mark.
	Jørge[n] Baskeris Suennd	2 mark.
	Hanns Badskeris Suennd	2 mark.
	Rasmus Proustegaardz hustru	2 mark.
	Jens winnthapp[er]s hustru	2 mark.
18/9	Arnnthis Sønn	2 mark.
	Søffrenn Jacobssenss hustru	2 mark.
	Niels Møller y Piennthe mølle	2 mark.
	Jens winnthapper	2 mark.
	Hilleborre Jørgennsdaather	2 mark.
	Lycke Mulle ¹⁹	2 mark.
	Claus skollemeesters hustru	2 mark.
	Morthenn Persse[n]	2 mark.
	Christoffer Buntmagers ²⁰ hustru	2 mark.
	Hanns Lett	2 mark.
	Borgmester Moenns Henningssens ²¹ pige	2 mark.
	Jørgen Niellssenn	2 mark.
	Arnnthis Sønn	2 mark.
	Olluff Bager ²²	2 mark.
	Denn Lathinne skollemeester ²³	4 mark.
	Arnnthis daather	2 mark.
	Enn aff hørnne ved nauffn Jørge[n]	2 mark.
	Jørgen Jennssenss hustru	2 mark.
	Dirich guldssmedz Suennd ²⁴	4 mark.
	Christoffer skriffuer ²⁵	4 mark.
	Søffrenn Madzenn	2 mark.
	Jørgenn Jennssenn y Nørregade	2 mark.
	Karren Gierthis	2 mark.

Minn egen Sønn ²⁶	2 mark.
Mester Hanns Byggemesters hustru	2 mark.
Niels draffuer; som skall korthis wdj hans Lønn	2 mark.

1604-05. (5/3-28/2)

Christenn brøger	1 mark.
Jomfruw Anne Norbye ²⁷	1 daler.
Ellenn Bulbroes (betalt af Niels kniffsmidt)	2 mark.
Niels schriffuer	2 mark.
Mester Jacob lessmester	2 mark.
Bertrann schriffuer ²⁸ (betalt af Niels Jacobssenn)	2 mark.
Anders bager i Westergade ²⁹	2 mark.
Jørgenn Rifougedt hanns moder	2 mark.
Elsse Mulis datter ³⁰	4 mark.

1605-06.

30/4 Lille Jesper[s] moder y Nørregade	2 mark.
--	---------

1606-07³¹. (S. Pedersdag)

Søffren Wiborig (a & b)	1/2 daler.
Richerdt Knudssenn hans ssuoger ³² (a & b)	1/2 daler.
Hans Assenslebers frue ³³ (a & b)	2 daler.
Poull Somers ³⁴ hustruff (a & b)	1 mark.
Lauridtz Lindegaard (a & b)	1 mark.
Hans schriffuer (a)	1 mark.
Bispenn ³⁵ (a & b)	1/2 daler.
Jacop Hansse[n]s hustru (b)	2 mark.
Christenn Glarmester (b)	2 mark.

1617-18. (24/2)

21/3 Maren Peder Schreders	2 mark.
„Fick de feet for 2 ss[killing]“ ³⁶ .	
12/8 Maren Meinertz	fett for 2 ss[killing].
27/8 Hanns Niellssenns quinde i Graabrodre kloster	2 mark.
„Fick de fett for 2 ss[killing]“.	
27/8 Jehann Giertis daather	2 mark.
12/9 Welb. Christenn Thott ³⁷	fett for 2 ss[killing].
17/9 Welb. Jomfru Karen Schinckell ³⁸	fett for 2 ss[killing].
Hanns Ebbessen ³⁹ hanns Barn	2 mark.
Niels Jørgens[en] i Westergade hanns Barn	2 mark.

- 21/9 De Norbyes Jomfruer deris søster som bleff Be-
graffuit s: Knudtz kircke⁴⁰ . . . . . 20 mark.
Christen Lettis hustru (betalt af Peder Brun)... 2 mark.
„Fick de fett for 2 ss[killing]“.
- 16/12 Karenn Christensdaather (betalt af broder Søffren
Christennssen) . . . . . 2 mark.
- 26/12 Otte Knudssenns⁴¹ dreng Jacob . . . . . fett for 2 ss[killing].
Anne Clausdaather⁴² . . . . . fett for 2 ss[killing].
Anne Christen schreders (betalt af svigersøn Ras-
mus Kock) . . . . . 2 mark.
Hanns Madtzens brodersøn i Westergade . . . . . 2 mark.
- 1618–19⁴³. (S. Pedersdag)
- 8/3 Gaass Hermandssenn⁴⁴ (a) . . . . . 2 mark.
- 21/4 Welb. Ouffue Bilde⁴⁵ (b) . . . . . 4 daler.
- 3/5 Niels guldssmedt⁴⁶ (b) . . . . . 2 mark.
- 5/5 Jørgenn Pedersenn, som bode widtt thinngtet (a) 2 mark.
- 10/5 Thørre Veffuers quinde (a) . . . . . 2 mark.
- 10/5 Lauritz knifssmedt (a) . . . . . 2 mark.
- 21/5 Peder Suerttfeiger (a) . . . . . 2 mark.
- 28/5 Hans Sommers⁴⁷ Pige (a) . . . . . 2 mark.
- 12/6 Hans Matzen (a) . . . . . 2 mark.
- 6/8 Hans Hoffmandtz høstru (a) . . . . . 2 mark.
- 21/8 Peder Fangel (a) . . . . . 2 mark.
- 24/8 Arme Johann Rudtz kudsck, som bleff Jhiell
stucken⁴⁸ (a) . . . . . 4 mark.
- 18/9 Johan Pottemaggers høstru (a) . . . . . 2 mark 4 skilling.
- 22/9 Johann Elcken⁴⁹ hanns Barn (b) . . . . . 2 mark.
- 9/12 Lauritz Jenssens søn (a) . . . . . 2 mark.
- 6/1 Christen Luckasens quinde (a) . . . . . 2 mark.
- 15/1 Otte Knudtzen⁵⁰ hanns Suend Lauritz (b) . . . . . 2 mark.
- 27/1 Dettleff Badschers quindis Moder (a) . . . . . 2 mark.
- 28/1 Simmen Bogbinders høstru (a) . . . . . 2 mark.
- 1620–21. (S. Pedersdag)
- 16/4 Antønj maller⁵¹ hans stibdater . . . . . 2 mark.
- 19/4 Jens Anskaris hans høstru⁵² . . . . . 2 mark.
- 2/6 Hans Holckendorff (betalt af Maren s: Niels
bagers)⁵³ . . . . . 2 mark.
- 12/7 Peder Ibsen i Hunderup hans dreng . . . . . 4 mark.

29/8	Madtz Pedersen i Westergade hans broder	2 mark.
23/9	Jumfru Mette (betalt af dj skienckels Jumfruier i Neirgade) ⁵⁴	6 mark.
8/12	Madtz Knudsen (betalt af Jørgen Abteker) ⁵⁵	5 mark.
5/1	Hans Pedersen ⁵⁶ hans moder	2 mark.
12/2	Jens Moensen hans quones moder ⁵⁷	2 mark.

1621-22. (S. Pedersdag)

3/3	Welb. fruw Anna Krafse ⁵⁸ (betalt af Hanns Søffren-senn Vdj Kirtteminde)	3 daler.
11/3	Denn guldsmedtt suendt, som bleff ihieffslaugen ⁵⁹	2 ¹ / ₂ mark.
18/4	Peder Bagger (betalt af Rasmus Anskaris)	2 ¹ / ₂ mark.
1/5	Welb. Fruw Inger Abelgaardt ⁶⁰	1 ¹ / ₂ daler.
12/5	Lisebet Busk ⁶¹ (betalt af Jens Mougensenss quinde) ⁶²	2 ¹ / ₂ mark.
14/5	Barbra Mester Nielses hindis Moder ⁶³	2 ¹ / ₂ mark.
13/6	Fruw Elsse Paa Løvgtuedt ⁶⁴	6 mark.
6/7	Her Peder (betalt af Berttell Ringer)	2 ¹ / ₂ mark 2 skilling.
7/7	Peder docters søn ⁶⁵	2 ¹ / ₂ mark 2 skilling.
30/7	Welb. fruw Lene Gøy ⁶⁶	1 daler.
12/9	Welb. fruw Else paa Margaardt ⁶⁷	6 mark.
12/10	Dirich Grob ⁶⁸ (betalt af Jenns Mougensen)	2 ¹ / ₂ mark 2 skilling.
8/11	Welb. Frederich Quitzou ⁶⁹	12 mark.
9/11	Docter Eskel ⁷⁰	6 mark.
30/12	Welb. fruw Marenn Løcke ⁷¹	3 daler.
	Jenns Lauritzens quinde	2 mark 4 skilling.
30/12	Niels kiøbmandtt i Westergade	2 ¹ / ₂ mark.
	Den degen, der døde saa hastigh	3 mark.
15/2	Welb. Claus Brockenhusis Moder ⁷²	3 daler.
22/2	Welb. Niels Bille ⁷³	3 daler.

1623-24⁷⁴. (S. Pedersdag)

22/3	Hanns kremer i Nørregade (b)	3 mark.
7/4	Herman toffillmager (a)	3 mark.
8/4	Eelsse: Doctor Jenns Mules ⁷⁵ (b)	6 mark.
14/4	Harman sneker (a)	3 mark.
20/4	Claus Jørgensen (a)	3 mark.
28/4	Her Laurses søn Vdj Broubye, som gick i schole her i byenn ⁷⁶ (b)	6 mark.

30/5	Olluff Bagger ⁷⁷ (b)	6 mark.
	Bergette Claus Mules ⁷⁸ (b)	6 mark.
	Jacob Laursens Barn (b)	3 mark.
12/6	Jacob Hattemagers Kuinde (b)	3 mark.
24/7	Jenns Matzøn, som laa till Jørgen Monses (b) . .	6 mark.
20/8	Ahntonij Malers quinde ⁷⁹ (a)	3 mark.
21/8	Peder Bings ⁸⁰ barn (a)	3 mark.
24/8	Laurtz Espersens koene (a)	3 mark.
24/7	(sic!) Karren Hans schriffuers (a)	6 mark.
20/10	Burgemesteris Seffrin Seffrinsens Søn till Bern ⁸¹ (betalt af M: Hans Menirtson) (b)	6 mark.
8/11	Laurst Jensøn guldsmid ⁸² hans søn (b)	3 mark.
21/12	Christenn Seffrinson (a)	6 mark.
3/1	Lüssebete Griiff (a)	3 mark.
8/1	Giertt i Nørregade (a)	6 mark.
9/1	Ane Per Christenses (a)	3 mark.
1624-25 ⁸³ . (S. Pedersdag)		
2/3	Madtz Brendeuinn (a)	3 mark.
15/3	Ditløff schreder hans konne (a)	3 mark.
	Welb. her Albrett Schiels søn ⁸⁴ (a & b)	6 mark.
29/3	Ebbe Schiøtte hans konne (a)	3 mark.
23/4	Madtz schinder hans konne (a)	3 mark.
13/5	Welb. Holger Rosenkrandtzis datter ⁸⁵ (a & b) . . .	2 daler.
14/5	Claus Bangh ⁸⁶ (b)	3 mark.
18/5	Niels Pouelsens Barn (a)	3 mark.
19/5	Rasmus hestebytter (a)	3 mark.
26/5	Rasmus Anschares barn (a)	3 mark.
16/7	Karen Kaaredt (b)	3 mark.
22/7	Welb. Peder Straale ⁸⁷ (a & b)	12 mark.
30/8	Peder Møller (b)	3 mark.
8/12	Madtz Brendeuinss konne (a)	1 daler.
21/1	Anders Suidtzer ⁸⁸ (b)	3 mark.
28/1	Girtt slagter hans Moder (a)	3 mark.
mellem 22/2 og 29/3:		
	Søffrin Marckurssen (b)	6 mark.
	Kirsten Bang ⁸⁹ (b)	3 mark.
mellem 14/5 og 16/7:		
	Jens Mogenssens ⁹⁰ barn (b)	3 mark.
	Her Loduigs ⁹¹ Barn (b)	3 mark.

1625–26. (S. Pedersdag)

18/4	Frue Anne Hardenberg ⁹²	3 daler.
5/7	Mads Møller	3 mark.
9/9	Barbra Willum Lucassens ⁹³ tienner Jens Nielssen	2 mark.
22/11	Hans Lyckessenn	3 mark.
2/12	Welb. Jacob Wlldfeld ⁹⁴	6 daler.
21/1	Anne blege Quinde	3 mark.
29/2	Peder Lauridtzenn	3 mark.
22/11	(sic!) Mester Hans Holbrock ⁹⁵	3 mark.

1626–27. (S. Pedersdag)

	Markus Mulle ⁹⁶	3 mark.
	Dennd Hallandsche Bagers Quinde	3 mark.
	Marenn Mester Suenndtz ⁹⁷	6 mark.
	Giøde Jennssønn i Westergade ⁹⁸	3 mark.
	Knud festemanndtz quinde	3 mark.
	Hanns winntapper	3 mark.
	Gabriell guldsmed suennd	6 mark.
	Clemendtz Pederssønns sønn i Westergade	3 mark.
	Peder schomager	3 mark.
	Peder Annderssønn i Hunderup	3 mark.
	Rassmus kniffsmetz Quinde i Westergade	3 mark.
	Jørghehn Hannssønn aff Munche mølle	6 mark.
	Peder pottemagers Quinde	3 mark.

1627–28. (S. Pedersdag)

	Morten grydstøbers hustrue	3 mark.
	Dirich apetecher ⁹⁹	3 mark.
	Pouill schreders høstruis fader	3 mark.
	Hanns suertfeger	3 mark.
	Maiør Ørscclerns Barnn	6 mark.
	Anne Annckers	3 mark.
	D. Charnelliuss ¹⁰⁰	6 mark.

1628–29. (S. Pedersdag)

29/5	Olluff kandstøbers quinde	3 mark.
18/6	Peder Bardschier[s] M: [oder]	3 mark.
13/7	Clemend Persen	3 mark.
30/10	Anne kiellsmetz	3 mark.

6/1	Ebbe Schøtte	3 mark.
23/12 (sic!)	M. Jacob Sperlings ¹⁰¹ Barn.....	1 daler.

1629-30. (S. Pedersdag)

7/4	Jørgen Hansen	3 mark.
30/4	Laurst Jensens Barn	3 mark.
14/5	Fru Mette Hardenberg ¹⁰²	3 daler.
7/6	Claus Schulte	3 mark.
24/7	Jacob Ledertogis Quinde.....	3 mark.
17/8	Clement Bysuntz dater	2 mark.
2/9	Matz Bogenses Quinde.....	2 mark.
15/9	Kiersten, som døde till Matz Persens.....	3 mark.
20/9	H: Bagie søn, døde till M. Jacob Lesemesters ¹⁰³ ..	6 mark.
10/12	Seffrin Madsen	3 mark.
18/2	Chorfitz Rut och Otte Rut ¹⁰⁴	3 daler.

1635-36. (S. Pedersdag)

4/3	Peder Samseng ¹⁰⁵	3 mark.
	Bertill Koertsen	3 mark.
	Maren kockes i Nedergade	3 mark.
	Mester Jacob Lessemester ¹⁰⁶	6 mark.
	Kirstin fostermoder	3 mark.
	Nils Bang i Bulbro	3 mark.
	Johan Friis ¹⁰⁷	6 daler.
	Jørgen schriff[uer] ¹⁰⁸	3 mark.
	Hans Møller	3 mark.
	Ane Per MureM[esters]	3 mark.
	Dorete Hyuellmantz	3 mark.
	Gamble Hanss Nielssen i Graabrødere Closter..	3 mark.

1636-37¹⁰⁹. (S. Pedersdag)

11/3	Knut broleggerss kune (a).....	3 mark.
15/3	Jakop Sampssing (a).....	3 mark.
18/6	Jomfru Anna Wrne ¹¹⁰ (a & b)	6 mark.
23/6	Christen Anderssen i Bylbrö (a)	3 mark.
23/7	Hertuig Lomanss koen (a)	3 mark.
12/9	Hendrig Bille Snicker (a)	3 mark.
12/10	Hanss Suarerss koen (a)	3 mark.
	M. Jørgen ¹¹¹ hanss dreng (a).....	3 mark.
13/11	Rassmuss Kockiss hanss dater (a)	3 mark.

21/11	Welb. Christoffer Basse till Sellebirge ¹¹² (a & b)	2 daler.
17/1	Lauritz kielschmitz hanss koen (a)	3 mark.
6/2	Matz Tomessen (a)	3 mark.
	Rassmuss Kock (a)	3 mark.
mellem 18/6 og 21/11:		
	Michell Pederssen i Nørregade hanss hustru (b) .	3 mark.
	M. Suendt ¹¹³ (b)	6 mark.
	Claus Johansens hustru (b)	3 mark.
	Andr. Yde wed s. Jørgen (b)	6 mark.
	Gertrud Riidfogdss i Nørregade (b)	3 mark.
mellem 21/11 og 22/2:		
	Karren Bagger (b)	3 mark.
	Eelsse Jenns Anscharss ¹¹⁴ (b)	3 mark.
	Olluff treschomand (b)	3 mark.
	Claus Johanssenn (b)	3 mark.
	Olluff Flensborg (b)	3 mark.
1637-38 ¹¹⁵ . (S. Pedersdag)		
24/3	Welb. her Jørgen Brahes daatter ¹¹⁶ (a & b)	2 daler.
19/4	En Person som døde till Hans Ebbesens ¹¹⁷ (a) . . .	3 mark.
7/5	Welb. Lauridtz Skinckels frue ¹¹⁸ (a & b)	2 daler.
27/5	Anders Murmesters Quinde (a)	3 mark.
24/6	Greff Frantz von Wldfeld ¹¹⁹ (a & b)	2 daler.
24/6	Niels Baggers hustrue ¹²⁰ (a)	3 mark.
23/7	Christopher schoemager (a)	3 mark.
1/9	Peder Hunderup for sin Mooder (a)	3 mark.
18/9	Steffen Glarmesters hustrue (a)	3 mark.
29/9	Jens Kremmers hustru (a)	3 mark.
4/10	Madtz Blitecher (a)	3 mark.
18/11	Christopher Jacobsens ¹²¹ thienner (a)	3 mark.
13/2	Jomfrue Abbel Skinckel ¹²² (a & b)	1 daler.
mellem 24/3 og 7/5:		
	Peder MureM[ester] i Nørregade hans kuinde (b)	3 mark.
	Petter schinder i Westergade hans kuinde (b) . . .	3 mark.
mellem 24/6 og 13/2:		
	Daniell guldsmitz ¹²³ kuinde (b)	3 mark.
	Peder Doctor ¹²⁴ (b)	3 mark.
	Jacob guldsmit ¹²⁵ (b)	3 mark.
	Jacob Hansen schriffuers kuinde (b)	3 mark.

Rasmus Anschars sønner (b)	3 mark.
Enndnu aff hans s: hustruis Liig (b)	3 mark.
mellem 13/2 og 22/2:	
Jørgenn Bagger (b)	3 mark.

1638-39. (S. Pedersdag)

Welb. frue Lissebet Gyldenstiern ¹²⁶	3 daler.
En skoelispersonn, som døde till Niels Brøgers.	3 mark.
Jenns Smids Sønn	3 mark.
Welb. Knud Wlfeldtz ¹²⁷ tienner som døde til Claus Mulis ¹²⁸	3 mark.
Jenns Smids høstrue	3 mark.
Jørgenn kremmers høstrue i Nørregade	3 mark.
Simmen Bogbinder	3 mark.
Jep Lunde i Hunderup	3 mark.
Johann Elckenns hustrue ¹²⁹	3 mark.
En scholesperson som døde till Margrete Jens Mogenss[ens] ¹³⁰	3 mark.
Barbara Friis ¹³¹	6 mark.
Welb. frue Anne Krabbe ¹³²	3 daler.
Welb. Greigers Krabis frue ¹³³	3 daler.
Leenssmandens Barn ¹³⁴	3 mark.
Jacob Ledertaagers hustrue	3 mark.

1642-43¹³⁵. (S. Pedersdag)

18/3 Hanns Monradus (a)	1/2 daler.
21/3 Peder Lamb (b)	1/2 daler.
28/3 Anders Jørgenss[en] Schomag[er] (a)	1/2 daler.
8/4 Mester Jacob Sperlings ¹³⁶ barn (b)	1/2 daler.
11/4 Anders Jørgenss[ens] Søn (a)	1/2 daler.
26/4 Erich Jørgenss[ens] ¹³⁷ barn (b)	1/2 daler.
28/4 Niells bagers datter (a)	1/2 daler.
1/5 Gamell Lauritz schøtte (betalt af Michell Pe- derssen) (b)	1/2 daler.
4/5 Ellse S. M. Pouls ¹³⁸ (a)	1/2 daler.
8/5 Jørgen Nielsenn i Nørregade (a & b)	1/2 daler.
18/5 S: Jahan Rytters hustru (b)	1/2 daler.
30/5 Jenss Ollsen ¹³⁹ (b)	1/2 daler.
13/6 S: Frandtz Voltermandt Hustru ¹⁴⁰ (b)	1/2 daler.

18/7	Henndrich Orgeliste (a)	1/2 daler.
24/7	Hanss Remers hustru (b)	1/2 daler.
28/7	Jørgen Mand (a)	1/2 daler.
14/9	M. Jørgen Jørgenss[ens] ¹⁴¹ barn (a)	1/2 daler.
19/9	Welb. her Hans Lindenow ¹⁴² (a & b)	2 daler.
	Otilia Apotechersche ¹⁴³ (a)	1/2 daler.
20/9	Rasmus kremer (b)	1/2 daler.
16/10	Welb. Hendrich von Pudtbusch hans frues fader ¹⁴⁴ (a & b)	2 daler.
18/10	Rassmus fogd i Graabrød[re] kloster (b)	1/2 daler.
19/10	Hans Mallers Moeder (a)	1/2 daler.
8/12	Claus vogenmandt (a)	1/2 daler.
8/1	Detleff Krøger (b)	1/2 daler.
18/1	Jenss Knudtzen aff Hundrup (b)	1/2 daler.
29/1	Madtz Hansens ¹⁴⁵ quinde (a)	1/2 daler.

1646-47. (S. Pedersdag)

12/4	Jørgen Ditleffssen	3 mark.
9/5	Kirsten Gaass	3 mark.
23/5	Oberst Leutenantz Munster skriffuer	3 mark.
22/7	Dorrete keedelsmedz	3 mark.
4/1	Peter Baders hustrue	3 mark.
24/1	Jenss Falentins hustrue	3 mark.
29/1	Thomas Moller	3 mark.

1649-50. (S. Pedersdag)

1/5	Jenss Bredals Moder	1/2 daler.
18/5	Henrich Kock	1/2 daler.
2/8	Henrich Kolberigs hustru	1/2 daler.
12/9	Rassmuss kniffsmed	1/2 daler.
15/9	Welb. Landzdommers frue ¹⁴⁶	2 daler.
14/10	Welb. Eyller Bille Henrechsens ¹⁴⁷	2 daler.
31/10	Welb. Eyller Bille paa Nackebøl ¹⁴⁸	2 daler.
1/11	Lauritz Knudssen aff Hunderup	1/2 daler.
4/12	Welb. fru Ellen Marsuin ¹⁴⁹	2 daler.
27/1	Hanss Pederssens ¹⁵⁰ , som døde til Margrete Jenss Mogenssens ¹⁵¹	1/2 daler.

NOTER

¹ Det var under arbejde for dr. phil. HANS H. FUSSING, at jeg stødte på listen, og kun dennes opfordring og venlige bistand har muliggjort listens offentliggørelse. For begge dele bringer jeg ham herved min hjerteligste tak. — ² H. H. Fussing i „Til Knud Fabricius 13. aug. 1945“ s. 166 ff. — ³ Odense Byes Historie, 2. udg., ss. 181 f. og 218. — ⁴ S. Pedersdag, den 22. februar, var regnskabets skæringsdato. — ⁵ Datter af JØRGEN KOTTE, g. m. CHRISTOFFER BANG. (Engelstoft, Odense Byes Historie, 2. udg., citeret Eng., s. 208). — ⁶ Formentlig enken efter NIELS MULE, der døde 1579. (Stamtavler over danske Adelslægter, citeret St. o. d. A., VI s. 179). — ⁷ BRUN RENSING, døde 10/8 1590. (Ejler Brockenhuus' Kalender i Samlinger til Fyens Historie og Topografi, VI s. 383). Som utallige af de følgende oplysninger skyldes denne museumsdirektør SVEND LARSEN, Odense, der med enestående beredvillighed har stillet sit indgående kendskab til byens historie til min rådighed, hvorfor jeg bringer ham min hjerteligste tak. I det følgende vil oplysninger, der skyldes Svend Larsen, være mærket „(S. L.)“, hvilket dog ikke fritager mig for ansvaret for evt. mangler. — ⁸ BIRGITTE EILERSDATTER RØNNOW, døde 2/8 1590, g. m. HENNING JØRGENSEN QUITZOW. (St. o. d. A. VII s. 266). — ⁹ At der dette år har raseret en ondartet pest i Odense, fremgår bl. a. af indskrifter på ligsten fra dette år. (Mumme, St. Knuds Kirke, citeret Mumme, s. 319). — ¹⁰ G. m. ELLEN MARSVIN og far til KIRSTINE MUNK, døde 8/4 1602. (Dansk biografisk Leksikon, citeret Da. biogr. Leks., XVI s. 221). — ¹¹ Formentlig datter af stiftsriver CHRISTOFFER BANG, jvf. note 5). — ¹² NIELS SØRENSEN GLAD, døde 10/8 1602, sognepræst ved Vor Frue kirke fra 1597. (Wiberg, Dansk Præstehistorie, citeret Wiberg, II s. 520). — ¹³ Iflg. Wiberg findes der på denne tid ingen præst af dette navn ved Vor Frue kirke. — ¹⁴ Byfoged i 1577, beklædte stillingen til 1594. (Kancelliets Brevbøger, citeret K. B., 14/9 1577, s. 236 f., Eng. s. 545). (S. L.). — ¹⁵ En storkøbmand, omtales som „anset borger“ og g. m. datter af borgmester JØRGEN HANSEN FRIIS. Selv døde han i 1611. (Fyenbo Landstings Domcopibog 1611 7/9 s. 325, Wad, Fra Fyens Fortid, citeret Wad, I ss. 66 og 70). (S. L.). — ¹⁶ Byfoged i 1613, fik sin afsked i 1632. Selv døde han i 1634. (Odense rådstuerets dombog 12/4 1613, Odense rådstuebog 24/9 1632, Eng. s. 252, note 1). (S. L.). — ¹⁷ Apoteker, døde 1/9 1602. (Mumme s. 319). — ¹⁸ Formentlig en mindreårig datter, da hun ikke omtales i stamtavlen. FR. MULE døde selv i 1608. (St. o. d. A. VI s. 179). — ¹⁹ Formentlig af Mule-slægten i Odense; 1594 besegles en dom mellem MESTER BERTEL og LYKKE MULE om at stå åbenbar skrifte. (Odense Magistrat, beseglingsregistrant). (S. L.). — ²⁰ CHRISTOFFER ALBRECHTSEN (RUNG), der selv døde i 1631. (Odense rådstuebog 23/5 1631). (S. L.). — ²¹ Fejlskrivning for MOGENS HENRIKSEN (ROSENVINGE), der var borgmester 1580–1607. (Eng. s. 238, note 1). — ²² Den velkendte odenseanske storkøbmand, der døde 21/9 1602 og blev begravet 23/9 s. å. (Da. biogr. Leks. I s. 619, Ejler Brockenhuus' Kalender i Samlinger til Fyens Historie og Topografi VI s. 460). — ²³ JOHANNES PETERSEN GLANDORPH, fhv. rektor, døde 30/9 1602. (Mumme s. 319). — ²⁴ DIDRIK FUIREN; selv havde han ganske vist forladt byen 1596, men hans svend kan have anset det som en fordel at fremhæve, at han havde arbejdet under denne ansete guldsmed. (Bøje, Danske Guld- og Sølvsmemærker, citeret Bøje, s. 328). — ²⁵ CHRISTOFFER LAURIDSEN, omtales 1593 som foged i Dalum. (K. B. 21/6 1582 s. 505 og Odense Magistrat, beseglingsregistrant 26/11 1593). (S. L.). — ²⁶ JESPER ERICHSEN kemmener har ført regnskabet for dette år. — ²⁷ Datter af HANS NORBY til Uggerslevgård. (St. o. d. A.

VI s. 328). - ²⁸ BERTRAM PETERSEN, byskriver, hvis arvegods blev opbudt i 1606. (Odense tingbog 26/5 1606). (S. L.). - ²⁹ Jvf. K. B. 4/11 1579. (S. L.). - ³⁰ HANS MULES datter, døde 25/1 1605. (Mumme s. 322). - ³¹ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af CHRISTENN POST (a), det andet af MADZ KNUDZEN (b). - ³² RICKERT KNUDSEN SEEBLAD g. m. LISBET OLUFSDATTER BAGER; den afdøde svoger må antageligvis være deres datter, KARENS mand, slotsskriver POUL PETERSEN på Visby. (Mumme s. 324). (S. L.). - ³³ ELLEN QUITZOU HENNINGSDATTER. (St. o. d. A. I s. 21). - ³⁴ Købmand, døde selv ca. 1614. (Odense rådstuebog 11/4 1614). (S. L.). - ³⁵ JACOB MADSEN VEJLE, døde 24/9 1606. (Da. biogr. Leks. XXV s. 299). - ³⁶ Formentlig fedt til at smøre klokkerne med; dette synes at være indgået som betaling for ringning, da årets totalindtægt medregner fedtet. - ³⁷ Til Boltinggård, døde 29/8 1617, bisat 13/9 s. å. i Sct. Knuds kirke. (St. o. d. A. V s. 280). - ³⁸ En af de skinkels jomfruer, der holdt hus i Odense, døtre af POUL SKINKEL til Egeskov, jvf. note 54. (St. o. d. A. IX s. 161 f.). (S. L.). - ³⁹ Rådmand 1627-41, g. m. KAREN LAURITSDATTER SEEBLAD. (Eng. s. 543). (S. L.). - ⁴⁰ Formentlig MARGRETHE NORBY til Uggerslevgård, jvf. note 27. Hun angives at være død 9/11, hvorfor der et af stederne må være tale om en fejldatering. (St. o. d. A. VI s. 327, Mumme s. 121). - ⁴¹ Den kendte odenseanske storkøbmand, OTTE KNUDSEN SEEBLAD. (Da. biogr. Leks. XXI s. 525). - ⁴² Søster til KIRSTEN CLAUDSDATTER, der var enke efter rådmand CHRISTOFFER BANG. Iflg. Sct. Knuds regnskab 1617-18 betalte Kirsten for søsteren Annes lejersted. (S. L.). - ⁴³ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af HANS JENSEN (a), det andet af PEDER HANSEN (b). - ⁴⁴ Iflg. Mumme døde han 14/3 1618; een af datoerne må være forkert. (Mumme s. 318). - ⁴⁵ Til Lindved, døde 5/4 1618, bisat 20/4 s. å. i Sct. Hans kirke. (St. o. d. A. II s. 213). - ⁴⁶ NIELS OLUFSEN. (Boje s. 329). - ⁴⁷ Rådmand, bror til den i note 34 omtalte POUL SOMMER. (Eng. s. 543). (S. L.). - ⁴⁸ I byfogedregnskabet for 1618-19 findes følgende post: „18/12. Annamit Blodwide Pennig som bleff wllagt Paa thingett paa Welb. JØRGENN UHRNIS Vegene, som dissuerre drebte Welb. fruw ANNE HARDENBIERGS kudsk.“ Hun var enke efter JOHAN RUD. (Odense byfogedregnskab 1618-19, St. o. d. A. VIII s. 158). - ⁴⁹ Købmand og kægner 1624-25, jvf. note 83. Selv døde han 1639. (Odense tingbog 5/6 1639.). (S. L.). - ⁵⁰ Jvf. note 41. - ⁵¹ ANTONI CLEMENT, kendt som maler fra 1609-28. (Weilbachs kunstnerleksikon I s. 215). (S. L.). - ⁵² MAREN RASMUSDATTER, døde 2/4 1620. Jvf. note 16. (Mumme s. 324). - ⁵³ HANS HOLTENDORF (sic!) var købmand, g. m. datter af NIELS BAGER, hvis hustru, MAREN KNUDSDATTER SEEBLAD, således har betalt for ringningen ved sin svigersøns begravelse. (Wad I s. 100, Mumme s. 316). (S. L.). - ⁵⁴ Datter af POUL SKINKEL til Egeskov, jvf. note 38. (St. o. d. A. IX s. 161 f.). - ⁵⁵ JØRGEN SKOMAND, kaldes kægner i 1617 og optræder i retssager angående Hamsforterne, der havde apoteket på denne tid; har antageligvis været svend på apoteket. (Jvf. Dam, Danske Apotekers Historie, citeret Dam, I s. 34). (S. L.). - ⁵⁶ Formentlig den senere rådmand. (Eng. s. 543). (S. L.). - ⁵⁷ Rådmand JENS MOGENSEN ROSENINGE g. m. MARGRETHE DIDERIKSDATTER GRAFF, hvis mor KAREN BOSTEDE eller BUSCH det altså er, der er blevet ringet for. (Bircherods familieoptegnelser, Kall 130, fol. 310 f., Halling, Meine Vorfahren I s. 66). (S. L.). - ⁵⁸ Datter af EILER KRAFSE, g. m. JAKOB VIFFERT til Brolykke. (St. o. d. A. V s. 172). - ⁵⁹ I byfogedregnskabet for 1621-22 findes følgende post: „20/4. Oppeborredt thill Bloedwiede Penge Paa Otthensse byeting, som ESCHELD NIELSSENN Loed Wdleigge paa sin broders wegnne THIUGE NIELSSENN, ssom drebthe och ihieillsslog HANNs STAFFENNSØNN Guldssmed Suednt.“ (Odense byfogedregn-

skaber 1621-22). - ⁶⁰ Formentlig fejlskrivning for INGEBORG ABILDGÅRD til Gytrup. (St. o. d. A. XII s. 11). - ⁶¹ G. m. købmand JOHAN GUMMERSBACH, søster til den i note 57 omtalte KAREN BUSCH. (S. L.). - ⁶² Den i note 57 omtalte MARGRETHE DIDERIKSDATTER GRAFF. - ⁶³ BIRGITTE MESTER MICHEL MØLLERS af København, hvis datter, BARBARA, var g. m. mester NIELS MULE. (Mumme s. 326). - ⁶⁴ ELSE LINDENOW g. m. ABSALON GJØE. (St. o. d. A. VI s. 47). Den der givne oplysning om, at hun var død 1613, bygger på Vedel Simonsens Esge Brock, II, s. 34, hvor der dog blot oplyses, at Esge Brock besøgte Else Lindenov d. å. Af K. B. 1/10 og 27/11 1621, hhv. s. 182 og 213 f., fremgår det, at netop d. å. skulle skiftet efter hende ordnes. - ⁶⁵ Denne Peder er trods sit tilnavn en avlsmand, der dog også drev handel. (Eng. s. 569, rettelse til s. 234, Odense skiftebog 15/3 1638). (S. L.). - ⁶⁶ Datter af ANDERS GØYE, g. m. JAKOB HVIDE til Rødkilde. (St. o. d. A. IV s. 145). - ⁶⁷ ELSE BILLE STEENSDATTER, g. m. CARL BRYSCKE og død 28/8 1621. (St. o. d. A. II s. 137). - ⁶⁸ Rådmand DIDERICH GRAFF, g. m. den i note 57 omtalte KAREN BUSCH. (S. L.). - ⁶⁹ Formentlig den FREDERIK QUITZOW, der vides at være død 1624. (St. o. d. A. VII s. 267). - ⁷⁰ Dr. ESKILD CHRISTENSEN. (Eng. s. 234 og Rørdam: Historiske Samlinger og Studier III, s. 125). - ⁷¹ MAREN PEDERSDATTER LYKKE, g. m. THOMAS NORMAN DE LA NAVITÉ. (St. o. d. A. VI s. 91). - ⁷² THALE EMMIKSEN MOURIDSDATTER. (St. o. d. A. IV s. 221). - ⁷³ Til Ravnholt, døde 6/2 1622. (Da. biogr. Leks. II s. 606). - ⁷⁴ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af RASSMUS GAASS (a), det andet af HANS PEDERSEN (b). - ⁷⁵ ELSE HANSDATTER MULE, g. 3° m. Dr. JENS MULE og død 30/3 1623. (St. o. d. A. VI s. 182 f.). - ⁷⁶ LAURITZ HANSEN LUNDE var præst i Nr. Broby fra 1595 til sin død i 1619. (Wiberg I s. 219 f.). - ⁷⁷ Magister OLUF OLUFSEN BAGER. (Jvf. K. B. 5/1 1577, 10/9 1578 og 18/2 1627, Mumme s. 234, hvis ligstenscitat må være fejlagtigt). (S. L.). - ⁷⁸ BIRGITTE MOGENSDATTER ROSENVINGE, g. m. CLAUD MULE til Nislevgård. (St. o. d. A. VI s. 186). - ⁷⁹ Ukendt, g. 1° m. CLAUD DE WENDT, 2° m. den i note 51 omtalte ANTONI CLEMENT. - ⁸⁰ Skriver på Odensegård fra 1614, fra 1628 renteskriver. (S. L.). - ⁸¹ SØREN SØRENSEN, borgmester og tolder i Bergen. (Norske Rigsregistrarer V ss. 78 og 186). - ⁸² Nævnt hos Bøje s. 330. - ⁸³ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af JOHAN ELLEKEN (a), det andet af RASMUS CHRISTENSEN (b). - ⁸⁴ TYGE SKEEL, døde på Odensegård 16/3 1624. (St. o. d. A. V s. 373). - ⁸⁵ 1618-28 lensmand på Odensegård; 5 af hans 13 børn døde som små. (Da. biogr. Leks. XX s. 81 ff.). (S. L.). - ⁸⁶ CLAUD CHRISTOFFERSEN BANG, rådmand 1615-24. (Eng. s. 543). (S. L.). - ⁸⁷ Til Torpegård, blev slået ihjel af sin ladefoged. (St. o. d. A. X s. 135). - ⁸⁸ ANDERS RASMUSSEN SVITZER. (Mumme s. 326, Odense rådstuebog 4/2 1614). (S. L.). - ⁸⁹ Enke efter stiftsskriver CHRISTOFFER BANG, jvf. note 42. - ⁹⁰ Jvf. note 57. - ⁹¹ LUDVIG MIKKELSEN, sognepræst til Vor Frue kirke. (Wiberg II s. 520 f.). (S. L.). - ⁹² Enke efter JOHAN RUD, død 2/4 1625. Jvf. note 48. (St. o. d. A. IV s. 263). - ⁹³ Enke efter WILLUM LUCASSEN, der var rådmand fra 1604-17, og datter af den i note 15 omtalte ARNT PETERSEN. (Eng. ss. 211 og 277). (S. L.). - ⁹⁴ Faldt i Brunsvig 26/10 1625, begravet i Kværndrup 25/11 s. å. (St. o. d. A. X s. 357). - ⁹⁵ Bartskeerer, nævnes flere gange fra 1603. (Herredagsdombogen, 8/6 1621). (S. L.). - ⁹⁶ Søn af HANS MULE til Nislevgård. (St. o. d. A. VI s. 182, jvf. Wad I s. 87 f.). - ⁹⁷ MAREN JACOBSDATTER, datter af biskop JACOB MADSEN VEJLE, g. m. professor ved gymnasiet, SVEND PEDERSEN. Jvf. note 113. (S. L.). - ⁹⁸ Kræmmer og svoger til rådmand MADHANS HANSEN. (S. L.). - ⁹⁹ Var medhjælper på apoteket. (Dam, Odense Loveapoteks Historie, s. 20). - ¹⁰⁰ Formentlig apoteker CORNELIUS HANSFØRT, der døde 13/5

1627. (Da. biogr. Leks. IX s. 57). – ¹⁰¹ 1628–58 sognepræst ved Sct. Knuds kirke. (Wiberg II s. 512). – ¹⁰² G. m. PREDBJØRN GYLDENSTJERNE til Vosborg, døde 4/5 1629. (St. o. d. A. IV s. 265). – ¹⁰³ JACOB JACOBSEN WOLF, lektor i teologi. (Mumme s. 139, Samlinger til Fyens Historie og Topografi X ss. 166–81). (S. L.). – ¹⁰⁴ CORFITZ RUD til Sandholt, døde 5/2 1630; hans søn, OTTO, døde 2/2 s. å.; de blev begravet sammen. (St. o. d. A. VIII s. 156 f.). – ¹⁰⁵ Storkøbmand. (Odense skiftebog II s. 176). (S. L.). – ¹⁰⁶ Jvf. note 103. – ¹⁰⁷ Til Ørridslevgård og Løitved, døde 13/7 1635. (St. o. d. A. I s. 142). – ¹⁰⁸ JØRGEN NIELSEN SKRIVER, borgmester til 1622. (Eng. s. 238, note 1). – ¹⁰⁹ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af HERMAN RIPENDAHL (a), det andet af KNUD LAURSEN (b); (b) er ført uden data. – ¹¹⁰ Datter af AXEL URNE til Søgård. (St. o. d. A. VI s. 217). – ¹¹¹ JØRGEN JØRGENSEN FALSTER, lektor og professor i teologi. (Kall, s. 130). (S. L.). – ¹¹² Lensmand på Frederiksborg, Abrahamstrup og Kronborg. (St. o. d. A. I s. 117). – ¹¹³ SVEND PEDERSEN, professor ved gymnasiet. Jvf. note 98. (S. L.). – ¹¹⁴ ELSE AUGUSTINIDATTER, jvf. note 16. – ¹¹⁵ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af KNUD JØRGENSEN (a), det andet af SEFFRIN ANDERSSØNN (b); (b) er ført uden data. – ¹¹⁶ Formentlig datter af JØRGEN BRAHE til Hvedholm, der mistede 4 børn som små. (St. o. d. A. II s. 54). – ¹¹⁷ Jvf. note 39. – ¹¹⁸ HELLE LAURSDATTER GRUBBE, begravet i Sct. Knuds kirke 5/5 1637. (St. o. d. A. IX s. 155). – ¹¹⁹ Til Orebygård, rigsgreve, døde 14/7 1636 i Hessen, begravet i Kværndrup kirke. (St. o. d. A. X s. 357). – ¹²⁰ NIELS MIKKELSEN BAGER, hvis første hustru døde 1634. Han blev gift igen i 1635, men navnet på hans anden hustru kendes ikke; det må være hende, der her er blevet ringet for. (Sct. Knuds kirkes regnskaber). (S. L.). – ¹²¹ Apotekeren, der havde overtaget apoteket efter Hamsforterne. Han var søn af den i note 103 omtalte JACOB JACOBSEN WOLF. (Dam I s. 34). (S. L.). – ¹²² Datter af POUL SKINKEL til Egeskov, døde 22/1 1638 som den længstlevende af de 5 skinkels jomfruer i Odense. Jvf. note 38. – ¹²³ DANIEL HARDER. (Boje s. 329). – ¹²⁴ Jvf. note 65. – ¹²⁵ JACOB CHRISTENSEN. (Boje s. 330). – ¹²⁶ G. m. OLUF ROSENSPARRE til Skarhult, døde 20/2 1638. (St. o. d. A. XI s. 137). – ¹²⁷ Til Hverringe. (St. o. d. A. X s. 186). – ¹²⁸ Til Nislevgård. (St. o. d. A. VI s. 186). – ¹²⁹ KAREN HANSDATTER, datter af rådmand HANS MIKKELSEN, jvf. note 49. (S. L.). – ¹³⁰ Jvf. note 57. – ¹³¹ G. m. JØRGEN SEEFELD til Visborg, døde 19/9 1638. (St. o. d. A. I s. 151). – ¹³² G. m. ERIK QUITZOW til Lykkesholm, døde 25/9 1638. (St. o. d. A. XI s. 124). – ¹³³ HELVIG RUD til Enggård, døde 23/11 1638. (St. o. d. A. XI s. 119). – ¹³⁴ HENNING VALKENDORF til Glorup, 1628–55 lensmand på Odensegård. (St. o. d. A. XI s. 236 f.). – ¹³⁵ For dette år findes to sideløbende regnskaber, det ene ført af KNUD JACOBSEN (a), det andet af ERIK NIELSEN (b). – ¹³⁶ Jvf. note 101. – ¹³⁷ Rådmand 1634–59. (Eng. s. 543). (S. L.). – ¹³⁸ ELSE JØRGENSEDATTER, g. m. mester POUL ANDERSEN MEDELBY, sognepræst til Vor Frue kirke 1602–32; hun døde 3/5 1642. (Wiberg II s. 520). – ¹³⁹ JENS OLUFSEN, byskriver. (Odense skiftebog 21/2 1645). (S. L.). – ¹⁴⁰ BERITE HANSDATTER, datter af rådmand HANS MIKKELSEN. Jvf. note 129. (S. L.). – ¹⁴¹ Jvf. note 111. – ¹⁴² Til Gaunø, døde 28/8 1642. (St. o. d. A. VI s. 40). – ¹⁴³ OTTILIA AUGUSTINUSDATTER, g. m. apoteker CHRISTOPHER JACOBSEN, jvf. note 121. – ¹⁴⁴ Friherre ABRAHAM VON EINSIEDEL, hvis datter, SIDONIE MARIE, var g. m. HENRIK PODEBUSK til Kjørup. (Da. biogr. Leks. XVIII s. 436). – ¹⁴⁵ Formentlig ridefogeden på Sct. Knuds kloster, den senere tolder, der selv døde 1650. (Gråbrødre hospitals regnskaber 1650–51). (S. L.). – ¹⁴⁶ KAREN MARSVIN, g. m. HENNING POGWISCH til Hollufgård, der var landsdommer fra 1646. Hun døde 24/8 1649 og blev

bisat 15/9 s. å. i Odense. (St. o. d. A. XII³ s. 44). - ¹⁴⁷ Til Tirsbæk og Gjelskov, døde 21/9 1649, begravet i Odense 23/10 s. å. (St. o. d. A. II s. 214). - ¹⁴⁸ Døde 8/10 1649, bisat 30/10 s. å. i Sct. Knuds kirke. (St. o. d. A. II s. 231). - ¹⁴⁹ KIRSTINE MUNKS mor, g. m. LUDVIG MUNK, jvf. note 10. Hun døde 11/11 1649. (Da. biogr. Leks. XV s. 363). - ¹⁵⁰ MARGRETHE JENS MOGENSENS tjener, optrådte som hendes fuldmægtig på tinge. (F. ex. Odense byfogeds conceptbog 2/10 1637, fol. 76). (S. L.). - ¹⁵¹ Jvf. note 57.

DE FEM ÆLDSTE LED AF EN FAMILIE GAMST FRA KOLDING

AF

H. HJORTH-NIELSEN

Første Slægtled.

1. CHRISTEN IVERSEN GAMST, * ca. 1613, † Kolding 1665, bgr. der 20. Oktober, 52 Aar 20 Uger gammel. I Kolding Kirkebog benævnes han ved Børnenes Daab som Bogbinder Christen Iffversen indtil 1654, da han benævnes Kordegn, og først ved sin Død kaldes han „Kordegn og Bogbinder Christen Iffversen Gamst“. Tør man dømme efter Kirkebogsindførslerne, har han først opnaaet Kordegneembedet 1653 eller 1654. Tilnavnet Gamst har han aabenbart først brugt i sin sidste Tid. Det vil være vanskeligt, vel sagens umuligt, at paavise Forbindelsen mellem Christen Iversen Gamst og Landsbyen Gamst tæt ved Kolding, men at en saadan har eksisteret, tør vel være udenfor al Tvivl. Formentlig har han taget Borgerskab i Kolding som Bogbinder, men Byens Kæmnerregnskaber for Aarene 1639, 1641–55 og 1657–61 mangler, og dermed ogsaa Navnene paa de Folk, der i disse Aar har taget Borgerskab. Man har Lov at gætte paa, at den IFFUER JACOBSEN, der 18. Juni 1651 stod Fadder til Christen Iversens søn Jacob, er Christen Iversens Fader, og den KAREN, IVER DEGNS, der nævnes i en Skillingstakst fra 1662, kan være hans Moder, men mere end Gætteværk bliver det ikke.

Navnet Gamst findes paa Christen Iversens Tid benyttet som Familienavn af adskillige Personer, som det næppe vil lykkes at bringe i Slægtskabsforbindelse. 1644 begravedes i Ribe Domkirke Købmanden THOMAS JENSEN GAMST, og i Kolding levede 1641 en ANDERS HANSEN GAMST og 1664 en SØREN ANDERSEN GAMST. EN HANS PEDERSEN GAMST tog 1. December 1692 Borgerskab i Bergen, og det siges ved denne Lejlighed, at han var

fra Kolding. Saalidt som det kan nytte ved Hjælp af de forholdsviis fattige Midler, der for Midten af det 17. Aarhundrede er til vor Raadighed, at prøve paa at finde en Forbindelse mellem disse Personer, saalidt kan det nytte at opstille Formodninger om Slægtskabsforhold paa Grundlag af Fornavnene. Navnene Bertel, Iver og Jacob, der er udprægede Fornavne indenfor den her behandlede Familie Gamst, forekommer i Mængde i Kolding netop i Midten af 1600-Tallet. 1654-86 var BERTEL CHRISTENSEN Hospitalspræst i Kolding, og hans Hustru KAREN var 1657 Fadder til Christen Iversens Datter Anna. En NIELS IVERSEN var Byfoged i Kolding, død 1658, men efter Kirkebøgerne at dømme var der intet Slægtskab mellem ham og Christen Iversen.

Det falder vanskeligt at dømme om Stamfaderens sociale og økonomiske Stilling, idet Skifte efter ham ikke er afholdt, og Skifteprotokollen mangler for 1679, da Hustruen døde. At dømme efter de Personer, der har staaet Faddere ved hans Børns Daab, har han allerede 1648 staaet i Forbindelse med den lærde Del af Byens Befolkning, men dette kan vel rimeligst forklares ved hans Arbejde som Bogbinder, idet jo kun faa Mennesker udenfor Gejstligheden samlede Bøger. Blandt Fadderne kan nævnes: JENS HUNDEVAD, residerende Kapellan i Kolding, død 1659, Magister PEDER SVANE, Rektor JOHANNES JEREMIAS WOLFF og Raadmand HENRIK RUSE. Muligt er det disse Forbindelser, der har bragt ham frem til Kordegneembedet, men uden Kundskaber har han dog næppe været, selv om han ikke har været en studeret Mand. Der er iøvrigt andre Eksempler paa, at Degnen i Kolding tillige var Bogbinder. En af Christen Iversens nærmeste Efterfølgere, SALOMON JACOBSEN LUND, var saaledes Degn, Klokker og Bogbinder.

~ ELSE . . . * ca. 1619, † Kolding 1679, bgr. der 18. December, 59 Aar gammel. Tidspunktet for Ægteparrets Vielse og hendes Slægtsnavn eller Patronymikon kendes ikke.

9 Børn: Andet Slægtled Nr. 2-10.

Andet Slægtled.

CHRISTEN IVERSEN GAMST's BØRN med ELSE . . .

(Jfr. Nr. 1).

2. IVER GAMST, * Kolding 1643, døbt der 26. Juni. Maa være død spæd, Begravelsen findes ikke anført i Kirkebogen.
3. IVER GAMST, * Kolding 1644, døbt der 25. Juli, † Tranebjerg 1701, bgr. der 11. Marts. Han blev Student fra Kolding og immatrikuleredes 1667 ved Københavns Universitet under Navnet Ivarus Christierni Gamstius. I September 1668 aflagde han Ed som Hører i Ribe, (Ribe Stifts Edsbog bl. Rektorer og Hørere), og 24. Juni 1687 som Degn for Tranebjerg paa Samsø (Aarhus Stifts Edsbog), i hvilket Embede han døde. 20. Juni 1701 afholdtes Skifte efter ham (Samsø Provstis Skifteprotokol Nr. 10 Fol. 53 b). Hans Arvinger var: hans Hustru BENTE LAURIDSDATTER og hans Brødre Sognepræst JACOB GAMST og kgl. Majestæts Tolder i Stege BERTEL GAMST. Disse sidste erklærede, at de paa Grund af Boets slette Tilstand vilde saa lidet arve som gælde. Boet vurderedes til 78 Rdl. 1 $\frac{1}{2}$ 10 β , men da Gælden var 93 Rdl. 2 $\frac{1}{2}$ 10 β , tør man næppe tro, at Bente Lauridsdatters Enkestand har været økonomisk sorgfri.

~ BENTE LAURIDSDATTER, der overlevede ham.

Ingen Børn.

4. JACOB HANS GAMST, * Kolding 1646, døbt der 1. Januar 1647, † sst. 1647, bgr. der 25. Marts.
5. JACOB GAMST, * Kolding 1648, døbt der 8. Marts, † sst. 1648, bgr. der 7. Maj.
6. JACOB CHRISTENSEN GAMST, * Kolding 1651, døbt der 18. Juni, † Store Fuglede 20. Juni 1709, bgr. der i Kirken 28. Juni. Han blev Student fra Kolding og immatrikuleredes 19. Juli 1673 ved Københavns Universitet. I Universitetsmatriklen staar han anført som Jacobus Christierni, men i Kommunitetsmatriklen er Tilnavnet Gamstius medtaget. 21. August 1676 blev han residerende Kapellan til Skørpinge og Faardrup Menigheder i Vester Flakkebjerg Herred og forblev i dette Embede i 21 Aar til 1697, da han blev kaldet til Sognepræst til Store og Lille Fuglede Menigheder i Arts Herred, i hvilket Embede han 1. August blev indsat af Provsten Hr. PEDER RAER, og her forblev han til sin Død.

I Store Fuglede Kirkebogs Series pastorum findes en Ind-

førsel, der lyder som følger: „Dominus Jacobus Christiani Gamst, antea Ecclesiarum Schorpogensis et Fordropensis Flakkeberg Occidentalis, Dom. 9. Trin. 1697 inauguratus est. Conjux illi fuit Johanna, filia Magni mercatoris Islandici Havniæ, qvæ post mortem mariti, lustro completo, nova inuit vota conjugii cum mercatore Borchardo von der Burg Calundæ, qvæ sustinuit in annum 1738. Habuit præter liberos 8 mortuos post mortem prioris mariti 5 filios, primogenitum Christianum, successorum patris, Magnus chirurgum Nestvedia, Johannum chirurgum Havniæ, Hermannum chirurgum, dein mercatorem Nevpolitæ Otzensis, nunc vero Zystepsam Havniæ, Ivarum mortuum 1711, filias Elisam Margaretam, Johanni Henrico legionarie equestrium, Livicham Christiano Peitscher poshact (∴ posthac) centurioni Christiano Rosenberg, Christinam Petro Hennemved mercatori Havniæ nuptas.“

Indførslen fortsættes med samme Haand for Christen Jacobsen Gamst, men da den intet oplyser udover, hvad Kirkebøgerne giver, meddeles den ikke her. Den citerede Indførsel er sandsynligvis foretaget i Aarene 1751–55, idet Ordene om Herman „nunc vero Zystepsam Havniæ“ betegner ham som *nu* Brygger i København, og det var han kun i disse Aar, thi han løste Børgerkab 12. Juli 1751 og døde 1755.

Sin Sognekirke skænkede Jacob Christensen Gamst et Jærnværk om Alteret og en Lysekroner (Hoffmanns Fundatser VIII S. 189). Lysekronen er antagelig den, der i Løfflers Beskrivelse af Store Fuglede Kirke (i Nationalmuseets Arkiv) omtales som „en anden fra en senere Tid“ i Modsætning til en tidligere omtalt fra 1600-Tallets Begyndelse. Den er en smuk ottearmet Lysekroner, men er desværre ikke forsynet med Inskription. Jærnværket er forsvundet og erstattet af en ret kedelig Skranke med drejede Søjler, men gamle Folk i Sognet siger dog, at de ikke kan mindes nogen anden. Som det nedenfor vil ses, har adskillige af Familiens Medlemmer fundet deres sidste Hvilested i Kirken, men Ligsten eller andre Minder er ikke bevarede.

Hvorledes Familielivet formede sig i Store Fuglede Præstegaard i Jacob Christensens, og efter den Tid i hans Søns og Efterfølger, Christen Jacobsens Tid, altsaa til 1760, ved vi naturligvis ikke. Der er dog et Par Ting, der viser lidt herom. Hjemmet synes saaledes at have været ret velstillet. Herpaa tyder det, naar Jacob Christensen havde Raad til at pryde sin Kirke med

det ovenfor omtalte Jærnværk og Lysekrone. Skifte efter ham findes desværre ikke, men da Hustruen døde 1739, fik Børnene og Børnebørnene ved Forlig af 28. August s. Aar med hendes efterlevende Ægtefælle udbetalt 400 Rdl., og saa udviser Boet endda, at han til hendes Børn af første Ægteskab og disses Børn havde udredet 1015 Rdlr. Da hun indgik sit andet Ægteskab i 1713, var hun 52 Aar gammel, og ogsaa dette *kan* jo tyde paa, at hun har været, hvad man kalder, et godt Parti.

Hjemmet i Store Fuglede Præstegaard var Stedet, hvor i alt Fald Døtrene tyede hen, naar Lejlighed gaves. Da saaledes Livecke i 1710 eller 11 var blevet Enke, rejste hun hjem, og i Store Fuglede Kirke begravedes hendes Barn. Familiens Medlemmer træffes ofte som Faddere ved Daabshandlinger i Hjem-sognet, og 1730 sendte Moderen, som Skiftet efter hende udviser, til sine to Døtre i København en Del af sine bedste Silke-, Ulden- og Linnedklæder, vurderede til 150 Rdl. I 1723 fik Kirstine til sit Udstyr Møbler, Klæder og Husgeraad til et Beløb af 465 Rdlr.

~ København 13. Juni 1677 (Vor Frue) JOHANNE MOGENSDATTER, * Januar 1661, † Kalundborg 7. Marts 1739 (Kalundborg Skifteprot.) bgr. der 13. Marts paa Vor Frue Kirkegaard, 78 Aar 3 Md. 10 Dage gl. Hun blev Stammoder til en ret talrig, men ikke særlig levedygtig Slægt, idet, som det vil ses, et uforholdsmæssigt Antal af Slægtens Medlemmer døde som Børn eller som ganske unge.

Ved Vielsen er Johanne Mogensdatter i Kirkebogen anført med Tilnavnet LEVIN, der iøvrigt ikke er fundet anvendt. I det ovenfor anførte Uddrag af Store Fuglede Series pastorum nævnes hun som Datter af Magnus, islandsk Købmand i København. Ved hendes Søn Hermans Daab 1701 har Jacob Gamst i Store Fuglede Kirkebog indført, at Barnet blev baaret af „MARGRETHA ARENTSDAATTER min Hustrus Moder.“ Ogsaa i 1699 træffes Margrethe Arentsdatter som Fadder ved et af sine Datterbørns Daab, og ved Kristinas Daab i 1698 træffes blandt Fadderne ARENT MOGENSEN af København, der uden Tvivl har været en Broder til Johanne Mogensdatter. Ved Hjælp af ham sættes vi i Stand til at kaste en Smule Lys over Johannes Familieforhold. 11. Februar 1693 fik Arent Mogensen kgl. Brev paa at maatte sælge en Lejevaaning, der hørte til hans Bryggergaard i København, uden at Bryggerprivilegiet gik tabt. I Bryggerlaugets Privilegier af 26. Marts 1687 opføres: „Ved nørre Port Nr. 44 MOGENS

JACOBSZENS gaard“ som en af de privilegerede Bryggergaarde, men Betingelsen for Privilegiets Opretholdelse var, at Lejevaaningen ikke blev fraskilt Hovedgaarden, og det er dette Baand paa Ejendommen, som Arent Mogensen nu faar løst, (Københavns Diplomatarium VII s. 408 f.). Herefter ved vi altsaa, eller har med stor Sandsynlighed Lov til at gaa ud fra, at Arent Mogensen og Johanne Mogensdatter var Børn af Mogens Jacobsen og Margrethe Arentsdatter. Mogens Jacobsen opføres i Københavns Grundtakst af 1668 som Ejer af en Købmandsgaard „och boe“, vurderet til 200 Rdlr., beliggende i Voldgaden i Klædebokvarter. I Grundtaksten af 1689 anføres Ejendommen som liggende i Rosenborggade, Klædebokvarter Nr. 73 paa følgende Maade: „Mons. Jacobsens enckes gaard, med en nye wonning 400 Rdlr.“ Klædebokvarter Nr. 73 er nuværende Matr. Nr. 167 a, Gadenr. 82 i Nørre Voldgade. Johanne Mogensdatters Fader var altsaa død før 1689.

I sit Ægteskab med Jacob Christensen Gamst fødte Johanne Mogensdatter mindst 9 Børn, af hvilke de 7 opnaaede at blive voksne og gifte. Mulig har der i Ægteskabet været flere Børn, men Kirkebogen for Skørpinge og Faardrup Menigheder begynder først 1740, saa vi er ude af Stand til at erfare, om der under Ægteparrets Ophold her er blevet født Børn, der er døde som smaa. Dette har dog næppe været Tilfældet, idet den før omtalte Indførsel i Store og Lille Fugledes Series pastorum, der synes at være udtømmende, intet nævner herom. Savnet af Skørpinge-Faardrup Kirkebog bevirker ogsaa, at vi ikke er i Stand til at angive de i Tiden før 1697 fødte Børns Fødsels- eller Daabsdatoer, naar disse ikke kendes andet Steds fra.

9 Børn: Tredie Slægtled Nr. 11-19.

Hun ~ 2° Kalundborg 7. April 1713 „den velagtbare og fornemme Negotiant i Kalundborg BURCHARD VAN DER BURGH.“ Vielsen foregik efter kongelig Bevilling i Brudgommens Hus. I sin næsten tre Aars Enkestand var hun blevet boende hos sin Søn i Store Fuglede.

7. BERTHEL GAMST, * Kolding 1652, † der 1652, bgr. der 1. August, 6 Timer gl.
8. BERTHEL GAMST, * Kolding 1654, hjemmedøbt 6. Februar, † der 1654, bgr. der 20. Februar.
9. BERTHEL GAMST, * Kolding 1655, døbt der 18. Februar, † før 1715. Han nævnes 23.9.1684, 1.1.1686 og 1.1.1696 i Rente-

kamrets Brevbøger som Tolder i Stege. Endnu 1701 ved Broderen Ivers Død levede han og var i Embedet, men hans Død er ikke fundet indført i Stege Kirkebog. Mulig er han død og begravet borte fra Hjemmet. At han er død før Hustruen viser hendes Dødsindførsel, hvor hun betegnes som „sl. Bertel Gamstes“.

~ LISBETH . . . . . * ca. 1642, † Stege 1715, bgr. der i Kirken 24. Januar, 73 Aar gl. Stege Skifteprotokoller begynder først senere, og da Stege Kirkebøger først begynder 1691, altsaa paa et Tidspunkt da Hustruen var et halvt Hundrede Aar, kan det ikke konstateres, om der har været Børn i Ægteskabet. Det er dog ikke sandsynligt, at der har været det, idet der ikke er truffet Personer af Navnet Gamst, der med Rimelighed har kunnet knyttes til det.

10. ANNA GAMST, * Kolding 1657, døbt der 27. September, † der 1657, bgr. der 13. Oktober.

Tredie Slægtled.

JACOB CHRISTENSEN GAMST's Børn med JOHANNE MOGENSDATTER.

(Jfr. Nr. 6).

11. CHRISTEN JACOBSEN GAMST, * Skørpinge 1. Maj 1678 (Wiberg), † Store Fuglede 1760, bgr. der 10. Marts. Han blev 17. Juli 1700 Student fra Slagelse og 11. Juni 1703 cand. theol. medicis. 9. Juli s. A. underkastede han sig den homiletiske Prøve og fik Karakteren non illaud. 1. August 1703 blev han personel Kapellan hos Sognepræsten til Svallerup i Arts Herred, Jacob Fribert, og 1707 Kapellan hos Faderen i Store Fuglede, hvem han 1709 fulgte i Embedet, som han beklædte til sin Død. En af Jacob Christensens sidste Embedshandlinger var at vie Sønnen. Store Fuglede Kirkebog har herom: „Anno 1709 d. 21. Martij: Hr. Christen Gamst og Abigael Maria Trøstrup intrademesticos parietes, af Hr. Jacob Gamst.“

~ 1° Store Fuglede 21. Marts 1709 ABIGAEI MARIA TRØSTRUP, * ca. 1678, † Store Fuglede 1717, bgr. der i Kirken 1. Oktober, „29 Aar og et halvt mindre 17 Dage“. Hun var Datter af Sognepræst til Odense Graabrødre Hospital og Paarup Sogn LAURITS KNUDSEN TRØSTRUP og BIRTHE ANDERSDATTER. Ifølge Treschows Jubellærere (S. 279f.) skænkede hun sin Ægtefælle 2 Sønner og en Datter, „af hvilke den ældste Søn og Datteren ere døde“.

3 Børn: Fjerde Slægtled I Nr. 20–22.

~ 2° Kalundborg 6. December 1724 MARGRETHE PEDERS-DATTER WINDEKILDE, * ca. 1699, † Kalundborg 1775, bgr. der paa Vor Frue Kirkegaard 20. Marts, 76 Aar gl. Hun betegnes i Kalundborg Kirkebog som Datter af BAGGE LAUGESSEN ROED, i hvis Hus Vielsen, efter indhentet kgl. Bevilling, fandt Sted; men dette maa forstaas som Steddatter, idet hendes Fader var PEDER OLUFSEN WINDEKILDE, Raadmand i Kalundborg 13. Maj 1699 til sin Død 6. Februar 1713. Hans Enke ægtede Bagge Laugesen Roed, der blev Raadmand i Kalundborg 11. April 1713, Borgmester 9. Januar 1719, afskediget 8. Marts 1737. Margrethe Pedersdatter Windekilde stiftede Aaret før sin Død et Legat paa 50 Rdl., hvis Renter anvendes til Indkøb af Tørv til en fattig Enke.

1 Barn: Fjerde Slægtled II Nr. 23.

12. ELISA MARGRETHE GAMST, * Skørpinge ca. 1679, † København 1752, bgr. der 8. September, 73 Aar gl. (Garnison).

~ Store Fuglede 25. Juli 1703 daværende Kvartermester JOHANN HENRICH VON STADEN (eller, som han selv skrev sig, STAADH), * i Bremen, † Flinterup 1733, bgr. Store Fuglede 19. Oktober i Kirken. Han havde tjent i den danske Hær fra 1689 og var senere, fra 5. April 1710 til 25. Juni 1712 Kornet i 3. sjællandske Regiment. Ved hans Død benævnes han i Kirkebogen som Løjtnant. Han var bosiddende i Flinterup.

13. MAGNUS JACOBSEN GAMST, * Skørpinge, † Næstved 10. August 1722 (Skifteprotokollen). Var i 4 Aar Kirurg paa Flaaden, derefter udenlands i lige saa lang Tid. Han fik 6. Januar 1719 Privilegium som Bartskeer i Næstved sammen med de to derværende ueksaminerede. Selv var han eksamineret. 1722 klagede han over den ringe Næring i Næstved og søgte om at maatte ned-sætte sig i Kalundborg, men fik Afslag. (Supplikprotokol 1722 II. 160). Skiftet efter ham begyndte 12. April 1723 og sluttede 3. April 1724. Boets Formue var 107 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 14 β , men dets Gæld 341 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$ 6 β (Næstved Skifteprotokol 1718-26 fol. 306 ff.).

~ København 26. Juli 1719 (Garnison) ANNA CHRISTINE ROSENBERG. I Skiftet efter Månden anføres, at hun var Datter af Løjtnant ved Artilleriet i København JOHAN (EWERTSEN) ROSENBERG, og at hun ikke agtede at forblive i Næstved, samt at hun var frugtsommelig. Hun rejste da ogsaa ind til Faderen i København, hvor Sønnen Magnus blev født.

2 Børn: Fjerde Slægtled III Nr. 24-25.

14. LIVEKE GAMST, * Skørpinge ca. 1686, † København 1764, bgr. der 7. Juni, 78 Aar gammel (Garnison).

~ 1° CHRISTIAN PEITSCHER, † ca. 1710-11. Han var Kvartermester ved Livgarden i København, og maa være død ca. 1710-11, thi 13. September 1711 fik Liveke et Barn begravet i Store Fuglede Kirke, hvis Ministerialbog herom har noteret: „Liviche Gamstes Sl. Christian Peitschers Qvarteermester ved Livgarden i Kiøbenh. Daatter Christiane i St. Fuglede Kircke, aet 1 mindre 2 mens, døde d. 11.“

~ 2° København 27. Juni 1713 (Garnison) CHRISTIAN EBERHARD (eller EDVARDSEN, han kaldes begge Dele) ROSENBERG, * ca. 1676, † København 1753, bgr. der 10. August, 77^{1/2} Aar gl. (Garnison). Han var Underfyrværker, da han 23. Marts 1708 blev Fyrværker i danske Artilleri. 6. April 1712 blev han Stykjunker og 12. November 1714 anden Løjtnant ved Kaptajn Beckers Artillerikompagni. 9. December 1726 blev han Kaptajnløjtnant og 25. August 1727 virkelig Kaptajn og Chef for Artillerikompagniet paa Bornholm, 3. November s. A. Kaptajn ved Søartilleriet og 24. s. Md. tillige Lærer i Artilleri ved Land- og Søkadetakademiet, hvilken sidste Post han beklædte til 2. April 1735. 9. April 1732 blev han Kompagnichef i Landartilleriet, og 27. April 1741 erholdt han Afsked. 7. September 1753 fik hans Enke tilstaaet i nogen Tid at maatte nyde hans Pension, 100 Rdlr., paa Grund af hendes „Gemüths-Umstände“.

Han ejede og beboede et Hus paa Vandkunsten, Vester Kvarter Nr. 31. I Kopskattemandtallet for 1743 anføres han som nydende en aarlig Pension af 100 Rdlr. og med Tilføjelsen „fattig“. Af Tjenestefolk holdt Familien kun en Pige. I Huset logerede hans Svoger, den nedennævnte Amtsbarber Johannes Gamst. – Ved Skiftet efter Rosenberg, der blev afholdt 7. August 1753, udviste Boet en Formue paa 1908 Rdlr. mod en Gæld paa 1183 Rdlr. At han havde været gift en Gang før, fremgaar af Skiftet, idet der her nævnes en Datter af første Ægteskab. – I Ægteskabet med Liveke Gamst havde han fire Børn, af hvilke en Datter, DOROTHEA, blev gift med Dr. theol. JØRGEN CARSTEN BLOCH, død som Biskop i Ribe, og en anden Datter, CHRISTIANE MARGRETHE, der i sit Ægteskab med Løjtnant HANS ADOLF BESELIN blev Bedstemoder til JOHANNE WILHELMINE BORCHSENIUS, der første Gang var gift med Præsten i Fensmark HANS WINTHER og anden Gang med Dr. theol. Biskop RASMUS MØLLER,

hvorved hun blev Stedmoder til Digteren POUL MARTIN MØLLER. En Søn af Johanne Wilhelmines første Ægteskab var Digteren CHRISTIAN WINTHER.

15. JOHANNES JACOBSEN GAMST, * Skørpinge 1. Juli 1694 (Carøes Kirurger), † København 26. Maj 1767, bgr. der 2. Juni (Vor Frue). Fra 1727 var han Amtskirurg i København, men solgte 1746 sit Amt. 8. September 1749 immatrikuleredes han og blev, rimeligvis omtrent samtidig, Licentiatus medicinae practicus i København, (Carøe). 1743 logerede han, som ovenfor anført, hos Svogeren Christian Rosenberg, i dennes Hus paa Vandkunsten. Da han døde 1767, boede han tilleje hos Tapetvæver Foltmar i Skidenstræde, nu Krystalgade.

~ 1° Birkerød 9. Februar 1722 CECILIE CATHRINE LANGBALLE, * ca. 1703, † København 1728, bgr. der 12. November (Carøe). Hun var Steddatter af THOMAS JENSEN i Isterød.

3 Børn: Fjerde Slægtled IV Nr. 26-28.

~ 2° København 12. Juni 1743 (Holmen) KIRSTINE THYE, * 1718 (Lengnicks Stamtavle over Mathias Thye), † Svendborg 1. September 1801, bgr. der 5. September (Nicolai) i Kirkens nordre Gang; hun angives da at være 77 Aar gammel, altsaa født ca. 1724. Hun var Datter af Oberstløjtnant og Tøjmaster MATHIAS THYE og METTE OLSEN. Ved sin Død boede hun hos sin Søster Frk. Engelke Thye, der var Logerende hos Guldsmed Søren Bondo.

7 Børn: Fjerde Slægtled V Nr. 29-35.

16. KIRSTINE JACOBSDATTER GAMST, * Store Fuglede 1698 (eller 1697?), Daaben konfirmeret der 9. Februar 1698, hendes Død ej fundet.

~ 1° København 7. Maj 1723 (Vor Frue) Høker PEDER RASMUSSEN, * ca. 1690, † København 1736, bgr. der 1. Marts (Vor Frue). Han anføres i den ovenfor citerede Indførsel i Series pastorum med Tilnavnet HENNETVED, og har da formentlig været fra Hennemved paa Langeland. 1722 fik Kirstine af Moderen og Stedfaderen Møbler, Klæder og Husgeraad vurderet til 465 Rdlr. 5 $\frac{1}{2}$ 8 β , og 8. Maj 1723 kvitterede Peder Rasmussen for disse Effekter. Det er maaske ham, der i Ildebrandsmandtallet af 1728 opføres som: Peder Rasmussen, forrige Høker, boende med Hustru og et Barn i Antonistræde 258. Ved sin Død benævnes han som Høker ved Vester Vold.

~ 2° mellem 1736 og 1739 JENS SØRENSEN BØSHOLT, der 3.

December 1736 havde taget Borgerskab i København som Høker. Ifølge Borgerskabsregistret var han født i København. I Skiftet efter Johanne Mogensdatter 1739 benævnes han som Hørkræmmer i København.

17. HERMAN JACOBSEN GAMST, * Store Fuglede 1699, hjemmedøbt „for svaghed“, Daaben konfirmeret der 8. September, † Store Fuglede 1701, bgr. der i kirken 21. Februar „æt. 1. ann. 6 mens. min. 2 Dage“.
18. HERMAN JACOBSEN GAMST, * Store Fuglede 1701, hjemmedøbt „for svagheds skyld“, Daaben konfirmeret der 7. September, † København 1755, bgr. der 13. August, 56 Aar gl. (Helliggeist). Da han i den ofte omtalte Series pastorum omtales at have været Kirurg, maa det antages, at han først har lært Bartskeerhaandværket, men han har næppe drevet selvstændig Virksomhed som Kirurg, og allerede 1726 var han Handelsmand i Nykøbing i Odsherred, hvor han særlig drev Handel med Korn og grove Varer. 1737 tilbød han i Forbindelse med Købmand Hans Birch at sælge Korn til Fiskerne i Aalsgaarde, Hornbæk og Gilleleje og flere andre Lejer, saa længe han og Birch selv kunde faa Korn at købe hos Bønderne, og ikke tage mere end 4 β mere for Tønden, end de selv maatte give (Sjæll. Stiftamts Kopibog 1737, 2. Februar). 1749 erholdt han og hans anden Hustru Bevilling til, at den længstlevende maatte hensidde i uskiftet Bo og i fornødent Tilfælde skifte med Samfrønder (Supplikprotokol 1749 II, Nr. 151). 12. Juli 1751 vandt han Borgerskab i København som Brygger. Han boede i Kompagnistræde. I sine to Ægteskaber havde han mindst 12 Børn. Det nøjagtige Antal kan ikke opgives, da Nykøbing Kirkebøger mangler fra 1741 til 20. Juni 1745.

~ 1° Kalundborg 5. Maj 1726 MARIE ABRAHAMSDATTER, * København 1708, † Nykøbing S. 1734, bgr. der 15. Januar.

4 Børn: Fjerde Slægtled VI Nr. 36-39.

~ 2° Nykøbing S. 17. November 1734 MARGRETHE KIRSTINE JACOBSDATTER JUEL, * ca. 1716, † København 1771, bgr. der 11. Oktober (Helliggeist). Ifølge Kirkebogen ved Vielsen var hun Datter af NIELS JACOBSEN. Efter sin Mands Død vedblev hun at drive Bryggeriet. 15. Juni 1768 blev hendes Bo, i Henhold til Forordningen af 28. Oktober 1732, taget under Skiftebehandling, men ved Skrivelse af 16. December s. A. tilbød hun at ville betale 20 Rdlr. af hvert Bryg til Bestridelse af Renter og Kapital-

afdrag, og da dette Tilbud modtoges, udleveredes Boet atter til hende.

8 Børn kendes: Fjerde Slægtled VII Nr. 40-47.

19. IVAR JACOBSEN GAMST, * Store Fuglede 1703 (1704?), Daaben konfirmeret der 18. Januar 1704, † Store Fuglede 4. Oktober 1711, bgr. der i Kirken 7. Oktober.

Fjerde Slægtled.

I. CHRISTEN JACOBSEN GAMST's Børn med ABIGAELE MARIA TRØSTRUP.

(Jfr. Nr. 11).

20. SØN, † før 1753.

21. DATTER, † før 1753.

22. JACOB LORENTZ GAMST, * Store Fuglede 13. April 1716, hjemmedøbt, Daaben konfirmeret 20. April, † Store Fuglede 1760, bgr. der 8. December, 44 Aar 7 Md. 17 Dage gl. Han blev Student 1733, privat dimitteret, og senere theologisk Kandidat. 1753 kaldtes han til Kapellan og Degn til Store og Lille Fuglede.

~ Store Fuglede 4. December 1742 HELVIG KNUDSDATTER WOLSTED, * ca. 1724, † Faardrup 1786, bgr. der 4. Oktober. I sin Enkestand boede hun i Faardrup hos sin Datter og Svingersøn. Faardrup Kirkebog siger herom: „4. Oktober 1786. Velædle Madame Helvig Gamst fød Volsted, der i hendes Enkestand opholdt sig i Fordrop Degne Boelig hos sin Svingersøn Degnen Sig. (d. e. Seigneur) Hansen, havde i 26 Aar været Enke efter S. T. Hr. Gamst Capell. t. Fuglede, nu havde hun næsten et Aar været syg af Gulsot, men dog ikke sengeliggende uden i 14 Dage, hendes Alder var 62 Aar og 7 Maan. Hun lig(g)er begravet i Fordrop Kirke nedenfor Koret“.

4 Børn: Femte Slægtled I Nr. 48-51.

II. CHRISTEN JACOBSEN GAMST's Barn med MARGRETHE PEDERSDATTER WINDEKILDE.

(Jfr. Nr. 11).

23. PETER BAGGE GAMST, * Store Fuglede (Kirkebogen defekt fra 3. December 1724 til 30. Maj 1730), † 1. Februar 1762 (Hirsch). Han blev Student fra Slagelse 1742, blev 17. Maj 1752 Fændrik i Fynske nationale Infanteriregiment og 19. Januar 1759 Premierløjtnant.

~ Slagelse 15. Januar 1753 (St. Mikkel) MAGDALENE CECILIE

ØRSTED, * Haraldsted 1727, hjemmedøbt 13. September, Daaben konfirmeret der 23. Oktober, † København 1. Marts 1789 (Enkekassen), bgr. der 9. Marts (Helliggeist). Hun var Datter af Sognepræst til Haraldsted SØREN JACOBSEN ØRSTED og MARIE TRAP. 24. Marts 1762 havde hun faaet Tilladelse til at hensidde i uskiftet Bo med sine to smaa Børn. 1771 boede hun endnu i Slagelse.
2 Børn: Femte Slægtled II Nr. 52-53.

III. MAGNUS JACOBSEN GAMST's Børn med ANNA CHRISTINE ROSENBERG. (Jfr Nr. 13).

24. JOHAN JACOB GAMST, * Næstved 1721 (er ikke døbt i St. Peder, St. Mikkels Kirkebog mangler), † Trondhjem 24. Maj 1785, bgr. der paa Vor Frue Kirkegaard 30. Maj, 63³/₄ Aar gl. Han blev 17. December 1742 Fyrværker ved Københavns Tøjhus og 24. Februar 1744 Stykjunker. 1751 ansattes han ved C. F. L. Strøbels ostindiske Korps og 4. November s. A. indskibede han sig paa Fregatten „Bornholm“, der 1. December afsejlede fra København. 5. Juli Aaret efter ankom han til Trankebar. 6. September 1754 blev han tillige Stykjunker i Kompagniets Tjeneste paa Dansborg. Ved kgl. Ordre af 2. November 1754 blev han 2. Februar 1755 Sekondløjtnant i Artilleriet. Han deltog med Hæder i Perumalkrigen 1756, og udnævntes 18. September 1756 af Major Castonier til Kaptajn, hvilken Udnævnelse 24. November 1757 stadfæstedes af Kongen. Han foretog flere Rejser i Indien, saaledes 1753-54 til Malabarkysten som Chef for Besætningstropperne paa Asiatisk Kompagnis Skib „Sydermannland“. 22. Februar 1756 blev han Chef for Kompagniets Militi i Trankebar uden Gage. 16. Januar 1765 fik han Tilladelse til at patriere med sin Hustru med Asiatisk Kompagnis Skib „Debora“, og forlod Trankebar 28. s. Md., hjemkom til København 31. August s. A. 29. Marts 1767 ansattes han som Chef for Artillerikorpsset i Trondhjem. I Aarene 1769-72 boede han i Frederiksstad. 21. August 1776 fik han Afsked fra 1. September s. A. med 200 Rdlr. i Pension. Han blev boende i Trondhjem, hvor han døde af „Forkølelse“.

~ Trankebar 9. Oktober 1758 (Kay Larsen, Ostindiske personalia) MARIA HENRICA (eller HENRIETTE) ATTRUP, * i Trankebar, † Trondhjem 1. Juni 1814, bgr. der paa Vor Frue Kirkegaard 7. Juni. Hun var Datter af Guvernør RASMUS HANSEN ATTRUP og ALHED SCHIØTT (Kay Larsen, Ostindiske personalia).

7 Børn kendes: Femte Slægtled III Nr. 54-60.

25. MAGNUS GAMST, * København 13. April 1723, døbt der 17. April (Garnison), † Frederiksværk 29. Marts 1796 (Hirsch), begr. der 8. April (Vinderød Kb). 15 Aar gammel indtraadte han i Artillerikorpsset, blev 1740 Underfyrværker, 24. Februar 1744 Fyrværker ved Københavns Tøjhus, fik 1. December 1756 Karakter som Stykjunker og blev 18. Maj 1757 virkelig Stykjunker. 13. December 1758 udnævntes han til Fyrværkerløjtnant, og 14. Oktober 1761 tillagdes der ham aarlig 50 Rdlr. for at undervise i Artilleri. Ved Artillerikorpssets Oprettelse blev han 18. Januar 1764 Minerløjtnant og fik s. A. Kaptajns Karakter. Dagen efter denne Udnævnelse ansattes han ved Haandværkerkompagniet, og 29. August 1751 erholdt han Majors Karakter (Hirsch).

Ifølge Skiftet efter ham (Generalauditorens Skifteprotokol Litr. C. S. 111 b og 112 a-b og Skiftebrevet), var Boets Formue 1683 Rdlr. 1½ β, dets Udgift og Besværing 574 Rdlr. 4 ₤ 13½ β, saaledes at der til Enken og de to efterlevende Børn blev 1108 Rdlr. 1 ₤ 4 β. Af Indboet blev et Guldur med Perler og en Guld-daase med Portræt solgt paa Auktion i København for 131 Rdlr. 1 ₤. Det øvrige Indbo solgtes ved Auktion i Frederiksværk.

~ 1° København 23. August 1752 (Frelser) ANNA SOPHIE BOLDT, * ca. 1715, † København 1757, bgr. der 11. Maj (Garnison).

1 Barn: Femte Slægtled IV Nr. 61.

~ 2° København 25. Oktober 1762 (Garnison) CORNELIA FIDIE, * ca. 1732, † København 7. April 1772 (Enkekassen), bgr. der 11. April (Garnison).

2 Børn: Femte Slægtled V Nr. 62-63.

~ 3° København Januar 1777 (Nicolai; Kopulationspenge betalt 6. Januar; Kirkebogen mangler). ANNA SOPHIE WALBOM, * København 1753, døbt der 28. Maj (Nicolai), † København 21. December 1804, bgr. der 24. December (Garnison). Datter af Urtekræmmer WALBOM i Dybensgade og Hustru KIRSTINE MARIA.

1 Barn: Femte Slægtled VI Nr. 64.

IV. JOHANNES JACOBSEN GAMST's Børn med CECILIE
CATHRINE LANGBALLE.

(Jfr. Nr. 15).

26. ANNE GAMST, * København 1723, døbt der 1. Maj (Vor Frue),
† før 1767 uden Livsarvinger.
27. JOHANNE CATHRINE GAMST, * København 1724, døbt der 10. Maj
(Vor Frue), † før 1767 uden Livsarvinger.
28. JACOB MATHIAS GAMST, * København 1726, døbt der 5. Novem-
ber (Vor Frue), † København 1728, bgr. der 5. Marts (Vor Frue).

V. JOHANNES JACOBSEN GAMST's Børn med KIRSTINE THYE.

(Jfr. Nr. 15).

29. JOHANNE CATHRINE GAMST, * København 1743, døbt der 31. Au-
gust (Vor Frue), † København 1750, bgr. der 30. September
(Vor Frue).
  30. JACOB MATHIAS GAMST, * København 1745, døbt der 5. Februar
(Vor Frue), † Kongsvinger 2. Juli 1781, bgr. der 22. Juli (Vinger
Præstegæld). Efter først at være bleven Student, blev han 20.
Januar 1762 Fyrværker ved Københavns Tøjhus ved at betale
Fyrværker HØSTMARK 450 Rdlr. i Affindelse og har da rimeligvis
været Underfyrværker. 18. Januar 1764 blev han anden Sekond-
løjtnant, 7. November 1771 første Sekondløjtnant, 4. Marts 1773
karakteriseret Premierløjtnant, 27. Oktober s. A. virkelig Pre-
mierløjtnant og Tøjhusløjtnant paa Kongsvinger. – Rimeligvis
ugift. I alt Fald nævnes ingen Paarørende af ham paa Kongs-
vinger.
  31. METTE KIRSTINE GAMST, * København 1747, døbt der 9. Maj
(Vor Frue), † før 1801. Hendes Fader, der alt da var død, fik
28. August 1767 kgl. Bevilling til, at den hende og hendes umyn-
dige Børn efter ham tilfaldende Arv maatte indtages under
Københavns Overformynderi, og det oplyses ved denne Løjlig-
hed, at Mette Kirstine, uden Faderens Vilje, havde indladt sig
i Ægteskab med en Person, navnlig Pillemark, „der ikke fore-
tager sig noget for at erhverve Ophold for sig og Hustru, men
ligger Supplicanten til Tynge“.
- ~ før 1767 JØRGEN PILLEMARCK (PILLEMARKE). Han var 1782
Kirurg i København, (Magistratens Kopibog 13. Februar 1782),
og i 1789 Kompagnifeltskær i Norge. 4. Oktober 1793 fik JO-
HANNES CHRISTIAN og CHRISTIAN PILLEMARCK Bevilling til at ind-

kalde „deres Forældre, Jørgen Pillemark og Mette Christine Gamst, og dissers eventuelle Børn“. Indkaldelsen skete i Berlingske Tidende, bl. a. 29. Oktober 1793, og oplyser at Jørgen Pillemark var Kirurg, ligesom en Vidneførsel for Hof- og Stadsretten d. 12. Januar 1795 giver den Viden, at han havde boet paa Frederiksberg (Dokumenterne til Skiftet efter Kirsten Gamst i Svendborg).

32. CHRISTIAN ROSENBERG GAMST, * København 1754, døbt der 6. August (Vor Frue), † Nakskov 1. November 1813. Han blev 28. Januar 1778 Adjutant i Andet sjællandske Regiment Ryttere, og 15. April s. A. virkelig Sekondløjtnant. 28. Januar 1785 fik Regimentet Navn af „Sjællandske Dragonregiment“, men opløstes 28. Januar 1789, hvorefter Gamst forsattes til Fynske Dragonregiment og 11. December s. A. til Jyske Dragonregiment. Han fik 11. November 1791 Ritmesters Karakter, og 1. Februar 1793 blev han Sekondritmester. Regimentet kaldtes fra 16. December 1796 for „Jyske Regiment lette Dragoner“. Han fik sin Afsked 13. Maj 1803, men udnævntes 4. Maj 1804 til Major à la suite i det Søndre sjællandske Landeværnsregiment, og 6. Juli s. A. fik han Kompagni. 10. August 1804 blev han Kommandør for Regimentets ottende Bataillon uden Gage. 18. April s. A. var han blevet beskikket til Told- og Konsumtionskasserer i Nakskov. 1. Marts 1808 sattes han à la suite i Hæren, og 19. Juli afskedigedes han. 22. s. Md. blev han udnævnt til Justitsraad. I sit Segl førte han et Skjold med tre voksende Blomster paa en Høj, og paa Hjelmten to Vinger. (Hirsch).

~ paa Petersgaard 29. Februar 1783 (Kalvehave) GJERTRUD JOHANNSEN, * København 1759, døbt der 11. Juli (Nicolai), † Vordingborg 27. Februar 1836. Datter af den kendte Storkøbmand PETER JOHANNSEN, der byggede Petersgaard ved Kalvehave, og ANNA ELISABETH TERKELSDATTER.

10 Børn: Femte Slægtled VII Nr. 65-74.

33. JOHANNE CATHRINE GAMST, * København 1757, døbt der 10. August (Vor Frue), † 8 Dage gammel (Vor Frue).
34. CECILIE CATHRINE GAMST, * København 1761, døbt der 3. Februar (Nicolai), † før Faderen uden at efterlade sig Livsarvinger.
35. JØRGEN CARSTEN BLOCH GAMST, * København 1763, døbt der 23. Februar (Helliggeist), † før Faderen uden at efterlade sig Livsarvinger. Opkaldt efter Fasterens Svigersøn, Dr. theol. Jørgen Carsten Bloch.

VI. HERMAN JACOBSEN GAMST's Børn med MARIE ABRAHAMSDATTER.

(Jfr. Nr. 18).

36. JACOB GAMST, * Nykøbing S. 1727, døbt der 14. November, † Nykøbing S. 1728, bgr. der 27. Maj.
37. JACOB GAMST, * Nykøbing S. 1729, hjemmedøbt 31. Marts, † faa Timer efter og begravet samme Dag.
38. JOHANNE CATHRINE GAMST, * Nykøbing S. 1730, døbt der 31. Marts, † Nykøbing S. 1730, bgr. der 2. Juni.
39. ABRAHAM GAMST, * Nykøbing S. 1731, døbt der 23. November, † Nykøbing S. 1733, bgr. der 27. August.

VII. HERMAN JACOBSEN GAMST's Børn med MARGRETHE KIRSTINE JUEL.

(Jfr. Nr. 18).

40. JACOB GAMST, * Nykøbing S. 2. November 1735, † København 5. September 1755, bgr. der 9. September (Helliggeist). Han blev Student 1749, og Aaret efter tog han Examen philosophicum og Baccalaureigraden, 1753 Attestats med bedste Karakter og fik 1754 Plads i Walkendorffs Kollegium, hvor han 1755 forsvarede en Disputats: De vita et scriptis Petri Par vi Rosæfontani, der betegnes som den væsentligste Kilde til Kendskabet om denne Humanist fra Reformationstiden. Ved hans Død udgav hans nedennævnte Søster Johanne Marie, (Nr. 42), et Sørgedigt, hvis Titel lyder: Gudelige Sørge-Tanker / Over / Min allerkiæreste, / Nu hos Gud Salige / Broder / Jacob Hermansøn Gamst / Fordum Studiosus S. S. Theologiæ og / Alumnus Collegio Walkendorphiani, / Der d. 5. September An. 1755 efter 19 Aars 10 Maaneders og 3 Dages Levetiid omskiftede Tiiden med Ævigheden / Og / Hvis Jordiske Levninger / Den næstfølgende 9 Ejusdem / Blive / Ved et Høy anseeligt Sørge-Følgeskab / Geleidede til Sit Hvile-Sted i Hellig / Giæstes Urtegaard; / Forfattede / af / En dybsørgende Søster /. – Johanna Maria Gamst.

Ugift.

41. ALBERT GAMST, * Nykøbing S. 10. December 1737, † efter 1780. Han købte 1. Juli 1765 Ejendommen Rosenborggade Nr. 65, nu Matr. Nr. 154 i Klædebo Kvarter, Gadenr. 3, og vandt 15. s. Md. Borgerskab i København som Garver. 19. Juni 1780 bortskødede Auktionsdirektøren Gaarden, i hvilken der 1. Oktober Aaret før om Eftermiddagen mellem 2 og 4 Slet efter Prokurator Windkildes Begæring var afholdt Auktion, ved hvilken Ejendommen var bortsolgt for 3385 Rdlr. Albert Gamst synes herefter at være

gaet fallit eller dog at have været nødt til at lade Ejendommen gaa til Tvangsauktion. Noget Fallitboskifte er dog ikke fundet, og Albert Gamst's senere Skæbne er f. T. ganske ukendt.

~ København 8. November 1765 (Trinitatis) viet i Moderens Hus i Kompagnistræde t. MAREN TRUELSDATTER fra „Syvstjernen“ i Landemærket. * ca. 1739, † København 1778, bgr. der 18. Juli (Trinitatis). Hun døde i Barselsseng.

8 Børn: Femte Slægtled VIII Nr. 75-82.

42. JOHANNE MARIE GAMST, * Nykøbing S. 3. Juli 1740, † Ribe 18. Maj 1816 (St. Catharina).

~ København 17. April 1758 (Helliggeist) JENS CHRISTIAN WEYDE, Brygger i København. Samme Dag, som Skifteretten 1768 tog hans Svigermoders Bo under Behandling, mødte Retten ogsaa i hans Gaard paa Nørregade for at tage hans Bo under Behandling, ligeledes i H. t. Forordningen af 28. Oktober 1732.

43. MAREN GAMST, * Nykøbing S. mellem 1741 og 1744 (Kirkebogen mangler), † Krummerup 1763, bgr. der 4. Februar.

~ København 7. Oktober 1761 (Helliggeist) HANS PEDERSEN HOLST, * København 25. Juni 1715 (Wiberg), † Krummerup 21. Juni 1775, bgr. der 26. Juni. Søn af Sognepræst til Galtrup og Øster Jølby PEDER KNUDSEN GRAM og første Hustru ANNA CHRISTINE JOHANDATTER HØPPFNER. Han var Sognepræst til Krummerup og Fuglebjærg. Han ~ 1° 11. Juli 1753 MAREN JENS-DATTER NEDERGAARD. (Wiberg. Bryllupsdigt.).

44. MARIA GAMST, * Nykøbing S. 18. Februar 1745, † København 1780, bgr. der 20. Marts (Holmen).

~ København 4. Maj 1763 (Holmen) JØRGEN POHLMANN, * Christiania 1740, døbt der 28. Maj 1740, † efter 1810. Kaptajn i Søetaten. Om ham henvises iøvrigt til Topsøe-Jensen & Em. Marquard: Officerer i den dansk-norske Søetat og den danske Søetat II S. 324.

45. CHRISTIANE MARIE GAMST, * Nykøbing S. 18. September 1748, † København 11. Januar 1818, bgr. der 16. Januar (Garnison).

~ København 24. Oktober 1784 (Garnison) CHRISTIAN FREDERIK SCHEIBE, * København 1743, døbt der 23. Marts (Slotskirken), † København 18. Februar 1830, bgr. der 26. Februar (Garnison). Søn af Kapelmester JOHAN ADOLPH SCHEIBE og ILSABE MÜLLER. 1761 var han Underofficer i Livgarden til Fods, og blev 25. Januar dette Aar Fændrik reformée i Falsterske geworbne Infanteriregiment, 9. December s. A. virkelig Fændrik,

19. Oktober 1763 Sekondløjtnant i Andet Grenaderkompagni af samme Regiment, 26. Februar 1766 tildelt Sekondløjtnants Anciennitet fra 16. Oktober 1763. Han blev 15. Oktober 1772 Premierløjtnant i norske Livregiment, 17. April 1782 karakteriseret Kaptajn, 25. Februar 1785 Stabskaptajn, 8. September 1786 Kompagnichef i den Kronborgske Bataillon mod at svare 300 Rdlr. til Generaladjutant Wedelsparre, hvilket Beløb Grev von der Schulenburg tidligere havde maattet svare, men beholdt Kaptajnsgage saa længe. 9. Maj 1788 blev han Kaptajn i Regimentet og skulde svare 400 Rdlr aarlig i Vartpenge til Generaladjutant von Suckov, saa længe han var yngste Kompagnichef i Regimentet. 11. December 1789 fik han 500 Rdlr. Gage, 8. Juli 1791 510 Rdlr., 1. November s. A. 30 Rdlr. Tillæg, 1. Januar 1793 fuld Gage. 9. Februar 1789 udnævntes han til Major (5te Stabs-officer), 13. Marts 1801 til 4de Stabs-officer, 10. Juni 1803 til Bataillonskommandør i Marineregimentet og 8. Juni 1804 til karakteriseret Oberstløjtnant. 22. December 1808 afskedigedes han med Obersts Karakter og Pension, der 30. s. Md. fik Navn af Vartpenge. (Hirsch). Efter sin første Hustrus Død ægtede han ANNA PETERSEN, * ca. 1795, † København 25. Marts 1879 (Richters Dødsfald).
46. CATHRINE MARIE GAMST, * København 1751, døbt der 28. Maj (Helliggeist).
47. CHRISTIAN GAMST, * København 1752, døbt der 19. August (Helliggeist).

Femte Slægtled.

I. JACOB LORENTZ GAMST's Børn m. HELVIG KNUDSDATTER WOLSTED.
(Jfr. Nr. 22).

48. ABIGÆL GAMST, * Lille Fuglede 30. September 1743, hjemmedøbt s. D., Daaben konfirmeret 9. Oktober, † Faardrup 1802, bgr. der 18. September.
~ Fuglebjærg 26. September 1781 HANS HANSEN, * ca. 1741, † Faardrup 12. Januar 1813. Student fra Odense 1765, Degn for Skørpinge og Faardrup 1780. Han ~ 2° Slotsbjærgby 29. Juni 1803 MARTHE, Enke efter Skoleholder BIRCH. Hun † Faardrup 15. September 1821. (Anders Petersen: Sjællands Stifts Degnehistorie, S. 151).
49. CHRISTIAN GAMST, * Lille Fuglede 11. Oktober 1746, † Faar-

drup 1785, bgr. der 15. April i Kirkens Kor. Han blev 14. Maj 1767 Cand. phil. (h. ill.). Var derefter Huslærer hos Sognepræst Olivarius i Ørslev og blev 25. November 1772 Cand. theol. (h. ill.). Blev 28. September s. A. Medtjener til Hyllested, Venslev og Holsteinborg Menigheder. Faardrup Kirkebog siger ved hans Død, at han var taget til Faardrup for hos Moderen og Søsteren, ovennævnte Abigaël, at nyde Opvartning og Pleje i sin Sygdoms Tid, omkr. 6 Uger.

Ugift.

50. KNUD GAMST, * Lille Fuglede 18. Februar 1748, † Lille Fuglede 1751, bgr. Store Fuglede 9. April.
51. GIERTRUD MARIE GAMST, * Lille Fuglede 15. Juni 1750, † Lille Fuglede 1751, bgr. Store Fuglede 9. April, samme Dag som Broderen (Nr. 50).

II. PETER BAGGE GAMST's Børn m. MAGDALENE CECILIE ØRSTED.
(Jfr. Nr. 23).

52. CHRISTEN GAMST, * Store Fuglede 1754, døbt der 15. Marts, † Helsingør 9. Oktober 1827 (St. Olai). Blev 1747 Student fra Slagelse. 18. November 1776 Exam. jur. Fra 1774 til 1780 opholdt han sig i København, hvor han ernærede sig som Informator og ved Skrivning, blev derefter Fuldmægtig hos Borgmester Wilde i Helsingør og var endnu i denne Stilling, da han 11. Juni 1790 fik Bevilling som Prokurator for alle Over- og Underretter i Danmark, Hof- og Stadsretten undtagen (Sjæll. Reg. 1790, Nr. 521 med Indlæg).

~ Helsingør 11. Juni 1792 (Mariæ) ANDREA DORTHEA BENTZON, * Helsingør 27. Oktober 1766 (Mariæ), † Helsingør 6. November 1839 (Mariæ). Datter af Stadsbedemand og Klokker ved Mariæ Kirke CHRISTOPHER BENTZON og første Hustru ANNA ELISABETH BUCK.

Ingen Børn.

53. MARGRETHE SEVERINE GAMST, * ca. 1761, † København 2. Maj 1799 (Vor Frue).

~ København 2. Maj 1792 (Garnison) PEDER LUDVIG MUNCH, † København 7. April 1815 (Kbh. Skifter, Forseglingssprot. 1815 Nr. 1 Fol. 114). Han nævnes 1804 som Kommissionær i København, men har ikke taget Borgerskab. Ved sin Død benævnes han som afskediget Løjtnant ved de annecterede Batalioner.

III. JOHAN JACOB GAMST's BØRN m. MARIA HENRICA
(HENRIETTE) ATTRUP.

(Jfr. Nr. 24).

54. SERENE GAMST, * ca. 1759, † Bergen 10. August 1795, bgr. paa Nykirkegaarden der. Skifte efter hende er ikke fundet.
55. SØN (Navnet ukendt), * Trankebar 1763, døbt i Zionskirken der 6. December, ved hvilken Begivenhed der salutedes med 11 Skud fra Dansborg, † af Kopper 13. Juni 1764.
56. CARL LUDVIG GAMST, * 1766, døbt København 4. September 1766 (Garnison).
57. DØDFØDT BARN, bgr. Frederiksstad 10. Juni 1769.
58. DØDFØDT SØN, bgr. Frederiksstad 20. Juni 1770.
59. WILLIAM SIGISMUND GAMST, * Frederiksstad 1771, døbt der 18. December, † Frederiksstad 1772, bgr. der 25. Februar.
60. JOHAN WILHELM GAMST, * Trondhjem 1773, døbt der 15. November (Dom.), † Bergen 27. Marts 1820. Matros. Var vistnok ugift.

IV. MAGNUS GAMST's Barn m. ANNA SOPHIE BOLDT.

(Jfr. Nr. 25).

61. CHRISTINA MARIA GAMST, * København 1753, døbt der 26. Juni (Garnison), † Stege 25. Februar 1822, bgr. der 2. Marts. Hun kaldes ved sin Vielse med Fornavnene Marie Cathrine, men det fremgaar af Faderens ovenfor citerede Skifte, at det var dennes Datter af første Ægteskab, der var gift med Schrøder.
~ Stege 21. August 1782 CHRISTIAN EMANUEL SCHRØDER, * København, † Stege 17. Maj 1819, bgr. der 21. Maj. Han tog 20. Marts 1781 Borgerskab i Stege som Parykmager. Ved sin Død benævnes han som Fattiglem.

V. MAGNUS GAMST's BØRN m. CORNELIA FIDIE

(jfr. Nr. 25).

62. ANNA MARGRETHE GAMST, * København 1763, døbt der 2. Juni (Garnison), † København 1763, bgr. der 11. August (Garnison).
63. CHARLOTTE KIRSTINE GAMST, * København 1765, døbt der 31. Maj (Garnison), † før Faderen uden at efterlade sig Livsarvinger.

VI. MAGNUS GAMST's Barn m. ANNA SOPHIE WALBOM.

(Jfr. Nr. 25).

64. JOHAN HENRIK GAMST, * København 1777, døbt der 2. August (Garnison), † efter 1807. Da Faderen døde 1796, opholdt han sig hos Gaardmand Hans Jensen i Grimstrup. Han betegnes i Indberetningen til Generalauditøren som „noget enfoldig“. Ved sin Vielse benævnes han som Daglønner.

~ København 9. April 1805 (Trinitatis) JOHANNE KLUG, der efter hans Død ægtede Skomagermester WINTHERLICH udenfor Odense Nørreport, hvor Sønnen opholdt sig, da han i 1822, 14^{1/2} Aar gammel, blev konfirmeret i Odense St. Hans Kirke.
 1 Søn, der fortsatte Slægten.

VII. CHRISTIAN ROSENBERG GAMST's Børn m. GJERTRUD JOHANSEN.

(Jfr. Nr. 32).

65. PETER GAMST, * Præstø 1784, døbt der 18. September, † Nakskov 12. September 1839, bgr. der 17. September. Maanedsløjtnant, senere Købmand og eligeret Borger i Nakskov.

~ KAREN LUND, * ca. 1794, † Nakskov 1. September 1865.
 4 Døtre og 5 Sønner, hvoraf 3 fortsatte Slægten.

66. JOHANNES GAMST, * Petersgaard 1786, døbt Kalvehave 15. December, † før 1796.

67. LISE GAMST.

68. JOHANNE KIRSTINE GAMST, * Petersgaard 1789, døbt Kalvehave 4. September, † Nakskov 1807, bgr. der 15. December.

69. PETRA ELISABETH GAMST, † paa Høvdinggaard 26. Juni 1828.

70. JACOBINE GAMST, * Petersgaard 1791, døbt Kalvehave 21. August, † Nakskov 1809, bgr. der 3. Januar 1810.

71. CHRISTIAN GAMST, * Petersgaard 1793, døbt Kalvehave 4. December, † Nakskov 4. Maj 1832, druknet paa Fjorden.

72. KIRSTINE LOVISE GAMST, * Petersgaard 1795, hjemmedøbt 16. April, fremstillet i Kalvehave Kirke 10. Juni, † efter 1836.

~ før 1836 Brændevinsbrænder HOLM i København. (Skifte efter Moderen).

73. JOHANNES WILHELM GAMST, * Petersgaard 1796, hjemmedøbt 27. November, fremstillet i Kalvehave Kirke 13. Januar 1797, † Nakskov 13. Januar 1816. Landkadet.

74. ENGELKE JOHANNE HENRIETTE GAMST, * Petersgaard 1798,

hjemmedøbt 13. November, fremstillet i Kalvehave Kirke 22. December, † Støvringgaard 9. April 1862. Konventualinde i Støvringgaard Kloster. – Ugift.

VIII. ALBERT GAMST'S BØRN m. MAREN TRUELSDATTER.

(Jfr. Nr. 41).

75. MARGRETHE CATHRINE PETRA GAMST, * København 1767, døbt der 4. Marts (Trinitatis), † Lyngby 23. November 1845.
~ 1789 m. JOHANN CHRISTOPH SEEHUSEN, * Stenbjerg i Angel 19. Maj 1762, † Birkerød 25. September 1824. Søn af Degn og Organist i Stenbjerg DIDERICH NICOLAUS SEEHUSEN og ANNA MARIA WOY. Bankgravør for Speciesbanken. (Erslew: Dansk Forfatterleksikon, Suppl. III, S. 141 ff.).
76. JACOBINE LUCIA MARIE GAMST, * København 1768, døbt der 26. Februar (Trinitatis). Senere Skæbne kendes ikke.
77. HERMAN PEDER GAMST, * København 1769, døbt der 4. April (Trinitatis), † København 18. November 1823 (Skifteprotokollen). Boede ugift i St. Gertrudsstræde Nr. 210. Var Parykmagerfrimester i København. Det nævnes i Skiftebehandlingen, at man vidste, at han havde en Broder, der var Smedemester i København, men dennes Fornavn nævnes ikke. Boet var iøvrigt saa ringe, at Kreditorerne kun fik Halvparten af deres Fordringer. (Behandlingsprotokol 1822–23, S. 348). – Ugift.
78. JACOB JOHANNES GAMST, * København 1771, døbt der 13. Juli (Trinitatis), † København 30. Juli 1839 i Vartov Hospital. Han var Nagelsmed i København, hvor han drev Forretning i Rosenborggade Nr. 151, nu. Gadenr. 29. Han indtegnedes 12. Januar 1814 som Oldemand for Nagelsmedelaug.
~ København 8. Juli 1796 (Trinitatis) ELLEN MARIE AASTRUP, * Rostrup i Løvel Sogn 1779, † København 3. Juli 1863 (Vartov). Ægteparret blev 27. April 1837 indlagt i Stiftelsen Vartov Hospital.
79. WILHELMINE JACOBINE MARIE GAMST, * København 1773, døbt der 5. August (Trinitatis). Senere Skæbne ukendt.
80. ALBERTINE CHRISTIANE GREGORIA GAMST, * København 1775, døbt der 2. Marts (Trinitatis). Senere Skæbne ukendt.
81. ALBERT CHRISTIAN GAMST, * København 1776, døbt der 15. April (Trinitatis), † før 1778.
82. ALBERT CHRISTIAN GAMST, * København 1778, døbt der 24. September (Trinitatis), † Aarhus 2. November 1839 (Vor Frue).

Han tog 23. August 1813 Borgerskab i Aarhus som Glarmester. „Som Erstatning til Byen for de 6 Frihedsaar bestemt 50 Rdlr. i Følge Rescript af 8. martii 1793“. Da Gamst 5. Februar 1831 skiftede med sine Børn efter den første Hustru, ejede han Stedet Nr. 275 ved Aaen. Boets Beholdning var 350 Rdlr., saaledes at han fik den ene Halvdel af Beløbet, Børnene den anden. Af faderlig Godhed forhøjede han Børnenes Arv saaledes, at de to Sønner hver fik 100 Rdlr. og de to Døtre hver 50 Rdlr. (Aarhus Skifteprotokol 1831, 5. Februar).

~ 1° KIRSTINE LUND, † 1829. Han fik 17. Juni 1829 Bevilling til at hensidde i uskiftet Bo efter hende (Aarhus Skifteprotokol 1826-30, S. 337).

2 Døtre og 2 Sønner, af hvilke en fortsatte Slægten.

~ 2° Aarhus 25. Februar 1831 (Vor Frue) CHRISTINE SOPHIE NIELSDATTER, * ca. 1789. Forlovere var Gørtlermester A. Lund og L. Nielsen.

Ingen Børn.

HOLGER EHRENCRON-MÜLLER

13. 2. 1868 — 31. 12. 1953

Blandt personhistorikere vil H. Ehrencron-Müllers navn altid blive bevaret med taknemmelighed – et langt livs flittige samlerarbejde har ikke mindst haft direkte sigte paa og betydning for den personalhistoriske forskning.

Holger Ehrencron-Müller, der afgik ved døden den sidste dag i aaret 1953 i en alder af omtrent 86 aar, var fra 1894 til 1938 ansat ved Det kongelige Biblioteks danske afdeling, som han ledede lige fra Vahls død i 1901. Hans virksomhed som biblioteksmand vedrører os ikke her, uden for saa vidt den er baggrunden og den nødvendige forudsætning for det, der blev hans livsværk: Forfatterleksikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814, den haardt tiltrængte afløser af Nyerup og Kraft som i forbindelse med Erslew dækker det store bibliografiske omraade ned til 1853 – maatte deres efterfølgere snart gaa i gang med Erslews fortsættelse, hvortil Birket-Smiths samlinger opbevares i biblioteket. – Ligesom Thomas Hansen Erslew, men paa adskillig mere systematisk vis, lagde Ehrencron-Müller vægt paa det bio-bibliografiske; hans værk vil derfor – de uundgaelige incurier til trods – altid høre til blandt personhistoriens vigtigere hjælpemidler.

Forfatterleksikonnet afsluttedes 1935, og 3 aar senere tog Ehrencron-Müller sin afsked fra biblioteket (Kongens haandbibliotek beholdt han til sin død), hvad der for hans vedkommende betød en væsentlig forøgelse af arbejdstiden til privat samlerarbejde. Sjældent er vel et 15 aars otium blevet udnyttet saa intenst som her. Ikke blot udgav han Stikordsregistret til den danske skønlitteratur, Anonym- og Pseudonymfortegnelsen og det meget vigtige supplement til Bibliotheca Danica 1831–40, der udkom 1943–48 og dækkede hullet i nationalbibliografien mellem Bibliotheca Danica og Bogfortegnelsen, men tillige udarbejdede han eller færdiggjorde forskellige registre, som fore-

ligger i hans desværre med aarene omtrent ulæselige haandskrift. Her skal først og fremmest nævnes register til forfatterleksikonnet (Det kgl. Bibliotek) og register til Richters Dødsfald 1761–90 (Det kgl. Bibl.), samt den meget omfattende (16–17000 navne store) fortegnelse over danske dødsfald 1759–90, udarbejdet paa grundlag af aviserne. Der er grund til særligt at fremhæve denne fortegnelse, der findes i to eksemplarer (Det kgl. Bibliotek og Frederiksberg Kommunebiblioteker), idet den kun optager de i Richters Dødsfald 1761–90 indeholdte navne, for saa vidt Ehrencron-Müller har kunnet korrigere Richters angivelser – de to fortegnelser maa altsaa fremtidig benyttes jævnsides. I nær tilknytning hertil staar den trykte, men langt mindre omfattende, Gravskrifter i danske Aviser 1759–1800 (Kbh. 1944). Frederiksberg Kommunebiblioteker ejer desuden et af Ehrencron-Müller udarbejdet register til Universitetsmatriklen, ordnet paa patronymerne i matriklens latinske former.

Hans bidrag til Personalhistorisk Tidsskrift var kun faa; 1901 offentliggjorde han her en del Breve fra C. H. Pram til H. W. Warnstedt og Skuespildirektionen (4. IV) og 1905–07 Brevveksling mellem ægteparret Pram og O. C. Olufsen under dennes udenlandsrejse 1795–96 (5. II, III og IV) – begge bidrag var ligesom de i Vor Fortid (III, 1919) trykte Breve fra Sophie Skeel til Pram efterslet fra en planlagt monografi over Pram, som det ikke lykkedes ham at fuldføre. Helt i traad med hans øvrige virksomhed var de to nyttige bidrag: Gamle danske Bryllups- og Ligvers i norske Biblioteker (8. II) og En Samling personalhistoriske Viser erhvervet af Det kgl. Bibliotek (8. VI).

ALBERT FABRITIUS.

ANMELDELSER

A. FALK-JENSEN og H. HJORTH-NIELSEN: *Candidati og examinati juris 1736–1936. Candidati politices 1852–1936. Candidati actuarii 1922–1936*. I Kommission hos G. E. C. Gad. 1954. I: *Aaberg-Fønss*.

To af vore kendte Personallhistorikere har markeret Samfundets Jubilæum ved i Dagene omkring dette at udsende første Bind af deres store Værk om juridiske, statsvidenskabelige og forsikringsvidenskabelige Kandidater og Examinater. Begge har nær Tilknytning til Samfundet – Museumsinspektør Hjorth-Nielsen som dets mangeaarige Sekretær og Redaktør og nyudnævnt Æresmedlem, Kontorchef Falk-Jensen som Medlem af Bestyrelsen – ligesom begge ogsaa er velkendt inden for Juristernes Kreds, Hjorth-Nielsen som Forfatter til de 2 store Juristværker „Danske Prokuratorer med kgl. Bevilling 1660–1869“ (1935) og „Danske Sagførere under Loven af 26. Maj 1869“ (1941), Falk-Jensen som Redaktør af „Juridisk Stat“ siden 1928. Det var derfor ganske naturligt, at de to Forfattere i 30'erne fandt sammen i Løsningen af den store Opgave, der laa i Udarbejdelsen af en Stat over samtlige Jurister. Af dette Værk, der er planlagt til at omfatte 4 Bind foruden Registerbind (ca. 100.000 navne), foreligger nu det første.

Værket omfatter alle (indtil 1814 altsaa ogsaa Nordmænd), der i Tiden fra 1736, da de juridiske Eksaminer indførtes ved Københavns Universitet, til 1936, da den saakaldte dansk-juridiske Eksamen afholdtes for sidste Gang, her har bestaaet disse Eksaminer. Foruden de juridiske Kandidater og Examinater medtages ganske naturligt ogsaa Kandidater fra det juridiske Fakultets øvrige Linier: statsvidenskabelig Eksamen (indført 1848, første Gang afholdt 1852) og forsikringsvidenskabelig Eksamen (indført 1917, første Gang afholdt 1922), samt de ialt 13 Kandidater, der i Aarene 1782–92 har taget juridisk eller politisk Eksamen ved Sorø Akademi. Grænsen er for alle Liniers Vedkommende sat ved 1936.

Udgivelsen af dette Værk overflødiggør paa ingen Maade, som man kunde fristes til at tro, de af Hjorth-Nielsen tidligere anførte Værker, idet det vilde have betydet en urimelig Fordyrelse af Værket at optrykke de der meddelte Biografier. Alle Navne er dog medtaget med Hensvisninger til de tidligere Værker, evt. med supplerende Oplysninger. Det vilde dog have været af stor Værdi og inden for Mulighederne, om man samtidig havde anført vedkommendes Fødsels- og Dødsaar og ikke blot Eksamensaar.

Biografierne er opstillet efter et nøje fulgt Skema: personlige Oplysninger, Uddannelse, Karriere og Tillidshverv, alt omhyggeligt belagt med Dato. Medens Hjorth-Nielsen i sine tidligere nævnte Værker i udstrakt Grad har benyttet sig af trykte Kilder, har man her saavidt muligt, og hvor intet andet er anført, verificeret alle Data gennem de primære Kilder; dette er i sig selv beundringsværdig Præstation. Imponerende er ligeledes den Omhu, hvormed man har suppleret Biografierne bogstaveligt talt til sidste Korrektur.

Som venteligt, men derfor ikke mindre beklageligt, har Forfatterne maattet tage Hensyn til de biograferedes Ønsker om Udeladelse af visse personlige Oplysninger; det lader desværre til at være umuligt at faa knæsat det Princip, at juridisk bindende Handlinger ikke blot tilhører Privatlivet.

Baade danske og udenlandske Ordensdekorationer og Titler er medtaget, men holdes adskilt; medens de udenlandske Udmærkelser opføres samlet sidst i Biografien, anføres de danske kronologisk inden for den biograferedes Karriere. Selv om man opfatter disse Ting som nært sammenknyttede, kan det dog ikke nægtes, at det her anvendte Princip gaar ud over Overskueligheden, idet man er nødt til at læse hele Biografien igennem for at være sikker paa at have faaet sidste Trin med. Det havde derfor været ønskeligt, om man i Lighed med Dansk biografisk Leksikon havde opført Titler og Ordner samlet.

Gruppen Tillidshverv er særdeles omfattende, men da det er et af de Punkter, paa hvilket man saare vanskeligt sikrer sig blot nogenlunde Fuldstændighed, kan det ikke undre, at man her savner forskellige Oplysninger. Eksempelvis kan nævnes, at VICTOR ANDRÆ, TRUELS BERTELSEN BONDO og EDVARD COLLIN alle var Direktører i Understøttelses-Anstalt for trængende Efterslægt af Medlemmerne i den ophævede civile og adskillige Stænders Enkekasse, og at OTTO og TAGE ALGREEN-USSING, ERIK BECKER, A. KREUTZFELT BANG og A. H. DORPH m. fl. var Medlemmer af sammes Repræsentantskab (jvf. Albert Fabritius: Understøttelses-Anstalt for trængende Efterslægt... 1954). OTTO ALGREEN-USSING var endvidere Medstifter af og Medlem af Bestyrelsen for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie (der Side 115 benævnes Personalhistorisk Samfund). I højere Grad undrer man sig over, at VIGGO BALLERS omfattende Virksomhed som juridisk Manuduktør i 30'erne ikke nævnes, da den dog er opført i den nyeste Udgave af „Juridisk og statsvidenskabelig Stat“.

„Baade af økonomiske og praktiske Grunde har vi maattet give Afkald paa at medtage Oplysninger om de biograferedes litterære Virksomhed“, meddeles der i Forordet. De økonomiske Grunde maa man, omend med Beklagelse, bøje sig for, medens de praktiske er mindre indlysende. At det skulde være „en uoverkommelig Opgave“ kan man saaledes ikke give Forfatterne Ret i, specielt ikke, da de paa alle andre Punkter tilsyneladende ingen Anstrengelser har skyet. Rent bortset fra den praktiske Betydning ved en saadan Opregning vil Oplysning om en Persons Forfatterskab i mange Tilfælde være lige saa vigtig som Data i hans Karriere, og der kunde uden større Vanskelig-

hed være henvist til Forfatterleksika og specielle Forfatterbibliografier, saadanne findes bl. a. for OTTO BENZONS og L. V. BIRCKS Vedkommende.

Som tidligere nævnt er dette Værk fortrinsvis baseret paa primære Kilder, medens Hjorth-Nielsens før omtalte „Danske Prokuratorer“ ogsaa i høj Grad bygger paa omhyggeligt citerede trykte Kilder; derigennem fik man talrige nyttige Henvisninger, som man her maa savne, da Biografierne beklageligvis ikke indeholder Litteraturhenvisninger. Da man, som nævnt i Forordet, afholder sig fra en Vurdering af den biograferedes Virksomhed, vilde Henvisninger til supplerende Litteratur, i hvert Fald til større Haandbøger som f. Ex. Ehrencron-Müllers og Erslews Forfatterleksika og de 2 Ud-gaver af Dansk biografisk Leksikon, have været af stor Værdi.

Ved Ordningen af Biografierne har man fulgt det strengt alfabetiske Princip, Dobbeltnavne uden Bindestreg er saaledes anbragt under den sidste Del af Navnet. Dog spores her nogen Vaklen, thi medens BØGH CHRISTENSEN og AXELSEN DREJER efter dette Princip findes under Navnets sidste Del, findes BURMAN BECKER og FALBE HANSEN under første, og helt mærkværdigt ser det ud, at 2 Brødre DORNONVILLE DE LA COUR staar henholdsvis under C og D, omend Henvisningsapparatet her er i Orden. Med Nutidens vidtgaende Brug af Mellemnavn som Kaldenavn kan man kun sikre sig mod forgæves Opslag ved talrige Henvisninger, og en videregaende Anvendelse heraf vilde lette Benyttelsen af Værket. Muligvis kan der raades Bod herpaa i Registeret.

Ved Fremkomsten af et Værk som dette vil der altid kunne rejses principielle Indvendinger. Til Trods for de her anførte vil enhver Personalhistoriker hilse „Juriststaten“s Udgivelse med Glæde og Beundring. Dansk personalhistorisk Litteratur bliver et Hovedværk rigere, og de to Forfattere fastslaar endnu en Gang deres Stilling som danske Juristers Personalhistorikere *par excellence*.

SVEN HOUMØLLER.

Fund og Forskning. I-II. Udg. af DET KONGELIGE BIBLIOTEK. 1954-55.

Det kgl. Bibliotek udfolder store Bestræbelser for at skabe en nærmere Kontakt mellem Publikum og Biblioteket og for at udbrede Kendskabet til sine talrige Skatte og sit mangesidige Virkeomraade. Dette har bl. a. givet sig Udslag i en lang Række interessante Udstillinger i Bibliotekets Forhal og hertil følger sig nu Udgivelsen af en aarlig Publikation. Ideen kendes fra en Række udenlandske Biblioteker og er heller ikke ny herhjemme; allerede i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede lod CHRISTIAN BRUUN Bibliotekets Aarsberetning supplere af vigtige bibliotekshistoriske og bibliografiske Bidrag. For Universitetsbibliotekets Vedkommende udgav CARL DUMREICHER *Ex Bibliotheca Universitatis Hafniensis* (1920).

Det kgl. Biblioteks nye Aarsskrift *Fund og Forskning* behandler naturligvis først og fremmest bog- og bibliotekshistoriske Emner, men ogsaa den personal-

historiske Læser vil her kunne finde Stof af Interesse. Bd. 1 indeholder saaledes bl. a. Overbibliotekar, Dr. phil. CARL S. PETERSENS interessante Artikel om MARCUS MEIBOM, Bibliotekets første Chef, og Professor VILLUM LANGE, der var Mellemand ved Fremskaffelsen af de islandske Haandskrifter. I samme Bind findes ogsaa Bibliotekar BJØRN OCHSNERS Oversigt *Om nogle tidlige danske silhouetter*, med en Fortegnelse over Limprichts Samling. Bd. 2 indeholder vel nok flere Artikler af almen Interesse, bl. a. Rigsbibliotekar, fil. dr. SVEND DAHL *Adam Wilhelm Hauch som Bibliotekschef*, Professor, Dr. med. EDV. GOTFREDSEN *Tycho Brahes sidste sygdom og død* og endelig spores Aarcts H. C. Andersen-Festligheder i hele 3 Artikler, Bibliotekar ERIK DAL *Den Laage-Petersenske H. C. Andersen-samling*, Bibliotekar BJØRN OCHSNER *H. C. Andersen-fotografier fra Frijsenborg* og Overbibliotekar, Dr. phil. H. TOPSØE-JENSEN *Den lille Idas Blomster*.

Der er al mulig Grund til at gratulere Det kgl. Bibliotek med *Fund og Forskning*, der baade ved sit Indhold og sit Udstyr (Bianco Luno) fremtræder som en statelig Publikation.

SVEN HOUMØLLER.

[JACOB DAVIDSEN]: *Gamle Minder fra Frederiksberg og Vesterbro. Af Petersen, Fuldmægtig*. Udgivet af Historisk-topografisk Selskab for Frederiksberg. 184 S. 1953. Gyldendal.

Den gamle brave Journalist JACOB DAVIDSEN (1813-91) huskes især som den første, der til Glæde for sine Bysbørn skildrede sine topografisk-historiske Vandringer i Hovedstaden. Populærest blev „Fra det gamle Kongens København“ (1880-83). Dens Forgænger „Gamle Minder fra Frederiksberg og Vesterbro“ (1866) er nu paany udgivet ved Frederiksbergs Historiker, Oberst NIELS MAARE, som har forsynet Bogen med en Biografi af dens Forfatter, en lidt for nødtørfigt Kommentar, der bygger paa EILER NYSTRØMS Arbejder, samt et overmaade nyttigt Person-, Sted- og Sagregister. Davidsen spadserer fra Vesterport gennem Frederiksberg Allé til Frederiksberg Have, meddeler undervejs i broget Fylde saavel egne Erindringer som Oplysninger, hentede fra Læsning om Lokalteter og Personer. I let anekdotisk Form fortælles her et fordringsløst Stykke Kulturhistorie fra Frederik VI.s Dage, altid underholdende, om end ikke altid lige paalideligt. Det er først og fremmest som et lille Bidrag til Forstædernes Historie, at den gamle hyggelige Bog har sin Betydning; et og andet i den vil dog ogsaa kunne fornøje personal-historisk interesserede Læsere.

H. TOPSØE-JENSEN.

ALBERT FABRITIUS: *Understøttelses-Anstalt for trængende Efterslægt af medlemmerne i den ophævede civile og adskillige Stænders Enkekasse. 1804 - 16. marts - 1954*. Kbh. 1954. (Duplikeret).

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Fortegnelse over den

civile Enkekasses Direktører, Repræsentantskab og Personalc. Fortegnelsen, der omfatter ialt 230 Personer, er udarbejdet af en af Enkekassens Direktører i Anledning af 150-Aars Jubilæet.

SVEN HOUMØLLER.

En gammel Præst fortæller. Pastor Frederik Benedict Møllers Optegnelser 1832-1864 ved HANS DEGEN. Kbh. 1953. 186 S. P. Haase og Søns Forlag.

Fra Præstegaarden i Breum (Grinderslev-Grønning Pastorat), hvori Provst JENS MØLLER († 1863), den fortjente Forfatter af „Haandbog for Præster“, residerede i over 40 Aar, udgik flere Sønner, der har vundet et godt Navn i den danske Kirke. Foruden den ældste ERIK HØYER MØLLER († 1904), „den gamle Feltpræst“, der bl. a. har skildret sit fædrene Hjem i „Den gamle Præstegaard“ (1896), og den yngste THEODOR MØLLER († 1934), mangeaarig Sognepræst i Birkerød, var der ogsaa FREDERIK BENEDICT MØLLER (1832-1914), der kom til at spille en fremtrædende Rolle i den grundtvigske Bevægelse.

Længe har man vidst, at der fra F. B. Møllers Haand forelaa haandskrevne Livserindringer, men kun Brudstykker deraf har været trykt (i „Kristeligt Dagblad“ 29. Oktbr. 1937, jvfr. ogsaa „Minder fra gamle grundtvigske Hjem“ VI, 88 ff.). I rigtig Forstaaelse af, at vor historiske Viden altid vil forøges, naar de døde taler, har den allerede velkendte Personalhistoriker, Ekspeditionssekretær HANS DEGEN taget sig den Opgave paa at besørge en Del af disse Memoirer i Trykken, foreløbig dog blot for Tiden 1832-64. De følgende Partier skønnes endnu ikke modne til at forelægges Læscverdenen.

F. B. Møller skrev sine Livserindringer udelukkende med Henblik paa sine Børn, og betydelige i den Forstand, at de aabner væsentlig nye Udsigter over vigtige historiske Omraader, kan de ikke kaldes. Men de er i høj Grad læseværdige og fortjener afgjort Offentliggørelse. Selv om meget er af snævrere familiehistorisk Interesse, og andet ikke just beretter meget nyt om andetstedsfra kendte Foreteelser, maa man være taknemmelig for, at de nu er bragt for Dagens Lys. De føjer dog mange malende Træk til Billedet af folkelige, kirkelige og akademiske Tilstande i midterste Trediedel af forrige Aarhundrede, og frem for alt er det en Vinding at lære Forfatteren at kende, en sprudlende frisk Personlighed, et levende Menneske, besjælet af megen Idealisme. Man møder her en Mand, der har bevaret sit Hjerte ungt trods de hvide Haar.

Stemningsfuldt er det Billede, Forf. giver af Barndomshjemmet i Breum Præstegaard, af sin Fader, den myndige og meget dygtige Provst, og af den stille, indadvendte, opofrende Moder. Med Interesse følger man ogsaa Forf. under hans Skolegang i Viborg Katedralskole og i Studietiden. Mange Træk fremdrages til Belysning ikke blot af Viborgegnens ofte noget rustificerede Præstetyper, men ogsaa af fremtrædende og betydelige Personligheder som Biskop O. Laub, Professorerne H. N. Clausen, H. L. Martensen og Chr.

Hermansen, Søren Kierkegaard og J. P. Mynster (hvis stadige Tilhører F. B. Møller var).

Højdepunktet i Forf.s Studieaar var aabenbart Studenterbesøget i Stockholm og Uppsala 1856, som er skildret med en egen Oplagthed. Nok saa værdifuld – særlig i kirkehistorisk Henseende – er Beretningen om Forf.s Kapellan-aaar hos Faderen 1858–64, hvor det lykkedes den unge begejstrede Præst at fremkalde en kirkelig og folkelig Vækkelse. Ogsaa hans Indtryk af Tilstande og Stemninger i 1863–64 er af betydelig tidshistorisk Interesse. Endelig maa det nævnes, at Forf., der fra sin tidligste Tid var en stor Elsker af Sang og Musik, ogsaa meddeleer en Række Træk til Belysning af Musiklivet rundt om i Datidens Danmark.

Udgaven er i det hele vel tilrettelagt, af en øvet Haand. Tekstgengivelsen synes paalidelig, og kun faa og gennemgaaende uvæsentlige Fejl er paa-truffet. Man forstaa dog ikke, hvorfor det har været fornødent at forandre Forf.s konsekvente Adskillelse af Former som „skulde“ og „skulle“, saaledes at de er blevet i Overensstemmelse med vor Tids forhastede Retskrivningsreform. Ligeledes staa man usikker med Hensyn til, om det mærkelige Ord S. 130 „donatiskirkestrid“ skyldes en Fejlskrivning hos Forfatteren eller en Læsefejl hos Udgiveren. Der burde vel staa „donatistiske Kirkestrid“ eller „donatist-kirkestrid“. „Virket om“ (S. 156) maa, efter Sammenhængen, være en Fejl for „vidnet om“.

Bogen er meget prisværdigt forsynet med et afsluttende Navneregister og med en Kommentar, der i al sin Knaphed har krævet meget Arbejde og næsten overalt giver de ønskelige Oplysninger til Forstaaelse af Teksten, men undertiden rigtignok ogsaa det mindre fornødne. Af og til har man Indtrykket af, at Kommenteringen har et lidt udvendigt Præg, og at Udgiveren ikke er rigtig hjemmevant i Stoffet. Det er naturligvis altid en vanskelig Sag paa Forhaand at skønne over, hvor stort et Maal af Uvidenhed en Kommentator skal regne med hos sine Læsere, men her synes han jævnlige at have undervurderet Dannelsesstandpunktet hos de Mennesker, der vil give sig i Kast med en Bog som denne. Det er saaledes næppe paakrævet at forklare Navne og Ord som Sokrates, Hydra, Pietisme, Hlidskjalf, Arilds Tid o. l. Mærkeligt desorienterende virker det ogsaa at træffe den Oplysning (S. 171), at Sangen „Her under Nathimlens rolige Skygge“ skyldes en Digter ved Navn R. V. C. F. Winther – ulige naturligere havde det unægteligt været at skrive Chr. Winther!

Udgiveren har sin Styrke i den personalhistoriske Del af Kommenteringen, og der er her ydet et stort og paaskønnelsesværdigt Arbejde. Dog præges ogsaa denne Del af nogen Inkonsekvens. Saaledes har det været mig umuligt at opdage det Princip, efter hvilket der er anbragt Fødsels- og Dødsdatoer for de omtalte Personer. I langt de fleste Tilfælde vilde det iøvrigt sikkert have været fuldkomment tilstrækkeligt blot at give Aarstallene.

Hist og her har der indsneget sig nogle Fejl, saaledes S. 172 „perrennende“ (Teksten S. 45 har den rette Form perennerende), og S. 173 (som i Teksten S. 59) „Hengstenborg“ om den berømte tyske Teolog E. W. Heng-

stenberg. Mere beklageligt er det, at Udgiveren i flere Tilfælde har undladt at berigtige Fejl og Misforstaaelser i Teksten. Saaledes er det næppe rigtigt, naar Forf. S. 48 anfører, at J. P. Mynster ved almindelige Gudstjenester i Slotskirken bar „den gyldne ordenskæde på brystet“ – Ordenskæden som Storkors af Dannebrog bæres kun paa ganske bestemte Festdage i Aaret (jvfr. Statskalenderen). Afgjort fejlagtigt er det ogsaa, naar han S. 80 fortæller, at Martensen holdt sin berømte Mindetale over sin Forgænger J. P. Mynster „nogle søndage efter“ sin Bispevielse. Denne Tale, der dannede den ydre Foranledning til Søren Kierkegaards Angreb paa Mynsters Eftermæle, blev netop holdt paa Søndagen umiddelbart efter Mynsters Død, længe før Martensen var blevet udnævnt til hans Efterfølger, end sige bispeviet. Heller ikke kan jeg tro, at Forf. for Alvor kan have ment, at Monumentet til Minde om Sejren 6. Juli skal henføres til 1949 (S. 159)!

Forfatteren af det bekendte Forfatterleksikon staver sit Navn Th. Hansen Erslew, ikke Erslev (S. 167). Erik Høyer Møller brugte ikke som Pseudonym „En gammel Feltprovst“, men „En gammel Feltpræst“ (S. 167). Biskop Thomas Skat Rørdam (egl. Schatt Rørdam) brugte ikke Bindestrøg (S. 174), hvorfor det ogsaa er vildledende at opføre ham i Registeret under S (Skat-Rørdam). Om man virkelig endnu i 1848 i Viborg skulde have brugt Guldbergs Psalmebog af 1778 (S. 32), forekommer mig tvivlsomt, snarere har Forf. vel tænkt paa „Den evangelisk-kristelige Psalmebog“ af 1798. Til den mærkelige Oplysning S. 152, at der fandtes en Søn af „afdøde stiftsprovst på Langeland Hans Ulrik Møller“, gøres der overhovedet ingen Bemærkning i Kommentaren (eller Registeret). Her burde virkelig have været oplyst, at der maa være Tale om Stiftsprovst over Lolland-Falster, Sognepræst i Toreby, Dr. phil. Hans Ulrik Møller (1796–1862).

De her nævnte Eksempler, der kunde forøges med flere, viser, at Udgiveren endnu ikke har naaet den fuldkomne Sikkerhed som Kommentator. Det er nu en Gang ikke saa lige en Sag at kommentere en ældre Tekst fra et andet Kulturmilieu tilfredsstillende, med virkelig Skønsomhed, men som Helhed maa dog den foreliggende Bog betegnes som en Berigelse af vor Memoirelitteratur.

BJØRN KORNERUP.

AGNES HENNINGSEN: *Den rige fugl. Erindringer*. 168 S. 1953. Gyldendal.

Med det syvende Bind er AGNES HENNINGSENS store Selvbiografi naaet frem til 1915, da Forfatterinden er 47 Aar gammel. Det er i Sandhed til de mindste Detaljer „Et Liv genoplevet i Erindringer“. I sin høje Alderdom har denne mærkelige Digter bevaret baade sin fantastiske Hukommelse og sin utrolig levende Fremstillingskunst. Tidsatmosfæren er genskabt med et saadant Mesterskab, at vi føler os som Øjenvidner til Bogens smaa og store Begivenheder – Aarene op til den første Verdenskrig og de hektiske Maaneder efter August 1914 – der som en Billedrække passerer forbi os.

Selvfølgelig vil man med megen Ret kunne kalde hele det store Værk en talentfuld historisk Roman, udpræget kvindelig følt og skrevet. Hovedscenen i „*Den rige fugl*“ er saaledes en virtuos Gendigtning med et Mylder af celebre Rollehavende af en stor Nattefest i Anledning af Skuespillet „Hævnen“s Premiére. Men Personerne er givet med saa sikker Karakteristik, at har de end ikke brugt netop de Ord, Fru Henningsen lægger dem i Munden, saa kunde de udmærket godt have gjort det.

Det sagtelig fremadskridende Tempo er ikke sat op i dette Bind af Mindebogen; Forfatterinden giver sig uendelig god Tid; hendes Erindringer tegner til at blive den omfangsrigeste danske Selvbiografi. Det er ogsaa hendes Hovedværk, selv om ingen af de følgende Bind kan staa Maal med de beundringsværdige to første. Dog kan det ikke nægtes, at „*Den rige fugl*“ ved Siden af glimrende Enkeltheder indeholder døde Partier; navnlig kniber det for Læseren at holde Interessen vedlige, naar det gælder Børnenes Meriter. Men at underholde Fremmede vidtløftigt med dem er vel alle Mødres fælles Svagheit.

H. TOPSØE-JENSEN.

Herregaardsliv. Minder fra gamle Herregaarde. Redigeret af ERNST FR. HANSEN. Kbh. 1953. 195 S. P. Haase og Søns Forlag.

Fire Damer og een Herre, alle af vore ældgamle Slægter og fra berømte Herresæder, har i det foreliggende Bind taget sig paa at skildre Herregaardslivet i svunden Tid. Som saa ofte maa man ogsaa her give Damerne Forrangen. Uden at være Forfatterinder i strengere Forstand er det lykkedes dem at give livfulde og følsomt opfattede Billeder af de store Herresæders ejendommelige Verden, der ikke mindre end Præstegaardenes var præget af en egen Tone og Stil. Maaske skulde ogsaa netop dette Emne – Herregaardslivet i Hverdag og Fest – helst behandles af kvindelige Penne. Trods Forskelle i Fremstillingsevnen har de alle formaaet at lade Fortidens Milieu og Mennesker genopstaa, saaledes at Læseren fængsles og efter Læsningen sidder tilbage med den vemodige Stemning: *Ils sont passés, ces jours de fête.*

Fraugdegaard, Hofmansgave, Nørager, Rosenholm og Schackenborg danner Udgangspunkterne for de her samlede Beretninger, men jævnlig føres Fortællingens Traade videre ud, til andre Herregaarde og andre Adelsslægter. Stærkest virker maaske Skildringen af det ensomme Hofmansgave i Nordfyn, næsten et Ø-Samfund, med dets strenge og ensformige Tilværelse, baaret af en mærkelig sluttet Enhed. Som Undertone gennem alle Skildringerne gaar en Beklagelse af den Brutalitet, hvormed Lensaføsningsloven af 1919 overskar hundredeaarige Baand og banede Vejen for en Opløsning af det gamle Herregaardsliv. Ikke blot de daværende Besiddere og deres Slægt blev haardt ramt, men der rettedes i Virkeligheden derved et ubodeligt Slag mod hele det danske Samfund. Det danske Folk blev fattigere.

Udgiveren, ERNST FR. HANSEN, der har indlagt sig betydelig Fortjeneste ved tidligere at samle Præstegaardserindringer (jvfr. her 12. R. V, 209–11),

har nu med god Grund rettet Blikket mod Herregaardene. Hvor meget der end i de senere Aar er fremkommet til Oplysning om vore Herresæders Historie, savner man stadig fyldigere Skildringer af det Liv, som rørte sig bag Murene. Man maa derfor haabe, at det foreliggende Bind Herregaards-Minder maa blive efterfulgt af flere – og haabe, at Korrekturen paa dem maa blive læst mere omhyggeligt. Som „Præstegaardsliv“ (især 4. Bind) skæmmes ogsaa denne Samling af alt for mange Trykfejl.

BJØRN KORNERUP.

LARSEN-LEDET: *Mit Livs Karrusel. VII. Redaktør og Forfatter.* 300 S. Kbh. 1954. Gyldendal.

Larsen-Ledet bebuder endnu tre Bind af Selvbiografien; han hævder at have Stof til 25 i det hele. Selv om Bogen er morsom, undertiden meget morsom, maa dog alt have sin rimelige Grænse. Naa, saa galt gaar det vel heller ikke, men foreløbig fortæller Forf. videre med usvækket Veloplagthed og uformindsket Veltalenhed. Oplagstallet for dette sidste Bind, selvom det stadig er pænt, tyder dog paa, at nogle af Passagererne er sprunget af Karuselen i Farten.

Hovedparten af Bd. VII handler om det journalistisk enestaaende Eksperiment, der hed „Aholdsdagbladet“, som med utrolig Sejghed, økonomisk Idealisme og godt Humør blev holdt ilive i 34 Aar (1906–40) – trods alle Vanskeligheder, ikke mindst fra Bevægelsens egne Spidser. Det er ikke kedelig Lektüre. Undervejs tegner Larsen-Ledet en Række Portrætter af Medarbejdere, Venner og Modstandere blandt Aholdsfolkene. Særlig mærker man sig Kapitlet om Harald Bergstedt, hvis Svigten under Krigen Forf. nøgtern og overbærende søger at forstaa og forklare. Det er dog at gaa lovlig vidt, naar Bergstedts kompromitterende Medarbejderskab ved „Fædrelandet“ og uforstilte Hitlerbegejstring skal undskyldes med, at Stauning havde formanet ham til at „holde sig saa tæt op ad Tyskerne som muligt. De maa ikke irriteres“. Stauning er jo af gode Grunde ude af Stand til at forsvare sig. Tragikomisk er Beretningen om „Frimændene“ – en Række mere eller mindre prominente Forfatters og Kunstners Gæsterolle 1928 i Aholdsbevægelsen. Vi hører ogsaa om Larsen-Ledets Virksomhed som Verdenssekretær i „The International Order of Good Templar“, og vi faar en fuldstændig Oversigt over hans Forfatterskab udenfor Aholdspresen, bl. a. Oplysninger om Tilblivelsen af hans og Bergstedts Roman „Galskabens Land“, der i sin Tid afstedkom saa stort Staahej.

Det er en noget besværlig og uoverskuelig Maade at sætte en Selvbiografi sammen paa, denne „tvær-biografiske“, som Forlagscirkulæret kalder den. Men det skal til Forfatterens Hæder fremhæves, at hvert Bind er forsynet med fortræffelige Personregistre foruden udførlige Indholdsfortegnelser. Man kan altsaa uden for stort Besvær finde, hvad man har Brug for.

H. TOPSØE-JENSEN.

REGNSKAB FOR AARET 1954

	Kr. Ø.
Saldo fra forrige Aar	25,54
Tilskud fra:	
Undervisningsministeriet „Tipsmidlerne“	2.000,00
Direktionen for „Bikuben“	1.000,00
Alfred Good's personalhistoriske Fond	200,00
Gaver fra „Samfundets Venner“	808,00
Medlemskontingent	5.882,53
Salg af ældre Aargange og Publikationer	2.113,33
	12.029,40

Samfundet ejer den 31. December 1954:

kr. 400,00 4 ⁰/₁₀ Husejer Kreditkasse Obligationer 2. Afd. 5. Serie
 „ 100,00 4 ¹/₂ ⁰/₁₀ Husejer Kreditkasse Obligationer 2. Afd. 5. Serie
 „ 1.000,00 4 ¹/₂ ⁰/₁₀ Københavns Kreditforenings Oblig. 8. Serie.

Kr. 1.500,00 samt

Kr. 3.998,08 kontant.

København, den 6. januar 1955.

Ovenstaaende Regnskab har vi gennemgaaet og sammenholdt med de os forelagte Bilag, og vi har intet fundet at erindre.

København, den 8. Marts 1955.

sign.: **Hans F. Randbøll.**

	Kr. Ø.
Omkostninger ved Trykningen af „Perlestikkerbogen“:	
iflg. Regning fra Fr. Bagges kgl. Hof-	
bogtrykkeri	16.962,25
heraf betalt af Statens alm. Videnskabs-	
fond	15.000,00
	1.962,25
Det danske Litteraturselskab's Udlæg for Pa-	
pirforbruget	2.014,35
	3.976,60
Trykning af Tidsskriftet. Restgæld fra 1953	2.600,00
Honorarer for Bidrag til Tidsskriftet	800,00
Papir og Tryksager	123,22
Porto	607,86
Diverse Omkostninger	228,15
Omkostninger ved Jubilæumsfesten 22/9 54	2.120,23
heraf har Deltagerne betalt	1.275,00
	845,23
Møder	160,50
Saldo overføres til næste Aar	2.687,84
	12.029,40

indestaaende i Overformynderiet iflg. testamentarisk Gave fra Overretssagfører Paul Hennings' Enke, Fru Lina Hennings, født Limpert. Kapitalen udleveres først ved en Rentenydere Død.

sign.: **O. H. Clementsen.**

sign.: **Aage von Benzon.**

SLÆGTEN BLICHER

NOGLE PSYKOLOGISKE IAGTTAGELSER

AF

C. KLITGAARD

Gennem en Aarrække bistod jeg i sin Tid Politilæge, Dr. Søren Hansen i hans anthropologiske Undersøgelser vedrørende Slægts-anomalier som Sindssyge, Personer med seks Fingre paa hver Haand, med én Finger, Kortfingrethed hos rødhaarede, m. m., og min Interesse for biologiske Forhold blev derved saavel som gennem Læsning af Dr. Jon Alfred Mjøens „Racehygiene“ (Kristiania 1914) vakt, selv om jeg ikke senere fik Lejlighed til at gøre mere eksakte Studier paa dette Omraade, der kræver en større videnskabelig Indsigt, end jeg er i Besiddelse af, men maatte nøjes med nu og da under mit genealogiske og personalhistoriske Arbejde at konstatere visse Slægts-egenskaber af forskellig Art; der kan saaledes nævnes de „højværdige“ Egenskaber hos Efterkommere af Sørenskriver Edvard Petersen Røring i Gjerdum og Gidsken Leth (Personalh. Tidsskr. 7. VI. 151), og af fysisk Slægtsarv kan jeg nævne, at i min egen Slægt forekommer i mindst fem Slægtled en deformeret Negl paa højre Fods Lilletaa. Endelig har min Opmærksomhed fæstnet sig ved de hyppigt forekommende „lavværdige“ psykiske Karaktertræk hos nogle af Slægten BLICHER's forskellige Grene, hvilket Emne jeg nedenfor skal omtale noget nærmere.

Det er jo almindeligt kendt, at der hvilede en ret tragisk Skæbne over mange Medlemmer af denne Slægt, hvilken synes fremkaldt af en i biologisk Henseende arvelig psykisk Belastning eller Brist, som det vel kan være af Interesse at se lidt nøjere paa. Digteren STEEN STEENSEN BLICHERS 10 Børn var jo ikke alle af „højværdig“ Kvalitet, selv om man ikke kan give den Torningbonde Medhold, der til Jeppe Aakjær udtalte: „De rend jo aalsammel gal ud“ („Steen Steensen Blichers Livs-Tragedie“ III. 215), og heller ikke kan godkende den

populære Mening, at „Lavværdigheden“ hidrørte som Arv fra Digterens Hustru ERNESTINE JULIANE BERG.

Navnet BLICHER har Slægten fra Aalborg, hvor der i 1670erne boede tre Brødre af dette Navn, nemlig Bartsværer JOCHUM BLICHER, d. ugift 1677; Organist FREDERIK BLICHER, gift Aalborg 1659 med ANNA PETERSDATTER RØRING, og DIDRIK BLICHER, Bartsværer og Købmand i Aalborg. De var Sønner af HENRIK BLICHER i Vedel i Holsten, og Didrik Bl. var født der 1641, d. Aalborg 25. Marts 1677. Han blev gift i Aalborg 1662 med MAREN HANSDATTER fra Viborg, d. Aalborg 1681, og da Ægteparret ingen Børn havde, tog de Hustruens Søsterdatter MAREN PEDERSDATTER til sig som deres egen. Hun var født o. 1650, d. 1731, Datter af Sognepræsten PEDER TORNSEN i Rødding-Krejbjerg (o. 1620–1699) og METTE HANSDATTER (1632–1681), og hun blev 13. Sept. 1676 i Aalborg gift med Præsten i Bælum-Solbjerg JENS NIELSEN HORSSENS (1639–1686), Søn af Selvejer, Herredsfoged Niels Jensen i Horsens i Hellum Herred¹. Maren Pedersdatter blev gift 2° med Hr. Jens' Efterfølger Ove Helsted. Jens Nielsen Horsens og Maren Pedersdatter havde 4 Sønner og 4 Døtre, af hvilke dog kun 6 overlevede Forældrene, og disse Børn fik Familienavnet BLICHER efter deres Moders Adoptivfader i Aalborg. Disse 6 Børn var:

1. DIDRIK JENSEN BLICHER, f. 1677, d. 1719, res. Kapellan til Kbh. Trinitatis og bekendt for sin Lærdom og Skikkelighed. Blev 1708 gift med MARIE SYBILLE HØFNER, med hvem han havde 4 Sønner og 2 Døtre.
2. NIELS JENSEN BLICHER, f. 1678, d. 1735, Sognepræst til Rødding og Løvel, se nedenfor.
3. MAREN BLICHER, f. 1680, d. 20. Juni 1748 i Viborg, gift 1711 med MELCHIOR CHRISTENSEN HJARDEMAAL, f. 1657, d. 1717, Sognepræst i Sæby. Var 1724 forlovet med Enkemand, Kaptajn JOHAN DANIEL FRICH i Sæby, som døde 23. Oktober s. A., Natten før Brylluppet skulde staa. Frich havde 1722 ægtet Enken efter Infanteri-Kaptajn Andreas Sørensen i Sæby, Anne Jensdatter, f. 1652, og da hun døde 1. Juli 1724, forlovede han sig kort efter med Maren Blicher, og Forudsætningen var, at hun skulde arve ham; men da han ikke havde faaet skrevet Testamente, opstod der Proces mellem hende og Kaptajnens Bo².
4. MAREN BLICHER, f. 1682, begr. Viborg Graabrødre 28. Sept. 1750,

¹ „Fra Himmerland og Kjær Herred“, 1934, S. 181 ff.

² Kjær-Hvetbo H. Tgb. 13. April 1725.

gift Bælum 13. Dec. 1718 med Enkemand, Prokurator DANIEL WOLFF, der 1706 og 1725 boede i Sæby, men hvis Skæbne senere er ukendt. Han blev 1717 dømt ved Viborg Landsting for at have skrevet falske Dokumenter¹, og det er urigtigt, naar der siges², at han blev Overretsprokurator i Oslo.

5. PEDER JENSEN BLICHER, f. 1683, d. 1746, Sognepræst til Stokke-mark; g. 1° KIRSTINE MARGRETE HALSEN, d. 1738, Enke efter hans Formand Mathias Atke; g. 2° 1741 med BODIL MARIE COLLIN d. 1766, der var Enke efter Tolder Rahr i Nysted. Peder Blicher omtales som værende en lærd, streng og i Embedet nidkær Mand. I sidste Ægteskab havde han 2 Sønner og 1 Datter; Sønnerne var:
- a. JENS MATHIAS BLICHER, f. 1743, d. 1780, Præst i Søllerød; gift med KATRINE ELISABET THESTRUP, f. 1750, d. 1809, med hvem han havde 3 Sønner og 7 Døtre.
  - b. DIDRIK NICOLAJ BLICHER, f. 1746, d. 1805, Sognepræst i Gundslev, gift 1782 med METTE POULSEN, f. 1751, d. 1826, med hvem han havde 2 Sønner og 4 Døtre. Datteren ELISABET KIRSTINE MARGRETE BL., f. 1787, d. 1851, var Biskop N. F. S. Grundtvigs første Hustru.

Didrik Nicolaj Blicher var en begavet og ualmindelig dygtig Mand med en fast Karakter og en fornem Optræden.

6. ANDERS JENSEN BLICHER, f. 1685, d. 1695.

I de ovenfor omtalte Led af Slægten Blicher synes der ikke at forekomme „lavværdige“ Individer, for saa vidt man da kender disse Personers Psyke; tværtimod forekommer der adskillige „højværdige“ Medlemmer af Slægten, og det ser da ud til, at Degenerations-Faktoren er indkommet senere.

Som foran nævnt, var NIELS JENSEN BLICHER, f. 1678, d. 1735, Præst i Rødding og Løvel i Viborg Amt 1709–1735. Han var gift med URSULA MARIE AABY, f. o. 1680, d. 1756, Datter af Sognepræst Laurids Thomsen Aaby og Anne Lindholt i Vorning, og med hende havde han 2 Sønner og 2 Døtre, af hvilke Datteren MARIANE BL., f. 1713, d. 1765, blev gift med Sognepræst RASMUS HENRIKSEN KOPP i Torslev i Ø. Han Herred, f. 1694, d. 1761.

Af Niels Jensen Blichers to Sønner blev LAURIDS NIELSEN BLICHER, f. 1718, d. 1782, Præst i Bjerregrav ved Randers og kaldes en lærd og herlig Mand og fortræffelig Præst (Wiberg). Han var ugift.

¹ H. Hjorth-Nielsen „Danske Prokuratorer“, S. 354.

² „Aalborg A. hist. Aarbog“ 1934. S. 185.

Den anden Søn var JENS NIELSEN BLICHER, f. 1711, d. 1765, der havde adskillige Embeder, inden han 1760 blev Sognepræst i Gauerslund i Vejle Amt.

Han omtales som „meget vel studeret, flittig, veg næsten aldrig fra sit Studerekammer og sin Skrivepult; tillige from, sagtmodig og inderlig god“ (Wiberg), altsaa aabenbart af „højværdig“ Kvalitet.

Han var gift 1° med POULINE THOMASINE GANTZEL, f. 1725, d. 1753, Datter af Sognepræst Jørgen Gantzel i Glostrup og Anna Katrine Lindemann. Gift 2° med . . . . . GUDME, d. 1762, Datter af Sognepræst Niels Gudme i Herslev (Vejle Amt) og Kirstine Andersdatter Bruun; gift 3° 1762 med ANNA HOLST fra Aalborg. I første Ægteskab havde Jens Blicher 4 Sønner og 1 Datter, i andet Ægteskab 1 Søn og 3 Døtre og i tredje Ægteskab ingen Børn.

Sønnen af andet Ægteskab var NIELS GUDME BLICHER, f. 1755, d. 1832, Sognepræst 1817 i Gauerslund, gift med ANNE MARIE BRØCHNER, f. 1775, d. 1845, Datter af Sognepræst Hans Brøchner i Spentrup og Ingeborg Arrildsdatter Friis. Med hende havde Blicher 5 Sønner og 4 Døtre, der, som det synes, ikke havde psykiske Brist, og de Defekter, der i saa stort Maal forekommer hos Jens Blichers Efterkommere, maa antagelig derfor formodes at være indkommet i Slægten med Jens B.s første Hustru, POULINE THOMASINE GANTZEL, hvis Fader Jørgen Gantzel var Søn af kgl. Musikant Christian Gantzel og Christiane Hollænders, medens Poulina Thomasine Gantzels Moder Anne Katrine Lindemann var Datter af Købmand og Postmester i København Stephan Lindemann og Magdalene Kellinghusen, antagelig alle af tysk eller nederlandsk Oprindelse.

De 4 Sønner af Præsten Jens Blicher i Gauerslunds første Ægteskab var:

1. NIELS BLICHER, f. i Starup 21. Aug. 1748, d. i Spentrup Præstegaard 10. Marts 1839, Sognepræst i Vium-Lysgaard 1779-95, i Randlev-Bjerager 1795-1822. Gift 10. Maj 1780 med KIRSTINE MARIE CURTZ, f. 1753, d. 29. Jan. 1820, Datter af Sognepræst i Darum Hans Curtz og Anne Steensen. Kirstine Marie Curtz var i en lang Aarrække sindssyg, og Niels Blicher var paa adskillige Omraader en mærkelig Person. Han var blottet for økonomisk Sans og derfor hele sit Liv yderst fattig, hvortil kom, at han var ganske uden Ordenssans, saa han endog i Kirkebøgerne indførte, hvad der faldt ham ind af poetiske, religiøse, polemiske, landøkonomiske og antikvariske Forestillinger. Han var i mange Aar

ivrig efter at faa Folk til at lade sig vaksinere mod Kopper og vakcinerede over 5000 Personer gratis. Som topografisk Forfatter vil hans Navn blive bevaret gennem hans „Topografi over Vium Præstekald“ (1795), men desuden publicerede han en Del Digte og landøkonomiske Arbejder i forskellige Dagblade. Efter at have taget sin Afsked 1822 var han i tre Aar Hjælpepræst hos sin Broder Jørgen Gantzel Blicher i Vorning, indtil denne 1825 tog sin Afsked paa Grund af Svaghed, og Niels Blicher boede derefter hos sin Søn Steen i Spentrup Præstegaard. Niels Blicher havde 4 Børn, af hvilke en Søn HANS CHRISTIAN BLICHER døde $\frac{3}{4}$ Aar gammel og en lille Datter døde faa Dage gammel som Følge af lukket Endetarm. De to overlevende var a) Digteren og Præsten STEEN STEENSEN BLICHER, se nedenfor, og b) Degnen JENS BLICHER, der var født 1787 i Vium. Han blev Student og 1808 ansat ved 3. jyske Infanteriregiment, hvor han 1812 blev Premierløjtnant, men afgik ved Hærreduktionen 1814, og efter at have søgt forskellige Stillinger blev han 1815 Degn i Ørting eller rettere Skolelærer; thi Degneinstitutionen ophævedes jo ved Skoleloven 1814. Han var yderst fattig og dertil noget drikfældig; død Ørting 1835. Var gift med KATRINE VILHELMINE BERG, f. 1788, d. 1837; Søster til St. St. Blichers Hustru og Datter af The- og Tobakshandler i Kbh., senere Lotterikollektør der Peter Frederik Berg og Charlotte Ernestine Frederikke Hartwig¹. Jens Blicher havde 6 Børn, hvoraf dog nogle døde som Børn, og tre af dem kom efter Forældrenes Død i Huset hos Steen Steensen Blicher, men nærmere om dem er mig ubekendt ud over at den yngste Søn EMANUEL BLICHER, f. 1830, døde 1867 som Fattiglem i Ørting.

Den ældste af Niels Blichers Sønner var STEEN STEENSEN BLICHER, f. i Vium 11. Okt. 1782, d. i Spentrup 26. Marts 1848. Der er jo skrevet saa meget om denne „Hedelærke“, og bl. a. i Jeppe Aakjærs foran anførte Værk er hans Livsforhold saa indgaaende belyst, at det næppe trænger til yderligere Kommentarer; men det tør vel nok siges, at St. St. Blicher var ret efterladende i sit Embedsforhold og dertil i det hele var noget uordenlig med sin Person udover, hvad Fattigdommen tvang ham til at være; man synes at spore en vagabonderende Natur hos ham gennem hans Omstrejfen paa Jagt og hans stadige Vandringer rundt om i Jylland. Til Blokhús kom han en Gang i

---

¹ Jeppe Aakjær „St. St. Blichers Livs-Tragedie“ III. 177, 186, 190.

Tiden 1845-47 og logerede en Nat paa Gæstgiveriet „Nordsøen“ der. Ved Afmarchen næste Dag skrev han i Fremmedbogen: „Hvis nogensinde jeg skal strande, da gid, det maa blive her i „Nordsøen“¹. Utvivlsomt var det ogsaa Blicher, der, da han 1839 var paa en Tur til Skagen, skrev i „Aalborg Stiftstidende“ Nr. 49 under Pseudonymet „En Menneskeven“ om Vendsyssels da saa berygtede Veje.

I sit Ægteskab indgaaet 11. Juni 1810 med ERNESTINE JULIANE BERG, f. Kbh. 1792², d. Randers 1875, Søster til hans Broder Jens' foran nævnte Hustru, havde han i Aarene 1811 til 1832 ikke mindre end 10 Børn, hvortil kom, at hans Hustru havde medbragt 2 Børn af sit første Ægteskab (det ene dog en Stifdatter), og at Blicher havde optaget tre af sin afdøde Broder Jens' Børn i sit Hjem, saa det med de 15 Børn utvivlsomt ikke var let for Blichers digteriske Muse at trives her.

Man skal nu med den foran omtalte Slægtsarv eller „negative Komponent“ in mente kortelig omtale Blichers og Ernestine Juliane Bergs 10 Børn:

1. PEDER DANIEL BLICHER, f. 1811, d. 1865, cand. theol. 1833, personel Kapellan hos Faderens Fætter Jens Christian Blicher i Understed 1837, Præst og Skolelærer paa Venø 1846, Præst i Vinding og Vind 1853, afskediget paa Grund af Drikkældighed 1863, hvorefter han og Hustru MARGRETE BRANDT flyttede til deres eneste Barn WILHELMINE BLICHER, gift med Købmand GUSTAV ADOLPH BØGGILD i Lemvig, hvor Blicher døde, medens hans Enke først døde i Viborg 1883 i en Alder af 76 Aar.
2. JENS FREDERIK BLICHER, f. 1813, d. 1869; studerede først ved Universitetet i Kbh., men fik ikke Eksamen og studerede derefter en Tid i Kiel med lige saa lidt Held. Han blev saa som cand. phil. Huslærer hos Justitsraad Fjelstrup paa Sindinggaard, med hvis Datter WILHELMINE FJELSTRUP han 1848 blev gift. Derpaa købte han Karup Mølle, men gik fallit og oprettede saa sammen med Hustruen en lille Privatskole i Randers, hvor han døde. Han havde en poetisk Arv, men var ligesom ovennævnte Broder drikkældig. Ingen Børn.
3. CHRISTIANE BLICHER, f. 1814, d. Kbh. 1852 i „Det Petersenske

¹ Meddelt mig af daværende Gæstgiverforpagter H. C. Østergaard.

² Døbt Trinit. K. 4. Jan. 1793.

- Jomfrukloster“. Var en Tid forlovet med Faderens Kapellan W. C. LAKIER, der 1847 skød sig efter at have haft meget Bryderi og store Fortrædeligheder med Sogneforstanderskabet i Spentrup, i hvilket han forestod Sognepræstens Hverv. Ugift.
4. CHRISTIAN CHARLES BLICHER, f. 1816, d. Kbh. 1875. Kom først i Boghandlerlære og fik derefter en Forretning i Næstved, der ikke kunde gaa, blev saa Omnibuskonduktør i Kbh. og var sidst Lotterikollektør der, men kunde ikke magte Regnskabet og var vist „lavværdig“ i psykisk Henseende. 1842 ægtede han ANDREA WILHELMINE PAASKE, der skabte sig nogen Indtægt ved Tilrygning af lange Piber. Foruden en Søn, der døde 3 Aar gammel, havde de en Datter ANTOINETTE BLICHER, som døde uhelbredelig sindssyg paa Bistrup 1887.
  5. MALVINA BLICHER, f. 5. Nov. 1818, d. 23. Dec. 1874. Blev efter at have været forlovet med en Jurist F. E. Christensen fra Randers, der døde 1834, gift 28. Juli 1838 med Forpagteren af Spentrup Præstegaard RASMUS SCHADE BERG, f. 23. Okt. 1808, d. 26. Aug. 1878. Han var Søn af Proprietær Jens Magnus Berg paa Demstrup i Randers Amt og var først i Snedkerlære i Randers, men kom derefter til Landvæsenet og var en Tid Forvalter hos Major Jørgen Kofoed paa Bjørum i Vadum Sogn, hvorefter han forpagtede Præstegaarden i Spentrup, hvor han og Malvina boede til Steen Blichers Død 1848. Derefter var han Forvalter paa flere større nordjyske Gaarde, hvortil han var udmærket skikket, da han var høj og kraftig og altid gik med en svær Egekæp, som han havde godt „Næne“ til at bruge overfor Datidens balstyrige Herregaardskarle, der for en stor Del var Svenskere. 1853 boede Bergs i Nedre Løgstedgaard ved Løgstør, og senere forpagtede Berg Livøgaard af Peter Schrøder til Kokkedal; men hverken han eller Malvina synes at have egnet sig for selvstændig Virksomhed, og det blev den rene Armod for dem. Han fik saa o. 1860 Plads som Forvalter hos Severin Gleerup paa Vang i Sulsted Sogn, blev derefter Husmand i Skæve Sogn, og endelig fik de af Jægermester Westrup til Bjørum overladt et tomt Hus paa Bjørum Mark i Vadum Sogn. Herfra gik Malvina, der var en „Sjuskedorte“ i sit Hjem, og hvis Hovedinteresse var L'hombrespil, til hvilket hun var perfekt, saa paa mere eller mindre velkomment Gæsteri hos velsituerede Bekendte fra tidligere Tid sammen med sin noget aandssvage Søn FERDINAND EDWARD BERG, der var født 1839 og døde paa Bjørum Mark 7. Okt. 1875.

Han havde en Tid været i Gartnerlære hos sin Farbroder Julius Berg i Nørresundby, men figurerer senere under Betegnelsen „Daglejer“.

Rasmus Berg var en selskabeligt anlagt Mand, der yndede en stiv Toddy uden just at være egentlig fordrucken, fortalte en Mand¹, der havde kendt ham, mig, og han „fægtede“ sig gennem Tilværelsen ved ligesom Malvina at gaa paa Gæsteri, navnlig hos Gleerup'erne paa Vang og Agdrup og ogsaa hos Købmand Georg Bendtzen af Firmaet „Brødrene Bendtzen“ i Aalborg, der da ogsaa o. 1920 har ladet Ægteparrets Grave paa Sulsted Kirkegaard indhegne og forsynet dem med en Gravsten. Malvina døde pludseligt i Huset paa Bjørum Mark, medens hun var i Færd med at tilberede Julemad, og det følgende Aar døde Sønnen ligeledes pludseligt. Derefter opholdt Rasmus Berg sig mest hos Julius Gleerup paa Agdrup, med hvem han ofte kom til Aalborg, men han flakkede ogsaa noget om i Jylland til Venner og Bekendte, kom i Konflikt med Politiet i Randers og oplevede flere andre „Eventyr“. Da Jul. Gleerup 1878 solgte Agdrup, og Berg derfor blev husvild, henvendte han sig til Sagfører Ingerslev i Nørresundby og vilde have Gleerup stævnet, fordi han – Berg – nu var uden Tilholdssted! Han døde 26. Aug. 1878 paa et fattigt Værelse i Aalborg og blev begravet ved Siden af Malvina paa Sulsted Kirkegaard.

Malvina skal have været meget smuk og lignede i Skikkelse Moderen. I Dødsannoncen i „Aalborg Stiftstidende“ kalder Berg hende patetisk „min Fryd og Trøst, Skytsengelen i mit Hus, mit Værn imod vilde Stormes Brus . . .“, men det tør nok siges, at hun var et ringe Værn, og de Forventninger, der kom til Orde under deres storstilede Bryllup – med Randers Militærmusik – 1838, skete ikke Fyldest. Efter Jeppe Aakjærs Skildring døde Berg „som en fysisk og moralsk nedbrudt Mand“ og i kummerligste Forfatning. Hertil kan føjes, at John Lindholm siger², at Berg „havde den mest retskafne Tænkemaade og det braveste Sindelag, noget Menneske kunde have; men Livets Storme, ulykkelige Familieforhold og al hans Armod og Modgang havde afsat ru Kanter og fyldt hans Sind med Haan mod blidere Følelser samt begavet ham med en stor Portion Galgenhumor“, og oven-

¹ Kgl. Vejer og Maaler i Aalborg John Lindholm.

² Aalborg Amts Aarbog 1916.

nævnte Dødsannonce maa sikkert betragtes under denne Synsvinkel.

6. NIELS JØRGEN BLICHER, f. 1821, d. 1881. Kom først til Landvæsenet og blev Forvalter paa flere Herregaarde; deltog i Krigen 1848, blev forfalden til Spiritus og drev om som en betlende Vagabond, men fik 1874 for Navnets Skyld Plads i Randers Hospital. Død pludseligt. Da hans Moder laa paa sit Yderste i Randers, sendte man Bud efter ham, for at han kunde vaage hos hende; men en Morgen fandt man Moderen død i Sengen og Niels Jørgen siddende sovende ved Siden af den med en tømt Brændevinsflaske i Haanden. Han var ugift, men fik 1848 en Søn med et Fattiglem i Spentrup Fattighus. Sønnen skal have været god og skikkelig, men var blind og tuberkuløs og døde 1898 paa Randrup Fattiggaard.
7. FRANCISCO BLICHER, f. 1823, d. 1902. Kom først i Møllerlære og derefter til Landvæsenet, men blev 1845 Seminarist fra Snedsted og blev saa Andenlærer i V. Tørslev og senere Lærer i Harlev, hvorfra han tog Afsked 1887 og bosatte sig i Horsens; men da hans Hustru KAREN PEDERSDATTER MØLLER fra Elsted var død, flyttede han til Hov og sidst til en Datter paa Toftum Mark ved Horsens. Havde flere Døtre.
8. THEODOR EBERHARDT BLICHER, f. 1826, d. 1899. Kom først i Møllerlære, men saa paa Snedsted Seminarium, hvorfra han dimitteredes 1846 som Privatist. 1848 blev han Andenlærer i Ø. Tørslev, hvorfra han 1869 forflyttedes til Tvede ved Randers. Her tog han Afsked 1893 og flyttede til Mellerup og senere til Torup Kær ved Randers, hvor han døde. Han blev 1865 gift med KIRSTEN ANDERSDATTER, en Husmandsdatter fra Tørring, og med hende havde han en Del Børn, der socialt holdt sig „oven Vande“, ligesom han utvivlsomt var den af Digterens Børn, der klarede sig bedst gennem Livet.
9. HANS GUSTAV BLICHER, f. 1828, d. 1872. Kom i Handelslære i Grenaa og blev senere Købmand i Ebeltoft, men fallerede og levede derefter af Folks Godgørenhed i Ebeltoft. Var drikfældig. Ugift?
10. CHRISTIANE MARIE BLICHER, f. 1832, d. 1873. Boede efter Faderens Død hos Moderen i Randers, indtil hun, der var svag paa baade Sjæl og Legeme, 1854 blev gift med en svenskfødt Skomager PEDER JENSON ALGORIN i Randers og senere efterhaanden i Nørre Gjesejng, Ørsted, Raaby, Ø. Tørslev og Udbyneder, hvor

hun døde. Hun var meget uordenlig i sin Husførelse, og de var meget fattige. De havde 8 Børn, hvoraf de 7 døde i Hjemmet. Efter Hustruens Død flyttede Algorin til Ørsted, hvor han døde 1880.

Nummer 2 af Gauerslevpræsten Jens Blichers Børn af første Ægteskab var:

2. JØRGEN GANTZEL BLICHER, f. 1749, d. 1831, der blev Præst i Vorning, Kvorning og Hammershøj, fra hvilket Embede han tog Afsked 1825 paa Grund af Alder og Svagelighed, efter at hans Broder Niels havde bistaet ham i Embedet i 3 Aar. Han ægtede 1785 sin Formands Enke CHARLOTTE LOUISE DREYER, f. o. 1750, d. 1809, med hvem han havde 2 Sønner og 4 Døtre.

I Følge Skifteprotokollen for Middelsom-Sønderlyng Herreder var hans Arvinger:

- a. JENS BLICHER, f. 1791, d. 1864, der 1825 blev hans Efterfølger, og som i Ægteskab med MAREN STOCHHOLM, f. 1801, d. 1881, Datter af Provst Jens Stochholm i Aalborg, kun havde en Datter, der var gift med Auditør Kattrup.
- b. SØN, død før Faderen.
- c. DATTER, gift med Løjtnant HENRIK HOPPE i Kbh.
- d. LAURA BLICHER, gift med Postmester BECKMANN i Skive.
- e. POULINE BLICHER, ugift, var en Tid Husbestyrer hos St. St. Blicher efter dennes Hustrus Bortrejse for en Tid.
- f. KAREN WILHELMINE BLICHER, gift 1818 med Farver PETER SVENDSEN i Hjørring. Til deres Bryllup skrev Steen Blicher sin bekendte „Vise til en Farvers Bryllup“¹.

Om disse Personers psykiske Habitus er intet oplyst.

Den tredje af Sønnerne fra Gauerslund var:

3. DIDRIK CHRISTIAN BLICHER, f. 1751, d. 1805, der sidst var Præst i Borup i Randers Amt, og som var gift med LOUISE LINDERMANN, f. 1746, d. 1814, Præstedatter fra Harlev, med hvem han havde 3 Sønner og 1 Datter. Af disse Børn blev:
  - a. LAURIDS BLICHER, f. 1786, d. 1864 i Kbh. Præst i Vilsted-Vindblæs ved Løgstør 1815 og i Sønderholm-Frejlev 1837. Han var en anset Mand, der 1863 blev udnævnt til Konsistorialraad, og som i Ægteskab med Præstedatteren fra Vesterbølle SOFIE AMALIE BLICH, f. 1793, d. 1847, havde 2

¹ P. Hansen: „Digte af St. St. Blicher“ II. 255.

Sønner og 3 Døtre, af hvilke Sønnen POUL HØY BLICHER, der 1871 blev forflyttet fra Præsteembedet paa Fænø til Tingsted paa Falster, var en meget paaskønnet Præst. Den anden Søn var DIDRIK CHRISTIAN BLICHER, der var Kapellan i Lovns og døde i Sønderholm 1858, ugift.

- b. JENS CHRISTIAN BLICHER, f. 1784, d. 1845. Efter at have været resid. Kapellan i Skovlænge blev han 1818 Sognepræst i Hersom, 1823 i He og samme Aar i Øls ved Hobro samt endelig 1833 i Understed nord for Sæby, fra hvilket Embede han tog sin Afsked 1842. Han tog derefter Ophold i Hodals-Mølle ved Hobro, men angives død i Aalborg 3. Okt. 1845¹. Han omtales som en i Embede og Levned retsindig, men svagt begavet og fattig Mand, og tiltagende Drikfældighed sløvede hans Evner. Fra 1837 til sin Afsked havde han sin Fætter, Digteren Steen Blichers Søn Peder Daniel Blicher som personel Kapellan. 1836 var Steen Blicher paa Besøg i Understed Præstegaard, og de to Fættre undfangede da en Plan om her at oprette en højere Undervisningsanstalt, utvivlsomt for at støtte deres Økonomi. Planen offentliggjorde de med Navnes Underskrift i „Aalborg Stiftstidende“ 60/1836². Anstalten var beregnet for unge Mænd i Alderen 12–18 Aar, og der kunde modtages 8 Elever ad Gangen til en Undervisning, der skulde vare 3–4 Aar. Hvert halve Aar skulde der holdes Eksamen i Overværelse af Drengenes Paarørende og andre kyndige Mænd. Undervisningsfagene var Dansk, Tysk, Engelsk, Fransk, Religion, Matematik, Aritmetik, Filosofi, Fysik, Historie, Geografi, Statistik, Kaligrafi og, om det ønskedes, Tegning og Musik. Betalingen for Undervisning, Kost og Ophold vilde blive saa billig, som det efter Omstændighederne kunde ventes, og kunde inden 1. Juni 1836 aftales med St. St. Blicher i Spentrup eller Chr. Blicher i Understed. Der kom utvivlsomt intet ud af dette Projekt, der var tænkt iværksat 1. Oktober, og de to Indbydere egnede sig næppe heller til at forestaa det. Jens Christian Blicher blev 1815 gift i Søllested med POULINE ABRAHAMINE KØLLE, f. 1785, d. i Mariager 12. Jan. 1857, begravet i Sønderholm, Datter af Birkedommer til

¹ Wibergs Præstehistorie. Findes ikke indført som død i Kirkebøgerne for Aalborg, Hobro, Mariager eller Sønderholm, og der findes heller ikke Skifter efter ham disse Steder.

² Se „Vendsysselske Aarbøger“ 1922, S. 325 f.

Knuthenborg Birk Claus Kølle i Svanevig Mølle, og med hende havde Pastor Blicher 4 Sønner og 1 Datter; nemlig:

1. DIDRIK CHRISTIAN BLICHER, f. Skovlænge 1815, d. Frederikshavn 21. Okt. 1887, Maler (ogsaa Portrætmaler), Fotograf og Brandinspektør i Frederikshavn. Var en anset Mand, der var i Bestyrelsen for Byens Fattigkasse og i 20 Aar for Borgerforeningen. „Hans Retsind havde gjort ham almindelig agtet“¹.
 Gift 1° 26. Okt. 1841 med JOHANNE SOFIE FREDERIKKE ROSE, f. o. 1809, d. Frh. 29. Okt. 1868, Enke efter Tobaksfabrikør i Kbh., senere (1834) Tobaksspinder i Frh. Frederik Sørensen Lund, f. o. 1804, d. Frh. 18. Okt. 1837, hvem hun havde ægtet i Randers 28. April 1830². Gift 2° med MARTHA LARSEN, der overlevede Blicher, og som havde en Datter Theodora Marie Franciska Larsen, som ved hans Død var fraværende³. Ingen Børn.
2. LOVISE BIRGITTE BLICHER, f. 1818 (i Skovlænge?), d. Mariager 24. Nov. 1859, opholdt sig i Hodals Mølle, da hun 1846 blev gift i Øls med Handelsbetjent JENS PETER FRISCH af Aarhus, f. 1824, d. som Købmand i Mariager 3. Jan. 1857.
3. CLAUS STEFANUS BLICHER, f. Hersom 26. Dec. 1820, d. Hellevad 10. Dec. 1894. Gift (ikke i Understed) med INGER MARIE THOMASDATTER, f. Kiis i Understed 19. Marts 1817, d. paa Ørum Fattiggaard 23. April 1901, Datter af Husmand Thomas Pedersen og Maren Thomasdatter. Claus St. Blicher gik 1831–32 i Randers Skole, men udmeldtes for at „sættes i en anden Vej“, hvilken dog ikke kendes. Han, der vist nærmest maa henføres til Vagabondklassen, kom til Røgelhede i Hellevad Sogn fra Hammer eller Sulsted Sogn og boede med sin Hustru ved Kragdal i et i Allerup Bakkers sydlige Del indgravet Hus, af hvilke her o. 1870 var flere. Han havde kun ringe praktisk Sans og intet Arbejdsmod, og han sagde, at det ikke kunde be-

¹ Frhavns Avis 28. Okt. 1887.

² Joh. Sofie Fr. Rose synes efter Lunds Død at have været gift en kort Tid med en Hansen.

³ For en Del Oplysninger om denne Gren takkes Arkivar S. Nygård og Forfatteren Johs. Boolsen, Frh.

tale sig at arbejde, da det krævede megen Føde og sled paa Klæderne; men han havde arvet Slægtens Jagtlyst og havde altid flere Geværer, ligesom han altid gik i Jægerdragt og holdt flere Jagthunde. Desuden havde han arvet Slægtens Hang til at drikke Brændevin. Om Sommeren gik han og Konen mest og drev om for at fange Krebs i Hallund Aa, i hvis Skrænter de da forekom i Mængde, saa der hurtigt kunde fanges en Kurvfuld, og Inger Marie gik saa til Korslund, Kølskegaard, Hellevad Præstegaard eller Distriktslægen og Apotekeren i Hallund og afhændede Fangsten. Blicher var en høj og statelig Mand, der saas trillende paa Vejen med sin med Vildt belæssede Bør og en Brændevinsdunk paa Nakken. Skønt han boede i en jordgravet Hytte, holdt han dog en Tid en Ko samt en Hest, med hvilken han kørte til Aalborg, naar Jagten eller Krebsefangsten havde givet større Udbytte end de lokale Aftagere kunde bruge. Hans Kone omtales af Egnens Befolkning som et skrappt Kvindfolk, der „skældte og smældte, bandede og dominerede“, og som næsten altid var beruset, men Blicher var derimod ligesom sin Fader en føjelig og godmodig Mand, som tav til alt. Ingen Børn.

4. JØRGEN DITLEV KLINGENBERG BLICHER, f. Øls 6. Dec. 1823, d. Frh. 23. Okt. 1867 af delirium tremens. Var Kunstdrejer i Frederikshavn og blev gift der 20. Maj 1850 med Pigen MARIANE AUGUSTINUS, f. o. 1823, d. Frh. 23. Marts 1864. Ingen Børn.
5. HANS ELI LÜTTICHAU BLICHER, f. Øls 8. Maj 1826, d. Iskov i Voer Sogn 20. Aug. 1849, ugift Skomagersvend.

Den fjerde af Jens Nielsen Blicher i Gauerslunds Sønner af første Ægteskab var:

4. PETER DANIEL BLICHER, f. 1753, d. 1809, Præst i Spentrup ved Randers.
 Gift 1° med METTE MARIE SØRENSDATTER WEDEGE, f. 1740, d. 1799, der var Enke efter hans 1780 døde Formand Hans Brøchner i Spentrup, med hvem hun havde 14 Børn.
 Gift 2° 1801 med KAREN MARIE KRUSE, f. Nykøb. F. 1778, d. 1805.
 Gift 3° 20. Sept. 1808 med ERNESTINE JULIANE BERG, f. Kbh.

Dec. 1792 (dbt. Trinit. 4. Jan. 1793), d. Randers 2. April 1875. Gift 2° med Steen Steensen Blicher¹.

Peder Daniel Blicher, der var en efter Datidens Forhold rig Mand², havde af sit andet Ægteskab en Datter KAREN MARIE BLICHER, f. 1802, som vist døde ung og ugift, og af tredje Ægteskab havde han Sønnen NIELS BLICHER, f. 1809, d. 1866, som arvede over 10.000 Rdl. kur. efter Faderen. Han kom i Farver- og Købmandslære i Viborg, men var arbejdsky og tidlig drikfældig. 1831 lykkedes det ham at blive Kromand i Linaa ved at ægte Kroens Ejerinde Jomfru CHRISTINE MARIE SOFIE MØLLER, der var en halv Snes Aar ældre end han. Det lykkedes hurtigt for Blicher at faa Kroen sat overstyr, og han var 1833 Værtshusholder i Aarhus; men snart efter træffer vi ham som omvandrende Farversvend, der levede af Betleri. Steen Blicher fik ham en Tid anbragt som Opsynsmand paa Bistrup Sindssygeanstalt, men han fik snart sin Afsked, da han pryglede Patienterne, og saa tog han atter fat paa at vagabondere, og fra Svendborg, Holbæk og Randers Kommuner hjemsendtes han som subsistensløs paa Spentrup Kommunes Regning. 1847 begik han Tyveri i Aarhus og blev straffet med Vand og Brød. Derefter fortsatte han sin forhutlede, betlende og brændevinsfyldte Omstrejfertilværelse, indtil han 1866 blev indlagt paa Amtssygehuset i Lemvig, hvor han døde 22. Juli.

I Aaret 1834 forlod hans Hustru ham og flyttede til sin Søster i Onsbjerg paa Samsø, og senere blev hun Sygeplejerske ved Karantænestationen paa Kyholm, men flyttede derefter til sin Søn i Ørby paa Samsø, hvor hun døde 1882 som Alumne fra Randers Hospital. De havde kun Sønnen CHRISTIAN BLICHER, f. i Aarhus 1833, der var Bager paa Samsø, og om hans Efterkommere siger Jeppe Aakjær³, at „i de senere Udløbere af denne Sidegren træffer vi samlet alle de moralske Opløsningslementer, som vi hidtil hos Blicher-Slægten kun har paatruffen sporadisk“.

Som det vil skønnes af foranstaaende Tekst, fandtes der blandt Efterkommerne af Præsten Jens Nielsen Blichers Ægteskab med Poulaine Thomasine Gantzel et stort Antal mere eller mindre psykisk defekte eller biologisk „lavværdige“ Individuer, og Spørgsmaalet

¹ Se foran S. 118.

² Jeppe Aakjær: St. St. Blichers Livs-Tragedie, III. 191 f.

³ St. St. Blichers Livs-Tragedie, III. 242.

---

bliver da, om deres Defekter (Alkoholisme, Aandssvaghed, Arbejdsulyst, o. s. v.) maa ses som et Udslag af en Arvefaktor indkommet i Slægten gennem Poulina Gantzel, hvilken dog i adskillige Tilfælde har været latent, saaledes hos Spentruppræsten Peder Daniel Blicher og Sønderholmpræsten Laurids Blicher, medens de endogene Anlæg er kommet til Udbrud hos deres Søskende og Børn. Det forekommer mig, at Slægtsbilledet af denne Gren taler for, at vi her har at gøre med en arvelig Defekt, som har sin Oprindelse i en af Tuberkulose, Syfilis eller Alkoholisme beskadiget Kimcelle hos en af Poulina Gantzels Forfædre.

SMÅ MEDDELELSER

SAGEN BODENHOFF CONTRA MEISLING

Det tiltaler min Retfærdighedssans, at den mistænkte Graver Meisling får en Defensor. Man må vente, at det væsentligste af, hvad der kan anføres til hans Forsvar, nu er fremdraget af Dr. phil. Albert Fabritius. Hans Artikel er nemlig et Defensorat og ikke en objektiv Bedømmelse af Bogen: „Giertrud Birgitte Bodenhoff's Mysterium“ (Berlingske Forlag. 1954).

Min Undersøgelse af denne Sag har omfattet mange Detailler, og jeg har søgt Hjælp hos al tænkelig Sagkundskab, for at nå et objektivt Resultat, også på Områder, hvor jeg som gammel Anatom og Mediciner har en Del Viden, og selv på Historiens Område er jeg ikke ubevandet. Kendsgerningerne har jeg omhyggeligt afvejet for og imod.

Få Mennesker er fejlfri. Dr. Fabritius har fundet enkelte Fejl i min Bog. Jeg har fundet enkelte Fejl i hans Afhandling. Mine Fejl er uden Betydning for Mordproblemet's Løsning. Det er hans ikke.

De skriftlige Kilder, Dr. Fabritius opregner i Pers. hist. Td. R. 13. Bd. 3. S. 41-59, har jeg gennemgået kritisk i min Bog. Der er et Par Trykfejl at rette: I Indskriften S. 22 står Fødselsåret 1776. Det skal være 1779, som angivet S. 15. I Annotationerne S. 44 står Ordet: Velgiørende. Det skal være: Velgjørende.

Dr. Fabritius har Ret i, at Meisling i 1804 ikke var Arrestant og ikke sigtet for Tyveri. Han var suspenderet fra sin Stilling, fradømtes sit Embede, og fik en stor Pengebøde, dobbelt så høj som den anden Overgravers, om hvis Forhold Dommen siger, at det var „mindre strafværdigt, end det af Meisling udviste“. Fire af de dømte Graverkarle havde angivet, at Meisling havde opmuntret dem til at optage eller sønderslå Ligkister, eller været vidende om, at det skete og at Ligene kastedes i Jorden uden Kister. Dommerne fandt dog, at det ikke, med hans vedblevne Benægtelse, kan anses bevist, men udtaler: „Imidlertid har bemeldte Graver ei allene gjort sig mistænkt for at have hælet med sine Folk, men det er endog aldeles klart, at han i alt Fald ved en vidtdreven Forsømmelse og Ligeegyldighed for sine Pligter har givet Anledning til Graverkarlenes Misgerninger, idet han, efter egen Tilstaaelse, ofte har overladt Gravningen til dem, uden at anvise dem noget vist Sted, hvor

de skulde grave, ligesom og de passerede Uordener i sig selv vare saaledes beskafne, at de ikke burde have undgaaet hans Opmærksomhed, hvilken og burde have været opvakt ved den Omstændighed, som han selv har tilstaaet, at han ingensinde tilforn har faaet saa mange Brædder af Liigkister, som efter at Arrestanterne Andersen og Kruse vare komne i hans Tieneste, og især siden 1. November sidstleden.“ Han idømtes for sit pligtstridige Forhold en følelig Pengemulkt. Dommen fortsætter: „Derimod kan han ei, efter Actors Paastand, ansees som Tyvs Hæler, eller med anden Straf end den foran bestemte blive at belægge. Dog kan den af ham paastaaede Mortification paa Actors Paastand over ham som Tyvshæler ei tillægges ham, men han bliver i saa Henseende allene for videre Tiltale at frifinde.“ Som man vil se, blev han teknisk frikendt for Hæleri, men Udtrykket: Af Mangel på Bevis, dækker Dommens Mening, da Beskyldningen for Hæleri ikke mortificeres.

Jeg indrømmer at have misforstået Dommens Preamble, der lød: „Procurator Bierring som befalet Actor contra Arrestanterne Svend Andersen, Albrecht Kruse, Jochum Petersen, Arved Mathiasen, Rasmus Olsen og Ole Olsen, saa og mod Anne Margrethe Pedersdatter Arrestanten Kruses Hustrue, Graverne Christian Meisling og Knud Hansen –“. Jeg havde læst det, som om Meisling også var Arrestant.

Fabritius har Ret i, at der i 1804 blev undersøgt 513 Grave og ikke 509 (F. 50 & 55). Det er også rigtigt, at 43 af disse var Begravelser fra før År 1800, og 470 efter 1800. Det, der primært interesserede mig i Sagens Akter, var, om de indeholdt noget om den Bodenhoff'ske Grav. Det gjorde de ikke. For en Sikkerheds Skyld bad jeg en af Rigsarkivets Arkivarer gennemgå Akterne, og i Skrivelse af 23.10.1951 fik jeg dette Svar: „– ialt 509 Begravelser. I aldeles overvejende Grad drejer det sig om Begravelser fra Tiden 1800–1803, ganske særligt fra sidste År.“ I denne underordnede Detaille har jeg således været i god Tro.

Fabritius bebrejder mig, at jeg har skrevet, at der under Gravrovrierne var stjålet *Smykker og Ligklæder og 50 Kister* (F. 49 & St. 62). Det er rigtigt, at Smykketyverier ikke omtales i Sagens Akter, og at der i Rapporterne kun nævnes 12 Kister, men jeg vil gerne citere den Kilde, jeg har mit Tal fra: „Det viste sig, at Ugerningsmændene i mange Tilfælde straks efter Jordfæstelsen havde røvet de Dødes *Smykker og Ligklæder*, optaget Kisterne og solgt dem og kastet Ligene tilfældigt i Gravene, og der maatte skaffes *ialt 50 Kister* for at nedlægge dem deri.“ Fremhævelserne er mine, (men Citatet er fra Dr. Louis Bobé, dansk Personalhistoris grand old man (Berl. 1.7.1934).

Assistens Kirkegård var længe en udpræget Fattigkirkegård, lige til Etatsråd Augustin i 1785 lod sig begrave derude, hvorfor Smykker nok var sjældne i Gravene. Meisling's Advarsel til Graverkarlene mod at røre de prominente Begravelser (F. 52), kan være Udtryk for en ansvarsbevidst Forsigtighed – som Dommerne ellers ikke tillægger ham – men kan også være Udtryk for, at Meisling havde en særlig Interesse i de velstående Begravelser. Efter Oplysning fra Kirkeministeriet findes der ikke nogen Anordning, der

forbyder at give Værdigenstande med i Kisten. Den Rosted'ske Tradition fastholder, at Madame Bodenhoff fik sine Guldørenlommer med i Graven, og mange Ægtefolk har den følelsesmæssige Indstilling, at det er en Krænkelser af en livslang Troskabsagt, at fjerne Vielsesringen på den Afdøde inden Begravelsen. Vi ved intet sikkert om Hyppigheden af Gravgaver. Efter mit Skøn er det urimeligt at tro, at Karle, der stjæler de Dødes Kister og Ligklæder, høfligst skulde lade Guldringe ligge. Tilståelserne repræsenterer et Minimum, fra hvilket der ikke kan drages absolute Konklusioner.

Med Akkuratessen opstiller Dr. Fabritius S. 50 et statistisk Skema. Det ser betryggende ud, men er det ikke. 12 Kister kan ikke være rigtigt, hvilket fremgår af, at alene Svend Andersen mente at have stjålet ca. 20 Kister, de 5 andre Karle tilstod også at have stjålet Kister, op mod en halv Snes Personer havde været Aftagere, og Meisling's Gård var blevet forsynet med Kistebrædder som „ingensinde tilforn“. Skemaets reelle Indhold svarer derfor ikke til dets ydre, højtidelige Form. Pæn Potte, men tynd The.

Det synes overilet, når Dr. Fabritius drager den Slutning, at de Uordener, der fandt Sted på Kirkegården, sandsynligvis er blevet opdaget forholdsvis hurtigt (F. 52), og at lignende Ting altså næppe kan være foregået i 1798, da Madame Bodenhoff blev begravet. Men på S. 48 oplyser Fabritius selv, at Svend Andersen undskyldte sig med, at den Fremgangsmåde, at tage Kisterne, inden Graven var tilkastet „havde været praktiseret i hans Formænds Tid“. De andre Karle undskyldte sig også med, at „tidligere Graverkarle har gjort det samme“. Statistik kan ikke erstatte common sense.

Fabritius skriver om Assistens Kirkegård på den Tid, at „hele det brede Folk er faktisk blevet begravet på en ret tilfældig Måde i den Fælle, som Kirkegården var“ (F. 49). Hvor ved han det fra? Læser man Høegh-Guldberg's to lange Elegier om Assistens Kirkegård fra 1796 og 1803, får man ikke dette Indtryk. Der var ganske vist ikke noget samlet Begravelsesvæsen den Gang, men Kirkegårdens enkelte Afdelinger sorterede direkte under de forskellige københavnske Kirker, og de gamle, originale Protokoller er ikke bevaret. Men Protokollen for Petri Assistens Kirkegård er bevaret fra 1805, og den er i den skønneste Orden, omtrent som i Nutiden. I Dommen fra 1804 udtaler Retten om Meisling og Graverkarlene, at han „efter egen Tilstaaelse, ofte har overladt Gravningen til dem, uden at anvise dem noget vist Sted, hvor de skulde grave –“. Dette må betyde, at det netop var forudsat, at bestemte Gravsteder skulde anvises. Da Andreas Bodenhoff blev begravet i 1796, fik Madame udstedt Skøde på Gravstedet, og man plejer ikke at udstede Skøder i al Almindelighed på en Fælle.

Familietraditioner er mindre håndgribeligt Stof, end skrevne Kilder, men alligevel synes jeg, at Dr. Fabritius tager lidt uforsvarligt på dem. Behandler man gamle Kniplinger på samme Måde, som man behandler Stangjern og Favnebrænde, er det ingen Kunst, at få dem til at forsvinde. Fabritius kan ikke forklare, hvordan 4 af hverandre uafhængige Familier kan bevare Tra-

ditioner, der alle konvergerer mod samme Punkt, og hvor hver har betydningsfulde Enkeltheder, der på vigtige Punkter kan verificeres. Ingen af disse Familier kan have haft nogen Interesse i at opfinde dem.

Traditionen Rosted har jeg ikke blot hørt som Dreng fra min Mor. Hun levede endnu i 1953, da jeg skrev Giertrud Birgitte Bodenhoff's Historie (St. 28 f.). Min Mor var 19 År gammel, da hendes Mormor døde. Denne Mormor var Guddatter af både Andreas Bodenhoff og Giertrud Birgitte, bar et af hendes Fornavne, arvede hendes Portræt og en Del Penge efter hende. Dette betyder, at der endnu i 1953 kun manglede eet Led i Traditionsrækken mellem Madame Bodenhoff og en nulevende, hvilket er en meget kort Traditionsrække, og at det er en god Traditionsrække, idet begge var stærke, sanddru Karakterer med Slægtsinteresse. De opfylder alle Forskningens Forudsætninger for at være gode, aktive Traditionsbærere. Men det er ikke fra min Mor alene, jeg har Beretningen. Jeg vil skønne, at det er fra ca. 50 Personer indenfor den Rosted'ske Descendens. Dette omfatter også Ingeborg Andreasen, som jeg ofte mundtligt har hørt Historien af. At hun i sin Bog ikke udtrykkeligt nævner, at Røverne *myrdede* Giertrud Birgitte, men kun, at de *ikke vilde lade hende leve*, og lukkede Kisten til igen, skal man ikke lægge for meget i. Det kan skyldes, at hun var bedre som Fortæller, end som Skribent, og måske har syntes, at det lød alt for uhyggeligt.

Traditionen Rosted støttes stærkt af følgende Facta: 1) Sygdommen sagdes at være en „Byld i Øret“. Undersøgelsen har med stor Sikkerhed verificeret, at hun har haft en Sygdom, der i 1798 opfattedes som en Byld i Øret. 2) Gravroveren sagdes at være død på Frederiks Hospital mange År senere. Meisling døde på Frederiks Hospital i 1816, og angives at have været Gerningsmanden (St. 82 & 88). 3) Madame sagdes at være vågnet op i Kisten. Skelettets Placering bekræfter, at hun har bevæget sig aktivt i Kisten. – Ingen vil kunne nægte, at dette styrker Tilliden til Traditionens Troværdighed. Traditionen siger, at Familien først fik Kendskab til Ugeringen *efter* Graverens Død. Da Meisling først døde i 1816, er der ingen Grund til at undres over, at den københavnske Tradition først kan spores fra Tiden omkring 1820. I 1804 kan Familien ikke have haft Mistanke om Mord, hvilket Dr. Fabricius må have overset.

Siden min Bog udkom, er et enkelt Aktstykke af Interesse kommet frem. Allerede 8 Dage efter at Gravroverierne blev opdaget, stod der d. 16.1.1804 i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“: „Blandt dem, der efter al Formodning ere plyndrede, nævnes Grosserer *Bagge*, Bogholder *Lacoppidan*, Agent *Gyldendahl*, Madame *Bodenhoff* og Forvalter *Berthelsen*.“ Mistanken om Gravrøveri er altså samtidig. At Familien Rosted alligevel ikke begærede politimæssig Undersøgelse af Graven, er forklarligt. Een Ting er, at undersøge en Jordgrav, noget andet, at gennembryde en tyk Murhvælving, hvorover der stod et kostbart Marmormonument. Selv om Gyldendal's Grav blev undersøgt i 1804, er det psykologisk forståeligt, at nogle Forældre viger tilbage for at se deres eneste Barns Lig gravet op 6 År efter Begravelsen. Fabricius nævner

selv en sådan Indstilling for Chr. Drewsen's Vedkommende, og efter 1816, da den formodede Morder var død, kan Familiens Indstilling have været den samme. Det skete lod sig jo ikke genoprette ved en Undersøgelse.

Det er ikke korrekt, når Fabritius S. 44 & 45 skriver, at *Familien Bodenhoff* i Modsætning til Familien Rosted „ikke tror på Historien“. Jeg skriver i min Bog S. 26: „Imod Mytens Rigtighed taler, at Grene af den Bodenhoff'ske Familie har stillet sig tvivlende overfor Traditionen.“ Jeg har flere Breve fra Grene af Familien Bodenhoff, der tror på Historien. Det var væsentlig Kammerherre Ernst Bodenhoff, der i sin Bog: „Den gamle General“ stillede sig afvisende, formentlig efter Nanna Lange's Arkivundersøgelser i 1914 – hans Bog udkom samme År – men hans to Sønner Max og Willie Bodenhoff, der oprindeligt delte Faderens Skepsis, ændrede Opfattelse, da de havde set det samlede Materiale og Undersøgelsens Resultat. Iøvrigt skriver Nanna Lange S. 63 i „Den Bodenhoff'ske Slægtbog“: „Ifølge Familietraditionen skal hun være bleven begravet som skindød, men atter være vaagnet op til Livet –.“ Dr. Fabritius' Påstand er altså ikke holdbar.

Traditionen Wellmann med den unge Herr Rosted's Udbrud: „Jeg kan ikke forstå, at de har begravet min Søster med røde Kinder“ har den Interesse, at Udtrykket: „Den unge Herr Rosted“ bedst passer på den yngste af de to hjemmeværende Brødre. Den anden var 32 År, gift og havde to Børn i 1798, mens Anton Nebbe Rosted var 27 År og endnu ugift. Da han døde i 1801, tre År før Gravroverierne i 1804, kan denne Tradition i så Fald næppe stamme fra 1804, men må gå tilbage til 1798 (F. 46 & St. 76).

Traditionen Mynster fra Familien Zahle skyder Dr. Fabritius tilside med den almindelige Bemærkning, at den „forekommer i sig selv overordentlig lidt troværdig –“. Det er et ubetænksomt Udtryk at bruge om Rector Otto Zahle, Overretssagfører Holger Zahle, Generalkonsulinde Muus og Fru Højesteretssagfører Frederik Zahle. Selve Jacob Peter Mynster frikender jeg udtrykkelig to Steder i min Bog for at have brudt Skriftemålets Tavshed (St. 80 & 122-123), med mindre Meisling selv har sagt, at Mynster måtte fortælle Familien Rosted Hemmeligheden, når Meisling var død. Men der var mange andre Muligheder end J. P. Mynster som Kilde. Jeg nævner dem i min Bog. Fabritius gør det ikke. Der var Broderen Overmedicus O. H. Mynster, der var Stedbroderen Ole Bang, der var Personalet på Hospitalet og der var Meisling's egen Familie, der åbenbart har kendt Tilstælsen, siden den har kunnet bevares som selvstændig Familietradition. Som Fattiglem har Meisling næppe ligget på Enestue, og hvis han i Samvittighedskvaler har talt højt om, hvad der trykkede hans Sind, har der været mange spidse Øren til at opfatte det.

Da J. P. Mynster var Præst i netop det Sogn, hvor Meisling boede, og Broderen var Overmedicus på netop det Hospital, hvor Meisling døde, og begge Brødrene Mynster hele deres Liv var nært knyttet til Frederiks Hospital,

hvortil Familietraditionen henlægger Røverens Død, kan man ikke uden videre afvise Traditionen som „overordentlig lidt troværdig“. Den støttes ved en Række Overensstemmelser.

Traditionen Meisling skyder Fabritius også tilside. Han gør det S. 45 med Ordene: „Endelig er den under E anførte Tradition for usikker til, at man tør tillæge den nogen Kildeværdi. Har Graver Meisling skrevet hjem fra Amerika?“ Oprigtigt talt: Er dette betryggende Argumentation? Kender Dr. Fabritius andre Tilfælde, hvor Medlemmer af ansete Familier opfinder Historier om, at en af deres Slægt skulde være Gravrøver, Ligs-kænder og Løn-morder? Jeg har to Gange mundtligt, og een Gang skriftligt meddelt Dr. Fabritius, at Grunden til, at jeg ikke har ønsket at opgive Navnene på mine Hjemmelsmænd, er den, at jeg nødigt vilde udsætte deres Børn for unødvendige Drillerier i Skolen. At Descendenter på Spindesiden ikke selv bærer Navnet Meisling, skulde der for en Genealog ikke være noget forbavsende i (F. 45. Fodnoten).

Det mest angribelige er dog, at Dr. Fabritius ikke nævner, at Madame Bodenhoff i 1797 – Året mellem Andreas Bodenhoff's og hendes egen Død – var Gudmor for Meisling's Søn Andreas. Det står i min Bog S. 84–86. Denne Dåb fandt Sted netop 6 Dage efter, at Wiedewelt's Monument over Andreas Bodenhoff var blevet afleveret færdigt på Kirkegården, ved hvilken Lejlighed Graveren og Madame må have været tilstede sammen. Dette betyder, at de har kendt hinanden, at Meisling vidste, hvor rig hun var, at Madame har genkendt Meisling, hvis hun er vågnet op i Kisten, og at Meisling har vidst, at han var genkendt. Det forklarer psykologisk, at han ikke har turdet lade hende leve (St. 122–123). Dette vigtige Moment nævner Dr. Fabritius ikke med et Ord. På den Måde er det nemt at udskyde Traditioner.

Om Oehlenschläger's Novelle skriver Dr. Fabritius S. 56, at det forekommer ham „overordentlig sandsynligt, at Oehlenschlägers Novelle Reichmuth von Adocht fra 1813 er det litterære Ophav til hele Miséren“. Jeg behandler Novellen i min Bog S. 68–70, 80 & 122–123. Først antog jeg, at Bodenhoff-Sagen havde inspireret Oehlenschläger, fordi han har meddelt, at Novellen bygger på en virkelig Tildragelse, og fordi han ofte besøgte Overmedicus Mynster på Frederiks Hospital, men da jeg fandt, at Meisling døde på Frederiks Hospital 3 År efter, at Novellen var skrevet, måtte andre Muligheder undersøges.

I Litteraturen findes flere Beretninger om Skindøde, der vækkes af Grav-røvere, så Oehlenschläger kan have fået Ideen i en af disse. I 1802 udkom således Bd. X af Fleischer's „Forsøg til en almindelig Naturhistorie over Mennesket,“ hvor sådanne Tilfælde omtales, bl. a. fra Tyskland. Novellen foregår i Köln, ikke i København. I de omtalte Tilfælde, i Novellen og i Traditionerne udenfor Slægten Rosted, er det en kostbar Ring, der fjernes fra Fingeren, så Offeret vågner op, men i Traditionen Rosted er det et Par Guld-

ørenlokker, der rives ud, så Bylden brister, et enestående Motiv, der taler imod litterær Påvirkning. Endelig har både de litterære Tilfælde og selve Novellen en lykkelig Slutning. Traditionen Rosted har ingen happy ending, men ender mørkt og tragisk med et Mord. Det er et enestående Motiv, ukendt i Litteraturen, hvilket Dr. Fabritius rent sprog- og litteraturmæssigt ikke har været opmærksom på.

Den objektive Undersøgelse af Graven omfattede: 1) en arkæologisk Undersøgelse af Graven. 2) En anatomisk-antropologisk Undersøgelse af Knoglerne. 3) En Række Specialundersøgelser (Odontolog, Otolog, Røntgenolog, Metalurg). 4) En osteo-arkæologisk Bedømmelse af Skeletdelenes Stilling i Kisten. 5) De kriminallogiske Slutninger, der heraf kan drages. Disse Undersøgelsesresultater er der gjort Rede for i min Bog S. 96-127.

Prof. Okkels & Dr. Brøste, som foretog den anatomisk-antropologiske Undersøgelse, ønskede ikke at udtale sig om de Problemer, der lå udenfor deres Kompetence. De fandt ikke Tegn til Knoglelæsioner, specielt intet Kraniebrud, og ingen sygelige Forandringer, bortset fra Tænderne. Prof. P. O. Pedersens Undersøgelse gjorde det sandsynligt, at man i Visdomstandens Forhold har Forklaringen på Traditionens Diagnose: „Byld i Øret“.

Desværre drager Dr. Fabritius S. 57 den forkerte Slutning, at når der ikke var *Tegn på Læsioner*, kan der ikke foreligge *Vold*. Dette er mærkeligt, da Dr. Fabritius selv nævner vor mest erfarne Expert i Drabssager, Politivadokat Aage Lotinga, der netop har rejst stærke Indvendinger imod Dr. Fabritius' forhastede Konklusion (Berl. Aften 7.12. & 15.12.1954). Knivstik og Kvælning f. Ex. vil normalt ikke kunne ses på et Skelet, og Politivadokaten fremhæver, at et Dask med en Spade kan have medført Døden, uden at give Kraniebrud. Politivadokaten kunde heller ikke godkende, at Fabritius afviser Kværkningshypotesen. Det er derfor ikke videnskabeligt forsvarligt, at forbigå disse vigtige Punkter og afvise Sagen med den Bemærkning: „- at Giertrud Birgitte Bodenoffs Kranium ikke bærer Spor af ydre Vold. Mon ikke dette enkle Faktum er nok?“ Dr. Fabritius' Forenkling er vilkårlig, for Politivadokaten beskrev udførligt for ham nogle Tilfælde af Mord ved Kværkning, hvor der ikke var noget Tegn på Vold af Knoglesystemet.

Om Skelettets Stilling i Kisten udtalte Okkels & Brøste: „at meget tyder på, at Kistens Indhold er blevet forskubbet i Retning hen mod Kistens øverste Hjørne, men herom kan ikke siges noget afgørende, kun, at den Slags Forstyrrelser ikke er ualmindelige ved ældre Begravelser.“ (St. 104 f.). Hvor det drejer sig om Krigergrave på en Slagmark, eller om Grave foran Alteret i en Kirke, har de ansete Forskere Ret, men hvor det drejer sig om almindelige Begravelser, har de næppe Ret. Kirkegårdens erfarne Personale mente ikke tidligere at have set noget lignende som Skelettets Stilling i dette Tilfælde, og Kriminalpolitiets Teknikere syntes, at det så meget påfaldende ud (St. 113). Konservator ved Nationalmuseet Peter Linde, der vel er den Mand her i Landet, der har set flest Grave, har næsten altid i uforstyrrede Grave fundet

de Døde liggende i normal Begravelsesstilling, selv om Kisten har været båret ned ad stejle Trapper til dybe Kældere. Den erfarne Osteo-Arkæolog Dr. med. Vilh. Møller-Christensen, der har Kendskab til ca. 2000 Grave, siger det samme.

Den venstre Fod, der var skudt op under det højre Skinneben, er et vigtigt Fund. Herom udtaler Okkels & Brøste: „Venstre Fod kan have ligget ind under højre Underben ved Dødens Indtræden og senere forblevet i denne Stilling under Forskydningen af de andre Skeletdele.“ (St. 105).

Dette har Dr. Fabritius misforstået og skriver: „- men Foden kan have været således placeret ved Gravlæggelsen.“ (F. 58). Ordene: *Ved Dødens Indtræden* er ikke det samme som: *Ved Gravlæggelsen*. Har Benet på Dødslejet ligget med vinkelret bøjet Knæ og Foden trukket op under det andet Ben, vilde Familien have rettet Benet ud, eller Bedemanden vilde have korrigeret Stillingen (St. 114). Når Okkels & Brøste udtrykker sig sådan, må det betyde, at de ikke afviser den Mulighed, at Døden kan være indtruffet i Kisten, men blot ikke ønsker at tage Stilling til et Område udenfor deres Expertice.

Dr. Fabritius har vilkårligt valgt, udelukkende at støtte sig til Okkels & Brøste, som han har misforstået. Alligevel nævner han S. 57 fire af Skelettets seks Afvigelser fra det normale Leje, som Dr. Møller-Christensen har beskrevet, men nævner ikke Dr. Møller-Christensen med eet Ord, nævner ikke, hvor sjældne disse Afvigelser er enkeltvis, nævner ikke, hvor uhyre sjælden Kombinationen af dem er. Kan man det?

I min Bog refererer jeg Dr. Møller-Christensen's Undersøgelser udførligt S. 113-117 & 124-127. Dr. Fabritius har læst min Bog, han har hørt Dr. Møller-Christensen's Indlæg i Dansk medicinsk-historisk Selskab d. 23.3.1953, og må have læst hans Artikler i „Medicinsk Forum“ Nr. 6.1953 og i Berl. Td. 8.2.1954 & 9.12.1954. Det er derfor videnskabeligt urigtigt, at gå udenom et af Undersøgelsens mest afgørende Punkter.

Armene med de strakte Albuer har Dr. Møller-Christensen kun set i eet Tilfælde af 2000. Det vinkelret bøjede Knæ med Foden ført op under det andet Underben, har han kun set i eet Tilfælde af 2,000. Skal vi endelig tale om Statistik, er det en så sjælden Kombination, at den kun skulde forekomme i eet Tilfælde af 4 Millioner. Hovedets drejede Stilling har Dr. Møller-Christensen ikke set mellem 2,000 Tilfælde. Dermed kommer vi ned på mindre end eet Tilfælde blandt 8 Milliarder. Når dette mærkelige Fund dukker op i netop denne mærkelige Sag, kræver det en Forklaring, og Dr. Møller-Christensen skriver til mig d. 26.5.55, at ethvert Skelet: „stammende fra en urørt Kristenbegravelse, der udviser en lignende Stilling som Madame Bodenhoff, har bevæget sig i Kisten, og må derfor være blevet begravet som skindød.“

Sammenholder man Traditionsrækkerne, Gravrøverierne i 1804 og Gravfundet i 1953, får man et så stærkt Indiciebevis, at det vanskeligt kan fås stærkere. Det er derfor uvidenskabelig Absolutisme, når Dr. Fabritius S. 59 skriver: „Det må herefter kunne slås fast, at den Rostedske Familietradition er Opspind.“ Han kan kun nå dette Resultat, ved at misforstå, overse eller udelade vigtige Kendsgerninger.

En Bog er en Helhed, og har Krav på at blive bedømt som en Helhed, mens en Procedure kan nøjes med de negative Sider af Sagen. Det er derfor naturligt, at Dr. Fabritius ikke har haft Råd til at ofre et eneste Ord på de positive Sider, intet om det store Undersøgelingsarbejde, intet om de nye Enkeltheder, intet om Bogen som Bog, noget, Forlaget har Æren af, intet om de mange Portrætter af personalhistorisk Interesse. Selvfølgelig har man Lov til i et Defensorat at udelukke alt dette, men det er ensidigt. Andre har anlagt en anden Bedømmelse:

Overlæge Dr. med. Greve Otto Moltke: „Jeg tilstår at have læst Bogen med udeladt Fornøjelse. Stilen er så levende. Viggo Starcke's Viden om Mennesker, Ting og Sæder så omfattende, at man læser den som en tidshistorisk Skildring af Rang.“

Arkivar Magnus Sørensen: „Den er et Kunstværk, Fortids Stemninger genoplivet. Kunstnerisk – eller rettere litterært – har den givet mig Indtryk, der stemningsmæssigt mindede om visse af *Seven Gothic Tales*.“

Dr. med. Vilh. Møller-Christensen: „Det fremgår af Bogen, der dels er en omhyggelig kritisk Gennemgang af samtlige til Sagen knyttede Traditioner, og dels er en udførlig Udgravningsberetning, at det er lykkedes at løse Opgaven, og at Dr. Starcke har nået et Resultat, der kan stå for Kritik.“

Konservator Peter Linde, Nationalmuseet: „Den hele Undersøgelse, der har hentet Bistand hos Specialforskere af allerhøjeste Rang, er blevet et Mønster og Forbillede for fremtidige Forsøg på Løsning af lignende Opgaver.“

Det skyldes sikkert Uagtsomhed, at Dr. Fabritius enkelte Steder anvender ubetænksomme Udtryk, f. Ex. S. 42, hvor han skriver følgende: „Da Bopakken er blevet forsat på Landsarkivet, efter at Overlægen har haft den fremme, har Skiftet ikke kunnet nærmere gennemgås.“ Det er Landsarkivet og ikke mig, der har Ansvar for dette. Derfor burde Dr. Fabritius ikke have nævnt mig, da det af Folk, der ikke er kendt med Arkivvæsen, kan opfattes, som om det er mig, der har forstuet vigtige Aktstykker. Selvfølgelig går jeg ud fra, at der ikke ligger nogen lav Insinuation i denne Bemærkning, så det er af den Grund, han har anbragt den så lavt som i en Fodnote.

Når man er meget kritisk overfor andres Fejltrin, skal man vogte sine egne Fødder. I Slutningen af sin Artikel fremsætter Dr. Fabritius følgende overdimensionerede Udtalelse: „Og det må endvidere kunne slås fast, at den Måde, som Overlæge Starcke har behandlet sit Stof på, ikke kan godtages af den personalhistoriske Forskning. Også Personalhistorien er underkastet den almindelige historiske Tekniks og Metodes Regler, og dem må man følge.“ Det er tveæggede Ord. Dr. Fabritius har selv misforstået eller overset så vigtige Kendsgeninger, at det ryster Grunden under hans Argumentation.

Hans videnskabelige Resultater synes ikke at have lang Levetid. Den 7.12.54 anmeldte han min Bog i Berlingske Aftenavis. Her anerkender han Rigtigheden af følgende fem Punkter: 1) Muligheden for Skindød. 2) Opvågningen i Kisten. 3) Aktiv Bevægelse i Kisten. 4) Dødens Indtræden i Kisten. 5) Kvælning – men ikke Kværkning – som Dødsårsag.

Det er fem betydningsfulde Ting. I December var dette højeste personalhistoriske Sandhed i Berlin och Jena. I Maj Måned er det bara dåligt skämt i Heidelberg.

VIGGO STARCKE.

SVAR

Til det ovenfor meddelte indlæg af overlæge Starcke skal jeg indskrænke mig til følgende bemærkninger.

1. Angående det forhold, at der utvivlsomt har været rørt ved flere end de 12 grave, der kan konstateres (jfr. her s. 130), tør jeg anmode læserne om at kaste et blik på mine bemærkninger herom s. 51, lin. 7 ff.
2. Med hensyn til mine divergerende opfattelser af sagen (som jeg iøvrigt også selv har henledt opmærksomheden på s. 59) turde forklaringen være den enkle, at jeg til grund for anmeldelsen i Aften-Berlingeren kun havde overlægens egen fremstilling at holde mig til, medens min afhandling her i tidsskriftet hviler på en selvstændig undersøgelse og vurdering af kilde-materialet – sligt gør en forskel, beklageligvis.
3. Iøvrigt giver den kendsgerning, at overlægen selv efter at jeg i min artikel – som ikke prætenderer at være nogen anmeldelse – har oplyst ham om, hvad der står at læse i den også af ham rekvirerede aktpakke, støtter sig på en avisartikel af Louis Bobé, der beklageligvis viser et lige så overfladisk kendskab til materialet som hans eget, sammenholdt med overlægens behandling af traditionerne, tilstrækkelig anledning til at henvise ham til en lille bog af Kr. Erslev, der hedder Historisk Teknik (Kbh. 1911); den benyttes på et elementært trin i universitetsundervisningen – omend naturligvis ikke i det medicinske fakultet.

Jeg foreslår derfor, at den videre diskussion os imellem opsættes, indtil overlægen har haft lejlighed til at erhverve sig blot de enkleste kildekritiske forudsætninger, herunder har stiftet bekendtskab med sondringen mellem det vi kalder primære kilder og de øvrige.

ALBERT FABRITIUS.

SLÆGTEN URNE PÅ FÆRØERNE

Når man beskæftiger sig med Færøernes historie, støder man efter året 1600 flere gange på fast bosiddende personer, der har slægtsnavnet Urne. I et enkelt tilfælde har en af disse personer foran slægtsnavnet et efternavn, som er lavet af faderens fornavn, men i alle andre tilfælde ser man kun slægtsnavnet brugt.

Navnet Urne ser ikke ud til at være af færøsk oprindelse; færinger i gamle dage brugte heller ikke slægtsnavne, så slægten Urne synes at være indvandret til Færøerne engang før året 1600.

Uvilkårlig kommer man til at tænke på den danske adelsslægt Urne, der just på dette tidspunkt spillede en ret betydelig rolle i Danmarks historie.

Slægtens hovedsæde synes dengang at have været Fyn. En af slægtens betydeligste skikkelser, der hovedsagelig virkede under kong Christian IV, var Christoffer Urne, som blev rentemester, statholder i Norge og rigskansler. Slægtens mandslinie i Danmark er nu uddød. Muligvis har slægtsnavnet sin oprindelse fra Sønderjylland, hvis ældgamle tingsted jo havde navnet Urnehoved.

Der er ikke noget adeligt præg over Urnerne på Færøerne. Enkelte af dem har opnået at besidde ret små fæstegårde, og efter 1615, da den ældste nu opbevarede lagtingsprotokol begynder, findes navnet Urne ikke blandt rettens medlemmer. Derimod optræder Urnerne to gange i retten som tiltalt for tyveri.

Alt dette kunde tyde på, at den første Urne på Færøerne har været en af slægten forvist person, familiens sorte får, som man helst har villet have på afstand. Han kan muligvis være kommet til Færøerne gennem handelsforbindelser over Bergen. Nogen overordnet stilling ved den færøske handel har han ikke haft. I dette tidsrum var handelen et af kongen udlejet monopol.

En opgørelse over husstande i Thorshavn fra året 1600 viser, at der dengang boede en mand i byen ved navn JACOB URNE. Mandens stilling og levnedsløb er iøvrigt ukendt.

Skønt jordebøgerne over det færøske kongsgods går tilbage til 1584, optræder en Urne første gang som fæster i 1613. Det bemærkes dog, at for tidsrummet 1604-12 har man ikke kunnet finde nogen jordebøger.

Efter jordebøgerne angives de bygder, hvor Urner har besiddet fæste samt størrelsen af deres fæstegods:

Kvannesund.

Jacob Joensøn Urne (Urning?) 1613-24 fæster af 8 mark jord sammen med en anden mand.

Velbestad.

Jacob Urne 1615-42 fæster af 3 mark jord sammen med en anden mand.

Nolsø.

Jacob Urne 1623-42 fæster af 1 mark jord sammen med en anden mand.

Niels Urne 1640-53 fortsætter som fæster af Jacob Urnes fæstegods, antagelig dennes søn.

Sandevåg.

Nicolaus Urne 1628-40 fæster af 2 mark jord sammen med en anden mand.

Kviviig.

Niels Urne 1649-53 fæster af 1 mark jord.

Først bemærkes, at for tiden 1643-48 har man ikke haft nogen jordebøger at holde sig til, dernæst, at for tidsrummet 1654-1702 har ingen jordebøger været til at finde.

En mark jord er ikke nogen eksakt størrelse. På den kan man som regel holde 20-40 besætningsfår og 1 ko, sjældent 2 køer.

Den af Urnerne, der tidligst har fået fæste, er Jacob Joensøn Urne. Efter jordebøgerne er hans navn skrevet Urning, men i lagtingsprotokollen under 3. aug. 1618 står der: „Jacob Joensøn udi Kvannesund, som kaldes Urne“. Urne gentages også senere, og der kan derfor ikke være tvivl om, at denne mand har været af slægten Urne på Færøerne, eventuelt på moderens side. Manden hedder jo også JOENSØN, den eneste af Urnerne med efternavn, dannet af faderens fornavn. Faderen har altså heddet Joen, hvilket tyder på, at han ikke har været dansker, næppe heller nordmand.

På lagtinget først i august 1618 anklager sysselmand Zacharias Pedersøn, Viderejde, nævnte Jacob Joensøn Urne, Kvannesund, for at have stjålet to skjortekraver og et lommeterklæde ud af hans rejsesæk forleden forår. Denne vedgår sin brøde og bliver dømt til at brændemærkes eller til at betale 3 mark sølv til kongen, svarende til $7\frac{1}{5}$ gylden i færøsk værdienhed.

En mand ved navn Niels Urne var fangevogter i Thorshavn omkring og lige efter midten af det syttende århundrede, og det er antagelig samme mand, der optræder som fæster både på Nolsø og i Kvivig. Det var ganske almindeligt ud over midten af det syttende århundrede, at samme mand besad flere fæster, og at han ikke boede i den bygd, fæstet lå.

Ud over de ovenfor nævnte Urner træffer man i 1633 en Jacob Urne, der dengang boede på Skåle i Østerø. Han var blevet stævnet for retten, fordi hans søn, Harald Jacobsøn, havde stjålet et får. Dommen over ham lyder:

„Jacob Urne på Skåle, for han haver selv dulgt sin søn, Harald Jacobsøns tyveri, er dømt at bøde til kongl. majestæt 4 øre sølv.“

Fire øre sølv svarede dengang til $1\frac{1}{5}$ gylden færøsk.

I 1645 er der nævnt en Nichlas Urne, som tjener hos sorenskriveren i Thorshavn. Udelukket er det ikke, at denne mand kan være den samme som fornævnte Niels Urne.

Efter samtidige optegnelser kan man således påvise,
at der har boet en Jacob Urne i Thorshavn år 1600,
at der har boet en Jacob Joensøn Urne i Kvannesund år 1618,
at en Jacob Urne har været bosiddende på Skåle i 1633,
at en Nichlas Urne har tjent hos sorenskriveren i Thorshavn i 1645, og
at en Niels Urne har været fangevogter i Thorshavn i årene omkring og lige efter midten af det syttende århundrede.

Herudover har man altså jordebøgernes optegnelser. Kun en gang har man forbigående på et lidt senere tidspunkt stødt på navnet Urne, men navnet findes nu ikke mere på Færøerne.

Derimod har Urnerne efterladt sig spor i færøsk sagndannelse og i stednavne.

Sagnet fortæller, at i Hattervig på Fuglø boede der engang en enke, der ejede en hund, som var så enestående til at fange søpapegøjer, at enken altid fik fugl nok om sommeren. Justinus lagmand, der var storbonde i samme bygd, spurgte da enken, om hun vilde sælge ham hunden. Hun nægtede.

og han kom derefter til at hade hende. En halv mark jord, som hun ejede, fik han aftvunget hende, så hun blev nødt til at flytte fra øen, og hun bosatte sig da hos slægtninge i Kvannesund.

Det skal med det samme bemærkes, at ingen færøsk lagmand har heddet Justinus, men at der omkring og før år 1600 har boet en storbonde i Hattervig ved navn Justinus Joensøn; han har antagelig beklædt lagretten som menig lagrettesmand. Dennes søn, Joen Justinussøn, havde allerede i 1613 et stort fæstegods i bygden Hattervig. I 1628 blev han lagmand på Færøerne og er antagelig få år senere flyttet til lagmandsgården, Stegård på Vågø. Han døde i 1654. Sagnet har antagelig forvekslet fader og søn.

Et ikke tidligere nedskrevet sagn¹ fortæller imidlertid, at den enke, der sammen med sin unge søn blev nødt til at forlade Fuglø, hed Anna, og sønnen hed Urne. Med deres løse ejendele blev de ført over til det nærmeste sted på Viderø, Åardalur (Ådal). Deres medbragte løsøre bar de op i en stensætning(urð) lidt oven for, lagde det mellem stenene der og spadserede derfra til Kvannesund. Stensætningen fik derefter navnet *Urnaurðarnar*².

Hovedsagnet meddeler endvidere, at lagmanden fik igen enken jaget bort fra Kvannesund, hvorefter hun bosatte sig på en halvmark jord, hun ejede på Strænder i Østerø (i nærheden af Skåle). Heller ikke her lod lagmanden hende i fred; til sidst flyttede hun da til Nolsø at bo.

Sagnet på Nolsø meddeler³, at der på øen gik hun under navnet Korn-dalsenken (i Korndal lå den gamle bygd på Nolsø). Der siges om denne enke, at hun havde en fuglehund, der, når søpapegojerne tog land om foråret langs skrænten af øen, snappede dem ud af deres huller og bar dem hjem. På den måde gik det hårdt ud over fuglenes bopladser, og nolsinger så sig gale på hende for det. Mere ved sagnet ikke at berette om denne korndals-enkes skæbne.

I Norderøernes vårtingsprotokol under året 1698 står der om 2 gylden jord i bygden Kirke på Fuglø, at de i indmarken ligger i *Urnejord i Eggebø*. En Urne har sikkert engang ejet det stykke jord, der dengang kaldtes Urnejord. I nutiden kendes dette stednavn ikke mere.

Ingen fæster i Hattervig på Fuglø har efter 1584 heddet Urne. Hvis sagnet om enken har en historisk kerne, må det være hende, der har været af Urnernes slægt. Man kunde da godt tænke sig, at sønnen da blev kaldt Urne, ligesom der står om Jacob Joensøn i Kvannesund.

Trækket med enkens fuglehund forekommer både i Fuglø-sagnet og Nolsø-sagnet. Da I. C. Svabo 1781-82 skrev sine indberetninger fra en rejse

¹ Meddelt mig af kongsbonde Zacharias Jacobsen, Hattervig. Zacharias Jacobsen kunde dengang ikke have læst noget om Urnerne på Færøerne, da, så vidt jeg ved, ingen havde beskæftiget sig med dette spørgsmål.

² Enkeltalsformen *Urnaurd* har også været benyttet; se prof. Chr. Matras: *Stednavne på de færøske Nordøyar*, side 47, hvor overleveringen har forklaret navnet *Urnaurd* som stammende fra, at manden Urne opbevarede smuglergods på det sted.

³ Meddelt mig af Poul Nølsøe på Nolsø.

på Færøerne, siger han om fuglehunden: „Denne skal og være liden, men dens øvrige forskel fra søjdehunden veed jeg ikke, siden jeg ikke traf på at se nogen; de ere særdeles sjældne“. I sin Færøernes beskrivelse fra 1773 siger Lucas Debes om fuglehunden, når den bruges til fangst af søpapegøjer mellem stenene i en *urd*: „Men dersom de (søpapegøjerne) ere under de mange stene, lade de (mændene) løbe små hunde derind, som dertil ere afrettede, hvilke tage både fugle og æg og bære til manden“. I en gammel lagtingsvedtægt fra sidste halvdel af det 14. århundrede ses fuglehunde at have været brugt på Færøerne; se *Útiseli VI* side 111. Iøvrigt må denne måde at fange fugl på forlængst være uddød på Færøerne. I Norge har det vistnok været skik at fange søpapegøjer med hunde.

Ud af sagnenes iøvrigt spinkle indhold kan man vanskeligt drage nogen slutninger, men de historiske kilder viser, at slægten Urne har været på Færøerne. Antagelig stammer den fra den danske adelsslægt, men hvordan kan denne forbindelse påvises?

LOUIS ZACHARIASEN

STORKORSET PAA ASSISTENSHUSET

Torsdag den 14. April 1774 om Morgenen var det slet ikke let for Folk at komme gennem det snevre Højbrostræde i København – dengang var hele den nuværende Højbroplads opfyldt af en Klynge tæt sammenbyggede to–tre Etages Huse, hvoraf nogle ogsaa havde Façade ud mod Store Færgestræde paa Karréens anden Side, over mod Gaderne omkring St. Nikolaj Kirke. Det var bl. a. Tilfældet med det Hus, som tilhørte Sieur JOHANN LORENTZ PALLAST, og hvori han havde et Slags Hotel garni for ældre, ugifte Kavalerer af den højere Klasse – og naar det hin Aprilmorgen kneb med at komme gennem Strædet, var det, fordi en af disse høje Herrer Ugedagen før var død og nu skulde stedes til Jorden.

Uden for Nr. 72, hvor han havde haft sit Logement, holdt den ene af Byens fløjels Ligvogne, forspændt med seks Heste, og ned til den bar seksten Studenter i Søgekapper den tunge, dobbelte Ligkiste, dækket med et sølvfrynset Tæppe; til at befordre Studenterne holdt der seks Kareter, ved Ligvognen var der Biløbere ved Forspandene og tre Tjenere paa hver Side; fem andre Tjenere ledsagede Følget til dets Vogne, og medens Morgenklokkerne i St. Nikolaj klemte, og Sangklokkerne satte i fra Vor Frue Kirke, bevægede Ligtoget sig det korte Stykke over til St. Nikolaj, hvor Kisten blev bragt ind til den aabne Grav, som stod parat i den søndre Sidegang. Her ventede Kirkens Sognepræst, den velærværdige Hr. HANS LEMMING for at forrette Jordpaakastelse, men nogen Tale blev der ikke holdt og ej heller spillet paa Orgelet, kun sunget af Frue Skoles Disciple, og paa knap et Kvarter var det hele forbi; den nysgerrige Skare, der havde samlet sig for at se paa Op-toget, spredtes, og de, som vidste bedst Besked, kunde fortælle, at den Mand,

der nu med Udfoldelse af det gængse Ceremoniel var stedet til Hvile, var den ikke helt ukendte Ekscellence, Geheimeraad og tidligere Amtmand over Falster, Hr. LUDVIG – af sine nærmeste kaldet LOLLE – CHRISTIAN VON OERTZ, der vist var død af Drik eller paa anden fæl Maade, siden man ofte, efter at han i 1772 havde opgivet sit Amtmandskab og lagt sig ind hos Sr. Pallast, havde set ham i beskænket Tilstand, paavirket af megen Vin og adskillige dobbelte Sopkener, trimle om i Københavns Gader; Ridder af Dannebrogen var han jo, men man sagde rigtignok, at han ved Kongens Geburtsdag for nylig burde have haft det blaa Baand, siden han ikke kunde holde det hvide rent. En og anden havde iøvrigt lagt Mærke til, at hans Ordens Kors ikke, som det burde, havde ligget paa hans Kiste paa den foreskrevne aurorafarvede Pude. Naa, det hæftede man sig nu ikke videre ved; begravet var han, Kone og Børn havde han ikke haft – saa hvad han efterlod sig, gik vel til hans Broder, den heller ikke just for sine Dyder bekendte Grev FRIEDERICH VON OERTZ, der ogsaa var eller havde været Amtmand baade her og der, og kun faa Aar efter Erhvervelsen havde solgt det prægtige Svenstrup Gods, som han havde faaet ved at ægte Ærkebiskop HANS SVANES Sønnedatter, til en borgerlig, den store, store Krigsraad Peter Johansen Neergaard, berømt ved Wessels kaade Gravskrift . . .

Oppe i Sr. Pallasts Sal, hvor det fornemme Lig havde staaet, hang endnu Sørgegardinerne for de tre Fag, men da de var fjernet, og de seks lejede Gueridoner, som med hvide Vokslys havde staaet om Kisten, var bragt bort, stod der tilbage to Mænd, noget lange i Ansigterne, og tænkte paa, hvad der nu vilde ske; det var Sr. Pallast selv og Geheimeraadens Tjener, CHRISTEN HØST, og de havde god Grund til at være betænkelige, for de vidste, at den fornemme Mand, der nylig var begravet med Heste og Vogne og et lejet Følge, var en af de fattigste Stympere, der havde levet i Kongens København. De to havde, da han var død den 6. April, og Skifterettens Folk kom for at registrere og forsegle hans Ejendele, ikke kunnet paavise andet jordisk Gods, ham tilhørende, end den Smule Pjus, som Tjeneren gjorde Rede for, og som nu blev ført til Protokols og vurderet som følger:

1 gl. grøn Klædes Kjole, Vest og Bukser	3 Rigsdaler
1 Krave, 1 Manchetskjorte, 6 Bind og 3 Par Støvle Manchetter	4 Mark
2 Lommetørklæder og 1 gl. Serviet	8 Skilling
2 Par uldne Strømper og 1 Par Støvler samt 1 Par gl. Tøfler . .	3 Mark
2 gl. Hatte og 2 Peruqver	1 Mark
1 spansk Rør med Porcellæns Knap	2 Mark
1 gl. Natskrin	2 Mark

ialt 5 Rdl. og 8 Sk.

Ja, saa var der en Del gamle Papirer og Dokumenter, som blev puttet i et gammelt Pudevaar og forsynet med Rettens Segl, og Dagen efter havde Tjeneren under sin Herres Seng fundet et lidet Skrin, der dog kun viste sig

at indeholde nogle Brevskaber, som Retten ogsaa tog til sig – men ellers var der absolut intet, navnlig ingen Penge; derfor havde Sr. Pallast ogsaa maattet henvende sig til sin Logerendes fornemme Slægt for overhovedet at faa ham begravet. Det var da blevet ordnet ved Sammenskud af hans fire gamle Kusiner paa mødrene Side – hans Moder havde været en Komtesse FRIJS – og Fætteren, Grev CHR. DANNESKIOLD-SAMSØE, med Oberjægermester v. GRAMS Fru BIRGITTE CHRISTINE FRIJS i Spidsen. Men mere end Begravelsesomkostningerne vilde disse fine og rige Folk saamænd ikke ofre paa dette Alter, og nu kom Regnskabets Time – hvor skulde nu Sieur Pallast og Tjeneren, hvor skulde Barber SOLLE og Traktør JESPER WINTHER og Vinhandler MICHAEL THAYSEN og Hyrekusk ANDERS PEDERSEN og alle de andre, paa hvis Bekostning den salig Geheimeraad havde levet i Aar og Dag, hvor skulde de faa deres Tilgodehavender fra? Ja, det maatte blive Skifterettens Sag at klare.

Dermed fik den ogsaa sin, ret forgæves, Hyre gennem utallige Retsmøder, men foreløbig maatte den se til at besvare Overkammerjunkeren V. A. VON DER LÜHES Skrivelse, som han i sin Egenskab af Ordenssekretær den 16. April sendte den kgl. Hof- og Stadsrets Skifte-Commission, og hvori han anmodede om nu, da Begravelsen havde fundet Sted, at faa tilsendt det Ordenstegn, hvormed den Afdøde i 1763 var blevet benaadet af højsalig Kong Frederik V., og som i Henhold til Ordens-Statutterne skulde indsendes til Ordenssekretæren.

Men blandt den Afdødes Efterladenskaber fandtes det ikke – hvor var det saa henne? Har man haft noget Nys derom, har Tjeneren vidst lidt Besked, eller hvordan kom det nu frem, at, o Rædsel! Geheimeraad LUDV. CHR. VON OERTZ havde i Strid med Statutterne og al Anstændighed, men drevet af den Nød og Trang, der bryder alle Love, pantsat sit Ridderkors paa Assistenshuset og derefter yderligere laant Penge paa Sedlen hos en af Byens Jøder, der drev Pantelaanervirksomhed. Frem kom det altsaa, og den 20. Maj fik Politimester, Etatsraad CHRISTIAN FÆDDER en allerhøjeste Befaling til at anstille Forhør i denne meget pinlige Sag. Det gjorde han, og i nogle Bilag til den kgl. Partikulær-Kasses Regnskab for 1774 faar man at vide, hvordan Sagen spændte af – dér ligger nemlig en Udskrift af det Forhør, som Politimesteren allerede et Par Dage efter, den 24. Maj, paabegyndte til Sagens Oplysning.

Det faldt nu ikke saa svært at faa fat i den Mand, der vidste bedst Besked med det hele, thi allerede den 11. Maj havde Jøden BERENDT MOSES ANRICHT, boende i Brolæggerstræde Nr. 114, skrevet til Politimesteren og forklaret, hvad han havde med den Sag at gøre. Til ham havde Geheimeraad von Oertz nemlig henvendt sig allerede i Februar 1773 og bedt ham skaffe sig et Laan paa 100 Rdl. mod Sikkerhed i en Assistenshus-Laaneseddel, hvorefter der – af en vis CHRISTIAN – var laant 152 Rdl. paa et Kors med 14 ægte Stene – men at Talen var om et Dannebrog-Ordenskors, – det kendte Anricht ikke noget til; det fremgik ikke af Sedlen, og Pantet paa Assistenshuset havde

han ikke faaet at se. Han havde hos en Ven skaffet Geheimeraaden det Laan, han bad om – selv havde han nylig haft et stort Tab og ikke saa mange Penge at laane ud – og for at holde Assistenshuslaanen løbende, havde han maattet forny Sedlen, hvilket iøvrigt først skete den 10. Marts 1774, med en Udgift af 20 Rdl. og nogle Mark. Nu bad han Politimesteren om at blive hjulpet til disse Penge, og desuden maatte han jo ogsaa holde sin Ven skadesløs for det ydede Laan.

Ved Forhøret den 24. Maj fastholdt Berendt Anricht sin Forklaring, men anden Hjemmel for dens Rigtighed, end at Sedlen var overleveret ham af Geheimeraaden, havde han ikke; han havde givet Hr. von Oertz et Bevis for at have modtaget den – dette Bevis synes iøvrigt ikke at have været mellem den Afdødes Papirer, ellers var det vel blevet nævnt – og Sedlen var ikke i Anrichts Besiddelse; den kunde han dog nok inden 14 Dage skaffe frem, men hos hvem den fandtes, vilde han ikke oplyse. Politimesteren gav ham en Frist af 8 Dage til at skaffe Sedlen til Veje eller sige, hvor den var, men allerede 6 Dage efter stillede Anricht med den – og den lød ganske rigtig som angivet. Derefter blev to Politibetjente, d'Hrr. CHRISTIAN TRANE og JEAN PIC, fluks sendt afsted med Sedlen til Assistenshuset for at undersøge, om det ikke var et Dannebrogskors, der var pantsat, og de aflagde samme Dag en Rapport, der bekræftede det; Assistenshusforvalteren, Hr. PEDER RAVN, havde forklaret, at saa vidt han vidste, var det et Dannebrog Ordens-Kors, at det var pantsat af en Jøde, hvis Navn han ikke vidste – og at han selv fra Collegiet (Assistenshuset sorterede dengang under Søkvæsthuset, der atter hørte under Admiralitets- og Commissariats-Collegiet) havde faaet et Brev, hvori det var befaleet ham ikke for Eftertiden at laane paa saadant!

Det ser jo noget mærkeligt ud, at Collegiet allerede paa dette Tidspunkt har kunnet tildele Forvalteren en Røffel for at have taget et Ordenskors som Pant, men fra Ordenssekretæren til Admiralitetet har Vejen ikke været lang, og det ellers uhørte: at en Ridder havde pantsat sit Kors, er vel nok blevet hvisket fra Mund til Mund i de Dage. Helt paalideligt ser den gode Peder Ravns Udsagn om, at det var en Jøde, der havde pantsat Korset – og Pantsætningen var allerede sket den 22. Decbr. 1772 – heller ikke ud, eller det kan være refereret galt af Betjentene; rimeligvis foreligger der en Forveksling med, at en Jøde har fornyet Sedlen, hvilket jo var rigtigt nok. Men med denne Forklaring i Politiets Haand var Slaget i hvert Fald tabt for den arme Berendt Anricht; den 7. Juni afsagde Politimesteren en Kendelse, hvori det hedder, at da Anricht efter egen Tilstaaelse ingen Hjemmel kunde skaffe for, at Seddelen paa Geheimeraad v. Oertz' Kors var i hans Besiddelse, og ej heller kunde skaffe ringeste Bevis, „hvorefter af ham noget Laan paa saadan Seddel har været gjort, hvilke begge Deele dog Loven efter død Mand udfordrer“, saa burde han foruden at udlevere Assistenshussedlen uden Vederlag „som den, der havde til Pant modtaget en Seddel paa et Ordens Kors Hans Maje-stæt tilhørende, som ikke kunde pantsættes, straffes for at have handlet med en uberettiget“. Men, da Sedlen ikke tydelig beskriver Pantet, saa kendtes

for Ret, „at Jøden Berendt Moses Anricht bør alleene have sin paa meerbemeldte Assistence-Seddel formerende Fordring forbrudt og iøvrigt for videre Tiltale i denne Sag fri at være“.

En Udskrift af Forhøret, der slutter med denne salomoniske Kendelse, blev af Politimesteren fremsendt til Ordenssekretæren, og Etatsraad Chr. Fædder, der som forhenværende Lakaj var en overfor de store krybende og ydmyg, men overfor Smaafolk hoven, opblæst Person, har sikkert ment at have klaret denne kildne Sag i den rette Aand.

Men heri tog han mærkelig fejl. Et Par Uger efter modtog han nemlig sin Forhørsudskrift tilbage med den Besked, at Kongen uanset Politimester-Kendelsen ikke blot ønskede af Partikulær-Kassen at udbetale Assistenshusets Tilgodehavende, ialt 155 Rdl. 4 Mk. og 13 Sk., men ogsaa vilde betale Berendt Moses Anricht 75 Rdl. 4 Mk. – hvilket vel var det Beløb, man paa højeste Sted skønnede, han burde have, idet han dog sikkert ved Diskonteringen af Laanet til Geheimeraaden havde haft en net Avance. Etatsraad Fædder maatte oven i Købet døje den Tort selv at meddele Anricht dette og paany fremsende sin Forhørs-Udskrift til Ordenssekretæren, paategnet Anrichts Kvittering og Tak – „for saadan kongelig Skienk og Naade“, kom der til at staa . . .

Hermed slutter da en Episode, som vist baade i Dannebrogordenens og Assistenshusets Historie er uden Sidestykke. At det kunde ske, skyldes i første Række den Omstændighed, at saaledes som et Dannebrogskors – Storkorset – dengang saa ud, var det for en ukyndig ikke til at se, at det tilhørte en Ridderorden; det var et ganske enkelt, aflangt Kors af Guld, hvori der paa den ene Side var indsat 14 Ædelsten – Taffelsten – men uden Indskrift eller Udstyr, en Krone eller sligt, som adskilte det fra et almindeligt, men unægtelig stort og kostbart Smykke. Af Sagens Parter vidste kun Geheimeraad v. Oertz – og nok ogsaa Tjeneren Christen Høst – Besked dermed, derfor er han ogsaa den virkelig strafskyldige i Sagen. Til hans Undskyldning taler hans elendige Fattigdom og Forfald og vel ogsaa det, at han, trods sin danske Moder, var en af de Fremmede i Landet, en af „de ikke helt faa ubetydelige Adelsmænd af fremmed Afstamning, der uden Føling med Land og Folk, allene ved Kongegunst, naaede op til de højeste Værdigheder og Embeder, og hvis Navn er viet til Glemsel“, saaledes som det i Baron Joachim Wedell-Neergaards smukke Værk om Svenstrup er udtalt om Geheimeraadens Broder, den ovennævnte Grev Friederich von Oertz.

En Snes Aar efter Geheimeraadens Død ødelagde Ilden baade det Hus, han sidst havde boet i, og Kirken tæt ved; hans Grav i dens søndre Gang er længst ukendelig. Og Glemselen kan atter sænke sig over hans Navn og hans triste Eftermæle, efter at det paany har vist sig, at gemt dog ikke altid er glemt.

KILDEHENVISNINGER

Hovedkilden er den kgl. Partikulær-Casses Regnskab for 1774. Bilag No. 209, Ordenskapitets Sekretær, Geheimeraad V. J. v. d. Lühes Kvittering for de 231 Rdl. 2 Mk. 13 Sk., som medgik til Indløsning af Ridder (Stor-) korset, hvortil slutter sig Politimester Fædders Skriv. af 8.6.1774 til v. d. Lühe, bilagt en Udskrift af Politikammerets Protokol for 24.5. med Forhøret over Behrendt Moses Anricht. Et Genemsyn af Assistenthuset Udlaansprot. Nr. 71 for 1772-74 stadfæster, at et Kors [af Guld] med 14 ægte Steen, som i Gang er pantsat 22.12.1772 af „Christian“ [v. Oertz' Tjener hed Christen!] for 152 Rdl. og en maanedlig Rente af 1 Rdl. 26 Sk., atter er pantsat i Laanet fornyet 10.3.1774 og indløst 27.6. s. A. Ved 1. Pantsætning har Sedlen Nr. 56.761, ved Fornyelsen Nr. 76.196; denne Seddel er vedhæftet Forhørsudskriften. Assistenthusforvalter 1772-74 var (fra o. 1760) Peder Ravn (Danske Slægter Fabricius VI, 1929, S. 30 No. 81) f. 1731, d. 1781.

Næste Kilde er Kbhvns Skiftekom.s Forsegling Prot. No. 1. Litr. A. 1771-79, hvori Skiftet efter Geheimeraad v. Oertz har No. 67, S. 103 f. Dets Behandling gennem mange Sessioner slutter først 23.7.1776 (Bek. Prot. S. 313). Boets eneste visse Indtægt var den afledtes tilgodehavende Pension 70 Rdl. 3 Mk. 2 Sk.; Udgiften var 6322 Rdl. 4 Mk. 10 Sk. Skiftets Akter indeholder bl. a. en Opgørelse over Begravesudgifterne 153 Rdl. 8 Sk., der som anført bares af Slægten, men anmeldtes som en Fordring i Boet men dog frafaldtes; endvidere Sieur Johannes Lorentz Pallast's Fordring saa ialt 345 Redl. for Husleje og Fortæring, kontante Laan og Udlæg for Brændsel („2 faune Brende den Gang som hann satt i Arest [fmlt. som Gældsarrestant] i Mit Huus . . . 10 Rdl“). Tjeneren Christen Høst krævede ialt 133 Rdl. 3 Mk. for tilgodehavende Løn og Kostpenge, kontante Laan, Udlæg til Brænde, Vask, Strømper, Støvler, en Frakke og en Tobaksdaase; i den sidste Skiftesession, hvormed Bobehandlingen sluttede, oplystes det, at Christen Høst, efter Sr. Pallast's Sigende, nogle Dage efter Geheimeraadens Død havde taget hans efterladte Effekter til sig og dermed var bortrejst. Prokurator Wosemose mente, at man kunde dekortere Sagernes Værdi, 5 Rdl., i Tjenerens Fordring paa Løn – og herved blev det. Vinhandler Michael Thaysen „paa Hjørnet af Friderichsberggade og Bakken“ [v. „Smedebakken“, mellem Vestergade, Frederiksberggade og Kattesundet] havde i Tiden fra 5.2. til v. Oertz' Død krediteret ham for 5 Rdl. 4 Mk. for 10 Serveringer af „1-1/2 Pott Rinsk Viin og 2de [4 Gange er det 3!] dobbelte Soppen“ ad Gangen; Ams-Chirurg J. Chr. Solle havde fra 1.1.1773-6.4.1774 15 Rdl. til gode for Barbering à 1 Rdl. om Maanednen, og til C. Günther, Løve-Apoteket, skyldtes endnu fra Febr. 1773 og senere ialt 7 Rdl. 4 M. 8 Sk. for „Starkendes élixire von dem Cort. Peruv.“ o. s. v.

Ludvig Christian von Oertz var født 11.10.1717 i Kbhvn. som Søn af Generalmajor Balthazar Friederick v. O. († 1723) og Komtesse Charlotte Amalie Friis († 1751, 2° gift m. Geheimeraad Otto Blome til Neuenhof); en Oversigt over hans fædrene Slægt findes i Wilh. v. Benzons Stamtavler over danske [!] Adels Slægter 1660-1820, Bind N-R i Rigsarkivet; om hans mødrene Slægt – Friis fra Vadskjærsgaard, den grevelige Linie – Efterkommere af Lensgreve (fra 1671) Mogens Friis († 1675) se Danmarks Adels Aarvog 3. Aarg. 1886, S. 139 f. Selv var han ugift; 31.3.1763 blev han hvid Ridder, 1769 Geheimeraad; Vittigheden med, at han burde have havt det blaa Baand, staar i Bolle Luxdorfs Dagbog for 6.4.1774 (E. Nystrøms Udgave, II, 1925, S. 8 og Fodnoten). 11.3.1755 var han blevet Amtmand over Falster og boede i Nykøbing; om hans Færd her gives udførlige Oplysninger i „Holms Samlinger“ i Landsark. f. Sjælland m. v. 4.6.1772 søgte han Kongen om „paa Grund af svage og sygelige Omstændigheder“ at maatte fratræde Amtet til Kammerherre G. C. v. Walmoden mod en aarlig Pension paa 1000 Rdl.; dette tilstodes ham under 25.6. s. A. Men allerede ved Embedsovertagelsen viste der sig Uordner i v. Oertz Regnskaber, og 14.1.1773 blev han aktioneret for Regnskabsuorden; der nedsattes en Kommission til at behandle Sagen, som først sluttede med en Dom 13.3.1775.

Om Politimester Christian Fædder (1710-93) henvises til Biografierne i C. F. Brickas biografiske Lexikon, V, 1891, S. 499, og til P. Engelstofts Dansk biog. Leks., VII, 1933, S. 523 f., og de dér nævnte Kildesteder.

I Dannebrog Ridder-Ordenens Statutter af 1.12.1693 gives i § 7 en Beskrivelse

af Ordenens Kors, Baand og Stjerner; det var et Guldkors, hvidt emaileret med rød Kant, hængende i et bredt rødrandet, hvidt Silkebaand over Brystet fra højre Skulder, og en sølvbroderet Stjerne hvorpaa var lagt et sølvbroderet Kors med Kong Christian V.s Navnetræk og Ordet: Restitutor; Stjernen bares paa højre Bryst. Paa selve Korset var 14 „Taffelsten“ (Diamanter af Taffelform) men ingen Indskrift, der kendetegnede det som et Ordenstegn. Stenen var anbragt syv vandret og syv lodret. I § 17 foreskrives, at „det Ridder-Kaars, som Ordens Herrerne værdiges med, maa icke forandris, sælgis, bortgivis, bortlaanis, pantsettis, i Gields Betaling udleggis eller afhændis til nogen, under hvad Forevending det være kand, enten af Nød eller anden Aarsag, men skal altid blive hos Ridderen i god Forvaring, saa længe hand er i Live“. § 30 handler om, hvorledes der skal forholdes med Ordenens Tilbagelevering ved Ordens-Broderens Død, og i § 31 bestemmes, at naar Ridderen dør, skal Ordene „læggis paa en aurorefarvet Fløyels Pude midt paa Liigkisten, saalænge Liiget staaer udi Huuset og siden udi Liigbegjængelsen (saafremt den med en offentlig Ceremoni forrettes) af en dertil forordnet Marschalk til den Afdødes .Ære paa fornævnte Fløyels Pude for ham bæris“.

Om Grev Friedrich v. Oertz (1713-79) se J. Wedell-Neergaard: Svenstrup. Et sjællandsk Gods' Historie, 1921, S. 245-46. Han overtog 1744 Godset efter at være skilt fra sin Hustru, og solgte det allerede 1751 til P. J. Neergaard. I 1733 var han, af Hensyn til sit Ægteskab med Frøken Marie Svane, gjort til Greve.

H. G. OLRİK †

Den foranstaaende Afhandling har (uden Kildehenvísninger) været trykt som Kronik i „Nationaltidende“ for 19. Oktober 1941.

SPØRGSMÅL

(Eventuelle svar bedes tilsendt redaktionen, der vil sende dem videre til spørgeren og offentliggøre dem i tidsskriftet).

AHLEFELDT

Er det stadig ikke lykkedes at opspore forældrene til Dorothea Øllegaard (Clausdatter?) Ahlefeldt, født „umb Ostern“ 1636, død 1726, gift 1° med præst i Nustrup Peter (Hans?) Jordt (ca. 1629–59), 2° med præst sst. Hans (Johannes) Laugesen Vedel (Wedel) (1631–92)?

ERIK REITZEL-NIELSEN.

BESNARD – BØRRESEN

ANTHONETTE CHRISTIANE BØRRESEN, f. 1794, d. 1856, figurantinde og danseelev v. det kgl. teater, afskediget 1812, havde med en vistnok fransk person, der kaldte sig FRANÇOIS BESNARD, navnet er muligvis paataget, to eller maaske tre børn. Ved det ældste barns daab d. 2/5 1814 i Sct. Petri tyske kirke er faderens stilling opgivet som „ein Schreiber“ og ved en anden daab 3/11 1815 i samme kirke opgives faderens stilling som „ein Schiffs Schreiber“. I pasprotokollen over udrejste fra Kbh. ses at en købmand F. Besnard er rejst til Hamburg, Neustadt, Glückstadt og Lübeck flere gange i disse aar. Anthonette Christiane Børresen ses ligeledes at være rejst til Hamburg to gange. Et barn menes født i Tyskland og adopteret af franske emigranter i Hamburg. – De to kendte børn er ADELAIDE FRANCISCA ANTHONETTE BESNARD (1813–71) gift med postholder, kammerraad CHRISTEN CHRISTENSEN i Taastrup, og FRANÇOIS AUGUST BESNARD, f. 1814. Enhver oplysning om François Besnard og Anthonette Christiane Børresen modtages med tak.

JØRGEN SCHOU.

VALLENSDORF – KLØVERMAND

Fra Næstved latinskole dimitteres 1718 PEDER JACOBSEN VALLENSDORF, f. 1698, dbt. 26/9, søn af degnen Jacob Diderichsen i Vallensved. Ved skiftet efter faderen den 5/11 1733 oplyser hans medarvinger, at de ikke ved, hvor han er, eftersom de i 3 aar ikke havde haft nogen kundskab fra ham. Oplysninger om hans videre skæbne ønskes.

Hans søster GOUCHEN blev den 16/2 1729 gift med JACOB KLØVERMAND, f. ca. 1705, student fra Næstved latinskole 1725, substitut hos svigerfaderen indtil dennes død. Det hedder om dem i kirkebogen: „De blev begge ulykkelige i verden. Gud give! Salige i himmelen.“ Oplysninger om Jacob Kløvermands fødsel og oprindelse samt om deres tilsyneladende triste skæbne modtages med tak.

ERLING PETERSEN.

RETTELSER OG TILFØJELSER

HENNING HEILESEN: SLÆGTEN CANARIIS

(12. R. IV, s. 142-46).

- Nr. 1. JACOB CANARIIS boede ifølge skiftet efter ham (Odense skifteprotokol 1710-16 fol. 272 ff.) i Vestergade, hvor han havde en ejendom på 9 fag til gaden. Boets opgørelse sluttede med et overskud på 86 rdl. Han døde - ifølge samme kilde - 13. sept. 1715 om morgenen kl. 2. Børnene Johan og Anna Margrethe er *ikke* som anført i „Slægten Canariis“ af hans 1. ægteskab, men af hans 2. ægteskab med Anne Cathrine Nielsdatter Hvid, der døde 16. nov. 1715. Begge hans brylluper fandt sted i Odense St. Knuds kirke. (Brandts uddrag).
- Nr. 2. JOHAN NICOLAI CANARIIS, der som anført er barn af andet ægteskab, må, da hans dåb ikke findes i St. Knuds kirkebog, være født 1697. Hans vielse fandt sted (efter kgl. bevilling) 11. maj 1735 i Laxegade i „Tre Hiorter“. (Holmens Lysebog). Udover de i „Slægten Canariis“ nævnte 4 børn, havde han ialtfald yderligere 2 børn:
ANNE KIRSTINE døbt 21. marts 1743 (Kbh. Nicolai).
ANDREAS døbt 13. juni 1745 (Kbh. Nicolai) bgr. 18. maj 1746 (Kbh. Nicolai kirkes regnskaber 1. kirkevæрге).
- Nr. 3. ANNA MARGRETE CANARIIS døbt Odense 26. dec. 1698 (St. Knud).
- Nr. 9. JACOB CANARIIS viet 13. dec. 1762 i Karrebæk. Hustruen Margrete Olufsdatter Volf er døbt 6. jan. 1740 i Vejle som datter af gårdejer i Vejle Ole Olsen og 2. hustru Karen Pedersdatter.

ALFRED LARSEN.

H. HJORTH-NIELSEN: EN FAMILIE GAMST

(13. R. III, s. 77-100).

- Nr. 25. MAGNUS GAMST. Hans 3. hustrus mor hed KRISTINE MARIE LUDVIGSEN. Faderen opføres i Ehrencron-Müllers „Gravskrifter . . .“ som HENR. WAHLBOM.
- Nr. 64. JOHAN HENRIK GAMST, ~ Kbh. 9/4 1805 (Trinitatis) pigen MARIE CATHRINE AAGAARD (ved sønnens daab aaret efter har kirkebogen: MARIA CATHARINA SØRENSEN, dette sidste er senere indføjet). Ægteskabet opløst ved dom for Odense byting 22/1 1811. Hun ~ 2° Odense

16/2 1811 skomagermester HANS THORSEN WINTERLIG [WINTHERLICH],
* Odense ca. 1787, † sst. 19/2 1834.

Søn: THOMAS MAGNUS GAMST, døbt Kbh. (Trinitatis) 2/3 1806,
† Odense 24/8 1848 (Sct. Knud). ~ Odense 14/8 1830 (Sct. Hans)
SOPHIE WILHELMINE KLUG, * ca. 1810, † Bregninge sg., Taasinge,
8/1 1884. Datter af gartner i Odense FRANTS VILHELM KLUG. Hun
~ 2° skovfoged RASMUS CASPERSEN, † Knudsbølle paa Taasinge 15/9
1899.

ØJVIND ANDREASEN.

DA ODENSE STORMKLOKKE RINGEDE FOR LIG

(13. R. III, s. 60-76).

I cand. mag. OLE KARUP PEDERSENS uddrag af Odense kærnerregnskaber er der indløbet en fejl. I uddraget af regnskabet for 1588-89 anføres som død „BULL ANNDERS SCHRIFFUERS“. Men i selve regnskabet står der: „Annamitt aff Bull Annders Schriffuers for Stormklocken“. Bull lever altså 1588-89, siden vedkommende har betalt til kærneren. Da der står Annders Schriffuers, må Bull være Anders Skrivers hustru eller snarere enke. Bull må være pigenavnet Bodil. Regnskabsnotitsen skal følgelig forstås således, at Anders Skrivers ægtefælle Bodil har betalt for ringning med stormklokken, formodentlig i anledning af Anders Skrivers død.

CARL LINDBERG NIELSEN.

RETTELSE

1955 p. 16 l. 3-2 f. n. bedstemoder - læs moder.

ANMELDELSER

TO MEMOIREBØGER

Robert Neiendam fortæller. – Livserindringer. Kbh. 1953. 208 S. Branner og Korch.

VILH. LA COUR: *Livet begynder. Træk fra min Barndoms og tidlige Ungdoms Aar.* Kbh. 1953. 258 S. P. Haase og Søns Forlag.

Det er en ofte gjort Erfaring, at vore Dages temmelig frodige Memoirelitteratur i aandelig Lødighed staa væsentlig tilbage for ældre Tiders. Alt for mange snaksomme, maniererede, i dybere Forstand interesseløse „Erindringer“, „Tilbageblik“ o. l. har i den sidste Menneskealder set Dagens Lys. En Hovedaarsag til Misforholdet mellem den ydre Stofmængde og den indre Værdi maa sikkert søges i den Omstændighed, at vor Tid kun i ringere Grad synes at eje Evnen til at opfatte det karakteristiske ved et historisk Tidsbillede, og netop Evnen til historisk og psykologisk at leve sig ind i Tidsalderens Milieu er af væsentlig Betydning for Tilvejebringelse af Memoirer af blivende Betydning, langt vigtigere end at fremstille sin egen Personlighed i bengalsk Belysning. Med denne Baggrund for Øje er det da glædeligt, at der netop nu er fremkommet to Memoirebøger, som hver paa sin Maade hæver sig højt over Gennemsnittet og betegner en virkelig berigende Tilvækst til denne Litteraturgren.

Det er forstaaeligt, at en saa talentfuld Skildrer af andre Personligheder som Teaterhistorikeren ROBERT NEIENDAM har følt Trang til ogsaa at give en Fremstilling af sit eget Livs Gang. Fra ganske ung – aabenbart halvt ubevidst – har Robert Neiendam ejet en ukuelig Trang til at gøre sig Rede for det historiske Hændelsesforløb, de svundne Tiders Personligheder og Tildragelser har i lige Grad talt til hans historiske Instinkt som til hans Fantasi. Denne Tilbøjelighed præger ogsaa i høj Grad hans Memoirer. Vel sandt, han kan ikke undgaa at omtale sin egen Indsats, – hans fortjenstfulde Virksomhed som teaterhistorisk Forfatter, hans storartede Kamp for at opbygge Teatermuseet, hans varmhjertede Arbejde til Bedste for nødstedte Kolleger, hans Gerning som energisk Forstander for Det kgl. Teaters Elevskole fortjener i Sandhed ogsaa Omtale –, men i hans egen Livserindringer ligger Hovedvægten dog paa Milieuet og de Mennesker, han har mødt paa sit Livs Vej.

Dette gælder ikke mindst Skildringen af hans Barndoms Land, det gamle Frederiksberg, hvis idylliske Karakter kan forekomme Nutidens Mennesker

saa fjern, som om man var sat over 100 Aar tilbage. Smukt og pietetsfuldt skildres Forf.s teaterinteresserede Hjem, de ejendommelige Forældre, de begavede Brødre, alt set med Tidsbaggrunden som Relief, og ind i Beretningen om hans egne Forhold føjer sig Erindringen om mange af de mærkelige Skikkelser, der den Gang befolkede Frederiksberg. Livfulde og fornøjelige Rids gives saaledes af Forf.s gamle Lærer, Historikeren H. V. Clausen, af Oehlen-schlägers Datter, den gamle Fru Marie Konow, af Skuespilleren Wilhelm Holst, af en original Lærd som George Stephens, af Forfattere som Kr. Arentzen, Rudolf Schmidt og Johannes Fibiger, af Søren Kierkegaards Ungdoms-elskede, den senere Gehejmekonferensraadinde Regine Schlegel. Meget værdifuldt er ogsaa Billedet af Holger Drachmann i den mindeværdige Edithperiode, og med Deltagelse vil gamle Københavnerne gennem Omtalen af „Jomfru Tidsfordriv“ nikke genkendende til denne tragikomiske Skikkelse fra deres Barndoms By.

Robert Neiiendams senere Liv har været delt mellem Scenen og Bøgenes Verden. Fra den første skriver sig Portrætter af Mænd som Louis Bobé, Bibliotekaren A. C. Larsen og Tycho Brahe-Forskeren F. R. Friis. Med særlig Sagkundskab kan Neiiendam naturligvis fortælle om Teaterets brogede Verden hjemme og ude: Herman Bang, Harald Kolling, Otto Zinck, Martinius Nielsen, William Bloch, Betty Hennings, Josef Kainz og mange andre opstaar alle til nyt Liv. Et nænsomt og fintforstaaende Billede gives især af Vennen Johannes Poulsen.

Sikkert med Rette fremhæver Robert Neiiendam om den sidstnævnte, at han havde sin egentlige Styrke i den billeddannende Evne. Noget lignende kan siges om Robert Neiiendam selv som Memoireforfatter. Foruden paa omhyggelig Iagttagelse, stor Viden og sund Menneskekundskab bygger han især paa sin Evne til at se. Kan man maaske nu og da savne en dybereborende psykologisk Indtrængen, saa formaar Neiiendam til Gengæld overalt at lade de Figurer og Scener, han skildrer, i plastiske Billeder træde lyslevende frem for Læserens Øjne. Naar man kender den temperamentsfulde, ofte polemiske Forfatter, maa man tilmed beundre den Resignation, han har paalagt sig selv. Hans Skildringer er prægede af Soberhed, er et ærligt Forsøg paa saa objektivt som muligt i Erindringens Lys at stille sine Læsere Ansigt til Ansigt med en svunden Blomstringsperiode, med dens større og mindre Aander.

En helt anden Verden og en ganske forskellig Forfatterpersonlighed møder man i Historikeren og Arkæologen VILHELM LA COURS Erindringer. Ogsaa disse er i høj Grad fængslende, men medens Robert Neiiendam giver et Tilbageblik over hele sit Liv, indskrænker la Cour sig til blot at behandle Tiden, indtil han blev Student (1902). Naar hans Erindringsbog ikke desto mindre er blevet henvend 50 Sider større end den førstnævnte, staar det i Forbindelse med, at hans Fremstilling er anlagt langt bredere. – Hertil kommer, at la Cour i væsentlig højere Grad beskæftiger sig med sin egen Personlighed, dens Forudsætninger og Udvikling. Af begge Aarsager kan visse Partier af udenforstaaende føles vel fyldige, idet ikke alle kan forventes at omfatte den begavede

Forfatters Drømme, Lege og Foretagender paa mindre udviklede Alderstrin med samme glødende Interesse, som det maaske kan være naturligt for den paagældende selv.

I Vilhelm la Cours Bog føres man først og fremmest ind i Hjertet af det gamle grundtvigske Milieu med dets ejendommelige Præg af Historiesyn, varm national Følelse og oprigtig Kristendom, belyst gennem en Række karakteristiske Repræsentanter for talstærke Slægter som Barfod, Birkedal, la Cour o. fl., som dannede en stor Sammenhæng, næsten en lille Stat i Staten. Af mange af disse Mennesker gives der livfulde Portrætter – la Cour er for betydelig en Historiker til at have glemmt, at ogsaa Personligheden har sin Plads i Historien! Det ypperste Billede er sikkert det af Faderen, Kaptajn J. C. la Cour († 1898), en skarptskaaret, mandig Skikkelse, utroligt virksom paa mange Omraader, altid i Bevægelse, aldrig træt af Livets gode Kamp. Adskillige Breve, der meddeles fra hans Haand, forhøjer Skildringens Troværdighed. Ogsaa af andre markante Personligheder gives der interessante Rids, saaledes af Morfaderen, den den Gang ældgamle Historiker Frederik Barfod, af Højskoleforstander Hans Rosendal senior og af den ejendommelige, endnu ikke glemte Præst i Birkerød Theodor Møller, hvis aandelige Fysiognomi, sandt og smukt opfattet af Forfatteren, kommer til at staa stærkt og levende for Læserne.

Til Forstaaelse af la Cours egen Udvikling er hele denne fyldige Baggrundskildring af største Betydning, og det er overhovedet lærerigt at se, hvorledes Milieuet i høj Grad har været medbestemmende for hans senere Standpunkter og Virkeomraader. Ikke mindst træder det klart for Dagen, hvorledes Kærligheden til Sønderjylland som en stille, men uslukkelig Ild er gaaet i Arv til ham fra Faderen. Hans Personlighed er groet i gammelt Muld, og meget, der i Barndommens Dage blot var Leg og Drøm, har siden i Livet sat modne Frugter.

Ogsaa Uddannelsen af hans litterære Stil staar i stor Gæld til det grundtvigsk farvede Klima, hvori han er opvokset. Næsten overalt glæder man sig over en mandig, kærnefuld Prosa med mange rammende Udtryk og Vendinger, som nok skal bide sig fast. Jævnlig høres ogsaa Klang af Sværdet Skræp. Saa meget mere er der Grund til at beklage, at Døgnets daarlige Jargon hist og her har sat Rustpletter paa et ellers ædelt Malm. Særlig maa jeg anholde Sætningen S. 202: „det havde *vel nok* været *alle Tidens Tur*“, hvis banale Udtryk ikke staar i Harmoni med Beretningens øvrige episke Holdning.

Som ovenfor nævnt forhøjer det Bogens Værdi, at den for en stor Del er bygget paa Breve, hvoraf der meddeles flere. Særlig Brevene fra Faderen er det en Fornøjelse at læse. Men man bliver unægtelig ilde til Mode ved at læse Forf.s kategoriske Udtalelser om den Brevskat, han har faaet overdraget, og „som ingen andre skal faa Adgang til“ (S. 7–8, jvfr. S. 20). Hvor er det muligt, at en Historiker kan indtage et saadant Standpunkt? Selv om Forf. skulde føle sig overbevist om, at han for sin Del fuldt ud havde udnyttet, hvad han havde Brug for, var det dog tænkeligt, at andre kunde afvinde det samme

Brevstof nye Synspunkter, rent bortset fra, at det maaske kunde anvendes til Korrigering af en eller anden Enkelthed. Det ser saaledes mærkeligt ud, at et Brev (S. 15) skrevet i Anledning af Forf.s Daab 1884 er dateret 1864!

Det er i ikke ringe Grad tankevækkende at læse Robert Neeindams og Vilhelm la Cours Erindringsbøger umiddelbart efter hinanden. Forskelle og Ligheder vil da træde klart frem. Begge Forfattere er Mænd, der har haft et Dagværk at udrette i deres Tid, begge har tillige følt Trang til – vaagent og nænsomt – at gøre sig Rede for deres Forudsætninger – men hvilken Forskel i disse! Gid Samtid og Eftertid gennem deres Bøger maatte forstaa Rigdommen i vor gamle danske Kultur, paa een Gang saa mangfoldig og dog saa helstøbt!

BJØRN KORNERUP.

Carl Nielsens Breve. I Udvalg og med Kommentar ved IRMELIN EGGERT MØLLER og TORBEN MEYER. Kbh. 1954. 276 S. Gyldendal.

Carl Nielsen indtager saa fremstaaende en Plads i den danske Musiks Historie og var saa fængslende en Personlighed, at han langt ud i Fremtiden baade som Kunstner og som Menneske vil komme til at beskæftige Forskningen. Det maa derfor hilses med stor Glæde, at hans ældste Datter i Forbindelse med hans Biograf TORBEN MEYER har besørget et første Udvalg af hans mange Breve. Samlingen rækker fra 1890, da den vordende Mester var 25 Aar gammel, og ned til 1. Oktober 1831, to Dage før hans Død. Udgiverne har haft den gode Idé at ledsage Brevene med en forbindende og forklarende Tekst, hvorved Bogen virker som en Helhed, en Levnedsskildring med den store Komponists egne Ord. Hertil er føjet oplysende Fodnoter samt Person- og Værkregistre. Et nyttigt og værdifuldt Arbejde, som utvivlsomt vil blive grundigt studeret og hyppigt citeret.

Carl Nielsen var ikke blot en stor Komponist, men en fortræffelig Forfatter; baade „Levende Musik“ og den fortryllende Selvbiografi „Min fynske Barndom“ viser ham som en paa samme Tid fin og fyndig Stilist. Ogsaa Brevene rummer velskrevne Passager, men gennemgaaende er deres rent litterære Værdi ikke saa stor, som man kunde have ventet. Som Brevskriver kan han ikke maale sig med Mestre i denne ædle Kunst som sine Forgængere C. E. F. Weyse og Niels W. Gade. Der er altid Indhold i Carl Nielsens Breve, og de afspejler ogsaa meget levende hans friske Personlighed. Men de er som oftest korte og kunstløse, en lille Smule sjuskede – „Undskyld Skriften“ er det stadiige Omkvæd. Alligevel indeholder de mange interessante Bemærkninger om Liv og Kunst, og de giver udmærkede Bidrag til Brevskriverens Karakteristik.

Som H. C. Andersen var Carl Nielsen Fynbo fra et fattigt Hjem. Hvor forskellige de end var ellers – Viljen til at kæmpe sig frem gennem Vanskeligheder var fælles for dem; Troen paa deres Mission var trods periodisk Mismod det bærende Element hos dem begge; Trangen til Anerkendelse og Klagerne over Miskendelse i det utaknemlige Fædreland træffer man baade hos Digte-

ren og Komponisten; Triumfen tilsidst blev dem begge beskaaret. Fælles for de to Store er Trofastheden overfor det fattige Barndomshjem, der havde givet dem Indtryk for hele Livet, og begge holder de af at se sig tilbage og gøre Livsregnskabet op.

Flere vægtige Breve fra Carl Nielsen er hele smaa Selvbiografer, og nogle af de kønneste Afsnit af disse Breve er helligede Mindet om Barndomshjemmet. Da han 1912 havde Besøg af to Brødre, Peter fra Australien og Sophus fra Chicago, skriver han til Emil Holm: „De kan tro, det har været en dejlig Tid. Vi har været rundt i vor Barndomsegn paa Fyn, har spillet Klink fra Morgen til Aften som da vi gik i Skole, har let og grædt og opfrisket Tusinde Minder og gjort den store Opdagelse, at selv om vi nu alle er gaaet frem fra fattige Bønderdrenge til fine og (ihvertfald for mine Brødres Vedkommende) uafhængige Mænd, saa har vi bevaret en umaadelig stærk og styrkende Familiefølelse, trods Kamp og Modgang i Adskillelsen. – Hvad er det dog som gjør, at man øjeblikkelig har den fulde Forstaaelse, trods fremmed Sprog og fremmed Skik?“ Og Aaret før sin Død bekender han til Thorvald Aagaard i Ryslinge: „et Menneske kommer aldrig løs fra sin Rod, fra alt det der ligger i det dybeste Leje: Barndommens og Ungdommens rige Kilde med det store Væld af Erindringer“. Sin Kærlighed til den store Musik tilskriver han Faderens Indflydelse. Niels Jørgensen var kun Malermester og Landsbymusikant, men han „var med til at danne en Musikforening bestaaende af Bønder, Skolelærere og Præster fra forskellige Egne af Fyn. Man holdt Sammenkomster 1–2 Gange om Maaneden og spillede næsten udelukkende klassisk Musik. ... Jeg nævner disse Forhold fordi jeg tror det var enestaaende paa Landet og fordi jeg ved at høre Brudstykker af de gode Mestres mere tilgængelige Værker fik en Lyst til Musik som ikke kan forlade mig“. (Til Angul Hammerich 6.11.1901).

Allersmukkeste er dog Mindeordene om Moderen i et Brev til den svenske Komponist Bror Beckman 17.2.1897, der ellers mest handler om Korværket „Hymnus amoris“: „Hun har været min Hjælper og Trøst hele Livet igjennem og jeg kan sige at uden min kjære Moder var jeg ingenting blevet i denne Verden. Trods sine smaa Kaar og mange Børn mistede hun aldrig Modet men styrkede, oplivede og opildnede os Børn til at stræbe efter de højeste Maal i Arbejde og Flid. Ifald jeg bliver [til] noget i Verden da skal min Moders Navn straae endnu større, thi hvad Karakteren angaar, saa maa man lede længe om en lignende“.

Gennem Brevene følger vi saa det fynske Genis Udvikling, hans Kampe og hans Sejre; udmærkede Bidrag giver de til alle hans Hovedværkers Historie. De fortæller om hans Udenlandsrejser til Tyskland, Frankrig og Grækenland. Vi hører om hans evige Genvordigheder som Kapelmusikus og senere Kapelmester ved Det kgl. Teater, hvor Intriger og Vanskeligheder forbitrer ham Tilværelsen. Vi møder Rækken af hans Venner og Elever. Fra 1923 begynder Mindelserne om den Hjertesygdom, der otte Aar senere gjorde Ende paa hans virksomme Liv.

Brevene er, som Breve plejer at være, prægede af Trangen til at sige sin Mening lige ud, uden at tage for sarte Hensyn til, om Udtrykkene nu alle er lige parlamentariske. Udgiverne har heldigvis respekteret dette Frisprog, som jo ikke skal tages for højtideligt: Angul Hammerich benævnes „en komplet Torsk“, Einar Christiansen „en elskværdig forvrøvlet Stakkel“, der mere og mere minder om Olaf Poulsen som Birkedommer Krans; om Drachmann, der oplæser et Foraarsdigt, hedder det til Gustav Wied: „Sikken Ordskvalder det Menneske kan pjadske af sig“. Men Carl Nielsen er aldrig ondskabsfuld. Han er kaad og munter, frejdig og naturlig, kan godt lide hyggeligt Vrøvl; ved Siden af dybsindige Betragtninger over Kunstens Væsen kan han lufte sin Bilinteresse eller skrive skæmtende løs om en særlig fortræffelig Barberpasta.

Som nævnt ligner Carl Nielsen H. C. Andersen i sin Indstilling overfor sin danske Samtid. Som ung maa han kæmpe mod Miskendelse og dum Kritik – han udtrykker 1904 som Andersen sin Foragt for Bladene, hvis Dom dikteres af „Misundelse, Intrige, Uforstand og Dumhed“; under Indstuderingen af „Maskarade“ maa han opleve „et rent Helvede af Misundelse, Skinsyge, Egoisme, Bagtalelse og Smaalighed“. Som Andersen ser han hen til Efterverdenen; 1904 hedder det: „Der kommer aldeles vist den Tid hvor „Saul og David“ vil blive anerkjendt, ja, maaske overvurderet“. Og begge store Fynboer varmer sig ved Ros og Medgang og er tilbøjelige til at finde deres nyeste Arbejde bedst af alle. Om „Klaverstykker“ op. 3 skriver Komponisten: „Alle kalder Stykkerne meget originale og Arabesken har vakt stor Opsigt. Man siger at det er noget helt Nyt og jeg synes selv det er det originaleste jeg har gjort“. Korværket „Søvn“ anser han „for sit hidtil mærkeligste og heleste Arbejde og jeg synes at det er lykkedes mig helt at udtrykke hvad jeg ønskede“. Om 4. Symfoni („Det Udslukkelige“) hedder det: „jeg tror nok det er mit bedste Værk i de senere Aar“. 2.3.1931 omtales hans sidste store Komposition „Commotio“: „Nu er mit store Orgelstykke helt færdigt og jeg er glad for det Arbejde, fordi det er gjort med større Dygtighed end alle mine andre Ting, det kan jeg jo nok selv bedømme, derimod ikke hvordan det ellers er i Aanden“. Undertiden kunne han gribes af Mismod og føle Lede ved sin Kunst. I et saadant mørkt Øjeblik, hvor han er ved at gaa istaa under Arbejdet paa „Maskarade“, gaar han saa vidt som at skrive: „Jeg har en gebræklig Lede for alt hvad der hedder Kunst, Musik, Litteratur og alt det Skidt som kan gøre Folk sindsyge og hysteriske“. Og bittert hedder det i Anledning af en ung (talentløs) Begynder 18.12.1925, hvis Komposition han har gennemset: „det vilde være Synd at opmuntre ham til at spille sin Tid paa at skrive Musik. Sig ham fra mig at han hellere skal tage sig noget nyttigt for i Livet og jeg raader ham bestemt til at holde sig langt fra alt hvad der hedder Kunst; det er en ussel Levevej og jo bedre Kunst jo daarligere Brød; det er min Erfaring. Hans Melodi er slet men jeg vilde raade paa samme Maade selv om den var fortræffelig“. Men inderst inde var han med sin sunde Natur Optimist; han var overbevist om, at der „aldrig i Verden er frembragt kunstneriske og aandelige Værdier af Betydning uden at de før eller senere er blevne

fuldt ud vurderede efter Fortjeneste“. Han saa med Tillid paa Fremtiden, fordi „det gode, ærlige og ægte i Livet og Kunsten i sig selv har den stille og uimodstaelige Kraft til at voxe over Hovedet paa Intrige, Misundelse og Uret“.

Carl Nielsen mente, at Musik har den store Fordel, at den intet positivt udtrykker. Den kan kun blive plat ud fra sig selv, ud fra en Krænkelse af sit eget inderste Væsen, en dum og brutal Sønderbryden af sine egne Love. Som alle store Mestres var han villig til at vedgaa sin Arv fra Fortiden. I et meget interessant Brev til Thomas Laub fra Athen 25.4.1903 skriver han: „Du har visselig Ret i at vor Tid er kommen til Grænsen af Føleri og saakaldt Lidenskabelighed i Kunsten; men Tilbageslaget kommer sikkert ikke som en lille ny Spire som Solen vilde brænde af hvis den stod helt ene men som et kraftigt Rodskud op igjennem Gjødningen, næret af denne, pisket af Nælder i Blæst, hyttende sig for alt Skidtet omkring sig og alligevel sugende de samme Stoffer af Jorden belært og beriget af Ukrudtet som den ikke kunde undvære for saa tilsidst at blive et godt og dygtigt Træ – slet ikke et nyt og mærkeligt – og endelig maaske kaste en liden Frugt og føle sig lykkelig hvis den maatte slaa Rod“. Sytten Aar senere kommer denne Trosbekendelse: „Jeg ser i Aanden, at der vil komme en ny Musikslægt, der øser af Kilderne, ikke som for-dægtige Tyve med forsigtige Hænder, men som aabne frejdige Kunstnere, der betragter alt hvad der er og har været som naturlig Ejendom. Thi det, det kommer an paa nu og i Fremtiden, er sikkert at arbejde hen imod en For-ening af den størst mulige *Frihed* i Udfoldelsen af det personlige Indhold og den størst mulige *Strengthed* med Hensyn til Organisme: Sammenhæng“.

Betydningsfuld for meget vide Kredse blev hans bevidste Arbejde i den folkelige Sangs Tjeneste, hvor Sammenhængen med Fortiden ligger tydelig for Dagen, men det personlige Særpræg aldrig savnes. „Folkesangen ligger mig i den Grad paa Sinde, at naar jeg skriver en saadan Melodi er det som om det ikke er mig der komponerer, men Venner, Frænder og Landets Folk der ønsker det saaledes og det kommer saa af sig selv og jeg er kun det Rør hvor-igennem Strømmen gaar“.

Carl Niensens Beundring for Musikkens gamle store Mestres er kendt fra hans Skrifter og kommer ogsaa smukt til orde i Brevene. Men morsomme Vidnesbyrd om hans Syn paa det 19. Aarhundredes Musik og enkelte af hans egne Samtidige kan ogsaa findes i dem. Det undrer ikke, at han ikke kan døje Liszt; synes, at Chopins Musik „holder saa skammelig lidt af det, den lover“; for Richard Strauss foretrækker Reger („en Mand der kan alt det som ved Tidernes Ugunst næsten helt er kommen i Miskredit (nl. den virkelige Poly-foni)“; finder Arnold Schönbergs 3 Klaverstykker „meget barnlige i Principerne og dumme i Udførelsen“. Men bemærkelsesværdig er hans meget kritiske Syn paa Vennen Thomas Laub, overfor hvem han vogter over sin Selvstændighed; overraskende er hans Uvilje overfor Weber, som han trods al Umage for at holde af ham, ikke kan lide. Allermærkeligst er hans varme Begejstring for Wagner, som bevares langt ned gennem Aarene. 15.9.1890

kalder han 2. Akt af „Mestersangerne“ for „for mig den højeste komiske Musik der eksisterer. Jeg havde ikke troet at Wagner ogsaa havde en saa overvældende Komik. Hvor han er stor“. 1912 glæder han sig til at dirigere „Tristan og Isolde“, hvad han ikke kom til at gøre: „For enhver Musiker er det jo maaske Wagners fineste og mærkeligste Værk, som man bestandig vender tilbage til“. Et Brev til Læreren Orla Rosenhoff fra Leipzig 15.1 1891 beskæftiger sig med Gades Død, som ogsaa gjorde stort Indtryk paa den unge Mester. Han slutter: „Gade har dog været en lykkelig Kunstner, man kunde fristes til at sige desværre, for jeg tror, at han havde kunnet gjøre noget større og andet end han har gjort, hvis Skæbnen havde givet ham lidt Massage og bragt Trods op i ham. Trods og Mand findes kun i „Ossianouverturen“ egentlig“.

Noterne synes ført i Pennen af Hr. Torben Meyer, medens en Række værdifulde Førstehaandsoplysninger maa stamme fra Fru Eggert Møller. Enkelte Bemærkninger skal gøres til dem:

S. 14: „En Bondedreng, der hedte Hans –“ er ikke af Wessel, men af Wilster. Der findes S. 19 ingen Oplysning om Fødsels- og Dødsaar for den udmærkede Violinist Holger Møller. Manden staar dog i „Dansk biografisk Leksikon“. Godske-Nielsen (S. 47) kaldes „chef for statsarkivkontorerne“, skal være: Statsaktivkontoret. S. 56 anvendes det sprogligt umulige Udtryk, at Hother Ploug „drog adskillige lanser for ham“. Paa Dansk hedder det at *bryde* en Lanse for en. Klaus Berntsen (S. 69) var ikke „Venstres landstingsmedlem for Assens-kredsen“, men Folketingsmand for Assenskredsen. S. 147 oplyser Note 4: „Oscar O'Neill Oxholm, tidl. Hofmarskal, derefter stiftamtmand i Nykøbing F (1855–1926). I 1918 udnævnt til overkammerherre“. Overkammerherre Oxholm er her sammenblandet og aabenbart forvekslet med Kammerherre Waldemar Oxholm (1868–1945), Stiftamtmand over Lolland-Falster 1912–1932.

H. TOPSØE-JENSEN.

EDITH RODE: *Paa Tugt i Erindringen*. 1953. 130 S. Gyldendal.

Titlen lover mere, end Bogen holder. Det er en Samling tilfældige Betragtninger og meget spredte Erindringer, behageligt fortalt, men uden Hoved og Hale, uden Sammenhæng og Plan. Lidt Rejseminder fra Capri og det hellige Land. Et Par udmærkede Sider, men ak, saa faa! om Holger og Soffy Drachmann. Igen – som i Forgængeren „*Der var engang*“ – er Faderen den eneste, der virkelig staar levende for Læseren. Men den nye Bog er om mulig endnu mere overflødig end den forrige. Som Memoireværk er der ikke Fugls Føde paa den.

H. TOPSØE-JENSEN.

REGISTER

VED

POVL NYGAARD

Personerne anføres som hovedregel på deres slægtsnavn, et sådant, der ikke er opstået alene ved at sætte „sen“ til faderens fornavn. Denne skik varer for landboernes vedkommende til ca. 1828, jfr. forordn. af 30. maj s. å. Føres et sådant slægtsnavn ikke, anbringes vedkommende på fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, når han ikke i teksten er nærmere bestemt.

Desuden udelades de personers navne, om hvem intet af videre betydning siges i teksten, f. eks. førere for hærafdelinger, konger og andre, i hvis tjeneste de i teksten nævnte personer står, forfattere, hvis værker citeres o. s. v.

Kvinder anbringes som hovedregel på deres pigenavn, kun undtagelsesvis tillige på mandens navn og i så fald med henvisning fra pigenavnet; er dette ikke noget egentligt slægtsnavn, bliver det eventuelt at udelade.

Er navnene latiniserede bibeholdes denne form i registret, medmindre teksten oplyser, hvorledes de skal gengives på dansk.

Nævnes en person flere gange på samme side, antydes det, hvor sådant anses fornødent, i registret ved et mindre tal foroven, til højre for sidetallet.

Fyrster sættes på deres navn, ikke på landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpå.

Sammensatte efternavne f. eks. Lente-Adler, sættes på første dels begyndelsesbogstav, altså i det nævnte tilfælde på L.

Partikler som von, de, des, de la, zum o. s. v. ses der bort fra; eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder efternavnet med le eller la, sættes det derimod som regel under L. Er partiklen smeltet således sammen med navnet, at et nyt ord er dannet, f. eks. Dupuy, anbringes navnet på partiklens begyndelsesbogstav, her altså D.

De efter spansk skik sammensatte efternavne (moderens slægtsnavn tilføjet efter faderens) anbringes under det første led.

Lokaliteter og institutioner, hvorom teksten har bemærkninger af særlig betydning, er optaget i registret.

Aaby, Laur. Thomsen, sgpr. 115.	Andersdatter, Birthe, g. Trøstrup 83.
Ursula Marie, g. Blicher 115.	Kirsten, g. Blicher 121.
Aagaard, Marie Cathr., g. Gamst 149.	Andersen, H. C., digter 154 f. – J. Osk.,
Aastrup, Ellen Marie, g. Gamst 99.	prof. XLII. – Sv., graverkarl 48 ² , 53 f.,
Abbestée, Joh. Ludv. 33.	129, 130.
Abildgaard, Ingeb., til Gyrupe 65, 74.	Anderssøn, Seffrin 75.
Abrahamsdatter, Marie, g. Gamst 87.	Andræ, Victor, overretsass. 104.
Ache, Marie Margr., g. Buntzen 27.	Anricht, Berendt Moses, 143 ff.
Achelis, Ths. Otto, dr. phil. XLIV.	Anskarius, Jens, byfgd. 62, 72, 75.
Ahlefeldt, Dorothea Øllegaard 148.	Arentsdatter, Margr. 81.
Algorin, Peder Jenson, skomg. 121.	Arnesen, Mart., adjunkt XXXVII.
Algreen-Ussing, Otto, departmchef	Atke, Math., sgpr. 115.
XXVIII, 104. – Tage, gen.prokurør	Attrup, Maria Henrica (Henriette), g.
104.	Gamst 89. – Rs. Hansen, guvernør 89.
Almquist, Joh. Axel, arkivrd. XLI.	Augustin, Joh. Sam., etrd. 129.

- Augustinus, Mariane, g. Blicher 125.
 Augustinusdatter, Else 69, 75. - Otilie 70, 75.
 Avemann, Joh. Vilh., etrd. 53.
 Bager, Lisb. Olufsdatter 73. - Niels 69, 73, 75. - Oluf, kbmd. 62, 72. - Oluf Olufsen, mag. 66, 74.
 Bagger, Karen 69. - Peder 65.
 Baller, Viggo, lrsagf. 104.
 Bang, A. Kreuzfeldt, kont.chef 104. - Chrf., rdmd. 73. - Chrf. 72. - Chrf., stiftsskr. 72, 74. - Claus Chrf.sen, rdmd. 66, 74. - Kirsten 66. - Niels 68. - Oluf, klokker II.
 Barfod, Andr. Thomsen, sgpr. XXIV. - Fr., historiker 153. - Imm., provst III, XII, XX, XXIV f.
 Basse, Chrf., lensmd. 69, 75.
 Bay, Rud., komponist 2, 9, 25.
 Beck, Bernh. Henr., skuesp. 53.
 Becker, Chr.e, g. Suhm 53. - Erik, kont.chef 104.
 Beckman, Bror, komponist 155.
 Bendtzen, Georg, kbmd. 120.
 Bentzon, Andrea Dortha, g. Gamst 96. - Asb. Drachmann, hrspræs. XXXI. - Chrf., klokker 96.
 Benzon, Otto, forf. 105.
 v. Benzon, Aage, bankier XXXVI.
 Berg, Ernestine Juliane, g. Blicher 114, 118, 125. - Ferd. Edw. 119 f. - Jens Magnus, propr. 119. - Katr. Vilh.e, g. Blicher 117. - Peter Fr., tobakshdl. 117. - Rs. Schade, forp. 119 f.
 Berger, Joh. Erik v., prof. 27.
 Berner Schilden Holsten, Hans, kmhr. lensbaron XXXI.
 Bernhard, Carl, jfr. Saint-Aubain, Andr. de.
 Besnard, Adelaide Francisca Anthonette 148. - François 148. - François Aug. 148.
 Bie, Lorentz, kontchef XXXVI.
 Bierring, Caroline Hansine 36. - Chr.e Lovise, g. Ipsen 36. - Elise Amalie 36. - Henr.e Jac.e 36.
 Bilde, jfr. Bille. - Oluf, til Lindved 64, 73.
 Bille, Eiler, til Nakkebølle 71, 76. - Eiler til Tirsbæk 71, 76. - Else Steensdatter 65, 74. - Niels, til Ravnholt 65, 74.
 Bing, Peder, renteskr. 66, 74.
 Birch, skolehld. 95.
 Birck, L. V., prof. 105.
 Blich, Sofie Amalie, g. Blicher 122.
 Blicher, slægten 113-27. - Anders Jensen 115. - Ant.e 119. - Chr., bager 126. - Chr. Charles 119. - Chr.e 118. - Chr.e Marie, g. Algorin 121. - Claus Stef. 124 f. - Didr., kbmd. 114. - Didr. Chr., maler 124. - Didr. Chr., præst 122. - Didr. Chr., præst 123. - Didr. Jensen. præst 114. - Didr. Nic., sgpr. 115. - Em. 117. - Elis. Kirst.e Margr., g. Grundtvig 115. - Fr., organist 114. - Francisco, lærer 121. - Hans Chr. 117. - Hans Gust., kbmd. 121. - Hans Eli Lüttichau, skomgsv. 125. - Henr. 114. - Jens, degn 117. - Jens, præst 122. - Jens Chr., sgpr. 123. - Jens Fr. 118. - Jens Math., præst 115. - Jens Nielsen, sgpr. 116. - Joch., bartsvær 114. - Jørg. Ditl. Klingenberg, kunstdrejer 125. - Jørg. Gantzel, præst 122. - Karen Marie 126. - Karen Wilh.e, g. Svendsen 122. - Laura, g. Beckmann 122. - Laur., præst 122, 127. - Laur. Nielsen, præst 115. - Lovise Birg.e, g. Frisch 124. - Malvina, g. Berg 119. - Maren, g. Hjardemaal 114. - Maren, g. Wolff 114. - Mariane, g. Kopp 115. - Niels, kromd. 126. - Niels, sgpr. 116. - Niels Gudme, sgpr. 116. - Niels Jensen, sgpr. 114 f. - Niels Jørg. 121. - Peder Dan., præst 118, 123, 127. - Peder Jensen, sgpr. 115. - Peter Dan., præst 125. - Poul Høy, præst 123. - Poulina 122. - St. St., digter 113 f., 117 f., 123, 126. - Theod. Eberhard, lærer 121. - Wilh.e, g. Bøggild 118.
 Bloch, Jørg. Carst., biskop 85, 92.
 Blome, Otto, geh.rd. 146.
 Boalth, Herm., kancell. 25.
 Bobé, Louis, dr. phil. XVI f., XXVII. XXX, XXXIII, XLII.
 Bodenhoff, Andr., gross. 41, 130. - Ernst. kmh. 132. - Giertr. Birg.e 41-59, 128-37. - Max, gross. 132. - Willie, fuldm. 132.
 Boeck, Thorv. Olaf, fuldm. XXXVII, XLI.
 Boëthius, Simon Bertil, riksarkivarie XLII.
 Boldt, Anna Sophie, g. Gamst 90.
 Bombelles, Louis Philippe de, greve 26.
 Bondo, Søren, guldsmed 86. - Truels Bertelsen, renteskr. 104.
 Borchorst, Carl Joach., syngemstr. 20.
 Borchsenius, Joh.e Wilh.e, 85.
 Bornemann, A. V. F., gen.auditor 53.
 Bostede, jfr. Busch.
 Bournonville, Ant., balletmstr. 21.
 Brahe, Jørg., til Hvedholm 69, 75.
 Brandt, Margr., g. Blicher 118.
 Bricka, C. F., riksarkivar VI-IX, XVI. XXVII, XXXII.
 Brock, Esge 74.
 Brockenhuus, Claus 65.
 Brun, Charl.e, g. Pauli 11, 25. - Constantin, geh.kfrd. 26. - Ida Caroline Joh.e, g. Bombelles 12, 26. - Joh. Chr. Constantin, geh.kfrd. 26². - Peder, 64.

- Bruun, Chr., overbibliotekar 105. - Kirstine Andersdatter, g. Gudme 116. - Rs. Emil, læge 25.
- Bryske, Carl 74.
- Brøchner, Anne Marie, g. Blicher 116. - Hans, sgpr. 116, 125.
- Brøste, Kurt, dr. med. 57, 134.
- Buck, Anna Elis., g. Bentzon 96.
- Bull, Th., gross. XLII.
- Buntzen, Andrea Camilla 23. - Andr., gross. 1-29. - Andr., kapt. 9, 24. - Andr., læge 7 f. - Andr., red. 19 f. - Anine, g. Lütken 1, 2, 19. - Anna Bollette, g. de Saint-Aubain 21, 25. - Anna Louise Fr.e 1, 15, 16. - Camillo, major 1, 16. - Dorothea Elis., g. Iürgensen 25. - Ed., etrd., 20. - Ed., hrsadv. 8, 23. - Fr. Georg Jul., læge 1, 3 ff., 21 f. - Helene Birg.e, g. Vedel 20, 23. - Joh., dispachør 3. - Marie, g. Strøm 17 f. - Thomasine, jfr. Gyllembourg.
- v. d. Burgh, Burch., hdlsmd. 80, 82.
- Busch, Karen 65, 73 f.
- Busk, Lisb. 65.
- Buys, Gjertruida (Truce), g. Buntzen 2, 27.
- Bøggild, Gust. Ad., kbmd. 118.
- Bøgh, Nic. Seidelin, prof. XXIX.
- Borresen, Ant.e Chr.e, figurantinde 148.
- Bosholt, Jens Sørensen, hørkræmmer 86.
- Canariis, slægten 149. - Andr. 149. - Anna Margr. 149. - Anne Kirstine 149. - Jac. 149. - Jac., tavaletkræmmer 149. - Joh., kleinsmed 149².
- Carlquist, Niels Wilh. Gunnar, overbibltkar XLII.
- Carpelan, Tor, riddarhusgenealog XL.
- Carøe, Kr. Fr., kredslæge XXX.
- Caspersen, Rs., skovfgd. 150.
- Cederberg, Arno Raf., prof. XLII.
- Charlotte Frederikke, prinsesse 25.
- Christensen, Bertel, præst 78. - Chr., kmrd. 148. - Eskild, dr. 65, 74. - F.E., jurist 119. - Jac., guldsmed 69, 75. - Rs. 74.
- Christiansen, Ein., forf. 156.
- Clausdatter, Anne 64. - Kirsten 73.
- Clausen, H. N., prof. 107. - Jac., rdmd. 34.
- Clement, Ant., maler 64, 73, 74.
- Clementsén, O.-H., kontchef XXXI, XXXV f.
- Collet, Ditle, g. Feddersen 53.
- Collett, Alf, expd.chef XXXVII f., XL f.
- Collin, Bodil Marie 115. - Edv., departm.-chef 104.
- la Cour, J. C., kapt. 153.
- Curtz, Hans, sgpr. 116. - Kirst.e Marie, g. Blicher 116.
- Daae, Ludv., prof. XX, XXXVIII, XL.
- Dal, Hans, rdmd. 34.
- Danneskiold-Samsøe, Chr., greve 143.
- Dannevig, Thorv., kmhr. XXXIX.
- Diderichsen, Jac., degn 148.
- Ditleffsen, Jørg. 71.
- Dorn, Sør. Mathiesen, sgpr. 33.
- Dorph, Ant. Henr., kontchef 104.
- Drachmann, Holg., digter 156.
- Drewsen, Chr., fabr. 52. - Edv. Aug. 52 f.
- Dreyer, Charl.e Louise 122. - Chrf. Vilh., diplomat 26. - Mariquita, g. de Villena 26.
- Dumreicher, Carl, bibltkar 105.
- Du Puy, Anna Louise, 25. - Camilla, g. Buntzen 1-29. - Ed., komponist 2 f., 20. - Ed. David, toldkontr. 25. - Elise Andrea Fr.e Caroline, g. Hegermann-Lindencrone 26. - Jueline 26. - Louise Camilla Gustava, g. Boalth 25. - Nielsine, g. Brambeck 26.
- Durchman, Osmo, kanslird. XLII, XLIII.
- Ebbesen, Hans, rdmd. 63.
- Eegholm, Carl Vilh. Ant., skuesp. 53².
- Ehrencron-Müller, Holg., bibltkar 101 f.
- Einsidel, Sidonie Marie 75.
- Einsiedel, Abrah. v., friherre 75.
- Ekman, Fernanda, g. Prior 29.
- Elcken, Joh., kbmd. 64, 74.
- Elgenstierna, Gust. Magnus, kontr. XLI, XLIII.
- Elvius, Sofus, jstrd. III, VI f., XIX f., XXVIII, XXXIV.
- Engelstoft, Chr. Thorning, biskop XX f., XXVIII. - Povl, red. XXXII.
- Erichsen, Andr. Emil, rektor XXXVIII. - Ingeb., g. Andreasen 44, 131. - Jesp. 72.
- Esmarch, Edv. Laur., skifteforv. XL.
- Fabricius, Chr. Rasmussen, præst 34.
- Fabritius, Alb., dr. phil. XIV, XXXII, XXXIII, XXXIV.
- Faith, H. G., justrd. 32.
- Falbe, Joh. Chr., zahlkass. 53.
- Falk-Jensen, A., kontchef XXXII, XXXVI.
- Falster, Jørg. Jørgensen, prof. 68, 75².
- Fangel, Peder 64.
- Fidie, Cornelia, g. Gamst 90.
- Finne-Grøn, Stian Herlofsen, komm.ar-kivar XXXVII, XXXIX f.
- Fisker, Corfitz, etrd. 52.
- Fjelstrup, Wilh.e, g. Blicher 118.
- Flensborg, Oluf 69.
- Frich, Joh. Dan., kapt. 114.
- Friis, Aage, prof. XXX, XXXIII. - Barbara 70. - Charle Amalie, g. v. Oertz 146. - (af Arlevad), Didrik 32. - Ingeb. Arildsdatter, g. Brøchner 116. - Joh., til Ørriidslevgård 68, 75. - Jørg. Han-

- sen, bgmstr. 72. - Mogens, lensgreve 146.
- Frijs, Birg.e Chr.e, g. v. Gram 143.
- Frisch, Jens Peter, kbmd. 124.
- Fuiren, Didr., guldsmed 72.
- Fussing, Hans H., lektor 72.
- Fædder, Chr., etrd. 143, 145, 146.
- Gaass, Rs. 74.
- Gamst, slægten 77-100, 149-50. - Abigael, g. Hansen 95. - Abrah. 93. - Alb., garver 93 f. - Alb. Chr. 99. - Alb. Chr., glarmstr. 99 f. - Alb.e Chr.e Greg.a 99. - Anders Hansen 77. - Anna 83. - Anna Margr. 97. - Anne 91. - Bertel, tolder 79, 82 f. - Berthel 82. - Berthel 82. - Carl Ludv. 97. - Cathr. Marie 95. - Cecilie Cathr. 92. - Charl.e Kirst.e 97. - Chr. 95. - Chr. 98. - Chr., præst 95 f. - Chr., prokurator 96. - Chr. Iversen, kordegn 77. - Chr. Jacobsen, sgpr. 80, 83. - Chr. Rosenbergh, major 92. - Chr.a Maria, g. Schrøder 97. - Chr.e Marie, g. Scheibe 94. - Elisa Margr., g. Staadh 84. - Else 78. - Engelke Joh.e Henr.e 98. - Giertrud Marie 96. - Hans Pedersen 77. - Herm. Jacobsen 87. - Herm. Jacobsen, hdlsmd. 80, 87. - Herm. Peder, parykmgmstr. 99. - Ivar Jacobsen 88. - Iver 79. - Iver, hører 79. - Jac. 79. - Jac. 93. - Jac. 93. - Jac., dr. phil. 93. - Jac., sgpr. 79² ff. - Jac. Hans 79. - Jac. Johs., nagelsmed 99. - Jac. Lorenz, præst 88. - Jac. Math. 91. - Jac. Math., prlt. 91. - Jac.e 98. - Jac.e Lucia Marie 99. - Joh. Henr., daglonner 98, 149. - Joh. Jacob, kapt. 89. - Joh.e Cathr. 91. - Joh.e Cathr.e 91. - Joh.e Cathr. 92. - Joh.e Cathr. 93. - Joh.e Kirst.e 98. - Joh.e Marie, g. Weyde 93 f. - Johs. 98. - Johs. Jacobsen, amtskirurg 80, 86. - Johs. Wilh., landkadet 98. - Jørg. Carst. Bloch 92. - Kirst.e Jacobsdatter 86. - Kirst.e Lovise, g. Holm 98. - Knud 96. - Lise 98. - Liveke 80, 85. - Magnus, major 90, 149. - Magnus Jacobsen, bartskar 80, 84. - Maren, g. Holst 94. - Margr. Cathr. Petra, g. Seehusen 99. - Margr. Severine, g. Munch 96. - Maria, g. Pohlmann 94. - Mette Kirstine, g. Pillemark 91. - Peter kbmd. 98. - Peter Bagge, prlt. 88. - Petra Elis. 98. - Serene 97. - Søren Andersen 77. - Ths. Jensen, kbmd. 77. - Ths. Magnus 150. - Wilh.e Jac.e Marie 99. - Wm. Sigismund, matros 97.
- Gantzel, Chr., musiker 116. - Jørg., sgpr. 116². - Poulina Thomasine, g. Blicher 116², 127.
- Gemynthe, fam. 36. - Catharina, g. Bierring 36.
- Gjøe, jfr. Gøye. - Gjøe, Absalon 74.
- Glad, Niels Sørensen, sgpr. 61, 72.
- Glandorph, Johs. Petersen, rektor 62, 72.
- Gleerup, Severin, godsej. 119, 120.
- Goldschmidt, Elis., g. v. Holstein-Rathlou 29. - Johs. Ad., dr. med. 29. - Graff, Diderich, rdmd. 65, 74. - Margr. Dideriksdatter 73, 74.
- Gram, Har., byfgd. XL². - Peder Knudsen, sgpr. 94.
- Grandjean, Harald, Fr., oblt. XXXVI.
- Griff, Henr. 61.
- Grosse, Carl Fr. Aug., læge 30 f.
- Grotefeld, Herm., dr. phil. XLIII.
- Grove, Gerh. Leslie, arkivsekr. XIV², XXIX, XXXIV.
- Grubbe, Helle Lauridsdatter 69, 75.
- Grundtvig, Nic. Fr. Severin, biskop 115.
- Gudms, Niels, sgpr. 116.
- Gummersbach, Joh., kbmd. 74.
- Gyldendal, Sør., boghandler 51, 53², 131.
- Gyldenstjerne, Lisb. 70. - Predbj., til Vosborg 75.
- Gyllembourg, Thomasine 3 ff., 21 ff.
- Günther, C., apoteker 146.
- Gøye, And. 74. - Lene 65.
- Hagen Soph. Alb. Emil, komponist XXXV.
- Hagerup, Hans Eil., forlagsboghdl. XXXV.
- Halsen, Kirst.e Margr., g. Blicher 115.
- Hammerich, Angul, komp. 156.
- Hamsfort, Corn., apoteker 67, 74.
- Hansdatter, Berite 70, 75. - Karen 70, 75. - Maren, g. Blicher 114. - Mette, g. Torsen 114.
- Hansen, H. A., skolelærer 23. - Hans, degn 95. - Jørg. 68. - Knud, graver 48-55, 129. - Mads, ridedgd. 71, 75. - Mads, rdmd. 74. - Marthe 95. - Peder 73. - Sør., politilæge 113.
- Harbou, Fr. Hans Walther, oberst XIV, XXIX, XXIV, XXXIII.
- Hardenberg, Anne 67, 73, 74. - Mette 68, 75.
- Harder, Dan., guldsmed 75.
- Hartwig, Charl.e Ernest.e Fr.e, g. Berg 117.
- Hauch-Fausbøll, Th., direktør XXXI.
- Hedemann, Adelheid Marie, g. Kaas 28.
- Heegaard, Poul, prof. XXXIX.
- Hegermann-Lindencrone Cai Dittl., kmhr. 26. - Joh. Heinr., kmhr. 26.
- Heiberg, Edv., overretsass. XXXVIII. - Gert Falch, godsejer XXXIX. - Joh. Ludv., forf. 1, 24. - Joh.e Luise 4 ff., 22 ff. - Sarah Henr.e, g. Suenson 17.

- Heinrich, Henr.e, g. Ter-Borch 53.
 Heise, Vict., præst 45.
 Helsted, Ove, sgpr. 114.
 Hennemved, Peder Rasmussen, hoker 80, 86.
 Hennings, Paul, orsagf. XIV, XXX, XXXIV.
 Hermansen, Chr., prof. 107
 Hetsch, Stefan, orsagf. XXXVI.
 Hildebrand, Bengt Olof, docent XLIV.
 Hildebrandt, Ad. Matth., prof. XLIII.
 Hiort-Lorenzen, Hans Rud., stiftskr. XXX.
 Hirsch, Joh. Chr. Wald., oblt. XXXV.
 Hjardeemaal, Melchior, sgpr. 114.
 Hjorth-Nielsen, Henn. Emil, mus.insp. XIV, XXXI, XXXIV ff., XLII.
 Hofgaard, Ole, vinhdl. 52.
 Holbrock, Hans, bartskeer 67, 74.
 Holm, brændevinsbrænder 98.
 Holst, Anna, g. Blicher 116. - Hans Pedersen, sgpr. 94.
 Holtendorf, Hans, kbmd. 64, 73.
 Hoppe, Henr., ltnt. 122.
 Horsens, Jens Nielsen, sgpr. 114².
 Houmøller, Sv., afd.bibltk. XXXII, XXXIV.
 Huitfeldt-Kaas, Henr. Jørg., rigsarkivar XXXVII f., XL.
 Hunderup, Peder 69.
 Hundevad, Jens, præst 78.
 Hvid, Anne Cathr. Nielsdatter 143.
 Hvide, Jac., til Rødkilde 74.
 Hyllested, Paul.e Charle.e, g. Schönheyder 24.
 Høfner, Marie Sybille, g. Blicher 114.
 Høppfner, Anna Chr.e Johansdatter, g. Gram 94.
 Høst, Chr., tjener 142, 146.
 Høstmark, fyrværker 91.
 Ipsen, Henr., styrm. 36. - Rs. Peter, fabr. 36.
 Isberg, Sv. Wilh., gross. XXXV.
 Iuul, Stig, prof. XXXII.
 Iversen, Niels, byfgd. 78.
 Iürgensen, Bolette Sophie 25. - Frode Chr., mægler 25².
 Jacobsdatter, Maren 67, 74.
 Jacobsen, Chrf., apoteker 69, 75. - Ifuer 77. - Karen 77. - Knud 75. - Niels 87. - Zach., kongsbonde 140.
 Jacobszen, Mog. 82.
 Jensdatter, Anne 114.
 Jensen, Chr., præst 34. - Giøde, kræmmer 67. - Hans 73. - Hans, grdm. 98. - Jens Peter, oblt. 20. - Johs., provst 34. - Jørg. 62. - Laurst, guldsmed 66. - Niels, herredsfgd. 114. - Ths. 86.
 Joensøn, Justinus, storbonde 140.
 Johannsen, Gjertr., g. Gamst 92. - Peter, kbmd. 92.
 Johansen, Claus 69.
 Johansson, Elin, g. Eriksen 36.
 Jordt, Peter, præst 148.
 Juel, Alfthan Vogt Brocklesby, orsagf. XL. - Jens, maler 53. - Margr. Kirst.e Jacobsdatter, g. Gamst 87. - Niels, major 26.
 Justinusson, Joen, fæster 140.
 Juul, jfr. Iuul.
 Jürgensen, jfr. Iürgensen.
 Jørgensdatter, Else 70, 75. - Hilleborg 62.
 Jørgensen, And., skomg. 70. - Claus 65. - Erik, rdmd. 70, 75. - Knud 75. - Niels 61. - Niels, malermstr. 155.
 Kaas, Gebh. Valentin, kmhr. 28. - Inger Adelheid, g. Prior 29. - Malte, kapt. 33. - Niels Ad. Chrf., propr. 28. - Ulr., viceadmiral 33.
 Kellermann, Peter, amtsskriver 23.
 Kellinghusen, Hans Ad., prof. XLIII. - Magd., g. Lindemann 116.
 Kielbech, Peder Hansen, sgpr. 35.
 Kielland, Axel Chr. Zetlitz, justsekr. XXXIX.
 Kierkegaard, Søren, filosof 108.
 Klitgaard, Carl, postmstr. XXXI, XLII.
 Klug, Frants Vilh., gartner 150. - Joh.e 98. - Sophie Wilh.e, g. Gamst 150.
 Kløvermand, Jac. 148.
 Knudsen, Laur. 71. - Mads 73.
 Koch, Peder 62.
 Kock, Henr. 71. - Rs. 64. - Rs. 69.
 Koertsen, Bertill 68.
 Koht, Halfd., prof. XLII.
 Kopp, Rs. Henriksen, sgpr. 115.
 Kornerup, Bjørn, overarkivar, dr. theol. XXVIII, XXXI, XXXIII.
 Kotte, Jørg. 72. - Karen 61, 72.
 Krabbe, Anne 70.
 Krafse, Anna 65. - Eiler 73.
 Krag, Gotthold, kmhr. XXX.
 Krarup, Janus Fr., arkivreg. VIII, XXII, XXV, XII, XXXIV. - Niels Bygom, rektor 23.
 Krebs, Louise Sophie, g. du Puy 25.
 Kruse, Albr., graverkarl 48, 53 f., 129. - Karen Marie, g. Blicher 125. - Laur., forf. 26.
 Krøger, Detl. 71.
 Kyhn, Peter Vilh. Carl, maler 35.
 Kølle, Claus, birkedommer 124. - Pouline Abraham, g. Blicher 123.
 Lacoppidan, Jac., bankass. 53², 131.
 Lakier, W. C., præst 119.
 Lamb, Peder 70.
 Lampe, Joh. Fr., provst XXXVIII.
 Langballe, Cecilie Cathr.e, g. Gamst 86.
 Langebek, Jac., geh.arkivar II.

- Larsen, Martha, g. Blicher 124. - Sv., museumsdir. 72. - Theodora Marie Franciska 124.
- Lassen, Wilh. Th. Alex., bureauchef XXXVII f.
- Laub, O., biskop 107
- Lauridsdatter, Bente, g. Gamst 79².
- Lauridsen, Chr.f., fgd. 62, 72.
- Lauridzen, Peder 67.
- Laursen, Knud 75.
- Lawaetz, Chr. Otto, etrd. 53.
- Leisner, Peter, fuldm. 35. - Petr.e Paul.e, g. Kyhn 35.
- Lemming, Hans, sgpr. 141.
- Lengnick, J. C. L., kapt. II.
- Lesdain, Louis Bouly de, dr. jur. XLIII.
- Lett, Hans 62.
- Lewenhaupt, Adam Ludv. Carl, greve XLI, XLIII.
- Linde, Peter, konservator 134, 136.
- Lindemann, Anna Katr., g. Gantzel 116. - Steph., postmstr. 116.
- Lindencrone, Mette Louise Chr.e Fr.e, forf. 26.
- Lindenov, Else, 65, 74.
- Lindenow, Hans, til Gaunø 75.
- Lindermann, Louise, g. Blicher 122.
- Lindholm, Hans, komm.rd. 52. - John, vejer & maaler 120.
- Lindholt, Anne, g. Aaby 115.
- Lotinga, Aage, politiadv. 134.
- Louise, enkedronning XXVII.
- Lucassen, Barbra 67. - Willum, rdmd. 74.
- Ludvigsen, Krist.e Marie, g. Walbom 90, 149.
- Lund, A., gørtlermstr. 100. - Fr. Sørensen, tobaksfabr. 124. - Karen, g. Gamst 98. - Kirstine, g. Gamst 100. - Salomon Jacobsen, degn 78.
- Lunde, Jep 70. - Laur. Hansen, præst 65, 74.
- v. d. Lühe, V. A., overkmjkr. 143.
- Lütken, Andr., fuldm. 2. - Andr. Magn., banksekr. 19. - Magna, g. Suenson 2. - Otto, marinemin. 2, 19². - Wm. Ove Fr., gross. XXXVI.
- Lüttichau, Helmuth, kapt. 53.
- Lützwow, Adam Tobias, gen.major 28. - Eleonore Chr.e, g. Tscherning 28.
- Lykke, Maren Pedersdatter 65, 74.
- Løvenskiold, Adam Eggert Chr.f. Fr., hofjgmstr. XXXVI. - Carl Ludv., geh.-konf.rd. XXVIII.
- Maare, Niels, oberst 106.
- Madsen, Seffrin 68.
- Mand, Jørg. 71.
- Mansa, Ch. Chr., godsejer XXXV.
- Marcher, Birg.e, g. Ipsen 36.
- Marchtaler, Hildeg. v., genealog XLIV.
- Marstrand, Vilh., civiling. XXXI, XXXIII.
- Marsvin, Ellen 71, 72, 76. - Karen 71, 75.
- Martensen, H. L., biskop 8, 107.
- Mathiasen, Arved, graverkarl 48, 53, 129.
- Mathiesen, Mette Sørensdatter 33.
- Matzen, Hans 64.
- Medelby, Poul Andersen, sgpr. 75.
- Meisling, Andr., 133. - Chr., graver 45, 48-55, 128-34. - Simon, rektor 45.
- Meyer, Jørg. Nic., skomgmstr. 47.
- de Meza, Anna Marie Will.e, g. Goldschmidt 29. - Chr. Jul., gen. 1, 16 f.
- Mikkelsen, Hans, bgmstr. 34. - Hans, rdmd. 75². - Ludv., sgpr. 66, 74.
- Mogensdatter, Joh.e, g. Gamst 80 ff.
- Mogensen, Arent 81.
- Moller, Ths. 71.
- Monradus, Hans 70.
- Montrose (Molineuf), Henr.e, g. du Puy 20².
- Mosquera, Maria Anguilina, g. Dreyer 26.
- Mouridsdatter, Thale Emmiksen 74.
- Mule, Claus, til Nislevgård 66, 70, 74, 75. - Else, 63. - Else Hansdatter 65, 74. - Fr. 72. - Hans, til Nislevgård 73, 74. - Jens, dr. 74. - Lykke 62, 72. - Markus 67, 74. - Niels 72. - Niels 74.
- Munch, Peder Ludv., ltnt. 96.
- Munk, Kirst.e 72, 76. - Ludv., stathld. 61, 72, 76.
- Munthe, Abrah. Wilh. Støren, overbibltkar XLIII. - Chrf. Morgenstjerne, bureauchef XXXIX. - Hartv. Andr., oberst XXXIX.
- Müller, Ilsabe, g. Scheibe 94.
- Myndel, Mette Hansdatter, g. Friis 32.
- Mynster, Jak. Peter, biskop 44, 108, 132. - O. H., overmed. 132.
- Münter, Sophie Chr.e Fr.e, g. Brun 26.
- Möhl, Nic. Chr., læge 23.
- Møller, Barbara 74. - Birg.e Michelsen 65, 74. - Chr.e Marie Sofie, g. Blicher 126. - Erik Høyer, præst 107. - Hans 68. - Hans Ulr., sgpr. 109. - Jens, provst 107. - Karens Pedersdatter, g. Blicher 121. - Mads 67. - Niels Hansen, sgpr. 34. - Peder 66. - Poul Martin, digter 86. - Rs., biskop 85.
- Møller-Christensen, Vilh., dr. med. 135 f.
- Mørch, Terchel 42.
- Morsen, Hans Lejerdahl, sorenskriver 24. - Joh.e Chr.e 24.
- Navité, Ths. Norman de la 74.
- Nedergaard, Maren Jensdatter, g. Holst 94.
- Neergaard, Peter Johansen, krigsrd. 142, 147.
- Nielsdatter, Chr.e Sophie, g. Gamst 100.
- Nielsen, Erik 75. - Eskild 73. - Jørg. 62.

- Oluf, rådstuearkivar XXII f.,
 XXVIII, XXXIII. - Thyge 73.
 Nissen, Anna Sophie Laurencia, g. Buntzen 20.
 Norby, Anne 63. - Hans, til Uggerslev-gård 72. - Margr. 64, 73.
 Nygård, H. S. A., arkivar XXX, XXXIII, XLII.
 Nyrop, Camillus, prof. XXIX.
 Nystrøm, Eiler, arkivar 106.
 Nølsøe, Poul 140.
 Okkels, Har., prof. dr. med. 57, 134.
 Olsen, Fr., graverkarl 49. - Mette, g. Thy 86. - Ole, grdejer 149. - Ole, graverkarl 48 f., 51, 53, 129. - Rs., graverkarl 48 f., 51, 53, 129.
 Olufsen, Jens, byskriver 70, 75. - Niels guldsmed 64, 73.
 Oxe, Peder, rigshofmstr. 34.
 Oxholm, Osc. O'Neill, overkmhr. 158. - Wald., kmhr. 158.
 Paaske, Andrea Wilh.e, g. Blicher 119. - Laur., bysgd. 61, 72.
 Pallast, Joh. Lorenz 141, 146.
 Parsberg, Sidsel, g. Sehested 33.
 Passow, Kirstine Andersdatter 34.
 Pauli, Aug. Wilh., ministerresident 25.
 Pedersdatter, Maren, g. Horsens 114².
 Pedersen, Anders, hyrekusk 143. - Hans 74. - Hans, rdmd. 65, 73. - Jørg. 64. - P. O., prof. 134. - Sv., prof. 69, 74, 75. - Ths., husmd. 124.
 Pederson, Zacharias, sysselmd. 139.
 Peitscher, Chr., kvartermstr. 80, 85.
 Persen, Morten 62.
 Petersen, Anna, g. Scheibe 95. - Arnt, kbmd. 61, 72. - Bertram, byskr. 63, 73. - Fr. Chr., prof. 25. - Hans, mølle-ejer 25. - Poul, slotsskr. 63, 73. - Joch., graverkarl 48, 51, 53 f., 129.
 Pic, Jean, politibetj. 144.
 Piilemarke, jfr. Pillemark.
 Pillemark, Chr. 91. - Johs. Chr. 91. - Jørg., komp.feltskær 91 f.
 Pilt, Jens Mortensen, præst 34.
 Piper, Gust., greve 20².
 Podebusk, Henr., til Kjørerup 71, 75.
 Pogwisch, Henn., til Hollufgård 75.
 Pohlmann, Jørg., kommandør 94.
 Post, Chr. 73.
 Poulsen, Mette, g. Blicher 115.
 Printzlau, Chr. Lehmann 53.
 Prior, Hans Peter, direktør 29. - Johs., ing. 29.
 Pætges, Joh.e Luise, g. Heiberg, 4 ff., 22 ff.
 Quitzow, Erik, til Lykkesholm 75. - Fr. 65, 74. - Henn. Jørgensen 72.
 Raer, Peder, provst 79.
 v. Rahden, Alex., friherre XLIII.
- Rahr, tolder 115.
 Randbøll, Hans Fr., prok. XXXVI.
 Rasch, Andr. Wilh., arkivar XXXIX ff.
 Rasmusdatter, Maren 64, 73.
 Rasmussen, Bodil (Bolette), g. Lützwow 28.
 Ravn, Peder, assistenshusforv. 144.
 Reimer, Math.e, g. Knudsen 45.
 Rhumann, Claus Hansen, sgpr. 34. - Margr. 34.
 Ripendahl, Herm. 75.
 Roed, Bagge Laugesen, rdmd. 84.
 Rohde, Sidsel (Cecilia) Margr., g. Rosted 41.
 Rose, Joh.e Sofie Fr.e, g. Blicher 124.
 Rosenberg, Anna Chr.e, g. Gamst 84. - Chr. Eberhard (Edwardsen), kapt. 80, 85. - Chr.e Margr., g. Beselin 85. - Dorothea, g. Bloch 85. - Joh. (Ewertsen), ltnt. 84.
 Rosenkrantz, Holg., lensmd. 66, 74. - Mette 33 f.
 Rosensparre, Oluf, til Skarhult 75.
 Rosenvinge, Birg.e Mogensdatter 66, 74. - Jens Mogensen, rdmd. 65, 70, 73, 76. - Mog. Henriksen, bgmstr. 62, 72.
 Rosenørn, Math. Hans, gehkonfrd. XVI, XXVII, XXIX.
 Rosted, Ant. Nebbe 132 - Bertel Mich., amtsforv. 41. - Chr. Ludv., justrd. 42, 44. - Giertrud Birg.e, g. Bodenhoff. 41-59, 128-37.
 Rud, Corf., til Sandholt 68, 75. - Helvig, til Enggård 70, 75. - Joh. 73, 74. - Otto 68, 75.
 Rummelhoff, Poul.e Sophie, g. Leisner 35.
 Rung, Chr.f. Albrechtsen, buntmg. 62, 72.
 Ruse, Henr., rdmd. 78.
 Rønnow, Birg.e Eilersdatter 61, 72.
 Rørdam, Holg. Fr., sgpr. V, XX f., XXIV, XXIX, XXXIII.
 Røring, Anna Petersdatter, g. Blicher 114. - Edv. Petersen, sorenskr. 113.
 Saint-Aubain, Albertine Marie de 21, 27. - Andr. Nic. de, forf. 4, 21. - Ant. Philip de, major 21. - Fr. Ferd. de, stud. jur. 28. - Fr. Jul. Chr. de, oberst 21, 25.
 Samsbøng, Peder, kbmd. 68.
 Scheibe, Chr. Fr., oberst 94. - Joh. Adolph, kapelmstr. 94.
 Schiøtt, Alhed, g. Attrup 89.
 Schlegel, Joh. Fr., gehkonfrd. XXXV.
 Schnitler, Diderik Ths. Johs., oblt. XXXVIII.
 Schrøder, Chr. Em., parykmg. 97. - Peter, godsejer 119.
 Schweigaard, Joh. Elias, overlæge XXXIX.

- Schøller, Chr. Emil Aug., hofjgmstr. XIV, XXX, XXXIV, XXXVI.
 Schøtte, Ebbe 68.
 Schönheyder, Gottl., sgpr. 9, 24. - Joh. Henr., prof. 24.
 Seebled, Karen 73. - Karen Lauridsdatter 73. - Maren Knudsdatter 73. - Otte Knudsen, kbmd. 64², 73². - Rickert Knudsen 73.
 Seefeld, Jørg., til Visborg 75.
 Seehusen, Diderich Nic., degn 99. - Joh. Chr., bankgravor 99.
 Seelig, Hildegard, g. v. Marchtaler, genealog XLIV.
 Seerup, Jul.e Marie 45.
 Sehested, Claus 33. - Ein., jægermstr. 32.
 Skeel, Tyge 74.
 Skinkel, Abel 69, 75. - Karen 63. - Mette 65, 73. - Poul, til Egeskov 73², 75.
 Skjelderup, Arth. Sigurd, hrsadv. XL.
 Skomand, Jørg., kæmner 65, 73.
 Skrike, Ad., geh.legationsrd. XXIX.
 Skriver, Jørg. Nielsen, bgmstr. 68, 75.
 Solle, J. Chr., barber 143, 146.
 Sollied, Peter Andr. Ravn, kemiing. XLIV.
 Sommer, Fr. Carl Wald., kontchef XXX. - Hans, rdmd. 64, 73. - Poul, kbmd. 63, 73.
 Sperling, Jac., sgpr. 68, 75².
 Staadh, Joh. Henr., ltnt. 84. v. Staden, jfr. Staadh.
 Steensen, Anne, g. Curtz 116.
 Stenbock, Willfr. Benvenuto Carl Magn., greve XLIII.
 Stockholm, Jens, provst 122. - Maren, g. Blicher 122.
 Straale, Peder, til Torpegård 66, 74. v. Stradonitz, Steph. Kekule, kmhr. X' III.
 Strøm, Emma Anine, g. Eibe 17. - Ole, distr.læge 18, 23.
 Suenson, Aage, læge 17. - Ed., prof. 2, 19. - Ottilia, g. Brorson 2.
 Svane, Anne Karine, g. Bornemann 53.
 Svabo, I. C. 140.
 Svane, Hans, biskop 142. - Marie, g. v. Oertz 146. - Peder, magister 78.
 Svendsen, Peter, farver 122.
 Svitser, And. Rs.sen 66, 74.
 Søeberg, Andr., skoflikker 48.
 Sørensen, Andr., kapt. 114. - Søren, bgmstr. 66, 74.
 Ter-Borch, Ths., gross. 53.
 Terkelsdatter, Anna Elis., g. Johannsen 92.
 Thaarup, Ths., digter 42.
 Thaysen, Mich., vinhdl. 143, 146.
 Thestrup, Kathr. Elis., g. Blicher 115.
 Thimmesen, Jesp., apoteker 62, 72.
 Thiset, Anders, arkivar XVI, XXVII, XXIX, XXXIII.
 Thomasdatter, Inger Marie, g. Blicher 124 f. - Maren, g. Pedersen 124.
 Thomle, Erik Andr., statsarkivar XV, XXXVII f., XL f.
 Thott, Chr., til Boltinggård 63, 73.
 Thye, Engelke 86. - Kirst.e, g. Gamst 86. - Math., oblt. 86.
 Tømmessen, Matz 69.
 Topsøe-Jensen, H. G., overbibltkar XXXII, XXXIII.
 Tornsen, Peder, sgpr. 114.
 Trane, Chr., politibethj. 144.
 Trap, Dan. Smith, sgpr. XXXVIII.
 Trap, Jens Peter, geh.konf.rd. V, XVI, XXIII, XXVII, 31. - Marie, g. Ørsted 89.
 Truelsdatter, Maren, g. Gamst 94.
 Trøstrup, Abig. Maria, g. Gamst 83. - Laur. Knudsen, sgpr. 83.
 Tscherning, Anth. Fr., krigsm. 1, 4, 15. - Elis. Birg.e, g. de Meza 18.
 Tuxen, Aug. Peder, genlt. XXXI, XXXIII. - Lorenz, ridefgd. 33.
 Ulfeld, Frantz v., rigsgreve 69, 75. - Knud, til Hverringe 70, 75.
 Ulfeldt, Jac. 67, 74.
 Urne, slægten 137-41. - Anne 68. - Axel, til Søgård 75. - Jac. 138. - Jac., på Skåle 139. - Jac., fæster 138. - Jac., fæster 138. - Jac., rentemstr. 138. - Jac. Joensøn, fæster 138 f. - Jørg. 73. - Nic., fæster 138. - Nichl., tjener 139. - Niels, fangevogter 139. - Niels, fæster 138. - Niels, fæster 138.
 Urning, jfr. Urne.
 Wad, Gust. Ludv., landsarkivar XIV f., XXIX, XXXIII f., XLI.
 Walbom, Anna Sophie, g. Gamst 90. - Henr., urtekr. 90, 149.
 Valkendorf, Henn., lensmd. 70, 75.
 Vallensdorf, Gouchen, g. Kløvermand 148. - Peder Jacobsen 148.
 Walmoden, G. C. v., kmhr. 146.
 Vargas-Bedemar, Ed., greve 30 f.
 Wecken, Fr., arkivar XLIV.
 Vedel, (Wedel) Hans Laugesen, præst 148. - Joh., ass. 2, 20. - Soph., overretts-ass. 20.
 Wedeg., Mette Marie 125.
 Vejle, Jac. Madsen, biskop 73 f.
 Velschow, H. M., prof. II.
 Wendt, Claus de 74.
 Weyde, Jens Chr., brygger 94.
 Wiedewelt, Johs., billedhg. 53.
 Viffert, Jac., til Brolykke 73.
 Willumsen, Maria, g. Petersen 25.
 Windekilde, Margr. Pedersdatter, g. Gamst 84. - Peder Olufsen, rdmd. 84.

- Winther, Chr., digter 86. – Hans, sgpr. 85. – Jesp., traktør 143.
- Wintherlich, Hans Thorsen, skomgmstr. 98, 150.
- Vogel-Jørgensen, T., red. XXXII.
- Volf, Margr., g. Canariis 149.
- Wolf, Jac. Jacobsen, l. ktor 68, 75².
- Wolff, Dan., prok. 115. – Johs. Jeremias, rektor 78.
- Wolsted, Helvig Knudsdatter, g. Gamst 88.
- Woy, Anna Maria, g. Seehusen 99.
- Zahle, Fr., hrsagf. 45.
- Zinn, Sophie, g. Thalbitzer 27.
- Ørsted, Magd.e Cecilie, g. Gamst 88.
- Søren Jacobsen, sgpr. 89.
- Oertz, Balth. Fr., gen.major 146. – Fr. von, greve 142, 147. – Ludv. (Lolle) Chr., geh.rd. 142-46.

DØDSFALD I DANMARK I AARET 1953

MEDELTE AF
NIELS FRIIS

TILLÆG TIL PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT
75. AARGANG
(13. RÆKKE 3. BIND)
1955

KØBENHAVN
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A-S
1955

DØDSFALD I DANMARK I AARET 1953

MEDDELT AF NIELS FRIIS

De vigtigste af de i nedenstaaende Liste over Dødsfald i Danmark i Aaret 1953 anvendte Forkortelser er følgende:

B. = Barn, Br. = Broder, D. = Datter, E. = Enke, F. = Fader, g. m. = gift med, H. = Hustru, M. = Mand, Mo. = Moder, S. = Son, Sst. = Søster; bgr. = begravet, bkg. = bekendtgjort, MB. = Medlem af Borgerrepræsentationen (i Provinsen: Byraadet), MF. = Medlem af Folketinget, MSH. = Medlem af Sø- og Handelsretten, tjg. = tjenstgørende. * = forhenværende, afskediget, ikke tjenstgørende; FS. = Frederiksberg Skifteret, KS. = Københavns Skifteret, NBS. = Nordre Birks Skifteret, SBS. = Søndre og Amager Birks Skifteret. Hvor den afdødes Hjemsted ikke er angivet, er dette Storkøbenhavn (København, Frederikberg og Gentofte Kommuner).

Iøvrigt henvises til Forordet til Fortegnelsen over Dødsfald i Danmark i Aaret 1944, Pers. Tidsskrift., 66. Aarg., 11. Række, 6. Bind, Till.

- Aaberg, Gerda, E. e. Bødker, KS. 14.1.
Aabye, Margr. f. Branner, NBS. 1.12.
Aaen, P. J., Postkontrolør, NBS. 24.11.
Aagaard, Carl Alfr. Lundby, Repræsentant, KS. 29.12.
— , Johanne Emilie, f. Schönberg, FS. 8.3.
— , Louis Emil, 22.12.
— , P. N., Kriminalass., 7.2.
— , Sophus, Politimester*, Odense, 26.3.
— , Vald. Autoforhdl., Snøde, bkg. 8.7.
Aagesen, Wilh., Dir., Göteborg, bkg. 4.8.
Aarestrup, Maren Marie Sofie, f. Kruse, NBS. 12.5.
Aars, Ejnar, Repræsentant, 4.7.
Aaskilde, Johanne, 26.12; M.: Johs.
Aastrup, Hansine Karoline, E., KS. 17.8.
Abel, Kirstine, E., bkg. 30.11.
Abildgaard, Christiane Augusta, f. Sørensens, 26.12.
— , J. M., Bankdir., Aalestrup, 17.2.
— , Johs., Købmd., Syvsten, bkg. 3.1.
Abramowitz, Hanna Rosa, E., 14.1.
Achen, Peter H., Tømmer, KS. 14.1
Adelsten, Holger, Reklamekonsulent, 31.5.
Adler, Manda, 4.6.; M.: Aug.
Adlers, Hans, Repræsentant*, 15.11.
Adolp, Hertha, f. Lundberg, 14.1.
Adrian, Laur. Vald. KS. 28.7.
— , Th., Malerm., 9.7.
Agerlin, Ax. Martin, Skibsf., 20.8.
— , Inge, F., Bogholder, Lillerød, bkg. 21.7.
— , Marie, E., 21.5.
— , Rigmor, f. West, 5.5; M.: Broderihandler.
Aggerholm, Daniel Knudsen, KS. 26.11.
Aggersbjerg, P. C., Læderhdl., Aarhus 7.2.; H.: Ingrid.
Ahlmann-Ohlsen, Th., Læge, Hellerup, 24.5.; H.: AUSA.
Aistrup, Anna Elisab., Frue, 30.1.
Aizen, Hanna E., 9.6.
Albeck, Ad. Jørgen, Mejeriejer 3.3.
— , Sv. Rob., Postvagt; KS. 7.4.
Albertsen, Knud W., Overretssagf., 25.8.
Albrecht, Chr. Carl, Overbetjent, KS. 14.3.
Albrectsen, Jens, Overretssagfører, KS. 7.1.
Aldenberg, Arthur, Skibssprovanteringshdl., 3.3.
Alexander, Axel, Gross., 23.12.
Aller, Emma Frederikke, 11.1.
— Vald., Bladudgiver, 22.3.
Allin, Johanna, E. e. Otto, 26.4.
Allstaedt, Fanny, Frue, 17.10.
Almborg, Axel, Fabr., 10.1.
Almind, Helga, 7.3.; M.: Chr. A.
Als, Johanne, f. Raee, 29.11.

- Alsted, Karen Marie, f. Christtreu, E. e. Kapt., 17.4.
- Alstrup, Clara Marie, f. Mørch, E. e. Urtekr., 24.1.
- Althoff, Harry, 6.12.
- Paula, f. Sørensen, 5.2.
- Altmann, Helge, Farvehandler, bkg. 10.1.
- Nielsine Vilhelmine, f. Mørch, 23.5.
- Ambrosius, Laust, Godsejer, Tres Arroyos, 12.1.
- Amby, Lilly, Pastorinde, Sahl, bkg. 29.4.
- Ammitzbøll, Emil, Bankrevisor, bkg. 9.1.
- Ancher, Anna, Sygepl.*, bkg. 26.10.
- Ancker, Hjalmar, 3.1.; H.: Agnes.
- Andersen, Aage Roger, Landsretfuldm. Viborg, 27.8.
- A. M., Landsretssagf., Assens, 11.1.; H.: Laura.
- Alba Just, Dir., 28.12.
- Anders Chr., Provst, Pastor emer.; 27.2.
- Anders P., Dir., 26.8.
- Anders Søren, Konsul, West Palm Beach, 25.6.
- Anna Skifter, E. e. Sognepræst, 11.3.
- Axel, Dir., bkg. 23.12.
- Bent Stier, Løjtnant, 19.3.
- C. C., Forretningsfører i Blikkenslagerforbundet, 7.11.
- Chr. Møller, Provst, Pastor emer., Holstebro, 22.10.
- Chr. Vilh., Førstelærer*, Ølsted, Aug.
- Dorothea Willer, E. e. Gross., 2.2.
- Ejnar, Kontorchef i Generalpostdir., 8.7.; H.: Jenny.
- Elna, Overforst.* v. K.T.A.S., 26.6.
- H. A., Trafikkontr., 25.1.
- H. C., Snedkerm., Sidney, bkg. 2.8.
- H. I., Propr., Lindved, 5.9.
- H. J., Provst, Pastor emer., Dalum 28.11.
- Hans, Dir., Gaardejer, Skærod, bkg. 22.6.
- Hans Gregers, Dir., 18.6.
- Johanne Margr., Bibliotekar, 25.7.
- J. P., Lektor, cand.mag., Viborg, 24.8.
- Karl, Læge, Femo, bkg. 22.5.
- Peter, Direktor, 26.8.
- Rasmus, Provst, Pastor emer., Korsør, 17.9.
- Vald. Chr., Kaptajn (S), KS. 30.11
- Vald. Ludvig, Dir., 2.11.
- V. E. Hagen, Telegrafbest., Fredericia, 5.4; H.: Gerda.
- Vilhelm, Professor, Dr. phil., Fredensborg, 3.1.
- Andersson, Anna, Konsulinde, Durban, Febr.
- Andkjær, Chr., Lingerihandler, 19.12.
- Andreasen, Axel, Revyforfatter, Tegner, 7.7.
- C. A., Ingeniør, 28.8.
- Rob., Dir., 1.12.
- Andreasen, Janus, Hojskoleforst.*, Sognepr.*, Ho-Oxbøl, bkg. 4.10.
- Koks (Carl Chr.), Dyrlæge, Haslev, 27.7.
- Andresen, P., Orgelbygger, Aalborg, bkg. 25.11.
- Andrup, Otto, Museumsdir., mag.art., Frederiksborg, 24.8.
- Sv. Borge, 25.7.
- Ankenburg, Fr., Landskabsmaler, Langstrup, bkg. 4.7.
- Anker, Astrid Valborg, E. e. Dommer, KS. 10.7.
- Ankjær, Ludvig, Smedem.*, Hillerød, 5.1.
- Annell, Selma, 14.1.
- Ansgaard, Erik, Politikommissær, Viborg, 25.6.
- Appel, A. Søbereg, Købm., Lindholm, bkg. 14.2.
- Appeldorn, Frida Dahltorp, Frue, 27.9.
- Appeltoft, Hjalmar, Direktør, Horsholm, 8.7.
- Arenholt, Jorgen, Læge, 27.7.
- Arentzen, Helfred Elliot Vilh., Kommunelærer, KS. 19.8.
- Arlaud, Mathilde, Frøken, 25.2.
- Arnbak, Kirstine, Violinistinde, 15.9.
- Arnberg, Johanne, bkg. 4.3.; M.: Driftsbest., Maribo.
- Arnbjörn, S. L., Overhornbl.*, Fredensborg, bkg. 18.6.
- Arndt, Ida, f. Morgeli, 23.2.
- Arnecke, Bertha Johanne, E., KS. 23.3.
- Arnefelt, Emilius, Skibsf.*, 18.8.
- Arnskov, Antonette, Frue, 21.6.
- Arno, Theodor, Skibsmgl., 26.12.
- Arvesen, Charles, Billedhugger, 8.7.
- Asklund, Ingeb., f. Thomsen, KS. 10.8.
- Asmussen, Toni S. M., E. c. Præst. Egersund, 29.10.
- Asp, Rigmor, 26.4 i Shanghai.
- Autenrieth, Elisab., f. Fick, 3.7.
- Baasch, Anna Elisab. E., KS. 17.3.
- Bach, Elvine, 10.7.
- Henry, Kunstmaler, KS. 29.12.
- J. J., Dir. Edinburgh, bkg. 28.8
- Ludvig Sørensen, Kontorist, KS. 21.12.
- Maren Kirstine, 10.3; M.: N. C.
- Bache, Anna, Kammerherreinde, f. Fechtenburg, 1.3.
- Laur., Købm.*, Vordingborg, 22.2.
- N. H., Hojesteretssagf., 6.4.

- Bacher, Alma Henriette, Dragør, 11.9.
 Bachmann, Finn, Esbjerg, 12.4.
 Baden, D., Frue, 26.5.
 Bager, Ane Jensine, 1.12.
 Bagge, Else, Froken, 12.10.
 — Will., 6.12.
 Bagger, Fritz, Anlægsgartner, 7.6.
 — Jens Osvald, Vognm.*, Aarhus, bkg. 22.9.
 — Steffen, Præstegaardsforp.*, Karrebæk, bkg. 26.10.
 Baggers, Louis Aschow, Fabrikant, 12.11.
 Baggesen, P. A., Ligningssekr., 21.10.
 Baggesen-Schmidt, Gertrud, f. Weylandt, KS. 16.3; M.: Journ.
 Bagunck, Jørgen, 17.7.
 Bahnsen, Tage, statsaut. Revisor, Aarhus, bkg. 6.12.
 Bahnsen, Asta, f. Schmidt, 5.2; M.: Ing.
 Bak, Kresten, Billedskærer, Vebbestrup, bkg. 31.1.
 Balle, Dorthea, Rest., 2.8.
 Balslev, Chr., Kørselsentreprenør*, bkg. 3.1.
 — Ellen, f. Longren, KS. 23.2; E. e. Læge.
 Banck, Henny Eleonora, KS. 30.11.
 Bandsberg, Oscar, 8.2.
 Bang, Børge, Manufakturhdl., Als, bkg. 4.5.
 — Eva, 19.11.
 — O. E., Toldkass., 3.7.
 — Poul, Fabrikant, Hadsund, bkg. 29.11.
 — Sigrid, 23.5; M.: C. F.
 — Sophus, Forfatter, Rønne, bkg. 4.7.
 — Stig, Landsrettsagfører, Skive, 5.2.
 Bang-Ebbestrup, Emilie, f. Baadsgaard, 21.2.
 Bang-Pedersen, Knud, Købmand, Horsens, 15.2.
 Bangsgaard, Hans P., Gaardejer, Herstedøster, SBS. 19.6.
 Banke, Hilda Emilie, E., KS. 30.1.
 — Jørgen, Biblioteks konsulent, 1.2.
 Bardrum, Rud. H., Bankbud, KS. 3.1.
 Barfoed, Chr., Sagfører, Odense, 18.5.
 — Frode, Snedkerm., 29.11.
 — Poul, Maskinfabr.* i Bogense, bkg. 25.1.
 Barfred, Knud, Smed, 3.3.
 — Poul, Værkfører, 1.11.
 Barker, Marie, 27.1., M.: Alb.
 Barmer, Johs., Prokurist*, 29.11.
 Barnholdt-Krag, Sofus, 17.3.
 Barnung, Bjørn, Red., bkg. 23.12; H.: Dagny.
 Barrett, Johanne Marie, E., KS. 23.12.
 Barrit, Michella, Tandlæge, 18.10.
 Barsøe, Chr., 25.11.
 Barsøe-Olsen, Dagmar, Fabrikant, 29.8.
 Basse, Mathilde Fritze, f. Hansen, E.; KS. 30.11.
 Bassøe, Marie, Skuesp., Troense, bkg. 7.1.
 Bastian, Osvald H., Købmand, 10.3.
 — Petrea, Modehdl., Horsens, 24.4.
 Bau, Vald., Typograf, SBS. 31.10.
 Bauch, Emilie, 17.4.; M.: Felix.
 Bauer, Thyra, E. e. Apoteker. 17.11.
 — V. A. C., Toldgodsforvalter*, 31.5.
 Bauers, Agnes, Frue, 1.8.
 Baumann, Anna, Konventualinde, Froken, 19.6.
 Baumgarten, John, 2.4.
 Baun, Kirstine Jensen, NBS. 20.10.
 — Marie, Frue, Viborg, 13.5; S.: Bis-kop.
 Bay, Agnes, f. Felumb, 16.6.
 — Hans Hansen, Insp., Maskinm., 6.9.
 Bay-Nielsen, Karen K., 23.9.
 Bayer, Johs. Carl Theodor, Kontorchef, FS. 22.5.
 Bech, Asta, f. Nielsen, 9.8.
 — Astrid, 12.9.
 — August, Forpagter, Valø Hovedgaard, 12.6.
 — Bertrand N. M., Fabr., 19.12; H. Martha.
 — Camilla, E. e. Fot., KS. 7.5.
 — Ellen Marie, Servitrice, KS. 13.2.
 — Laur., Dir., Odense, bkg. 9.12.
 Bechmann, Erik Tage, FS. 13.3.
 — Margr., f. Reedtz, 14.10; M.: Retspr.
 Beck, Ellen, kgl. Kammersangerinde, 17.11.
 — Else Plesner, f. Nielsen, FS. 31.1.
 — Jens Arend, Guldsmed, KS. 2.7.
 — Karoline, Frue, Buddinge, bkg. 29.5; M.: Tømrem.
 Becker, Carl, Apoteker*, Hillerød, bkg. 17.12.
 — Carl Gotfr., Murerm., NBS. 18.8.
 — Ejnar, 3.8; H.: Mary.
 — Johanne Camilla, KS. 7.5; M.: Musiklærer.
 — Marguerite Helene Marie, f. Dupont, 9.7; M.: Forretn.fører.
 Beckett, Lizzie, Middelfart, 23.12; M.: Politimester.
 Beckmann, Ingeb. Dagmar, f. Holmboe, KS. 21.9.
 Beer, Berthold, Bogholder, 19.6.
 Behlendorff, Anna Sofie, 17.11. i Neapel.
 Behrend, Betty Hilda, 20.10.
 — Olaf Vilh., Repræsentant 12.4; M.: Martha.
 Behrendt, Annine Marie Bothilde, f. Sørensen, FS. 22.7.
 Behrens, Herm. Jacob, Montør, KS.

- Beirholm, J. P., Fabrikant, Kolding, 7.4.
 Beisheim, Laura, Frue, 5.7.
 — Margr., E. e. Overpostbud, Randers, bkg. 13.8.
 Bell, Charles, Ingeniør og Hustru:
 — Ingeborg, f. Jensen, FS. 18.9.
 Belli, Meta, Cirkusdir., bkg. 25.7.
 Bencke, Alvida, 13.11.
 Bendixen, L., Arkitekt, 28.11.
 Bengtsson, Th., Ingeniør, Aarhus, bkg. 20.3.
 Bennekou, Martin, Depotforst.* i DSB, Nykøbing F., 8.11.
 Benner, R. C., Smedem., 11.5.
 Bennick, Anna, 3.12; M.: Ove.
 Bennike, Bue, Sognepr., Elling, 14.8.
 — Dagny, 5.9.
 — Ebba Margr., Lærerinde, V. Sker-ninge, bkg. 27.2.; M.: Red.
 Bennorth, Viggo Adelhardt, Værkfører, 1.8.
 Benthien, Elisabeth, 15.1
 — Maria, f. Lyng, 24.1.
 Bentzen, Aage, Professor v. Univ. 4.6.
 — Laura, Lektor, Frøken, 25.6; Sst.: Louise Hammerich.
 — N. P. Stfsf.*, Vekso, 28.10.
 Bentzen-Bilkvist, Else, Frue, 28.9.
 v. Benzon, Karen Marie, 3.12.
 Berendt, Simon, Lagerist, KS. 23.5.
 — Sv. V., Elektroinst., 10.10.
 Berent, Ernst, Blikkenslagerm., 17.2.
 Berg, Adolph, Frisørmester*, 1.11.
 — Chr., Fabrikant, Hirtshals, bkg. 16.6.
 — Clara Juliane Ingeb., Billetkass., NBS. 29.12.
 — Edith Anna, f. Andersen, 27.10.
 — H. V., Ing., New Port, U.S.A., 10.8.
 — Ingeborg, 3.6; M.: Vald.
 — Jensine, 13.5.
 — Julian, Maskinm.* v. Kbhs. Raadhus, 9.9.
 — Marius, Riggermester, 25.3.
 — Olaf, Materialforv.* i Hæren, 20.3.
 — Otto Emanuel, Togfører*, KS. 26.5.
 — Rudi, Frue, 22.11.
 Berg-Nielsen, Vagn, Læge, 23.10.
 Bergendorff, Caroline, 24.2.
 — Emilie, f. Petersson, NBS. 3.2.
 Bergmann, Bertha Elisabeth, KS. 29.1.; M.: Litograf.
 Bergqvist, Thorv. 22.11; H.: Marie.
 Berlitz, Elisabeth. Cecilie, E. e. Detailhdl., 12.1.
 Bernbom, Laur., Matros, KS. 21.1.
 Bernhoft, Laura Rose Marie, f. Ree, 25.12; M.: Kmhr., Gesandt*.
 Bernth, Kristine, 22.5.
 Berntsen, Anton, Harmoniumsfabr., Forf., Vejle, 16.2.
 Berring, Hans J., Købm.* Andst, bkg. 19.1.
 Berthelin, Agnete, 19.3.
 Berthelsen, Chr., Overbibl.*, Randers, 26.6; H.: Agnes.
 Bertholdt, Anna Elisabeth, f. Grejka, 19.12.
 Bestle, C. W., Repræsentant*, 19.12.
 Betak, Chr., Snedkerm.*, 16.7.
 Betzonich, Aage Georg, Dentist, KS. 5.9.
 Bidstrup, Carl Edv. Nik., Fabriksarb., KS. 3.1.
 — Kirsten, E. e. Fabrikinsp., 8.8. Rønne.
 Biehl, Asmus Clausen, F.S. 13.5
 Bielefeldt, Frans Suell, Bog- og Papirhdl., 12.1.
 Bierbaum, Magd. Sofie Cecilie, E., KS. 18.11.
 Biering, Meta, f. Boas, 1.4.
 Biering-Sørensen, Edv., Civiling., 4.12.
 — Gunnar, Amtsvejinsp., Thisted, 21.10.
 Bierregaard, Ingeb., f. Martensen, KS. 21.3.
 Biilmann, Chr., 29.11.
 Bille, H. C., Plantagebest., 14.6. i England.
 — Jens Peter, Politibetjent*, 18.3.
 Bille-Ulrichsen, Helga, 30.3.
 Biller, Esther Elisabeth, bkg. 31.3.
 Billeschou, L. M., Stenhuggerm., Vejle, bkg. 22.1.
 Binau, Max Loritz, Guldsmed, KS. 20.11.
 Bing, Edith, 3.5, E. e. Forf. Bertel B.
 Binger, Jens V., Togfører*, 24.12.
 v. Binzer, Frederikke Mariane, E., f. Kirketerp, 2.7.
 Birch, Einar, Teaterdirektør, 25.4.
 — Jørgen Holger, Bager, 31.10,
 — Margr., f. Bøttner, 19.2.
 Birk, Louis, Fabrikant, N. York, bkg. 27.10.
 — Octavia, Frøken, Hillerød, bkg. 4.5.
 Birkebæk, Gerda, f. Hansen, bkg. 28.4.
 Birkelund, Dorthea, Bibliotekar*, Ringe bkg. 28.11.
 Birket-Smith, Lizette, f. Lassen, 14.7; M.: Overing.
 Birkholm-Clausen, H. P., Skoleinsp.*, 22.10
 Birklund, Peter, Købmd., Aarhus, bkg. 21.3.
 Birkmann, Egon, Forpagter, Hornslet, bkg. 17.3.
 Bisgaard, Bodil, Kontorass., KS. 14.9.
 — Niels, Købm., Møldrup, 18.12.
 — Sigrid Charlotte, 6.2.
 — Vilh., Oberstløjtn., Civiling., 29.7.

- Bistrup, Thora, f. Møller, 27.9.
 Bjarnov, Carla Veronica Duodecima, Musikpædagog, KS. 24.12.
 — Hilma, E. e. Civiling., KS. 2.3.
 Bjarnø, Thorvald, Bogtr., 6.5.
 Bjelke, Th. S. Hypotekforeningsdir., Sagf., Brabrand, bkg. 14.11.
 Bjerg, Christine, bkg. 30.11. M.: Sognepr.* i Tandrup.
 Bjerre, Mette Marie, E., KS. 7.1.
 Bjerregaard, H. C., Overfaktor, 12.4.
 — Søren, Fiskeeksportør, Frederikshavn, bkg. 29.11.
 Bjerring, Hans Petersen, Kontorchef, 11.1; H.: Christiane, f. Bjerring.
 Bjoljahn, Bent, Fakse, 6.7.
 Bjufstrøm, Joh. Andrea, 11.6.
 Bjørck, Ax. I., Restauratør, 23.2.
 Bjørkmann, Holger, Fabr., bkg. 29.3; H.: Karen.
 Bjørn, C. J. H. S., Skoleinsp.*, Assens, 22.7.
 Bjørn, Dusine, f. Eriksen, KS. 25.6.
 — Johanne, 19.5; M.: E. Th.
 Bjørner, Sigurd, Forstander, 18.2; H.: Anna Larssen B.
 Blaamann, Betzy, 10.12.
 Blad, Augusta, Skuesp.* ved Det kgl. Teater, 9.11.
 — Ragnhild, f. Bojesen, 22.3.
 Bladt, Ellen, f. Haurum, Aalborg, 10.12; S.: Holger.
 de Blanck, Heinr. Herb. Johs., 27.5.
 Blangsted, N. P., Stationsforst.*, 28.3; H.: Agga.
 Blauenfeldt, Ellen, f. Frandsen, 6.11.
 Blichert, Torben, Dir.; bkg. 27.12; H.: Marie Louise.
 Blichfeld, Emil, Bankdir.*, 15.3.
 Blichsted, Margr. bkg. 18.12.
 Bloch, A. H. H., Overportør, Vejen, bkg. 17.3.
 — Anders Ingo Heymann, Fabrikant, 8.2.
 — Anna, Professorinde, Skuespillerinde*, 25.11.
 — Maria Schultz, f. Schultz, 6.3.
 — Marit Duus, E., KS. 12.6.
 — Ruth, f. Bindslev, bkg. 23.5; M.: Børge.
 Block, Margrethe, 4.12.
 Blom, Anna, Frøken, Fredensborg, 4.11.
 — Johannes, 29.4.
 — Niels, Købm., Kolding, bkg. 4.4.
 Blum, Rudolph, Prokurist, 4.8; H.: Else.
 Blædel, Otto, 8.6.
 Boas, Hans Fr., Skoleinsp.*, 11.12.
 — Johs., Maskinchef, Marstal, bkg. 22.8.
 — Anna Valborg, f. Jensen, FS. 6.7.
 Bock, Johs., Prof. v. Univ., Dr. med., 8.1.
 — Marie, E. e. Fabr., Løgumkl., bkg. 23.1.
 — Rosaly, f. Nathanson, 4.8, E. e. Professor.
 — Anna Valborg, f. Jensen, FS. 6.7.
 Boeck, Philip v. Beck, Pastor emer., Aarhus, 28.11.
 Boel, Dagmar, Sekretær, cand.theol., Holte, 6.7.
 Boersch, Ingeb. Cecilie, Søllerød, NBS. 23.6.
 Boesen, C. U., Kommunelæge, Nekso, 1.3.
 Boesgaard, Sofus Peter Semberg, Søfyrbøder, KS. 7.9.
 Bohn, Charlotte, f. Struve, 29.12.
 — Charlotte, f. Twardocius, 2.12.
 — Henning E., Direktør, Aalborg, 22.2.
 — Hubert L., 13.6.
 — Margrethe, Frue, Ærøskøbing, 9.10.
 Boier, Elfrida, 29.12.
 Boitang, Anna, Frue, Sønderborg, bkg. 13.7.
 Boldt, Margaretha, E. e. Arkitekt, Haderslev, bkg. 1.7.
 Bollerup, Johanne, f. Saabye, 15.4.
 Bollhorn, Joh. Vilh. Henr., Købmand, SBS. 1.8.
 Bolt, Anna Panduro, f. Poggenborg, 28.1.
 Bon, Asa, f. Riis, 2.2.
 Bonde, Alfrida, f. Givskov, 21.2.
 — Emma Harriet, f. Eberling, FS. 17.7.
 — Valborg Dagmar Julie, f. Halsteen, KS. 26.6.
 Bondesen, Sofie Magdelene, E. e. Komp. J. D. B., bkg. 19.2.
 Bonfils, Grethe, f. Kiær, 25.11.
 Boolsen, Detleff, Skoleinsp., 23.2; H.: f. Watt.
 Borberg, L. P., Dir. f. Sygekassevæsenet, 3.8.
 Borchersen, Hans, Købm., Nykøbing F., bkg. 5.4.
 Borchsenius, Albertine, Dalum, 9.4.
 Bording, Mich., Skoleinsp., Vejle, bkg. 19.7.
 Borgen Chr., Regissør, Insp. v. Det kgl. Teater, 1.8.
 Bork, Axel, Ing. Dir., 15.10; H.: Karen, f. Bergmann.
 — Niels P., Malerm., Fabr., Kolding, bkg. 19.6.
 Bornebusch, A. Ekviperingshdl., Assurandør, Holstebro, bkg. 9.4.
 Bornefeldt, Marie Louise, f. Blem, FS. 24.7.

- Bornstein, Josef, Odense, bkg. 22.8.
 Bornø, Emma Charlotte, KS. 4.4.
 Borrack, Anna Caroline, E. e. Fotograf, 1.1.
 Borre, Thorv., Redaktør, NBS. 29.12.
 — Viktoria Wilh. Konstance, KS. 17.12.
 Borup, Carl Georg, NBS. 13.10.
 — Emma, f. Larsen, NBS. 9.9.
 — Hother, Overass., FS. 21.1.
 — Poul, Skibsmaskinm., 13.9.
 Boserup, Arno, Landsretssagf., 18.10.
 — Johan, Overlæge, Haslev, 12.8.
 — Ragnhild, se Sannom, R.
 Bosse, C. C. A., Oberst, Viborg, 24.1.
 Bossen, Margr., E. e. Lærer, Højer, bkg. 23.5.
 Bott, Axel N. Telefonmester, 13.4.
 — Thora, 21.4.
 Bovien, Rigmor, f. Elben, 5.6; M.: Prosper.
 Boyesen, Boye, Forsikringsdir., H.: Elisabeth, 7.6.
 Brabrand, Jens, Stud. merc., NBS. 28.5.
 — Marie Louise, 24.5; M.: Sv.
 Brammer, Anna, Frue, 8.7.
 Brancolini, Dante, 18.11; H.: Gerda.
 Brandrup, Osc., Gross. 28.6.
 Brandt, Anna Kirstine, Frue, 6.5.
 — C. Kæmner*, Frederiksværk, bkg. 4.2.
 — Ernst, Gross., 6.11.
 — Gerda, KS. 26.6.
 — Henry Herluf Trolle, KS. 2.6.
 — Marie, 2.1, M.: Alfr.
 — Marie, E., 7.3.
 — Martin, Massør, 3.9.
 — Ole Finn, KS. 2.1.
 — Oluf Vilh., Sagfører, cand. jur., 28.10.
 — Otto, Afdelingsing., 17.4.
 — Thora, Oversygepl., Frøken, 17.6.
 Brandt-Møller, Anna, 19.2; M.: Fr. B.M.
 Branth, Louise, f. Baumann, E. e. Forp., Vindbyover, 16.3.
 Brasch, Marie, f. Monies, KS. 3.2.
 — Bertha, MB, Fagforeningsform., 7.2.
 — Marinus Ch. Emil, KS. 29.4.
 Brasen, E. J., Portør, 1.2.
 — Sofus, Bogbinder, La Dulce, Argentina, bkg. 10.5.
 Brask, Anders Fenger, Maler, 23.11.
 Bredahl, Ludvig, Redaktør, Ebeltoft, bkg. 24.11.
 Bredal, Johanne Marie Charl., Overlærer, 22.8.
 Bregnegaard, Anine, E. e. Dyr læge, Romalt, bkg. 4.3.
 Bregninge, Marie, f. Christensen, 11.2.
 Breil, Winni, KS. 25.3.
 Breining, Erna, bkg. 15.9.
 Breitenstein, Aug. V., 25.2.
 Bremer, Dudden Gudrun Clement, Væverske, 17.2.
 Bremmer, Lilli, Konsulinde, Aalborg, 16.6.
 Brems, And., Viborg, bkg. 15.4; M.: Motorsagk.
 Brendstrup, Erik Fenger, Læge, 26.1.
 — Thyra K., 2.1.
 Brennecke, C. Harald, Dommer* i Odder, 9.9; H.: Nina.
 Brenneke, E. A. J., Disponent*, KS. 15.1.
 Brenner, Julie Dorthea, E. e. Styrmand, KS. 5.5.
 Bressendorff, Kaj H., Skibsfører, KS. 24.12.
 — Marie, 9.4.
 Brich, Emil Alfr., Skibsf., 8.6; H.: Karen.
 Brinch, C. A., 27.11.
 Brinch-Jørgensen, Ruth, f. Mikkelsen, 11.3.
 Brincken, Sophie Henriette, Rentier, KS. 7.11.
 Broberg, Sine, 19.10; M.: Gaardejer, Sjørslev.
 Brochmann, Anna Christine, E., KS. 26.5.
 Brockmann, Asta, bkg. 5.9.
 Brodersen, Peter Wolfsberg, Flyverløjtnant, 29.6.
 Brodthagen, Chr., Barbermester, Nykøbing F., bkg. 9.1.
 Broe, Peter, Dir., Ing., Aalborg, bkg. 18.7.
 Broge, Sv. Edv., Sadelmager*, KS. 29.1.
 Brokhattingen, J. P., Toldforvalter, Ribe, 23.4.
 Broksø-Hansen, K., Skoleinsp., bkg. 11.9.
 Bronee, Astrid, bkg. 29.7.
 Brorsen, P., Tømmerhdl., Vordingborg, 16.3.
 Brosted, C., Dir. f. Kraks Legat, 19.11.
 Browne, Harriet Mary Douglas, 9.1.
 Bruhn, Ane, f. Holton, 13.8.
 — Ernst Emil, Gross., 12.1.
 — Georg W., Kontorchef*, 19.5.
 — Jens F., Fabrikant, Graasten, bkg. 22.6.
 — Ludvig Theodor Peter KS. 10.12.
 — Niels Hénning Sabroe, Montør, KS. 1.7.
 Bruhns, Inger, Sygepl., 3.9.
 Brummer, Carl, Arkitekt, 14.2.
 Brun, Margr., f. Grønbech, bkg. 30.8; S.: C. A. C.
 Brunneemann, Agnes, 22.2.
 — Elisabeth, 1.3.

- Brunse, Ejnar, Lærer, Fjelsted, 10.7.
 Bruselius, Oskar, Maskinarb.*, 4.3.
 Brusendorff, Arne, 9.4.
 Bruun, Chr., Malerm., 5.5.
 — Elisabeth Cecilie, f. Bruun, 27.7; E. e. Købm.
 — Vald., Maskinm.*, KS. 29.10.
 — Ella Marie, Frue, KS. 1.7.
 — Gudrun, Ass., 9.2.
 — H. W., Mester* hos B & W, 25.10.
 — Helene, Malerinde, 13.6.
 — Inge, Sygepl., 30.11.
 — J. P. Lærer, Flakkebjerg, bkg. 24.2.
 — Karl Holger J., Fabrikant, KS. 21.2.
 — Martha, 19.12.
 — N. M., Propr., Ormholt, bkg. 1.7.
 — Petrea Poulsen, Enkepastorinde, Durup, bkg. 3.4.
 Bruus, Vald. Louis, Forvalter, K.S. 2.6.
 Bruzelius, Anna, KS. 27.4.
 — Joh. Oscar, NBS. 11.3.
 Brügge, Pelagia, f. Jendrich, KS. 17.12.
 Bryndum, A. E., Landsrettsfuldm.* Overretssagf., Viborg, 16.5.
 Bräuner, Bodil Marie, E. e. Landpostbud, Skjelhøje, bkg. 19.1.
 — Julie, 2.5.
 Brochner, Georg Vilh., Fabrikant, KS. 28.9.
 — Thora, f. Permin, 22.6.
 Brøndum, Jac. Tao, 24.7 i S. Afrika.
 Brønnum, Knud, Arkitekt, 8.2.
 Brønstad, Joh. B., Købmand*, KS. 28.5.
 Buch, Alexandra Marie Elisabeth, Frue, KS. 11.11.
 — Rosa Elisabeth, Naadlerske, KS. 24.9.
 — Vilh., 25.12.
 — Vilh. H., Pastor. emer., Odense, 30.11.
 Buchardt, Ebba Margr., E.; KS. 1.4.
 Buchenthaler, Heinz, Oberstløjtn., 4.1.
 Buchhave, Solveig, bkg. 28.11; M.: Savværksejer, Brenderup.
 — Sorine, Frue, Toving, bkg. 26.6.
 Bucka, Hansine (Doris), f. Hansen, 18.6; M.: Jørgen.
 Budde, Jean Ferd. Emanuel, Lagerarb., KS. 23.5.
 — Leopold, 1.3.
 Budde-Lund, Gerda, f. Schmidt, 6.6.
 Budtz-Møller, Carl, Maler, 5.4.
 Bugge, Jensine, Syerske, KS. 14.9.
 Buhl, Anna Marie, 21.12.
 — Birthe Marie, Frue, 22.3.
 — Ellen Oline, E. e. Sognefoged, Ende-lave, bkg. 23.11.
 — Erik, Varmem. 23.12.
 — Hans, Ejer* af Brejning Østergaard, bkg. 2.6.
 Buhl, Mich. P., Kaptajn, Økonomiinsp., 5.9; H.: Aase.
 Buitenhuis, Gerrit, SBS. 15.6.
 Bunch, Alfrede, f. Krogh, E., 28.10.
 Bundgaard, Andr., Dir., 1.5.
 — Anthon, Dir., Aabenraa, 1.2.
 Bundsgaard, Ellen Marie Kirst., E. e. Amtslæge, KS. 14.12.
 Buntzen, Helga, 5.1.
 Burchardt, Elisab. Heusermann, Frk., FS., 5.1.
 — Henry G., Officiant, 28.8.
 Burcharth, M. H., Fabr., Kolding, 31.8; H.: Lis.
 Burghard, Augusta, 29.11.
 Burmeister, Johanne, Frk., 16.10.
 Burmøller, Gunnar K., Redaktor, FS. 17.11.
 — Inger, f. Madsen, FS. 17.11.
 Burrau, Anna Margr., f. Hansen, cand. pharm., 5.2.
 Burrye, Th., Skolebest., Farum, bkg. 27.4.
 Bursche, Emmy, 23.3; M.: H. Chr.
 Busch, Anna, f. Edsberg, 7.6.
 — Fr. Vald., Værkm.*, KS. 12.1.
 — Fritzia Galstrand, Translatør, KS. 8.6.
 — Johs. Herlof, 27.1.
 — O. E., Oberst, Regionsleder, Viborg, 12.5.
 — Vald., Trafikkontr.*, 28.6.
 Busck, Arnold, Forlagsboghandler, 22.2.
 — Margr. f. Jacobsen, bkg. 15.6.
 — Sofie Margr. Agneta, f. Jacobsen, NBS. 23.6.
 Busck-Nielsen, J., Driftsbest., Ing., 11.5.
 Busekist, Herb., Ing., 17.9; H.: Karla.
 Busk, Anna Alfrida Jakobsen, 18.1.
 — Peter, Fabrikant, 3.6.
 Busse, Anna Emilie, Frue, 6.6.
 — Carl Peter, Malerm., NBS. 12.5.
 Buur, Ellen Sigrid Dorthea, 10.3.
 — Emmy Laura Emilie, NBS. 30.6.
 Buxbom, Karen, KS. 31.3.
 Byberg, W. Raun, Skibsing., Esbjerg, bkg. 10.1.
 Büchner, Fr., Læge, Herlufmagle, 30.10; H.: Inga, f. Løsekræut.
 Bülck, Willi Morten, 30.6.
 Bülow, Carl Jul. Vald., Undermester, KS. 23.1.
 — Helga, f. Dorph-Petersen, Esper-gærde, 25.5.
 — Henning, Gross., 2.2.
 — Ida, E. e. Dir., Civiling., Odense, 16.8.
 — Inger, 12.4.
 — Karen, f. Kjær, 19.8.

- Bülów, Vagn V., Civiling., bkg. 3.8.
 — Vald., Frisørm., 17.7.
 Bünger, Sv. Aa., Maskinarb., KS. 27.5.
 Byriel, Joh. Fr., Slagterm., Aabenraa, bkg. 7.4.
 Bystrup, N. P., Viceskoleinsp., Aars, bkg. 22.8.
 Bæch, Cathrine, E. e. Fiskehandler, 1.1.
 Bækgaard, Jorgen, Gaardejer*, Sognefoged, Kibæk, bkg. 8.7.
 Bärenholdt, Else, 9.6.
 Bøcher, Rich., Maler, 22.6.
 Bøgh, Ingeb. Margr., 24.8.
 Boghof, Edvard, Maskinmester, 2.7.
 Bøgvad, Anna, f. Holm, 21.9.
 Bolck, Oluf, Udskrivningschef*, Oberstløjtn., 21.5.
 Bonnelycke, Emil, Forfatter, Halmstad, 27.11.
 — Gudrun Karen, f. Sylvander, FS. 14.1.
 Borgesen, Børge Wormslev, Arkitekt, 5.1.
 — Ernst Zacho, Forretningsfører, Grenaa, bkg. 4.12.
 Boss, L. G., Sognepræst, Aarhus, 20.3.
 Botker, Kuno, 2.1.
 Bottecher, Lars Chr., Proprietær, bkg. 23.2.
 Bottern, Ane Kirstine, f. Christensen, Hobro, 13.9; M.: Karetmager*.
 — J. Winchell, Konsul, Nakskov, bkg. 1.2.
 Bottiger, Ebba Helga Cecilie, KS. 16.6; M.: Fabr.
 — Peter, Læge, Odense, 4.10.
 Bøving, Anna Elisab., f. Blædel, 22.3.
 — Edv., Købmand, 14.3.
 Bøye, Ida Wilhelmine, 17.5.
 Cantor, Karen, 20.5; M.: Max.
 — Sigurd, Gross., Fabr., 1.1; H.: Edith.
 Capito, Paula, 19.9; M.: Oberstl., Aarhus.
 Cappelen, Andr. P., Revisor, 2.4.
 — F., Distriktsmontør*, Skælskor, bkg. 20.2.
 Carbel, Jul., Næstform. i Kbhs. Malerforbund, bkg. 27.7.
 Carlsen, Carl, Entreprenør, Randers, 27.5.
 Carolsfeld-Krause, Gerda H., SBS. 17.5.
 Carstensen, Carsten, fhv. Postm., Haderslev, 7.10.
 Caspersen, Henriette, f. Andersen, E. e. Politim., 23.12.
 Casse, Birthe Kirstine, E., KS. 9.1.
 v. Castonier, Alexandra, 1.11.
 Cetti, Hilda Christine, Froken, 2.12.
 Christensen, Adolf Carl P., Læge, Lektor*, 20.2.
 — Andreas, Højesteretssagf., Aarhus, 1.9.
 — Anna Margr. P., f. Kornerup, NBS. 5.5.
 — Anna Skovgaard, E. e. Dir., Kartemosegaard, 18.4.
 — Astrid, Eksp.sekr., 27.9.
 — Carl, Sofartsred., 14.5.
 — Ellen, Malerinde, bkg. 18.7.
 — Estrid, bkg. 6.11; M.: Valgm.præst Dons C.
 — Jens Herm., Civiling., 13.7.
 — Jesper, Gross., 7.8.
 — Kaj Rich., Sølojtn. (S) KS. 16.5.
 — Karen, f. Breinholt, E. e. Overdyrlæge, 27.1.
 — Ludvig, Skibsreder, Esbjerg, bkg. 23.11.
 — Marie, f. Castella, E. e. Lektor, KS. 8.7.
 — Niels, Korpsoff., 18.9.
 — N. K., Dir.* u. Mag., 18.9.
 — Rich., Tegner, Journalist, bkg. 9.6.
 — Søren, Forretningsfører, cand. polit., 16.2.
 — Tagea Egede, Bibl., cand. mag., Aarhus, bkg. 23.3.
 Christfort, Christen, Godsejer, 18.7.
 Christiani, Henriette, f. Oldenburg, 28.7; M.: Dr. Ingeniør.
 Christiansen, C. F., Dir., bkg. 26.6.
 — Chr., Branddir., 28.8.
 — Erik Otto Stokkebye, Grosserer, 21.1.
 Christoffersen, Andreas, Vinhandler, Konsul, Fredericia, 31.7.
 Christophersen, Ida, f. Oxholm, 12.12.
 — Sorine Andrea, 29.7; M.: Skibsreder J. Jelstrup C.
 Claessen, Agnes, 4.11.
 Claudi, Thora, KS. 9.6.
 Clausen, Cl., Forstander, Skaarup, 22.5.
 — Halfdan, Ing., 29.6.
 — Hans, Kreditforeningsrepr., Gaardejer, Nyborg, bkg. 17.12.
 Clauson-Kaas, Dorothea Martha Helene, f. Toop, NBS. 24.2.
 Clement, Preben, Humlebæk, 21.2.
 Clorius, Augusta, 3.3.
 — Axel, Fabrikant, 4.11.
 Cohn, Blanche, Frue, 9.10.
 — Fritz, Grosserer og Hustru.
 — Sabina, Juli.
 — Paul G., Overretssagf., KS. 30.4.
 — Sene, f. Isaac, KS. 12.2.
 — Vilma, 20.10.
 Gold, Emil, Overlæge*, Esbjerg, 6.6.
 — Mathilde, E. e. Overretsassessor, f. Kiær, 14.6.

- Collstrop, Rud., Legationsraad, 16.8; i Baden-Baden.
- de Coninck, Hansine Valgerda, KS. 23.3.
- Conradsen, Helge, Fuldm.* , Esbønderup 30.3.
- Coops, Minna, Frue, 24.12.
- Cornelius, Oskar W. V., Brolæggerm., 18.6.
- Petrea, 23.1; M.: Oskar.
- Corneliussen, B. D., Overdyrlæge* i Hæren, 7.5.
- Cortsen, Ejler M., Guldsmid, Nyk. M., 25.7.
- la Cour, J. H. G., Sagfører, Amtsraadssekret.* , Ringkøbing, bkg. 5.2.
- Cramon, Gebhart, 13.2; H.: Nora.
- Creutzberg, Jul., Bagerm., Ryomgaard, 21.8; H.: Anna.
- Cridland, Mimi, 5.5.
- Crone, Ebba, KS. 9.3; M.: Transl.
- Cruse, Jørgen Bang, bkg. 28.2.
- Cruusberg, Ellen Crone, Kontorchef i Paramount 15.11.
- Culmsee, Cathrine, Frk., 16.10.
- Petra, 5.12.
- Dahl**, Anton, Smedem., Ryde, bkg. 6.7.
- Charlotte Elisab., f. Schousgaard, 1.4.
- Chr., Overgymnastikl. i Marinen, 22.5.
- Edel Margr., f. Steen, 10.3.
- Edith Rigmor, f. Bloch, 14.8; M.: Chr.
- E. J. H., Bankdir.* , 11.6.
- Elisabeth, bkg. 5.12; M.: Købm., Skive.
- Ellen, f. Købke, Fredericia, 23.1.
- Erik, Kaptajn, 18.10.
- Jens, Toldkontr.* , bkg. 30.1.
- Jørgen, Gaardejer, Timring, bkg. 29.8.
- Kaj Chr. Ryding, KS. 10.3.
- Knud, Gross., Odense, bkg. 1.10.
- Louise, f. Haug, E., 19.10; S.: Helge.
- Martinus, Snedkerm.* , KS. 18.5.
- Niels Christoffersen, NBS. 8.12.
- Poul Georg, Portner, KS. 6.3.
- Dahlberg, Johanne Marie, Organist, 25.2.
- Dahlenborg, Anna, Plejemoder, 22.1.
- Dahlerup, Fl., Læge, Silkeborg, 5.5.
- L., Overretssagf., 29.5.
- Dahlgaard, P., Førstelærer, bkg. 14.11.
- Dalberg, Holger, Bankbest., 26.12.
- Dalgaard, Jens, Gdr.* , Hadsten, bkg. 13.1.
- Johanne, Boghandler, 31.8.
- Margr., Best.* , 3.3.
- Dalgas, Ingeb., f. Schou, 18.3.
- Dalhoff, Marie, f. Dahl, Birkerød, bkg. 1.5.
- Dall, Martha Marie, 25.11.
- Poul, Domæneforpagter, Haderslev, bkg. 20.4.
- Dalsgaard, Ella, f. Henriksen, bkg. 16.6.
- Dam, Bertel, Kroejer, Vognm., Ry, bkg. 23.5.
- Ingeborg, Frue, 19.2.
- Karen, 23.11.
- Dame, Chr., Komml., 12.3.
- Damgaard, Alice, 20.1.
- Damgaard-Rasmussen, Læge, 8.12.
- Damm, Marie Agnes, Frue, KS. 22.4.
- Danielsen, Aage Holm, Kontorchef* i DFDS, 25.4.
- C. S. J. H., Postmester* , fhv. Lagtingsm., Thorshavn, 6.7.
- Danstrup Agnes Johanne, f. Andersen, 10.9; M.: Maskinfabr.
- Darlem, Rich., Maskinm., Wight, bkg. 27.5.
- Darre, Elly Viola Amalie, KS. 25.8; M.: Toldbest.
- Davidsen, Mathea, Kommunelærer* , 28.9.
- Dechau, Johan, Repr., 26.1.
- Dederding, Duda, E. e. Kapt., bkg. 1.2.
- Deela, Frank, 24.5.
- Degett, Henrik, Toldkontr., Aalborg, 15.1.
- Jens Aage, Overtoldass., Fredericia, bkg. 26.5.
- Degn, Chr. C., Kontorch. i Dampskibsfederif., 11.8.
- Deichmann, Emil, 9.5.
- Demant, Jørgine Marie, E., KS. 26.1.
- Dencker, Victoria, KS. 12.1.
- Deniin, Wilh., 16.8.
- Depenau, Sophie, bkg. 19.8.
- Dessezar, Asmus P., Tekstilarb., FS. 19.6.
- Dicker, Adolf Joach., Dir., 3.4.
- Dietz, Aase, 19.1.
- Dige, Henriette, E. e. Købm., Thisted, bkg. 17.3.
- Digmann, Andr., 28.5.
- Dipo, Petra Hansine, KS. 16.10.
- Dithmer, Elna Louise Cathrine, 24.5.
- Poul Georg, Ing., KS. 10.7.
- Dittmann, Elna, 6.4.
- Frida, 19.8.
- Ilka, f. Specht, bkg. 29.1.
- Ditzel, Augusta, f. Glud, 29.10.
- Doberck, Anna Vilh., Meteorolog* , 7.7.
- Dolleris, Inger, f. Madsen, 3.1.
- Dollmeyer, Ed. Hendr. J., Skrædder, KS. 26.11.
- Dons, Hakon, Operasanger, Aarhus, bkg. 26.2.

- Dons, Henriette, f. Fasting, Odense, 10.6.
- Dons-Blædel, Julie, 15.7.
- Dorph, Georgine, Froken, 3.4.
- Ole, 28.1, i Cagnes sur Mer; Mo.: Bertha D.
- Dose, Flora Louise, f. Madsen, NBS. 7.7.
- Dragheim, Chr., Bankdir., Næstved, 8.10; H.: Kaja, f. Aarup.
- Drejer, Liv, f. Gulbransson, 24.9; M.: Aa. Axelsen D.
- Drescher, Bodil, f. Clemmensen, 29.10.
- Dreyer, Dagny Johanne Marie, E., KS. 3.8.
- Johanne Marie, KS. 22.4; M.: Told-assistent.
- Drumm, Rud. C., 24.6.
- Duch, Ejn. Charlie, Arbejdsrn., KS. 28.8.
- Joh. Henr., Branddir., Gdr., Vis-senbjerg, bkg. 10.9.
- Due, Gunhild Hilda, f. Scheibel, E.; KS. 7.11.
- L. C., Dr. phil., Aarhus, 7.3.
- Duelund, Knud Bay, Kontorchef, Fredsborg, 4.3.
- Nona, f. Riis-Ebbesen, bkg. 25.3.
- Duhn, Alexy, 17.9; H.: Ellen.
- Duncan, Volmer V., Handelsrejs., KS. 14.12.
- Dupont, J. L., Gross., 21.6.
- Duus, Catoni Qvist, Fabrikant, 7.7.
- Misse, Faeborg, M: Guldsmed, bkg. 23.10.
- Duvier, Noline, f. Petersen, 6.3.
- Dybkjær, Inger, f. Kjelstrup, bkg. 21.12 M.: Læge, Aabybro.
- Dyhr, Ruth Julie Carla, 10.3.
- Dyhre, Elisabeth, Exp.sekr. i Gentofte Komm., 19.10.
- Peter, Læge, 19.12.
- Dünnweber, Ane Sofie, f. Hansen, KS. 24.2.
- Dyrbye, Martin Kaj, Gross., 16.3.
- Døbeln, Aug., Skrædersv., 20.8.
- Dørge, Will., Frugthandler, 17.10.
- Døssing, H. V., Lokomotivf., Esbjerg, bkg. 3.3.
- Marie, E., Thorning., 17.11.
- Easton, Walter, 19.3.
- Ebbedal, Rosa, Frue, 29.1.
- Ebbestrup, Emilie Vilh., f. Baadsgaard, FS. 26.2.
- Eberhard, Hakon, Forpagter, Egaa, bkg. 19.1.
- Ebert, Aug. Heinr. Vilh., Urtekræmmer, 21.12.
- Eckwerth, Karl, bkg. 26.9; H.: Sophie.
- Edsberg, Philippa, 7.4.
- Eff, Chr., Konsul, Kolding, 6.2.
- Ege, Ellen, Viceskoleinsp., Randers, bkg. 5.2.
- Kristine, Seminarieforst., 9.4.
- v. Eggers, C. U. D., Overretssagf., Vice-kons., Baron, 19.8.
- Egholm, P., Adjunkt, cand. mag., Her-lufsholm, 17.3.
- Egmont-Petersen, Elisabeth, Frue, f. Abel, 13.5.
- Ehlers, Anne Helene, Kaffehdl., KS. 27.6.
- Therese, f. Holstebro, 29.7.
- Ehlert, Johanne, E. e. Pianofortefabr., 17.1.
- Ehnhuus, Elisab., 6.3.
- Ehrencron-Müller, Holger, Bibliotekar, 31.12.
- Eibe, Karen Lilli, KS. 17.3.
- Eiberg, Karen Marie, 9.1.
- Eibye, Dagmar, 22.11.
- Georg Viggo Johs., Maskinarb., KS. 18.12.
- Eilertsen, Th., Afd.ing. u. Mag., cand. polyt., 29.9.
- Eir, Hans Carl Chr., Overfartsleder, Kapt., 23.7.
- Eiser, Salomon, 5.7.
- Ejgaard, Tove, KS. 30.5; M.: Skatte-kontr.
- Ekmann, Anna, Prokurist, Froken, 21.6.
- Elberg, Sv., Bankfuldm., 30.8.
- Elfelt, Anna Ida, 8.1.
- Elfort, Augusta Elisab., Tandlæge, 1.5; M.: Arnold.
- Ellekilde, Oluf, Overing., 18.2; H.: Tille.
- Ellmann, Chr., Overass., KS. 14.4.
- Elmer, Knud Marinus, Gross. 11.2.
- Elmgreen, Anna Marie, Frue, KS. 12.8.
- J. P., Maskinrn., bkg. 6.12.
- Marie, 9.7.
- Emborg, Chr. E., bkg. 22.8.
- Engberg, Elisab., Pastorinde, Stryno, 5.8.
- Niels Otto, Bogtrykker, 19.8.
- Engel, Anna Cathrine, bkg. 9.4; M.: Bankdir., Svaneke.
- Poul, Bogholder, Maribo, bkg. 22.9.
- Engelbrecht, Christine, 17.5.
- Engelbreth-Holm, Vilh., Læge, 13.6.
- Engelhardt, Agnes Marie, f. Jensen, KS. 28.9.
- Johanne, f. Bache, Præsto, 1.3.
- Engelstoft, Anna Christine, f. Langkilde, 10.8.
- Engmann, Christiane, 7.3.
- Engstrom, Terry Marius, Kontorass., KS. 22.6.
- Engzelius, Anna Elisab. NBS. 16.4.
- Eppers, Poul, Repræsentant, 2.5.
- Thora, bkg. 14.3; M.: Sigvald.

- Erichsen, Ax., Fabrikant, bkg. 11.4.
 — E. N., Skibsinsp.*, Ærøskøbing, 21.3.
 — Janus, Tandlæge, 26.5.
 Eriksen, Andr. Hansen, Kinesisk Re-
 geringskons.*, 13.3.
 — Holger, Motorsagk., Herning, 22.8.
 — Niels H. Redaktionssekr., 21.9.
 — Peder Chr., Propr., Bedsted, 9.1.
 Ernst, Adolph, Artist, 4.7; H.: Elisa-
 beth.
 — Andre, Fredericia, bkg. 21.2; E. e.
 Malerm.
 — Axel Ove, Symaskineforhdl., KS. 7.9.
 — Chr. L., Malerm., Assens, bkg. 8.6.
 Ertmann, Carl, Smedem., Stenmagle,
 bkg. 16.2.
 Esmann, Johanne, 18.7.
 — Laura Maria Sarauw, f. Laursen,
 KS. 9.12.
 Espersen, Olga, MB., Herning, bkg. 3.3.
 Estreich, Oscar, bkg. 11.10; H.: Alex-
 andra.
 Etler, Ida, f. Lundsgaard, 13.5.
 Evald, Clara, E. e. Gross., 24.3.
 Evers, Aug. F., Maskinløjtnant, 27.3.
 — Inger, Lærerinde, 25.11.
 Evert, Valborg, Frøken, 4.7.
 Eyser, H. V., Dommer*, 1.4.
 — Ragnhild, E. e. Dommer, Haderslev,
 bkg. 10.8.
Faber, Caroline, f. Qvist, 5.3.
 — Else, f. Cortsen, 23.2.
 — Grethe, Malerinde, 26.1.
 — Knud, Chauffør, KS. 19.6.
 Fabricius, Carl Rich. 24.4; H.: Jenny.
 — Ove, Forpagter*, 1.5.
 Fabritius, Jenny Jorgine, f. Jorgensen,
 E. e. Typograf, 11.1.
 Falck, Anna Margr. Bager, KS. 31.12.
 Falk Rønne, P., Forfatter, cand. theol.
 2.12.
 Fallows, Johanne, f. Busck, 17.11.
 Fangel, Villy, Arkitekt, 16.9.
 Fanoë, Lauge, Gross., 29.1.
 Farre-Jørgensen, Marie, Forst., 10.9.
 Fasting, Elisabeth, f. Pedersen, Kolding,
 16.2; M.: Poul.
 — Poul Chr., Sparekassedir., Kolding,
 3.8.
 Faurschou, Rosa, 19.2.; M.: Th.
 Federspiel, S. J., Konsul, Kaptajn, 11.8.
 Feilberg, Emma, 2.2.
 Feilmann, Ruth, 11.12; M.: Steffen.
 Feldhausen, Hedvig Louise Josepha,
 KS. 13.8.
 Felsing, Aug., Organist, 26.12.
 Fenger, Dagmar, Professorinde, f. Ro-
 senmüller, 11.1.
 Fenger, H. Hauch, Bestyrer*, Hvidbjerg,
 bkg. 14.11.
 Fetterlein, Henry, Hovedkass., 4.8.
 Fiala, Dagmar, Frk., 2.12.
 — Thora Valborg, 17.5.
 Fibiger, Amalie, Sygepl.*, Næstved,
 bkg. 17.2.
 — Johs., Tandlæge, 4.12.
 Fibæk, C. H. C., Konstruktor, 15.11.
 Fich, Margr., Lærerinde*, 16.1.
 Figge, Ane Marie Soph. Christine, f.
 Pedersen, SBS. 15.6.
 Fink, Johanne, 2.7.
 — Olav, Gaardejer, Brændstrupgaard,
 6.8.
 Finnemann, Marie, Frøken, Haderslev,
 bkg. 4.5.
 Finnerup, Dagmar, Frk., 27.12.
 Fischer, Anna, Frue, 16.12.
 — Anna Dorthea, E., 1.6.
 — Carl (egtl.: Fechser), Skuespiller, 7.8.
 — Dirk Peter, Gaardejer*, Taarnby,
 1.1.
 — Jenny, f. Jensen, 6.8.
 — Johanne Clausine, Konventualinde,
 Vemmetofte, 13.9.
 — Karen Kristine Amalie, KS. 4.2;
 M.: Skuesp.
 — Peter Louis Lindegaard, Kobber-
 smed*, 3.6.
 — Svea Ingeborg, Frue, KS. 29.7.
 — Valborg Johanne, E. e. Kunstmaler,
 KS. 7.4.
 Fischer-Nielsen, Chr., Herreekviperings-
 hdl., Odense, 24.11.
 — Gunnar Fuldm., NBS. 8.12.
 Fisker, Martin, Fiskeeksp., Skive, bkg.
 11.10.
 — Poul, Gdr., Srfm, Selling, bkg. 16.2.
 Fjeldsøe, Sophie Mario, 23.3.
 Flechtner, Wilh., Socialinsp.*, Aaben-
 raa, bkg. 7.1.
 Fleck, Anna, f. Thorsen, 21.1.
 Fledelius, Kaj Andr. Emil, Cigarmager,
 KS. 11.11.
 — Ths. Henr. Chr., Drejer*, KS. 12.2.
 Flemming, Axel, Kontorbest., bkg. 20.5.
 Flensburg, Niels Chr., Gdr., Ikast, bkg.
 12.12.
 Flinck, Hulda Nielsine Frederikke, f.
 Hertz, 6.1.
 Flint, Chr., Direktør, 9.2.
 Florentz, Alb., Bygningssnedker, 4.7.
 Florin, Asta, Frue, 14.7.
 Flygare, Aug., 29.6.
 Flynn, Francis Martin, katolsk Præst,
 bkg. 10.4.
 Fog, Anna, Frøken, bkg. 10.8.
 — Anna Marie, f. Ahrens, KS. 27.3.
 — Vilh., Driftsleder, KS. 2.5.

- Foged, Thora, f. West, 13.12.
 Foght, Vald., Malermester, 23.12.
 Fogtmann, H., Smedem., 8.3.
 Foldal, H. K. V. O. O., Bibliotekar*, NBS. 3.2.
 Foldberg, Chr., Chauffør, KS. 29.5.
 Foltmann, Henry, Ing., 21.12.
 Fordsmænd, Louise, f. Hansen, 9.6.
 Fornjotur, S. E. M. E. P., Redaktør, FS. 15.7.
 Forsmann, Louise, f. Geertsen, KS. 14.9.
 Forum, Poul N., 5.5.
 Fosholm, J. C., Sparekassedir., Tønder, bkg. 4.11.
 Foss, Elsiné Elisabeth, E. e. Skomager, KS. 14.7.
 — Julius, Organist, 23.6.
 — Jørgen Aage, Kommiss, 14.6; F.: Apoteker, Skærbæk.
 Francis, J. Gordon, Smedem., 24.11; H.: Kirsten.
 Franck, Bertine Petrine, f. Sørensen, 20.10.
 — Michael, Gymnasielærer, 24.7; H.: Gudrun, f. Munck.
 — Sophus Georg Vilh., Gross., 10.3.
 Francke, Max Walther Alexius, Gas- og Vandm., KS. 9.10.
 Frank, Angelina Merian, f. Felsenthal, NBS. 30.6.
 Frauen, Agnes, Nykøbing F., 14.3.
 Frederiksen, Ellen, f. Götzsche, 13.7; Silkeborg.
 — Emil H. D., Gaardejer, Voldby, 25.2.
 — H. A. P., Overoldkontr., 29.10.
 — M. Ax. Julius, Ejer* af Skjelstrup, Roskilde, 8.1.
 — P. E., Stationsforst., Birkerød, 2.2.
 Fredstrup, Sv. Barner, 13.4.
 v. Freisleben, Margr., Overlærerinde*, 15.6.
 Frese, Marie, E. e. Gas- og Vandm., 1.7.
 Friberg, Carl, 12.2.
 — Frida, f. Høyer, KS. 12.2.
 Friborg, Johs., Læge, bkg. 19.12.
 Fridberg, Marie, Fredensborg, bkg. 26.1.
 Fridthjof, Eleonora, Skolebest.*, Frue, f. Frydensberg, bkg. 12.7.
 Frieboe-Funch, Agnes Thekla, f. Monrad, 21.6; N. Zealand.
 de Fries, Ellen, Frue, 10.11.
 Friis, Arnold Alexius, KS. 26.6.
 — Carl Joh., Dir., Helsingør, 24.11; H.: Vivi.
 — Dolle, f. Beck, 21.1.
 — Emma, E. e. Købm., Odense, bkg. 17.7.
 — Heinrich, Købm.*, Tønder, bkg. 19.5.
 — Henriette, KS. 27.6.
 Friis, Ingeb., Lærerinde*, Frøken, NBS. 21.4.
 — J. P., Baneform.*, bkg. 3.11.
 — Kaj, Dir. i Odd Fellow Palæet, 20.8.
 — Mathilde, f. Møller, Tællerske*, 11.5; S.: Oluf.
 — Rud. Thorøe, Prokurist, 12.9.
 — Will., Tekstilinsp., KS. 13.2.
 Friis-Grogersen, Marie, 15.3.
 Friis-Nielsen, Werner, Gross. 11.11.
 Frimodt, Eggert, Prokurist, H.: Nanna, 9.10.
 Frisch, Anna Marie Rudolfine, bkg. 28.11.
 — Kaj Aage, Brolæggerm., KS. 29.6.
 — Otto, Slagterm., 11.6.
 Frisenette, Louise Mathilde, f. Andersen, SBS. 5.10.
 — Paul C. J., 2.10.
 Fritsche, Ella, 24.2.
 Fritz, Thomas, katolsk Præst, 28.2.
 Froda, Harriet, f. Schytte, E. 1.6.
 From, Auguste, 28.10; M.: Gustav.
 — Joh. J., Gaardejer, Bygvraa, bkg. 19.1.
 Frosch, Helga Juliane Sophie, 15.2.
 Frost, Signe, 24.3; S.: Harry.
 Fryd, C. A. A., Telegrafkontr*, Aarhus, 4.7.
 Frydendahl, Ellen Marie Kristine, E. KS. 13.4.
 Frydenlund, Anna K., f. Thorup, 31.8.
 Frøhlke, Karen Sofie, 6.10.
 Frølich, Charles Aug. Heindr., Mekaniker*, KS. 20.4.
 Frørup, Johanne, f. Schmidt, 13.1.
 Fuglede, Amalie, Horsens, 15.11.
 Fuglsang, Rich., Frugtavl, Agrupskov, bkg. 22.7.
 Fugmann, Anna, 2.11.
 Fuhr, N. S., Kriminalass.*, Viborg, 14.2.
 Funck, Johanne Christine, f. Dahl, 2.10.
 Funder, Jacob Brønnicke, Civiling. 31.8.
 Fusager, Chr., 2.1; H.: Emma.
 — N. C., Rebslager, Viborg, 30.6.
 Fyhn, Vilja, f. Jeppesen, 14.6.
 Gåei, Emilie, f. Hansen, E., FS. 8.6.
 Gaardbo, Ths., Skoleinsp., Fjerritslev, 30.3.
 Gade, Johanna, 24.4.
 — Rigmor Oswalde, Kontorass., 16.3.
 Gahrn, Petrea, 21.10.
 Gall, Lydia Margr., KS. 18.9; M.: Arbejds-,
 Gamborg, Bertha, f. Møller, 10.8; S.: Leif.
 — Emma, Kassechef*, 23.4.
 Gamst-Pedersen, Henrik, Staby, 6.5.

- Gandrup, Olga, f. From Jørgensen, 21.2.
 Garde, Anker Chr., Repr., KS. 7.9.
 de la Garde, Juliane, Frue, 13.11.
 Garde, Olga, f. Isaacsen, bkg. 16.1; E. e. Arkitekt.
 Garfunkel, Selman, Civiling., 19.11.
 Garnæs-Hansen, Henny, f. Bredsdorff, 15.5.
 Garst, Ax. Laur., Skuesp., KS. 12.10.
 Garvens v. Garvensburg, Herb., Baron, Abildgaard, Tejn, bkg. 12.8.
 Gawinecka, Anna P., Frue, 25.4.
 Gay, Peter, Gross., 10.5.
 Gede, Owe J. N., Dir., 12.1.
 Geisler, Kaj, Lagerarb., KS. 18.2.
 Gelman, Boris, 11.1.
 Gelsing, Elisab., 7.8.
 Genkel, Ernst, Dir., Grosserer, 16.7.
 — M. M., Overlærer, Frk., 16.12; Sst.: Viceskoleinsp.
 Gensmann, Georg P. V., 30.12.
 Geppel, Einar, 7.3.
 Gerber, Chr., Tobaksfabr., 1.6.
 Gerhardt, Johs. Harding, 12.1.
 Gerlach, Amanda, Frue, Hamborg, bkg. 5.12.
 — Elina, 26.10.
 v. Gersdorff, J. P., Postmester*, 17.2; H.: Anna.
 Gerstenberg, Eva, 31.10.
 Gervin, Ludv. Viggo, Oliemøller, KS. 6.10.
 Geslin, Nicoline, Frøken, Ringkøbing, bkg. 20.6.
 Giese, Alfr, Ludvig, Pensionist, 7.12; H.: Gerda.
 Gildsig, A., Repræsentant, Aalborg, bkg. 14.9.
 — Cathrine, Frue, Viborg, 26.6.
 Gislason, O., Skibsf., 10.3.
 Gisler, Frits, Rentier, 28.5.
 Gjedsig, Sv. E. T., Redaktor, Brønderslev, 15.7.
 Gjedsted-Jensen, Axel, Forbundsformand, 8.2.
 Gjerstrup, Bertha, 19.2.
 — Carla, f. Hansen, 18.4.
 Gjessing, Thora Marie, f. Christiansen, NBS. 17.2.
 Gjetting, Karen Johanne Marie, f. Nielsen, 16.1.
 Gjørtz, Marianne Martha Sophie, f. Viweg, 23.10.
 Gjørup, Kaj, Købmand, Vordingborg, 27.3.
 Glud, Jørgen Vilh., 1.2.
 Gnad-Weirup, K., Kontorass., 2.9.
 Gnudtzmann, Hedevig Ellen, f. Schütte, Lektor, 23.2.
 Goldschmidt, Valdemar B., Bankier, 25.10.
 Golombiewski, G. M. O., Maskinarbejder, KS. 31.7.
 Graae, Elna Frederikke, f. Andersen, 12.2.
 — Elna Kristine, KS. 8.6; M.: Apoteker.
 Graff, Carl Louis Reinh., Musiker, KS. 5.1.
 Gram, Agnes Rosenkilde, f. Hoffmann, 5.7.
 — Chr. N. J., Overlæge, Dr. med., 6.6.
 — Hans, Købm., Gudhjem, bkg. 9.7.
 — L.-H., Fotograf, Thisted, bkg. 1.3.
 — Marie Caroline Kirstine, E., KS. 11.3.
 — N. M., Forvalter, Esbjerg, bkg. 7.8.
 — Oscar Will., Kriminalass., 9.4; H.: Mary.
 Grandjean, Julio, 25.12.
 — Willy, 5.11; H.: Grethe.
 Grantzau, Holger, 1.7.
 Granzow, Cathrine, 19.3.
 Grau, Emilie, 24.6.
 — Peter, Gaardejer, MA., Pol., 23.1.
 Graugaard, Elvira, Frue, 12.1.
 Graumann, Anna Helene Elisab., f. Rasmussen, SBS. 31.10.
 Gravesen, Hartvig, Købmand, Tarm, 19.10.
 Gravgaard, Niels P., Stationsforst.*, Aarhus, 20.10.
 Gravlund, Emilie, Frue, KS. 6.5.
 Gredsted, Ax., Korresp., NBS. 14.1.
 — H. C. J., Dommer, Graasten, 9.10; H.: Dagmar.
 Green, Helene, 24.7.
 Greibe, Carl Joh., Revisor, 24.6.
 Gress, Niels Joh. Hj., KS. 24.3.
 Grevenkop-Castenskiold, Helga, 30.12.
 Griebel, Johs. Heinr., Metalsliber, FS. 8.6.
 Grigoleith, Martine, 26.8.
 Grim, Kaj Angri, Musiker, 14.11.
 Gronemann, Karen Marie Vilhelmina, 29.10.
 Grove, Axel, Orlogskaptajn, 15.6; H.: Valborg.
 — Gerda Marie Viktoria, f. Klein, 4.5.
 Grove-Stephensen, Marie, f. Steenstrup, 7.8.
 Grue, Mads Jepsen, Detailhdl., KS. 9.2.
 Grum, Otto Chr., Havnearb., KS. 20.6.
 Grumstad, A. H., Inspektør, 15.12.
 Grunnet Ane, Forskolelærerinde, Espe, bkg. 19.1.
 Grupp, Agnes, 12.9.
 — Anna Eugenia, KS. 4.9.
 Grüner-Nielsen, Hakon, Arkivar, Organist, 24.2.
 Grøn, Christine, bkg. 16.9.
 — Dorothea Kirstine Lauridsen, E., f. Grøn, NBS. 22.9.

- Grønberg, Pouli Dige, Prokurist, 22.1.
 Grønberg, Margr., E. e. Højskoleforst., Stege, bkg. 19.3.
 Grønbæk, Jens, Lektor*, mag. art., 7.6.
 Grønlund-Rasmussen, Jorg., Løjtnant, 26.4.
 Gudme, B. de Hemmer, Læge, Nykøbing F., 19.6.
 — Ellen, 5.1.
 Gudmand, Peter Viggo, Kommunalærer, KS. 29.7.
 Guldbech, Anna Margr., Frue, Esbjerg, 4.7.
 Guldberg, Ove Leif, Prokurist, FS. 7.1.
 Guldbrandsen, Astrid, f. Zierau, Odense, 5.11; M.: Branddir.
 Guldmann, Gerda, f. Bønnelycke, 11.10.
 Gulmann, Johanne Margr., 26.10.
 Gundel, Carla, Postkontorist, KS. 21.2.
 — Misse, Aarhus, 22.8; M.: Lektor.
 Gundelach, Alex. Vilh., Maskinpasser, KS. 22.1.
 Gundestrup, Ella, f. Schübeler, 10.11.
 Gundmann, Viggo, 28.7.
 Gunnar, Ellen, f. Bertelsen, 11.5; M.: Aa.
 Guts, Sv., Skolekonsulent, 20.8.
 Gutsele, Ad., Konditor*, KS. 20.4.
 Guttmann, Blima, Frøken, 21.4.
 — Isidor, 21.2; H.: Emma.
 Guul, Ellen, E. e. Fuldm., 24.4.
 Gyldahl, A. C., Bladudg., Dir., 17.7.
 v. Gyldenkrone, Clara, f. Green, 19.10.
 Gyldenløve, Marie, Kontorass., 31.5.
 Gyldenstein, Laura, Frue, 15.12.
 Guldner, Anna, Frue, 7.11.
 Gylich, Julia E., 18.3.
 Gylling, R. A., Orlogskapt., 8.6.
 — Knud, Handelsraadgiver, Canada, 8.10.
 Gümoes, Fr., Capt., Plantageejer, Kongo, 10.3.
 Günther, A. V., Murem., 29.8.
 — Karl Th. Otto, Kobbertrykker, KS. 23.12.
 Gyrels, Joh., Malerm., Kunstsmidem., 16.1.
 Gyring, Astrid, Lærerinde, 6.7.
 Gæmelke, Maric, Lundballegaard, bkg. 17.9.
 Gärtner, Marie Johanne, f. Philipsen, KS. 7.2.
 Göte, Vera, f. Hildingsen, 4.10; M.: Albert.
 Gottsche, Esther, f. Gehlsen, 21.6.
 Gotz, Knud Engelbrecht, 26.8; H.: Magda.
Haagerup, H. P., Snedkerm.*, Nyborg, 4.5.
 — Karen Lucia, Odense, 15.4.
 Haahr, Helga Poula, f. Hansen, KS. 3.1.
 Haarlov, Inger Elisab., Frue, 15.3.
 — Wilhelmine, Sygepl.*, 19.4.
 Haarup, Anker, cand. mag., Ø. Alling, bkg. 15.6.
 Haas, Anna Kristine, f. Mathiesen, FS. 26.2.
 Haastrup, Ida Alvilda, f. Schertiger, E. e. Blikkenslagerm., 6.10.
 — Niels, 9.5.
 Habenicht, Ane Marie Dagmar, NBS. 28.5.
 Hagdrup, E., Kontorchef*, 18.10.
 Hagedorn, Birthe Cathrine, f. Frederiksen, E., KS. 22.9.
 Hagemann, Ingeborg, KS. 21.12; M.: Kommunalarb.
 — Jenny Louise, 28.2.
 Hagenflindt, Helga, f. Sørensen, Rest., KS. 29.7.
 Hagengaard, Fr., Forbundsform., 16.5.
 Hagn, Augusta, Frøken, Viborg, 11.3.
 — Flora, Frøken, Viborg, 25.3.
 Haim, A. C. G., Bogbinder, KS. 13.4
 Hald, Jens, Kommunekass.*, Tapdrup, bkg. 21.3.
 — John Henry, Pladesmed, KS. 16.2.
 — Marie Elisab., f. Christensen, E. e. Lods, KS. 20.7.
 — Niels, Kobm., Anholt, 16.7.
 Hall, Jacobine, Aalborg, bkg. 22.12; M.: Bagerm.
 Hallager, Laur. Nic., Tommerhdl., Frederiksværk, bkg. 3.2.
 — Sigurd, Dir., N. York, 22.3.
 — Viggo, Dir., bkg. 11.3.
 Hallelov, Johanne, 28.12, Haslev; M.: Frede.
 Hallin, Ove, 4.11.
 Halling, G. A., Guldsmidem., 4.1.
 Hallum, M., Trikotagehandler, Esbjerg, 7.5.
 Hamborg, Else, 1.11.
 Hammer, Inge, Frue, KS. 21.4.
 — Thora, Forst.*, Roskilde, bkg. 1.9.
 Hammershaimb, Margr., f. Karstens, E. e. Overretssagf., 30.4.
 Hancke, Edith Jean, Frøken, 6.9. i Østrig.
 — Frantz, Læge, Taastrup, 18.12.
 Hannibal, Aage K., Hovedkass. i Nationalb., 11.5.
 — Dagmar Helene Caroline, E., KS. 27.7.
 — H. L. R., Stationsforst.*, 1.5.
 Hansen, Aage, Bankbest.*, bkg. 27.11; H.: Signe.
 — Albert, Slagteridir., 20.8.
 — Anders, Forstander*, 31.7.; S.: Rektor O. Friis-Hansen.

- Hansen, Andreas, Sparekassedir., bkg. 3.8.
 — Anna Elisabeth, Etatsraadinde, KS. 4.6.
 — C. B., Snedkerm., Fredericia, 30.3.
 — C. C., Administrator, Frederiksværk, 25.2.
 — C. M., Trafikkontr., Odense, bkg. 25.3.
 — Christian, Læge, Nr. Aaby, bkg. 13.5.
 — Edv., Dyrslæge, Skelund, bkg. 25.1.
 — Elisabeth, 1.6, E. e. Byfoged, Borgmester.
 — Emilie Henriette Juhl, f. Wengler, NBS. 30.6.
 — Fr., Borgm.*, Navigationskskolebest., Marstal, bkg. 26.5.
 — Gyrithe, kgl. Balletdanserinde*, 13.1.
 — H., Dyrslæge, Give, bkg. 2.7.
 — H. A., Herreekv.hdl., 25.1.
 — H. Chr. Erh., Propr., Lyngaa, 20.12.
 — H. C. L., Borgm.*, Lærer*, Kerteminde, 24.4.
 — H. Holst, Propr., Korslund, 6.4.
 — H. P., Finansminister*, M. F.*, 17.1; H.: Louise.
 — Hans, Fabr., Ribe, bkg. 8.4.
 — Hans, Pastor emer.*, Bagsværd, 9.5.
 — Hans Peter, Overlærer, Organist, Svendborg, Marts.
 — Herdis Christine, E. e. Borgm., KS. 23.11.
 — Ingefred, f. Kloppenborg-Skrumsager, bkg. 11.5.
 — Inger-Lise Graulund, f. Dalgaard Mikkelsen, 28.8 p. Capri.
 — Iver N., Adjunkt, Haderslev, bkg. 29.6.
 — J. Møgelvang, Læge, Strømmen, 30.10.
 — Johs., Kirkeminister*, ML., 1.8.
 — Martin, Murerm., Refsvindinge 4.8.
 — N. P., Speditor, Odense, bkg. 17.12.
 — Niels, Redaktør, Aabenraa, 9.3.
 — Rikardt, Maskinfabr., Aalborg, 1.2.
 — Sofus, Arkitekt, Odense, bkg. 12.12.
 — Sv., Gaardejer, Brandinsp., Dragør, 27.2.
 — Sv. Aa., Civiling., 6.10.
 — Vald. Fabricius, Stadsgartner* i Kbh., 15.10.
 — Vilh., Dir., 23.9; H.: Nico.
 — William, Dir., 31.1.
 Hansted, Chr., Tandlæge, Odense, bkg. 9.3.
 Harboe, Anna Kathr., KS. 23.2.
 — Ebba, f. Klingsey, 14.2; M.: Knud.
 — Karen Margr., FS. 24.4.
 Harding, Agnes, Hush.lærerinde, 6.6.
 — Edwin, Gross., 5.6.
 Harnfeldt, Kehlmann, 28.5.
 Harpøth, Will. T., Kommunaldir.*, 27.6; H.: Ellen,
 Harsdorf, Hugo, Dir., Kolding, bkg. 30.7.
 Hartmann, Bernh. Alfr., Lagerarb., 25.2.
 — Charles, Overmontør, NBS. 10.2.
 — Chr. P., Bankbud, Silkeborg, bkg. 28.9.
 — Emil, 21.10.
 — Michaela, f. Hammerich, 23.9; M.: Rud. Puggaard H.
 — Peter, 3.2; H.: Aase.
 Hartwick, Sophus, Forlagsboghh., San Francisco, bkg. 3.2.
 Hartvig, Gottlieb, Overretssagf., 18.2.
 Hartvig-Møller, Hans, Rektor*, 10.4.
 Hartz, Ax. J., Fredensborg, bkg. 2.11.
 — Ellen, f. Helm-Petersen, Thisted, 18.12.
 — Henrik Jac., Bankdir., Thisted, 21.9.
 Hass, Anna Marie, f. Michaelsen, KS. 31.1.
 — Gytha, f. Prior, FS. 22.7.
 — Henrik Ad. Marinus, Glarmester, FS. 7.1.
 Hassel, Jenny E., 28.10.
 Hasselberg, Thora, Frøken, 21.12.
 Hasselriis, Else, Kunstmalerinde, 1.4.
 Hassenkam, Gille, Musikpæd., Odense, bkg. 3.1.
 Hassing, Mary, 9.2; M.: Bent.
 — P., Lektor*, Vejle, bkg. 16.5.
 Hastrup, Sophie, f. Matthiesen, 13.4.
 — Thordis, Kommli, 3.6.
 Hauch, Julie, Professorinde, 25.12.
 Hauer, Ellen, f. Gram, 17.9.
 Haug, Harriet, 1.4.
 Haugaard, V. K., Landbrugslærer, Skaarup, 9.2.
 Hauge, Alfr. Sokrates, 18.7.
 — Ellen, Seminarielærer, cand. mag., d. i Cambridge, bkg. 11.8.
 Haugsted, A. A., Branddir., KS. 17.1.
 Haupt, Gisela, 22.7.
 Hauptmann, Ernst Vald., Fabriksarb., KS. 19.11.
 Haure-Petersen, H. P., Skibsfører, 18.7.
 Haut, Aage, 2.3.
 Have Chr., Isenkrømmer*, 30.3.
 Havemann, Nancy Elvira, f. Christensen, 3.11.
 Haxholm, Leo F. J., Dir., 20.1.
 v. Haxthausen, E., Afdelingsing., 13.2.
 Haxthausen, Vilh., Bankfuldm., 13.3.
 Hede, Kathrine, f. Christensen, FS. 3.6.
 Hedegaard, Carl, Bogholder* i ØK, 25.12.
 — Else, 19.11.
 — Gertrude, f. Rule, M.: Øjvind, 17.2.
 — Olaf, Gross., Esbjerg, bkg. 13.5.

- Hedemann, Paul, Pastor emer., Dalby, 3.9.
- Hedin, Ernst, Kæmner, Helsingør, 15.12; H.: Elisab.
- Hee, Petrea, 4.8.
- Heequet, Eva E., Aalborg, bkg. 24.12.
- Heerfordt, Chr., Øjenlæge, Dr. med., 1.3.
- Heerwagen, Agda Augusta, Frue, KS. 7.3.
- Heggum, G. E., Eksp.sekr.*, 4.1.
- Hegner, Else Johanne, Frue, KS. 22.6. — Lavrine Marie, KS. 30.1.
- Heiberg, Milla, 11.2; M.: Ax.
- Heide, Constance, Adjunkt*, 2.7. — Johanne, KS. 26.1. — Sigrid, 4.9; M.: Peter.
- Heidemann, Marie, 18.2.
- Heidkampff, Louise, 19.2.
- Heilbuth, W., Skatteraadsform., Nr.-sundby, bkg. 3.8.
- Heimann, Isidor, Gross., 17.11.
- Hein, Jul. Fr. Alfr., Smedesv.*, KS. 21.12.
- Heindorph, Johanne, 14.1.
- Heineke, Wilh., Jernstøber*, 29.4; H.: Poula.
- Heinricy, Alb. Wilh. 6.11; S.: Georg. — Fritz, Bankkass.*, Randers, bkg. 24.10.
- Heinze, Carl Herm., Snedkerform., KS. 21.11.
- Heitmann, Anna Marie Helene, f. Menz, KS. 7.2. — Maria, 1.5.
- Heldt, Herm., Teglv.best., 13.5.
- Helmecke, Elna, Frk., 18.8.
- Helmer, Louis, Konditor*, 21.8.
- Helms, Lajla, Oberstinde, 22.8. — Rud., Ing., 24.1.
- Helmuth, Ida Karen E. K., Frue, KS. 18.5.
- Heltborg, Ellen Elisab., Frue, bkg. 17.11.
- Helweg, Elisab., f. Johnstrup, 28.1.
- Helweg-Larsen, Harald, Civilingeniør, 27.4.
- v. Hemm., Marie, E., FS. 14.12.
- Hemme, Sophus, Isenkræmmer, 14.7.
- Hemmingsen, Aage, Dir., bkg. 19.7. — Ludvig, Gaardejer, Marrebæk, bkg. 17.7.
- Hempel, Johanne, Frøken, bkg. 10.6.
- Henckel, Vald., Ing., 16.1; D.: Dyveke Falkentoft.
- Henriksen, Ax. Georg, Telegrafbest., Kolding, 11.12. — C. C., Fuldm. i Universitetskvæsturen, cand. jur., 18.7. — Chr. L., Dir., Nakskov, 31.7. — Else Dorthea, E. e. Dr. phil.; H.: KS. 9.10.
- Henriksen, Jens, Stationsforst.*, 7.6. — Lise Marie, kgl. Balletdanserinde, 22.5. — Matthæus, Kommunelærer, cand. theol., 29.12. — V., Postmester, Borre, 30.9. — F. M., Komml. cand. theol., 29.12.
- Henriques, Karen, f. Brockdorff-Thomson, 10.8. — Alb., 30.12; H.: Agnes. — O. M., Overlæge, Dr. phil., 2.8; H.: Else.
- Herbst, Ida, f. Løfgren, KS. 8.3.
- Herfurth, Maria, Tolne, 23.4.
- Hermann, Christine, E. e. Forstelærer, Tikøb, bkg. 4.5. — Nic. Wilh., Dir., NBS. 3.2. — Ejnar, Gross., 7.9; H.: Ingeborg.
- Hermansen, Caroline, E., Hjørring; S.: Kirkeminister, bkg. 20.12. — Edith, f. Dahlquist, bkg. 16.6. — P. M., Dir., Ebeltoft, bkg. 22.11.
- Herrild, Elisabeth, f. Dons, 11.11.
- Herrmann, Nic., Kommerceraad, 29.1.
- Herseth, Alice, 16.5.
- Herskind, Harriet, 23.4. — J. A., Apoteker*, Aarhus, bkg. 24.7.
- Hertel, Agnes, E. e. Veksell., 2.5.
- Hertz, Anna, f. Clausen, E. e. Vikthdl., KS. 19.12. — Gunnar George, 22.5. — Helge, Dr. med., bkg. 6.6, d. i USA. — Inger, f. Colding, 19.9.
- Herzog, Wilh., Slagter, KS. 25.11.
- Hess-Petersen, Ella Edith, E. e. Tandlæge, KS. 4.6.
- Hesse, Rik., Repræsentant, 16.2.
- Hesselberg, Ingeb. Sofie, FS. 1.7.
- Hey, Helga, 10.10; M.: S. H.
- Heyman, Wiggo P., Gross., 28.1.
- Heymann-Bloch, A. I., Fabr., bkg. 9.2.
- Hilbert, Aage, Hojesteretsdommer, 17.10.
- Hildebrandt, Ingeb., Massose, Frederikssund, bkg. 8.1. — Marie Susanne, f. Winther, E. e. Stabsoff., 6.11. — Rob., Faktor, Rønne, bkg. 31.1.
- Hildesheim, Gitte, f. Michaelsen, 3.3; E. e. Veksell.
- Hillfling, Gudrun, Svømmelærerinde, 7.6.
- Hilkier, K. O., Kunstmaler, 24.10; H.: Ulla, f. Duvier.
- Hill-Madsen, J. C., Maskinfabr., 16.12.
- Hillbrandt, Rob. M. V., Vinhdl.*, 13.9; H.: Ingeb.
- Hillebrandt, Carl, 17.3. — N. J., Kontorass., KS. 29.9.
- Hillgaard, H., Lærer, Glatved, bkg. 14.12.

- Hilligsoe, Otto Carl Viktor Brinck, Prokurist, Translatør, FS. 10,10.
 Hilscher, Ingrid, 2.10.
 Himmelstrup, Marie, f. Rentz, 11.10.
 Hindenburg, Astrid, 28.9.
 Hindsberg, Martha Victoria, 16.1; Løvenborg.
 Hinge, Julie Dorthea, 25.3.
 — Rs. D., Blikkenslagerm., Aarhus, bkg. 24.2.
 Hinke, J. A. B., Postm.*, Fakse, 24.3.
 Hinsch, Anna Elisabeth, KS. 7.1.
 Hintze, Else, 26.2.
 — E. M., Overass., Frøken, Helsingør, bkg. 28.2.
 Hinz, Johs. Gottfred, Gartner, KS. 11.12.
 Hinzmann, Carl Alb. Em., KS. 24.2.
 Hirsch, Helga Mathilde, Frue, 16.2.
 Hirschsprung, Ida, Pianist, 31.3.
 Hirsfelt, Janina, Frue, FS. 10.4.
 Hjerting, Knud, Snedkerm., 16.1.
 Hjorth, Anna, 4.12.
 — Bertha Lund, 14.1.
 — Chr., Restauratør, 2.6; H.: Valborg.
 — Erik Fr., Cigarhdl., KS. 3.3.
 — Immanuel, Restauratør*, KS. 17.8.
 Hoffgaard, Karen Emilie, 27.11.
 Hoffmann, Anton M., Sadelmagerm., Randers, bkg. 24.9.
 — Hans Eriksen, Vognstyret*, KS. 7.5.
 — Isadora, 30.1.
 — Magda, 13.1; S.: Olaf.
 — Olga Marie, f. Levin, KS. 19.10.
 — Palle, Fenrik, 20.8 p. Grønland.
 Hoffmann-Canitz, Olga, Frue, 16.10.
 Hoffmeister, Albina Henr. C., bgr. 15.3.
 Hoffmeyer, Thomas, 30.7 i Esbjerg.
 Hofman, Chr. Apoteker, Viborg, bkg. 30.10.
 — Dagmar, bkg. 12.5; M.: Kai Erik.
 Holbek, Hanne, 25.8.
 Holck, Erna, Betty Lilly, f. Nielsen, KS. 27.1.
 — Margrethe, Justitsraadinde, f. Benzen, 1.9.
 Holdt, Hans, Gaardejer, bkg. 3.9.
 Holland-Møller, Laur., Overrevisor, 2.4.
 Hollensen, Eva M., f. Lind, 24.2.
 Holleufer, Marie, E., bkg. 4.12.
 Holm, Adolf Victor, 3.4.
 — Anders, Bagerm., Stubbekøbing, 14.4.
 — Asger, Guldsmed, Hobro, bkg. 27.6.
 — C. A. C., Assistent, 13.7.
 — Carla, 3.10.
 — Chr., Proprietær, Knudsker, 27.10.
 — Dora Johanne, f. Zoega, 22.9.
 — Einar Sofus Kr., Overportør*, KS. 27.10.
 — Ellen Marie, f. Fibiger, NBS. 28.5.
 Holm, Emma, E. e. Godsforv., 7.12.
 — Knud Chr. Jørgen, KS. 15.7.
 — Mariane, Frøken, 21.1.
 — Marie, 29.12; M.: Vict.
 — N., Lærer, Raasted, bkg. 31.3.
 — Niels Fr. J., NBS. 20.10.
 — Niels Terpager, 16.4.
 — Oluf, aut. Vejer og Maaler, 21.4.
 — P. H., Hovedagent, bkg. 9.3.
 — Petrea Jensine, Klasselotterikoll., KS. 3.12.
 — Vald. Henrik, Isenkræmmer*, KS. 2.6.
 — Wilh., State Representative, Tyler, 26.12 i Kbh.
 — Will. Peter Tollof, 6.6.
 Holmberg, N. J., Skræderm., 4.2.
 Holmqvist, Axel, 10.3.
 Holst, Anton, Værkm.*, 14.1.
 — Carl F., Manufakturhdl.*, 30.12.
 — Carl Vilh., Malersvend, KS. 23.5.
 — Carlo Friis, bkg. 30.11.
 — Christian, Tandlæge, Professor, Rudkøbing, bkg. 11.2.
 — Edv. Peter J., Cigarfabr.*, 17.5.
 — Ellen Marie, f. Larsen, 27.4.
 — Frederikke, E., f. Olsen, 26.2.
 — Fritze Elise Ragnhild, Husbest.*, KS. 7.7.
 — Oscar, Teaterdir., 15.1.
 — Poul, 8.2; H.: Ebba.
 — Vald., Overlærer, bkg. 26.10.
 Holst-Hansen, P. L., Gaardejer, Korslund, 6.4.
 Holstebro, Harald Gustav, 25.3.
 — Therese Ehlers, 29.7.
 Holt, Erna Marie, Frk., 1.7.
 Holter, Johanne Margr., f. Bunch, KS. 25.2.
 Holtermann, Elna, 19.4; M.: Carl.
 Holton, Andr. Chr., Kontorbud, 21.12.
 Holtz, Laura Emilie, f. Wissing, KS. 25.3.
 Honoré, Anna Olympe, E. e. Komm.-kass., Fredericia, bkg. 18.6.
 — Charles P., Bager, 22.10.
 — Ingeborg, f. Ette, 17.1.
 — Oline Judith, E., Fredericia, bkg. 17.4.
 van Hoogstraten, Amalie Frederikke, f. Lovengreen, KS. 1.8.
 Hopff, Th. F. Repræsentant, Horsens, bkg. 16.6.
 Horn, Chr., Husm., Dinestrup, bkg. 9.1.
 — Laura, E. e. Læge, d. i Oregon, bkg. 6.2.
 — Marie Gjerdine, f. Høst, 15.3.
 Hornbeck, Niels, Gaardejer*, Overlade, bkg. 8.7.
 Hornemann, Dagny Kirstine, bkg. 15.1.

- Horstmann, Elisabeth, Forstanderinde* 16.2.
 — H., Dir., 9.3, Nyborg, H.: Grethe.
 Hostrup, Alfred, Gravør, KS. 23.1.
 Hothor, E. J., Gross., 24.12.
 Houg, Eigil Hans, Mægler, KS. 6.11.
 Hougaard, Karen, Frue, KS. 17.11.
 — P. Chr., Enelærer*, Tange, bkg. 22.7.
 Houmann, Axel, Maskinmester, 19.2.
 — Julie, 2.2.
 Howard, Valborg Christine, Sygepl.*, KS. 16.11.
 Hove, Chr. N., Foderm., KS. 9.2.
 — Mary Alstrup, bkg. 18.7; M.: Ole.
 Hovolt, Laur., Komp., 2.7; H.: Julie, f. Swahn, 2.7.
 Howolt, Jørgen, Radioing., 2.9.
 Hoyer, Elisab, f. Clausen, 4.2.
 Hulegaard, Gustav, Overpostinsp.*, Aalborg, 10.1.
 Hull, Chresten Rasmussen, Folkemindesamler, Vissing, bkg. 21.4.
 Hultgreen, Frederikke, Malerinde, 22.12.
 Hultin, Lis, 15.1.
 Hundertmark, Hanne, 5.12.
 Hunderup, Asta, f. Reinhardt, E. e. Civiling., 3.9.
 Hundrup, Adolph, 26.8.
 Husson, Migéle, 25.1.
 Husum, Agnes, f. Carstensen, 7.6.
 — Clara, 7.2.
 Hvam, Louise, Pastorinde, bkg. 22.1.
 Hvass, Jens, Ølhandler* i Randers, bkg. 30.10.
 — Martine, E. e. Dyrslæge, KS. 9.7.
 Hvidberg, A., Landsretssagf., 13.1; H.: Erna.
 Hvidbjerg, Peter, Dir., Vamdrup, bkg. 26.10.
 Hvidt, Emilie, f. Bache, 22.2; M.: L. N.
 Hviid, Aage, Linoleumshandler, 12.4.
 — Aage Nielsen, Købm., FS. 24.4.
 — A. Sor., Gdr., Købm., bkg. 11.2.
 — Hans Chr., Manufakturksp., NBS. 8.12.
 — Helene Marie, E. e. Dyrsl., Hasle, bkg. 15.4.
 — Viggo, Murerm., Aarhus, bkg. 8.10.
 Hviid-Petersen, Atzer, Gross., 11.9.
 Hvilsom, Holger Carl, Pressefotograf, 18.12.
 Hübner, Ida, f. Gotthard, 4.3.
 Hybschmann, Thyra, Rest., Haderslev, bkg. 12.12.
 Hühn, Fr., Forstander, Aarhus, bkg. 6.8.
 Hyldahl, J. Noe, Gartner, Bramminge, bkg. 23.6.
 Hyllested, Kr. Abel, Skotøjsarb.*, KS. 12.2.
 Hyrup, Jenny, Lott.koll., 20.1.
 Hüttmann, Eigil, Kontorchef, cand.jur., 10.10.
 Hærvig, C., Red., Herning, bkg. 17.7.
 Høeberg, E., Slagteridir., Bjerre, 28.3; H.: Mille.
 — Johanne, Sygepl.*, 31.3.
 Høeg, Andr. Juncher, Skotøjsfabr., Aarhus, 15.9.
 — Ingeborg, 28.8.
 — Marie, f. Schou, 4.1; M.: Postkontr.
 Høffding, Henriette Julie, kld. Holm, KS. 21.8.
 Høgh, H. P., Slagterm.*, Kolding, bkg. 29.10.
 Høgild, E. S., Skibsinsp., 14.8.
 Høhling, Vilhelmine, f. Kjeldsen, 8.5.
 Høj, Edith, f. Floridon, 26.12.
 Højbjerg, Carl Peter, Sognepr.* t. Ringe, 28.10.
 Højen, Maren, bkg. 21.1; M.: Dyrslæge, Torbenfeldt.
 Højlund, Ths., Skoleinsp., 13.8.
 Højmar, U. A., Komml., 13.7.
 Høpfner, Rud. Chr., KS. 21.12.
 Høpner, Augusta Elisabeth, f. Buhmann, KS. 24.11.
 Hørup, Asger Emil Holger, 29.3.
 — Ellen, Journalist, 24.3.
 Høst, Adda Sunneva, Overass.*, 18.4; M.: Vagn.
 — Anna Marie, 1.3.
 — Jac. Emanuel, KS. 14.4.
 — Louise Foersom, 4.9
 — Margr. Kirsten Dorthea, f. Hauschildt, 8.7.
 — Niels, Gesandt*, 21.12; H.: Ingeborg.
 Høy, Johanne, Aabenraa, bkg. 16.1; M.: Bogholder.
 Høybye, B. F., Overintendant. Boxchef, bkg. 1.8.
 Høyer, A. E. A., Havnearb.*, KS. 28.1.
 — Birtha Kirstine, 20.4; M.: Thill.
 — Ella Gerda Ina, f. Plambeck, KS. 17.3.
 — Erik, Kriminalass., 20.7.
 — Lotti, f. Kragh, KS. 21.4.
 Høysholdt, A. C., Kontorchef*, 17.11.
 Ibh, Laur., Gaardejer, Vinkel, bkg. 10.9.
 Ibsen, T. V., Overintendant*, 10.7.
 Jessen, Gert, Civiling., bkg. 2.6.
 Igel, Anna Sofie, 26.2.
 Illum, Fr. Th., Restauratør, 23.5.
 — Joh. Fr., Købmand*, 8.12.
 Ingemann, Sofren E., Vicekonsul, Cape Town, 8.11 i Danm.
 Ingerslev, Inger Marie, 15.8.
 — Ove, Læge, Næstved, 13.10.

- Ingholt, Inger Birthe, KS. 22.1; M.: Bankass.
- Isbrandtsen, Hans J., Skibsreder, N. Y., 13.5.
- Ishoi, Olga, f. Weiergang, 29.4.
- Ishøy, H. V. E., Postmester*, 15.2.
- Iuul, Emilie, Oberstinde, 1.6.
- Iversen, Asta, f. Støger, 17.7; M.: Carl.
- Iversen, Chr., Skolebetjent v. Krebs' Skole, 1.3.
- Chr. P., Dir., bkg. 2.1.
- Jacobsen, Dorthea, f. Feldthausen, 19.3.
- Grethe, g. Sjorslev, Forlagsleder*, KS. 9.7.
- Gullak, Pastor emer., Færoerne, 15.2.
- Johan, Malerm., 9.4; H.; Thora.
- Johs., Redaktør, 4.7.
- S. A., Kaptajn (S), bkg. 2.3.
- Wilhelmine, f. Engell, Enkepastorinde, 24.5.
- Will., Fuldm. cand. jur., Birkerød, 25.1.
- Jahn, Peter N., Gross., 29.8.
- Jans, P. I. R., Skibsf.*, 1.4.
- Jantzen, Gerda Thal, f. Abel, E. e. Amtslæge, 20.5.
- Jappe, Hedvig Victoria, f. Matzen, 30.1.
- Jarlstrup, Anders Chr., Arkitekt, 2.9.
- Jaworsky, Bernh., Militærmusiker*, Aalborg, bkg. 29.5.
- Jegsen, J., Trafikkontr., Kolding, 1.9.
- Jensen, A. J., Sekr., Red., 15.10.
- Ad. S., Professor, Dr. phil., 29.8.
- Anders Mich. Axel, Overmaskinm., KS. 27.4.
- Axel P., Distriktsfyrm.*, Hals, 2.2.
- Carl, Skoleinsp., Broager, bkg. 19.8.
- Chr., Skoleinsp.*, 14.11.
- Chr. Abildgaard, Sgt. i Flyvevaabnet, 19.5, Bryan Texas.
- E. M., Postkontr., 24.3.
- Elna Ida, f. Eickhoff, FS. 17.6.
- Gertrud Marie, f. Kyhl, bkg. 3.9; M.: Læge, Aarhus.
- Gudrun, Ekspeditionssekr., Cand. jur., 14.10 i Schweiz.
- Hans Aage, Kapt. i Fodf., 2.4 i Grønland.
- J. A., Sognepr.*, f. Gerlev-Enslev, 15.6.
- J. Abraham, Lods, Helsingør, 16.9.
- J. K., Førstelærer, Eskelund, 22.4.
- J. M., hon. Distriktskomm., 9.8.
- J. P., Redaktør, M. A., Kjellerup, 20.11.
- Jens, Forst. f. Haandv.sk., 10.12.
- Jensine Augusta, f. Freund, KS. 19.6.
- Johs., Sognepræst, Varde, 19.9.
- Jensen, Juliane, E. e. Overpræsident, bkg. 7.9.
- Laura, Rektor*, Sorø, bkg. 2.8.
- L., Godsejer, Landbr.kand., Viskum, bkg. 14.7.
- Margr., f. Filttenborg, KS. 4.7.
- Mich., Skovrider* p. Holsteinborg, bkg. 28.1.
- Niels, Prokurist, Odense, bkg. 23.10.
- Poul Arne Louis, Arkitekt, KS. 11.3.
- Jensenius, Knud, Lektor, Cand. mag., Kolding, 10.12; H.: Else.
- Jentsch, Betty Johanne Amalie, f. Hansen, 1.8; M.: Otto.
- Jepcott, Louisa, 22.7.
- Jeppesen, Birgitte, f. Linnemann, bkg. 18.11.
- N. Klarskov, Forstander, Emdrupgaard, 13.2.
- Vilh., Dir., 13.3.
- Jeppesen-Drusebjærg, P. V., Dir., ML*, 17.10.
- Jerne, Søren, Skibsf., Dragør, SBS. 12.1.
- Jespersen, Alvilde, Konsulinde, bkg. 13.2.
- Borghild Friis, 24.2; M.: Civiling.
- Jessen, Albertine Marie, f. Jessen, FS. 23.9.
- Ellen Münster, Koncertsangerinde, 1.4.
- Gert, Civiling., 28.5.
- Peter, Købmand, Aabenraa, bkg. 21.7.
- Johannessen, H. P., Sagf.*, Bankdir., 3.10.
- Henning, Kontorchef, 21.10.
- Johannesson, Sigvald, Dir., Civiling., Dr. techn., Trenton, 22.2.
- Johansen, Alfred, Læge, 3.10.
- Else Cathrine, E. e. Lektor, KS. 17.3.
- Henning C., Flyverløjtn., 6.10 i Arizona.
- Sigfred, Skuespiller, 18.7.
- Svend, Dir., Gross., 8.10; H.: Ellen Margr.
- Johnsen, Aage, Gaardejer, M. af Landbrugsraadet, Ildved, 18.5.
- Johnstad, Anne Christine, f. Sundberg, E. e. Overoff., 29.10.
- Jordan, Anna, E. e. Postm., Brorup, bkg. 22.5.
- Jorsal, Julie Marie, f. Schæffer, 27.7., Graasten.
- Josefsen, N. E., Lektor, 21.2.
- Josias, Jac. Meyer Max, 9.3.
- Juel, Eda, 21.11.
- Fr. Monrad, Ing., Roskilde, 22.11.
- Juel-Brockdorff, Julie, Baronesse, 25.10.
- Juhl, Inger, Jyderup, bkg. 17.9; M.: Skolebest.

- Juhl, Joh. Fritz S., Barberm., 11.2.
 Juncker, Gerda, f. Krum, Skuespillerinde*, 16.4.
 — Vilhelmine Marie, KS. 17.4.
 Jungersen, Kay, Orlogskaptajn, 9.8; H.: Karen.
 Junget, Anne, E., KS. 4.11.
 Junker, Niels, Læge, Odense, bkg. 10.6.
 Junker-Andersen, T., Repr., 31.1.
 Jurlander, G. L., Salgschef, 23.4.
 Jusjong, Amalie, f. Wilson, 4.4.
 Justesen, Aage, Dir., London, bkg. 27.5.
 Juul, Anker Knud V., Maskinm., 7.9; H.: Karla.
 — Ebba Rigm. Gyrithe, f. Brask, 2.7.
 — Gregers, Mejeribest., Lundby, bkg. 21.8.
 — Hilda Joh. Marie, Kobmand*, KS. 28.9.
 — K., Apoteker, bkg. 30.8.
 Juul-Hansen, Sv. Aa., 3.12.
 Juulsgaard, Ingeb. Marie, f. Harck, 19.11.
 Jürgens, C. C. K., Arbejdsn. KS. 4.6.
 — Olivia Christine Marie, E. e. Kasernearb., 11.1.
 Jürgensen, Camilla, f. Buchholtz, 20.3.
 — Jürgen, Forf., Kaptajn, 23.11.
 — Urban Bruun, Dir., 6.7.
 Jürs, Viggo, Bogbinderm., 31.1.
 Johncke, Axel, Generalkonsul, Dir., Stockholm, 29.9.
 Jonch, Louis Rich., Typograf, bkg. 10.7.
 Jonsson, Niels Chr., Æresolderm., Bagerm., 8.6.
 Jorgensen, Alfr., Th., Dr. theol., 12.9.
 — Algot, Gortlermester, 24.10.
 — Brynjolf Jelstrup, Maler, 1.9; H.: Elly.
 Carl Olaf, Arkitekt, 2.8; H.: Elisabeth.
 — Edgar, Arkitekt, Lyngby, bkg. 18.10.
 — Erik, Bankbest., 31.3.
 — G. Fr., Stationsforst., Ribe, 5.10.
 — H., Telegrafbest, Ribe, 28.6.
 — H. P., Postm., Hørsholm, 21.12.
 — Hans Peter, Amtsskolekons., Herfølge, bkg. 30.4.
 — Knud Schön, Biografdir., 27.4.
 — N. J., Dir., 10.10.
 — Niels, Viceborgm., Forretningsf., Odense, bkg. 9.11.
 — Rs., Landskabsmaler, Birkerød, bkg. 31.3.
 — Sv., Kontorchef, Bankbest., 26.2.
 — Will., Branddir., Herning, bkg. 24.10.
- Kaaber**, Anna, Frue, bkg. 3.11; M.: Aage.
Kaac, Ausa, 5.1.
- Kaae, Karen Malvine, f. Grunth, FS. 3.7.
 Kaarsberg, Maren Kirstine, E., KS. 8.9.
 — Vald., Gross., KS. 23.3.
 Kaarod, H. A., Gross., 28.7.
 Kaas, Alfr. Chr., Kranforer*, KS. 17.12.
 — Andr. Chr., Gdr., Poulsker, 2.10.
 — Eduard, Dommer, Hillerød, 11.4.
 Kaisen, Frida Margr., Lærerinde, Transl., KS. 29.10.
 Kall, Ellen Sofie Dorothea, 19.6.
 Kallehauge, Johanne Marie Elisab., KS. 31.12.
 Kallestrup, J. Chr., Boremester*, 16.1.
 Kalm, Else, f. Rasmussen, 8.8; M.: Dir., Civiling.
 v. Kameke, Leopold, Maskinm.* , 24.5.
 Kampmann, C. M., Redaktor*, 18.8.
 Kanitz, Ingeborg, 13.11.
 Kann, Thora, Frue, Skelskor, 25.6; M.: Prokurist.
 Karstoft, C. J. J., Pastor emer., Kolding, 19.9.
 Kassebeer, Frida, 30.3.
 Kastrop, Viggo Th., Forvalter, Sominemester*, KS. 23.1.
 Kattrup, F. W., Gross., 9.12.
 Katz, Srol, Fabrikant, 21.2.
 Kaus, Kamilla, 18.12.
 Kellermann, Karen Emma, f. Holten, 3.10.
 Kerff, Carl Jos., Repræsentant, 14.4.
 v. d. Kettenburg, Philip, Katolsk Rektor, Baron, bkg. 27.3.
 Kielberg, August, Rentier, Ry, bkg. 18.3.
 — Carl Joh., Ing., Hillerød, bkg. 9.3.
 — Theodor, Hotelejer, Svendborg, bkg. 20.5.
 Kieme, Andr., Gross., 13.10.
 Kienast, Maren Johanne, KS. 18.5.
 Kiertner, Olga Emilie, f. Nielsen, NBS. 30.6.
 Kiilerich, Otto, Ass., FS. 6.11.
 Kiilsgaard, Margaretha, E. e. Eksp.sekr. KS. 25.11.
 Kilde, Elisabeth, E., 27.7.
 Kinttorf, Ida, bkg. 26.7; M.: Rich.
 Kirchheiner, Johanne Amalie, E. e. Vice-skoleinsp., bkg. 4.11.
 Kirk, Palle, Forstander*, Kolding, bkg. 2.12.
 Kirkebye, Helga, 15.2; M.: A. W. K.
 Kirkedal, Laur., Fiskeeksportør, Lønstrup, bkg. 17.9.
 Kirkerup, J. P., Overpolitibetjent, 3.12.
 Kisbye, Ivan, 30.5.
 — Ove, Tobakshandler, 13.3.
 Kisling-Møller, Anne, 19.9.
 Kiærskou, Aage, 19.12.

- Kjørboe, Christian, Politimester*, Sagfører, Aarhus, 7.3.
- Kjaer, Hans, Arkitekt, Rio, bkg. 3.9.
- Kjelgaard, Emilie, f. Klitgaard, 8.12.
- Kjems, Frode, Dir., 7.12.
- Kjer, Jes, Mejeribest., Sognef., Sdr. Vilstrup, bkg. 14.11.
- Kjer-Petersen, Rich., Kommunalæge, Dr. med., 27.8.
- Kjergaard, Sophus, Renseriejer, Cleveland, 26.6.
- Kjerulff, Georg, Fabrikarb., KS. 21.2.
- Kjerulff-Petersen, S., Apoteker, Ringe, bkg. 14.10.
- Kjertmann, Chr. Laurentius, Gas- og Vandm., 22.1.
- Kjær, Elinor, f. Petersen, 5.8.
- Elna Petrea Any, f. Gunthel, KS. 22.7.
- Gertrud, Fotograf*, Viborg, bkg. 7.10.
- H. F., Købm., Aabyhoj, bkg. 2.3.
- Kr. Johansen, Købm., Esrom, 12.1.
- Marie, 29.12.
- Marie Kirstine, f. Lyngbye, E. e. Eksp.sekr., 13.6.
- Mary, f. Bennetsen, 17.11.
- Peder, Sogneraadsform.*, Fjerritslev, bkg. 6.6.
- Sophie, E. e. Snedkerm., 15.2.
- Kjærbye-Hansen, Oluf, Gross., 26.2.
- Kjærgaard, Edith, Frue, bkg. 22.8.
- Magda, f. Justesen Langgaard, 18.1.
- Martin Johansen, Lærer, Hald Ege, bkg. 17.12.
- Peder, Rentier, Lovel, 22.6.
- Peder, Gaardejer, bkg. 8.3.
- Sigurd, Prof., Dr. med., 4.5.
- Kjærgaard-Jensen, Niels, Professor, MF*, 16.10.
- Kjærsgaard, Ellen Emilie Marie, E., NBS. 15.9.
- Emily, f. Roberts, SBS. 1.8.
- Peter, 29.7; H.: Rosa.
- Kjærulff, Nelly Henriette, 29.1; M.: Maskinm. *
- Kjolen, Stefanie, f. Lindholm, 6.8.
- Kjoller, E. O., Tekstilarb., 27.2.
- Marie, Frue, Ronne, bkg. 28.1.
- Klein, Carl Joh., Arkitekt, 26.6; H.: Rigmor.
- Johanne, f. Roos, 11.8.
- Mathilde Dagmar, E., KS. 27.10.
- Kleinsorge, A. C. E., Arbejdsrn., NBS. 24.11.
- Klem, Kristine, E., 17.5.
- Olga Ellen, Frue, NBS. 13.10.
- Klemp, Kirstine, 1.9.
- Klenow, Alma, f. Löthmann, 22.9.
- Kley, Anna Susanne, E., 4.7.
- Klindt-Jensen, Arthur, Ing., H. Emmy, 18.6.
- Klinge, Peter, Propr., Dalby, bkg. 19.8.
- Klinkhammer, Absalon, Restaurator, Aarhus, bkg. 23.12.
- Klint, L. N., Kaptajn, 15.6.
- Tage, Konsul, Dir., Odense, bkg. 1.9.
- Klitgaard, Kaj, Forf., N. York, 31.12.
- Kloch, Gunver Paula, Ekspeditor, KS. 8.5.
- Klyn, Camilla, Hasle, 2.11.
- Knauer, Chr., Oberst* i Congotjenesten, 6.7.
- Knock, Johan E., Gross., 18.1.
- Knudsen, Ejnar, Billedskærer, Maler, Kolding, bkg. 15.7.
- Hans, Dir., Odense, bkg. 3.11.
- Ingeborg, Adjunkt, Frue, 30.10.
- J. F., Ingenior, Odense, bkg. 2.9.
- K. Kalsbøll, Arkitekt, 3.6.
- Knud Dalgaard, Violinist, Kapelm., 28.9.
- Laur., ML*, Maskinarb., Aalborg, 20.1
- P., Fabrikant, Vordingborg, 15.10.
- Knudtzon, Jorgen, Civilingenior, London, 26.9.
- Kobbernagel, Bolette, Væggerlose, bkg. 30.10; M.: Graver.
- Kobel, Henry Seb., 5.4.
- Koch, A. P. A., Gross., FS. 1.6.
- Anders, 27.5.
- Birthe Solveig, f. Jensen, KS. 29.8.
- Camilla, f. Nielsen, bkg. 5.9.
- Charlotte Ehlers, E. e. Skovrider, Brahe Trolleborg, bkg. 13.8.
- Clara, Frue, 6.9.
- Erik Jorgen, Skibstf., KS. 16.4.
- Hans Peter, Arbejdsmand, KS. 18.8.
- Jytte, KS. 2.12; M.: Cand. mag.
- Marie, 17.5; M.: L. J.
- Otto Th., Store Heddinge, 7.2.
- Kock, Chr., Bagerm., bkg. 13.4; H.: Helga.
- Koefoed, Conr. M., Propr., Vindeby, 26.10.
- Dagmar, f. Bencke, 8.11.
- Elna, 11.4; M.: Sv.
- Gerda Hahn, f. Hoegh-Guldberg, Amtmandinde, 5.8.
- Gerh., Maskinarb.,* 17.7.
- Harriet, 1.5.
- John Herm., Brygger i Capetown, d. i Ronne, bkg. 4.3.
- Magnhild Rigmor, f. Hviid, 27.1.
- Poul K. J., Overbetj., 5.10.
- Koefoed-Johnsen, Holger, Gross., 21.8.
- Kofod, Edith, Diakonisse, 21.6.
- Elisab. Saxtorph, Middelfart, bkg. 27.4; M.: Civiling.
- Ida Elisabeth, f. Lund, 17.6.

- Kofoed, Anna, E. e. Sagforer, Svaneke, bkg. 28.2.
 — C. N., Installatør, 5.10; H.: Dagny.
 — K., Postkontrolør, 19.10.
 — Lykke Thyra Gregersen, Journ., KS. 11.12.
 — Olga Marie, E., 22.4.
 Kofoed-Hansen, Kurt, 5.1. i Calgary; Br. Oberstl.
 — Alice, Oberstinde, f. Harhoff, 30.9.
 Koføedhansen, Sigrid, 11.1; M.: Villy.
 Kohlenberg, Emma, E., 28.2.
 Kohler, Margaret, Frue, Californien, bkg. 10.12.
 Kolbe, Ch., 16.2.
 Kolbye, Jensine, Frue, 28.10.
 — V. M., Landsdommer, Viborg, 3.2.
 — Victor, Fabrikbest.*, Maribo, 28.6.
 Kolle, Chr., Fiskeeksportør, Esbjerg, bkg. 24.3.
 Kondrup, Jensine Theodora, f. Hansen, FS. 4.9.
 Konerding, Gerda Louise Mazella, KS. 11.5.
 Kongsbak, Anna, bkg. 26.3.
 Konradsen, Ingeborg, Pastorinde, Hasted, 4.7.
 Koopmann, Heinrich D., Købmand*, Sønderborg, bkg. 28.3.
 — Joh. Dittmer, 26.3.
 Koors, Jørn, 15.6.
 Kopp, Emilie, f. Siersted, 6.5.
 — Rigmor, f. Bendtsen, 18.3; M.: Dir. Poul K.
 Korch, Sophie, f. Bruun, 30.12; M.: Forf.
 Kornerup, Gerda, f. Mathiesen, 20.8.
 Kornerup-Bang, Christiane, f. Fich, 8.10
 Korpion, Minna, f. Dahl, KS. 16.2.
 Korup, E., Postm., 31.12.
 Krabbe, Margr., f. Krabbe, 14.8; D.: Helga Widding.
 — Th., isl. Fyrdir.*, Civiling., 16.5.
 Krabbenhof, J. Wulff, Styrmand, KS. 6.7.
 Kraemer, Ellen Kirstine, f. Møller, 3.8.
 — Mathilde, 5.4.
 Krag, Otto, Gesandt*, Kammerherre, 16.3.
 Krage, Lis, f. Schultz, bkg. 18.10; M.: Søren.
 Kragh, A., Amtsf. forv., Assens, bkg. 17.11
 — Else, bkg. 20.9.
 — Else Nancy, NBS. 17.11.
 — Emil Andreas, Lærer, Aarhus, bkg. 14.3.
 — Henriette Christine Emilie, KS. 14.11
 — Hylleborg, E., Faxe Ladepl., 23.12.
 — Martin, Driftsbest.*, 8.10.
 — Peter, Guldsm., KS. 3.8.
 Krarup, Harald, Læge, Vrønding, bkg. 15.9.
 — Hj. Fahnoe, Kaptajn, 6.10.
 — Jensine, Frue, KS. 24.11.
 — Knud, Eskildstrup, 24.5; F.: Johs.
 — Margr., f. Just, 1.11; M.: Statsskovdir.*.
 Kraul, Agnes Nicoline, f. Iversen, KS. 22.12.
 Krause, Ax. Emil Vilh., Overbetjent, KS. 12.8.
 — Paul, Tjener, 8.7.
 Krebs, Ad., Revisor, 14.9.
 — Carl Ludv., Typograf, KS. 7.8.
 — Caroline, Frue, 9.6.
 — Holger Klingberg, Kaptajn, 11.10.
 — Katja, 25.2; F.: Overlæge.
 — Sophie, Generalinde, f. Ulrich, 11.11.
 Kretzschmer, Christiane, Musiklærerinde, KS. 28.1.
 — Sv. Bøgvad, Ass. v. Det kgl. Teater, 30.12.
 Kreutzer, Ottia Firing, f. Larsen, NBS. 21.7.
 Kreutzfeldt, Chr., Propr., Dybvad, 14.8.
 — Viggo Otto, NBS. 29.9.
 Kriebel, Amalie, Frue, 7.9, f. Hansen-Klinke,
 Kriegbaum, Sofie, 28.1, Frue.
 Kriegel, Sofie, Frue, 23.4.
 Krieger, Alba, f. Scherning, 10.12; M.: Brandinsp., Helsingør.
 Kring, Ellen, Tandlæge, bkg. 28.8.
 Kristensen, K. Mikkelsen, Gdr., MA*, Aptrup., 9.1.
 — Tage Rydal, Frimenighedspræst, Ryslinge, 29.4.
 Krogh, Anna Petrine, Komml.*, 20.12.
 — Augusta, KS. 16.6.
 — Elisa, f. Keller, bgr. 3.10.
 — Jess., Repræsentant, 30.8.
 — Karoline, Menighedssygepl., 19.5.
 — Peter, Gaardejer, 18.3.
 Krogh-Lund, Aage, Dir., 18.1.
 Krohn, Orla, Ekspedient, KS. 14.12.
 Kroman, Marie E., Marstal, 24.9.
 Kromann Anna Kathrine, 13.6; M.: Toldforv.
 — Henry, Skibsf., 9.4.
 — K. A. V., Overing., NBS. 7.4.
 — Niels, Overlærer*, 29.12.
 Kromann-Larsen, Jørgen, Civiling., 9.5.
 Kromayer, Eleonora, 13.1.
 Kronborg, H. R., Civiling., 12.4.
 Kroneberg, Laur., Biløber, 15.12.
 Kruckow, Aage, Repr., 22.3.
 Kruhøffer, Olga Antonia, Frue, KS. 21.4.
 Kruse, Eva, 28.12.
 — Jens, Malerm., 26.2.
 — Jeppe, Gdr., Egtved, bkg. 23.10.

- Kruse, Johs., Fabr., Nyborg, bkg. 17.7.
 — L. E., Postmester, 6.12.
 Kruuse, Erh., Tømmerm., 4.5.
 — F. C., Dir., Ing., 4.11.
 — Gerda, f. Krag Jensen, 15.4; M.: Erh.
 — Inger Petrea, E., 1.11.
 — Jørgen, Gartner, 4.3.
 Krüger, E., tysk Generalkonsul*, bkg. 24.11.
 — Kirsten, Frue, NBS. 3.8.
 — Marie, f. Brandt, 30.9.
 — Nicoline Elisab., 27.9.
 Kroger, Kathrine, E., KS. 3.1.
 Kröll, Agnete, 24.3.
 Krøyer, Fredrikke Elvira, E., 27.8.
 Kuhn münchen, S., Dir., Thisted, 5.2; H.: Agnes.
 Kunkel, Viggo, Afdelingschef, 22.3.
 Kunkel, Mathilde, 24.12.
 Kure, Chr. Mathias, Proprietær, SBS. 27.11.
 — Kr., Maskinm., 15.2.
 — Peter, Købm., Allinge, 13.2.
 Kvist, K. A., Trafikkontr., 29.10.
 Küchenthal, Rob., Værkfører*, 21.7.
 Kühl, Ellen Esther, f. Kaufmann, Stege, 8.8.
 Kyhl, Kirstine, Frue, KS. 30.11.
 Kyhn, N. G. N., Maskinarb., NBS. 3.5.
 — Oline, Frøken, 18.3.
 — Peter Chr. F., Kioskejer*, KS. 15.1.
 Kyster, Ellen, Plejemoder*, 26.9.
 Kærn, Ejnar, Amtsvejinsp., cand. polyt., 22.7.
 Kätow, Hertha, 11.11.
 Købler, Olga, f. Meyer, 12.9.
 Kølle, Karen, f. Lund, bkg. 20.11.
 Køncke, Henry, 6.9; H.: Ingrid.
 Kongserskov, H., Kaptajnløjt. (S) i Art., 20.3.
 König, Inger Marie, KS. 19.2.
 Königsfeldt, A. H., Kontorchef*, cand. jur., 4.12.
 Køster, Helge, Overlærer, 1.5; H.: Anna.
 — Ingeb. Marie Kathrine, Bestyrer*, 2.1.
 Laage-Petersen, Esther, Frue, 15.3.
 Ladefoged, Birgitte, f. Jørgensen, KS. 17.3.
 Ladewig, Jessie, Frue, 24.7.
 Lagermann, Ane Marie, E., KS. 22.10.
 Lagoni, Johs., Lagerforv., Augustenborg, bkg. 24.9.
 Lampe, Anna E., 2.10; D.: Ebba.
 Lanark, Holger H., Maskinm.*, 24.7 i Sacramento.
 Landsmann, Rosa, 10.3.
 Lang, Ingeb. Marie, 5.4.
 Langballe, Chr. Carl, ORS., 9.1.
 — Harald, Forvalter, KS. 15.7.
 — Inger, Frue, 10.12.
 Lange, Axel, Murerm.*, 12.4.
 — Dagmar, f. Nordsten, 13.2.
 — Erik, 27.3; Mo.: Margr.
 — K., Dir.* i Varde Bank, bkg. 26.3.
 — Karen Suhr, KS. 16.2.
 — Kathrine, f. Nielsen, 21.1.
 — Laurids, Statskontr., Mørke, bkg. 30.7.
 — Lucy Ludmilla, KS. 16.9; M.: Maskinm.
 — Marie, Frue, KS. 4.3.
 — Valb. Margr., f. Haus, Miss., Tiruvannamalai, 10.2.
 — Vilh. H. H. Visby, 19.3.
 Langhoff, Niels Erik, Presser, KS. 21.8.
 Langhorn, Ax., Repræsentant, 12.1.
 Langkilde, Oscar, 3.2.
 Langkjær, Peter Aurelius, Sproglærer*, 7.11.
 Larcheveaut, Lewis P., 12.1.
 Larsen, Carl Hansen, Viceskoleinsp.*, 12.6.
 — Chr. Albert, Musikdir., KS. 18.12.
 — Emilie Ring, Amtsfuldm., cand. jur., Odense, bkg. 16.3.
 — Georg, Stationsforst.*, 1.10.
 — Ingrid, Koncertsangerinde, KS. 4.7.
 — Knud Henn., Translator, KS. 15.1.
 — Kr., Sognepr., Vinding, 7.3.
 — L., statsaut. Revisor, Odense, 15.9.
 — Lars Chr., Postforv.*, Odense, 3.4.
 — Maren, E. e. Arb. og Socialmin. S. P. L., 5.7.
 — N. B., Kaptajnløjt. i Flyvev., 19.3.
 — Oscar J., Motorsagk., Holbæk, 15.2.
 — Sv. Børre, Overlæge, 15.10.
 Lassen, Suzanne, f. Raben-Levetzau, 15.12.
 Lasson, Rose, f. Stein, Generalinde, Sdr. Kongerslev, 29.6.
 Lasthein, Axel, Overlærer, 6.8. i Schweiz.
 Lauesen, Vilh., Overlæge, Rudkøbing, bkg. 12.5.
 Lauridsen, C. P., Gaardejer, Konsulent, MA*, Vejlbjby, 27.11.
 — Marie, f. Helsingreen, 15.4.
 Lauritsen, Laur. P., Civiling., 25.6.
 Lauritzen, Alfr., Skoleinsp., 11.9.
 — Cathrine Charl. Caroline, f. Boalth, KS. 9.5.
 — Poul, Oberstl. i Art., Munke-Bjærgby, 2.7.
 Laursen, Alfr. Holm, Forf., Hvide Sande, bkg. 24.3.
 Laustrup, Inger, 30.11.
 Lautenstein, Anna, M.: Elektricitetsværksbest., Sønderb., bkg. 21.7.

- Lautrup, Oscar, Købm., Hals, bkg. 26.11.
 Lawaetz, Agnes, Komml.*, Frue, Aarhus, bkg. 23.2.
 Lavrum, S., Husbest., Frue, 21.7.
 Lebrecht, Anna, f. Fischer, KS. 4.3.
 Leerbeck, Aase Lilly, KS. 17.4.
 Leerbæk, H. J., Sognefoged, Fjellerup, bkg. 26.9.
 Lehm, E. J. A., Bygn.insp., Nakskov, bkg. 8.4.
 Lehmann, Otto, Overing., 5.6; H.: Kristiane.
 — Thyra, E. e. Sogneraadsform., Tystrup, bkg. 19.9.
 Lehn-Jensen, H., Bankprok., Odense, bkg. 15.1.
 Lehnert, Johanne, E. e. Blikkenslagermester, 10.2.
 Leidersdorff, Josephine, Frk., 27.3.
 Lemberg-Møller, J., Dir., 28.7; H.: Emma, f. Bøggild.
 Lemvig-Müller, J. K. B., Gross., bkg. 20.1; H.: Grethe.
 — Jean, Gross., 4.7.
 Lenau, A. B., Trafikkontr.*, 13.4.
 Lenzing, Emilie, Forst.*, bkg. 14.6.
 Leopold, Henning, Kontorchef, 26.9.
 Lerche, Anna Margr., 20.8.
 — Anna Sophie, Baronesse, f. Lüttichau, 14.4.
 — Berta Elsie, KS. 28.7.
 — H. P., Drejerm., Nakskov, bkg. 20.2.
 — Johs. Andr., Banksekr., 27.1; H.: Martha.
 — Nico, 28.12; M.: Kay.
 — Otto, Ing., Baron, 4.3.
 Leschly, Preben M., Prokurist, bkg. 1.5; H.: Kirsten, f. Clauson Kaas.
 Lesser, James, 16.3.
 Lestrup, Sigurd, Operasanger, bkg. 11.12
 Leth, Ingeborg, Frøken, 24.7.
 — Jorgen, Kommunelærer, Herning, bkg. 11.5.
 Leth-Espensen, Olga, Tandlæge, 22.11.
 Leunbach, Marie Ahnfeldt, f. Møllerup, KS. 28.7.
 Levinsen, L. C., Dommer, Vordingborg, 28.9.
 Levinsohn, G., Fuldm., cand. mag., 12.4.
 Liberth, Gerda, f. Albrechtsen, 17.2.
 Licht, Laura de Fine, f. Kabell, 20.3.
 Lie, Charles, 2.4; H.: Anna.
 Lieb, Vilhelmine, E. e. Toldkontr., 14.7.
 Liebe, Anna, Frk., Fredericia, 19.5.
 — Jul., Kredslæge, Fredericia, 19.11.
 Lieberkind, Anna Vilhelmine, E., Ringsted, bkg. 31.1.
 Liebmann, Bodil, f. Vaaben, 28.5; M.: Ax.
 Liepa, Martin, Sproglærer, Lyngby, NBS. 7.7.
 Lihme, Barytha, Frøken, 24.3.
 Liisberg, Ellen Christine Gjertrud, E., FS. 18.3.
 Lillegaard, Sigfred, 10.6.
 Limkilde, Laur. A., Agent, bgr. 15.3.
 Lincke, Alma Agnete, FS. 18.9.
 Lind, Anna Marie, Frue, 16.7.
 — Ellen, f. Dam, 23.2.
 — Ellen, f. Bryde, 12.8; M.: Assurandør.
 — Gerhardt, Assurandør, Haderslev, 4.10.
 — Janus Stephan Rahbek, Trædrejer*, KS. 7.1.
 — Kristoffer Bramsen, Gaardejer, Rugsted, bkg. 24.4.
 — M. N., Apoteker, 26.11.
 — N. G., Kontorchef*, cand. jur., 29.10.
 Lindahl, Boie E. L., Konditor, KS. 3.2.
 — E. O. M., Kontr., KS. 4.7.
 Lindberg, Agnes, 31.3.
 — Ernst Agathon, Kastrup, bkg. 10.12.
 — Lorentz, 14.8.
 — Sofie, f. Jensen, 18.11.
 Lindberg-Nielsen, Mathilde Charl., f. Lembke, NBS. 30.6.
 Lindbæk, Sofie Aubert, 29.10, Oslo, E. e. Stiftsskriver.
 Lindeboe, Sofie, bkg. 10.12; M.: Sognepræst, Humble.
 Lindegaard, M. P., Forstander, Odense, bkg. 30.4.
 Lindemann, Elisabeth Delcomyn, 28.10.
 Lindén, Hildegard Poulina Viktoria, NBS. 12.5; M.: Dir.
 Lindgreen, Cecilie Henriette, f. Rosetzkysky, E., FS. 27.1.
 — Erna, f. Pingel, 16.12.
 Lindgren, Kirsten Kamilla Elvira, f. Olsen, FS. 11.12.
 Lindhardsen, Viktor, Dir., bkg. 25.4.
 Lindhardt, Ludvikka, 17.12.
 — Orla, Skibby, 2.7; H.: Edith.
 Lindharth, Helge, Dir., 1.3.
 Lindov, Hans Persson, Billedhugger, 28.9.
 Lindsted, Agnes, Telegrafass., 19.6.
 Lindstorff, Dagmar, f. Willadsen, 20.4.
 — Will., Dir., bkg. 24.2.
 Linnemann, Søren, 20.2.
 Lissau, C. F., Stationsforst.*, Aalborg, bkg. 13.10.
 Littung, Wovi, 28.6.
 Lohmann, Karen, f. Lange, 23.6.
 Lohse, Elna Emilie, f. Stausholm, 27.9.
 Loland, Georg, Portner*, 11.2 og H.: — Emmy, 10.2.
 Lomholt, Johanne, f. Skov, 31.1.

- Lomholt, Kirstine, E. e. Gdr. Viuf, bkg. 15.1.
- Lommer, Alfrida Karoline, Frue, KS. 6.2.
- van der Loo, Karen Oline, f. Hansen, 4.8.
- Looft, J., Stationsforstander*, 28.11.
- Lorentzen, Martha, Apoteker*, bkg. 23.12.
- Mogens, Forf., Maler, 7.2.
- R. Thorsen, Forpagter, Vroj, 27.12.
- Sigrid, Fuldm., 5.3.
- Lorenzen, H. J., Valgmenighedspræst*, 11.1.
- Lotinga, Genie, 25.10.
- Lottrup, Hans Gjeding, Fabrikant, 3.11.
- Lous, Victor, Restauratør, Boserup, 14.11.
- Lucas, Inger Margr., f. Schmiegelow, FS. 28.1.
- Ludwig, Carl Bernh., Smedemester, 27.9.
- Ludvigsen, Chr., MF*, Fisker, Hyllinge, 24.4.
- Luid, Anna Marie, f. Vestergaard, SBS. 28.7.
- Lumbye, Oscar, Gross., bkg. 14.11.
- Lunau, Anna, E. e. Købm., Næstved, 11.10.
- Christine Louise, KS. 9.1; M.: Textilarb., KS. 9.1.
- Mette Kirstine E., f. Sørensen, 26.4.
- Lund, Amalie Margr., f. Munch, 17.2.
- Caroline Mathilde, f. Christensen, 7.11.
- Cathrine, E. e. Fabr., 18.7.
- Chr., Ejendomsmægler, Kgs. Lyngby, 3.6.
- Edel Kathr. Elisab., E., KS. 20.7.
- Edith Ingeborg Nielsen, f. Meier, 30.8.
- Elisabeth Kristine, Bornchavelærerinde, KS. 4.7.
- Emilius Vilh., Bestyrer, 11.7.
- Emma Elise Helga, Skuespillerinde, KS. 3.11.
- Erik August, Ejendomsmægler, 12.11.
- Frederikke Jacobine, 31.3.
- H. C., Overdyrlæge, Vordingborg, bkg. 1.9.
- Hans N. T., Læge, Faaborg v. Varde, 7.8.
- Harald Chr., Ing., 29.6.
- Hilda Frederikke, f. Dahlgreen, E. e. Skibsf., 10.3.
- Ida, Jægermesterinde, Annissegaard, 13.9.
- Ingeborg, 13.11.
- Inger Marie, f. Weihrach, FS. 17.6.
- Jens, Læge, Ø. Jølby, 23.6.
- Lund, Johanne, E. e. Repr., 24.1.
- Johs., Arkitekt, Kgs. Lyngby, 13.9.
- Johs., Glarm., 8.2.
- Jutta Fuhrmann, 14.3.
- Knud Aage, Gortler, Aarhus, 27.11.
- Laur., Gaardejer*, Gram, bkg. 5.1.
- Margrethe, Frue, 27.12.
- Martine Anna Cathr., KS. 7.1.
- Metha, Frue, 5.11.
- Paula Nielsen, f. Moldrup, 28.12.
- Peter Gustaf, Styr., KS. 9.12.
- Poul, Murerm., Lydum, bkg. 3.7.
- Rose Charlotte, 6.9.
- S. A., Viceskoleinsp., Dec.
- Sylvia Neergaard, Frue, 1.11.
- Søren Chr., 2.4.
- Tage Degenkolv, Forretningsfører, KS.13.11.
- Theodor, Malerm., 2.7.
- Vibeke, f. Hastrup, 1.9.
- Lund-Sørensen, Karen Margr., KS. 24.12.
- Lundbeck, Anna, f. Møller, 13.3.
- Lundberg, Alma Fanny, Frue, KS. 18.5.
- Anton Emil, Elektriker, KS. 13.7.
- Kr. Vald., 10.2.
- Sofie, f. Jensen, 18.11.
- Lundby, Ellen Sofie Elisab., E. e. Sognepræst, KS. 30.9.
- Lundegaard, Ax. Alfr., Billedhugger, KS. 15.3.
- Lundgreen, Betty Anna Marie E., 27.2.
- Lundh, Frida, f. Erlandsen, 24.2.
- Lundin, Tage, Tilskærer, 4.12.
- Lundquist, Margr., M.: Sigv., 18.11.
- Lundsgaard, Jens, Gaardejer, Laasby, bkg. 16.3.
- Lundsteen, Daniel, Fabrikant, 9.11.
- Karen Marie Dorthea, f. Jakobsen, 10.3; M.: Dommer, Fredericia.
- Lunkewitz, Agnes Christ., f. Engqvist, 5.5.
- Lunn, Aage, Assurandør, Filialdir., 23.5.
- Olga, f. Hvalsoe, 14.8.
- Lüders, Agnes, 4.12; S.: Kai.
- Lyders, Ester, f. Birch, 6.6.
- Lykke, Marie, f. Gram, 11.7.
- Lykkemeyer, Karen Marie, 20.11.
- Lüneburg, Aug., 6.3.
- Lyngbye, Fr. Osc., Arbejds., KS. 16.2.
- Sv. Aa. Ernst, 18.2.
- Lyng, Petra, 6.4.
- Lynggaard, Niels, Gross., 22.5; H.: Else.
- Lysberg, Chr., Møbelfabr., bkg. 5.12.
- Lyster, Karen, f. Svendsen, bkg. 9.7.
- Lütjens, Dorthea Hoffmann, 3.12.
- Lytjohan, Augusta, 17.3.
- Lützau, Paula, f. Sørensen-Reffs, 27.11.
- Lützen, Edith Louise, f. Andersen, 11.3; M.: Ove.

- Lützen, S. H., Dommer*, Korsør, 3.5.
 Lægning, J. O., Postkontr.*, Aalborg, 5.9.
 Løgstrup, Sofus, Gross.*, 12.8; H.: Kirstine.
 Løjmand, Bodil Blume, Exam. pharm., 10.3.
 Lønberg-Holm, Ma, f. Bentzon, 22.4; M.: Poul.
 Loppenthin, Anna, 23.4.
 Løth, S., Tømrem., Dybvad, bkg. 11.12.
 Løvaas, Charles, Skuespiller, 30.3.
 Løvenskiold, Jenny, 3.2.
 Löwenstein, Anna, 10.2; M.: Th.
 Löventoft, Ove Vald., Fabrikant, 17.11.
 Løvgreen, Poula, 16.1.
- Maale**, Karen Margr., f. Petersen, KS. 25.9.
 Mackeprang, Ulr., Jægermester, 24.3.
 Madie, Paul, 20.10; H.: Inge.
 Madsen, Sophus, Biografteaterdir., bkg. 2.12.
 — Ths. Alb. Marinus, Dir., Hjørring, 25.8.
 Magius, Johanne, f. Allesen de Fine Bunkeflod, 7.5.
 Maglekilde, Vald., Gross., 5.3.
 Magnus, Hilleborg Else Augusta, f. Petersen, FS. 16.10.
 v. Magnus, Rigmor, Overlæge, Dr. med., 17.4.
 Mahrt, Holger Georg, Bankfuldm., 8.10; H.: Valborg.
 Maisel, Meta, Fotograf, 31.8.
 Malling, Dora, Sekr., Horsens, bkg. 24.9.
 Malmros, Hulda Christine, KS. 9.11.
 Malmstrøm, J. A. R., Modelforv., KS. 27.7.
 Marcher, Alb. Theodor, Smedemester, KS. 19.9.
 — Hans Chr., Kontorchef, Translatør, 17.3.
 — Sv. Ove Juel, KS. 13.2.
 Marckmann, K. W., cand. mag. 19.1., Marcus-Møller, Beate, f. Hannover, 12.2.
 Maretta, Joh. Sofus, 31.1.
 Marhauer, Aug. Fr. Theodor, Fabrikarb.*, KS. 8.7.
 Marke, Elna, f. Heinrich, 3.1.
 Markers, Mary, f. Paustian, 1.12.
 Markwardt, Hilma, 12.2; M.: Poul.
 Marquard, Ellen, Frue, 25.11.
 Marqvardsen, Rigmor, Tandlæge, Helsingør, bkg. 10.8.
 Marschall, Ad. J., Fabrikejer, Madison Florida, 7.7.
 Marston, E. A. W., Afdel. Arkitekt, 27.10,
- Martens, Mariane, E. e. Fabr., Asferg, bkg. 25.6.
 — Sofie, f. Glatved, 4.9.
 — Willy, Repr., 2.8; H.: Magda.
 Marti-Jensen, H. P., Dir.*, 7.11.
 Martini, Amalie, 2.3.
 — Andrea, 30.6.
 Marton, Anna Margr., 30.10.
 Mathiesen, Borge, Sergent i Flyvev., 3.11.
 — Henrik, Vinhandler, Bordeaux, bkg. 2.1.
 — R. de Fine, Direktør, 15.2.
 Matthissen, Carla, f. Bloch, Roskilde, 15.10; M.: Ax.
 Matthäus, Karl, Gravor, 18.7.
 Matz, Johan, Kontorchef*, bkg. 13.8.
 Mazanti, Asta Edith Sigrid, f. Dahl, E., FS. 30.3.
 — Frithiof, Repræs., 21.6.
 Mayland, O. K., Civiling., 13.3.
 Meier, Inger Marie, 10.2.
 Meiner, N. Ch. Stokholm, Repr., Horsens, bkg. 18.11.
 Meisner, Bernh. Heinr., Bogbinder, 13.8.
 — Ella, Fru, 23.5.
 Meisner-Jensen, Marie, Oberstinde, 29.12.
 Mejer, Astrid, 4.12.
 Melander, Johanne, E. e. Stationsforst., Præstø, 28.2.
 Melchert, Justa, Frue, 18.4.
 Melchior, Johanne, Frue, Silkeborg, bkg. 27.6.
 — Sophie, Oversygepl., 22.8.
 Meldgaard, Chr., Købm., bkg. 11.10.
 Meller, Johs. Valeur, Veksell., 8.10; H.: Julie.
 Menck-Thygesen, Palle, Læge, Dr. med., Herning, 30.6.
 Mende, Carl Emil, Revisor, 27.9.
 Mengelberg, Maria Clara, f. Hohneck, NBS. 17.3.
 Mensen, Erik, Dommerfuldm., kst. Landsdommer, 28.2.
 Mentzel, Soph. Gotfr. Anders, Restauratør*, SBS. 16.11.
 Menzel, Har. Maro Vilh., Dir., KS. 4.3.
 Merling, Anton, Kontorbest.*, Højbjerg, 21.3.
 Mertz, Christine, E., KS. 23.12.
 v. d. Merwede, Sylvia, Lærerinde*, bkg. 14.11.
 Messerschmidt, L. K. L., Togfører, bkg. 22.1.
 Meyer, Agnes, Frøken, 17.8.
 — Anthonette, Frøken, bkg. 20.11.
 — Chr. Ole Hjalmar, Købmand*, KS. 7.11.
 — Else Petrea, 16.11.

- Meyer, Emil Beno, Porcelænsmaler, 25.9.
 — Fr. Alb. Alexander, KS. 7.4.
 — F. G., Dyrslæge, Farum, 9.9.
 — Georg, Pianostemmer, FS. 4.9.
 — Gerda M. L., 19.3.
 — Hjalmar, 7.11.
 — Jacob Wigh, Maskinarb., KS. 20.10.
 — Karen, Fru, Nykøbing S., 9.1.
 — Martin, Restauratør*, 12.8; H.: Augusta.
 — Otto, Prokurist, 10.2.
 — Rob., Motorsagk., Civiling., Aalborg, 22.3.
 — Thyra Cecilie, KS. 11.12.
 — Viggo I., 8.2; D.: Grete Heger.
 Michaelsen, Peter, Gross., Lunderskov, 25.2.
 — Thora, E. e. Godsinsp., Gyldensten, 20.2.
 Michel, Henry Alb. Vilh., Faktor, KS. 9.7.
 Michelsen, Ax., Fabrikant, Kolding, bkg. 5.8.
 — C. F., Toldforv.*, Hillerød, 17.2.
 Mikkelsen, Anton M., Post- og Telegrafkass.*, 13.11.
 — Caja Laura, f. Blücher, 2.12.
 — F. V., Stationsforst., Kapt., Tinglev, 5.4.
 — Gudrun, f. Hjorth, Transl., E. e. Apoteker, 24.9.
 — H. E., Landsretssagf., 27.9.
 — Niels, Dir., bkg. 10.6.
 — Peter, Kæmner, Biografdir., Ronne, bkg. 10.7.
 — Th. Borgen*, Gross., Logstør, 20.2.
 — Th., Depotforv.* i Geod. Inst., 26.2.
 Milling, Peter N., Murersvend, FS. 17.6.
 Milne, Emma, Fru, 2.5.
 Milner, Joh. C. C., Repr., bkg. 22.3.
 — Kjartan Westrup, Gross., KS. 17.9.
 Missfeldt, Clemens, 3.6.
 Moesgaard, Kr., Kreditforen.repr., Gdr., Ikast, bkg. 31.1.
 — Niels, Repræsentant, Ringsted, bkg. 31.7.
 Mogensen, I. W., Stationsforst.*, Kolding, bkg. 21.2.
 Mohr, Sylvia, f. Schouw, 20.6.
 Mohrbutter, Elfride Ingeb., Fru, 2.8.
 Mole, Vilh. Josefine, KS. 21.9.
 Mollerup, Anna, Professorinde, 2.4.
 — Tyge, Arkitekt, 12.9; H.: Grethe.
 Mommsen, S. E., Løjtn., Lærer, Aalborg, 23.4.
 Monberg, Cecilie Emilie, E., FS. 14.12.
 Monrad, Emma Hedevig, f. Lohmann, KS. 29.5.
 — Magnus, Papirmester*, Oslo, 8.4.
 Moos, Doris, f. Jæger, 21.11.
 Morgan, Ingeborg Astrid, Frk., NBS. 17.3.
 Morgenthaler, Gottfried, Ostehandler, Hedehusene, 8.7; H.: Karen.
 Moritz, Carl Gottlieb, Vinhandler, KS. 12.8.
 Mortens, Ingrid, Hotelindehaver, f. Vang Lauridsen, bkg. 14.7.
 Mortensen, M., Prof., Iowa College, 12.3.
 — Niels, Gaardejer, Krogstrup, 18.11.
 Morville, Holger, Veksellerer, 11.1; H.: Annette.
 Mosbech, Holger, Professor, Dr. theol., 3.9.
 — Maren Kathrine, 22.7.
 Mosbæk, Kirstine, Kina-Missionær*, Sønderup, bkg. 23.8.
 Mose, N. M., Overdyrlæge, Randers, 27.10.
 Mossin, Carl Holg. Andreas, NBS. 21.4.
 Moth, Boline, 24.4; M.: Emil.
 — Jenny, E. e. Kommandørkapt., 4.9.
 Mourits-Petersen, Joan, 17.12.
 Muchardt, J. C. F., Murerform., KS. 30.5.
 Munch, Bent, Kontorist, KS. 7.7.
 Munck, Henrikka Sus. Jacobine, f. Ditlevsen, NBS. 24.11.
 — Kjartan, Læge, 17.3.
 — Meta, f. Iversen, 4.7.
 — Susanne, 14.11.
 Mundt, Inger Margr., f. Schroder, E. e. Skovrider, 20.1.
 Munk, Fr., Hestehandler, Vejen, bkg. 20.6.
 — Hanne Mette, E. e. Stationsforst., Aarhus, bkg. 19.2.
 — Mathilde Th., f. Palm, FS. 9.3.
 — N. A., Propr., Roerslev Mollegd., bkg. 22.9.
 Munkebo, Hans Chr., Tekstiling., bkg. 14.7.
 Musmann, Kirsten, 17.5.
 Muurmann, Karen, 4.5.
 Muusfeldt, Poul, Dir., Helsingfors, bkg. 28.1.
 Mygind, K. M. J., Forstelærer*, Hvejsel, bkg. 25.1.
 — Laura, 15.4 i London.
 Mühlerwirth, Harald Alb., Korelærer, KS. 16.11.
 Myhre, Ada, E. e. Fot., Svaneke, bkg. 14.3.
 Müller, Axel, Sognefoged, Hareskovby, bkg. 6.8.
 — Birgitte Johanne Roed, Sygepl.*, KS. 19.6.
 — C. F., Overtrafikass.*, Skodsb., 6.10.
 — Edouard, Dir., Aarhus, bkg. 2.4.
 — Ed., Dir., Tønder, bkg. 5.4.

- Müller, Elise Cathr. Margr., E., KS. 15.12.
 — Fr., Viceolderm., Bogbinder., 25.11
 H.: Olga.
 — Hakon, Lektor, Odense, 19.5.
 — P. E., Kontorchef* u. Mag., cand. jur., 7.11.
 — Pedernille Marie, f. Bendtsen, E., 30.8.
 — Thorald Læssøe, Instrumentmager, 10.7.
 Müllertz, Dorothea Helene, f. Hein, 8.4.
 Münster, Ellen Andrea Christiane, f. Larsen, E., KS. 6.3.
 — Heinrich, Bogbinder., Haderslev, bkg. 2.7.
 Münzenberger, Elisab., f. Pontoppidan, 30.6.
 Mürer, Nancy, Frue, 13.3.
 Mærsk-Møller, Alexander, Svendborg, 16.10.
 Møgelgaard, Andrea, Sygepl., 12.11.
 Møgelvang-Hansen, J., Læge, Randers, 30.10.
 Møhl, Agathe Joh. Margr., E. e. Ingkaptajn, KS. 3.1.
 — Johan, 24.9; F.: Steffen.
 Mølgaard, J., Stationsforst., Nr. Aaby, 5.4.
 Mølhof, Ewald, Retouchor, og Datter: — Ulla, 12.7.
 Mølholm, Camilla, 26.11; M.: Gunnar.
 Møller, Alex Ludv., Gross., KS. 6.7.
 — Andreas Friis, Civiling., 10.3.
 — Anna, f. Frantzen, 12.5.
 — Anna, f. Strange, 15.8.
 — Antoinette, E. e. Fabr., 31.8.
 — Asger, Købm., Esbjerg, bkg. 4.11.
 — Astrid Amalie, f. Nyboe, 3.6.
 — Carl, Skolebetj.*, 4.2.
 — Carl Axel, 10.11.
 — Carl Joh. Kaalund, 29.12.
 — Dorthea, 17.10; M.: A. M.
 — Edel Alvilda, Tegner, 5.4.
 — Ella Elisab., f. Vognsen, E. e. Hrdsfoged, KS. 29.7.
 — Elna, Frue, bkg. 6.2.
 — Emmy, f. Dederding, 23.6; M.: Thyge.
 — Eugenie, f. Lense, E. e. kgl. Kammermusik., 15.1.
 — Frank, Herreekvip.hdl., bkg. 13.9.
 — Frederikke Bothilde, f. Hansen, KS. 4.11.
 — Frits, Konditor, Lyngby, bkg. 9.12; H.: Ellen.
 — Fritz Vilh., Fabrikarb.*, KS. 29.5.
 — Gerda, E. e. Sagf., Middelfart, bkg. 18.6.
 Møller, Gustav Georg, Maskinarb.*, KS. 4.12.
 — H. Chr., Overass., 28.4; H.: Laura.
 — Henr. Fred., Baadfører*, 13.6.
 — Hjalmar Vilh., Skorstensfejerm., 17.9.
 — Hugo, Skibsmægler, 25.2.
 — Joh. Henr., bkg. 19.8.
 — Johs. Amandus, Maskinm.*, 8.1.
 — Jørgen, Gross., Hundslev Als, bkg. 4.2; S.: Prof. Chr. M.
 — Karen, f. Schiødt, 16.3.
 — Karl J., Bygm., bkg. 3.9.
 — Laur. Holland, 2.4.
 — Lilli, f. Scottle, 31.12.
 — Ludv. Henr., Komm.formand, Aalborg, bkg. 6.6.
 — Marie, bkg. 9.1; M.: Sognepr., Bandholm.
 — Marie, f. Bach, 15.11.
 — Marie, Form.* f. alm. Dansk Massageforening, 21.11.
 — Marie Volmersen, f. Brøndum, 4.4.
 — Noline, f. Rechendorff, 12.9.
 — Noline Marie, Kontorist, KS. 20.11.
 — Pontus Hans Kr., KS. 19.6.
 — Poul Nyholm, Civiling., 14.12.
 — Ruth Holm, Frue, Roskilde, 3.2.
 — Siversok Ingeborg, Frue, 6.7.
 — Thora Eleonora Helma, FS. 23.9.
 — Thyra Marie, f. Bach, KS. 18.11.
 — Tom Blichfeldt, Brygmester*, Aarhus, bkg. 15.7.
 — Ulla Bojsen, KS. 17.1; M.: Forstander.
 — Vilhelmine, f. Bonnichsen, Odense, 23.11.
 — Will., Overass., Vejle, bkg. 23.9.
 Møllgaard, Chr., Sognefoged*, Lourup, bkg. 23.7.
 Monsted, Erik Viggo, cand. pharm., 3.6.
 — Knud Mørk, Arkitekt, 4.9.
 — Maren Marie Margr., E., f. Bredstrup, 25.10.
 Mørch, Carl Gross., 26.10; H.: Asta, f. Schur.
 — Laura, Vorgod, bkg. 9.1; M.: Mahhdl., bkg. 9.1.
 — Louis, Fr., Sominem., 1.3.
 — Lykke, f. Boye, 22.7.
 — Sylvia, f. Andersen, KS. 8.9.
 — Will., P. H., Maler*, KS. 19.6.
 Mørck, Sofie, 27.1; M.: H. C.
 — Thekla Marie Elise, KS. 2.7.
 Morkeberg, Anna Marie, 2.7.
 — H., Sagfører, 9.1.
 Naabye, Rona, f. Rehder, 8.7.
 Nansen, Carl, Trafikkontr.*, 15.5.

- Nass, Jul. Godtfred Edv., Teltholder, bkg. 28.3.
- Nathansohn, Rosa, f. Rubinstein, bkg. 30.4.
- Naver, Christina Poula Cl., bkg. 13.5; M.: Forlagsboghandler.
- Nedergaard, Elisabeth Ørnum; 18.11; M.: Peder.
- Neelmeyer, Ax. L. S., Fabr., Kobm., 2.6.
- de Neergaard, Arthur H., Propr., Lojtn., Randers, 10.10.
- Neergaard, Johs., bkg. 9.12.
- Nekman, Edith, 15.9.
- Nellemann, Laura E., Nyborg, 17.11.
- Nesje, Kaare, 29.8.
- Neuhausen, Hans Peter Fr., KS. 6.1.
- Neumann, Aug., Revisor, Lojtn., 12.4. — Mary Gertrine, f. Johansen, SBS. 14.2.
- Neumeyer, Kaj, 10.9; H.: Lydia.
- Neuschwang, Leonhard, Montor, 28.9; H.: Erika.
- Neve, Georg, Nerve læge, Dr. med., Rungsted, 27.3.
- Neven, Vilh. Ad., Dir., Gaardejer, Tønder, 5.1.
- Nexo, Anna Andersen, Klasselott.koll., KS. 29.9. — Margr. Andersen, Lærerinde*, KS. 3.1.
- Nielsen, Poul, Redaktor, ML.*, 3.8.
- Niekiel, Nanci Sofie Astrid, E., Frue, KS. 30.11.
- Nielsen, A. C., Husm., Sekr., Gelsted, bkg. 28.8. — Agner, Kontorchef, exam. jur., 1.2. — Alfr., Premierlojtn., Vordingborg, 11.11. — Anna Marie, f. Sonne, KS. 9.4; M.: Præst. — Axel Seligmann, Kontorchef*, 15.2. — Axel T., Pastor emer., Lyngby, 31.7. — Benjamin, Provst, Pastor emer., 5.3; H.: Alfrida. — Bernh., Stenhuggerm., 1.9; H.: Eli. — Bjarne, Generalkonsul, Gross., 14.7. — Carl, Boghandler, Haderslev, 28.7. — Carl, Hotelejer, Odense, 22.11. — Chr., Kaptajn, bkg. 6.11. — Edv. P., kgl. Kapelmusikus*, 29.9. — Frode B., Underdir., Civiling., 5.4. — Hakon, Veksell., 20.2; H.: Else f. Winkel. — Hjalmar, Dir., Aarhus, 15.2. — Jacob, Gaardejer, Sogneraadform., MA.*, Taasinge, bkg. 8.6. — Jacob Oluf, Stationsforst.*, 4.3. — Jakob, Gdr., M. A., Bjerreby, 5.6. — Jens, Malerm., Aarhus, 3.9.
- Nielsen, Jens Chr., Gaardejer, Thorning, bkg. 8.3. — Jørgen T. A., Dommer*, 25.9. — Jørgen, Forstander, Civiling., 14.2. — Karl Johan, Konsulent, Svendstrup, bkg. 16.7. — L. E., Stationsforst., Havdrup, 19.8. — Marie Schaldemose, f. Bruun, 30.6. — Marius Chr., Postm., KS. 17.12. — N. Abildgaard, Direktør, Holstebro, 24.8. — N. P., Konsul, 7.12. — Niels Bruun, Fuldm.*, 11.5. — N. K. Klank, Højskoleforst.*, Aabyhøj, bkg. 13.3. — Niels Anton, Trikotagefabrikant, 12.2. — S. M. S. A., Stationsforst., Skærbæk, 7.7. — Simon, Stadsdyrlæge, Kolding, bkg. 30.9. — Th. L., Overlæge, Aarhus, 2.5. — Thorvald, Organist* v. Frederiksborg Kirke, FS. 22.7. — W. Skou, Bibl., 7.9. — Willy, Kontorchef, 15.3.
- Niemann, Laura Viktoria, E., KS. 3.10.
- Nim, Ragnhild A., 19.9.
- Nissen, Henrik, Gross., 2.3. — N. C., Sognepr., Augustenborg, 27.12.
- Nisted, Vilh. O., statsaut. Rev., 11.8.
- Noack, Gustav R., Stukkatorm., 2.3; H.: Marie.
- Nolsoe, Henriette Margr., 8.1.
- Nord, Vilhelmine, f. Bekker, Slagterm., 11.12.
- Nordby, Karla, Prokurist*, KS. 16.4.
- Nordentoft, Emma, Froken, Thisted, bkg. 3.10. — Knud, Forfatter, Landsretssagf., KS. 23.6.
- Nordhoek, H. G., Skibsf. i Gronl. St., 24.2.
- Nordsteen, Henrik Viggo, Blikkenslagermester, Roskilde, bkg. 17.3.
- Nordvig, Vald., Artillerim.*, 19.12.
- Norlev, Johanne, Frue, 3.10.
- Norstrand, Caroline Agnete Bjorsson, KS. 24.7.
- Norved, Erh., Pastor emer., 4.8.
- Novrup, Andrea, E. e. Lærer i Alslev, bkg. 10.6.
- Nummelin, Peter J. H., Sognefoged, Marstal, bkg. 5.8.
- Nutzhorn, Ditlev, Propr., Verninge, bkg. 25.3.
- Nyborg, C. T., Gross., 17.4. — Emma, 13.7. — Louise, 3.12.
- Nyegaard, Grete, Fuldm., Cand. jur., 8.8.

- Nygaard, Axel, Tegner, 10.2.
 — Vilh., Bagerm., 22.4.
 Nyholm, Ellen, f. Wesche, 13.3.
 — Gyrithe, f. Gundel, 7.9.
 — Ivar, Kontorchef*, 21.4; H.: Ingeb.
 Nymann, Mathilde Cæcilie, 7.5.
 Nyrop, Ernst, bkg. 4.12.
 Nystrom, Ax. Har., Gross.*, KS. 9.12.
 Næraa, Asger, Overkirurg*, Dr. med.,
 bkg. 23.6.
 Næss-Schmidt, Erh., Læge, Rudkøbing,
 22.6.
 Næsted, Olga, 28.6.
 Nøkkentved, Benedikte, Frk., 24.4.
 Nørgaard, Sigrd, f. Platen-Hallermund,
 NBS. 30.6.
 Nørbjerg, Othilie, f. Tandrup, Trane-
 bjerg, 3.3.
 Nørby, Aage P., Konsul, Johannes-
 burg, 20.8; H.: Ritta.
 Nørbæk, M. P. S., Propr.*, Hadsten,
 bkg. 14.2.
 Nørgaard, Chr. Albrecht, Urmager-
 mester, KS. 16.11.
 — Frantz Oscar, Pastor emer., 17.3;
 H.: Mathilde, f. Jensen.
 — Jens, Gross., 24.2.
 — Jørgen, Cigarhdl., Ribe, bkg. 25.6.
 — Magdalene, f. Ahlstrøm, FS. 28.1.
 — Niels, 27.6; H.: Hansine.
 — S. C. C., Overlærer*, ML.*, Randers,
 13.9.
 Nørholm, A., Kaptajn, Nordby F., 22.8.
 Nørilit, Ellen, f. Friis, 17.6; M.: Ku-
 stode.
 Nørregaard, Karen, f. Samson, 11.8.
 — Jens, Professor v. Univ., Dr. theol.,
 26.7.
 — Sofia, 29.1; M.: Johs.
 Nørretranders, Agnes, 26.8.
- Øbelitz**, Ellen, Stiftsdame, Vallø, 9.8;
 Br.: Præst.
 Oberbech-Clausen, H. P., Premierløjtn.,
 Vinhdl., 23.1.
 — Jeanne, f. Michelsen, 19.11.
 Odewahn, Paul Erik, Fuldm.* i Natio-
 nalb., 16.12.
 Odgaard, Carla, bkg. 30.1; M.: Skibs-
 mgl., Løgstor.
 Offersen, Niels, Konsulent*, Vinding,
 33.8.
 Ohl, Henrik G., 26.9; H.: Ella.
 Ohlsen, Jørgen E., Generalkonsul,
 Gross., 13.5.
 Ohm, Henrik Zeuthen, Godsejer, Us-
 singgaard, 30.1.
 Ohrt, Helene, Kroejer*, Foldingbro,
 23.9.
- Olesen, Johs., Bankdir., Tarm, bkg.
 8.11.
 Ollendorf, Betti, f. Beck, KS. 26.10.
 Olschansky, Petra Severine, f. Møller,
 7.7.
 Olsen, A. T., Toldforv.*, Vejle, 7.6.
 — Arnold, Dir., Murerm., Espergærde,
 7.9.
 — Carl, Overretssagf., Koge, 15.5.
 — Chr., Fabr., 28.3; H.: Valborg, f.
 Flygge,
 — G. E., Gross., Vicekons., Helsingør,
 12.6.
 — I. V., Telegrafkontr., 6.2.
 — Johs., Dir., Aalborg, 6.5.
 — Niels P., Forstander, Bøgilgaard,
 24.9.
 — O., Overmaskinm., 22.1.
 — O. L., Gross., 27.6.
 — Oluf A., Sognepræst*, 23.9.
 Omann, Preben, KS. 23.3.
 Onsgaard, Mogens Peter, 10.3.
 Oppermann, Agnes Dagm. Caroline,
 KS. 2.6.
 Ostermann, Ferd. A., Maskinforhdl.,
 Gross., bkg. 4.2; H.: Josephine.
 Ostmann, Lydia, 18.11.
 Oszadlik, Stephan, Repr., 20.5.
 Ottesen, Carl J., Fabrikinsp.*, 13.7.
 — V. P., Forstander, Ølstykke, bkg.
 26.11.
 Ottinger, Ax. Vilh., Skotojsarb.*, KS.
 7.7.
 Otto, Margareta, f. Stade, 16.2.
 — Rich. Sv. Wiren, Aktuar, KS. 5.1.
 Owen, Ellen, f. Christmas v. Dirckinck-
 Holmfeld, 4.3.
 Overgaard, Alfr., Insp., KS. 4.7.
 — Alfr., Dommerfuldm., Skanderborg,
 29.12.
 — Betty Marie Dagmar, Frue, FS. 17.8.
 — Hans, Propr., Asmusgaard, bkg. 25.3.
 — Ingvard, Sogneraadsform.*, Gdr.,
 Faartoftte, bkg. 28.10.
 — Mads, Gaardejer, Sognefoged, bkg.
 14.1.
 — Senius, 17.12.
- Pade**, Kay F., 29.12; H.: Jenny.
 — Oscar, Afd.chef, Orlogskapt., 14.3.
 — Rosa, f. Braun, 30.3; M.: Henrik.
 Pafeimi, Panocrazio, Kunstmaler, KS.
 4.2.
 Pagh, Anna Johanne, E. e. Overass.,
 f. Jørgensen, 17.11.
 — Ernst, Sadelmagerm., Krogstrup,
 bkg. 3.11.
 — Jens T., Form., Kolding, bkg. 4.4.
 — Knud, Hotelejer, Kammerraad, 23.11.

- Palbo, Hans, Overopsynsm.*, MB.*, 18.1.
- Palm, Carl W., Inkassator, 17.12.
- Paludan, Emilie Amalie, f. Hvalsoe, 27.5.
- Pamperin, Emil, 5.5.
- Panduro-Hansen, Marie, E., 10.2.
- Papp, Jens Alfr. O., Arbejdsrn., KS. 8.4.
- Parker, J. G., Politimester*, 26.3.
- Parnow, Ida, f. Gavelli, 6.4.
- Pass, E., Dir., 5.11.
- Paul-Petersen, Aage, Arkitekt, Oberstl. 19.7.
- Paulli, K. H., Kontorchef*, Cand. jur., 19.10.
- Paulsen, Carl C., Blikkenslagerm., 2.7. — Harald, cand. pharm., Assens, 20.5.
- Pauy, Julie, f. Hammer, E. e. Ing., KS. 17.3.
- Paustian, Hertha Knudsen, 4.12.
- Pearce, Inga, f. Nielsen, 21.4; M.: Raym. Pedersen, A. V., Maskinkaptajn, 13.8. — Bent, Regiss. v. Det kgl. Teater, bkg. 15.5. — C. C. J., Maskining.*, 20.1. — Carl Aug., Skuesp., Mimiker, 29.10. — Dines, Dir., Holbæk, 24.6; H.: Karen. — Holger, Professor Dr. phil., 25.10. — Holger Schaumburg, Sognepræst* i V. Velling, 13.3. — J. E., Skibsinsp. i DFDS, 9.8. — Jens Peder, Folkemindesamler, Faarevejle, 29.10. — L. M., Borgm.*, Manufakturhdl., Struer, 29.6. — Marius, Gaardejer, Ovstrup, bkg. 13.11. — P. M., Bankdir., Lemvig, 21.7. — Uffe B., Civiling., 25.10.
- Pelch, Alexander, Lokomotivfører, 1.3.
- Perregaard, Jens, Tømrerm., Aarhus, bkg. 7.8.
- Pers, Chr., Maskinm.*, 21.6.
- Peschardt, Anna Marie, f. Petersen, KS. 14.8.
- Peters, Bendix Johs., Sadelmagerm., KS. 4.2.
- Petersen, Anton, Civiling., Paris, 5.11. — Carl Fr., Borgm.*, Rødby, 17.12. — Carl Rs., Solobasunist i Aalborg Byorkester, 10.2. — F. E., Hovedkass., 14.4. — Henry, Chefing., bkg. 12.5. — Hulda, f. Hoppe, E. e. Godsforv., 30.10. — K. A., Trafikkontr., Struer, 31.5. — Kay, Fabr., 22.12. — Ole Sandvad, cand. pharm., 4.7. — P. N., Gdr., ML*, Røjle, 17.3. — Paula, Transl., 5.9.
- Petersen, Povl, Salgschef, Ing., bkg. 23.5.
- Petersen-Schepelern, Johs., 20.11; H.: Rigmor, f. Wissing.
- Petry, Christian, 14.8.
- Peulecke, Oda, 3.3.
- Pfeiffer, Carla Dorothea K., f. Welcher, KS. 14.8.
- Pfeil, Edv. Wilh., Arbejdsleder*, 17.1.
- Pheiffer, Jacobine Eline, FS. 16.9.
- Philipp, Aug., Prokurist, 6.9.
- Philipson, Ellen Sofie, f. Polack, FS. 21.9.
- Piasecki, Anna Kristine, KS. 18.9.
- Picker, Agnes Wilh. Margr. 26.12.
- Pihl, Thor Estrup, Malersvend, KS. 8.9.
- Pii, Louise, Frue, 2.10.
- Pille, Oline Margr. N., NBS. 20.10.
- Pindborg, Karen, Frue, 29.9.
- Pio, Ellen Julie V., Frue, NBS. 13.10.
- Piper, Preben, cand. pharm., Ebeltoft, bkg. 23.12.
- Pisani, Joseph Vald., Skorstensfejerm., KS. 15.7.
- Planck, Carl, bkg. 22.11., d. i USA.
- Platz, Johs., Gross., Sønderb., bkg. 1.2.
- Plesner, Ellen, f. Birch, 22.2, E. e. Adjunkt, Helsingør.
- Jutta Elise, f. Schou, E., KS. 10.4.
- de Plessen, Erik, M. V., Baron, Maler, 2.11.
- Ploug, Beatrice, f. Nicolaisen, KS. 24.2. — Johanne Marie, f. Aggersborg, E. e. Ktch., bkg. 8.4. — Laur., Civiling., 6.4.
- Polack, Arthur, Læge, 19.2. — Sarah, bkg. 10.4.
- Pontoppidan, F. J., Toldforv., 16.12; H.: Bessie. — Gerda Margr., 4.2; M.: Kommandorkaptajn, S. E. P. — Marie, f. Wieth, E. e. LRS., Ribe, 13.7.
- Pors, Helga, Birkerød, 23.11; M.: Søren. — Søren, Hesthandler, Baantrup, bkg. 20.7.
- Porsdal, Agnes, f. Wamberg, Roskilde, 2.7; M.: Helge.
- Posselt, Else, Overlærer, 22.3.
- Poulsen, Emilie Elisab., f. Balle, KS. 23.11. — H. H., Postmester, Vedbæk, 14.10. — Hans F. T., Direktør, 31.5. — J. C., Generalkonsul, Gross., 19.4. — Jens, MA*, Sogneraadform., Gdr., Harte, bkg. 19.1. — Jeppe, Dyrlæge, Skive, bkg. 16.3. — Julius H., Fysiurg, Hillerød, bkg. 7.5. — Just, Overlæge, Vejle, bkg. 13.9.

- Poulsen, Jorgen H., Sagf., Branddir., 29.8.
 — Karen, Skuesp., 15.2.
 — Marie Mathilde, f. Westergaard, E. e. Rektor, 24.10.
 — Marius J., Overfartsleder*, Kapt., Nyk. F., 5.10.
 — Nathalie, f. Krause, Skuesp.*, 1.9.
 Pouplier, Mathilde, f. Brincker, 6.7 i Hamborg.
 Prehn, Dagmar, f. Musaeus, 15.2.
 — Elna, E., KS. 4.9.
 Preisler, Bertel, 27.7; H.: Gaga.
 — Sv. Eivin, Gross., 16.7.
 Prejsler, V. E., Toldkontr., Kastrup, 21.10.
 Pries, Otto Herm. O., KS. 2.1.
 Priess, Anders, Fiskeeksportør, Glyngøre, 10.9.
 Priiskorn, Ax. C. M., Murer*, 14.4.
 — Wald., Kornkontr., 7.2.
 Primon, Anna Eegholm M., Frøken, 22.6.
 Printz, Grethe, bkg. 23.8.
 Printzlau, Carl Ingemann, Chauffør, NBS. 25.8.
 Prip, Agnes Lorentzen, bkg. 1.7; M.: Repr., Fredericia.
 — Otto, Skibsmgl., 27.4.
 Priskorn, Bernh., Stenhuggerm., KS. 21.11.
 Prytz, Johanna Wilhelmina F., kld. Gade, Organist, NBS. 28.4.
 Præstmark, Gerda, 23.10.
 Prætorius, P., Centralbest., Karlby, bkg. 3.10.
 Pugé, Karen, f. Hajslynd, bkg. 5.2.
 Puggaard, Wilhelmina, f. Christensen, NBS. 21.4.
 Pullich, Ellen, f. Zimmermann, 11.10.
 Pypee, Josef, 3.10.
 Pødenphant, Sophie Vilh., f. Arvesen, E., 21.6.
- Quaade, Sofie, E., 20.7.
 Quie, Jens Rud., Form.*, KS. 30.3.
 Quist, Gerner Clemmen, Agent*, Viborg, bkg. 16.12.
 Qviding, Maria, KS. 14.7.
 Qvist, Edle, 11.3.
 Qvistorff, V., Marinemaler, 1.5.
 Qvortrup, Ax. Holg., Restauratør, NBS. 7.1.
 — Hulda Caroline, E., KS. 20.6.
 — Inga Kristine, Best.*, Randers, bkg. 25.3.
- Raackmann, N., Fabrikant, Horsens, bkg. 30.11.
- Raaschou-Nielsen, Nelly, f. Andersen, Sorø, E. e. Rektor, 23.11.
 Raasig, Emilie, Frøken, 31.1.
 Rabe, Ellen, f. Tvede Lind, 14.7.
 Rabinowitz, Ebba, 22.8.
 Rabøll, Chr., Kaptajn, Assens, bkg. 18.8.
 Radford, Rob., Gross., 13.11.
 Raffenberg, Joh. Jul. Edvin, Boghmedhj., NBS. 5.5.
 Rafn, Aage, Arkitekt, 7.5.
 — Nikoline, f. Jensen, Møldrup, bkg. 21.7.
 Rahbek, Ingeb., bkg. 21.1; M.: Skomagerm., Viborg.
 Rahlff, Laura Marie, E. e. Fabr., KS. 20.6.
 Rambusch, Asger, Isenkr., Odense, bkg. 29.10.
 Ramsing, N. P., Socialundersøger, Kristrup, bkg. 15.9.
 — O. F., Frugthandler, 24.2.
 Ransdal, Einar, Forvalter* v. Det kgl. Teater, 23.1.
 Rantzau, Fanny, Lensgrevinde, Krengerup, 11.9.
 Ranulf, Sv., Professor, Dr. phil., Aarhus, 16.3.
 Rasbech, Hedvig, Frøken, Gjerlev, bkg. 29.12.
 Rasch, Thorv. P., Musiker*, KS. 19.2.
 — Vald., Musiker, Kolding, bkg. 23.7.
 Rask, Kristian, Gdr., Thorning Toftgaard, bkg. 30.9.
 Rasmussen, Alfr. L., Dir., Taastrup, 3.12.
 — Ch. A. H., Øjenlæge, Næstved, 28.6.
 — Chr. J. M., Dir., cand. pharm., 8.2.
 — Conrad Buchholtz, Afd.ing. i DSB, 5.1.
 — E. R. K., Postkontr., 9.12.
 — Emil, Gaardejer MF*, Hannesborg, 2.2.
 — Gustav, Udenrigsmin.*, Gesandt i Rom, 13.9.
 — J. N., Stationsforst., Vibbjerg, 2.3.
 — N. L., Planteavlsskons., 27.2.
 — Noline, f. Rasmussen, Provstinde, 20.2.
 — O. J. J., Postm.*, Middelfart, 11.9.
 — P. A. Graae, Landsretssagf., Skælskør, bkg. 24.1.
 — R. C., Postmester*, Odense, bkg. 30.12.
 — Rs., Gdr., ML.*, Hvolbæk, 11.12.
 — V. C. M., Trafikkontr., Aarhus, 1.6.
 Rathje, Emilie, 22.3.
 — Helga Marie Sofie, E., KS. 1.7.
 Rathsack, Helga Voss, KS. 5.12.
 — Louis, Ing., 28.7.

- Rathsack, Martha Vilh. Marie, 25.8.
 — Vitus, 13.5.
 Rauholt, Ellen, f. Friis, 23.5.
 Raupach, Gunnar, Lokalhist., Købm.,
 Odder, bkg. 7.7.
 Ravn, Hansine Amalie, f. Nielsen, E.,
 KS. 14.9.
 — Karen Marie Margr., KS. 2.7.
 — Laue Jensen, Gaardejer, Skodborg-
 hus, bkg. 13.7.
 — Marie, Rest., Ribe, bkg. 23.5.
 Ravnkilde, Vald., Sagf., Helsingør,
 11.12; H.: Elly.
 Rechnitzer, Hjalmar, Viceadmiral, 21.6.
 Redsted, Anna, Frue, Næstved, 21.2.
 Ree, Agni Viola, f. Espenhain, KS. 23.11.
 — Max, Arkitekt, Dir., Hollywood, 7.3.
 Reenberg, Bent, 27.9.
 — Dagmar, 13.5.
 Refsgaard, Maren, Frue, Bjerregaard,
 bkg. 6.7.
 Regin, Karen Margr., 2.8.
 Rehberg, Hedevig, 20.9.
 v. Rehling-Qvistgaard, Peter Chr., Fi-
 deikommisbesidder, 17.10.
 Reiche, Johanne, 13.7.
 Reiff, Vilh. Johs., Bager, 1.11.
 Reimer, Ellen Marie, 13.6.
 — Nathalie Joh. Soph. E., NBS. 2.6.
 — Poul, Mekaniker, Eskilstrup, 23.1.
 Reimer-Petersen, Orpa, 8.1, M.: Vict.
 Reimers, Vilh., Købm., Nivaa, 13.1.
 Reinhardt, Carl Georg, KS. 12.1.
 — Gotfred Nic., Købmand*, KS. 13.7.
 — Lucie, E. e. Marineing., 8.3.
 Reinhardt-Andersen, Valborg, Frøken,
 17.6.
 Reisæter, Bente Buhl, f. Steners, 12.10,
 Oslo.
 Reittel, Johanne, bkg. 8.4.
 Rendrup, A. K., Skoleinsp., Nyk. F.,
 16.2.
 de Renouard, Elisab., 20.10.
 — Christine Alvilde, KS. 14.11.
 — Lane, 30.10.
 Resendal, Ch., Gross., 21.4.
 Retelsdorf, Dominica, KS. 13.2.
 Reumert, Borghild, f. Bech, 4.2.
 Reusch, Fr. Vilh., Dir., Skræderm., KS.
 21.8.
 Reventlow-Criminil, Diana, Grevinde,
 Sydfald Hallig, 5.8.
 Reyn, Alma Elise Johanne, Overass.,
 KS. 14.3.
 Riber, Ellen, f. Adriansen, SBS. 31.1.
 Richardt, Emmy, 11.3.
 Richter, Anna Marie, E., KS. 29.6.
 — Herbert, Farverm., Hørsholm, bkg.
 19.4.
 — Valborg, Massose*, 5.9.
 Richter, Vilhelmine Caroline, KS. 25.8.
 Riebau, Ebba, 8.9.
 Riemann, Gorinette Gunhild, KS. 13.7;
 M.: Fotograf.
 — Karla, f. Iversen, 12.7.
 Rieper, Sigismund, Hørsholm, 9.3.
 Rieper-Holm, Uno, Købm., 14.7; H.:
 Margr.
 Rietdorf, Pauline, f. Franzen, 10.5.
 Rievers, Alfr., Gross., 21.1.
 Riis, Andreas, Landmand, Bornholm,
 bkg. 9.4.
 — Anna, Frue, Vils, bkg. 7.4; M.:
 Brygger.
 — Annemargr., Lotterikoll., 18.7.
 — Elli, Frue, 30.6.
 — Nanna Baagoe, Læge, Aarhus, 8.8.
 Riis-Carstensen, E., Afd.chef, Orlogs-
 kapt., 19.4; H.: Astri.
 Riis-Magnussen, Johanna, f. Mierisch,
 23.11; S.: Siegfried.
 Riise, Mathilde, f. Lund, 31.7; E. e.
 Overintendant.
 Riishede, Henrik, Ing., Aabyhøj, bkg.
 16.1.
 Riishøjgaard, Marie, f. Boje, bkg. 6.10;
 M.: Sognepr., Rise.
 Riising, Jørgen Torp, Dyrslæge, bkg.
 27.11.
 Riisman, Helga Marie, f. Tingleff, 6.7;
 M.: Mich.
 Ring, Aug. W., Isenkr., 19.3.
 — Thomas P., 8.3; H.: Thyra.
 Ringmacher, Cathrine, Frk., 3.7.
 Ritz, Sara Thyra, 25.2; M.: I. M. R.
 Ritzau, Herm. Ferd. Otto, Sliber, KS.
 25.2.
 Rix, Karen, 9.6.
 Rodian, Amalie Mathilde, bkg. 10.8;
 M.: Urmager, Slangstrup.
 Rodskjær, Viggo, Gaardejer, Kapt.,
 Kolding, 28.4.
 Roed, Fr. Thorv., Gasværksarb., KS.
 15.12.
 Roed-Müller, Birg. Johanne, Sygepl.,
 Sønderborg, 10.6.
 Roepstorff, Dagny, f. Hummel, 28.9.
 Rogberg, A. G., Afd.ing.*, 18.6.
 Rohde, Amanda Marie, E., 3.1.
 — Julie, f. Klindt, 15.5.
 — Marie, E. e. Lokomotivf., Aarhus,
 bkg. 2.6.
 Rolin, Ane Margr. Christence, Frøken,
 Viborg, 19.10.
 — Frederikke, KS. 13.7; M.: Scene-
 funktionær.
 Rolsted, Valborg, 7.10.
 Ronge, Emil, Boghandler, 19.12.
 Roos, Thorv. Henn., Skibsværftsarb.,
 5.7.

- Roost, P., Prokurist, 23.2.
 Rose, Marie, f. Mark, 10.7.
 Rosen, Leopold, Politim.*, Jægerspris, 18.4.
 Rosenberg, Clara, f. Thiesen, 25.3; M.: Holger.
 — Frantz Chr., Lokomotivf., KS. 24.11.
 — Louis, 15.1; H.: Signe.
 — V. A. L., Overretssagf.*, Landsretts-sagf, 19.12.
 Rosendahl, Emma Emilie, 5.3.
 Rosendal, Edith, 25.12; M.: Sv.
 Rosenfeldt, N. C. F., Maskinm.*, 30.8.; H.: Ellen.
 Rosengaard, Marie, f. Freudenthal, Hillerød, bkg. 13.2.
 Rosengren, Vilh., 21.11; H.: Karen.
 Rosenkjær, Johanne, E. e. Komml., 22.1.
 Rosenkrantz, Holger, 26.9.
 Rosenlund, N. P., Gross., Odense, bkg. 11.6.
 Rosenquist, Joel Carl Leonhardt, Jord- og Betonarb., NBS. 11.2.
 Rosenstand, Einer, Arkitekt, 27.2.
 — Eleonora, f. Bengtson, Sygepl., KS. 21.9.
 — Mathilde, Frue, 4.7.
 Rosenthal, Joh. Nic., Købm., Svendborg, 31.12.
 Rosenorn, Paul Chr. S., Overkontr., Løjtn., 14.2.
 Rosin, Hanne, Frue, 22.4.
 Ross, Frithiof, 23.11; H.: Lilli.
 — Jens A., Manufakturhdl., Allingaa- bro, bkg. 23.9.
 Rossen, Peter Mathiesen Hammer, Smed*, FS. 12.8.
 Rossini, Nielsine Kirstine Dagm., FS. 2.12.
 Rothausen, N. E., Skibsff., Fredericia, bkg. 17.1.
 Rothe, Fritz Vilh., Murer, KS. 10.9.
 Rudholt, Ellen Marie, E., NBS. 29.12.
 Rundin, Louise, E. e. Postinsp., 16.1.
 Rung-Keller, Helga, f. Palludan, 21.4; M.: Organist.
 Rungwald, Waleska, f. Philipson, 13.11; S.: Helge.
 Russin, Jenny, E., KS. 30.11.
 Rutzou, Elfrida Maud, London, 7.8.
 Ruud, Jørgen, stud. med., NBS. 18.8.
 Ryberg, Lydia, f. Evers, 25.9.
 — Nanna Vilh., Frøken, 30.8.
 Rübner-Wissing, Chr., Repræsentant, 21.6.
 Rydal, Niels Jensen, Gaardejer, Kirke- vænge, Ilskov, bkg. 9.7.
 Rye, Arnold, Redaktør, 8.9.
 — Olaf, Hovedkass.*, 20.1.
 Ryge, Hanne, Frue, 20.1.
 Rügge, Karen, Frue, 11.12.
 Ryssel, Peter Rob., Skolebetjent, KS. 4.7.
 Rytter, Emil, Insp., bkg. 5.7.
 Ryyd, Jørgen, Stud. med., 8.8; H.: Kirsten.
 Rætzell, Aff Mathilde, 20.3.
 Rævskjær, C. C., Politifuldm., Nibe, 21.11.
 Rødgaard, Dagmar, E. e. Købm., Es- bjerg, bkg. 8.9.
 v. Rømeling E., Tandlæge, Koge, 31.12.
 Rømer, Anna Katarina, f. Rasmussen, KS. 7.7.
 — L. M. T., Værktøjsmager*, KS. 21.4.
 — Rigmor, KS. 22.8; M.: Hospitals- insp.
 Rønde, Thekla Julie, f. Holstein, FS. 24.6.
 Rønild, J. P. P., Sognepræst*, Tømme- rup, 9.1.
 Ronne, Gudrun, f. Jespersen, 22.4.
 — Ida Louise, f. Hejse, E. e. Maskinm., KS. 27.5.
 — Louise, 9.12
 Røper, Kristine, E., 11.12.
 Rørbye, Erik, Ing., bkg. 14.11.
 Saabye, Otto Fr., KS. 14.12.
 Sabra, V. O., Ing., 17.9.
 Sabroe, Minna Louise, f. Høyer, bkg. 31.5; M.: Erik.
 Sadolin, Emma Victoria, Frk., 19.8.
 Sahl, Olga Margr., E. e. Trafikinsp., Aarhus, bkg. 21.1.
 Sahlertz, Rigmor, 9.11.
 Salicath, Kirsten, 15.5.
 Sallé, Holger Vilh., Metalarb., KS. 31.10.
 Salling, Emil Laur. P., Maskinarb., KS. 10.7.
 — Ferd., Købm., Aarhus, bkg. 23.6.
 Salomon, Mathilde, Frue, 12.6.
 — Thekla, 14.6.
 Samson, Jørgine, 20.3, M.: Holger.
 Sand, Carl Chr., Blikkenslagerm.*, KS. 9.11.
 Sandau, Thora Amalie, Frue, NBS. 17.2.
 Sandberg, Vilh., bkg. 22.12.
 Sander, Adolph S., Dir.*, KS. 26.1.
 — Henriette Margr., KS. 30.6.
 — Margr., f. Lausten, SBS. 28.8.
 Sander-Larsen, Sigurd, Øjenlæge, Aar- hus, bkg. 7.10.
 Sanders, Helene Henriksdatter, KS. 10.3.
 Sandersen, Alvilda, E. e. Skibsinsp., 18.1.
 Sandholt, Laur., Gaardejer, Andrup, bkg. 24.11.

- Sannom, Ragnhild, Skuesp., 8.8.
 Sandstrøm, Ingrid, E., KS. 15.7.
 Sardemann, J., Civiling., Konsul, Aarhus, 10.1.
 Sass, Ketty, f. Daae Hansen, 1.3.
 Saunte, Sv. Louis, Tømreerm., NBS. 23.9.
 Saxild, Gudrun, f. Hassell., M.: Civiling.
 — Ingeborg Marie, Sprogler., KS. 14.10.
 Saysette, Jens M., Antikvarboghdl., KS. 14.9.
 Schaarup, Alba, 12.4.
 Schacht, Ludvig W., cand. pharm., Silkeborg, bkg. 12.3.
 Schack, Johs. P., Kasserer*, KS. 20.8.
 Schack-Schou, Johanne, f. Due, 16.3.
 Schaldemose, Lili, f. Mathissen, 10.11.
 Schandorf, Christine, 19.12.
 Scharling, Frode, Postkontr., 20.5; H.: Johanne.
 Scharnowsky, Marie Ant., KS. 6.5.
 Scharnweber, Heinr., Joh., Kommunalarb.*, S.BS, 15.6.
 Schaumann, Max, Fabrikejer, ML*, Haderslev, 25.8.
 Schaupp, Esther Elise Martha, f. Jensen, KS. 29.7.
 Scheel, Emilie, Frøken, 11.4.
 Scheffler, E., Korpssoff.*, 8.5.
 Scheibel, Nancy Rosalie Maria E., KS. 25.4.
 Scheibye, Anna Marie E., 28.4.
 Scheitel, Helga, f. Hytten, 18.5.
 Scheller, Emmy Kirstine Joh., Tekstilarb., KS. 16.1.
 — Hugo, Assurandør, 29.7; H.: Werna.
 — Kaja, f. Harboe, 27.5.
 Schellerup, Ellen Marie, KS. 16.3; M.: Bogbinder.
 Schenstrøm, Emilie, Frøken, 4.8.
 Scherffenberg, Katinka, f. v. d. Lippe, 8.12; M.: Godtfred.
 Scherling, Knud, 25.8.
 Scheuer, Povl, Overlærer, KS. 20.4.
 Schibbye, Didden, Frue, bkg. 15.7.
 Schibler, Sofie Henriette E., KS. 27.8.
 Schierff, Johanne, Frue, 19.4.
 Schierling, Emma Doris, f. Svane, KS. 31.10.
 — Lorentze, 30.10.
 Schiermacher, Johs., Stationsforst.*, Bandholm, bkg. 13.1.
 Schiermer-Petersen, Valborg, Frue, 22.5.
 Schiern, Agnes, f. Guldbeck, 8.4.
 Schierup, Kristine Petrea, E., NBS. 20.1.
 Schiff, Marie Ingeb., Frue, KS. 20.8.
 Schilling-Hansen, Alb., 8.6; H.: Martha.
 Schiønning, Emilie Oline, f. Olsen, KS. 28.10.
 Schiønning, Herb. Carl Chr., Postfunktionær*, KS. 29.10.
 Schiørring, Ingeb., f. Benniche, NBS. 7.4.
 Schiøtt, Ane Marie, bkg. 19.3; M.: Købm., Kalundb.
 Schiøtt-Madsen, Lilian, 24.8.
 Schiøttz-Christensen, Thora, f. Krabbe, Aalborg, E. e. Red., bkg. 21.9.
 Schiøtz, Wilhelmine Schulenburg, Pianistinde, 4.12.
 Schjellerup, Agnes, Danselærerinde* Aalborg, 24.3.
 — Chr., Pensionist, KS. 17.7.
 Schjerning, Dusine Severine, E., KS. 12.8.
 Schjørring, Ingeb., E. e. Præst, Haarlev, bkg. 9.4.
 — Kaj Q., Gross., 7.11; H.: Ingeborg.
 Schjøth, Anna Marie, Frue, 6.7.
 Schlanbusch, Bertha, f. Kjeldsen, 24.5.
 Schleisner, Ax., Fabr., bkg. 10.3.
 Schlichtkrull, Laur., Kontorchef, 3.5; H.: Inger E.
 Schlipper, Signe, 23.12; M.: E.
 Schlosser, Carl, Lokomotivf., Esbjerg, bkg. 25.11.
 Schlüntz, Thyra, f. Halse, 7.11.
 — Wilh. H., Overoff., 25.2.
 Schlütter, Henrik, Civiling., 4.1.
 Schmahl, Hugo, Dekorator, bkg. 27.6.
 Schmaltz, Sv. Aa., Husejer, 22.10; H.: Anna.
 Schmelling, Sophie, Frue, 19.12.
 Schmidt, Aage, Gross., 23.10; H.: Helga.
 — Agnes, f. Bastrup, 5.9.
 — Alfr. Joh., Cigarmager, NBS. 30.6.
 — Alfr. Carlo, Propr., Ordrup, 14.7.
 — Alfr. Martin, Skibsf.*, Dragør, SBS. 19.6.
 — Anna, f. Holgersen, 26.1.
 — Anna Marie, f. Edsberg, FS. 24.2.
 — Anton, Musikdir., Brørup, bkg. 15.5.
 — Dagmar, Frøken, 28.7.
 — Eleonora Augustine, KS. 27.11.
 — Elise Cathr., Margr. M., f. Hjorth, KS. 4.7.
 — Emma, 7.12.
 — Erik, Skolebestyrer, cand. theol., 5.12.
 — Hans, Hotelbest.*, Tønder, bkg. 7.10.
 — Hedvig Malta, f. Jensen, E. e. Gross., 11.12.
 — Hedvig Margr., f. Jensen, FS. 17.12.
 — Holger E., Maskinm., 4.12 i Liverpool.
 — Holger Thue, 10.1.
 — Ida Thomsen, f. Kleist, 23.12.
 — Johs., Typograf, Forf., Vejle, bkg. 11.12.

- Schmidt, Kai Hilmer, 18.7.
 — Knud Axel, Bladhandler, KS. 21.10.
 — Leif Jørgen, Guldsm., KS. 19.3.
 — Madsigne Jenny J., E., KS. 21.12.
 — Marie Andrea Elise, f. Bramsen, NBS. 24.2.
 — Martha Bertha Jacobine, f. Hechmann, NBS. 17.2.
 — Olaf Wilh., Murerform., 6.11.
 — Peter, Fuldm., 8.1; H.: Ellen.
 — Titte, f. Svarrer, 11.7.
 — Torben, 11.10.
 — Ulf, Oberstl., Chef f. Jydske Tøjhus, Hjørring, 30.3.
 — Vally, 19.1.
 — Viggo, Overlæge, Dr. med., 18.2; H.: Lolly.
- Schmitto, Agnes Friis, Frue, Form.* f. Dyreværneforeningen Svalen, 24.1.
- Schmitz, P., Dir., Ribe, bkg. 22.5.
- Schneider-Petri, Walter, 8.7.
- Schneidermann, Emilie Marit, Frue, KS. 2.2.
- Schnell, Grethe, 22.10.
 — Thyra Nicoline, Konfiturehandler-ske, KS. 18.2.
- Schnohr, Anna, f. Granzow, 13.6.
 — H., Værkfører, bkg. 27.10.
- Schnoor, Vald., Sporvejsfunktionær*, 26.1.
- Schobius, Kristine Olette, KS. 4.11; M.: Pensionist.
- Schor, Ehlers Wilh., Maskinsnedker, KS. 11.7.
- Schou, Carl Mar. Matthias, Snedker, KS. 10.12.
 — Charlotte, Frue, Tvedegaard, Kolding, 31.1.
 — Edel Kirstine, 26.3.
 — Edith, 5.8; M.: Ludvig.
 — Ida Augusta, f. Weisskopf, KS. 30.1.
 — Karen Marie, E., KS. 4.8.
 — Ludvig, Gross., 28.2.
 — Niels Schack, 24.12.
 — Olga, Professorinde, f. Malmberg, 23.2.
 — Peter Chr., Fabrikant, 20.10.
 — Rob., Skibsreder, Frederikshavn, 2.6.
 — Th., Politikommissær*, 1.8.
- Schouboe, Jenny Dorthea, Økonoma*, KS. 30.6.
 — Jens, Kaptajn, Propr., Alleenborg, 29.3.
- Schouboe-Madsen, Elise, f. Bodenhoff, Klostermollen, 5.12.
- Schoubye, Louise, E. e. Amtslæge, bkg. 26.8.
- Schousboe, Elly Ida, bkg. 17.8.
- Schoustrup, Kirstine, 16.8.
- Schow, Ellen Gudrun, Frue, 1.6.
- Schov, Sv. V., Gymn.lærer, 15.1; H.: Meta.
- Schramm, Margareta Johanne, E. e. Gravørm., KS. 19.3.
- Schrep, Peter Martin Andreas, KS. 28.10.
- Schröder, Aage, Ing., 18.10.
 — Andreas Jørgen, Havnearbejder, KS. 17.8.
 — Anna, Frøken, Slagelse, 26.12.
 — Carl Beruh. Fritz, Pensionist, KS. 20.8.
 — Chr. J. F., Købm.*, Aalborg, bkg. 13.1.
 — Einar W., Købm., Odense, bkg. 20.8.
 — L. J., Metalstøber, 17.12.
 — Karen, f. Danjelsen, 8.7.
 — Margrethe, 23.1.
 — Sv. Aa., 28.8; H.: Linda.
 — W. E., Stationsbest.*, 6.1.
- Schultz, Agnes Joh. M., f. Sørensen, E., 4.7.
 — Alfr. C. J., Repræsentant, 25.9.
 — Carl, Ejendomshdl., Lyngby, 20.4.
 — Fanny Philippa, 24.12; M.: Einar.
 — Gudr. Marie Elisab., Frue, KS. 9.4.
 — Inga, f. Schultz, 25.11.
 — Jens Pouli, Murer, KS. 28.8.
 — Leon, Revisor, 31.1.
 — Poul, 6.9; H.: Ragna.
 — Poul Fr., Gross., KS. 7.9.
- Schultze, Arthur, Malerm., bkg. 26.4.
- Schumacher, Carl Sofus, bkg. 6.12; H.: Ellen.
 — Leif Gunnar, Typograf, KS. 19.6.
 — Viggo, Fuldm., 13.11.
- Schwalbe, Juliane, 1.9.
- v. Schwanenflügel, Ginja, f. Welhaven, 14.6.
- Schwartz, Alvine Sofie, 19.9; M.: Wald.
 — Camilla Gundel, f. Schibler, bkg. 10.7.
 — Emil Chr., Smedem., Broager, bkg. 9.3.
 — Helge Constantin, Arbejds-m., KS. 8.2.
 — Vanda, f. Budde, 19.2; M.: Holger.
- Schwartzmann, Marcus H., 19.3.
- Schwarz, Ingéb., f. Lundbye, Oberst-inde, Tersløsegaard, 2.1.
- Schwedler, Fridthiof, Køkkenchef, 27.6.
- Schweitz, Inger Marie, f. Brandstrup, 26.3.
- Schwenger, Aug. Vilh., 20.11.
- Schünemann. Johanne Elisab., f. Lindhardt, NBS. 15.9
- Schütt, Nanna Vilh., Telefonist, KS. 20.11.
- Schytte, Anna, Pianistinde, 16.3.
 — Barbara Karoline, f. Larsen, 21.8.
 — Borge Læssøe, Repræsentant, 9.4.
 — Jul. Emil, Klaverflytter*, KS. 7.7.

- Schytte, K. G., Kaptajnløjtn. (S) i Telegraftr., 13.11.
 — Peter Olaf, Maskinarb.*, KS. 24.10.
- Schütz, Emilie Magd. Kirstine E., KS. 13.1.
- Schütze, Joh. Philip, Cigarmager, KS. 9.12.
- Schäfer, Torkild J., 7.5.
- Schäffer, Christine, 11.11.
 — Paula, f. Schwensen, 28.2.
- Schødt, Helga, f. Larsen, Red., Hamme, 9.4.
- Schön, Petra, 20.10; M.: Wilh.
- Schönbech, V. E. Joh., Metalsliber, KS. 4.3.
- Schonberg, Christiane, f. Østrup, bkg. 27.9.
- Schöning, Inger, 24.10.
- Schött, Laur. Joh., Typograf, KS. 10.12.
- Sedwall, John, Hotelejer, 29.8.
- Seedorff, A., Prokurist, Aarhus, bkg. 2.9.
 — Kirsten, bkg. 30.9; M.: Læge, Aarhus
 — Otto Chr., 22.1; N. York.
- Seeger, Augusta, E. e. Manufakturhdl., 15.4.
 — Chr., Afdelingschef, 6.5.
 — Edvin, Fabr., 26.2.
- Seehusen, Knud Heine, Kommandørkaptajn, 5.2.
 — Lønborg, 23.4.
- v. Seelen, Johs. Chr., Isenkr., 7.12.
- Seerup, Marie, 6.7.
- Seidel, Margrethe, 29.8; M.: Chr., Bagerm.
- Seidelin, Hedwig, bkg. 26.11; M.: Pottemager, Faaborg.
- Seiersen, Edith, Næstved, bkg. 29.9; M.: Overdyrlæge.
- Seitzberg, Johanne, Frøken, Helsingør, bkg. 27.11.
- Sejerholt, Hans, Skoledirektør, Aarhus, 11.3.
- Selmar, Alexandra, KS. 23.2.
- Sennels, Martin, Købm., Hobro, bkg. 28.7.
 — Valborg, Hobro, 10.10.
- Serup, Jutta Charlotte, f. Bilfeldt, 25.10.
- Sick, Emil, Forstkand., Viborg, bkg. 20.4.
 — Emma, Lærerinde*, Middelf., 26.10.
 — Louise, 5.3; M.: Jul.
 — N. B., Overpolitibetj.*, Odense, bkg. 27.6.
- Sidenius, Chr. M., Købm., Stege, 24.10.
- Sieburg, J. Chr., Cigarfabr., Nyk. M., bkg. 25.9.
- Siegumfeldt, Johanne, Kunstvæverske, 11.3.
- Siehoff, Johs., Ordensbroder, 23.3.
- Siesbye, Oscar, Gross., Veksell., KS.7.9.
- Sievarts, Carl Sofus, 29.5.
- Siggaard, J. P., Sogneraadsform., Skjern bkg. 21.3.
- Silcowitz-Hansen, Signe, Generalkonsulinde, bkg. 28.3.
- Silfverberg, Anna Marie, Frue, Helsingør, 2.7.
- Silkeborg, Gudrun Helene, Frøken, FS. 3.8.
- Simsted, Louise, Overlærer*, Frøken, 7.6.
- Simmelkiær, Agnes Clara Henriette, f. Malling, bkg. 1.4.
- Simons, Helga, f. Rohde, 14.3.
- Simonsen, J. P., Skolebest.*, Ballerup, 18.3.
 — g. Eek, Karen Margr., Overlæge, Dr. med., Oslo, bkg. 14.5.
 — I. P., Skoleinsp., Ballerup, 18.3.
 — Martin, Sognef., Gdr., Flovt, 2.9.
 — Peder, Pastor emer., Haderslev, bkg. 19.2.
 — S. P., Læge, Roslev, 9.12.
- Sindballe, Kr., Professor, Dr. jur., 1.4.
- Sinding, Carl, Brændselshdl., 14.7; H.: Astrid.
- Sjøberg, A. M. D., Overlæge, Roskilde, 3.10.
- Sjøt, Karen E., 15.4; M.: Sølvsmedemester, 15.4.
- Skeel, Caja Christiane Louise Elisabeth, E. e. Kapt., KS. 22.4.
- Skibbyholm, Margr., 9.2.
- Skibsted, Thyra L., Frue, 11.4.
- Skjoldager, Chr., 3.12; H.: Maja, f. Schönbeck.
 — Herluf Vilh., Drastrup v. Skalborg, 22.11.
 — Jenny Nathalie Ida, f. Lund, 5.9.
- Skjødt, O. M., Overtrafikass.*, Esbjerg, bkg. 18.9.
- Skou, Anna Margr., f. Westergaard, Roskilde, 12.11; M.: LRS.
 — Marie, bkg. 2.7; M.: Godsejer, Ø. Grundet.
- Skov, Laura, f. Deichmann, 11.8.
 — Marie, Forst., 22.2.
- Skov-Petersen, Chr., Eksp.chef, 2.6.
- Skydsgaard, Peder, Malersv., KS. 22.7.
- Skytte, Axel, Forst.*, 14.4.
- Skånstrøm, Rigmor, f. Wilhardt, 6.8.
- Sletting, Poul Haakon, 30.6. i Silkeborg.
- Sloth, Cause, f. Justesen, bkg. 10.7.
- Slott, J. Chr., Politias., KS. 3.3.
- Smaakjær, A. N., Gross.*, 6.11.
- Smed, H. Chr., Skibsf., 12.8.
- Smidth, Anna, Frøken, 14.3.
 — Dagmar Charl. Kath. G., f. Harboe, FS. 22.6.

- Smith, Chr. Aaerstrup, Skibsf.*, Hasseris, bkg. 16.6.
 — Fanny Perch, E. e. Læge, Rødby, 21.5.
 — Hans Jac., Gross., 24.9.
 — Margr., f. Svarre, M.: Overtoldinsp., 14.7.
 — Otto Hedeberg, Civiling., cand. pharm., 12.8.
 — Otto Johs., Fabr.*, 22.8.
 Sneum, N. F. S., Lærer, Gjellerup, bkg. 3.3.
 Snog-Kjær, Esther, 21.8.
 Sodemann, Alb., Musiker, Aalborg, bkg. 18.7.
 Sommer Chr., Gdr.*, Sogneraadform., Eltang, bkg. 3.1.
 — Ellen Gunvor, KS. 2.3; M.: Havnearb.
 — Johanne Marie Ingeb., KS. 17.12; M.: Arbm.
 Sommermark, Ludvig, Rest., 27.8.
 Sonne, B., Rebslagerm., Svaneke, 24.9.
 — Caroline, 14.3.
 Speich, Emmy Nielsine Frederikke, f. Jørgensen, 11.2.
 Sperling, Ida Lenith, 17.4.
 Spies, Petræa, Frue, Nærum, 20.1.
 Splidsboel, Lauritz, Købm., Vejle, 5.4.
 Splittorf, Ove Georg, Driftinsp., Aarhus, bkg. 14.6.
 Sponeck, Wilh., Skovrider*, Greve, 1.9.
 Spore, E. L. C. S., Fuldm. i Finansmin., 2.12.
 Spove, Maud Gladys, f. Hansen-Raun, NBS. 15.7.
 Sprange, P. H. M., Trafikkontr., FS. 15.7.
 Spreckelsen, Karen, Frue, Kerteminde, 30.7.
 Springborg, Alfr. Dan., Arbm., 23.2.
 Spruit, Pieter, Boghandler*, Herlev, NBS. 2.6.
 Spoer, Johanne Sophie, f. Holse, 20.12; M.: Murerm.
 Staal, S. P. M. J., Eksportør, SBS. 4.7.
 Staall, S. J., 2.7; H.: Elisab., f. Sennels, 2.7.
 Stabelh, Harald, Teaterdir.*, Holstebro, 27.1.
 v. Staffeldt, Magnus, 11.11.
 Staggemeier, Louise, Frøken, 5.3.
 Stahel, Carl, Farverm., 28.3.
 Stahl, Herm., Arbejdsm., KS. 2.2.
 Stahr, Joh. Georg, Værkf.*, 7.2.
 Stallbohm, Wilh., Frøken, Aabenraa, bkg. 4.5.
 Stampe, Johs. Magnus, Red., 9.3.
 — Marie, 11.12.
 Stange, Chr. Vilh., Værkf., KS. 12.2.
 Stangerup, Anna Mathilde, KS. 5.7.
 Starcke, Charlotte, Professorinde, 9.5.
 Steen, Mizzi, Frue, bkg. 10.11.
 Steen-Hansen, P., Propr.*, 24.7.
 Steenbuch-Jensen, Theodor, 20.9.
 Steenholdt, Poul, Statskontr., 5.12.
 Steenstrup, Filip, Insp., Andersvænge, 19.12.
 Steenstrup-Jensen, E., Bogtr., Odense, 19.12.
 Steets, Alvine, E. H. C. A., NBS. 25.8.
 Steffens, Valborg, KS. 2.1.
 Steffensen, Elna Wesarg, Vejle, bkg. 1.12; M.: Lektor.
 — Else Marie, Provstinde, Struer, bkg. 14.4.
 Stegler, Andreas L., Gross, 29.3.
 Stein, Edel, Asyl-Forstanderinde, bkg. 23.11.
 Steinmetz, Anna Dorthea, E., KS. 19.5.
 — Carl Ludvig, 9.4.
 — Marie, f. Gregersen, E., bkg. 29.3.
 Stemark, Anders Johs., Afd.ing., NBS. 29.12.
 Stendrup, Alfr., Kaptajn, 25.6; H.: Kirsten.
 Steners, Peder Christiansen, Viceskoleinsp.*, KS. 20.10.
 Stern-Peltz, Fritz, Gross., Dr. jur., 26.6.
 Sterndorff, Aage, Restaurator, bkg. 17.11.
 Stevens, Marie Elise, 15.2.
 Stibolt, Otto, Overlærer*, Haslev, bkg. 5.3.
 Stig, Asger, Operasanger, Aarhus, bkg. 14.11.
 Stilling, Julius Bent, Repræs., bkg. 30.10.
 Stoere, Charles, Snedkerm.*, 29.12.
 Stolberg-Rohr, Elias Chr., bkg. 18.1.
 Stonor, Margr., f. Dühring, 24.8.
 Stope, A. I., Postforv., Fruens Bøge, 9.2.
 Stoppert, Joh. Georg, Værkf., 10.12.
 Storck, Clara Marie, KS. 6.1.
 — Ingeborg, Frøken, 6.4.
 Storgaard, Johanne, 14.6.
 Storm, Andrea, Frue, 4.2.
 — Lillian, 10.10.
 — Mimi, f. Hofman., E. e. Godseksp., Kolding, 8.2.
 Strand, Carl, 11.10; H.: Agnes.
 — Louise, f. Zimmermann, 7.9.
 Strandgaard, Julius, Overlæge*, Dr. med., 5.12.
 Strange, Ole L. P., Godsinsp.*, 13.3.
 Strecker, Thit, 11.10.
 Stricker, Kirstine, 5.12.
 Stridsland, Ove Høy, Bankfuldm., 12.2.

- Strufve, Alma Mathilde, E. e. Skibsf., 25.2.
- Strunge, Tage, Dr. med., bkg. 18.6.
- Struve, Augusta, f. Pedersen, E. e. Fabr., 18.3.
- Struwe, Ernst Ch. Vilh., Havnearb.*, KS. 3.1.
- Strøm, Alma, Frue, Aarhus, 28.4.
— Oda, 14.7.
- Strømberg, Thomasine, Frue, 12.8.
- Strømmen, C. M., Overbetjent*, 17.7.
- Strømvad, Ani, Frue, 23.6.
- Studsgaard, Th., Stationsforst., Ulfborg, 23.11.
- Stuhring, Petra, Frue, 30.10.
- Stürwing, Dorothea Frederikke, Frue, KS. 5.8.
- Stærk, Otto, Maskinchef*, 17.4.
- Stöckel, Gotlieb Emil, Kontorist*, 30.1.
- Støvring, A. C., Gross., Fredericia, bkg. 23.5.
- Suhr, Axel, Sukkermester, bkg. 17.8.
— Ellen Marie, f. Petersen, NBS. 30.6.
— Fr. Læssøe, Manufakturhdl., 7.1.
— G. F., Telefonmester, 1.10.
— Johanne Margr. Charlotte, f. Hansen, FS. 31.7.
- Sundberg, Edv., Snedker, 7.7.
- Sundø, Ole, Dir., Generalkonsul, 4.3;
H.: Gerda, f. Pødenphant.
- Svane, Cecilie Sofie, Bogholder, 10.2.
- Svarre, Nanny, Frue, Korsør, 5.4.
— Karen, f. Christensen, E., KS. 23.12.
— Hans, Fyrskibsf., 20.8.
- Svarrer, Carla, f. Kjærgaard, 21.3; M.: Anders.
— J. J., Apoteker, 20.9.
- Svedstrup, Gerner, Dommer, Frederiksberg, 3.12.
- Sveinbjørnsson, J. H., Kabinetssekr.*, Kammerherre, 12.3.
- Svendsen, Carl, Købm., Gilleleje, bkg. 4.1.
— Edvard, Sagf., 7.11.
— Sv. H., Gaardejer, Dragør, 27.2.
- Svindt, Ingvar, Overlæge, Randers, 28.7.
- Sydow, Jutta Alvilda, f. Tverskou, FS. 10.4.
- Sylvest, Ellen Marie, f. Jacobsen, NBS. 25.3.
- Sywenkyi, Mich., Katolsk Præst, 8.2.
- Sæby, Johanne, Frøken, 3.2.
- Sæderup, Niels, Skoleinsp.*, ML.*, Esbjerg, bkg. 19.12.
- Sällstrom, Franciska, 25.6.
- Søbjerg, Harry, Murerm., Civiling., 21.12.
- Søderberg, Justa, Vaskeriejer, bkg. 7.1.
- Søderholm, Hugo Karl Anton, 30.6.
- Søgaard, Peder, Arkitekt, Port Clinton Ohio, bkg. 7.5.
- Sølling, Einar Th., Bestyrer*, 22.10.
— Elisabeth Esmith, f. Juel-Berg, NBS. 8.12.
— Paul, Propr., bkg. 14.7.
- Sønder, R., Pastor emer., Hjorthøj, 3.6.
- Søndergaard, Anne Marie Bodholt, KS. 13.2, E. e. Statskons.
— Bent, Faaborg, bkg. 24.11.; H.: Kirsten, f. Aagaard.
— Else Margr. Krage, SBS. 30.11; exam. pharm.
— Thomas, Sogneraadsform.*, Gdr., bkg. 18.3.
- Sørensen, Camilla, Enkepastorinde, 29.1.
— Clemens, Sognepræst, Svendborg, bkg. 24.6.
— Eiler, Kunstmaler, 14.5.
— F. C., Skomagermester, 28.7.
— Fr., Konservator, Bjerringbro, bkg. 9.10.
— Jens, Kunstmaler, bkg. 30.9.
— Kristian, Arkitekt, Hadsten, bkg. 16.12.
— Martin, Gaardejer, Tved, 26.10.
— Søren Chr., Kunstmaler, Malmø, bkg. 6.3.
— T. F., Stiftskass., Ribe, 23.10.
- Sørresiig, M. C., Papirhandler, Rødkærbro, bkg. 27.1.
- Tagen, Georg, Dir., cand. pharm., 12.9.
- Taylor, Elisab., f. Henriksen, 20.4.
- Tefche, Ernst Gustaf, Glarm., FS. 26.2.
- Teglers, Poul, Tinghojgaard, 30.12.
- Tegner, Alfr. Vilh., Bankfuldm., KS. 11.5.
- Teilman, Ruth f. Nielsen, NBS. 15.12.
- Teilmann, Edith, Frue, Ringsted, 10.4.
- Teisen, Wilh. Groth, Propr., 21.7.
- Teisner, Bente, f. Muus, bkg. 30.8.
- Teller, Otto, Bogtrykker, 25.3.
- Tellkamp, Wilh. Augusta, 11.8.
- Terkelsen, Jens Madsen, Sognef.*, Sogner.form., Tjæreborg, bkg. 13.5.
- Termansen, Niels, Konservator, Maler, 24.2.
- Terp, Erik, Repræs., Aarhus, bkg. 12.3.
— Thomas, 26.2.
- Tersling, Kaj V., Direktør, Gross., 30.9.
- Tersløv, Alma Kirstine, f. Beyer, KS. 18.12.
- Thaarup, Ellen, f. Brix, Manufakturhdl., Roskilde, 18.3.
- Thalbitzer, Kirsten Sofie, Frue, KS. 5.5.
- Thamdrup, Inger Marie Bolette, KS. 4.5; M.: Læge.
- Thamsen, Emilie, bkg. 24.11; E. e. Læge, Slagelse.

- Thaning-Hansen, Helena Anna, E., 27.8.
 Thannum, Elna, 10.6.
 Thastum, Betty, 26.12; M.: Knud.
 Theisen, Ebba, Lærerinde, 14.6.
 Thielke, W. G., Skorstensfejerm.* i Nakskov, 28.11.
 Thielsen, Elfride, f. Fæderholt, 3.2.
 Thielst, Marie Dorthea (Misse), f. Houlberg, 2.7.
 Thierry, T. A., Arkitekt, 6.4.
 Thillemann, Joh., Skræderm., 14.6.
 Thirlund, Elise, f. Flensborg, 18.2.
 Thomas, Marie, Frue, bkg. 31.10.
 — Robert, Frøhandler, 22.6.
 Thompson, James, Restauratør, Aalborg, 11.9.
 Thomsen, A. F., Intendant, 11.11.
 — Brita, f. Moe, KommuneL., 13.9.
 — C. J. T., Overretssagf., Aarhus, bkg. 9.4.
 — Ejnar, Provst, Sognepræst, Besser, 24.11.
 — Emmy, f. Trojel, 12.9.
 — Hans Niels Rob., Sekr.*, Overretssagf., NBS. 1.12.
 — Hella, f. Ibsen, 9.9.
 — O. Lykke, Tandlæge, Horsens, bkg. 7.5.
 — Hella, f. Ibsen, 9.9; M.: Aage, Overretssagf.
 — Otto B., Sekr. i Univ. øk. Forvaltn., cand. jur., 14.6.
 — Thomas Chr., Postm., Nordby F., bkg. 3.8.
 — Willy Ove. Red., 12.12.
 Thonning, Karen, 16.8; M.: Poul.
 Thorhauge, Margr., E. e. Folketingsm., Bonderup, bkg. 22.6.
 Thorkilsen, A. M., Kontorchef* i Finansmin., 16.4.
 Thorlacius, Marthine, Frue, bkg. 29.10.
 Thornberg, Ejn. Vald. Kontaktpasser, KS. 17.7.
 — P. A., Sparekassebest., Gudhjem, bkg. 9.7.
 Thorning, Aug. J., Dipl. Ing., 7.4.
 Thorsen, Ingrid, Tandlæge, Bjeverskov, bkg. 3.3.
 — Torkild, Flyverløjtnant, 19.2.
 Thorsing, Alfr., Musikhdl., NBS. 14.1.
 Thorsøe-Jacobsen, Helge, Højesterets-sagf., April.
 Thorup, Anna Cathr., 13.3.
 — Clara, f. Simonsen, 12.6.
 — Jens J., Slagterm., 23.2.
 Thrane, Marie, Fredensborg, 6.12; M.: Eivind.
 — Niels, Handelsgartner, Kolding, 7.3.
 Thulin, Mathilde, 16.6.
 Thulin, Sigrid Elisab., 16.3.
 Thygesen, Augusta, Pastorinde, bkg. 27.1.
 — Niels G. C. H., Landsretssagf., 18.3; H.: Solveig.
 — Søren Christensen, Arkitekt, 26.9; H.: Marie.
 Thykier, Vald., Apoteker, 27.8.
 Thyrring, Axel, Assurandør, 5.8.
 Thøgersen, Alfred, Forstander f. Statens Plantetilsyn, 7.9.
 Timm, Vald. Fr., Malersv., KS. 23.9.
 Timmermann, Helga, 29.6.
 Tindborg, A. J., Pastor emer., Birkerød, 2.4.
 Tingleff, Hans, Propr., 18.3.
 Tobiassen, Nanny, Esbjerg, bkg. 14.1; M.: Postm.
 Tobiesen, Frits, Overlæge, Dr. med. 6.7.
 — Hans, Direktør, 27.4.
 Toepfer, Sv. Otto, Maskinm.*, 24.9.
 Toft, Harald Knud, Maskinarb., KS. 22.9.
 — Johan, Købm., 15.2.
 Tofte, Annelise, Frue, 11.11.
 Tolderlund, Niels, Præstø, 9.7.
 Tomdrup, Karen, Frue, bkg. 11.7; M.: Bernhard.
 Tommerup, Johanne-Louise, 4.5.
 Tonsgaard, Søren, Direktør, Gross., 17.11; H.: Margr.
 Top, Poul Madsen, Manufakturhdl.*, 13.8.
 Topp, Andreas, Læge, Kastrup, KS. 26.3.
 Topsoe-Jensen, Maja Helene, Tegner, 23.2.
 — S. H., Kaptajnlojtn., cand. jur., 1.12.
 — Vilhelm, Højesteretsdommer, 13.4.
 Torbøll, Laura, E. e. Læge, Skanderborg, 20.4.
 Torm, Fr., Professor, Dr. theol., 3.11; H.: Elisif.
 Tornmark, Harriet, f. Hermann, 22.1.
 Torp, Ingeborg, 23.8.
 — Mads, 31.7; H.: Anna.
 — Peter J., Kreaturhdl., KS. 25.2.
 Tortzen, V., Postmester*, 20.6.
 Tous, Anna, Frue, 23.1.
 Trab, Dagmar, E., KS. 25.6.
 Trabers, Jacobine, 29.12.
 Tranberg, J. Lindberg, Gross., Esbjerg, 6.2.
 Trane, Vald. Selmer, Fabrikejer, Ing., 11.6.
 Transø, Ebba, Bogholder, 21.6.
 Traulsen, H. A. C., Kontorchef*, 30.8; H.: Elna.
 Tregurtha, Emilie Ragnhild, 9.4.

- Treschow, Niels, Godsejer, Hjuleberg, 27.6; H.: Ragnhild.
- Tretow-Loof, Marie Juliane, f. Bojsen-Trepka, KS. 11.12.
- Trilles, Francisca José Juan Vives, Sproglærer, KS. 13.11.
- Trock-Madsen, Carl, Maler, 15.7.
- Troels-Lund, Marie-Louise Henriette, 6.3.
- Trolle, Halfdan Thorsten, Siamesisk Oberst, 10.5.
- Herluf Ove, Bogtrykker, KS. 16.5.
- Tronier, Anna Christine E., KS. 26.8.
- Tryde, Ernst, Læge, 21.4.
- Tschernia, Rachmiel, Skomagerm*, bkg. 20.6.
- Tulinus, Marie Kiertzner, f. Christiansen, 8.2, M.: Tage.
- Tuxen, Hermine Benedikte, Bestyrerinde, KS., 3.3.
- O. A., Dir., Ing. Middelfart, 23.10.
- Tvede, Thyra-Marie, f. Tengler, 5.12.
- Tvermoes, Louis, Kaptajn, Transl., 3.12.
- Tybjerg, Ellen, Frue, 21.8.
- Jens la Cour, Overkorrektør, SBS. 29.3.
- Tügel, Elisabeth, E. e. Kobm., Aalborg, bkg. 31.7.
- Türch, Vilh., 14.4.
- Tolbøll, M. J., Propr.*, Thisted.
- Tonder, Carl, Maler, Tønder, bkg. 17.12; H.: Meta.
- Tonsberg, Louise, Frøken, 14.1.
- Tørsleff, Sv., Siamesisk Overmarineing*, 21.4.
- Tottrup, Emilie, f. Hendriksen, 20.3.
- Udsen, Jens, Borgm.*, Farvehdl., Grenaa, 4.3.
- Uffelmann, Anna Marie Christine, KS. 11.9.
- J. L., Lagerforv., KS. 5.10.
- Uhl, Maria, E. e. Korpslæge, KS. 3.1.
- Uhrenholdt, Else Stæhr, f. Madsen, NBS. 17.11.
- Ullmann, Christof Xaver, KS. 21.2.
- Ulrich, Astrid, f. Kabell, 5.3; E., D.: Inger Merete Nordentoft.
- Unger, Nina, 18.10; M.: Karl.
- Ungermann, Ellen Bovig, KS. 7.7.
- Unmack, Christine F., NBS. 1.12.
- Unsgaard, Gunda (Adelgunda), Dommer, Hong, 7.3.
- Uttenthal, Marie Kirstine, E. e. Havnearb., KS. 3.1.
- Waagechristensen, Mary, Forf., 14.2; M.: L. Ehrencron-Müller.
- Wachschantz, Kirstense, 10.4.
- Wachmann, J. L., Skovfoged, Lyngaa, bkg. 5.8.
- Wachter, Jens, bkg. 11.2.
- Wadum, Niels Chr., Sæbefabr.*, 21.6; H.: Alfrida.
- Wael, Helga, cand. pharm., 14.4.
- Wagn, Carl, Kunstmaler, 27.12; H.: Rachel.
- Wagner, Anna, Frue, bkg. 12.5.
- Helga, E. e. Kapt., f. Goos., KS. 8.12.
- Marie, 16.4.
- Rich. Johs., Overmekaniker, 27.10.
- Wahlstrom, Astrid, bkg. 27.11.
- C. F. O., Vognmand, KS. 31.7.
- Holger, 6.10.
- Valbjørn, Jens, Hovedrevisor*, cand. jur., 4.8.
- Waldau, Oscar F., KS. 19.6.
- Valentin, Caroline, Porc.handler, Maribo, bkg. 16.12.
- Valentiner, Ax., Konservator, 16.2.
- Julie, 10.8.
- Walín, Ella Marie, f. Weischer, NBS. 24.2.
- Walleen, Karen, Baronesse, 29.8.
- Wallenstrom, Karl Johs. Aage, KS. 7.1.
- Vallentin, Karl, Tomrerm., 6.7.
- Wamberg, Valborg, f. Rossing, KS. 21.2.
- Wansinck, Ruth, 22.2; M.: Chris.
- Warming, Anne, 10.3.
- Warncke, Fr., Forretningsf., Odense, bkg. 9.9.
- Warner, Hulda, 19.11; S.: Ingolf.
- Warschafsky, Helena, 12.6.
- Weber, Anna, f. Nielsen, 15.1.
- Otto, Forsikringsinsp., Krengerup, 13.7.
- Vedde, Sv., Direktør, Nykøbing S., 10.6.
- Wedderkop, Augusta, Frue, 5.3.
- Wedel, Esther, 12.3; M.: Mario.
- Vedel, Peder, Gaardejer, Saaby, bkg. 21.8.
- Wedell-Wedellsborg, Charlotte, Baronesse, 22.7.
- Vedelsbo, Sv. (kld. Wedel), Teaterdir., 8.10.
- Weeke, Borge O., Fabrikant, 15.5.
- Wegener-Thomsen, Sig., Øjenlæge, bkg. 6.12.
- Weibel, Hedvig, Frue, Roskilde, 2.4.
- Weicher, Ib, Tjener, 12.3.
- Weidemann, Eigil, 16.7.
- Weidinger, Henriette, f. Wolffbrandt, 29.6.
- Poul, Glasmager, SBS. 8.8.
- Weihrauch, Harald, 23.1; H.: Edith.
- Hilda, E., Viborg, bkg. 4.8.
- Weinreich, Max, Dir., N. York, bkg. 27.6.
- Weis, Musse, Frue, 25.5.

- Weis-Fogh, Olaf, 26.6.
 Weise, H. P. V., Postm.*
 Weiss, Aage, Driftsleder, 4.6.
 Weitmeyer, Fanny, 23.8.
 Veje, Dorothea, Birkerød, f. Gesner, bkg. 4.1.
 Wejling, P. P., Postforv.*, Aarhus, bkg. 8.6.
 Welblund, Aage, Forf., bkg. 24.3.
 Wellejus, Ada B., f. Wellejus, KS. 12.1.
 — Ejnar, Gross., Frederikshavn, bkg. 10.11.
 Wellenberg, Josephine Emilie, E., NBS. 5.5.
 Welling, Fr., 12.12.
 Wellmann, Henriette, f. Bing, 23.2.
 Weltner, Frede, 10.7; H.: Stence.
 Wendel, Bernh., bkg. 29.3.
 — Regina, E., KS. 19.10.
 Wendelboe, Carl Chr., Pensionist, 16.1.
 — Hulda, 11.11; S.: Povel.
 — Oluf, Bankfuldm.*, 10.6.
 Vendelborg, Poul Vendelbo, Teaterdir., 2.10.
 Wendt, Carl Aug., Repr., KS. 14.4.
 — Patheidur, E. e. Skibsf., KS. 28.7.
 Weng, Marie, E. e. Sagf., Viborg, bkg. 1.7.
 — Sophus, 3.7.
 Wenneke, John Einar, Vognmand, 26.8.
 Wenning, Andr. P., NBS. 5.5.
 Wentzel, Ida, E. e. Kunsthdl., 6.3.
 Werdelin, Karen Kirstine, KS. 7.1.
 Verdier, Ellen Margr., E., KS. 14.3.
 Werner-Ulsoe, Carl, 30.4.
 Ververs, Amanda, 14.12.
 Wesenberg, Leo, 18.12.
 — Thora, E., Fredericia, bkg. 11.5.
 Wesenberg-Lund, Jenny, Professorinde, Hillerød, 10.10.
 Wester, Paul J., Entreprenør, Chicago, bkg. 4.6.
 Westerberg, Ax. V. N., Forvalter, KS. 24.9.
 Vestergaard, C. J., Læge, Fredsholm, 24.12.
 — Christine Secher, f. Würtzen, 20.10.
 — K. K., Kobmand, Ballerup, 4.7.
 — Maria, E. e. Skoleinsp., Odense, bkg. 6.8.
 Westergren, Henriette, f. Moreau, 10.8.
 Westermann, Gunild Christine, f. Christensen, KS. 16.11.
 — K., Insp., Korsebølle, bkg. 18.6.
 Westh, Otto, 19.7.
 Westling, Oskar, Skrædermester, bkg. 24.10.
 Westphal, Anna, Afdelingschef*, 13.2.
 — Minna Kristiansdal, 17.12.
 Wiberg, Anna, E., 12.4.
 Wiberg, Johs., Boghandler, 13.6.
 Vibæk, Severine, Enkepastorinde, 18.7.
 Wichmand, Johs., Nykøbing F., 12.7.
 Wichmann, Inger H., Telegrafkontr., KS. 28.3.
 — Vilh., 10.3; H.: Elvira.
 Wieder, Ane P., f. Schmidt, E., Hedehusene, SBS. 28.7.
 Wiegandt, Ingeb. Karen Marie, Kunstvæverske, KS. 14.10.
 Wieghorst, K. A., Kunstmaler, 19.5.
 Wielcke, Amalie Frederikke, bkg. 12.7.
 Wiemann, Henriette Elise Augusta, Modehandlerinde*, KS. 17.7.
 — Marie Othilia, f. Frederiksen, 15.5.
 — Mary, Frue, 22.5.
 Wiese, Ellen, Pastorinde, Roskilde, 1.6.
 — Karla, E., 30.1.
 — Svend Otto, Ejendomsinsp., 19.1.
 Wiesneck, Felix Madsen, 11.5.
 Wieth, Anna Kirstine, f. Gottliebsen, NBS. 4.8.
 Wigdal, Chr., Forstelærer*, Strandby, bkg. 4.5.
 Wigh, Anna, 27.9; M.: N. C.
 Wihlén, Jens W., Skotojsfabr., 26.1.
 Wihler, H., Frue, 6.7.
 Wiingaard, Astrid, 19.3; M.: Rob., Veksell.
 — Bent, 15.7.
 Wiinholt, Karla Christine, 27.4.
 de Vila, Maren, KS. 14.12.
 Wilckens, H., Propr.*, Stenderupgaard, bkg. 7.11.
 Wilhjelm, Eleonora Franciska, KS. 24.6.
 — Ernst Henrik, bkg. 2.11; H.: Inga.
 Wille, T. Aug. S., Stads- og Havneing., Nykøbing F., 31.3.
 Willer, Hansigne Poulina, f. Olsen, 6.7.
 Willumsen, Ella Kirstine, f. Gigas, KS. 7.11.
 Vilmar, E. H., Statsaut. Revisor, 26.6.
 Wilmar, Elisab., 18.12.
 Wilms, Jensine Caroline, f. Lyngge, KS. 27.1.
 Vilner, Katrine, f. Johansen, 12.11.
 Viltoft, Knud, 1.4.
 Winckler, Peter Johan, Skibsf.*, 16.2.
 Wind, Johs. Marinus, Prokurist*, FS. 7.1.
 Vindfeldt, Ejnar, Maler, 22.2.
 Vinding, Nico, f. Dons, 18.8.
 Wingaard, Harry, Tobakshdl., KS. 6.3.
 Winge, Ax. Osc. Jensen, 5.3.
 Vinkel, Torben, Gross., Godsejer, Vinderslevholm, 10.3.
 Winkelmann, Anna Kristine, 20.4.
 Vinmann, Rigmor, E., KS. 5.10.
 Winsløw, Anna, f. Larsen, 18.11.

- Winsløv-Nielsen, L., Propr., Viborg, bkg. 25.4.
- Vinten, Magda, f. Lohmann, Kontorchef, 27.11.
- Vinterberg, Aksel, Kolonibestyrelser*, 17.11.
- Wintergaard, Dina, 11.7 i Oslo.
- Winther, Arne Juel, Kunstklinker, Kersteminde, KS. 6.7.
- Einar, Maskinm.*, 19.4.
- Eleonora, 20.6; M.: Bagerm.*
- Frederik, Højesteretssagf., bkg. 22.7.
- H. N., Postmester*, 2.8.
- Lambert Frank, 14.11; H.: Gerda.
- Lene, 7.7.
- Lillemor Marie, f. Houen, 4.5.
- Marie, Lærerinde, Frue, Slagelse, bkg. 3.10.
- Poul Egon, Læge, NBS. 28.4.
- Valborg, Restaur., 16.5.
- Vinther, R. F. Heikel, Afdelingsing., cand. polyt., Odense, 7.5.
- Vinzens, Marinus Johs., Gartner, NBS. 30.6.
- Wisborg, Th. Dencker, Gaardejer, Skalborg, bkg. 2.9.
- Wissing, Peter M., Garverm.*, Vejle, bkg. 28.9.
- Valborg, f. Knudsen, 5.3.
- Witalis, Hanne, 13.1.
- With, Junior, Toldinsp.*, Helsingør, 19.9.
- Liten, 24.4; M.: Eigil B.
- Peter Chr., 27.2.
- Wittenberg, Einar, Bankfuldm., 13.3.
- Wittenkamp, Hans Peter, Bagermester* bkg. 30.1.
- Witter, Aagot, KS. 14.7; M.: Postmester.
- Witzansky, Else, Frue, 26.6.
- Ingrid, Frue, 12.12.
- Viuff, Johs., Tømrem., 15.3.
- Wiuff, Ingeborg, f. Hanssen, Kalundborg, 19.6.
- Woderich, P., Bankfilialbest., Sorø, bkg. 1.12.
- Voel, Fr. Kr. Georg, Munderingsm., 2.5.
- Vogel, Betty, Frue, Helsingør, 7.11.
- Esther, bkg. 4.3; S.: Borge.
- Karen Marie, f. Svendsen, SBS. 4.1.
- Vogelius, Anders, Kunstklinker, Aarhus, bkg. 24.1.
- Anna Emilie, f. Nielsen, FS. 17.8.
- Lili, f. Mannheimer, Buenos Aires, 11.9; M.: Ove.
- Vogensen, Hans B., Mejeribest., Nors, 4.8.
- Vohlert, Harald, Brandm., Korelærer, 19.6.
- Woidemann, Just, Dir., Helsingør, bkg. 7.4.
- Voigt, August, Afdelingschef*, 1.8.
- Emil, Tømmerhandler*, Varde, bkg. 9.7.
- Louis, Bageribest.*, 18.7.
- Wojciechowska, Czeslawa, Kontorass.* NBS. 14.1.
- Volden, Ehly, Slagelse, 14.8; M.: Anders.
- Wolf, R. P. C., Prmlt. v. Bornholms V., 11.10.
- Wolff, Ellen, 14.7; M.: Carl.
- Ingeborg Doris, f. Andersen, E. e. Gross., KS. 2.1.
- Wilhelmine, f. Dahl, 5.3; E. e. Kapt., Kmjr.
- Wolffhechel, Louise Georgine E., Haderslev, bkg. 26.6.
- Wolfhagen, Fride, f. Steenbach, E. e. Kapt.
- Vollbrecht, Henr. Jul. Albr., Rentier, 12.5.
- Wolling, Dagmar, Frue, 4.1.
- Wolter, H. C., Købm., Aarhus, 10.9.
- Ulla, 9.2.
- Wolthers, John C., Civiling., Vicekonsul, S. Remo, 21.3.
- Worm, Christine, Frue, Hadsund, bkg. 6.7.
- Olga, 24.11.
- S. Chr., Købm., Hørret, bkg. 15.1.
- Worm-Hansen, Johanne, f. Worm, 19.10.
- Worsaae, Elisab. Margr., Konventualinde, 29.11.
- Worsøe, Axel, Repr., 29.3.
- Vald. Elisab., f. Ipsen, Aarhus, 17.8.
- Vosbein, Antoinette (Toni), Marie, 15.2.
- Voss, Elisabeth, Menighedssøster*, Haderslev, bkg. 22.12.
- Emil, Hotelejer, Aarhus, bkg. 7.9.
- Gunnar H. C., 10.2 i Washington.
- Rudolf, Handelsgartner, 25.6.
- Sophie Adolphine Hansine, f. Halck, 14.6.
- Wrem, Einar J. A., Restaurator, 17.8.
- Wulff, Anna, 11.2.
- Camilla, 25.7, M.: Carl.
- Kirstine, E. e. Glarm., Ærøskøbing, bkg. 16.12.
- Marius, Red., KS. 3.2.
- Vyff, Else, bkg. 18.7; M.: Propr., Vonsild.
- Wünsche, Anna Marie, E. e. Skomagermester, Roskilde, bkg. 7.7.
- Würtz, Iver Victor, 22.11; H.: Martha.
- Wärild, Ingeborg, Tegner, Aarhus, bkg. 9.1.
- Wæring, Ellen Ottosen, bkg. 19.4; M.: Medicinaldir., Guam.
- Wæver, Augusta, 27.7.
- Wørishøffer, T. J., Oberst, Kammerjunker, 12.5.
- Vottrup, Hansine, f. Rasmussen, 8.7.

- York, Ulrikka, E., KS. 27.3.
- Zachariassen, Hans, Arkitekt, Fredericia, 1.4.
- Zachariae, Mary, Frøken, bkg. 2.8.
- Zachrau, Edith, f. Moyel, 15.4.
- V. H., Mejeriejer, 17.9.
- Zangenberg, Louis Carl Gerh., Manufakturhdl.*, KS. 11.12.
- Zeidler, Reinh. F. L., Intendanturløjtn., 7.6.
- Zeiler, Hans Vilh., Maskinarb., KS. 18.3.
- Zelecki, Karol, 22.7.
- Zester, Einar Robertson, Prok., 26.8.
- Zeuthen, Th., Købm., Læsø, bkg. 29.7.
- Ziehler, Fanny, E. c. Ing., Odense, bkg. 11.5.
- Ziersen, Caroline, Frue, 17.1.
- Zigen, Henriette Vilhelmine, KS. 15.7.
- Zimmermann, Sidse Marie, NBS. 17.2.
- Zinck, Annine, 15.2.
- Zuckow, E. M., Gross., 8.3; H.: Karin.
- Zweifel, Alma, Frue, Vallekilde, bkg. 11.3.
- Zytphen-Adeler Georg, Baron, 31.10.
- Øhlenschläger, Helga, Assistent, 12.11.
- Øhrgaard, Chr., Ingeniør, 5.4.
- Ørsted, A. S., Skibsmægler, Nykøbing S., 1.10.
- Valborg, 9.2; Sst.: Olga.
- Ørum, Peter Cl., Rentier, KS. 27.8.
- Østerberg, Ulla Marie, f. Petersen, 25.2.
- Østerbye, Erna, f. Bjørn, 25.12.
- Yelva Amalie, f. Meyer, FS. 21.9.
- Østergaard, Chr., Ingeniør, NBS. 21.4.
- Gerda Constance, f. Willemann, NBS 17.11.
- Jørg. Chr. Sof. Olesen, Taksator, KS. 8.5.
- Peter Sørensen, Beregner, Landbrugskand., 3.12.
- Rudolph, Repræs., 4.7.
- Østermark, A., Dyrlæge, Ry, bkg. 10.6.

